

**БЕЛОРУССКИЙ
ЯЗЫК
ТЕМАТИЧЕСКИЙ
СЛОВАРЬ**

**БЕЛАРУСКАЯ
МОВА
ТЭМАТЫЧНЫ
СЛОЎНІК**

В. М. ХАРЛАМАВА

БЕЛАРУСКАЯ МОВА ТЭМАТЫЧНЫ СЛОЎНІК

20 000 слоў і сказаў

З транскрыпцыяй
беларускіх слоў

З рускім і беларускім паказальнікамі

Пад рэдакцыяй А. А. Соміна

Масква
Жывая мова
2013

В. Н. ХАРЛАМОВА

БЕЛОРУССКИЙ ЯЗЫК ТЕМАТИЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ

20 000 слов и предложений

С транскрипцией
белорусских слов

С русским и белорусским указателями

Под редакцией А. А. Сомина

Москва
«Живой язык»
2013

УДК (038)=811.161.3=161.1
ББК 81.2Бел-4
Х20

Харламова В. Н.

Х20 Белорусский язык. Тематический словарь. 20 000 слов и предложений. С транскрипцией белорусских слов. С русским и белорусским указателями / Под ред. А. А. Сомина. – М.: Живой язык, 2013 – 256 с.

ISBN 978-5-8033-0892-8

В словаре содержится 5 000 русских слов и 5 000 русских предложений, 5 000 белорусских слов и 5 000 белорусских предложений, сгруппированных по 100 различным темам, включающим около 400 разделов: автомобиль, армия, архитектура, аэропорт, банк, больница, время, географические названия, город, деньги и т. д.

В словаре даётся фонетическая транскрипция всех белорусских слов. В конце словаря приведены два указателя русских и белорусских слов, содержащих номера тем, в которых они встречаются. Алфавитные указатели всех белорусских и русских заглавных слов позволяют при необходимости использовать данный словарь как обычный (двуязычный) словарь.

Словарь может быть использован при изучении как белорусского языка, так и русского.

Является прекрасным приложением к любому самоучителю, учебнику, курсу иностранного языка.

У слоўніку змяшчаецца 5 000 рускіх слоў і 5 000 рускіх сказаў, 5 000 беларускіх слоў і 5 000 беларускіх сказаў, згрупаваных па 100 розных тэмах, якія ўключаюць каля 400 частак: аўтамабіль, армія, архітэктура, аэрапорт, банк, бальніца, час, геаграфічныя назвы, горад, грошы і г. д.

У слоўніку даецца фанетычная транскрыпцыя ўсіх беларускіх слоў. У канцы слоўніка прыведзены паказальнікі рускіх і беларускіх слоў, якія размешчаны па алфавіце і змяшчаюць нумары тэм, у якіх яны сустракаюцца. Алфавітныя паказальнікі ўсіх беларускіх і рускіх заглаўных слоў дазваляюць пры неабходнасці выкарыстоўваць дадзены слоўнік як звычайны (двухмоўны) слоўнік.

Слоўнік можа выкарыстоўвацца пры вывучэнні як беларускай, так і рускай моў.

З'яўляецца выдатным дадаткам да любога саманавучальніка, падручніка, курса замежнай мовы.

УДК (038)=811.161.3=161.1
ББК 81.2Бел-4

Справочное издание

Харламова Валерия Николаевна

**БЕЛОРУССКИЙ ЯЗЫК
ТЕМАТИЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ**

Подписано в печать 17.07.12. Формат 60х90/16. Бумага офсетная.
Печать офсетная. Усл. печ. л. 16.

ООО «Живой язык»
115088, Москва, ул. Шарикоподшипниковская, д. 2а
Почтовый адрес: Москва, 115162, а/я 14
www.lll.ru
e-mail: lll@lll.ru
Printed in India.

Репродуцирование (воспроизведение) данного издания любым способом без договора с издательством преследуется по закону.

ISBN 978-5-8033-0892-8

© ООО «Живой язык», 2012

В словаре содержится 5 000 русских слов и 5 000 русских предложений, 5 000 белорусских слов и 5 000 белорусских предложений, сгруппированных по 100 различным темам, включающим около 400 разделов: автомобиль, армия, архитектура, аэропорт, банк, больница, время, географические названия, город, деньги и т. д.

Все темы представлены на русском языке в алфавитном порядке, внутри каждой темы и каждого раздела русские слова расположены также по алфавиту.

Все белорусские слова в словаре снабжены фонетической транскрипцией, записанной с помощью стандартных символов Международной фонетической ассоциации, что способствует более точному воспроизведению звуков. В словаре намеренно не приводится транслитерация белорусских слов русскими буквами, как это часто делается в разговорниках, предназначенных для читателей, не владеющих иностранным языком.

Каждое слово с переводом проиллюстрировано примером его употребления в русском и белорусском языках. 5 000 белорусских фраз и 5 000 русских фраз помогут учащимся лучше запомнить лексический материал и правильно его использовать в разговоре и на письме.

В конце словаря приведены указатели русских и белорусских слов, расположенных по алфавиту и содержащих номера тем, в которых они встречаются.

Алфавитные указатели всех белорусских и русских заглавных слов позволяют при необходимости использовать данный словарь как обычный (двуязычный) словарь.

Словарь может быть использован для изучения как белорусского языка, так и русского.

Является прекрасным приложением к любому самоучителю, учебнику, курсу иностранного языка.

У слоўніку змяшчаецца 5 000 рускіх слоў і 5 000 рускіх сказаў, 5 000 беларускіх слоў і 5 000 беларускіх сказаў, згрупаваных па 100 розных тэмах, якія ўключаюць каля 400 частак: аўтамабіль, армія, архітэктура, аэрапорт, банк, бальніца, час, географічныя назвы, горад, грошы і г. д.

Усе тэмы прадстаўлены на рускай мове ў алфавітным парадку, унутры кожнай тэмы і кожнай часткі рускія словы размешчаны таксама па алфавіце.

Усе беларускія словы ў слоўніку забяспечаныя фанетычнай транскрыпцыяй, запісанай з дапамогай стандартных сімвалаў Міжнароднай фанетычнай асацыяцыі, што спрыяе больш дакладнай перадачы гукаў. У слоўніку наўмысна не прыводзіцца транслітарацыя беларускіх слоў рускімі літарамі, як гэта часта робіцца ў размоўніках, прызначаных для чытачоў, якія не валодаюць замежнай мовай.

Кожнае слова з перакладам праілюстраванае прыкладам яго ўжывання ў беларускай і рускай мовах. 5 000 беларускіх сказаў і 5 000 рускіх сказаў дапамогуць навучэнцам лепш запомніць лексічны матэрыял і правільна яго выкарыстоўваць у размове і на пісьме.

У канцы слоўніка прыведзеныя паказальнікі рускіх і беларускіх слоў, якія размешчаны па алфавіце і змяшчаюць нумары тэм, у якіх яны сустракаюцца.

Алфавітныя паказальнікі ўсіх беларускіх і рускіх заглаўных слоў дазваляюць пры неабходнасці выкарыстоўваць дадзены слоўнік як звычайны (двухмоўны) слоўнік.

Слоўнік можа выкарыстоўвацца пры вывучэнні як беларускай, так і рускай моў.

З'яўляецца выдатным дадаткам да любога саманавучальніка, падручніка, курса замежнай мовы.

БЕЛОРУССКИЙ АЛФАВИТ / БЕЛАРУСКІ АЛФАВІТ

Аа [а]	Кк [ка]	Фф [эф]
Бб [бэ]	Лл [эль]	Хх [ха]
Вв [вэ]	Мм [эм]	Цц [цэ]
Гг [гэ]	Нн [эн]	Чч [чэ]
Дд [дэ]	Оо [о]	Шш [ша]
Ее [е]	Пп [пэ]	Ыы [ы]
Ёё [ё]	Рр [эр]	Ьь [мягкий знак]
Жж [жэ]	Сс [эс]	Ээ [э]
Зз [зэ]	Тт [тэ]	Юю [ю]
Іі [и]	Уу [у]	Яя [я]
Йй [и краткое]	Ўў [у неслоговое]	

РУССКИЙ АЛФАВИТ / РУСКІ АЛФАВІТ

Аа [а]	Кк [ка]	Хх [ха]
Бб [бэ]	Лл [эль]	Цц [цэ]
Вв [вэ]	Мм [эм]	Чч [че]
Гг [гэ]	Нн [эн]	Шш [ша]
Дд [дэ]	Оо [о]	Щщ [шча]
Ее [е]	Пп [пэ]	Ъъ [цвёрды знак]
Ёё [ё]	Рр [эр]	Ыы [ы]
Жж [жэ]	Сс [эс]	Ьь [мяккі знак]
Зз [зэ]	Тт [тэ]	Ээ [э]
Ии [и]	Уу [у]	Юю [ю]
Йй [и короткое]	Фф [эф]	Яя [я]

УСЛОВНЫЕ СОКРАЩЕНИЯ / УМОЎНЫЯ СКАРАЧЭННІ

глагол	г	дзеяслоў
женский род	ж	жаночы род
мужской род	м	мужчынскі род
множественное число	мн	множны лік
наречие	н	прыслоўе
прилагательное	п	прыметнік
средний род	с	ніякі род
числительное	ч	лічэбнік
дзеяслоў	дз	глагол
жаночы род	ж	женский род
лічэбнік	ліч	числительное
мужчынскі род	м	мужской род
множны лік	мн	множественное число
ніякі род	н	средний род
прыметнік	прым	прилагательное
прыслоўе	прыс	наречие

ФОНЕТИЧЕСКАЯ ТРАНСКРИПЦИЯ БЕЛОРУССКОГО ЯЗЫКА

ФАНЕТЫЧНАЯ ТРАНСКРЫПЦЫЯ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ

Гласные звуки Галосныя гукі

а – а
е – э
і – и
о – о
у – у
у – ы

Согласные звуки Зычныя гукі

b – б
d – д
f – ф
g – взрывной г
j – й
k – к
l – л
m – м
n – н
p – п
r – р
s – с
t – т
v – в
w – звук, близкий к у, но губы
более округлены
x – х
z – з
h – фрикативный г
dʒ – дз
dʒ – дж
ʒ – ж
tʃ – ц
tʃ – твёрдый ч
ʃ – ш
ʃtʃ – твёрдый щ
j – мягкость предыдущего
согласного

СОДЕРЖАНИЕ / ЗМЕСТ

Автозаправочная станция	1	Аўтазаправачная станцыя
Автомобиль	2	Аўтамабіль
Армия	3	Армія
Архитектура	4	Архітэктура
Аэропорт	5	Аэрапорт
Банк	6	Банк
Болезни человека	7	Хваробы чалавека
Больница	8	Бальніца
Велосипед и мотоцикл	9	Ровар і матацыкл
Врач	10	Лекар
Время	11	Час
Географические названия	12	Геаграфічныя назвы
Год	13	Год
Город	14	Горад
Деньги	15	Грошы
Деревня	16	Вёска
Деревья и кустарники	17	Дрэвы і хмызнякі
Дикие животные	18	Дзікія жывёлы
Дом (Квартира)	19	Дом (Кватэра)
Домашние животные	20	Хатнія жывёлы
Дороги и мосты	21	Дарогі і масты
Еда и напитки	22	Ежа і напоі
Единицы измерения	23	Адзінкі вымярэння
Закон и правосудие	24	Закон і правасуддзе
Звуки	25	Гукі
Игры и игрушки	26	Гульні і цацкі
Инструменты	27	Інструменты
Календарь	28	Каляндар
Кино и видео	29	Кіно і відэа
Книгоиздание	30	Кнігавыданне
Компьютер и Интернет	31	Камп'ютар і Інтэрнэт
Космос	32	Космас
Кухня	33	Кухня
Лицо и косметика	34	Твар і касметыка
Магазин одежды	35	Крама адзення
Материалы	36	Матэрыялы
Мебель	37	Мэбля
Международные отношения	38	Міжнародныя адносіны
Молодёжная культура	39	Моладзевая культура
Море	40	Мора
Моя комната	41	Мой пакой
Музей	42	Музей
Музыкальные инструменты	43	Музычныя інструменты
Насекомые и паукообразные	44	Насякомыя і павукападобныя
Неделя	45	Тыдзень
Овощи	46	Гародніна
Одежда и обувь	47	Адзенне і абутак
Отдых	48	Адпачынак
Офис	49	Офіс

Парикмахерская	50	Цырульня
Переписка	51	Перапіска
Погода	52	Надвор'е
Поезд	53	Цягнік
Полезные ископаемые	54	Карысныя выкапні
Политика	55	Палітыка
Посуда	56	Посуд
Приветствия и другие выражения	57	Прывітанні і іншыя выразы
Природа	58	Прырода
Пространство	59	Прастора
Птицы	60	Птушкі
Путешествия	61	Падарожжы
Религии мира	62	Рэлігіі свету
Ремонт квартиры	63	Рамонт кватэры
Рептилии и земноводные	64	Рэптыліі і земнаводныя
Ресторан	65	Рэстаран
Рыбы	66	Рыбы
Салон красоты	67	Салон прыгажосці
Семья	68	Сям'я
Скульптура. Живопись	69	Скульптура. Жывапіс
СМИ	70	СМІ
Спорт	71	Спорт
Стадион	72	Стадыён
Страны и народы	73	Краіны і народы
Строительная площадка	74	Будаўнічая пляцоўка
Супермаркет	75	Супермаркет
Театр	76	Тэатр
Телевидение	77	Тэлебачанне
Телефон	78	Тэлефон
Тело человека	79	Цела чалавека
Транспорт в городе	80	Транспарт у горадзе
Университет	81	Універсітэт
Уход за детьми	82	Догляд за дзецьмі
Физика	83	Фізіка
Философия	84	Філасофія
Фитнес	85	Фітнэс
Флот	86	Флот
Фотография	87	Фатаграфія
Фрукты	88	Садавіна
Характер и поведение	89	Характар і паводзіны
Химия	90	Хімія
Хобби	91	Хобі
Цвета	92	Колеры
Цветы	93	Кветкі
Цирк	94	Цырк
Числа	95	Лікі
Чувства и эмоции	96	Пачуцці і эмоцыі
Школа	97	Школа
Экономика	98	Эканоміка
Энергетика	99	Энергетыка
Языки мира	100	Мовы свету

ТОПЛИВО ПАЛІВА [ˈpaliva]

бензін м бензин м [b'en'zin]

Мы заправілі машыну **бензінам** перад доўгай паездкай.

Мы заправили машину **бензином** перед долгой поездкой.

біято́пливо с біяпаліва н [bija'paliva]

Біяпаліва вырабляецца з біялагічнага матэрыялу.

Біятопливо изготавливается из биологического материала.

бутан м бутан м [bu'tan]

Бутан – гэта газ.

Бутан – это газ.

вадо́род м вадарод м [vada'rot]

Вадарод лягчэйшы за паветра.

Водород легче воздуха.

газ м газ м [has]

Кісларод і вадарод – гэта **газы**.

Кислород и водород – это **газы**.

керосін м газа ж [ˈkəza]

Газа – гэта лёгкае паліва.

Керосин – это лёгкое топливо.

соля́рка ж салярка ж [sa'liarka]

Мне не патрэбны бензін, мне патрэбна **салярка**.

Мне не нужен бензин, мне нужна **солярка**.

этанол м этанол м [eta'nol]

Некаторыя кіроўцы аддаюць перавагу **этанолу**.

Некоторые водители предпочитают **этанол**.

УСТРОЙСТВО

БУДОВА [bu'dova]

автомойка м аўтамыйка ж [awta'myjka]

Ці ёсць на гэтай аўтазапраўцы **аўтамыйка**?

На этой автозаправке есть **автомойка**?

ворота мн вароты мн [va'roty]

Машына заехала праз **вароты**.

Машина въехала через **ворота**.

въезд м уезд м [u'jest]

Уезд вунь там.

Въезд вон там.

выезд м выезд м [ˈvyjest]

Я не магу знайсці вароты для **выезду**.

Я не могу найти ворота для **выезда**.

забор м плот м [plot]

Аўтазапраўка акружаная **плотам**.

Автозаправка окружена **забором**.

заправочный пункт м заправачны пункт м [za'pravaʃny punkt]

Заправачны пункт – гэта месца, дзе стаяць бензакалонкі.

Заправочный пункт – это место, где стоят бензоколонки.

зарядная станция ж зарадная станцыя ж [za'radnaja 'stantsija]

Зарадныя станцыі зробленыя для электрамабіляў.

Зарядные станции сделаны для электромобилей.

знак м знак м [znak]

Я бачу наперадзе **знак** аўтазапраўкі.

Я вижу впереди **знак** автозаправки.

магазин м крама ж [ˈkrama]

На многіх аўтазапраўках ёсць **крамы**.

На многих автозаправках есть **магазины**.

пункт обслуживания м пункт абслугоўвання м [punkt apslu'howvan'nja]

Ці ёсць тут спецыяльны **пункт абслугоўвання**?

Есть ли здесь специальный **пункт обслуживания**?

термина́л м тэрмінал м [termi'nal]

На гэтай аўтазапраўцы сучасны **тэрмінал**.

На этой автозаправке современный **терминал**.

шлагбаум м шлагбаўм м [ʃlaɪ'baum]

Машына спынілася перад **шлагбаўмам**.

Машина остановилась перед **шлагбаумом**.

ОБОРУДОВАНИЕ

АБСТАЛЯВАННЕ [apsta'la'van'nje]

впускное отверстие с упуская адтуліна ж [upusk'naja at'tulina]

Адчыні **ўпускую адтуліну**.

Открой **впускное отверстие**.

выпускная труба ж выпускная труба ж [vypusk'naja tru'ba]

Выпускныя трубы ўсталяваны настолькі высока, наколькі магчыма.

Выпускные трубы установлены настолько высоко, насколько возможно.

измерение расхода с вымярэнне выдатку н [vym'a'ren'nje vy'datku]

Гэтая прылада прызначана для **вымярэння выдатку**.

Это устройство предназначено для **измерения расхода**.

измерительный прибор м вымяральны прыбор м [vym'a'ral'ny pry'bor]

Наша аўтазапраўка абсталявана **вымяральнымі прыборамі** новых тыпаў.

Наша автозаправка оборудована **измерительными приборами** новых типов.

индикатор м индыкатар м [indy'katar]

Индикатар паказвае колькасць паліва.

Индикатор паказывае количество топлива.

клапан м клапан м ['klapan]

Баюся, што **клапан** зламаўся.

Боюсь, что **клапан** сломался.

колонка ж калонка ж [ka'lonka]

Накіроўвайся да **калонкі** нумар 3.

Направляйся к **колонке** номер 3.

насос м помпа ж ['pompa]

Помпа – гэта машына для запампоўвання ці выпампоўвання вадкасцяў і газаў.

Насос – это машина для закачивания или выкачивания жидкостей и газов.

пистолет-наконечник м пісталет-наканечнік м

[pista'liet naka'niefnik]

Яна не ўмее карыстацца такім **пісталетам-наканечнікам**.

Она не умеет пользоваться таким **пистолетом-наконечником**.

рукоятка ж дзяржальна н [dziar'zal'na]

Колеры **дзяржальнаў** абазначаюць тыпы паліва.

Цвета **рукояток** обозначают типы топлива.

смесительный насос м змешвальная помпа ж

['zim'iefval'naja 'pompa]

Я ведаю аўтазапраўку з адмысловай **змешвальнай помпай**.

Я знаю автозаправку со специальным

смесительным насосом.

стрелка ж стрэлка ж [st'relka]

Гэтая бензакалонка са старамоднымі **стрэлкамі**.

Эта бензоколонка со старомодными **стрелками**.

шланг м шланг м [ʃlanf]

Вазьмі **шланг** і запраў машыну.

Возьми **шланг** и заправь машину.

ОБСЛУЖИВАНИЕ И ПЕРСОНАЛ

АБСЛУГОЎВАННЕ І ПЕРСАНАЛ

[apslu'fowvan'nje j p'ersa'nal]

касса ж каса ж ['kasa]

Ідзі да **касы** і заплаці.

Иди к **кассе** и заплати.

кассір м касір м [ka'sir]

Кассірка – вельмі мілая дзяўчына.

Кассирша – очень милая девушка.

оператор м аператар м [ap'e'ratar]

Мой сын працуе **аператарам** на аўтазапраўцы.

Мой сын работает **оператором** на автозаправке.

полное обслуживание с поўнае абслугоўванне н

['pownaje apslu'fowvan'nje]

Поўнае абслугоўванне – гэта калі аператары табе дапамагаюць.

Полное обслуживание – это когда операторы тебе помогают.

помощь ж дапамога ж [dapa'mofa]

Мне патрэбна некаторая **дапамога**.

Мне нужна кое-какая **помощь**.

ремонт м рамонт м [ra'mont]

Яны прапануюць як **рамонт**, так і мыйку машыны.

Они предлагают как **ремонт**, так и мойку машины.

самообслуживание с самаабслугоўванне н

[.samaapslu'fowvan'nje]

Гэта аўтазапраўка з **самаабслугоўваннем**.

Это автозаправка с **самообслуживанием**.

высокооктановый п высокаактанавы прым

[vy.sokaak'tanavy]

Я выкарыстоўваю толькі **высокаактанавое** паліва.

Я использую только **высокооктановое** топливо.

дешёвый п танны прым ['tanny]

Мне прыйшлося пераключыцца на **танны** бензін.

Мне пришлось переключиться на **дешёвый** бензин.

дорогой п дарагі прым [dara'fi]

Мыйка машыны тут занадта **дарагая**.

Мойка машины здесь слишком **дорогая**.

огнеопасный п вогненебяспечны прым

[.vofn'enie'bias'piefny]

Не палі, тут шмат **вогненебяспечных** матэрыялаў.

Не кури, здесь много **огнеопасных** материалов.

полный п поўны прым ['pownny]

Бак ужо **поўны**.

Бак уже **полный**.

вставлять г устаўляць дэ [ustaw'fatsi]

Устаў пісталет у адтуліну.

Вставь пистолет в отверстие.

заправлять г запраўляць дэ [zapraw'fatsi]

Нам трэба **заправіць** машыну.

Нам нужно **заправить** машину.

наливать г наліваць дэ [nali'vatsi]

Налі ваду ў вядро.

Налей воды в ведро.

платить г плаціць дэ [pla'titsi]

Я буду **плаціць** гатоўкай.

Я буду **платить** наличными.

смешивать г змешваць дэ ['zim'iefvatsi]

Табе трэба **змяшаць** бензін з этанолам.

Тебе надо **смешать** бензин с этанолом.

ВІДЫ ВІДЫ ['vidy]

автоцистерна ж аўтацыстэрна ж [awtatsys'terna]

Гэтая аўтацыстэрна перавозіць газу.

Эта автоцистерна перевозит керосин.

бронетранспортер м бронетранспарцёр м
[brɒn'etranspar'tsior]

Наша падраздзяленне мае 16 бронетранспарцёраў.

Наше подразделение имеет 16 бронетранспор-
тёров.

внедорожник м пазадарожнік м [pazada'roznik]

Пры наяўнасці пазадарожніка вам няма чаго
баяцца брудных дарог.

При наличии внедорожника вам нечего бояться
грязных дорог.

гоночный автомобиль м гоначны аўтамабіль м
[ˈhɒnəʃny awtama'bɪl]

Гоначныя аўтамабілі вельмі дарагія.

Гоночные машины очень дорогие.

грузовик м грузавік м [gruza'vik]

Працоўныя пачалі разгружаць грузавік.

Рабочие начали разгружать грузовик.

кабриолет м кабрыялет м [kabryja'liet]

Я хачу купіць кабрыялет.

Я хочу купить кабриолет.

карёта скорой помощи ж карэта хуткай дапамогі
ж [ka'reta 'xutkaj dapa'mofi]

Я пачуў сірэну карэты хуткай дапамогі.

Я услышал сирену кареты скорой помощи.

микроавтобус м мікрааўтобус м [mikraaw'tobus]

У нашым мікрааўтобусе 8 сядзенняў.

В нашем микроавтобусе 8 сидений.

пассажирский автомобиль м пасажырскі
аўтамабіль м [pasa'zyrski awtama'bɪl]

Аўтастанка поўная пасажырскіх аўтамабіляў.

Автостанка полна пассажирских автомобилей.

пожарный автомобиль м пажарны аўтамабіль м
[pa'zarny awtama'bɪl]

Пажарны аўтамабіль – гэты адмысловы
транспартны сродак для тушэння пажараў.

Пожарная машина – это специальное
транспортное средство для тушения пожаров.

самосвал м самазвал м [sama'zval]

Нам трэба прыкладна 10 самазвалаў пяску.

Нам нужно примерно 10 самосвалов песка.

тягач м цягач м [tɪ'a'haʃ]

Велізарны цягач цягнуў самалёт.

Огромный тягач тащил самолёт.

электромобиль м электрамабіль м [el'ektrama'bɪl]

Электрамабілям не патрэбны бензін.

Электромобилям не нужен бензин.

КОНСТРУКЦИЯ КАНСТРУКЦЫЯ [kans'truktsyja]

багажник м багажнік м [ba'haʒnik]

Я пакладу запасное кола ў багажнік.

Я положу запасное колесо в багажник.

бампер м бампер м [ˈbæmpɪər]

Бампер абараняе машыну, калі яна ўдараецца аб
што-небудзь.

Бампер защищает машину, когда она ударяется обо
что-нибудь.

ветровое стекло с ветравое шкло н [v'etra'voje [klo]

Пакажы мне, як уключаць ачышчальнікі ветравога
шкла.

Покажи мне, как включать очистители ветрового
стекла.

выхлопная труба ж выхляпная труба ж [vyxlap'naja
tru'ba]

Выхляпная труба дазваляе непатрэбнаму газу
выходзіць з рухавіка.

Выхлопная труба позволяет ненужному газу
выходить из двигателя.

дверь ж дзверы мн [ˈdʒiv'ieri]

Дзверы гэтай машыны вельмі арыгінальныя.

Двери этой машины весьма оригинальны.

задняя фара ж задняя фара ж [ˈzad'naja 'fara]

Твае заднія фары не гараць.

Твои задние фары не горят.

зеркало (боковое) с люстэрка (бакавое) н
[ˈlʊs'terka (baka'voje)]

Не забывай пазіраць у бакавое люстэрка, калі
выдзеш машыну.

Не забывай посматривать в боковое зеркало, когда
ведёшь машину.

капот м капот м [ka'pot]

Адкрыўце капот, калі ласка.

Откройте капот, пожалуйста.

колесо с кола н [ˈkola]

Большасць аўтамабіляў маюць чатыры колы, але ў
гэтага іх толькі тры.

Большинство автомобилей имеют четыре колеса,
но у этого их только три.

кузов м кузаў м [ˈkuzaw]

Кузаў гэтай аўтамабіля вельмі трывалы.

Кузов этого автомобиля очень прочный.

окно с акно н [ak'no]

Задняя акно маёй машыны трэснула.

Заднее окно моей машины треснуло.

передняя фара ж пярэдняя фара ж [p'a'redn'aja
'fara]

Пярэднія фары асвятляюць дарогу наперадзе.

Передние фары освещают дорогу впереди.

руль м руль м [rulʲ]

П'янаму чалавеку не месца за **рулём**.

П'яному человеку не место за **рулём**.

сідзенье с сядзенне н [sia'dzien'nʲe]

У гэтай маленькай машыне ўсяго два **сядзенні**.

В этой маленькой машине всего два **сиденья**.

шына ж шына ж [ʲʃyna]

Табе трэба напампаваць усе **шыны**.

Тебе нужно накачать все **шины**.

ВНУТРЕННЕЕ УСТРОЙСТВО

УНУТРАНАЯ БУДОВА [u'nutranaja bu'dova]

аккумулятор м акумулятар м [akumu'liatar]

Мне трэба купіць новы **аккумулятар** для маёй машыны.

Мне нужно купить новый **аккумулятор** для моей машины.

амортизатар м амартызатар м [amarty'zatar]

Амартызатары добра пасуюць да няроўных дарог.

Амортизаторы хороши для неровных дорог.

бензабак м бензабак м [b'enza'bak]

Баюся, наш **бензабак** пусты.

Боюсь, наш **бензабак** пуст.

воздухоочиститель м паветраачышчальнік м

[pa,vietraaʃy'ʃʃal'nik]

Гэты **паветраачышчальнік** працуе вельмі эфектыўна.

Этот **воздухоочиститель** работает очень эффективно.

двигатель м рухавік м [ruxa'vik]

Яна не ведае, як рамантаваць аўтамабільныя **рухавікі**.

Она не знает, как ремонтировать автомобильные **двигатели**.

зажигание с запальванне н [za'pal'van'nʲe]

Запальванне – гэта прыстасаванне для запуску рухавіка.

Зажигание – это приспособление для запуска двигателя.

карбюратор м карбюратар м [karbu'ratar]

Карбюратар змешвае неабходную колькасць паветра і бензину.

Карбюратор смешивает необходимые количества воздуха и бензина.

карданный вал м карданны вал м [kar'danny val]

Карданныя валы павінны быць досыць трывалымі, каб вытрымліваць нагрузку.

Карданные валы должны быть достаточно прочными, чтобы выдерживать нагрузку.

коробка передач ж каробка перадач ж [ka'ropka p'era'datʃ]

У машыне з аўтаматычнай **каробкай перадач** няма рычага пераключэння хуткасцяў.

В машине с автоматической **коробкой передач** нет рычага переключения скоростей.

радиатор м радыятар м [rady'jatar]

Радыятар перагрэўся.

Радиатор перегрелся.

сцепление с счাপленне н [ʃʃap'l'ien'nʲe]

Педаль **счাপлення** знаходзіцца злева.

Педаль **сцепления** находится слева.

тормоз м тормаз м ['tormas]

Ён рэзка націснуў на **тормаз**.

Он резко нажал на **тормоз**.

* * * * *

многофункциональный л шматфункцыянальны

прым [ʃmatfunktsyja'nal'ny]

Можна сказаць, гэта **шматфункцыянальная** машына.

Можно сказать, это **многофункциональная** машина.

мощный л магутны прым [ma'futny]

Гэтая кампанія вырабляе **магутныя** грузавікі.

Эта компания производит **мощные** грузовики.

скоростной л хуткасны прым ['xutkasny]

Мой сябар – вялікі аматар **хуткасных** аўтамабіляў.

Мой друг – большой поклонник **скоростных** автомобилей.

современный л сучасны прым [su'ʃasny]

Сучасныя аўтамабілі вельмі надзейныя.

Современные автомобили очень надёжные.

универсальный л універсальны прым

[univ'er'sal'ny]

Гэта – **універсальная** мадэль.

Это – **универсальная** модель.

вести г весці дз ['vies'tʲ]

Навучы мяне **вадзіць** машыну.

Научи меня **водить** машину.

заводить г заводзіць дз [za'vodzitʲ]

Заводзь машыну і паехалі.

Заводи машину и поехали.

останавливаться г спыняцца дз [spy'n'iatʲsa]

"Спыніце машыну!" – крыкнуў паліцыянт.

"Остановите машину!" – крикнул полицейский.

подвозить г падвозіць дз [pad'vozitʲ]

Я магу цябе **падвезці**.

Я могу тебя **подвезти**.

ремонттировать г рамантаваць дз [ramanta'vatsʲ]

Я люблю **рамантаваць** машыны.

Я люблю **ремонтировать** машины.

ВІДЫ І РОД А ВОЙСК

ВІДЫ І РОДЫ ВОЙСКАЎ ['vidy j 'rody
'vojksaw]

артиллерія ж артилерыя ж [arty'lieryja]

Яны прайгралі бітву, таму што ў іх была слабая
артылерыя.

Они проиграли битву, потому что у них была слабая
артиллерия.

ваенна-воздушныя сілы *мн* ваенна-паветраныя
сілы *мн* [va.jennapa'vietranyja 'sily]

Яе муж – афіцэр **ваенна-паветраных сіл**.

Ее муж – офицер **военно-воздушных сил**.

воздушна-дэсантныя войскі *мн* паветрана-
дэсантныя войскі *мн* [pa.vietranade'santnyja 'vojski]
Ён ганарыцца тым, што служыць у **паветрана-
дэсантных войсках**.

Он гордится тем, что служит в **воздушно-
десантных войсках**.

інжэнэрныя войскі *мн* інжынерныя войскі *мн*
[inzj'niernyja 'vojski]

Ніводнае войска не можа абысціся без
інжынерных войскаў.

Ни одна армия не может обойтись без **инженерных
войск**.

пяхота ж пяхота ж [p'a'xota]

Наша **пяхота** змагалася храбро.

Наша **пехота** сражалась храбро.

противовоздушная абарона ж
супрацьпаветраная абарона ж [suprat'spa'vietranaja
aba'rona]

Самалёт быў збіты варажымі войскамі
супрацьпаветранай абароны.

Самолёт был сбит вражескими войсками
противовоздушной обороны.

ракетныя войскі *мн* ракетныя войскі *мн* [ra'kietnyja
'vojski]

Гэтая краіна хоча развіваць уласныя **ракетныя
войскі**.

Эта страна хочет развивать собственные **ракетные
войска**.

сухопутныя войскі *мн* сухопутныя войскі *мн*
[suxa'putnyja 'vojski]

Нашы **сухопутныя войскі** моцныя, але флот нават
яшчэ мацнейшы.

Нашы **сухопутные войска** сильны, но флот даже
ещё сильнее.

танкавыя войскі *мн* танкавыя войскі *мн* ['tankavyja
'vojski]

Танкавыя войскі былі найстрашнейшай часткай
вермахта.

Танковые войска были самой страшной частью
вермахта.

ВОЎНСКІЕ ПОДРАЗДЕЛЕНІЯ

ВАЙСКОВЫЯ ПАДРАЗДЗЯЛЕННІ
[vaj'skovyja padraz'dzia'l'en'ni]

батальён *м* батальён *м* [batal'i'jon]

Шэсць **батальёнаў** было адпраўлена на правы
фланг.

Шесть **батальонов** было отправлено на правый
фланг.

узвод *м* узвод *м* [u'zvot]

Узвод – гэта частка роты.

Взвод – это часть роты.

дывізія ж дывізія ж [dy'vizija]

Новая бранятанкавая **дывізія** была цалкам
абсталёваная.

Новая бронетанковая **дивизия** была полностью
оснащена.

корпус *м* корпус *м* ['korpus]

Корпус – гэта частка войска, роўная дзвюм дывізіям.

Корпус – это часть армии, равная двум дивизиям.

отдэленне *с* аддзяленне *н* [addzia'l'en'nie]

Наша **аддзяленне** складалася з сямі салдатаў.

Наше **отделение** состояло из семи солдат.

полк *м* полк *м* [polk]

Полк – гэта буйная ваенная адзінка пад
камандаваннем палкоўніка.

Полк – это крупная военная единица под
командованием полковника.

рота ж рота ж ['rota]

У **роце** прыблізна 120 салдатаў.

В **роце** приблизительно 120 солдат.

ВОЎНСКІЕ ЗВАНІЯ

ВАЙСКОВЫЯ ЗВАННІ [vaj'skovyja 'zvan'ni]

генерал *м* генерал *м* [fien'e'ral]

Прыміце даклад, спадар **генерал**.

Примите доклад, господин **генерал**.

капітан *м* капітан *м* [kapi'tan]

Гэты **капітан** – камандзір нашай роты.

Этот **капитан** – командир нашей роты.

капрал *м* капрал *м* [kap'ral]

Капрал загадаў нам вымыць падлогу нанова.

Капрал приказал нам вымыть пол заново.

лейтэнант *м* лейтэнант *м* [lejte'nant]

Гэты храбры **лейтэнант** хутка стане капітанам.

Этот храбрый **лейтенант** скоро станет капитаном.

майор *м* маёр *м* [ma'jor]

Маёр камандуе батальёнам.

Майор командует батальоном.

маршал *м* маршал *м* ['marʃal]

Маршал – гэта вышэйшае вайскавае званне ў
некоторых арміях.

Маршал – это высшее воинское звание в некоторых
армиях.

полковник м палкоўнік м [pal'kownik]
Мой бацька быў **палкоўнікам**, калі ён выйшаў у адстаўку.
Мой отец был **полковником**, когда он вышел в отставку.

рядовой м радавы м [rada'vy]
Рядовы пакараны за самавольную адлучку.
Рядовой наказан за самовольную отлучку.
сержант м сяржант м [s'ar'zant]
Наш новы **сержант** – вельмі сур'ёзны хлопец.
Наш новый **сержант** – очень серьёзный парень.

ОРУЖИЕ И БОЕПРИПАСЫ ЗБРОЯ І БОЕПРЫПАСЫ ['zbroja j, 'bojɐprɨ'pasɨ]

автомат м аўтамат м [awta'mat]
Аўтамат Калашнікава – лепшы ў свеце.
Автомат Калашникова – лучший в мире.
артиллерийское орудие с артылерыйская гармата ж [artyl'e'ryjskaja har'mata]
Гэта – супрацьтанкавая **артылерыйская гармата**.
Это – противотанковое **артиллерийское орудие**.

баллистическая ракета ж балістычная ракета ж [balis'tyʃ'naja ra'kietə]
Першая **балістычная ракета** была распрацаваная нацысцкай Германіяй.
Первая **баллистическая ракета** была разработана нацистской Германией.

бомбардировщик м бамбавік м [bamba'vik]
Бамбавік – гэта самалёт, які перавозіць і скідае бомбы.
Бомбардировщик – это самолёт, который перевозит и сбрасывает бомбы.

бронетранспортёр м бронетранспарцёр м [bron'e'transpar'ts'or]
Гэты **бронетранспарцёр** мае 8 колаў.
Этот **бронетранспортёр** имеет 8 колёс.

вертолёт м верталёт м [verta'liot]
Баявы **верталёт** быў выпрабаваны ў баявых умовах.
Боевой **вертолёт** был испытан в боевых условиях.

винтовка ж вінтоўка ж [vin'towka]
Мы застрэлілі снайпера і захапілі яго **вінтоўку**.
Мы застрелили снайпера и захватили его **винтовку**.

истребитель м знішчальнік м [z'ini'ʃʃal'nik]
Знішчальнік – гэта самалёт для вядзення бою з іншымі самалётамі.
Истребитель – это самолёт для ведения боя с другими самолётами.

миномёт м мінамёт м [mina'm'iot]
Мінамёт – гэта цяжкая зброя з кароткім ствалом.
Миномёт – это тяжёлое орудие с коротким стволом.
огнемёт м агнямёт м [afin'a'm'iot]
Агнямёт выкідае падпаленую вадкасць пад ціскам.
Огнемёт выбрасывает горящую жидкость под давлением.

пистолет м пісталет м [pista'let]
Я накіраваў мой **пісталет** на ворага.
Я направил мой **пистолет** на врага.

пулемёт м кулямёт м [kula'm'iot]
Кулямёт страляе без перапынку, пакуль націснуты курок.
Пулемёт стреляет без остановки, пока нажат курок.

пуля ж куля ж ['kula']
У яго патрапіла **куля**.
В него попала **пуля**.

снаряд м снарад м [sna'rat]
Паўсюль выбухалі **снарады**.
Повсюду взрывались **снаряды**.

танк м танк м [tank]
Танк – гэты цяжка ўзброены і браніраваны перасоўны сродак.
Танк – это тяжело вооружённое и бронированное передвижное средство.

военный п ваенны прым [va'jenny]
Ваенная служба цяжкая, але некаторым яна падабаецца.
Военная служба тяжела, но некоторым она нравится.

наступательный п наступальны прым [nastu'pal'ny]
Войскі занялі **наступальныя** пазіцыі.
Войска заняли **наступательные** позиции.

оборонительный п абарончы прым [aba'rontʃy]
Гэта – новая **абарончая** зброя.
Это – новое **оборонительное** оружие.

стратегический п стратэгічны прым [strate'hiʃny]
Генералы абмяркоўваюць **стратэгічную** дактрыну.
Генералы обсуждают **стратегическую** доктрину.

тактический п тактычны прым [tak'tyʃny]
Наша **тактычная** задача – заняць мост.
Наша **тактическая** задача – занять мост.

атаковать г атакаваць дз [ataka'vatʃ]
Мы здолелі паспяхова **атакаваць** ворага.
Нам удалось успешно **атаковать** врага.

бомбить г бамбаваць дз [bamba'vatʃ]
Наша авіяцыя **бамбавала** горад.
Наша авиация **бомбила** город.

заряжать г зараджаць дз [zara'dʒatʃ]
Не рухацца! Гэтая стрэльба **зараджана**.
Не двигаться! Это ружьё **заряжено**.

оборонять г абараняць дз [abara'n'atʃ]
Вазьмі сваіх людзей і **абараняй** тую пазіцыю.
Возьми своих людей и **обороняй** ту позицию.

стрелять г страляць дз [stra'liatʃ]
Страляй з вінтоўкі.
Стреляй из винтовки.

СТІЛІ СТЫЛІ ['styli]

ампір м ампір м [am'pír]

Призначенням стилю **ампір** була ідеалізація кіравання Наполеона.

Призначенням стилю **ампір** була ідеалізація правління Наполеона.

барокко с барока н [ba'roka]

Стиль **барока** першопочаткова з'явився в Італії.

Стиль **барокко** первоначально появился в Италии.

готика ж готика ж ['hotyka]

Архітектура **готик** квітнула в період позняга Середньовіччя.

Архітектура **готик** процвітала в період пізнього Середньовіччя.

деконструктивізм м деканструктивізм м [dekanstrukty'vizm]

Деканструктивізм – гэта вынік развіцця постмадэрнісцкай архітэктуры.

Деканструктивізм – это результат развития постмодернистской архитектуры.

класіцызм м класіцызм м [klasi'tsyzm]

Такія калоны і пілястры тыповыя для **класіцызму**.

Такие колонны и пилястры типичны для **классицизма**.

канструктыўізм м канструктыўізм м [kanstrukty'vizm]

Вежа Татліна – гэта ўзор **канструктыўізму**.

Башня Татлина – это образец **канструктивизма**.

мадэрн м мадэрн м [ma'dern]

У цэнтры горада ёсць шмат цудоўных будынкаў у стылі **мадэрн**.

В центре города имеется много прекрасных зданий в стиле **модерн**.

неаготыка ж неаготыка ж [n'e'a'hotyka]

Неаготыка была вельмі папулярная напачатку 19-га стагоддзя.

Неаготыка была очень популярна в начале 19-го века.

неокласіцызм м неакласіцызм м [n'eaklasi'tsyzm]

Савецкі **неакласіцызм** быў экспартаваны ў іншыя краіны савецкага блока.

Советский **неоклассицизм** был экспортирован в другие страны советского блока.

ренесанс м рэнесанс м [ren'e'sans]

Стиль **рэнесанс** нагадвае архітэктуру антычнасці.

Стиль **ренессанс** напоминает архитектуру античности.

романскі стиль м раманскі стиль м [ra'manski styl]

Раманскі стиль развіўся ў сярэднявечнай Еўропе.

Романский стиль развивался в средневековой Европе.

рококо с ракако н [raka'ko]

Пакоі ў стылі **ракако** праектаваліся як сапраўдныя творы мастацтва.

Комнаты в стиле **рококо** проектировались как подлинные произведения искусства.

романтызм м рамантызм м [raman'tyzm]

Рамантызм з'явіўся ў другой палове 18-га стагоддзя.

Романтизм появился во второй половине 18-го века.

северный мадэрн м паўночны мадэрн м [paw'noŋny ma'dern]

Капенгагенская ратуша – гэта ўзор **паўночнага мадэрну**.

Копенгагенская ратуша – это образец **северного модерна**.

эклэтыка ж эклектыка ж [ek'lektyka]

Эклектыка выкарыстоўвае ідэі шматлікіх стыляў.

Эклектыка использует идеи многочисленных стилей.

ОБЩЕСТВЕННЫЕ ЗДАНИЯ ГРАМАДСКІЯ БУДЫНКІ [h'ra'matskija bu'dynki]

выставочный зал м выставачная зала ж ['vystavaŋnaja 'zala]

У новай **выставачнай зале** праводзіцца выстава сюррэалістычнага мастацтва.

В новом **выставочном зале** проводится выставка сюрреалистического искусства.

дворец м палац м [pa'lats]

Зімні **палац** – цяпер музей.

Зимний **дворец** – теперь музей.

концертный зал м канцэртная зала ж [kan'tsertnaja 'zala]

У гэтай **канцэртнай зале** выдатная акустыка.

В этом **концертном зале** великолепная акустика.

музей м музей м [mu'ziej]

Музей размешчаны ў сярэднявечным будынку.

Музей расположен в средневековом здании.

ратуша ж ратуша ж ['ratuŋa]

Гэты велічны будынак – **ратуша**.

Это величественное здание – **ратуша**.

собор м сабор м [sa'bor]

Саборы часта размяшчаюцца ў цэнтры горада.

Соборы часто располагаются в центре города.

театр м тэатр м [te'atr]

Тэатр быў пабудаваны за два гады.

Театр был построен за два года.

торговый центр м гандлёвы цэнтр м [h'and'lovy tser]

Архітэктар гэтага **гандлёвага цэнтру** – сапраўдны геній.

Архитектор этого **торгового центра** – настоящий гений.

цэрковь ж царква ж [tark'va]

У горадзе можна ўбачыць мноства старадаўніх **цэркваў**.

В городе можно увидеть множество старинных **церквей**.

ПРОМЫШЛЕННЫЕ ЗДАНИЯ И СООРУЖЕНИЯ ПРАМЫСЛОВЫЯ БУДЫНКИ І ЗБУДАВАННІ [pramy'slovyja bu'dynki j zbuda'van'ni]

ба́шня ж вежа ж ['vieza]

Вежа ветровой турбины має вышыню прыкладна 100 метраў.

Башня ветровой турбины имеет высоту примерно 100 метров.

градзі́рня ж градзі́рня ж [fra'dzir'nja]

Многія **градзі́рні** маюць гіпербалічную форму.

Многие **градирни** имеют гиперболическую форму.

депо́ с дэпо́ н [de'po]

Лакаматыўнае **дэпо** – гэта месца, дзе рамантуюцца лакаматывы.

Локомотивное **депо** – это место, где ремонтируются локомотивы.

скла́д м склад м [sklat]

Склад мае сутэрэнны паверх.

Склад имеет подвальный этаж.

труба́ (дымава́я) ж труба (дымавая) ж [tru'ba (dyma'vaja)]

Труба электрастанцыі – гэта найвышэйшае збудаванне ў нашым горадзе.

Труба электростанции – это самое высокое сооружение в нашем городе.

цэх м цэх м [tsex]

На заводзе будуюцца новы **цэх**.

На заводе строится новый **цех**.

ЖИЛЫЕ ДОМА

ЖЫЛЫЯ ДАМЫ [zy'lyja da'my]

дом (ча́стный) м дом (прыватны) м [dom (pry'vatny)]

Мой **дом** пабудаваны з цэглы.

Мой **дом** построен из кирпича.

кватэ́ра ж кватэ́ра ж [kva'tera]

Калісьці я жыў у аднапакаёвай **кватэры**.

Когда-то я жил в однокомнатной **квартире**.

котте́дж м катэдж м [ka'tetf]

Гэты летні **катэдж** не прыдатны для пражывання ў зімовы час.

Этот летний **коттедж** не годится для проживания в зимнее время.

многокватэ́рный дом м шматкватэ́рны дом м [ʃmatkva'terny dom]

Новы **шматкватэ́рны дом** мае 25 паверхаў.

Новый **многоквартирный дом** имеет 25 этажей.

небоскрё́б м хмарачос м [xmarə'ʃos]

Я ўбачыў велізарны **хмарачос**, пабудаваны з бетону і шкла.

Я увидел огромный **небоскреб**, построенный из бетона и стекла.

особня́к м асабняк м [asab'n'ak]

Традыцыйны еўрапейскі **асабняк** меў бальную залу.

Традиционный европейский **особняк** имел бальный зал.

СПОРТИВНЫЕ СООРУЖЕНИЯ

СПАРТЫЎНЫЯ ЗБУДАВАННІ [spar'tywnyja zbuda'van'ni]

арэ́на ж арэна ж [a'rena]

Мы спраектавалі спартовую **арэну** новага тыпу.

Мы спроектировали спортивную **арену** нового типа.

ипподро́м м іпадром м [ipa'drom]

Гэты **іпадром** быў адкрыты ў 1863 году.

Этот **ипподром** был открыт в 1863 году.

спортза́л м спартзала ж [spart'zala]

У нашай **спартзалы** шкляны дах.

У нашего **спортзала** стеклянная крыша.

стадио́н м стадыён м [stady'jon]

На гэтым **стадыёне** могуць размясціцца 100 000 глядачоў.

На этом **стадионе** могут разместиться

100 000 зрителей.

* * * * *

вели́чественный п велічны *прым* ['vielifny]

Велічны храм – гонар горада.

Величественный храм – гордость города.

декора́тивный п дэкаратыўны *прым* [dekara'tywny]

Будынак упрыгожваецца чатыры **дэкаратыўныя** балконы.

Здание украшают четыре **декоративных** балкона.

многоэта́жный п шматпавярховы *прым*

[ʃmatpav'ar'hovy]

У **шматпавярховых** будынках павінны быць ліфты.

В **многоэтажных** зданиях должны быть лифты.

совреме́нный п сучасны *прым* [su'ʃasny]

Сучасныя амерыканскія цэрквы выглядаюць пацешна.

Современные американские церкви выглядят забавно.

старамо́дный п старамодны *прым* [stara'modny]

Стыль гэтага архітэктара некалькі **старамодны**.

Стиль этого архитектора несколько **старомоден**.

возводи́ть г узводзіць дз [uz'vodzitʲ]

Егіпецкія піраміды былі **ўзведзеныя** ў старажытныя часы.

Египетские пирамиды были **возведены** в древние времена.

проекти́ровать г праектаваць дз [prajekta'vatsʲ]

Наш інстытут **праектуе** вялікую гасцініцу.

Наш институт **проектирует** большую гостиницу.

создава́ть г ствараць дз [stva'ratsʲ]

Старажытныя рымляне **стварылі** першыя акведук у Еўропе.

Древние римляне **создали** первый акведук в Европе.

соору́жать г збудоўваць дз [zbu'dowvatsʲ]

Патрабуюцца цэлы год, каб **збудоваць** такі будынак.

Требуется целый год, чтобы **соорудить** такое здание.

строи́ть г будаваць дз [buda'vatsʲ]

Я наняў працоўных, каб **пабудоваць** гараж.

Я нанял рабочих, чтобы **построить** гараж.

ИНФРАСТРУКТУРА

ИНФРАСТРУКТУРА [infrastruk'tura]

автостоянка ж аўтастаянка ж [awtasta'janka]

Аўтастаянка насупраць тэрмінала была поўная машын.

Автостоянка напротив терминала была полная машин.**ангар** м ангар м [an'gar]**Ангар** – гэты вялікі будынак, дзе змяшчаюцца самалёты паміж палётамі.**Ангар** – это большое здание, где содержатся самолёты между полётами.**аэровокзал** м аэравакзал м [aeravag'zal]**Аэравакзал** быў пабудаваны ўсяго год назад.**Аэровокзал** был построен всего год назад.**аэродром** м аэрадром м [aerad'rom]**Аэрадром** – гэта месца, дзе самалёты могуць садзіцца і ўзлятаць.**Аэродром** – это место, где самолёты могут садиться и взлетать.**вертолётная плошадка** ж верталётная пляцоўка

ж [v'erta'lotnaja pla'towka]

Звычайна **верталётныя пляцоўкі** будуюцца з бетону. Обычна **вертолётные площадки** сооружаются из бетона.**взлётно-посадочная полоса** ж ўзлётна-

пасадачная паласа ж [uzi'lotnaja'sadatfnaja pala'sa]

Асвятленне **ўзлётнай паласы** выкарыстоўваецца ў аэрапортах, дзе дапускаецца начная пасадка.Освещение **взлётной полосы** используется в аэропортах, где допускается ночная посадка.**грузовой терминал** м грузаوی тэрмінал м [f'ruza'vy termi'nal]Гэты **грузавы тэрмінал** забяспечвае загрузку самалётаў і захоўванне грузаў на складзе.Этот **грузовой терминал** обеспечивает загрузку самолётов и хранение грузов на складе.**диспетчерская вышка** ж диспетчерская вышка ж

[dys'p'etʃarskaja 'vyʃka]

Вышыня **дыспетчерскай вышкі** гэтага аэрапорта – 109 метраў.Высота **диспетчерской вышки** этого аэропорта – 109 метров.**перрон (на аэродроме)** м перон (на аэрадроме) м

[p'e'ron (na aera'drom'e)]

Самалёт заняў **перон 2** для запраўкі палівам.Самолёт занял **перрон 2** для заправки топливом.**рулёжная дорожка** ж рулёжная дарожка ж

[ru'loznaja da'rojka]

Рулёжная дарожка – гэта дарога, якая злучае ўзлётна-пасадачныя палосы з усімі астатнімі аб'ектамі.**Рулёжная дорожка** – это дорога, соединяющая взлётно-посадочные полосы со всеми остальными объектами.**топливное хранилище** с паліўнае сховішча н

[p'alivnaje 'sховi'ʃʃa]

Паліва падаецца ў **паліўнае сховішча** на падземных трубаправодах.Топливо подаётся в **топливное хранилище** по подземным трубопроводам.

САМОЛЁТ

САМАЛЁТ [sama'lot]

кабіна ж кабіна ж [ka'bina]Гэты самалёт-знішчальнік мае **кабіну**, якая катапультаецца.Этот самолёт-истребитель имеет катапультируемую **кабину**.**крэйсерская скорост** ж крэйсерская хуткасць ж

[k'rejs'erskaja 'xutkas'ʃʃ]

Крэйсерская хуткасць Боінга-737-400 – 913 км/г.**Крейсерская скорость** Боинга-737-400 – 913 км/ч.**крыло** с крыло н [kry'lo]**Крылы** падтрымліваюць самалёт у палёце.**Крылья** поддерживают самолёт в полёте.**люк** м люк м [luk]Гэта – адмысловы **люк** для надзвычайных сітуацый.Это – специальный **люк** для чрезвычайных ситуаций.**нос** м нос м [nos]**Нос**, які апускаецца, – гэта адметная дэтал

“Конкорда” і Ту-144.

Опускающийся **нос** – это отличительная деталь “Конкорда” и Ту-144.**реактивный двигатель** м рэактыўны рухавік м

[reak'tywny ruha'vik]

Рэактыўны рухавік выштурхоўвае ззаду струмень гарачага паветра і газаў.**Реактивный двигатель** выталкивает сзади струю горячего воздуха и газов.**руль** м руль м [rulʲ]**Руль** паварочваецца з боку ў бок, кіруючы напрамкам руху самалёта.**Руль** поворачивается из стороны в сторону, управляя направлением движения самолёта.**стабилизатор** м стабілізатар м [stabili'zatar]Хваставы **стабілізатар** быў упрыгожаны эмблемай авіякампаніі.Хвостовой **стабилизатор** был украшен эмблемой авиакомпания.**фюзеляж** м фюзеляж м [f'uz'e'liaʃ]**Фюзеляж** – гэта касцёк самалёта.**Фюзеляж** – это остов самолёта.**хвост** м хвост м [xvost]Некаторыя самалёты маюць падвойныя стабілізатары на **хвасце**.Некоторые самолёты имеют двойные стабилизаторы на **хвосте**.**шасси** с шасі н [ʃa'si]На асноўным **шасі** Боінга-777 ёсць 12 колаў.На основном **шасси** Боинга-777 имеется 12 колёс.**элерон** м элерон м [el'e'ron]**Элероны** выкарыстоўваюцца, каб кантраляваць нахіл самалёта.**Элероны** используются, чтобы контролировать крен самолёта.

СЕРВИС АЭРОПОРТА

СЕРВИС АЭРАПОРТА [s'ervis aera'porta]

билет м квіток м [kvi'tok]Я купіў **квіток** на рэйс LH120.Я купил **билет** на рейс LH120.

выдача багажа ж выдача багажу ж ['vydaʃa baɦa'zu]
Выдача багажу адбываецца ў цэнтры будынка.
Выдача багажа производится в центре здания.

зал ожидания м зала чакання ж ['zala ʃa'kan'n'a]
 Чакаючы свой рэйс, я правёў у **зале чакання** больш за 6 гадзін.
 Ожидая свой рейс, я провёл в **зале ожидания** больше 6 часов.

носілышчык м насільшчык м [na'silʃ'ʃyk]
Насільшчык узяў абедзве мае валізкі і панёс іх на аўтастанку.
Носильщик взял оба моих чемодана и понёс их на автостанку.

отпраўленне с адпраўленне н [atpaw'lien'n'e]
Адпраўленне рэйса LH120 у 17:30.
Отправление рейса LH120 в 17:30.

прыбыццё с прыбыццё н [prybyʃ'ʃs'o]
 Гэтае табло паказвае **прыбыццё** самалётаў.
 Это табло показывает **прибытие** самолётов.

рэгістрацыя ж рэгістрацыя ж [refist'ratsyja]
 Наш аэрапорт павялічыць колькасць стоек **рэгістрацыі**.
 Наш аэропорт увеличит количество стоек **регистрации**.

рэйс м рэйс м [rejs]
Рэйс LH120 затрымаваецца.
Рейс LH120 задерживается.

служба бяспекі ж служба бяспекі ж ['sluʒba b'as'p'ek'i]
 Мне прыйдзеца інфармаваць аб гэтым **службе бяспекі**.
 Мне придётся информировать об этом **службу безопасности**.

справочное бюро с бюро даведак н [b'u'ro da'viedak]
 Калі ў цябе ёсць пытанні, можаш звярнуцца ў **бюро даведак**.
 Если у тебя есть вопросы, можешь обратиться в **справочное бюро**.

ТАМОЖЕННЫЙ КОНТРЁЛЬ
МЫТНЫ КАНТРОЛЬ ['mytny kan'trolʃ]

досмотр м агляд м [aɦ'i'iat]
 Спадзяюся, **агляд** на гэтай мытні не зойме шмат часу.
 Надеюсь, **досмотр** на этой таможне не займёт много времени.

зелёный коридор м зялёны калідор м [z'ia'l'iony kali'dor]
 Калі ў цябе невялікая сума грошай, выбірай **зялёны калідор**.
 Если у тебя небольшая сумма денег, выбирай **зелёный коридор**.

конфискация ж канфіскацыя ж [kanfis'katsyja]
 Якія прадметы падлягаюць **канфіскацыі**?
 Какие предметы подлежат **конфискации**?

красный коридор м чырвоны калідор м [ʃy'r'vony kali'dor]
 Пасажыры з прадметамі, якія падлягаюць дэклараванню, павінны праходзіць па **чырвоным калідоры**.
 Пассажиры с предметами, подлежащими декларированию, должны проходить по **красному коридору**.

открытый лист м адкрыты ліст м [atk'ryty list]
 Калі ён быў дыпламатам, то меў **адкрыты ліст**.
 Будучи дипломатом, он имел **открытый лист**.

пошлина ж пошліна ж ['poʃlina]
 З мэтай ацэнкі мытнай **пошліны** вырабам даецца ідэнтыфікацыйны код.
 С целью оценки таможенной **пошлины** изделиям даётся идентификационный код.

таможенный инспектор м мытны інспектар м ['mytny inʃp'pektar]
Мытны інспектар запатрабаваў адкрыць торбу.
Таможенный инспектор потребовал открыть сумку.

* * * * *

дальний (рейс) п далёкі (рэйс) прым [da'l'oki (rejs)]
 Іл-96 выкарыстоўваецца для **далёкіх** рэйсаў.
 Ил-96 используется для **дальних** рейсов.

международный п міжнародны прым [mizna'rodny]
 Унукава – гэта **міжнародны** аэрапорт.
 Внуково – это **международный** аэропорт.

местный п мясцовы прым [m'as'tsovyy]
 Каб дабрацца да той вёскі, нам трэба ляцець **мясцовым** рэйсам.
 Чтобы добраться до той деревни, нам нужно лететь **местным** рейсом.

чартерный п чартарны прым [ʃartarnyy]
 Адмысловы **чартарны** рэйс прызначаны на 30 лістапада.
 Специальный **чартерный** рейс назначен на 30 ноября.

элитный (сервис) п элітны (сервіс) прым [e'litny ('s'ervis)]
 Гэты аэрапорт прапануе **элітны** сервіс.
 Этот аэропорт предлагает **элитный** сервис.

бронировать г браніраваць дз [bra'niravati']
 Мы **заброніруем** пяць месцаў у самалёце.
 Мы **забронируем** пять мест в самолёте.

встречать г сустракаць дз [sustra'kati']
 Едзь у аэрапорт і **сустрэнь** яго там.
 Поезжай в аэропорт и **встреть** его там.

декларировать г дэклараваць дз [dekla'ra'vati']
 Мытны інспектар спытаў, ці ёсць у мяне што **дэклараваць**.
 Таможенный инспектор спросил, есть ли у меня что **декларировать**.

подниматься на борт г паднімацца на борт дз [padni'mats'a na bort]
 Пасажыры **паднімаюцца на борт** самалёта.
 Пассажиры **поднимаются на борт** самолёта.

провожать г выпраўляць дз [vuprav'lati']
 Заўтра я буду **выпраўляць** сябра ў аэрапорце.
 Завтра я буду **проводать** друга в аэропорту.

ТИПЫ БАНКОВ ТЫПЫ БАНКАЎ [ˈtypy ˈbankaw]

взаимно-сберегательный банк м узаямна-асшадны банк м [uza.jemnaaˈʃʌdny bank]
Першы **ўзаямна-асшадны банк** быў арганізаваны ў Шатландыі ў 1810 годзе.
Первый **взаимно-сберегательный банк** был организован в Шотландии в 1810 году.

инвестиционный банк м інвестыцыйны банк м [ɪnˈvestiˈtʃyni bank]
Інвестыцыйны банк можа займацца карпаратыўным зліццём і паглынаннямі.

Инвестиционный банк может заниматься корпоративными слияниями и поглощениями.

ипотечный банк м іпатэчны банк м [ɪpaˈtjetʃny bank]
Іпатэчны банк спецыялізуецца на выдачы і абслугоўванні пазык пад нерухомасць.

Ипотечный банк специализируется на выдаче и обслуживании ссуд под недвижимость.

исламский банк м ісламскі банк м [ɪsˈlamski bank]
Ісламскія банкі працуюць у адпаведнасці з прынцыпамі шарыату
Исламские банки работают в соответствии с принципами шариата.

коммерческий банк м камерцыйны банк м [kamˈerˈtʃyni bank]
У некаторых краінах існаваў строгі падзел паміж **камерцыйнымі банкамі** і **інвестыцыйнымі банкамі**.
В некоторых странах существовало строгое разделение между **коммерческими банками** и **инвестиционными банками**.

кооперативный банк м кааператыўны банк м [kaopˈerˈatʃyni bank]
Кааператыўны банк належыць яго членам.
Кооперативный банк принадлежит его членам.

офшорный банк м афшорны банк м [afˈʃorny bank]
Афшорны банк – гэта банк, змешчаны за межамі краіны пражывання укладчыка.
Офшорный банк – это банк, находящийся за пределами страны проживания вкладчика.

постово-сберегательный банк м паштова-асшадны банк м [paʃˈtovaaˈʃʌdny bank]
Паштова-асшадныя банкі аб'яднаныя з нацыянальнымі паштовымі сістэмамі.

Почтово-сберегательные банки объединены с национальными почтовыми системами.

розничный банк м рознічны банк м [ˈrozɪnɪtʃny bank]
Рознічныя банкі ажыццяўляюць транзакцыі непасрэдна з кліентамі, а не з карпарацыямі.
Розничные банки осуществляют транзакции непосредственно с клиентами, а не с корпорациями.

сберегательный банк м ашадны банк м [aˈʃʌdny bank]
Галоўная функцыя **ашаднага банка** – гэта прыём ашадных укладаў.
Главная функция **сберегательного банка** – это приём сберегательных вкладов.

торговый банк м гандлёвы банк м [ˈhandˈlʌvny bank]
Фактычна **гандлёвыя банкі** былі вынайдзены ў Сярэдняй Італіі.
Фактически **торговые банки** были изобретены в Средние века в Италии.

универсальный банк м універсальны банк м [univˈersalʲny bank]

Універсальны банк займаецца мноствам відаў банкаўскай дзейнасці.

Универсальный банк занимается множеством видов банковской деятельности.

частный банк м прыватны банк м [prɪˈvatny bank]
Уладальнікам **прыватнага банка** з'яўляецца альбо асобны чалавек, альбо група партнёраў.
Владельцем **частного банка** является или отдельный человек, или группа партнёров.

ЗДАНИЕ И ОБОРУДОВАНИЕ БУДЫНАК І АБСТАЛЯВАННЕ [budˈynak i apstaˈlaˈvanʲnʲe]

банкомат м банкамат м [bankaˈmat]

У наш час **банкамат** можна ўбачыць у кожным банку.

В наше время **банкомат** можно увидеть в каждом банке.

депозитарная ячейка ж дэпазітарная ячэйка ж [dɐpaˈziˈtarnaja jaˈtʃejka]

У **дэпазітарных ячэйках** звычайна захоўваюцца каштоўныя прадметы ці важныя дакументы.

В **депозитарных ячейках** обычно хранятся ценные предметы или важные документы.

детектор банкнот м дэтэктар банкнот м [deˈtɛktar bankˈnot]

Дэтэктар банкнот – гэта прылада, якая вызначае, ці з'яўляецца банкнота падрабленай.

Детектор банкнот – это устройство, определяющее, является ли банкнота поддельной.

кабинет м кабинет м [kabiˈnʲet]

Дырэктар банка запрасіў нас у свой вялікі і прыгожы **кабинет**.

Директор банка пригласил нас в свой большой и красивый **кабинет**.

кладовая ж камора ж [kaˈmora]

Камора ў банку – гэта месца, дзе можна захоўваць каштоўныя прадметы.

Кладовая в банке – это место, где можно хранить ценные предметы.

сейф м сейф м [sʲejf]

Сейф – гэта скрыня з тоўстымі металічнымі сценамі і замком.

Сейф – это ящик с толстыми металлическими стенками и замком.

счётчик банкнот м лічыльнік банкнот м [lʲiˈtʃɨlnʲik bankˈnot]

Лічыльнік банкнот дазваляе дакладна палічыць банкноты.

Счётчик банкнот позволяет точно посчитать банкноты.

хранилище с сховішча н [ˈxovʲiʃʃa]

Банкаўскае **сховішча** было забяспечана велізарнымі круглымі металічнымі дзвярыма.

Банковское **хранилище** было снабжено огромной круглой металлической дверью.

БАНКОВСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ БАНКАЎСКАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ [ˈbankawskaja ˈdʒɛjnasʲtʲɕ]

банкнота ж банкнота ж [bankˈnota]

Распачаты конкурс на мастацкае афармленне новай **банкноты**.

Начат конкурс на художественное оформление новой **банкноты**.

банковская гарантия ж банкаўская гарантыя ж
[ˈbankawskaja ɣaˈrantɕɨja]

Банкаўская гарантыя забяспечвае тое, што абавязальствы даўжніка будуць выкананы.

Банковская гарантыя абеспечивает то, что обязательства должника будут выполнены.

банковская тайна ж банкаўская таямніца ж
[ˈbankawskaja tajamˈnʲitsa]

Банкаўская таямніца – гэта юрыдычны прынцып, паводле якога банкам дазваляецца ахоўваць асабістую інфармацыю пра іх кліентаў.

Банковская тайна – это юридический принцип, по которому банкам разрешается охранять персональную информацию об их клиентах.

банковский счёт м банкаўскі рахунак м [ˈbankawski raˈxunak]

Мая зарплата паступае наўпрост на мой **банкаўскі рахунак**.
Моя зарплата поступает напрямую на мой **банковский счёт**.

валюта ж валюта ж [vaˈlʲutə]

Брытанскім выкладчыкам у Кітаі плацілі ў мясцовай **валюце**.

Британским преподавателям в Китае платили в местной **валюте**.

вексель м вэксаль м [ˈveksəlʲ]

Я планую ўлічыць гэты **вексель** у банку.

Я планирую учесть этот **вексель** в банке.

вклад м уклад м [uˈklad]

Я хацеў бы зрабіць **уклад**.

Я хотел бы сделать **вклад**.

вкладчик м укладчык м [uˈkladʲtʃɨk]

Містар Джонсан – буйны **ўкладчык** нашага банка.

Мистер Джонсон – крупный **вкладчик** нашего банка.

должник м даўжнік м [dawˈznʲik]

Банк можа прыняць меры супраць неплацежаздольных **даўжнікоў**.

Банк может принять меры против несостоятельных **должников**.

заём м пазыка ж [paˈzyka]

Мы ўзялі **пазыку**, каб пашырыць бізнэс.

Мы взяли **заём**, чтобы расширить бизнес.

инкассация ж інкасацыя ж [inkaˈsatsɨja]

Грошы знаходзяцца ў працэсе **інкасавання**.

Деньги находятся в процессе **инкассирования**.

кредитная карта ж крэдытная карта ж [kreˈdytnaja ˈkarta]

Вялікая частка **крэдытных карт** выпускаецца мясцовымі банкамі і крэдытнымі саюзамі.

Большая часть **кредитных карт** выпускается местными банками и кредитными союзами.

кредитование с крэдытаванне н [kredytaˈvanʲnʲe]

Спажывецкае **кредытаванне** – адна з галоўных функцый гэтага банка.

Потребительское **кредитование** – одна из главных функций этого банка.

кредитор м крэдытор м [kredyˈtor]

Крэдытор – гэты асоба ці арганізацыя, якой віны грошы.

Кредитор – это лицо или организация, которому должны деньги.

купля-продажа ж купля-продаж ж [ˈkuplʲa ˈprodʲaʃ]

Я хачу ведаць, як займацца **купляй-продажам** нерухомасці з дапамогай банка.

Я хочу знать, как заниматься **куплей-продажей** недвижимости с помощью банка.

облигация ж аблігацыя ж [ablʲiˈtɕɨjə]

У гэтых **аблігацый** наступіў тэрмін пагашэння.

У этих **облигаций** наступил срок погашения.

операционный сбор м аперацыйны збор м [apʲɪeraˈtɕynʲu zbor]

Банк бярэ сабе 1% ад сумы ў якасці **аперацыйнага збору**.

Банк берет себе 1% от суммы в качестве **операционного сбора**.

оплата ж аплата ж [apˈlata]

Аплата будзе ажыццёўлена праз банк.

Оплата будет произведена через банк.

платёжные услуги мн плацёжныя паслугі мн [plaˈtʲɕɔznʲu pasˈlʲufʲi]

Мы падаём усе **плацёжныя паслугі**, у якіх вы маеце патрэбу.

Мы предоставляем все **платёжные услуги**, в которых вы нуждаетесь.

расчётный счёт м разліковы рахунак м [razlʲiˈkovʲ raˈxunak]

Разліковыя рахункі прызначаны для выгоды прадпрыемства ці асобнага кліента.

Расчётные счета предназначены для удобства предприятия или отдельного клиента.

ссудный процент м пазыковы працэнт м [pazyˈkovʲ praˈtsent]

Такі **пазыковы працэнт** вельмі спрыяльны для нас.

Такой **ссудный процент** очень благоприятен для нас.

телеграфный перевод м тэлеграфны перавод м [tʲɛlʲɛˈɡrafnʲu pʲeraˈvot]

Тэлеграфны перавод часта пазначаецца скарачэннем ТТ.

Телеграфный перевод часто обозначается сокращением ТТ.

чек м чэк м [tʃɛk]

Красіраваны **чэк** мусіць быць пакладзены на банкаўскі рахунак.

Кроссированный **чек** должен быть положен на банковский счёт.

эмиссия денег ж эмісія грошай ж [eˈmʲisʲɨja ˈfʲroʃaj]

Эмісія грошай – гэта адна з функцый цэнтральных банкаў.

Эмиссия денег – это одна из функций центральных банков.

акцептировать г акцэптаваць дз [akʲtseptaˈvatʲ]

Чэк **акцэптаваны** банкам.

Чек **акцептирован** банком.

закрывать (счёт) г закрываць (рахунак) дз [zakryˈvatʲ (raˈxunak)]

Мне шкада, але я павінен **закрыць** свой рахунак.

Мне жаль, но я должен **закрыть** свой счёт.

открывать (счёт) г адкрываць (рахунак) дз [atkryˈvatʲ (raˈxunak)]

Ці не жадаеце **адкрыць** рахунак у нашым банку?

Не желаете ли **открыть** счёт в нашем банке?

пускать в обращение г пускаць у абарот дз [pusˈkatʲ u baˈrotʲ]

Была **выпушчана ў абарот** новая манета.

Была **выпущена в обращение** новая монета.

снимать (деньги) г здымаць (грошы) дз [zdyˈmatʲ (ˈfʲroʃɨj)]

Я хачу **зняць** 1000 даляраў з майго рахунка.

Я хочу **снять** 1000 долларов с моего счёта.

НАЗВАНИЯ

НАЗВЫ ['nazvy]

абсцэс м абсцэс м [aps'tsɐs]Курэнне можа выклікаць **абсцэс** лёгкага.Курение может вызвать **абсцесс** лёгкого.**алкоголізм** м алкагалізм м [alkaɦa'lizm]Цяжка вылечыць хранічны **алкагалізм**.Трудно вылечить хронический **алкоголизм**.**анемія** ж анемія ж [an'e'mija]Цяжарныя жанчыны часта пакутуюць на жалезадэфіцытную **анемію**.Беременные женщины часто страдают железодифицитной **анемией**.**апендыцыт** м апендыцыт м [ap'endy'tyt]Неабходна тэрмінова прааперываваць хворага на востры **апендыцыт**.Необходимо срочно прооперировать больного с острым **аппендицитом**.**арытмія** ж арытмія ж [aryt'mija]У яе маці была сардэчная **арытмія**.У её матери была сердечная **аритмия**.**артрыт** м артрыт м [art'ryt]Рэўматоідны **артрыт** – гэта хвароба пажылых людзей.Ревматоидный **артрит** – это болезнь пожилых людей.**астма** ж астма ж ['astma]**Астма** – гэта адна з хвароб дыхальных шляхоў.**Астма** – это одна из болезней дыхательных путей.**бранхіт** м бранхіт м [bran'xit]У майго суседа быў моцны **бранхіт**.У моего соседа был сильный **бронхит**.**гангрэна** ж гангрэна ж [ɦaŋ'ɦrena]**Гангрэна** можа з'явіцца вынікам ранення.**Гангрена** может явиться результатом ранения.**гемафілія** ж гемафілія ж [ɦi'emaɦi'lija]**Гемафілія** – гэта хвароба асоб мужчынскага полу.**Гемофилия** – это болезнь лиц мужского пола.**гепатыт** м гепатыт м [ɦi'epa'tyt]**Гепатыт** – інфекцыйнае захворванне.**Гепатит** – инфекционное заболевание.**гіпертонія** ж гіпертанія ж [ɦi'p'erta'nija]Першасная артэрыяльная **гіпертанія** можа быць выклікана стрэсам.Первичная артериальная **гипертония** может быть вызвана стрессом.**грып** м грип м [ɦrup]Людзі баяцца свінога **грыпу**.Люди боятся свиного **гриппа**.**дэर्मатыт** м дэर्मатыт м [derma'tyt]У дзіцяці быў пялёначны **дэर्मатыт**.У ребёнка был пелёночный **дерматит**.**дыябэт** м дыябет м [dyja'b'iet]**Дыябет**, які развіваецца ў сталых людзей, таксама завецца дыябетам II тыпу.**Диабет**, развивающийся у взрослых людей, также называется диабетом II типа.**інфаркт** м інфаркт м [in'farkt]**Інфаркт** міякарда – гэта сур'ёзнае захворванне.**Инфаркт** миокарда – это серьёзное заболевание.**інсульт** м інсульт м [in'sult]Высокі артэрыяльны ціск можа прывесці да **інсульту**.Высокое артериальное давление может привести к **инсульту**.**рак** м рак м [rak]**Рак** у апошняй стадыі невылечны.**Рак** в последней стадии неизлечим.**СПІД** м СНІД м [s'nit]Гомасэксуалісты знаходзяцца ў групе рызыкі па **СНІД**е.Гомосексуалисты находятся в группе риска по **СПИД**у.**шызафрэнія** ж шызафрэнія ж [ɦyzaɦre'nija]**Шызафрэнія** перадаецца спадчынна.**Шизофрения** передаётся по наследству.

ДІАГНОСТЫКА І АПАРАТУРА

ДЫЯГНОСТЫКА І АПАРАТУРА

[dyjaɦi'nostyka i apara'tura]

гемадыялізатар м гемадыялізатар м

[ɦi'emaɦyɦali'zatar]

Гемадыялізатар чысціць кроў хворага.**Гемодиализатор** очищает кровь больного.**дэфібрільятар** м дэфібрыляттар м [ɦi'ɦiɦry'liatar]**Дэфібрыляттар** можа выраптаваць жыццё чалавека з сардэчным прыпадкам.**Дефибрилятор** может спасти жизнь человека с сердечным приступом.**кансультацыя** ж кансультацыя ж [kansul'i'tatsyja]Мы ідзем на **кансультацыю** да спецыяліста.Мы идём на **консультацию** к специалисту.**абследаванне** с абследаванне н [ap's'ɦedavan'n'e]Вам неабходна дакладнае **абследаванне**.Вам необходимо тщательное **обследование**.**осмóтр** м агляд м [a'ɦi'at]Школьнікаў прывялі на планавы медыцынскі **агляд**.Школьников привели на плановый медицинский **осмотр**.**рэнтгэн** м рэнтген м [rent'ɦien]Лекар накіраваў пацыента на **рэнтген**.Врач направил пациента на **рентген**.**стэтакосп** м стэтакосп м [steta'skop]Лекар правярэў стан лёгкіх пацыента **стэтакоспам**.Врач проверил состояние лёгких пациента **стетоскопом**.

томограф м *тамограф* м [ta'moɢraf]

Камп'ютарны **тамограф** – гэта складаны сучасны апарат для даследаванняў і дыягностыкі.

Комп'ютарны **томограф** – это сложный современный аппарат для исследований и диагностики.

флюорограф м *флюорограф* м [fluə'roɢraf]

У клініцы ёсць стацыянарны **флюорограф**.

В клинике имеется стационарный **флюорограф**.

электрокардиограф м *электракардыёграф* м [el'ektrakardy'joɢraf]

Пераносны **электракардыёграф** выкарыстоўваецца лекарамі хуткай дапамогі.

Переносной **электрокардиограф** используется врачами скорой помощи.

ПРОФИЛАКТИКА И ЛЕЧЕНИЕ

ПРАФІЛАКТЫКА І ЛЯЧЭННЕ [pɢaf'i'laktyka j lʲa'tʃen'nʲe]

антибиотик м *антыбіётых* м [antybi'jotyɢ]

Вы можаце прымаць **антыбіётых** шырокага спектру. Вы можаце принимать **антибиотик** широкого спектра.

антидепрессант м *антыдэпрэсэнт* м [antydepre'sant]

Моцныя **антыдэпрэсэнт** можна купіць толькі па рэцэпце лекара.

Сильные **антидепрессанты** можно купить только по рецепту врача.

вакцинация ж *вакцынацыя* ж [vakty'natsɨja]

Вакцынацыя – важная мера для прафілактыкі шмат якіх хвароб.

Вакцинация – важная мера для профилактики многих болезней.

гормон м *гармон* м [ɢar'mon]

Гармон росту – адзін з гармонаў чалавека.

Гормон роста – один из гормонов человека.

ингальяция ж *інгальяцыя* ж [inɢa'lʲatsɨja]

Інгальяцыя дапамагае вам вылечыць кашаль і боль у горле.

Ингальция помогает вам вылечить кашель и боль в горле.

карантин м *карантын* м [karan'tɨn]

Падчас **карантыну** ў бальніцы наведванне хворых было забаронена.

Во время **карантина** в больнице посещение больных было запрещено.

лечение с *лячэнне* н [lʲa'tʃen'nʲe]

Правільная дыягностыка спрыяе правільнаму **лячэнню**.

Правильная диагностика способствует правильному **лечению**.

массаж м *масаж* м [ma'saʃ]

Масаж – адзін са спосабаў хуткага аднаўлення пасля траўмы.

Массаж – один из способов быстрого восстановления после травмы.

операция ж *аперацыя* ж [ap'e'ratsɨja]

Хірургічная **аперацыя** – гэта радыкальны метады лячэння.

Хирургическая **операция** – это радикальный метод лечения.

уход м *догляд* м [ˈdoflʲat]

Хвораму патрабуецца далікатны і клапацлівы

догляд.

Больному требуется нежный и заботливый **уход**.

аллергический п *алергічны* прым [al'er'ɢiʃny]

Некаторыя лекі могуць выклікаць **алергічную** рэакцыю.

Некоторые лекарства могут вызвать

аллергическую реакцию.

воспалительный п *запаленчы* прым [zapa'lʲenʲny]

Пасля выдалення зуба можа пачацца **запаленчы** працэс.

После удаления зуба может начаться

воспалительный процесс.

заразный п *заразны* прым [za'razny]

Малярыя – гэта **заразная** хвароба.

Малярия – это **заразное** заболевание.

злокачественный п *злаякасны* прым [zla'jakasny]

Была выяўлена **злаякасная** пухліна.

Была обнаружена **злокачественная** опухоль.

обезболивающий п *абязбольвальны* прым [ab'az'boli'valʲny]

Хворы не мог трымаць боль без моцных **абязбольвальных** лекаў.

Больной не мог терпеть боль без сильного **обезболивающего** лекарства.

восстанавливать з *узнаўляць* дз [uznaw'lʲatsʲ]

Неабходна было **ўзнавіць** звычайнае кровазабеспячэнне органа.

Необходимо было **восстановить** нормальное кровоснабжение органа.

извлекать з *вымаць* дз [ɨv'matsʲ]

Для перасадкі органа неабходна спачатку **выняць** яго ў донара.

Для пересадки органа необходимо сначала **извлечь** его у донора.

оперировать з *аперыраваць* дз [ap'e'ryravatsʲ]

Ваенны хірург **аперыраваў** салдатаў у палявых умовах.

Военный хирург **оперировал** солдат в полевых условиях.

перевязывать з *перавязваць* дз [pʲera'vʲazvatsʲ]

Калі вы парэзалі руку, яе трэба **перавязаць**.

Если вы порезали руку, её нужно **перевязать**.

пломбировать з *пламбаваць* дз [plamba'vatsʲ]

Зубны лекар пачаў **пламбаваць** паражніну зуба.

Зубной врач начал **пломбировать** полость зуба.

ЗДАНІЕ

БУДЫНАК [bu'dynak]**палата** ж палата ж [pa'lata]У **палаце** было чатыры ложка.В **палаце** было чатыры койкі.**прыёмныі покой** м прыёмныі пакой м [pr'y'jomny pa'koy]**Прыёмны пакой** поўны людзей, якія пацярпелі падчас няшчаснага выпадку.**Прыёмны пакой** поўны людзей, пастрадаваўшых ў час несчаснага выпадку.**подвал** м склеп м [sklep]Трупяны знаходзіцца ў **склепе** бальніцы.Морг знаходзіцца ў **подвале** бальніцы.**пандус** м пандус м [pandus]Аўтамабіль хуткай дапамогі ўз'ехаў на **пандус**.Аўтамабіль скорой дапамогі выехаў на **пандус**.**лифт** м ліфт м [lift]Санітар укаціў каталку ў **ліфт**.Санітар выкінуў каталку ў **ліфт**.**коридор** м калідор м [kali'dor]Добра, што **калідоры** ў нашай бальніцы досыць шырокія.Хорошо, что **коридоры** в нашей больнице достаточно широкие.

ОТДЕЛЕНИЯ

АДДЗЯЛЕННІ [addz'a'l'en'ni]**акушёрства і гінекалогіі аддзяленне** с

акушёрства і гінекалогіі аддзяленне н [aku'sherstva i'gin'e'kalo'giji addz'a'l'en'ni]

Аддзяленне **акушёрства і гінекалогіі** знаходзіцца на трэцім паверсе.**Отделение акушерства и гинекологии** знаходзіцца на трэцім этазе.**амбулаторнае аддзяленне** с амбулаторнае аддзяленне н

[ambula'tornaje addz'a'l'en'ni]

Як прайсці ў **амбулаторнае аддзяленне**?Как пройти в **амбулаторное отделение**?**аптека** ж аптэка ж [ap'teka]У нашай **аптэцы** ёсць вялікі запас медыкаментаў.В нашей **аптеке** имеется большой запас медикаментов.**блок інтэнсіўнай тэрапіі** м блок інтэнсіўнай тэрапіі

м [blok inten'siwnaj tera'piji]

Я працую ў **блоку інтэнсіўнай тэрапіі**.Я работаю в **блоке интенсивной терапии**.**гастроэнтэралагічнае аддзяленне** с

гастроэнтэралагічнае аддзяленне н [gastroenterala'gij'nej addz'a'l'en'ni]

Калі ў вас праблемы са страўнікам, то вам патрэбна

гастроэнтэралагічнае аддзяленне.

Если у вас проблемы с желудком, то вам нужно

гастроэнтерологическое отделение.**дерматалогічнае аддзяленне** с дэर्मаталогічнае

аддзяленне н [dermatola'gij'nej addz'a'l'en'ni]

У нашым **дэर्मаталогічным аддзяленні** мы можам выдаляць татуіроўкі лазерам.В нашем **дерматологическом отделении** мы можем удалять татуировки лазером.**інфекцыйнае аддзяленне** с інфекцыйнае аддзяленне н

[infek'tsijnaje addz'a'l'en'ni]

Гэтага пацыента трэба перавесці ў **інфекцыйнае аддзяленне**.Этого пациента нужно перевести в **инфекционное отделение**.**кардыялагічнае аддзяленне** с кардыялагічнае

аддзяленне н [kardyjala'gij'nej addz'a'l'en'ni]

Новы **кардыялагічны цэнтр** зроблены па апошнім слове тэхнікі.Новый **кардиологический центр** сделан по последнему слову техники.**кардыёрэанімацыя** ж кардыёрэанімацыя ж

[kardyjoreani'mat'ija]

Аддзяленні кардыёрэанімацыі з'явіліся ў шасцідзясятых гадах.**Отделения кардиореанимации** появились в шестидесятых годах.**неўралагічнае аддзяленне** с неўралагічнае

аддзяленне н [neurala'gij'nej addz'a'l'en'ni]

У **неўралагічным аддзяленні** яму паставілі дыягназ "эпілепія".В **неврологическом отделении** ему поставили диагноз

"эпилепсия".

неотложная дапамога ж неадкладная дапамога ж

[nead'kladnaja dapa'moha]

Неадкладная дапамога займаецца першасным лячэннем

пацыентаў.

Неотложная помощь занимается первичным лечением

пациентов.

ожоговае аддзяленне с апёкавае аддзяленне н [a'p'okavaje

addz'a'l'en'ni]

З-за халоднага надвор'я **апёкавае аддзяленне** чакае пацыентаў

з абмарожэннямі.

Из-за холодной погоды **ожоговое отделение** ожидает

пациентов с обморожениями.

операцыйная ж аперацыйная ж [ap'iera'tsijnaja]Параненага пацыента даставілі ў **операцыйную** кравз своечасова.Раненого полицейского доставили в **операционную** как раз

вовремя.

аддзяленне рэанімацыі новарождзеных с

аддзяленне рэанімацыі нованароджаных н [addz'a'l'en'ni

reani'mat'iji novana'rodzanyx]

Малое павіна быць тэрмінова перакладзена ў **аддзяленне****рэанімацыі нованароджаных**.Малыш должен быть срочно переведён в **отделение****реанимации новорожденных**.**педыятрычнае аддзяленне** с педыятрычнае

аддзяленне н [ped'ijat'ryfnaje addz'a'l'en'ni]

У нашым **педыятрычным аддзяленні** ёсць гульнявы пакой,

поўны цацак.

В нашем **педиатрическом отделении** есть игровая комната,

полная игрушек.

пластычнае аддзяленне хірургіі с пластычнае

хірургіі аддзяленне н [plas'tyfnaj xiru'giji addz'a'l'en'ni]

У **аддзяленні пластычнай хірургіі** мусыць працаваць толькі

самыя спрактыкаваныя хірургі.

В **отделении пластической хирургии** должны работать только

самые опытные хирурги.

радыёлагічнае аддзяленне с радыёлагічнае

аддзяленне н [rad'ijola'gij'nej addz'a'l'en'ni]

У **радыёлагічным аддзяленні** мы вывучалі адну цікавую

рэнтгенаграму.

В **радиологическом отделении** мы изучали одну интересную

рентгенограмму.

ракавы корпус м ракавы корпус м [rakavy'korus]

Ракавы корпус бальніцы прапануе інвацыійныя метады тэрапіі.

Ракавы корпус больницы предлагает инновационные методы

терапии.

рэанімацыя ж рэанімацыя ж [reani'mat'ija]У **рэанімацыі** мы выкарыстоўваем сучасныя маніторы.В **реанимации** мы используем современные мониторы.**рэспіраторная тэрапія** ж рэспіраторная тэрапія ж

[res'pira'tornaja tera'pija]

Адмысловае памяшканне ў бальніцы прызначана для

рэспіраторнай тэрапіі.

Особое помещение в больнице предназначено для

респираторной терапии.

сестринский пост м сястрынскі пост м [sʲas'trynski post]

Пациентам не дозволяецца ўваходзіць на **сястрынскі пост**.

Пациентам не разрэшаецца ўвайсць на **сестринский пост**.

служба реабилитации ж служба рэабілітацыі ж [ˈsluʒba reabʲilʲiˈtatsʲij]

Служба рэабілітацыі прызначана для аднаўлення функцыянальных здольнасцяў пацыентаў.

Служба рэабілітацыі прызначана для ўстаноўлення функцыянальных здольнасцяў пацыентаў.

стоматологическое отделение с стоматалагічнае аддзяленне н [stomatolʲa ɦiʲŋnʲajɐ addʒʲa'ʎenʲnʲɐ]

У гэтай бальніцы ёсць нават **стаматалагічнае аддзяленне**.

В гэтай бальніцы ёсць нават **стоматологическое отделение**.

стоматология и челюстно-лицевая хирургия ж стоматалогія і сківічна-тварная хірургія ж [stomatʲa ˈloɦija ʲsʲkʲivʲiɦnʲa ˈtvʲarnʲaja χʲirʲur'ɦija]

Стоматалогія і сківічна-тварная хірургія выраўняюць шырокі спектр пашкоджанняў галавы, шыі, твара і сківіц.

Стоматология и челюстно-лицевая хирургия исправляют широкий спектр повреждений головы, шеи, лица и челюстей.

травматологический пункт м траўматалагічны пункт м [trawmatolʲa ɦiʲŋny punktʲ]

Яго нага зламана, так што нам трэба даставіць яго ў **траўматалагічны пункт**.

Его нога сломана, так что нам нужно доставить его в **травматологический пункт**.

урологическое отделение с уралагічнае аддзяленне н [urʲalʲa ɦiʲŋnʲajɐ addʒʲa'ʎenʲnʲɐ]

Другое **уралагічнае аддзяленне** займаецца праблемамі ўрагінекалогіі.

Второе **урологическое отделение** занимается проблемами урогинекологии.

физиотерапевтическое отделение с фізіятэрапеўтычнае аддзяленне н [fizʲjaterapʲew'tʲyɦnʲajɐ addʒʲa'ʎenʲnʲɐ]

Масажнае аддзяленне знаходзіцца ў **фізіятэрапеўтычным аддзяленні**.

Массажное отделение находится в **физиотерапевтическом отделении**.

хирургическое отделение с хірургічнае аддзяленне н [χʲirʲur'ɦiʲŋnʲajɐ addʒʲa'ʎenʲnʲɐ]

Першапачатковае **хірургічнае аддзяленне** з'яўляецца гонарам гэтай бальніцы.

Первоклассное **хирургическое отделение** является гордостью этой больницы.

эндокринологическое отделение с эндэкрыналагічнае аддзяленне н [endʲakrynʲalʲa ɦiʲŋnʲajɐ addʒʲa'ʎenʲnʲɐ]

Гэтая бальніца занадта маленькая, каб мець спецыяльнае **эндэкрыналагічнае аддзяленне**.

Эта больница слишком маленькая, чтобы иметь специальное **эндокринологическое отделение**.

МЕДТЭХНИКА

МЕДТЭХНИКА [m'et'texnika]

каталка ж каталка ж [ka'talka]

Мяне паклалі на **каталку** і адвезлі ў аддзяленне неадкладнай дапамогі.

Меня положили на **каталку** и отвезли в отделение неотложной помощи.

операционный стол м аперацыйны стол м [ap'iera'tsyjny stol]

Мы атрымалі яшчэ адну прапанову ад вытворцы **операцыйных сталоў**.

Мы получили ещё одно предложение от производителя **операционных столов**.

рентген м рэнтген м [rent'ɦʲen]

Рэнтген можна выкарыстоўваць для выяўлення жоўцевых камянёў і камянёў у нырках.

Рентген можно использовать для выявления жёлчных камней и камней в почках.

флюорограф м флюорограф м [fluʲorʲoɦrʲaf]

Флюорограф выяўляе пнеўманію, рак лёгкіх і ацёк лёгкіх.

Флюорограф выявляет пневмонию, рак лёгких и отёк лёгких.

электрокардиограф м электракардыёграф м [ʲelʲektrokʲardʲjɔɦrʲaf]

Электракардыёграф выкарыстоўваецца для таго, каб выяўляць хваробы сэрца.

Электрокардиограф используется для того, чтобы выявлять болезни сердца.

государственный л дзяржаўны прым [ɤʰaɾ'zawny]

Некаторыя **дзяржаўныя** бальніцы фінансуюцца дабрачыннымі арганізацыямі.

Некоторые **государственные** больницы финансируются благотворительными организациями.

местный л мясцовы прым [mʲas'tʲovʲy]

Мясцовая бальніца можа абслугоўваць не больш за 50 пацыентаў.

Местная больница может обслуживать не более 50 пациентов.

общесоматический л агульнасamatычны прым [aɦul'nasama'tʲyɦny]

У **агульнасamatычнай** бальніцы лечачь мноства хвароб і пашкоджанняў.

В **общесоматической** больнице лечат множество болезней и повреждений.

специализированный л спецыялізаваны прым [spʲetʲsʲjʲalʲizʲa'vʲany]

Наш горад мае патрэбу ў **спецыялізаванай** дзіцячай бальніцы.

Наш город нуждается в **специализированной** детской больнице.

частный л прыватны прым [prʲy'vatny]

Некаторыя багатыя людзі давяраюць толькі **прыватным** клінікам.

Некоторые богатые люди доверяют только **частным** клиникам.

лечить г лячыць дз [ʎa'ɦʲutʲ]

Яе **лечылі** ад астмы.

Её **лечили** от астмы.

оперировать г аперыраваць дз [apʲie'ryravʲatʲ]

Баюся, нам прыйдзецца **аперыраваць**.

Боюсь, нам придётся **оперировать**.

обследовать г абследаваць дз [apʲsʲʲledʲavʲatʲ]

Лекар **абследаваў** яе і паставіў дыягназ.

Врач **обследовал** её и поставил диагноз.

перевязывать г перавязваць дз [pʲera'vʲazʲvatʲ]

Лекар **перавязаў** мою зламаную шыкалатку.

Врач **перевязал** мою сломанную лодыжку.

ухаживать г даглядаць дз [daɦʎʲa'dʲatʲ]

Я рады бачыць, што за вамі добра **даглядаюць** ў гэтай бальніцы.

Я рад видеть, что за вами хорошо **ухаживают** в этой больнице.

ТІПЫ ВЕЛОСИПЁДОВ

ТЫПЫ РОВАРАЎ [ˈtʲypy ˈrovʲarav]

гоначный велосипед м гоначны ровар м [ˈhɒnʲatʲnʲy ˈrovʲar]

Мой сын хоча **гоначны ровар** на свой дзень нараджэння.

Мой сын хоча **гоначный велосипед** на свой день рождения.

горный велосипед м горны ровар м [ˈhɒrny ˈrovʲar]
Большасць **горных ровараў** маюць даволі шырокія шыны.

Большинство **горных велосипедов** имеют довольно широкие шины.

городской велосипед м гарадскі ровар м [haraʲtsˈki ˈrovʲar]

Гарадскі ровар – гэта ровар, прызначаны для практычнага транспартавання.

Городской велосипед – это велосипед, предназначенный для практичной транспортировки.

прогулочный велосипед м шпацырны ровар м [ˈprɒtʲuʲtʲnʲy ˈrovʲar]

Звычайна **шпацырныя ровары** аформлены ў экспрэсіўным стылі.

Обычно **прогулочные велосипеды** оформлены в экспрессивном стиле.

тандём м тандэм м [tanˈdɛm]

Тандэм прызначаны для язды на ім больш за аднаго чалавека.

Тандем предназначен для езды на нём более чем одного человека.

туристический велосипед м турыстычны ровар м [tʲurʲysˈtʲɪʲnʲy ˈrovʲar]

Мой сябар перасек Амерыку на **турыстычным ровары**.

Мой друг пересёк Америку на **туристическом велосипеде**.

КОНСТРУКЦІЯ ВЕЛОСИПЁДА

КАНСТРУКЦЫЯ РОВАРА [kʲansˈtrʲuktsʲɪjʲa ˈrovʲara]

вілка ж вілка ж [ˈvʲilka]

Вілка майго ровара пагнулася.

Вилка моего велосипеда погнулась.

катафот м катафот м [kataˈfot]

Ездзіць на ровары ўначы без усякіх **катафотаў** небяспечна.

Ездить на велосипеде ночью безо всяких **катафотов** опасно.

ось ж вось ж [vosʲ]

Я замяніў **вось** пярэдняга кола.

Я заменил **ось** переднего колеса.

педаль ж педаль ж [pʲeˈdalʲ]

Адна з **педаляў** майго ровара адвалілася.

Одна из **педальей** моего велосипеда отвалилась.

пераключальнік скорасцей м пераклячальнік хуткасцяў м [pʲeraklʲʉˈʲalʲnʲik ˈxʉtkasʲˈtʲsʲɪaw]

Карыстацца **пераклячальнікам хуткасцяў** гэтага ровара вельмі проста.

Пользоваться **переключателем скоростей** этого велосипеда очень просто.

рама ж рама ж [ˈrama]

Рама яе ровара была ўпрыгожана кветкамі.

Рама её велосипеда была украшена цветами.

руль м стырно н [stʲɪrˈnɔ]

Не сціскай **стырно** занадта моцна.

Не сжимай **руль** слишком сильно.

седло с сядло н [sʲadˈlɔ]

Я рэкамендую бясшумнае **сядло**, прыстасаванае для камфортнай язды.

Я рекомендую бесшумное **седло**, приспособленное для комфортной езды.

спіца ж спіца ж [ˈspʲitsa]

На роварных колах звычайна бывае па 28, 32 ці 36 **спіц**.

На велосипедных колёсах обычно бывает по 28, 32 или 36 **спиц**.

тормозная рукоятка ж тармазнае дзяржальна н [tarmazˈnoʲe dʲzarˈzalʲna]

Калі едзеш, заўсёды будзь гатовы націснуць

тармазнае дзяржальна.

Когда едешь, всегда будь готов нажать **тормозную рукоятку**.

трос тормоза м трос тармазу м [tros ˈtormazu]

Трасы тармазу могуць заліпаць, калі іх не змазваць рэгулярна.

Тросы тормоза могут залипать, если их не смазывать регулярно.

цепь ж ланцуг м [lanˈtʲux]

Ніколі не змазвай брудны **ланцуг**.

Никогда не смазывай грязную **цепь**.

ТІПЫ МОТОЦІКЛОВ

ТЫПЫ МАТАЦЫКЛАЎ [ˈtʲypy mataˈtsyklaw]

внедорожник м пазадарожнік м [pazadaˈrozʲnik]

Гэтая мадэль – **матацыкл-пазадарожнік**.

Эта модель – **мотоцикл-внедорожник**.

дорожный мотоцикл м дарожны матацыкл м [daˈrozʲny mataˈtsykl]

Звычайны **дарожны матацыкл** не падыходзіць для мясцовых дарог.

Обычный **дорожный мотоцикл** не подходит для местных дорог.

круизер м круізер м [kruˈizʲer]

Круізеры імітуюць стыль амерыканскіх матацыклаў, якія выпускаліся з 1930-х гадоў да пачатку 1960-х.

Круізеры имитируют стиль американских мотоциклов, выпускавшихся с 1930-х годов до начала 1960-х.

мопед м мапед м [maˈpʲet]

Мапеды – гэта тып маламагутных матацыклаў з педальмі.

Мопеды – это тип маломощных мотоциклов с педалями.

мотороллер м матаролер м [mataˈrolʲer]

Матацыклы, якія можна назваць **матаролерамі**, выпускаюцца з 1914 года.

Мотоциклы, которые можно назвать **мотороллерами**, выпускаются с 1914 года.

спортбайк м спартбайк м [spartˈbajk]

Класны **спартбайк** – мая мара.

Классный **спортбайк** – моя мечта.

туристический мотоцикл м турыстычны матацыкл м [turyɫsˈtɕyɫnɪ mətəˈtɕykl]

Турыстычныя матацыклы маюць паліўныя бакі вялікага аб'ёму.

Туристические мотоциклы имеют топливные баки большого объёма.

чоппер м чоппер м [ˈtʃopɪər]

Чоппер – гэта тып круізера.

Чоппер – это тип круизера.

КОНСТРУКЦИЯ МОТОЦИКЛА КАНСТРУКЦЫЯ МАТАЦЫКЛА

[kənˈstruktɕɪjə mətəˈtɕyklə]

бензобак м бензабак м [bʲenˈzəˈbak]

На **бензабаку** была эмблема байкерскага клуба.

На **бензобаке** была эмблема байкерскага клуба.

двигатель м рухавік м [ruˈxaˈvʲik]

Рухавік роў, нібы дзікі звер.

Двигатель ревел, словно дикий зверь.

карданный привод м карданны прывад м

[kərˈdannyˈprɪvət]

Карданны прывад звычайна цалкам схаваны.

Карданны привод обычно полностью скрыт.

коляска ж каляска ж [kəˈlʲaskə]

Калі жывеш у вёсцы, добра мець матацыкл з

каляскай.

Если живешь в деревне, хорошо иметь мотоцикл с **коляской.**

ремённый привод м раменны прывад м [raˈmʲenˈnyˈprɪvət]

Раменны прывад схільны да расцягвання, але працуе вельмі ціха.

Ремённый привод подвержен растягиванию, но работает очень тихо.

цепной привод м ланцуговы прывад м

[lantsuˈɦovnyˈprɪvət]

На ўсіх высакахуткасных гоначных матацыклах

усталяваны **ланцуговы прывад.**

На всех высокоскоростных гоночных мотоциклах установлен **цепной привод.**

цилиндр м цыліндр м [tɕylʲindr]

Чатыры **цыліндры** лепш, чым два.

Четыре **цилиндра** лучше, чем два.

ГОНКИ

ГОНКИ [ˈɦonki]

велотрэк м велатрэк м [vʲelətˈrɛk]

Шырыня **велатрэка** павінна быць не менш за 5 метраў.

Ширина **велотрека** должна быть не менее 5 метров.

гонка преследования ж гонка праследавання ж [ˈɦonka prəsʲʲʲɛˈdavanʲnʲə]

Ён заваяваў залаты медаль у **гонцы пераследавання.**

Он завоевал золотую медаль в **гонке преследования.**

гран-при м гран-пры м [ɦranˈprɪ]

На матацыклах, прызначаных для **гран-пры,** не

дазваляецца ездзіць па звычайных дарогах.

На мотоциклах, предназначенных для **гран-при,** не разрешается ездить по обычным дорогам.

мотокросс м мотакрос м [ˌmotaˈkros]

Мотакрос – гэта гонка па перасечанай мясцовасці.

Мотокросс – это гонка по пересечённой местности.

спидвей м спідвей м [sˈpʲidˈvʲej]

Спаборніцтвы па **спідвею** праводзяцца на плоскім авальным трэку.

Соревнования по **спидвею** проводятся на плоском овальном треке.

трековые гонки мн трэкавыя гонкі мн [ˈtrɛkavyjə ˈɦonki]

Самы распаўсюджаны варыянт **трэкавых гонак** – гэта спідвей.

Самый распространённый вариант **трековых гонки** – это спидвей.

шоссейные гонки мн шашэйныя гонкі мн [ʃaˈsʲejnyjə ˈɦonki]

“Тур дэ Франс” – гэта штогадовая **шашэйная гонка.**

“Тур де Франс” – это ежегодная **шоссейная гонка.**

двухколёсный л двухколавы *прым* [dvuxˈkolavy]

Ровар – гэты **двухколавы** перасоавачны сродак.

Велосипед – это **двухколёсное** передвижное средство.

мощный л магутны *прым* [maˈɦutny]

Нягледзячы на тое, што яна дзяўчына, мая сястра вельмі любіць **магутныя** матацыклы.

Несмотря на то, что она девушка, моя сестра обожает **мощные** мотоциклы.

скоростной л хуткасны *прым* [ˈxutkasny]

Хуткасныя мадэлі каштуюць вельмі дорага.

Скоростные модели стоят очень дорого.

трёхколёсный л трохколавы *прым* [troxˈkolavy]

Я падабраў пляменніку маленькі **трохколавы**

ровар.

Я подарил племяннику маленький **трёхколёсный** велосипед.

эстетичный л эстэтычны *прым* [estɛˈtɕyɫnɪ]

Эстэтычны выгляд матацыкла таксама важны для мяне.

Эстетичный вид мотоцикла тоже важен для меня.

догонять г даганяць дз [daɦnʲaˈnʲatɕ]

На апошнім крузе я **дагнаў** лідара.

На последнем круге я **догнал** лидера.

ёхать г ехаць дз [ˈjɛxatɕ]

Пасля працы я люблю **ездзіць** на ровары.

После работы я люблю **ездить** на велосипеде.

нажимать (на педали) г націскаць (на педалі) дз [natsʲisˈkatsʲ (na pʲeˈdali)]

Націсні на педаль!

Нажми на педаль!

обгонять г абганяць дз [abɦnʲaˈnʲatɕ]

Ты не можаш мяне **абгнаць**!

Ты не можешь меня **обогнать**!

ремонттировать г рамантаваць дз [ramantaˈvatɕ]

Сёння я **адрамантоваў** рухавік.

Сегодня я **отремонтирую** двигатель.

МЕДИЦИНСКИЕ ПРОФЕССИИ

МЕДИЦИНСКІЯ ПРАФЕСІІ [m'edy'tsynskija
pra'fesiji]**акушёр** м акушэр м [aku'fer]**Акушэр** – гэта лекар, які спецыялізуецца на доглядзе за цяжарнымі жанчынамі аж да самых родаў.**Акушэр** – это врач, который специализируется на уходе за беременными женщинами вплоть до родов.**анестезіолог** м анестэзіёлаг м [an'estezi'jolax]**Анестэзіёлаг** – гэта лекар, навучаны забяспечваць хворых анестэзіяй.**Анестезиолог** – это врач, обученный обеспечивать больных анестезией.**гастроэнтэролаг** м гастрэнтэролаг м

[f'astraente'rolax]

Гастрэнтэролаг займаецца праблемамі стрававальнай сістэмы.**Гастроэнтеролог** занимается проблемами пищеварительной системы.**гематолог** м гематолаг м [fi'ema'tolax]**Гематолаг** мае справу з захворваннямі крыві.**Гематолог** имеет дело с заболеваниями крови.**гепатолог** м гепатолаг м [fi'epa'tolax]**Гепатолаг** мае справу з захворваннямі печані, жоўцевага пузыра, жоўцевых пратокаў і падстраўнікавай залозы.**Гепатолог** имеет дело с заболеваниями печени, жёлчного пузыря, жёлчных протоков и поджелудочной железы.**геронтолог** м герантолаг м [fi'eran'tolax]**Герантолагі** маюць справу з праблемамі пажылага ўзросту.**Геронтологи** имеют дело с проблемами пожилого возраста.**гінекалог** м гінеколаг м [fi'ine'kolax]**Гінеколагі** займаюцца праблемамі жаночай рэпрадуктыўнай сістэмы.**Гинекологи** занимаются проблемами женской репродуктивной системы.**гістолог** м гістолаг м [fi'si'tolax]**Гістолаг** – гэта спецыяліст, які вывучае мікраскапічную структуру тканак.**Гистолог** – это специалист, изучающий микроскопическую структуру тканей.**дэратэолог** м дэрматолаг м [derma'tolax]**Дэрматолаг** мае справу з праблемамі скуры.**Дерматолог** имеет дело с проблемами кожи.**кардыёлог** м кардыёлаг м [kardy'jolax]**Калі адчуваеш боль у сэрцы, табе варта схадзіць да кардыёлага.****Если чувствуешь боль в сердце, тебе следует сходить к кардиологу.****неўролог** м неўролаг м [n'ew'rolax]**Тым, хто пакутуе ад энурэзу, трэба ісці да неўролага.****Тем, кто страдает от энуреза, нужно идти к неврологу.****нейрохірург** м нейрахірург м [n'ej'raxi'rurx]**Нейрахірург** лечыць хваробы цэнтральнай і перыферычнай нервовай сістэмы.**Нейрохирург** лечит болезни центральной и периферической нервной системы.**нефрблог** м нефролаг м [n'ief'rolax]**Нефролагі** лечыць хваробы нырак.**Нефрологи** лечат болезни почек.**окуліст** м акуліст м [aku'list]**Акулістаў** таксама называюць афтальмолагамі.**Окулистов** также называют офтальмологами.**онкалог** м анколаг м [an'kolax]**Анколагі** маюць справу з ракам розных тыпаў.**Онкологи** имеют дело с раком различных типов.**ортопэд** м артапед м [arta'p'iet]**Выпраўленне дэфармацый шкілета датычыцца вобласці дзейнасці артапэдаў.****Исправление деформаций скелета относится к области деятельности ортопедов.****отоларингблог** м оталарынголаг м [otalaryn'holax]**Оталарынголаг** дапамагае людзям, у якіх праблемы з вушамі, носам і горлам.**Отоларинголог** помогает людям, у которых проблемы с ушами, носом и горлом.**педыятр** м педыятр м [p'edy'jatr]**Педыятр** лечыць дзяцей.**Педиатр** лечит детей.**пластычскі хірург** м пластычны хірург м

[plas'ty'fny xi'rurx]

Пластычны хірург – гэта вельмі прыбытковая прафесія.**Пластический хирург** – это очень доходная профессия.**проктолог** м практолаг м [prak'tolax]**Практолаг** мае справу з праблемамі прамой кішкі.**Проктолог** имеет дело с проблемами прямой кишки.**псіхіятр** м псіхіятр м [psixi'jatr]**Яна паводзіць сябе так дзіўна, што я думаю, што ёй патрэбны псіхіятр.****Она ведёт себя так странно, что я думаю, что ей нужен психиатр.****псіхатэрапéвт** м псіхатэрапéйт м [psixatera'p'ewt]**Добры псіхатэрапéйт** дапаможа табе пераадолець твае комплексы.**Хороший психотерапевт** поможет тебе преодолеть твои комплексы.**пульмонблог** м пульманолаг м [pul'ma'nolax]**Пульманолагі** маюць справу з хваробамі лёгкіх і дыхальных шляхоў.**Пульмонологи** имеют дело с болезнями лёгких и дыхательных путей.**радыблог** м радыёлаг м [rady'jolax]**У 1960-х гадах звычайным радыёлагам** лічыўся лекар, які займаўся адначасова дыягнастычнай і тэрапéўтычнай радыялёгіяй.**В 1960-х годах обычным радиологом** считался врач, занимавшийся одновременно диагностической и терапевтической радиологией.

ревмато́лог м рэўматолаг м [rɛwma'tolax]

Калі ў цябе рэўматызм, ідзі да **рэўматолага**.

Если у тебя ревматизм, иди к **ревматологу**.

сексоло́г м сэксолог м [sek'solax]

Сэксолагі маюць справу з рознымі праблемамі, якія тычацца сэксуальнай актыўнасці.

Сексологи имеют дело с различными проблемами, касающимися сексуальной активности.

стомато́лог м стоматолог м [stama'tolax]

Стаматалаг можа выратаваць цябе ад зубнога болю.

Стоматолог может избавить тебя от зубной боли.

терапе́вт м тэрапеўт м [tera'pɛwt]

Тэрапеўт аказвае першасную дапамогу і спецыялізуецца ў сямейнай медыцыне.

Терапевт оказывает первичную помощь и специализируется в семейной медицине.

уро́лог м уралаг м [u'rolax]

Уралаг мае справу з хваробамі мочавыводных шляхоў мужчын і жанчын.

Уролог имеет дело с болезнями мочевыводящих путей мужчин и женщин.

хиру́рг м хірург м [xi'ruɣ]

Хірург – гэта лекар, чья праца – выконваць медыцынскія аперацыі.

Хирург – это врач, чья работа – выполнять медицинские операции.

эндокрино́лог м эндакрынолаг м [endakry'nolax]

Калі ты баішся, што ў цябе дыябет, ідзі да **эндакрынолага**.

Если ты боишься, что у тебя диабет, иди к **эндокринологу**.

НА ПРИЁМЕ

НА ПРЫЁМЕ [na pry'jom'e]

диа́гност м дыягназ м [dy'jafnax]

Гэта – толькі папярэдні **дыягназ**.

Это – лишь предварительный **диагноз**.

історы́я бо́лезні ж гісторыя хваробы ж [his'toryja xva'robɨ]

Лекар вывучыў маю **гісторыю хваробы**.

Врач изучил мою **историю болезни**.

кабінет в́рача м кабінет лекара м [kabi'nɛt 'lɛkara]

У **кабінеце лекара** мне сказалі раздзецца.

В **кабинете врача** мне сказали раздеться.

направле́ние (к в́рачу) с накіраванне (да лекара) н [nakira'van'nɛ (da 'lɛkara)]

Вам варта наведцаць анкалага. Вось ваша **накіраванне**.

Вам следует посетить онколога. Вот ваше **направление**.

обсле́дование с абследаванне н [ap'silɛdavan'nɛ]

Абследаванне заняло шмат часу.

Обследование заняло много времени.

осмо́тр м агляд м [af'ilat]

Медыцынскі **агляд** будзе праведзены ў клініцы ў панядзелак.

Медицинский **осмотр** будет проведён в клинике в понедельник.

реце́пт м рэцэпт м [re'tsept]

Мне быў патрэбны **рэцэпт** на адныя лекі, так што я паехаў да свайго лекара.

Мне нужен был **рецепт** на одно лекарство, так что я поехал к своему врачу.

сове́т м парада ж [pa'rada]

Цяпер я бачу, што доктар даў мне сапраўды добрую **параду**.

Теперь я вижу, что доктор дал мне действительно хороший **совет**.

стетоско́п м стэтаскоп м [stetax'kop]

З дапамогай **стэтаскопа** доктар можа паслухаць гук сэрцабіцця.

С помощью **стетоскопа** доктор может послушать звук сердцебиения.

внима́тельный л уважлівы *прым* [u'vazlivɨ]

Пажылы доктар быў да мяне вельмі **ўважлівы**.

Пожилей доктор был ко мне очень **внимателен**.

квалифи́цированный л кваліфікаваны *прым*

[kvalifika'vanɨ]

Ён выглядае вельмі маладым, але ён –

кваліфікаваны хірург.

Он выглядит очень молодым, но он –

квалифицированный хирург.

компете́тный л кампетэнтны *прым* [kamp'e'tentny]

У нашай клініцы працуюць толькі самыя **кампетэнтныя** спецыялісты.

В нашей клинике работают только самые **компетентные** специалисты.

практику́ющий л практыкуючы *прым*

[prakty'kujuɨɨ]

Адзін з маіх сяброў – **практыкуючы** акуліст.

Один из моих друзей – **практикующий** окулист.

семе́йный л сямейны *прым* [sa'm'ejnɨ]

Мы выклікалі нашага **сямейнага** лекара.

Мы вызвали нашего **семейного** врача.

диагно́стировать г дыягнаставаць дз [dyjafnasta'vatɨ]

[dyjafnasta'vatɨ]

Як я і чакаў, лекар **дыягнаставаў** танзіліт.

Как я и ожидал, врач **диагностировал** тонзиллит.

осма́тривать г аглядаць дз [af'il'a'datɨ]

Доктар **агледзеў** рану і нахмурыўся.

Доктор **осмотрел** рану и нахмурился.

обсле́довать г абследаваць дз [ap'silɛdavatɨ]

Вам патрэбна шпіталізацыя, каб вас маглі цалкам **абследаваць**.

Вам нужна госпитализация, чтобы вас могли полностью **обследовать**.

пропи́сывать г прапісваць дз [pra'pɨsvatɨ]

Мне **прапісалі** болесуцільныя сродкі.

Мне **прописали** болеутоляющие средства.

рекоме́ндовать г рэкамендаваць дз [rekamɛnda'vatɨ]

[rekamɛnda'vatɨ]

Доктар **рэкамендаваў** яму больш хадзіць пешшу.

Доктор **рекомендовал** ему больше ходить пешком.

ЧАСОВЫЕ ПОЯСА**ЧАСОВЫЕ ПОЯСА** [ʧasa'vyja paʃa'sy]

Восточноевропейское время с Усходнееўрапейскі час м [us,xodn'ejewa'r'p'ejski ʧas]

Усходнееўрапейскі час выкарыстоўваецца ў шэрагу краін Еўропы, Паўночнай Афрыкі і Блізкага Усходу. **Восточноевропейское время** існуе ў рэяде краін Еўропы, Севернай Афрыкі і Блізкага Усходу.

Горное время с Горны час м ['horny ʧas]

Найбуйнейшы горад зоны **Горнага часу** – Фінікс, штат Арызона. Самыі крупный город зоны **Горного времени** – Финикс, штат Аризона.

Западноевропейское время с Заходнееўрапейскі час м [za,xodn'ejewa'r'p'ejski ʧas]

Зона **Заходнееўрапейскага часу** пакрывае часткі заходняй і паўночна-заходняй Еўропы. Зона **Западноевропейского времени** пакрывае часткі заходняй і северо-заходняй Еўропы.

Международная линия смены дат ж

Міжнародная лінія змены дат ж [mizna'rodnaja 'linija 'zim'ny dat]

Міжнародная лінія змены дат можа выклікаць зьянтэжанасць ў авіапасажыраў.

Международная линия смены дат можа вызваць замешательство у авіапасажыраў.

Московское время с Маскоўскі час м [mas'kowski ʧas]

Маскоўскі час – гэта часавы пояс большай часткі заходняй Расіі, уключаючы Санкт-Пецярбург.

Московское время – это временной пояс большей части западной России, включая Санкт-Петербург.

Североамериканское восточное время с

Паўночнаамерыканскі ўсходні час м

[paw,nofnaam'ery'kanski ws'xodni ʧas]

Зона **Паўночнаамерыканскага ўсходняга часу** пралягае ў асноўным уздоўж усходняга ўзбярэжжа Паўночнай Амерыкі і заходняга ўзбярэжжа Паўднёвай Амерыкі. Зона **Североамериканского восточного времени** пралягае ў асноўным вдоль восточного побережья Северной Америки и западного побережья Южной Америки.

Среднее время по Гринвичу с Сярэдняе час па

Грынвічы м [sia'redni ʧas pa ɡ'rynviʧy]

Сярэдняе час па Грынвічы быў укаранены на востраве Вялікабрытанія ў 1847 годзе.

Среднее время по Гринвичу было внедрено на острове Великобритания в 1847 году.

Универсальное координированное время с

Універсальны каардынаваны час м [univ'er'sal'ny kaardyna'vany ʧas]

Універсальны каардынаваны час перадаецца пры дапамозе дакладна скаардынаваных радыёсігналаў.

Универсальное координированное время перадаецца пры дапамозе дакладна скаардынаваных радыёсігналаў.

Центральноазиатское время с Цэнтральнаазіяцкі час м [ʧent,ral'naazi'jatski ʧas]

Цэнтральнаазіяцкі час выкарыстоўваецца ў Казахстане, Бангладэш і некаторых іншых краінах.

Центральноазиатское время існуе ў Казахстане, Бангладеш и некоторых других странах.

Центральное время с Цэнтральны час м [ʧent'ral'ny ʧas]

Зона **Цэнтральнага часу** пакрывае часткі Канады, ЗША і Мексікі.

Зона **Центрального времени** пакрывае часткі Канады, ЗША і Мексікі.

Центральноевропейское время с

Цэнтральнаеўрапейскі час м [ʧent,ral'naejewa'r'p'ejski ʧas]

Цэнтральнаеўрапейскі час на 1 гадзіну апырэджвае Універсальны каардынаваны час.

Центральноевропейское время на 1 час опережае Універсальное координированное время.

ПРИБОРЫ**ПРИБОРЫ** [pry'bory]

Атомные часы мн атамны гадзіннік м [ʔatamny ha'dzin'nik]

Атамны гадзіннік адсочвае час з надзвычайнай дакладнасцю.

Атомные часы адсочваюць час з надзвычайнай дакладнасцю.

Башенные часы мн вежавы гадзіннік м [ʔviezavy ha'dzin'nik]

Вежавы гадзіннік звычайна мае чатыры цыферблаты.

Башенные часы звычайна маюць чатыры цыферблаты.

Карманные часы мн кішэнны гадзіннік м [ki'jenny ha'dzin'nik]

На дзень нараджэння мне падаравалі залаты ланцужок для кішэннага гадзінніка.

На дзень нараджэння мне падаралі золотую цепочку для карманнага часу.

Кварцевые часы мн кварцавы гадзіннік м [kvartavy ha'dzin'nik]

Кварцавы гадзіннік больш дакладны чым механічны.

Кварцевые часы дакладней механічных.

Напольные часы мн падлогавы гадзіннік м [pad'lohavu ha'dzin'nik]

Падлогавы гадзіннік таксама завуць "дзядулевым гадзіннікам".

Напольные часы таксама называюць "дзядулінымі часамі".

Наручные часы мн наручны гадзіннік м [na'ruʧny ha'dzin'nik]

Яна насяла вельмі прыгожы наручны гадзіннік.

Она носила очень красивые наручные часы.

Настольные часы мн настольны гадзіннік м [nas'tol'ny ha'dzin'nik]

У антыкварнай краме я бачыў раскошны класічны настольны гадзіннік.

В антикварной лавке я видел роскошные классические настольные часы.

Песочные часы мн пясочны гадзіннік м [pia'sot'ny ha'dzin'nik]

Пясочны гадзіннік складаецца з двюх шклянных колбаў, размешчаных адна над адной.

Песочные часы складаюцца з двух шклянных колбаў, размешчаных адна над адной.

Солнечные часы мн сонечны гадзіннік м [ʔson'eʧny ha'dzin'nik]

Сонечны гадзіннік вызначае час дня па кірунку ценю, які адкідаеца сонцам.

Солнечные часы вызначаюць час дня па напрамку тени, абрасываемой сонцам.

хронометр м хронометр м [xra'nom'etr]
Сапраўдны **хронометр** павінен адпавядаць вызначаным стандартам дакладнасці.

Настоящий **хронометр** должен соответствовать определённым стандартам точности.

электронные часы мн электронны гадзіннік м [el'ek'tronny ha'dzin'nik]
У мяне ёсць **электронны гадзіннік** з радыёпрыёмнікам.
У меня есть **электронные часы** с радиоприёмником.

КОНСТРУКЦИЯ ЧАСОВ КАНСТРУКЦЫЯ ГАДЗІННІКАЎ [kan'struktsyja ha'dzin'nikaw]

заводное устройство с заводная прылада ж [zavod'naja pry'lada]
На гэтым малюнку показана, як працуе **заводная прылада**.
На этой картинке показано, как работает **заводное устройство**.

маятник м ківач м [ki'vaʃ]
Гэта быў вельмі стары гадзіннік з цяжкім **ківачом**.
Это были очень старые часы с тяжёлым **маятником**.

стрелка ж стрэлка ж [strelka]
Флуарэсцэнтныя **стрэлкі** дазваляюць карыстацца гадзіннікам у цемры.
Флуоресцентные **стрелки** позволяют пользоваться часами в темноте.

циферблат м цыферблат м [tsy'fier'blat]
Цыферблат – гэта добры бок гадзінніка, які паказвае гадзіны і хвіліны дня.
Циферблат – это лицевая часть часов, показывающая часы и минуты дня.

часовая пружина ж гадзіннікавая спружына ж [ha'dzin'nikavaja spru'žyna]
Гадзіннікавая спружына – гэта крыніца энергіі ў механічных гадзінніках.
Часовая пружина – это источник энергии в механических часах.

шестерёнка ж шасцярэнька ж [ʃas'ʲtʲsʲi'a'ren'ka]
Гадзіншчык замяніў **шасцярэньку** ў маім гадзінніку.
Часовщик заменил **шестерёнку** в моих часах.

ЕДИНИЦЫ ИЗМЕРЕНИЯ ВРЕМЕНИ АДЗІНКІ ВЫМЯРЭННЯ ЧАСУ [a'dzinki vym'a'ren'nia 'tʃasu]

век м стагоддзе н [sta'hod'dzie]
Гэтай царкве – 12 **стагоддзяў**.
Этой церкви – 12 **веков**.

год м год м [hot]
Год роўны прыкладна 365 суткам.
Год равен примерно 365 суткам.

месяц м месяц м [m'ies'ats]
У студзені **месяцы** – 31 дзень.
В январе **месяце** – 31 день.

минута ж хвіліна ж [xvi'lina]
Адгэтуль да станцыі дзесць **хвілін** хады.
Отсюда до станции десять **минут** ходьбы.

неделя ж тыдзень м [ty'dzien']
Серада – гэта трэці дзень **тыдня**.
Среда – это третий день **недели**.

секунда ж секунда ж [s'e'kunda]
Я вярнуся праз **секунду**.
Я вернусь через **секунду**.

сутки мн суткі мн [sutki]
Гэтая крама адчыненая круглыя **суткі**.
Этот магазин открыт круглые **сутки**.

тысячелетие с тысячагоддзе н [tys'iaʃa'hod'dzie]
Тысячагоддзе – гэта перыяд часу, роўны тысячы гадоў.
Тысячелетие – это период времени, равный тысяче лет.

час м гадзіна ж [ha'dzina]
У сутках – 24 **гадзіны**.
В сутках – 24 **часа**.

ПОНЯТИЯ, СВЯЗАННЫЕ СО ВРЕМЕНЕМ ПАНЯЦЦІ, ЗВ'ЯЗАНЫЯ З ЧАСАМ [pa'n'ats'i 'z'v'iazanyja 'tʃasam]

будущее с будучыня ж [budutʃyn'a]
Я хачу эканоміць трохі грошай на **будучыню**.
Я хочу сэкономить немного денег на **будущее**.

вчера н учора прыс [u'ʃora]
Учора ўсе мае беды здаваліся такімі далёкімі.
Вчера все мои беды казались такими далёкими.

завтра н заўтра прыс [zaw'tʃra]
Мы вырашылі адкласці гэта да **заўтра**.
Мы решили отложить это до **завтра**.

настоящее с сучасны момант м [su'hʃasny'momant]
У **сучасны момант** генеральнага дырэктара няма на месцы.
В **настоящее** время генерального директора нет на месте.

позавчера н заўчора прыс [zaw'ʃora]
Заўчора я знайшоў новую працу.
Позавчера я нашёл новую работу.

послезавтра н паслязаўтра прыс [pas'li'a'zaw'tʃra]
Паслязаўтра да мяне ў госці прыедзе сябар.
Послезавтра ко мне в гости придет друг.

прошлое с мінулае прыс [mi'nulaje]
У **мінулым** ён быў муляром, а цяпер ён – фермер.
В **прошлом** он был каменщиком, а сейчас он – фермер.

сегодня н сёння прыс [s'on'in'a]
Сёння ў мяне ўдалы дзень.
Сегодня у меня удачный день.

бить (о часах) г біць (пра гадзіннік) дз [bit'i (pra ha'dzin'nik)]
Толькі што **прабіла** чатыры.

Только что **пробило** четыре.

заводить (часы) г заводзіць (гадзіннік) дз [za'vodzi'ts (ha'dzin'nik)]
Я завёў будзільнік і паставіў яго на табурэт каля ложка.
Я завёл будильник и поставил его на табурет возле кровати.

проходить (о времени) г праходзіць (пра час) дз [pra'xodzi'ts (pra tʃas)]
За адпачынкам час **праходзіць** хутка.
На отдыхе время **проходит** быстро.

сверять (время) г звярцаць (час) дз [z'v'ia'ra'ts' (tʃas)]
Давай **зверым** гадзіннікі.
Давай **сверим** часы.

тикать (о часах) г цікаць (пра гадзіннік) дз [t'ika'ts' (pra ha'dzin'nik)]
У цішыні было чуваць, як **цікае** мой гадзіннік.
В тишине было слышно, как **тикают** мои часы.

КОНТИНЕНТЫ**КАНТЫНЕНТЫ** [kanty'n'enty]**Австралія** ж Аўстралія ж [aw'stralija]**Аўстралія** – гэта найменшы кантынент у свеце.**Австралия** – это самый малый континент в мире.**Азія** ж Азія ж ['azija]**Азія** – самы населены кантынент.**Азия** – самый населённый континент.**Антарктыда** ж Антарктыда ж [antark'tyda]Прыкладна 98% тэрыторыі **Антарктыды** пакрыта лёдам.Прыкладна 98% тэрыторыі **Антарктыды** пакрыты льдом.**Афрыка** ж Афрыка ж ['afryka]У шмат якіх колах **Афрыка** лічыцца месцам паходжання чалавека.Во многіх кругах **Афрыка** лічыцца месцам паходжання чалавека.**Еўропа** ж Еўропа ж [jew'ropa]**Еўропа** – частка Еўразіі.**Европа** – часть Евразии.**Сёверная Амерыка** ж Паўночная Амерыка ж [raw'noŋnaja a'meryka]**Паўночная Амерыка** багатая на рэкі і азёры.**Северная Америка** богата реками и озёрами.**Южная Амерыка** ж Паўднёвая Амерыка ж [raw'dnoŋnaja a'meryka]**Паўднёвая Амерыка** займае паўднёвую частку зямельнай масы, часам званай Новым Светам.**Южная Америка** занимает южную часть земельной массы, иногда называемой Новым Светом.**ОКЕАНЫ І МОРЫ****АКІЯНЫ І МОРЫ** [aki'jany j 'mory]**Адрыатычнае мора** с Адрыатычнае мора н [adryja'tyŋnaje 'mora]**Адрыатычнае мора** знаходзіцца паміж Апенінскім паўвостравам і Балканскім паўвостравам.**Адриатическое море** знаходзіцца паміж Апенінскім паўвостравам і Балканскім паўвостравам.**Атлантыцкі океан** м Атлантычны акіяны м [atlan'tyŋny aki'jan]**Атлантычны акіяны** – другі па велічыні сярод акіянаў свету.**Атлантический океан** – второй по величине среди океанов мира.**Балтыйскае мора** с Балтыйскае мора н [bal'tyjskaje 'mora]**Балтыйскае мора** – гэта саланаваатае унутрыкантынентальнае мора.**Балтийское море** – это солоноватое внутриконтинентальное море.**Індыйскі океан** м Індыйскі акіяны м [in'dyjski aki'jan]**Індыйскі акіяны** пакрытае каля 20% воднай паверхні Зямлі.**Индийский океан** покрывает около 20% водной поверхности Земли.**Карыбскае мора** с Карыбскае мора н [ka'rypskaje 'mora]**Карыбскае мора** размешчана ў тропіках Заходняга паўшар'я.**Карибское море** расположено в тропиках Западного полушария.**Красное мора** с Чырвонае мора н [tŋr'vonaje 'mora]Сярэдняя глыбіня **Чырвонага мора** – 490 метраў.Сярэдняя глыбіня **Красного моря** – 490 метраў.**Ахотскае мора** с Ахотскае мора н [a'xotskaje 'mora]Два рускія даследчыкі былі першымі еўрапейцамі, якія пабывалі на **Ахотскім моры**.Два рускіх даследчыкі былі першымі еўрапейцамі, пабывавшымі на **Охотском море**.**Северное мора** с Паўночнае мора н [raw'noŋnaje 'mora]Асабліва сцю нарвежскага ўзбярэжжа **Паўночнага мора** з'яўляюцца глыбокія фіёрды.Асабліва сцю нарвежскага ўзбярэжжа **Северного моря** являются глубокие фьорды.**Северный Ледовитый океан** м Паўночны

Ледавіты акіяны м [raw'noŋny l'eda'vity aki'jan]

Паўночны Ледавіты акіяны – самы płyткі з акіянаў свету.**Северный Ледовитый океан** – самый мелкий из океанов мира.**Средиземное мора** с Міжземнае мора н [miz'ziemnaje 'mora]**Міжземнае мора** амаль цалкам акружана сушай.**Средиземное море** почти полностью окружено сушей.**Тихий океан** м Ціхі акіяны м ['tŋxi aki'jan]**Ціхі акіяны** цягнуцца ад берагоў Антарктыды да Берынгава праліва.**Тихий океан** простирается от берегов Антарктиды до Берингова пролива.**Чорнае мора** с Чорнае мора н ['tŋornaje 'mora]**Чорнае мора** – гэта унутрыкантынентальнае мора паміж Еўропай, Малой Азіяй і Каўказам.**Чёрное море** – это внутриконтинентальное море между Европой, Малой Азией и Кавказом.**Южно-Кітайскае мора** с Паўднёва-Кітайскае мора н [raw'dnoŋnaki'tajskaje 'mora]**Паўднёва-Кітайскае мора** – гэта частка Ціхага акіяна.**Южно-Китайское море** – это часть Тихого океана.**РЭКІ І АЗЁРЫ****РЭКІ І АЗЁРЫ** ['reki i a'z'ory]**Амазонка** ж Амазонка ж [ama'zonka]Агульная даўжыня **Амазонкі** – прыкладна 6400 кіламетраў.Агульная даўжыня **Амазонки** – примерно 6400 километров.**Байкал** м Байкал м [baj'kal]Возера **Байкал** – найглыбейшае возера ў свеце.Озеро **Байкал** – самое глыбокае возера ў свеце.**Волга** ж Волга ж ['volga]**Волга** – найбуйнейшая рака ў Еўропе.**Волга** – крупнейшая река в Европе.

Дунай м Дунай м [du'naj]

Вытокі **Дуная** знаходзяцца ў рэгіёне Шварцвальд у Германіі.

Істокі **Дуная** знаходзяцца ў рэгіёне Шварцвальд у Германіі.

Каспійскае мора с Каспійскае мора н [kas'i'pijskaje 'mora]

Насамрэч **Каспійскае мора** – гэта не мора, а велізарнае возера.

На самым деле **Каспійскае мора** – это не море, а огромное озеро.

Міссісіпі ж Micicini ж [misi'sipi]

Выток ракі **Micicini** – возера Ітаска ў Мінесоты.

Істок реки **Міссісіпі** – озеро Итаска в Миннесоте.

Ніл м Ніл м [nil]

Ніл – найдаўжэйшая рака ў свеце.

Ніл – самая до́лгая рака ў свеце.

Обь ж Об ж [ob]

Рака **Обь** мае найдаўжэйшае вусце ў свеце.

Рака **Обь** имеет самое длинное устье в мире.

Онежскае возера с Анежскае возера н [a'n'iejskaje 'voz'era]

Аб'ём **Анежскага возера** – 280 кубічных кіламетраў.

Объём **Онежского озера** – 280 кубических километров.

Танганьіка с Танганьіка ж [tanŋa'n'jika]

Возера **Танганьіка** ў Афрыцы – другое па глыбіні пасля Байкала ў Расіі.

Озеро **Танганьіка** в Африке – второе по глубине после Байкала в России.

Тэмза ж Тэмза ж ['temza]

Тэмза – галоўная рака паўднёвай Англіі.

Тэмза – главная река южной Англии.

Тытыкака с Тытыкака ж [tyty'kaka]

Возера **Тытыкака** размешчана на вышыні 3812 метраў над узроўнем мора.

Озеро **Тытыкака** расположено на высоте 3812 метров над уровнем моря.

Хуанхэ ж Хуанхэ ж [xuan'xe]

Рака **Хуанхэ** працякае праз дзевяць правінцый Кітая.

Река **Хуанхэ** протекает через девять провинций Китая.

ГОРЫ

ГОРЫ ['hory]

Анды мн Анды мн ['andy]

Анды – гэта найдаўжэйшыя горы хрыбет у свеце.

Анды – это самый длинный горный хребет в мире.

Гімалаі мн Гімалаі мн [hima'laji]

Гімалаі – гэта месца, дзе знаходзяцца самыя высокія горныя пікі ў свеце.

Гімалаі – это место, где находятся самые высокие горные пики в мире.

Кіліманджаро ж Кіліманджара ж [kiliman'dzara]

Гара **Кіліманджара** – гэта найвышэйшы пункт Афрыкі.

Гора **Кіліманджаро** – это самая высокая точка Африки.

Кордыльеры мн Кордыльеры мн [kardyli'jery]

Амерыканскія **Кордыльеры** складаюцца з паралельных горных хрыбтоў.

Американские **Кордыльеры** состоят из параллельных горных хребтов.

Монблан м Манблан м [man'blan]

Назва **“Манблан”** азначае “белая гара”.

Название **“Монблан”** означает “белая гора”.

Уральскія горы мн Уральскія горы мн [u'ral'skija 'hory]

Уральскія горы звычайна лічаць натуральнай мяжой паміж Еўропай і Азіяй.

Уральскія горы обычно считают естественной границей между Европой и Азией.

Эверэст м Эверэст м [eve'rest]

Гара **Эверэст** прыцягвае да сябе альпіністаў усіх узроўняў падрыхтоўкі.

Гора **Эверест** привлекает к себе альпинистов всех уровней подготовки.

аўстралійскі л аўстралійскі прым [awstra'lijski]

Аўстралійскі клімат вельмі засушлівы.

Австралийский климат весьма засушлив.

азіятскі л азіяцкі прым [azi'jatski]

Азіяцкая частка Расіі складаецца з Сібіры і Далёкага Усходу Расіі.

Азиатская часть России состоит из Сибири и Дальнего Востока России.

амерыканскі л амерыканскі прым [am'ery'kanski]

Два **амерыканскія** мацерыкі часта завуць Новым Светам.

Два **американских** материка часто называют Новым Светом.

афрыканскі л афрыканскі прым [afry'kanski]

Афрыканскі кантынент багаты на прыродныя рэсурсы.

Африканский континент богат природными ресурсами.

еўрапейскі л еўрапейскі прым [jewra'piejski]

Еўрапейскія лясныя патрабуюць аховы.

Европейские леса требуют охраны.

возвыша́цца г узвышацца дз [uzvy'fatsta]

Гара Кіліманджара **ўзвышаецца** над аб'ёкамі.

Гора Килиманджаро **возвышается** над облаками.

изверга́цца г вывяргацца дз [vyv'ar'fatsta]

Гэты вулкан **вывяргаўся** менш чым год назад.

Этот вулкан **извергался** меньше года назад.

омыва́ць г абмываць дз [abmy'vat']

Гэты мыс **абмываецца** двума акіянамі.

Этот мыс **омывается** двумя океанами.

простира́цца г распасцірацца дз [raspas'tsi'ratsta]

Выспа **распасціраецца** на шмат міль.

Остров **простирается** на много миль.

течы́ г цячы дз [t'sia'tŋy]

Ніл **цячы́** з поўдня на поўнач.

Нил **течёт** с юга на север.

ВРЕМЕНА ГОДА ПОРЫ ГОДА [ˈpory ˈfoda]

весна ж вясна ж [ˈvʲasˈna]

Вясна – гэта пара года паміж зімой і летам.

Весна – это время года между зимой и летом.

зіма ж зіма ж [zɪˈma]

Узімку тут звычайна ідзе снег.

Зимой здесь обычно идёт снег.

лёто с лета н [ˈlʲeta]

Улетку я езджу на адпачынак.

Летом я езжу в отпуск.

осень ж восень ж [ˈvosʲenʲ]

Восень – гэта пара года, калі лісце змяняе колер і спеюць плады.

Осень – это время года, когда листья меняют цвет и созревают плоды.

МЕСЯЦЫ МЕСЯЦЫ [ˈmʲesʲatɕy]

август м жнівень м [ˈznʲivʲenʲ]

Жнівень – гэта восьмы месяц года.

Август – это восьмой месяц года.

апрэль м красавік м [krasavʲik]

Гэта адбылося сямнаццаціга **красавіка**.

Это произошло семнадцатого **апреля**.

декабрь м снежань м [ˈsnʲeʒanʲ]

Новы офіс адкрыецца ў **снежні**.

Новый офис откроется в **декабре**.

іюль м ліпень м [ˈlʲipʲenʲ]

Яна пачала тут працаваць у **ліпені** мінулага года.

Она начала здесь работать в **июле** прошлого года.

іюнь м чэрвень м [ˈtʃʲervʲenʲ]

Чэрвень – першы месяц лета.

Июнь – первый месяц лета.

май м травень м [ˈtravʲenʲ]

Травень – мой любімы месяц.

Май – мой любимый месяц.

март м сакавік м [sakaˈvʲik]

У нашым рэгіёне снег пачынае раставаць у **сакавіку**.

В нашем регионе снег начинает таять в **марте**.

ноябрь м лістапад м [lʲistaˈpat]

Я нарадзіўся ў **лістападзе**.

Я родился в **ноябре**.

октябрь м кастрычнік м [kasˈtrʲyʲɕnik]

Яны ажаніліся трэцяга **кастрычніка**.

Они поженились третьего **октября**.

сентябрь м верасень м [ˈvʲerasʲenʲ]

Верасень – першы месяц восені.

Сентябрь – первый месяц осени.

февраль м люты м [ˈlʲutʲy]

У **лютым** я падхапіў прастуду.

В **феврале** я подхватил простуду.

январь м студзень м [ˈstudʲenʲ]

Як правіла, **студзень** – гэта халодны месяц.

Как правило, **январь** – это холодный месяц.

ОСОБЫЕ ТЕРМИНЫ АСАБЛІВЫЯ ТЭРМІНЫ [asaˈblʲivʲyja ˈterminʲy]

академический год м акадэмічны год м [akadeˈmʲiʲɕny ɢod]

Акадэмічны год – гэта перыяд, падчас якога навучэнец наведвае школу ці ўніверсітэт.

Академический год – это период, во время которого учащийся посещает школу или университет.

аномалистический год м анамалістычны год м [anomalʲisˈtʲiʲɕny ɢod]

Анамалістычны год – гэта прамежак часу паміж момантамі, калі Зямля бліжэй за ўсё падыходзіць да Сонца.

Аномалистический год – это промежуток времени между моментами, когда Земля ближе всего подходит к Солнцу.

астрономический год м астранамічны год м [astranaˈmʲiʲɕny ɢod]

Ніводны **астранамічны год** не змяшчае колькасць сутак, якую можна выразіць цэлым лікам.

Ни один **астрономический год** не содержит количества суток, которое можно выразить целым числом.

весеннее равноденствие с вясновае раўнадзенства н [ˈvasˈnovaje rawnaˈdʲzenstva]

Вясновае раўнадзенства бывае ў сакавіку.

Весеннее равноденствие бывает в марте.

високосный год м высакосны год м [ˈvʲysaˈkosny ɢod]

У **высакосным годзе** 366 дзён.

В **високосном году** 366 дней.

галактический год м галактычны год м [ɢalakˈtʲiʲɕny ɢod]

Галактычны год складае прыкладна 226 мільёнаў зямных гадоў.

Галактический год составляет примерно 226 миллионов земных лет.

драконический (затмённый) год м драканічны (зацьменны) год м [drakaˈnʲiʲɕny (zatsˈmʲenʲny) ɢod]

Драканічны год – гэта перыяд паміж праходжаньнямі Сонца праз адзін і той жа вузел месяцовай арбіты

Драконический год – это период между прохождениями Солнца через один и тот же узел лунной орбиты.

сидерический период м сідэрычны перыяд м [sʲideˈrʲiʲɕny pʲeˈrʲyɢat]

Сідэрычны перыяд – гэты час, за які любое цела Сонечнай сістэмы завяршае абарот вакол Сонца.

Сидерический период – это время, за которое любое тело Солнечной системы завершает оборот вокруг Солнца.

зимнее солнцестояние с зімовае сонцастаянне н [zʲiˈmovaje sɔntsʲastaˈjanʲnʲe]

Па календары **зімовае сонцастаянне** бывае ў перыяд паміж 20 і 23 снежня.

По календарю **зимнее солнцестояние** бывает в период между 20 и 23 декабря.

календарный год м калындарны год м [ka'l'an'darny hot]

Калындарны год – гэты час паміж аднолькавымі датамі ў календары.

Календарный год – это время между одинаковыми датами в календаре.

летнее солнцестояние с летняе сонцастаянне н [l'etn'aje sонтаста'jan'n'ie]

День **летняга сонцастаяння** – найдаўжэйшы дзень у годзе.

День **летнего солнцестояния** – самый длинный день в году.

лунный год м месячны год м [l'm'esiatfny hot]

Месячны год заснаваны на руху Месяца і звычайна працягваецца 354 дня.

Лунный год основан на движении Луны и обычно продолжается 354 дня.

невисокосный год м невисакосны год м [n'evysa'kosny hot]

2009 – **невисакосны год**.

2009 – **невисокосный год**.

осеннее равноденствие с восеньскае раўнадзенства н [v'os'en'skaje rawna'dzenstva]

Восеньскае раўнадзенства – гэта сігнал пра канец летніх месяцаў.

Осеннее равноденствие – это сигнал об окончании летних месяцев.

полный цикл Луны м поўны цикл Месяца м [p'owny tsykl 'm'esiasa]

Поўны цикл Месяца – гэта цыкл з прыкладна 14 месяцовых месяцаў.

Полный цикл Луны – это цикл из примерно 14 лунных месяцев.

солнечный год м сонечны год м [s'on'etfny hot]

Сонечны год доўжыцца 365 сутак.

Солнечный год длится 365 суток.

тропический год м трапічны год м [tra'pitfny hot]

Трапічны год – гэты час паміж двума вясновымі раўнадзенствамі.

Тропический год – это время между двумя весенними равноденствиями.

финансовый год м фінансавы год м [fi'nansavy hot]

Фінансавы год – гэта перыяд, які ўлічваецца пры падліку фінансавых вынікаў на прадпрыемствах.

Финансовый год – это период, учитываемый при подсчёте финансовых итогов на предприятиях.

финансовый квартал м фінансавы квартал м [fi'nansavy kvar'tal]

Першы **фінансавы квартал** пачынаецца ў студзені.

Первый **финансовый квартал** начинается в январе.

ПОГÓДА

НАДВОР'Е [na'dvorje]

дождь м дождж м [do'fʃ]

У гэтую пару года **дажджы** – звычайная справа.

В это время года **дожди** обычны.

жара ж спёка ж [s'p'ioka]

Я не люблю летнюю **спякоту**.

Я не люблю летнюю **жару**.

мороз м мароз м [ma'ros]

Гэта была халодная зіма з **маразамі**.

Это была холодная зима с **морозами**.

снег м снег м [s'n'ex]

Уся расійская тэрыторыя ў зімовы час пакрыта **снегам**.

Вся российская территория в зимнее время покрыта **снегом**.

холод м холад м [x'olat]

Не выходзь з хаты ў такі **холад** без паліто!

Не выходи из дома в такой **холод** без пальто!

дождливый л дажджлівы прым [dazdʒ'livy]

На жаль, мінулае лета было даволі **дажджлівае**.

К сожалению, прошлое лето было довольно **дождливым**.

знойный л спякотны прым [s'p'a'kotny]

Надвор'е такое **спякотнае**, што я не супраць выпускацца

Погода такая **знойная**, что я не прочь испкупаться.

морозный л марозны прым [ma'rozny]

Мінулы лістапад аказаўся незвычайна **марозным**.

Прошлый ноябрь оказался необычно **морозным**.

тёплый л цёплы прым [t's'oply]

Спадзяемся, што ранняя восень будзе **цёплай**.

Надеемся, что ранняя осень будет **тёплой**.

холодный л халодны прым [xa'lodny]

Кажуць, лета 1953 года было **халоднае**.

Говорят, лето 1953 года было **холодным**.

вращаться по орбите г круціцца па арбіце дз [kru'tsitsa pa ar'bicie]

Месяц **круціцца па арбіце** вакол Зямлі.

Луна **вращается по орбите** вокруг Земли.

вычислять г вылічаць дз [vyli'fatʃ]

Ты ведаеш, як **вылічыць** дакладную працягласць года?

Ты знаешь, как **вычислить** точную

продолжительность года?

заканчиваться г заканчвацца дз [za'kantʃvatʃa]

Фінансавы год гэтай карпарацыі **заканчвацца** ў кастрычніку.

Финансовый год этой корпорации **заканчивается** в октябре.

начинаться г пачынацца дз [na'fʃynatʃa]

Акадэмічны год **пачынаецца** першага верасня.

Академический год **начинается** первого сентября.

прогнозировать г прагназаваць дз [prafnaza'vatʃ]

Метэаролагі **спрагназавалі**, што лета будзе сонечнае.

Метеорологи **спрогнозировали**, что лето будет

солнечным.

ЧАСТИ ГОРОДА ЧАСТКИ ГОРАДА [ˈtʃastki ˈhorada]

бедный квартал м бедны квартал м [ˈbʲedny kvarˈtal]

У дзяцінстве я жыў у **бедным квартале**.

В детстве я жил в **бедном квартале**.

богатый квартал м богаты квартал м [baˈʃaty kvarˈtal]

Паглядзі на гэтыя прыгожыя дамы. Напэўна, гэта **багаты квартал**.

Посмотри на эти красивые дома. Наверное, это **богатый квартал**.

гётто с geta н [ˈhʲetə]

У **гета** шмат нелегальных імігрантаў.

В **гетто** много нелегальных иммигрантов.

окраїна ж ускраїна ж [usˈkrajina]

Мне падабаюцца сады на **ўскраїне** вашага горада.

Мне нравятся сады на **окраине** вашего города.

прыгарад м прыгарад м [ˈprɨharat]

Тыповы амерыканскі **прыгарад** складаецца з прыватных дамоў з маленькімі садкамі.

Типичный американский **пригород** состоит из частных домов с маленькими садиками.

район м раён м [raˈjʲon]

Наш **раён** лічыцца самым камфортным для пражывання.

Наш **район** считается самым комфортным для проживания.

трушчобы мн трущобы мн [truˈʃoby]

Трушчобы Мумбаі – жудаснае месца.

Трушчобы Мумбаі – ужасное место.

удалённые от центра кварталы мн аддаленыя ад цэнтра кварталы мн [adˈdalʲenʲja atʰɛntra kvarˈtaly]

Ён здолеў арандаваць маленькі офіс у **аддаленым ад цэнтра квартале**.

Он сумел арендовать маленький офис в **удалённом от центра квартале**.

центр горада м цэнтр горада м [tsentr ˈhorada]

Мы адправіліся ў **цэнтр горада**.

Мы отправились в **центр города**.

ЗДАНИЯ И СООРУЖЕНИЯ БУДЫНКИ І ЗБУДАВАННІ [buˈdynki j zbudavˈnʲi]

водопровод м вадаправод м [vadapraˈvot]

Нават 100 гадоў назад наш горад меў першакласную сістэму **вадаправода**.

Даже 100 лет назад наш город располагал первоклассной системой **водопровода**.

дом (частный) м дом (прыватны) м [dom (prɨˈvatny)]

На гэтай вуліцы размешчана 180 **дамоў**.

На этой улице расположено 180 **домов**.

завод м завод м [zaˈvot]

Усе **заводы** нашага горада знаходзяцца ў прамзоне.

Все **заводы** нашего города находятся в промзоне.

каналізацыя ж каналізацыя ж [kanalɨˈzatsɨja]

Наш горад мае сучасную сістэму **каналізацыі**.

Наш город имеет современную систему **канализации**.

многоквартирный дом м шматкватэрны дом м [ʃmatkvaˈterny dom]

Шматкватэрныя дамы маюць шэраг пераваг у раёнах з высокай шчыльнасцю насельніцтва.

Многоквартирные дома имеют ряд преимуществ в районах с высокой плотностью населения.

мост м мост м [most]

Колькі ўсяго **мастоў** праз Тэмзу?

Сколько всего **мостов** через Темзу?

небоскрёб м хмарачос м [xmaraˈʃos]

У Буэнас-Айрэсе шмат **хмарачосаў**.

В Буэнос-Айресе много **небоскрёбов**.

ратуша ж ратуша ж [ˈratuʃa]

Як дабрацца да **ратушы**?

Как добраться до **ратуши**?

стадыён м стадыён м [stadyˈjʲon]

Ці лічыце вы, што нашаму гораду патрэбны бейсбольны **стадыён**?

Считаете ли вы, что нашему городу нужен бейсбольный **стадион**?

тоннель м тунэль м [tuˈnelʲ]

Ляфортаўскі **тунэль** праходзіць пад ракой Яўзай.

Лефортовский **тоннель** проходит под рекой Яузой.

фонарный столб м ліхтарны слуп м [lɨxˈtarny slup]

Машына ўрэзалася ў **ліхтарны слуп**.

Машина врезалась в **фонарный столб**.

ўліцы

вуліцы [ˈvulɨtsy]

бордин м бардзюр м [barˈdʲur]

Бардзюр аддзяляе тратуар ад праезнай часткі.

Бордин отделяет тротуар от проезжей части.

бульвар м бульвар м [bulˈʲvar]

Давай пашпацыруем па **бульвары**.

Давай прогуляемся по **бульвару**.

дорожная разметка ж дарожная разметка ж [daˈroznaja razɨˈmʲetka]

Дарожная разметка дае ўказанні кіроўцам і пешаходам.

Дорожная разметка даёт указания водителям и пешеходам.

перекрёсток м скрыжаванне н [skryzaˈvanʲnʲe]

Скрыжаванне – гэта месца, дзе дзве ці больш дарогі перакрываюцца.

Перекрёсток – это место, где две или более дорог пересекаются.

переулок м завулак м [za'vulak]

Крама знаходзіцца ў малюсенькім **завулку** ў Старым горадзе.

Магазін знаходзіцца ў крошечным **переулке** ў Старым горадзе.

пешеходный переход м пешаходны пераход м [p'eja'xodny p'era'xot]

Не пераходзьце вуліцу тут, вунь там ёсць

пешаходны пераход.

Не пераходзіце ўлицу здесь, вон там есть

пешеходный переход.

площадь ж плошча ж [ploʃʃa]

У цэнтры **плошчы** стаяў высокі помнік.

В центре **площади** стоял высокий памятник.

проезд м праезд м [pra'jest]

Едзь па Другім **праезде**.

Езжай по Второму **проезду**.

проспект м праспект м [pras'i'piekt]

Праспект быў ярка асветлены.

Проспект был ярко освещён.

светофор м святлафор м [s'i'vatla'for]

Наш аўтобус спыніўся перад **святлафорам** на галоўнай вуліцы.

Наш автобус остановился перед **светофором** на главной улице.

тротуар м тратуар м [tratu'ar]

Тратуар – гэта брукаваная дарожка каля праезнай часткі, прызначаная для пешаходаў.

Тротуар – это мощёная дорожка у проезжей части, предназначенная для пешеходов.

уличное движение з вулічны рух м ['vulitʃny ruχ]

Вулічны рух гэтай раніцай вельмі шчыльны.

Уличное движение этим утром очень плотное.

ТРАНСПОРТ

ТРАНСПАРТ ['transport]

автобус м аўтобус м [aw'tobus]

Цяпер нам давядзецца ехаць **аўтобусам**.

Теперь нам предстоит ехать **автобусом**.

метро с метро н [m'iet'ro]

Метро – гэта сістэма падземных чыгунак у буйных гарадах.

Метро – это система подземных железных дорог в крупных городах.

монорельсовая дорога ж манарэйкавая дарога ж [mana'rejkavaja da'rofa]

Такікая **манарэйкавая дарога** – гэта самая пасажыранасычаная лінія манарэйкі ў свеце.

Токийский **монорельс** – это самая пассажиронасыщенная линия монорельса в мире.

остановка ж прыпынкі м [pry'pynak]

Я чакаў яе на аўтобусным **прыпынку**.

Я ждал её на автобусной **остановке**.

станция ж станцыя ж ['stantsja]

Цяпер позна, так што я правяду цябе на **станцыю**.

Сейчас поздно, так что я провожу тебя на **станцию**.

такси с таксі н [tak'si]

Выкліч **таксі** і едзь у аэрапорт.

Вызови **такси** и поезжай в аэропорт.

трамвай м трамвай м [tram'vaj]

Самыя першыя **трамваі** былі на коннай цязе.

Самые первые **трамваи** были на конной тяге.

троллейбус м тралейбус м [tra'lejbus]

Тралейбус – гэта аўтобус, які атрымлівае

электрасілкаванне ад двух правадоў, нацягнутых зверху.

Троллейбус – это автобус, получающий

электропитание от двух проводов, натянутых сверху.

* * * * *

большой л вялікі *прым* [v'a'liki]

Tokio – **найвялікшы** горад у свеце.

Tokio – самый **большой** город в мире.

городской л гарадскі *прым* [garats'ki]

Нарэшце я прызываюся да **гарадскога** жыцця.

Наконец-то я привык к **городской** жизни.

многолюдный л шматлюдны *прым* [mat'liudny]

Сучасная Масква – вельмі **шматлюдны** горад.

Современная Москва – очень **многолюдный** город.

огромный л велізарны *прым* [vieli'zarny]

Які **велізарны** горад!

Какой **огромный** город!

средний (по размеру) л сярэдні (па памеры) *прым* [s'a'redni (pa pa'm'ery)]

Гэта горад **сярэдняга памеру** з цудоўнымі пляжамі.

Это город **среднего размера** с прекрасными пляжами.

ездить на работу г ездзіць на працу дз [ʃez'dzitʃ na 'pratsʊ]

Яна кожны дзень **ездзіць на працу** з Кембрыджа ў Лондан.

Она каждый день **ездит на работу** из Кембриджа в Лондон.

населять г засяляць дз [zas'a'liatsʲ]

Гэты раён **засяляюць** у асноўным імігранты з Азіі.

Этот район **населяют** в основном иммигранты из Азии.

сносить г зносіць дз [znositʲ]

Гарадская рада прыняла рашэнне **знесці** ўсе лядашчыя будынкі.

Городской совет принял решение **сносить** все ветхие здания.

строить г будаваць дз [buda'vatʲ]

Побач з берагам ракі **будуецца** новы хмарачос.

Рядом с берегом реки **строится** новый небоскрёб.

увеличиваться (о населении) г павялічвацца

(пра насельніцтва) дз [pav'a'liŋvatʃa (pra na'siel'niŋstva)]

Насельніцтва горада хутка **павялічваецца**.

Население города быстро **увеличивается**.

СОВРЕМЕННЫЕ ВАЛЮТЫ СУЧАСНІЯ ВАЛЮТИ [su'ʃasnyja va'ɫuty]

афгані м афгані м [af'ħani]

Афгані – гэта валюта Афганістана.

Афгани – это валюта Афганистана.

бат м бат м [bat]

Бат – гэта валюта Тайланда.

Бат – это валюта Таиланда.

боливар м боливар м [bali'var]

Боливар – гэта валюта Венесуэлы.

Боливар – это валюта Венесуэлы.

боливіяно м боливіяна м [bali'vi'jana]

Баливіяна – гэта баливійская валюта.

Боливиано – это боливийская валюта.

вона ж вона ж ['vona]

Гэтым інжынерам плацяць у паўднёвакарэйскіх **вонах**.

Этим инженерам платят в южнокорейских **вонах**.

грывна ж грывна ж ['hrywna]

Грывна з'яўляецца нацыянальнай валютай Украіны з 1996 года.

Гривна является национальной валютой Украины с 1996 года.

дынар м дынар м [dy'nar]

Дынар – гэта грашовая адзінка, якую выкарыстоўваюць у некалькіх мусульманскіх краінах.

Динар – это денежная единица, используемая в нескольких мусульманских странах.

доллар м даляр м [da'ɫar]

Адзін **даляр** падзяляецца на 100 цэнтаў.

Один **доллар** делится на 100 центов.

донг м донг м [donx]

Донг выкарыстоўваецца ў В'етнаме.

Донг используется во Вьетнаме.

ёўра м еўра м ['jewra]

Еўра – гэта адна з найноўшых валют.

Евро – это одна из новейших валют.

крона ж крона ж ['krona]

Адна швецкая **крона** падзяляецца на 100 эрэ.

Одна шведская **крона** делится на 100 эре.

іена ж ена ж ['jena]

Ена – гэта стандартная грашовая адзінка ў Японіі.

Иена – это стандартная денежная единица в Японии.

лარი м лары м ['lary]

Лары – гэта валюта Грузіі.

Лари – это валюта Грузии.

ліра ж ліра ж ['lira]

Турэцкая **ліра** была ўведзена ў абарачэнне ў сярэдзіне 1870-х гадоў.

Турецкая **лира** была введена в обращение в середине 1870-х годов.

марка ж марка ж ['marka]

Усходнегерманская **марка** з'яўлялася валютай у савецкай зоне акупацыі.

Восточногерманская **марка** яўлялася валютой в советской зоне оккупации.

песо с песа н ['p'esa]

Валюты пад назвай "**песа**" выкарыстоўваюцца ў шэрагу краін Лацінскай Амерыкі.

Валюты под названием "**песо**" используются в ряде стран Латинской Америки.

ранд м ранд м [rant]

Ранд – гэта валюта Паўднёвай Афрыкі.

Ранд – это валюта Южной Африки.

рыял м рьял м [ry'jal]

У Саудаўскай Аравіі выкарыстоўваецца **рыял**.

В Саудовской Аравии используют **риял**.

рубль м рубель м ['rub'elʲ]

Ты не мог бы пазычыць мне 500 **рублёў**?

Ты не мог бы одолжить мне 500 **рублей**?

рупія ж рупія ж ['rupija]

Індыйская **рупія** падзяляецца на 100 пайс.

Индийская **рупия** делится на 100 пайс.

тенге м тэнге м [ten'ŋe]

Тэнге – гэта валюта Казахстана.

Тенге – это валюта Казахстана.

франк м франк м [frank]

Чатырнаццаць афрыканскіх краін выкарыстоўваюць **франк** КФА.

Четырнадцать африканских стран используют **франк** КФА.

фунт стэрлінгов м фунт стэрлінгаў м [funt 'sterlinħaw]

Фунт стэрлінгаў часта завуць проста фунтам.

Фунт стерлингов часто называют просто фунтом.

шэкель м шкель м ['ʃek'elʲ]

Шэкель – гэта стандартная грашовая адзінка Ізраіля.

Шекель – это стандартная денежная единица Израиля.

юань м юань м [ju'anʲ]

Юань – гэта асноўная кітайская валюта.

Юань – это основная китайская валюта.

ІСТОРИЧЕСКИЕ ДЕНЕЖНЫЕ ЕДИНИЦЫ ГІСТАРЫЧНЫЯ ГРАШОВЫЯ АДЗІНКІ [hista'rytŋnyja ħra'ʃovyja a'dzinki]

дублон м дублон м [dub'lon]

Ён быў нібы пірат, які глядзіць на куфар з залатымі **дублонами**.

Он был словно пират, который смотрит на сундук с золотыми **дублонами**.

ливр м ліўр м [liʊr]

Французскі **ліўр** – гэта валюта, якая выйшла з ужытку.

Французскі **ливр** – это вышедшая из употребления валюта.

луидор м лuidор м [luɪˈdɔr]

Луидор быў уведзены Людовікам XIII у 1640 годзе.

Луидор был введён Людовиком XIII в 1640 году.

піястр м пiястр м [piˈjastɾ]

Піястр служыў галоўнай грашовай адзінкай у Асманскай імперыі.

Піастр служил главной денежной единицей в Османской империи.

сестэрцый м сестэрцый м [sɛsˈtɛrtɕij]

Сестэрцый быў старажытнарымскай манетай.

Сестерций был древнеримской монетой.

талант м талант м [taˈlant]

Талант быў найбуйнейшай грашовай адзінкай Старажытнай Грэцыі.

Талант был самой крупной денежной единицей Древней Греции.

талер м талер м [ˈtalɐr]

Талер – гэта срэбная манета, якая выкарыстоўвалася па ўсёй Еўропе амаль чатырыста гадоў.

Талер – это серебряная монета, использовавшаяся по всей Европе почти четыреста лет.

эскудо м эскуда м [esˈkuda]

Тут мы можам бачыць манету ў адзін іспанскі **эскуда**, адчаканеную ў 1555 годзе.

Здесь мы можем видеть монету в один испанский **эскудо**, отчеканенную в 1555 году.

МОНЕТЫ И КУПЮРЫ

МАНЕТЫ І КУПЮРЫ [maˈnɛty j kuˈpɪury]

бумага ж папера ж [paˈpɛra]

Большая частка банкнот зроблена з **паперы**.

Большая часть банкнот сделана из **бумаги**.

водзяно́й знак м вадзяны знак м [vaɕzˈaˈny znak]

Што за чорт? На гэтай банкноце няма **вадзяных знакаў**.

Что за чёрт? На этой банкноте нет **водяных знаков**.

нумізмáтыка ж нумізматыка ж [numizˈmatyka]

Нумізматыка – гэта вывучэнне ці калекцыянаванне манет, медалёў і інш.

Нумизматика – это изучение или коллекционирование монет, медалей и пр.

“орёл” м “арол” м [aˈrɔl]

Я кіну манету – “**арол**” ці “рэшка”?

Я брошу монету – “**орёл**” или “решка”?

паліме́р м палімер м [paˈlɪmʲɐr]

Некаторыя краіны ўвялі банкноты з **палімераў**.

Некоторые страны ввели банкноты из **полимеров**.

“рэшка” ж “рэшка” ж [ˈrɛʃka]

“Арол” ці “**рэшка**”? Выбірай.

“Орёл” или “**решка**”? Выбирай.

чэка́нка ж чаканка ж [tʃaˈkanka]

Сучасная **чаканка** манет адбываецца вельмі высокімі тэмпамі.

Современная **чеканка** монет производится очень высокими темпами.

* * * * *

безналі́чны п безнаяўны прым [bʲeznaˈjɫny]

Было патрэбна правесці **безнаяўны** плацёж.

Требовалось провести **безналичный** платёж.

канве́ртiруе́мый п канверсоўны прым

[kanˈvʲɛrˈsɔwny]

Сума павінна быць выплачана ў **канверсоўнай** валюце.

Сумма должна быть выплачена в **конвертируемой** валюте.

налі́чны п наяўны прым [naˈjɫny]

У мяне 700 даляраў **наяўнымі**.

У меня 700 долларов **наличными**.

неканве́ртiруе́мый п неканверсоўны прым

[nʲekanˈvʲɛrˈsɔwny]

Савецкі рубель быў **неканверсоўнай** валютай.

Советский рубль был **неконвертируемой** валютой.

фа́льшы́вы п фальшывы прым [falˈʃɫvy]

Адзін з маіх сяброў калекцыянуе **фальшывыя** грошы.

Один из моих друзей коллекционирует **фальшивые** деньги.

канве́ртiро́ваць г канверсаваць дз [kanˈvʲɛrsaˈvatʲ]

У колькі сёння абыйдзецца, калі **канверсаваць** фунты ў даляры?

Во сколько сегодня обойдётся, если

конвертировать фунты в доллары?

печа́таць г друкаваць дз [drukaˈvatʲ]

У наступным годзе будзе **надрукавана** новая серыя банкнот.

В следующем году будет **напечатана** новая серия банкнот.

пла́ціць г плаціць дз [plaˈtʲɪtʲ]

Я магу **заплаціць** у рублях.

Я могу **заплатить** в рублях.

сто́біць г каштаваць дз [kaʃtaˈvatʲ]

Колькі гэта **каштуе** ў далярах?

Сколько это **стоит** в долларах?

чэка́ніць г чаканіць дз [tʃaˈkanʲɪtʲ]

Гэта – адмысловы молат для таго, каб **чаканіць** манеты.

Это – специальный молот для того, чтобы **чеканить** монеты.

ДОМ ХАТА ['xata]

дверь ж дзверы *мн* ['dʒivʲery]

Дзверы маёй хаты зроблены з дубу.

Дверь моего дома сделана из дуба.

крыша ж дах *м* [dax]

Дах больш не працякае.

Крыша больше не протекает.

окно с акно *н* [ak'no]

Выгляни ў **акно**.

Выгляни в **окно**.

печь ж печ ж [p'eʃ]

Ён паліў у **печи** вуглем.

Он топил **печь** углём.

погреб м склеп *м* [skʲep]

Я захоўваю запасы бульбы ў прахалодным **склепе**.

Я храню запасы картошки в прохладном **погребе**.

стена ж сцяна ж [sʲtʲsʲa'na]

Сцены гэтай хаты моцныя.

Стены этого дома крепкие.

труба (дымовая) ж труба (дымавая) ж [tru'ba
(dyma'vaja)]

З **трубы** валіў дым.

Из **трубы** валил дым.

НАДВОРНЫЕ ПОСТРОЙКИ НАДВОРНЫЯ ПАБУДОВЫ [nad'vornɨja pabu'dovy]

амбар м свіран *м* ['siviran]

Яго **свіран** быў амаль такі ж вялікі, як яго хата.

Его **амбар** был почти таким же большим, как его дом.

ворота *мн* вароты *мн* [va'rotɨ]

Каровы ўвайшлі праз **вароты**.

Коровы вошли через **ворота**.

забор м плот *м* [plot]

Драўляны **плот** быў вышыней 1,5 метры.

Деревянный **забор** был высотой 1,5 метра.

колодец м студня ж ['studnʲa]

На старой **студні** было ведро, якім можна было даставаць ваду.

На старом **колодце** имелось ведро, которым можно было доставать воду.

курятник м куратнік *м* [ku'ratnik]

Я хачу пабудаваць новы **курятнік**.

Я хочу построить новый **курятник**.

сарай м пуня ж ['punʲa]

Рыдлёўкі і вілы знаходзяцца ў **пуні**.

Лопаты и вилы находятся в **сарая**.

свинарник м свінарнік *м* [sʲvi'narnik]

Зараз я пакажу вам свой **свінарнік** і свінняў.

Теперь я покажу вам свой **свинарник** и свиней.

собачья конура ж сабачая будка ж [sa'baʃʲaja 'butka]

З **будкі** я пачуў сабачае гырканне.

Из **конуры** я услышал собачье рычание.

теплица ж цяпліца ж [tʲsʲap'ʲlʲitʲa]

У **цяпліцы** я вырошчваю многа памідораў.

В **теплице** я выращиваю много помидоров.

уборная ж прыбіральня ж [pɾybʲi'ralʲnʲa]

Гэта была простая **прыбіральня**, зробленая з дошак.

Это была простая **уборная**, сделанная из досок.

хлев м хлеў *м* [xl'ew]

Пайдзі пачысці **хлеў**.

Пойди почисти **хлев**.

ЖИВОТНЫЕ ЖЫВЁЛЫ [ʒy'vʲoly]

бык м бык *м* [byk]

Які велізарны **бык**! Я яго баюся.

Какой огромный **бык**! Я его боюсь.

гусь м гусь ж [ɦusʲ]

Я ўбачыў статак **гусей**.

Я увидел стадо **гусей**.

индюк м індэк *м* [in'dyk]

Хатні **індык** – нашчадак дзікага індэка.

Домашний **индюк** – потомок дикого индюка.

коза ж каза ж [ka'za]

Козы даюць малако і поўсць.

Козы дают молоко и шерсть.

корова ж карова ж [ka'rova]

Ты чуеш, як мыкае **карова**?

Ты слышишь, как мычит **корова**?

курица ж курыца ж ['kuryʲtʲa]

Нашы **куры** нясуць шмат яйкаў кожны дзень.

Наши **куры** несут много яиц каждый день.

лошадь ж конь *м* [konʲ]

Тут некаторыя сяляне па-ранейшаму

выкарыстоўваюць **коней** для ворыва.

Здесь некоторые крестьяне по-прежнему используют **лошадей** для вспашки.

овца ж авечка ж [a'vʲetʲka]

Авечак пасвіць пастух.

Овец пасёт пастух.

петух м пень м [ˈpʲevʲenʲ]

Глядзі, два **пёўня** дзяруцца.

Смотри, два **петуха** дерутся.

свинья ж свинья ж [sʲvinʲˈnʲa]

Усе **свинні** выглядалі тоўстымі і здаровымі.

Все **свиньи** выглядели толстыми и здоровыми.

ўтка ж качка ж [ˈkaʦka]

Гэты загон – для **качак**.

Этот загон – для **уток**.

РАСТЭННЯ

РАСЛІНЫ [rasʲˈlʲiny]

капуста ж капуста ж [kaˈpusta]

На гэтай грядцы я буду вырошчваць **капусту**.

На этой грядке я буду выращивать **капусту**.

картофель м бульба ж [ˈbulʲba]

Калі збіраеш ураджай, выкопвай кожную **бульбіну**, нават самую маленькую.

Когда собираешь урожай, выкапывай каждую

картофелину, даже самую маленькую.

кукуруза ж кукуруза ж [kukuˈruza]

Спадысяю, сёлета мы атрымаем багаты ўраджай

кукурузы.

Надеюсь, в этом году мы получим богатый урожай

кукурузы.

морковь ж морква ж [ˈmorkva]

Я пасадзіў **моркву** тут і там.

Я посадил **морковь** здесь и там.

овёс м авёс м [aˈvʲos]

Цяпер я сею **авёс**.

Сейчас я сею **овёс**.

огурэц м агурок м [aʁuˈrok]

Агуркі былі выкладзены ў драўляныя скрыні.

Огурцы были уложены в деревянные ящики.

пшеница ж пшаніца ж [pʂaˈnʲitsa]

Пшаніца – гэта асноўная культура, якая тут вырошчваецца.

Пшеница – это основная культура, которая здесь выращивается.

рэпа ж рэпа ж [ˈrɛpa]

Рэпа вырасла вельмі вялікая.

Репа выросла очень большая.

рожь ж жыта н [ˈʒyta]

Колькі ваżyць такі сноп **жыта**?

Сколько весит такой сноп **ржи**?

свёкла ж бурак м [buˈrak]

Я прадаў усе свае **буракі** на рынку.

Я продал всю свою **свёклу** на рынке.

ячмень м ячмень м [jaʦˈmʲenʲ]

Ячмень выкарыстоўваецца для вырабу алкагольных напояў.

Ячмень используется для изготовления алкогольных напитков.

дзевёнскі л вясковы *прым* [vʲasˈkovy]

Які прыемны **вясковы** пейзаж!

Какой приятный **деревенский** пейзаж!

жывотноўдчэскі л жывёлагадоўчы *прым*

[ʒyˈvʲolabaˈdowʃy]

Яны будуць **жывёлагадоўчую** ферму.

Они строят **животноводческую** ферму.

плодородны л урадлівы *прым* [uradˈlʲivʲy]

Гэтая глеба досыць **урадлівая**.

Эта почва достаточно **плодородна**.

простой л просты *прым* [ˈprostʲy]

Мы аддаём перавагу **проста**му жыццю ў маленькай вёсачцы.

Мы предпочитаем **простую** жизнь в маленькой деревушке.

сельскахоўзайствены л сельскагаспадарчы

прым [ˈsʲelʲskaʁaspaˈdartʃy]

Я вырашыў пераклучыцца на **сельскагаспадарчую** дзейнасць.

Я решил переключиться на **сельскохозяйственную** деятельность.

дойць г даіць дз [daˈjʲitʲ]

Пара **даіць** кароў.

Пора **доить** коров.

пахать г араць дз [aˈraʦʲ]

Фермеры **аруць** свае палі ўвосень ці ўвесну.

Фермеры **пахут** свои поля осенью или весной.

поліваць г паліваць дз [paˈlʲivatʲ]

Дапамажы мне **паліць** расліны.

Помоги мне **полить** растения.

полоть г палочь дз [paˈlotʲ]

Раніцай я **палола** гарод.

Утром я **полола** огород.

удобрыць г угнойваць дз [uʁiˈnojvatʲ]

Гной ужываюць для таго, каб **угнойваць** глебу.

Навоз применяют для того, чтобы **удобрять** почву.

ХВОЙНЫЕ ДЕРЕВЬЯ (СОСНОВЫЕ) ІГЛІЧНЫЯ ДРЭВЫ (ХВАЁВЫЯ) [iɦ'liɕnyja 'drevy (xva'jovuja)]

ель ж елка ж ['jelka]

Шышкі ў **елкі** доўгія і карычневые.

Шишки у **ели** длинные и коричневые.

кедр м кедр м [k'iedr]

Кедр – папулярны матэрыял для сучасных адзежных шафаў.

Кедр – популярный материал для современных платяных шкафов.

ліственница ж лістоўніца ж [lis'townitsa]

Лістоўніцы – дрэвы, якія ападаюць, і вырастаюць да 15 – 50 метраў.

Лиственницы – опадающие деревья, вырастающие до 15 – 50 метров.

піхта ж піхта ж ['pichta]

Піхты растуць у большасці ў халодных краінах.

Пихты растут большей частью в холодных странах.

сосна ж хвоя ж ['xvoja]

Хвоі адносяцца да ліку самых камерцыйна важных відаў дрэў.

Сосны относятся к числу самых коммерчески важных видов деревьев.

ЛІСТВЕННЫЕ ДЕРЕВЬЯ ЛІСТАВЫЯ ДРЭВЫ [lista'vyja 'drevy]

баобаб м баабаб м [baa'bar]

Адзін **баабаб** у Паўднёвай Афрыцы мае 47 метраў у абхвате.

Один **баобаб** в Южной Африке имеет 47 метров в обхвате.

берёза ж бяроза ж [b'ia'roza]

У ранейшыя часы кара **бярозы** выкарыстоўвалася замест паперы.

В прежнее время кора **берёзы** использовалась вместо бумаги.

бук м бук м [buk]

Бук – гэта буйное лясное дрэва з гладкім шэрым ствалам.

Бук – это крупное лесное дерево с гладким серым стволем.

вяз м вяз м [v'ias]

Уздоўж вуліцы, дзе я живу, растуць **вязы**.

Вдоль улицы, где я живу, растут **вязы**.

дуб м дуб м [dub]

Дуб – буйное дрэва з цвёрдай драўнінай.

Дуб – крупное дерево с твёрдой древесиной.

ива ж вярба ж [v'iar'ba]

Кара **вярбы** мае лячэбныя ўласцівасці.

Кора **ивы** обладает лечебными свойствами.

клён м клён м [k'l'ion]

Ліст **клёна** – галоўны сімвал Канады.

Лист **клёна** – главный символ Канады.

ліпа ж ліпа ж ['lipa]

Кветкі **ліпы** прыцягваюць мноства пчол.

Цветы **липы** привлекают множество пчёл.

ольха ж аleshына ж [a'li'efyna]

Алешына належыць да сямейства бярозавых.

Ольха относится к семейству берёзовых.

осіна ж асіна ж [a'sina]

Увосень лісце **асіны** набывае прыгожыя адценні чырвонага і жоўтага.

Осенью листья **осины** приобретают красивые оттенки красного и жёлтого.

сакура ж сакура ж ['sakura]

На манеце ў 100 ен намаляваная **сакура**.

На монете в 100 иен изображена **сакура**.

секвойя ж секвоя ж ['siek'voja]

Секвоя – найвышэйшае дрэва з усіх дрэў.

Секвойя – самое высокое дерево из всех деревьев.

тик м цік м [tsik]

Цік расце ў трапічных краінах Азіі.

Тик растёт в тропических странах Азии.

тополь м таполя ж [ta'pol'a]

Кожнае лета пух з **таполяў** лётае па ўсёй Маскве.

Каждое лето пух с **тополей** летает по всей Москве.

эвкалипт м эўкаліпт м [ewka'lipt]

Каалы ўжываюць як ежу лісце і кару **эўкаліпта**.

Коалы употребляют в пищу листья и кору **эвкалипта**.

ПЛОДОВЫЕ ДЕРЕВЬЯ И КУСТАРНИКИ ПЛАДОВЫЯ ДРЭВЫ І ХМЫЗНЯКІ [pla'dovyja 'drevy] i xmyzn'ia'ki]

апельсиновое дерево с апельсінавае дрэва н

[ap'eli'sinavaje 'dreva]

Глядзі, напераддзе плантацыя **апельсінавых дрэў**.

Смотри, впереди плантация **апельсиновых деревьев**.

брусніка ж бруснічнік м [brus'nit'nik]

Бруснічнік – гэта карлікавы хмызняк.

Брусника – это карликовый кустарник.

виноград м вінаград м [vina'frat]

Мая старая ферма зарасла дзікім **вінаградам**.

Моя старая ферма заросла диким **виноградом**.

вишня ж вішня ж ['viʃn'a]

Хлопчык залез на **вішню**, каб нарваць ягад.

Мальчик залез на **вишню**, чтобы нарвать ягод.

голубика ж дурніцы мн [dur'nitsy]

Дурніцы растуць нават у тундры.

Голубика растёт даже в тундре.

груша ж груша ж [ˈɦruʂa]

На **грушах** вырастаюць салодкія сакавітыя плады.

На **грушах** вырастаюць сладкія сочныя плоды.

жымолость ж брумжель м [bruzʲmʲelʲ]

Ягады **брумжелью** змяшчаюць у сабе шмат вітамінаў.

Ягоды **жымолости** содержат много витаминов.

каліна ж каліна ж [kaˈlina]

Плады некаторых відаў **каліны** крыху атрутныя.

Плоды некаторых відов **каліны** слегка ядовиты.

клюква ж журавіны мн [zuraˈvʲiny]

Журавіны растуць на балотах.

Клюква растёт на болотах.

крыжовник ж агрэст м [aɦˈrest]

Кусты **агрэсту** вырошчваюць як у прыватных садах, так і на камерцыйнай аснове.

Кусты **крыжовника** выращивают как в частных садах, так и на коммерческой основе.

лимонное дерево с лімоннае дрэва н [liˈmonnəje ˈdrevə]

Сусветны лідар гадоўлі **лімонных дрэў** – Індыя.

Мировой лидер выращивания **лимонных деревьев** – Индия.

мандарын м мандарын м [mandəˈryn]

Мандарын – невысокае цытрусавое дрэва з пладамі, падобнымі на апельсін.

Мандарин – невысокое цитрусовое дерево с плодами, похожими на апельсин.

олива ж аліва ж [aˈlʲiva]

Лічыцца, што адна **аліва** ў Чарнагорыі мае ўзрост больш за 2000 гадоў.

Считается, что одна **олива** в Черногории имеет возраст больше 2000 лет.

пальма ж пальма ж [ˈpalʲma]

Большасць **пальмаў** мае вялікае лісце, размешчанае на верхавіне ствала.

Большинство **пальм** имеют большие листья, расположенные на верхушке ствола.

персік м персік м [ˈpʲersʲɪk]

Персік – гэта дрэва, якое дае круглыя плады з мяккай жаўтлява-чырвонай скурай.

Персик – это дерево, дающее круглые плоды с мягкой желтовато-красной кожей.

сліва ж сліва ж [ˈslʲiva]

У маім садзе растуць дваццаць **сліў**.

В моём саду растут двадцать **слив**.

смородина ж парэчкі мн [paˈreʲtʲki]

Парэчкі бываюць розных відаў: чорныя, чырвоныя і белыя.

Смородина бывает разных видов: чёрная, красная и белая.

черника ж чарніцы мн [ʧarˈnʲitsy]

Я ведаю лес, багаты на **чарніцы**.

Я знаю лес, богатый **черникой**.

шиповник м шыпшына ж [ʃypˈʲyna]

Шыпшына некаторых відаў выкарыстоўваецца як крыніца вітаміну С.

Шиповник некоторых видов используется как источник витамина С.

яблоня ж яблыня ж [ˈjablʲynʲa]

Месца паходжання **яблыні** – Сярэдняя Азія.

Место происхождения **яблони** – Средняя Азия.

ЧАЎСТІ ДЭРЕВА

ЧАСТКІ ДРЭВА [ˈtʲastki ˈdrevə]

ветвь ж галіна ж [ɦalʲˈna]

Мы ўбачылі некалькіх малп, якія разгойдваліся на **галінах**.

Мы увидели нескольких обезьян, раскачивавшихся на **ветвях**.

кора ж кара ж [kaˈra]

Кара коркавага дубу выкарыстоўваецца для вытворчасці коркаў.

Кора пробкового дуба используется для производства пробок.

корень м карань м [ˈkʲoranʲ]

Ён зачапіўся аб **корань** дрэва і ўпаў.

Он зацепился о **корень** дерева и упал.

лист м ліст м [list]

У **лісці** могуць змяшчацца пажыўныя рэчывы і вада.

В **листьях** могут содержаться питательные вещества и вода.

ствол м ствол м [stvol]

На **ствалах** пальмаў няма галін.

На **стволах** пальм нет ветвей.

вечнозелёный л вечнозялёны прым [ˌvʲetʲɦnazʲaˈlʲonʲy]

Елка – гэта **вечнозялёнае** дрэва.

Ель – это **вечнозелёное** дерево.

высокий л высокі прым [vyˈsʲokʲi]

Маланка патрапіла ў **высокае** дрэва на вяршыні ўзгорка.

Молния попала в **высокое** дерево на вершине холма.

оппадающий л які ападае прым [jaˈkʲi apəˈdajɐ]

Бяроза і дуб – гэта дрэвы, **якія ападаюць**.

Берёза и дуб – это **оппадающие** деревья.

расти г расці дз [rasʲˈtʲɪ]

Узімку дрэвы перастаюць **расці**.

Зимой деревья прекращают **расти**.

цвести г цвісці дз [tsʲvʲisʲˈtʲɪ]

Вы калі-небудзь бачылі, як **цвіце** сакура?

Вы когда-нибудь видели, как **цветёт** сакура?

ХІЩНИКИ ДРАПЕЖНИКІ [dra'pʲezniki]

барсук м барсук м [bar'suk]

Барсук живе ў земляных норах і актыўны па начах.

Барсук жыве ў земляных норах і актывен по ночам.

волк м воўк м [vowk]

Звычайна **ваўкі** палююць зграямі.

Обычно **волки** охотятся стаями.

гепард м гепард м [h'e'part]

Гепард здольны бегаць вельмі хутка.

Гепард способен бегать очень быстро.

горноста́й м гарнастай м [harna'staj]

Гарнастай сілкуюцца ў асноўным дробнымі грызунамі.

Горностаи питаются, в основном, мелкими грызунами.

куница ж куница ж [ku'nitsa]

Куница – гэта драпежная жывёла, якая жыве ў асноўным на дрэвах.

Куница – это плотоядное животное, которое живёт в основном на деревьях.

лев м леў м [l'ew]

Леў мае грыву, якая пакрывае яго галаву і плечы.

Лев имеет гриву, которая покрывает его голову и плечи.

леопард м леопард м [l'ea'part]

Леопард – жаўтлявы, з чорнымі плямамі.

Леопард – желтоватый, с чёрными пятнами.

лисица ж лісіца ж [li'sitsa]

У **лісіцы** доўгая пыса і пышны хвост.

У **лисицы** длинная морда и пышный хвост.

медведь м мядзведзь м [m'adz'vietʲ]

Стой! Наперадзе бярог **мядзведзя**.

Стой! Впереди берлога **медведя**.

песец м пясец м [p'a'sietʲ]

Пясы сілкуюцца лемінгамі, палярнымі зайцамі і падлай.

Пясы питаются леммингами, полярными зайцами и падалью.

росома́ха ж расамаха ж [rasa'maxa]

Расамаха лічыцца лютым і моцным зверам.

Росомаха считается свирепым и сильным зверем.

рысь ж рысь ж [rysʲ]

У **рысі** доўгія ногі і кароткі хвост.

У **рыси** длинные ноги и короткий хвост.

снежный барс м снежны барс м ['sin'ezny bars]

Снежныя барсы жывуць у гарах Сярэдняй Азіі.

Снежные барсы живут в горах Средней Азии.

тигр м тыгр м [tyhr]

Амурскі **тыгр** – найбуйнейшы звер з сямейства каціных.

Амурский **тигр** – самый крупный звер из семейства кошачьих.

хорёк м тхор м [txor]

Тхор – гэта маленькі люты цёмна-буры звярок.

Хорёк – это маленький свирепый тёмно-бурый зверёк.

шакáл м шакал м [ʃa'kal]

Шакал часта даядае здабычу, забітую іншымі звярамі.

Шакал часто доедает добычу, убитую другими зверями.

ягуа́р м ягуар м [jaɦu'aɦ]

Ягуар – гэта буйны дзікі плямісты кот Цэнтральнай і Паўднёвай Амерыкі.

Ягуар – это крупная дикая пятнистая кошка Центральной и Южной Америки.

ТРАВЯЎНЫЕ І НАСЕКОМАЎНЫЕ ТРАВАЕДНЫЯ І НАСЯКОМАЕДНЫЯ

[trava'jednyja i nas'a,koma'jednyja]

антило́па ж антылопа ж [anty'lopa]

Група **антылоп** завецца статкам.

Группа **антилоп** называется стадом.

бёлка ж вавёрка ж [va'v'orka]

Вавёркі запасаць арэхі на зіму.

Белки запасают орехи на зиму.

бізён м бізон м [bi'zon]

Бізон – блізкі сваяк зубра.

Бизон – близкий родственник зубра.

бобр м бабёр м [ba'b'or]

Бабры вядомыя тым, што будуць плаціны, каналы і хаткі.

Бобры известны тем, что строят плотины, каналы и хатки.

буйвол м буйвал м ['bujval]

Рогі некаторых **буйвалаў** велізарныя.

Рога некоторых **буйволов** огромны.

бурунду́к м бурундук м [burun'duk]

Бурундук мае чорна-белыя палосы ўздоўж спіны.

Бурундук имеет чёрно-белые полосы вдоль спины.

гіппопота́м м гіпапатам м [hipapa'tam]

Гіпапатам – паўводная жывёла.

Гиппопотам – полуводное животное.

дикобраз м дзікабраз м [dzikab'ras]

У **дзікабраз**а доўгія вострыя іголки пакрываюць спіну і бакі.

У **дзікабраз**а дліныя острыя іглы пакрываюць спіну і бока.

ёж м вожык м ['vozuk]

Вожык умее згортацца ў клубок, калі на яго нападаюць.

Ёж умеет сворачиваться в клубок, когда на него нападают.

жыраф м жырафа ж [zy'rafa]

Рост **жырафы** складае прыкладна ад 4,3 да 5,2 метра.

Рост **жырафа** составляет примерно от 4,3 до 5,2 метра.

заяц м заяц м ['zajats]

У адрозненне ад трусаў **зайцы** не рыюць норы.

В отличие от кроликов **зайцы** не роют норы.

кенгуру м кенгуру м [kienhu'ru]

У самак **кенгуру** ёсць торба на жываце.

У самок **кенгуру** есть сумка на животе.

кролик м трус м [trus]

Трусы драбнейшыя за зайцаў.

Кролики мельче зайцев.

крот м крот м [krot]

Крот сілкуецца ў асноўным дажджавымі чарвякамі.

Крот питается, в основном, дождевыми червями.

лянівец м лянiвец м [la'ni'vet]

Ляніўцы спяць па 15 гадзін у суткі.

Лянивцы спят по 15 часов в сутки.

летучая мыш ж кажан м [ka'zan]

Кажан – гэта лятучае млекакормячае.

Летучая мыш – это летающее млекопитающее.

лось м лось м [los']

Лось сілкуецца травой, лісцем і карой.

Лось питается травой, листьями и корой.

обезьяна ж малпа ж ['malpa]

У лясках Бразіліі шмат дзікіх **малп**.

В лесах Бразилии много диких **обезьян**.

олень м алень м [a'lien']

Алені-самцы маюць шырокія галінастыя рогі.

Олени-самцы имеют широкие ветвистые рога.

слон м слон м [slon]

Слон – гэта вельмі буйная жывёла з двума біўнямі і хобатам.

Слон – это очень крупное животное с двумя бивнями и хоботом.

сурок (лесной) м сурок (лясны) м [su'rok (la's'ny)]

Некаторыя **суркі** важаць да 14 кілаграмаў.

Некоторые **сурки** весят до 14 килограммов.

суслік м суслік м ['suslik]

Суслікі ўмеюць стаяць цалкам вертыкальна.

Суслики умеют стоять полностью вертикально.

хомяк м хамяк м [xa'm'jak]

У адрозненне ад мышэй і пацукоў у **хамякоў** вельмі кароткія хвасты.

В отличие от мышей и крыс у **хомяков** очень короткие хвосты.

опасный л небяспечны прым [n'e'bas'p'e'tny]

Еўрапейскія кажаны **бяспечныя** для чалавека.

Европейские летучие мыши не **опасны** для человека.

плотоядный л драпежны прым [dra'p'e'znu]

Тыгр – **драпежны** звер.

Тигр – **плотоядный** зверь.

пушной л пушны прым [pu'fny]

У гэтым лесе водзяцца сякія-такія **пушныя** звяры.

В этом лесу водятся кое-какие **пушные** звери.

травоядный л траваедны прым [trava'jedny]

Гіпапатам **траваядны**, але часам ёсць мяса.

Гиппопотам **травоядный**, но иногда ест мясо.

экзотический л экзатычны прым [egza'ty'fny]

Мы хочам больш пазнаць пра розных **экзатычных** жывёл.

Мы хотим больше узнать о разных **экзотических** животных.

грызь г грызці дз ['frys'tsi]

Шакал **грыз** костьку.

Шакал **грыз** кость.

кормиться г карміцца дз [kar'm'itsa]

Некаторыя жывёлы **кармяцца** насякомымі.

Некоторые животные **кормятся** насекомыми.

охотиться г паляваць дз [pa'la'vat'si]

Лісіцы **палююць** на мышэй.

Лисицы **охотятся** на мышей.

пребывать в спячке г знаходзіцца ў спячцы дз

[zna'xod'zit'sa w 's'p'a't'sy]

Падчас зімы буры мядзведзь **знаходзіцца ў спячцы**.

Во время зимы бурый медведь **пребывает в спячке**.

размножаться г размнажацца дз [razmna'zat'sa]

Некаторыя жывёлы не **размнажаюцца**, калі іх трымаюць у клетцы.

Некоторые животные не **размножаются**, если их держат в клетке.

ПОМЕЩЕНИЯ

ПАМ'ЯШКАННІ [pam'ja'kan'ni]

ванна́я ж ванная ж ['vannaʲa]

Ванная знаходзіцца наверхсе.

Ванная находится наверху.

гасціная ж гасціная ж [has'i'tsinaja]

Гасціная – гэта галоўны пакой у хаце.

Гостиная – это главная комната в доме.

кухня́ ж кухня ж ['kuxnʲa]Яна ў **кухні** штосьці гатуе.Она в **кухне** что-то готовит.**прыхо́жая** ж прырэдні пакой м [p'a'redni pa'koj]Павесьце ваш капялюш у **прырэднім пакоі**.Повесьте вашу шляпу в **прихожей**.**спальня́** ж спальня ж ['spal'nʲa]Тут наша **спальня** з двухспальным ложка́м.Здесь наша **спальня** с двухспальной кроватью́.**столо́вая** ж столовая ж [sta'lovaja]У нас няма спецыяльнай **столовай**, мы абедаем у кухні.У нас нет специальной **столовой**, мы обедаем в кухне.**чэрда́к** м паддашак м [pad'dafak]На **паддашку** я знайшоў шмат старых часопісаў.На **чердаке** я нашёл много старых журналов.

МЁБЕЛЬ І УДЎБСТВА

МЭБЛЯ І ВЫГОДЫ ['meb'lja j vy'fody]

ванна́ ж ванна ж ['vanna]Напоўні **ванну** цёплай вадой.Наполни **ванну** тёплой водой.**выключа́тель** м выключа́льнік м [vykliu'tfal'nik]Адна пстрычка **выключа́льніка**, і пакой ярка асветлены.Один щелчок **выключателя**, и комната ярко освещена.**дива́н** м канапа ж [ka'napa]Мы сядзелі на мяккай **канапе** і размаўлялі.Мы сидели на мягком **диване** и разговаривали.**душ** м душ м [duʃ]У ваннай у мяне і **душ** ёсць.В ванной у меня и **душ** есть.**зе́ркало** ж люстэрка н [lʲus'terka]У прырэднім пакоі ёсць высокае **люстэрка**.В прихожей есть высокое **зеркало**.**кран (водопрóводный)** м кран (вадаправодны) м

[kran (vadapra'vodny)]

Я павярнуў **кран**, і палілася гарачая вада.Я повернул **кран**, и полилась горячая вода.**крэ́сло** с крэсла н ['kresla]**Крэсла** – гэта зручнае сядзенне з падлакотнікамі.**Кресло** – это удобное сиденье с подлокотниками.**крават́ь** ж ложка́ м ['lozak]Я люблю чытаць у **ложку**.Я люблю читать в **кроватьи**.**лю́стра** ж люстра ж ['lʲustra]Я заўважыў, што са столі звисала новая **люстра**.Я заметил, что с потолка свисала новая **люстра**.**ра́ковина** ж ракавіна ж ['rakavina]**Ракавіна** ў яго ў ваннай зроблена са шкла. Ты можаш уявіць сабе такое?**Раковина** у него в ванной сделана из стекла. Ты можешь себе такое представить?**розетка́ (электри́ческая)** ж разетка (электричная)

ж [ra'zʲetka (elek'trytʃnaja)]

Яна ўставіла вілку ў **разетку**.Она вставила вилку в **розетку**.**сто́л** м стол м [stol]На **стале** саяла лампа.На **столе** стояла лампа.**сто́л пісьме́нный** м стол пісьмовы м [stol

pis'movy]

Ён сядзеў за **пісьмовым сталом** і штосьці пісаў.Он сидел за **письменным столом** и что-то писал.**сту́л** м стул м [stul]Гэта быў зручны **стул** з мяккай спінкай.Это был удобный **стул** с мягкой спинкой.**табу́рэт** м табурэт м [tabu'ret]Дзіцяці прыйшлося ўстаць на **табурэт**, каб дацягнуцца да выключа́льніка.Ребёнку пришлось встать на **табурет**, чтобы дотянуться до выключателя.**ту́мбочка** ж тумбачка ж ['tumbaʃka]Я паклаў свой гадзіннік на **тумбачку**.Я положил свои часы на **тумбочку**.**уніта́з** м унітаз м [uni'tas]Гэта – спецыяльная вадкасць для чысткі **ўнітаза**.Это – специальная жидкость для чистки **унитаза**.**шка́ф кні́жный** м шафа кніжная ж ['ʃafa 'kniznaja]Гледзячы на яго **кніжныя шафы**, я зайздросціў яму.Глядя на его **книжные шкафы**, я завидовал ему.**шка́ф плацяно́й** м шафа адзежная ж ['ʃafa

a'dzʲeznaja]

Твая **адзежная шафа** перапоўненая адзеннем.Твой **платьяной шкаф** переполнен одеждой.

БЫТОВАЯ ТЕХНИКА И УТВАРЬ

БЫТАВАЯ ТЭХНІКА І НАЧЫННЕ [byta'vaja 'texnika j na'tŭyn'n'e]

автоответчик м аўтаадказчык м [awtaad'kaŭtŭyk]

Яна пакінула два паведамленні на **аўтаадказчык**.

Она оставила два сообщения на **автоответчике**.

ведро с вядро н [viad'ro]

Пластыкавае **вядро** лягчэй за вядро з жалеза.

Пластиковое **ведро** легче, чем ведро из железа.

гладильная доска ж прасавальная дошка ж

[prasa'val'naja 'doŭka]

Гэтая **прасавальная дошка** мае кранштэйн для рукавоў.

Эта **гладильная доска** имеет кронштейн для рукавов.

кондиционер м кандыцыянер м [kandy'tŭjani'er]

У пакоі занадта халодна. Выключы **кандыцыянер**.

В комнате слишком холодно. Выключи

кондиционер.

плита ж пліта ж [pli'ta]

Што вы жадаеце купіць: газавую **пліту** ці электрычную?

Что вы желаете купить: газовую **плиту** или электрическую?

прессователь отходов м прасавальшчык

адыходаў м [prasa'val'iŭtŭk ady'xodaw]

У кухні ў яго ёсць нават **прасавальшчык адыходаў**.

В кухне у него есть даже **прессователь отходов**.

пылесос м пыласос м [pyla'sos]

Мой новы **пыласос** вельмі добра збірае пыл.

Мой новый **пылесос** очень хорошо собирает пыль.

стиральная машина ж пральная машына ж

[ˈpral'naja ma'ŭyna]

Пральная машина вельмі палегчыла маё жыццё.

Стиральная машина сильно облегчила мою жизнь.

сушилка для одежды ж сушылка для адзення ж

[su'ŭylka dl'a a'dzien'nja]

Усярэдзіне большасці **сушылак для адзення** ёсць вярчальны барабан.

Внутри большинства **сушилок для одежды** имеется вращающийся барабан.

телефон м тэлефон м [tel'e'fon]

Я размаўляў з ёй па **тэлефоне**.

Я говорил с ней по **телефону**.

уютю м прас м [pras]

Прас – гэта цяжкі прадмет з плоскім нізам і дзяржальнам зверху.

Утюг – это тяжёлый предмет с плоским низом и рукояткой сверху.

холодильник м лядоўня ж [l'a'down'a]

У тваёй **лядоўні** ёсць маразільнік?

В твоём **холодильнике** есть морозильник?

швабра ж швабра ж [ʃvabra]

Возьми **швабру** і наведзі парадак.

Возьми **швабру** и наведи порядок.

щётка ж шчотка ж [ʃtotka]

Яна падматала пакой **шчоткай**.

Она подметала комнату **щёткой**.

* * * * *

домашний н хатні *прым* [ˈxatni]

У мяне шмат **хатніх** спраў.

У меня много **домашних** дел.

комфортабельный н камфартабельны *прым*

[kamfar'tabi'e'l'ny]

Гэтая канапа старая, але **камфартабельная**.

Этот диван старый, но **комфортабельный**.

меблированный н мэбляваны *прым* [mebl'a'vany]

Я хацеў бы купіць **мэбляваную** кватэру.

Я хотел бы купить **меблированную** квартиру.

повседневный н паўсядзённым *прым* [paws'a'dz'ionny]

Бытавая тэхніка трывала ўвайшла ў наша

паўсядзённае жыццё.

Бытовая техника прочно вошла в нашу

повседневную жизнь.

уютный н утульны *прым* [u'tul'ny]

Які **ўтульны** пакой!

Какая **уютная** комната!

отдыхать г адпачываць дз [atpatŭ'y'vatŭ]

Я **адпачываў** пасля працы, калі зазваніў тэлефон.

Я **отдыхал** после работы, когда зазвонил телефон.

прибираться г прыбірацца дз [prybi'ratŭsa]

Нам трэба **прыбірацца** ў пакой.

Нам нужно **прибраться** в комнате.

проживать г пражываць дз [prazy'vatŭ]

Людзі, якія **пражываюць** у гэтай хаце, добрыя і ветлівыя.

Люди, которые **проживают** в этом доме, хорошие и вежливые.

ремонтировать г рамантаваць дз [ramanta'vatŭ]

Мне трэба **рамантаваць** хату.

Мне нужно **ремонтировать** дом.

спать г спаць дз [spatŭ]

Гэты ложка занадта малы, каб мне **спаць** на ім.

Эта кровать слишком мала, чтобы мне **спать** на ней.

ЛОШАДЬ КОНЬ [konʲ]

грива ж грива ж [ˈɦryva]

Грива – гэта доўгая поўсць, якая расце на заднім баку конскай шыі.

Грива – это длинная шерсть, растущая на задней стороне лошадиной шеи.

жеребёнок м жарабя н [zaraˈbʲa]

Я ўбачыў кабылу з **жарабём**.

Я увидел кобылу с **жеребёнком**.

жеребец м жарабец м [zaraˈbʲets]

Жарабец – гэта конь ва ўзросце да чатырох гадоў.

Жеребец – это конь в возрасте до четырёх лет.

кабыла ж кабыла ж [kaˈbyla]

Мы купілі чатырох маладых **кабыл**.

Мы купили четырёх молодых **кобыл**.

конь м конь м [konʲ]

Рыцар ехаў вярхом на **кані**.

Рыцарь ехал верхом на **коне**.

копыто с капыт м [kaˈpyt]

У каня новая падкова на кожным **капыце**.

У лошади новая подкова на каждом **копыте**.

круп м крыж м [kryʒ]

Крыж – гэта мясістая частка над заднімі нагамі ў каня.

Круп – это мясистая часть над задними ногами у лошади.

пони м поні м [ˈponi]

Поні – гэта маленькі конь.

Пони – это маленькая лошадь.

узда ж аброць ж [abˈrotʲ]

Надзень на каня **аброць**.

Надень на коня **узд**.

хобла ж карак м [ˈkarak]

Рост каня вымяраецца ад зямлі да **карка**.

Рост лошади измеряется от земли до **холки**.

КОРОВА КАРОВА [kaˈrova]

бык м бык м [byk]

Гэта **бык** ці карова?

Это **бык** или корова?

вымя с вымя н [ˈvymʲa]

Вымя – гэта мешкападобны орган каровы, які вырабляе малако.

Вымя – это мешковидный орган коровы, производящий молоко.

молоко с малако н [malaˈko]

Кажуць, што карова, якая мае мянушку, дае больш **малака**, чым карова без мянушкі.

Говорят, что корова, имеющая кличку, даёт больше **молока**, чем корова без клички.

рог м рог м [rox]

Якая выдатная пара **рагоў**!

Какая замечательная пара **рогов**!

стадо с статак м [ˈstatak]

Я бачу ўдалечыні **статак** кароў.

Я вижу вдали **стадо** коров.

телёнок м цяля н [tʲɛlaˈnʲa]

Учора мая карова нарадзіла **цяля**.

Вчера моя корова родила **тёлёнка**.

ОВЦА АВЕЧКА [aˈvʲetʲka]

баран м баран м [baˈran]

Гэтыя маладыя **баранчыкі** вельмі агрэсіўныя.

Эти молодые **барашки** весьма агрессивны.

парное копыто с парны капыт м [ˈparnu kaˈpyt]

У авечак **парныя капыты**.

У овец **парные копыта**.

руно с руно н [ruˈno]

Руно – гэта ваўняны покроў авечкі ці даўгашэрснай казы.

Руно – это шерстяной покров овцы или длинношёрстной козы.

ягнёнок м ягня н [jaɦˈnʲa]

У Мэры было **ягня**.

У Мэри был **ягнёнок**.

КОЗА КАЗА [kaˈza]

борода ж барада ж [baraˈda]

У казла была доўгая белая **барада**.

У козла была длинная белая **борода**.

козёл м казёл м [kaˈzʲol]

Гэта – **казёл**, так што даіць яго бескарысна.

Это – **козёл**, так что доить его бесполезно.

козлёнок м казляня н [kazʲɪaˈnʲa]

У **казляняці** ўжо была пара маленькіх рожак.

У **козлёнка** уже была пара маленьких рожек.

мохер м махер м [maˈxʲer]

Махер – гэта доўгая шаўкавістая поўсць ангорскай казы.

Мохер – это длинная шелковистая шерсть ангорской козы.

КОШКИ И СОБАКИ

КОШКІ І САБАКІ ['kofki j sa'baki]

выводок м вывадак м ['vyvadaɕ]

Гэта – першы **ывадак** у маёй кошкі.

Это – первый **ыводок** у моей кошки.

домашний питомец м хатні гадаванец м ['xatni ɣada'van'ietɕ]

Мы трымаем сабаку ў якасці **хатняга гадаванца**.

Мы держим собаку в качестве **домашнего питомца**.

зуб м зуб м [zup]

У гэтых кацянят яшчэ няма **зубоў**.

У этих котят ещё нет **зубов**.

клык м ікол м ['kol]

У сабакі былі доўгія жаўтлявыя **іклы**.

У собаки были длинные желтоватые **клыки**.

кобель м сабака м [sa'baka]

Сабака быў на заднім двары.

Кобель был на заднем дворе.

коготь м кіпцюр м [kɨp'tɕur]

Кот усаджў у мяне свае **кіпцюры**.

Кот вонзил у меня свои **когти**.

котёнок м кацяня н [ka'tɕa'n'a]

У кошыку спалі чатыры прыгожаныкія маленькія **кацяняці**.

В корзине спали четыре хороших маленьких **котёнка**.

лапа ж лапа ж ['lapa]

Дай **лапу**!

Дай **лапу**!

охотничья собака ж паляўнічы сабака м

[pa'l'aw'nɨɕy sa'baka]

Спаніэль – гэта **паляўнічы сабака**.

Спаниель – это **охотничья собака**.

полицейская собака ж паліцэйскі сабака м

[pa'lɨ'tɕejski sa'baka]

Гэтая нямецкая аўчарка калісьці была **паліцэйскім сабакам**.

Эта немецкая овчарка когда-то была **полицейской собакой**.

собака-поводырь ж сабака-павадыр м

[sa,bakapava'dyr]

Мая прафесія – навучаць **сабак-павадыроў** вадзіць слых.

Моя профессия – обучать **собак-поводырей** водить слых.

собачья конура ж сабачая будка ж [sa'batɕaja 'butka]

Сабачая будка – гэта хатка для сабакі.

Собачья конура – это домик для собаки.

сука ж сука ж ['suka]

Сука – гэта сабака-самка.

Сука – это собака-самка.

хвост м хвост м [xvost]

Сабака віляў **хвостом**.

Собака виляла **хвостом**.

шерсть ж поўсць ж [pows'ɕɨ]

На дыване ёсць сабачая **поўсць**.

На ковре есть собачья **шерсть**.

щенок м шчанюк м [ɕɕa'n'ɨuk]

Я магу паказаць вам **шчанюка** ад элітнага вытворцы.

Я могу показать вам **щенка** от элитного производителя.

* * * * *

длинношёрстный л даўгашэрсны прым

[dawɕa'ɕersny]

Ён трымае **даўгашэрсных** коз на сваёй ферме.

Он держит **длинношёрстных** коз на своей ферме.

игривый л гулівы прым [ɨul'ɨlɨvy]

Маладыя кошкі і сабакі вельмі **гулівыя**.

Молодые кошки и собаки очень **игривы**.

короткошёрстный л караткашэрсны прым

[karatka'ɕersny]

Гэта – **караткашэрсная** парода.

Это – **короткошёрстная** порода.

лохматый л кудлаты прым [kud'laty]

Хату ахоўваў вялікі **кудлаты** сабака.

Дом охраняла большая **лохматая** собака.

породистый л пародзісты прым [pa'rodzisty]

Я хачу купіць **пародзістага** паляўнічага сабаку.

Я хочу купить **породистую** охотничью собаку.

блэять г бляць дэ [bl'a'ɕatɕ]

Авечкі **бляялі**, нібы жалячыся пра штосьці.

Овцы **блеяли**, словно жалуясь о чём-то.

лаять г брахаць дэ [bra'xatɕ]

Спыні **брахаць**!

Прекрати **лаять**!

мурлыкать г варкатаць дэ [varka'tatɕ]

Мой кот заўсёды **варкоча**, калі яго гладзіш.

Мой кот всегда **мурлычет**, когда его гладишь.

мяукать г мяўкаць дэ ['m'awkatɕ]

Чаму кошка **мяўкае**? Яна хоча есці?

Почему кошка **мяукает**? Она хочет есть?

одомашнивать г прыручаць дэ [prɨru'ɕatɕ]

Сабак **прыручылі** прыкладна 10 тысяч гадоў назад.

Собак **одомашнили** примерно 10 тысяч лет назад.

ТИПЫ ДОРОГ

ТЫПЫ ДАРОГ ['typy da'rox]

автобáн м аутабан м [awta'ban]

Аўтабаны таксама завуць супершашай.

Автобаны также называют супершоссе.

грунто́вая доро́га ж грунтавая дарога ж [hrunta'vaja da'roha]Мы згарнулі з шашы на вузкую **грунтавую дарогу**.Мы свернули с шоссе на узкую **грунтовую дорогу**.**мо́щная доро́га** ж брукаванка ж [bruka'vanka]Даўжыня **брукаванак** у гэтай краіне – 1500 кіламетраў.Длина **мощёных дорог** в этой стране – 1500 километров.**шоссе́** с шаша ж [ʃa'ʂa]Шчыльнасць руху на **шашы** была велізарнай.Плотность движения на **шоссе** была огромной.

ДОРОЖНЫЕ ПОКРЫТИЯ

ДАРОЖНЫЯ ПАКРЫЦЦІ [da'roznyja

pak'ryts'i]

асфа́льт м асфальт м [as'fal't]

Асфальт – гэта чорны матэрыял, які выкарыстоўваецца для дарожных пакрыццяў.

Асфальт – это чёрный материал, используемый для дорожных покрытий.

бето́н м бетон м [b'e'ton]Гэтая дарога пакрыта **бетоннымі** плітамі.Эта дорога покрыта **бетонными** плитами.**бу́лыжнік** м камень м ['kam'i:n']У ранейшыя часы **камень** выкарыстоўвалі, каб брукваць дарогі.В прежние времена **булыжник** использовали, чтобы мостить дороги.**гра́вий** м жвір м [z'vır]Дробныя камяні, змяшаныя з пяском, – гэта **жвір**.Мелкие камни, смешанные с песком, – это **гравий**.**гранули́рованное по́крытие** с грануляванае пакрыццё н [hranul'ia'vanaje pakryts'i'tsio]Грануляванае **пакрыццё** можна выкарыстоўваць на дарогах з нізкай інтэнсіўнасцю руху.

Гранулированное покрытие можно использовать на дорогах с низкой интенсивностью движения.

дэ́гцебетон м дзёгцебетон м [ʔe'of'ts'eb'e'ton]

Дзёгцебетон – гэта сумесь гудрону з вельмі дробнымі камянямі.

Дёгтебетон – это смесь гудрона с очень мелкими камнями.

ка́менная ша́шка (брусча́тка) ж каменная шашка

(брук) ж [ka'm'ennaja 'ʃajka (bruk)]

У цэнтры гэтага горада некаторыя вуліцы выбрукаваны **каменнай шашкай**.В центре этого города некоторые улицы вымощены **каменной шашкой**.**кірпіч** м цэгла ж ['tʂeɦla]У мінулым для брукавання дарог шырока ўжывалася **цэгла**.В прошлом для мощения дорог широко применялся **кирпич**.**ще́бень** м друз м [drus]Увечар мы ўсё-такі дасягнулі дарогі, пакрытай **друзам**.Вечером мы всё-таки достигли дороги, покрытой **щебнем**.

ТИПЫ МОСТОВ

ТЫПЫ МАСТОЎ ['typy mas'tow]

а́рочный мост м арачны мост м [ara'fny most]Арачныя **масты** маюць форму аркі і берагавыя ўстоі абапал.Арочные **мосты** имеют форму арки и береговые устои с обеих сторон.**ба́лочный мост** м бэлечны мост м [b'eɦetfny most]Самымі першымі **бэлечнымі мастамі** было простае бяровенне, перакінутае праз раўчук.Самыми первыми **балочными мостами** были простые брёвна, перекинутые через ручей.**ва́нтовый мост** м вантавы мост м [vantavy most]Для **вантавага моста** патрабуецца менш трасоў, чым для падвеснага.Для **вантового моста** требуется меньше тросов, чем для подвесного.**виа́дук** м віядук м [vija'duk]

Віядук – гэта мост, які складаецца з некалькіх кароткіх пралётаў.

Виадук – это мост, состоящий из нескольких коротких пролётов.

кансо́льный мост м кансольны мост м [kan'sol'ny most]Найдаўжэйшы **кансольны мост** – гэта 549-мятровы мост у Канадзе.Самый длинный **кансольный мост** – это 549-метровый мост в Канаде.**мост со сквозными фёрмами** м мост са скразнымі фермамі м [most sa skraz'ny'mi 'fiermamı]Сучасныя **масты са скразнымі фермамі** цалкам будуюцца з металу.Современные **мосты со сквозными фермами** целиком строятся из металла.**подвесо́й мост** м падвесны мост м [pad'viesny most]Падвесныя **масты** вісяць на трасах.Подвесные **мосты** висят на тросах.**эстака́да** ж эстакада ж [esta'kada]З новай **эстакадай** у нас не будзе такой колькасці аўтамабільных коркаў.С новой **эстакадой** у нас не будет такого количества автомобильных пробок.

КОНСТРУКЦИЯ МОСТА

КАНСТРУКЦЫЯ МОСТА [kanst'ruktsyja 'mosta]

а́нкерная сва́я ж анкерная паля ж [ank'ernaja 'pal'a]Анкерная **паля** павінна знаходзіцца глыбока ў зямлі.Анкерная **свая** должна находиться глубоко в земле.**ба́лка** ж бэлька ж [b'eɦka]Вага, якая ўздзейнічае на **бэльку** зверху, давіць на быкі і абодвух бакоў моста.Вес, который воздействует на **балку** сверху, давит на быки с обеих сторон моста.

береговой усто́й м берагавы ўстой м [b'ieraɦa'vy 'wstoj]

Пры каменным мураванні **берагавыя ўстоі** ўяўляюць сабою сцены, якія прымацоўваюцца да зямлі.

Пры каменнай кладке **береговые устои** представляют собой стены, прикрепляющиеся к земле.

бык (моста́) м бык (моста) м [byk ('mosta)]

У гэтага моста **быкі** з каменнага мура.

У этого моста **быки** из каменной кладки.

ванта́ ж ванта ж [vanta]

У сучасных падвесных мастоў **ванты** звясаюць з пілонаў, якія прымацоўваюцца да кесонаў.

У современных подвесных мостов **ванты** свисают с пилонов, прикрепляющихся к кессонам.

опора́ ж апора ж [a'pora]

Кажуць, што **апоры** гэтага моста не дастаткова трывалыя.

Говорят, что **опоры** этого моста не достаточно прочны.

піло́н м пілон м [pi'lɔn]

Гэты мост мае даўжыню 2110 метраў і ўсяго адзін **пілон**.

Этот мост имеет длину 2110 метров и всего один **пилон**.

плита́ проезжей ча́сти ж пліта праезнай часткі ж [pli'ta pra'jeznaj 'tʃastki]

Некаторыя масты маюць дзве **пліты праезнай часткі**, размешчаныя адна над другой.

Некоторые мосты имеют две **плиты проезжей части**, расположенные одна над другой.

подвесе́ка ж падвеска ж [pad'vieska]

Падвескі гэтага моста зроблены са сталі.

Подвески этого моста сделаны из стали.

поперёчная ба́лка ж папярочная бэлька ж [pap'a'rotʃnaja 'bel'ka]

Першыя масты, пабудаваныя людзьмі, мелі простыя **апоры і сістэмы папярочных бэлек**.

Первые мосты, построенные людьми, имели простые **опоры и системы поперечных балок**.

продольная ба́лка ж падоўжная бэлька ж [pa'dowʒnaja 'bel'ka]

Пакажы мне на чарцяжы **падоўжныя бэлькі**.

Покажи мне на чертеже **продольные балки**.

проле́т м пралёт м [pra'lɔt]

Даўжыня цэнтральнага **пралёта** гэтага моста – 408 метраў.

Длина центрального **пролёта** этого моста – 408 метров.

фе́рма ж ферма ж ['fierma]

Ферма складаецца з трохвугольнікаў з прычыны трывалай устойлівасці такой формы.

Ферма состоит из треугольников ввиду прочностной устойчивости такой формы.

МАТЕРІАЛЫ ДЛЯ СТРОІТЕЛЬСТВА МОСТОВ

МАТЕРЫЯЛЫ ДЛЯ БУДАЎНІЦТВА МАСТОЎ [matery'jaly dl'a budaw'nistva mas'tow]

алюминиевый сплав м алюмініевы сплаў м [al'u'miniɛvy splaw]

Алюмініевыя сплавы – гэта сумесі алюмінія з іншымі металамі.

Алюминиевые сплавы – это смеси алюминия с другими металлами.

дерево́ с дрэва н ['drevə]

Папярэдні мост быў зроблены з **дрэва**.

Прежний мост был сделан из **дерева**.

желе́зо с жалеза н [za'l'ezə]

Жалеза – самы распаўсюджаны метал на Зямлі.

Железо – самый распространённый металл на Земле.

железобетон м жалезабетон м [za'l'ezabie'ton]

Жалезабетон – гэта бетон, у які ўбудаваныя сталёвыя планкі.

Железобетон – это бетон, в который встроены стальные планки.

природный ка́мень м прыродны камень м [pri'rodny 'kam'en']

Прыродны камень скарыстаны тут у дэкаратыўных мэтах.

Природный камень использован здесь в декоративных целях.

ста́ль ж сталь ж [stali]

Сталь – гэта сплаў, які складаецца ў асноўным з жалеза з утрыманнем вугляроду.

Сталь – это сплав, состоящий, в основном, из железа с содержанием углерода.

высо́кий л высокі **прым** [vy'soki]

Які **высокі** мост!

Какой **высокий** мост!

гла́дкий л гладкі **прым** ['glatki]

Новая дарога надзвычай **гладкая**.

Новая дорога удивительно **гладкая**.

наде́жный л надзейны **прым** [na'dʒejny]

Гэты мост дужы і **надзейны**.

Этот мост крепкий и **надёжный**.

прямо́й л прамы **прым** [pra'my]

Шаша – **прямая**, як страла.

Шоссе – **прямое**, как стрела.

широ́кий л шырокі **прым** [ʃy'roki]

Мост не настолькі **шырокі**, каб па ім прайшоў такі грузавік.

Мост не настолько **широкий**, чтобы по нему прошёл такой грузовик.

испытыва́ть г выпрабowaць дз [vypra'bɔwvatʲ]

Мост **выпрабowaецца** цягнікамі, якія праязджаюць па ім.

Мост **испытывается** поездами, проезжающими по нему.

мо́стить г брукawaць дз [bru'ka'vatʲ]

Дарога **выбрукавана** каменнем.

Дорога **вымощена** булыжником.

подде́рживать г падтрымліваць дз [patt'rymlivatʲ]

Сярэдняя частка моста **падтрымліваецца** двума велізарнымі пілонамі.

Средняя часть моста **поддерживается** двумя огромными пилонами.

проекти́ровать г праектаваць дз [projekta'vatʲ]

Мой сябар **праектуе** масты.

Мой друг **проектирует** мосты.

соору́жать г будawaць дз [buda'vatʲ]

Праз некалькі гадоў тут будзе **збудаваны** новы мост.

Через несколько лет здесь будет **сооружён** новый мост.

ПИЩЕВІЕ ПРОДУКТИ ХАРЧОВЫЕ ПРАДУКТЫ [xar'ʃovujə pra'dukty]

баранина ж баранина ж [ba'ranina]

Мне патрэбна пара фунтаў **бараніны**.

Мне нужна пара фунтов **баранины**.

говядина ж ялавічына ж [ʃalaviʃyna]

Ялавічына – гэта мяса буйной рагатай жывёлы.

Говядина – это мясо крупного рогатого скота.

гриб м гриб м [ɦrɪp]

З усіх **грыбоў** я аддаю перавагу шампінёнам.

Из всех **грибов** я предпочитаю шампиньоны.

дрожжи мн дрожжи мн [ˈdrozʒɨ]

Каб хлеб атрымаўся мяккім, табе патрэбна трохі

дрожжаў.

Чтобы хлеб получился мягким, тебе нужно немного **дрожжей**.

корица ж карыца ж [ka'ryʦa]

Карыца – гэта духмяная кара трапічнага азіяцкага дрэва.

Корица – это ароматная кора тропического азиатского дерева.

краб м краб м [krap]

Мой муж – выдатны спецыяліст па прыгатаванні

крабаў і ракаў.

Мой муж – отличный специалист по приготовлению

крабов и раков.

креветка ж крэветка ж [kre'vʲetka]

Я ведаю шмат рэцэптаў прыгатавання **крэветак**.

Я знаю много рецептов приготовления **креветок**.

крупá (злакавая) ж крупы (злакавыя) мн [ˈkrupɐ
(ˈzlakavɨja)]

Купі якія-небудзь **крупы** і прыгаты іх. Гэта вельмі проста.

Купи какой-нибудь **крупы** и приготовь её. Это очень просто.

курятина ж кураціна ж [ku'ratsina]

Ты любіш сэндвічы з **курацінай**?

Ты любишь сэндвичи с **курятиной**?

масло растительное с алей м [a'ʎej]

Дадайце **алею**, воцату, солі і перцу.

Добавьте **растительного масла**, уксуса, соли и перца.

масло сливочное с сметанковае масла н

[sʲimʲetan'kovaje ˈmasla]

Намаж **сметанковае масла** на хлеб.

Намажь **сливочное масло** на хлеб.

мука ж мука ж [mu'ka]

Муку выкарыстоўваюць для прыгатавання хлеба, выпечкі, пірожных і г. д.

Муку используют для приготовления хлеба, выпечки, пирожных и т. д.

омар м амар м [a'mar]

Пасля варэння панцыр **амара** стаў ярка-чырвоным.

После варки панцирь **омара** стал ярко-красным.

перец м перац м [ˈpʲerats]

Гэтую страву лепш за ўсё падаваць з чорным

перцам.

Это блюдо лучше всего подавать с чёрным **перцем**.

рыба ж рыба ж [ˈryba]

Гэта незвычайная страва з **рыбы**, прыгатаванай у вінным соусе з каштанамі.

Это необычное блюдо из **рыбы**, приготовленной в винном соусе с каштанами.

свініна ж свініна ж [sʲivʲi'nina]

Свініна – гэта даволі тлустае мяса.

Свинина – это довольно жирное мясо.

соль ж соль ж [solʲ]

Дадайце чайную лыжку **солі**.

Добавьте чайную ложку **соли**.

сыр м сыр м [sɪr]

Вазьмі кавалак **сыру** і натры яго на тарцы.

Возьми кусок **сыра** и натри его на тёрке.

телятина ж цяляціна ж [ʧʲa'ʎatʲina]

Вялікую частку **цяляціны** атрымліваюць ад цялятаў мужчынскага полу.

Большую часть **телятины** получают от телят мужского пола.

яйцо с яйка н [ˈjajka]

Вазьміце **яйка** і аддзяліце жаўток ад бялка.

Возьмите **яйцо** и отделите желток от белка.

БЛЮДА

СТРАВЫ [ˈstravy]

жаркбе с смажанаіна ж [smaza'nina]

Я б хацеў паесці **смажаныны** з чырвоным віном.

Я бы хотел поесть **жаркого** с красным вином.

котлета отбивная ж катлета адбіўная ж [kat'ʎeta
adbɪw'naja]

На абед у нас барановыя **адбіўныя катлеты**.

На обед у нас бараньи **отбивные котлеты**.

овсяная каша ж аўсяная каша ж [aw'sʲanaja ˈkaʃa]

Мы елі традыцыйную англійскую **аўсяную кашу**.

Мы ели традиционную английскую **овсяную кашу**.

пірог м пірог м [pʲi'rox]

На стала ляжаў велізарны вішнёвы **пірог**.

На столе лежал огромный вишнёвый **пирог**.

салат м салат ж [sa'lata]

Салата – гэта сумесь з гародніны (звычайна сырой), якая падаецца халоднай.

Салат – это смесь из овощей (обычно сырых), подаваемая холодной.

соус м соус м ['sous]

Гэты **соус** жудасна востры.

Этот **соус** ужасно острый.

суп м суп м [sup]

У супермаркеце быў вялікі выбар **супоў** у пакуначках.

В супермаркете был большой выбор **супов** в пакетиках.

сэндвич м сэндвич м ['sendvitʃ]

Сэндвич – гэта два кавалкі хлеба з якой-небудзь ежай паміж імі.

Сэндвич – это два куска хлеба с какой-нибудь едой между ними.

торт м торт м [tort]

Дзеці атрымлівалі асалоду ад вялікага шакаладнага **торта**.

Дети наслаждались большим шоколадным **тортом**.

яйчніца ж ячня ж [ja'jeŋn'a]

Ён прыгатаваў гіганцкую **яечню** з 20 яйкаў.

Он приготовил гигантскую **яичницу** из 20 яиц.

НАПІТКИ

НАПОЇ [na'poji]

брэнды (коньяк) с брэндзі (каньяк) н ['brendzi (kan'jak)]

Смак **брэндзі** больш прыемны, калі п'еш яго маленькімі глоточкамі.

Вкус **брэнды** приятнее, когда пьёшь его маленькими глоточками.

віно с віно н [vi'no]

Якое **віно** вам заўгодна: белая ці чырвоная?

Какое **вино** вам угодно: белое или красное?

віскі с віскі н ['viski]

Я магу выпіць шмат **віскі** і не ап'янець.

Я могу выпить много **виски** и не опьянеть.

джин м джин м [dʒɪn]

Калі ласка, **джын** з тонікам.

Пожалуйста, **джин** с тоником.

коктейль м кактэйль м [kak'tejlʲ]

Ён ведаў мільён рэцэптаў **кактэйляў**.

Он знал миллион рецептов **коктейлей**.

кафе м кавы ж ['kava]

Я зайшоў у кавярню, каб выпіць кубак **кавы**.

Я зашёл в кафе, чтобы выпить чашку **кофе**.

піва с піва н ['piva]

Ці не жадаеш выпіць куфаль **піва**?

Не хочешь ли выпить стакан **пива**?

ром м ром м [rom]

Ты п'еш ямайскі **ром** чыстым ці разведзеным?

Ты пьёшь ямайский **ром** чистым или разбавленным

сок м сок м [sok]

Выпіце шклянку апельсінавага **соку**.

Выпейте стакан апельсинового **сока**.

чай м гарбата ж [har'bata]

Мне падабаецца зялёная кітайская **гарбата**.

Мне нравится зелёный китайский **чай**.

вкусный п смачны прым ['smaʃny]

Гэтая ежа такая **смачная**.

Эта еда такая **вкусная**.

горький п горкі прым ['horki]

Напой меў даволі прыемны, злёгка **горкі** смак.

Напиток имел довольно приятный, слегка **горький** вкус.

кислый п кіслы прым ['kislɪ]

Я жадаю з'есці што-небудзь **кіслае**.

Я хочу съесть что-нибудь **кислое**.

сладкий п салодкі прым [sa'lotki]

Пірог быў **салодкім** і духмяным.

Пирог был **сладким** и ароматным.

солёный п салёны прым [sa'lonɪ]

Салёны густ марынаваных агуркоў – вось, што мне цяпер патрэбна.

Солёный вкус маринованных огурцов – вот, что мне сейчас нужно.

варить г варыць дз [va'rytʲ]

Варыце бульбу 20 хвілін.

Варите картофель 20 минут.

взбивать г узбіваць дз [uz'bi'vatʲ]

Узбіце яйкі да стварэння пены.

Взбейте яйца до образования пены.

готовить (еду) г гатаваць (ежу) дз [hata'vatʲ ('jeʒu)]

Хто навучыць мяне **гатаваць**?

Кто научит меня **готовить**?

жарить г смажыць дз [ʃmazɪtʲ]

Мне **падсмажыць** рыбу на абед?

Мне **поджарить** рыбу на обед?

печь г пачы дз [p'aʃɪ]

Я **пяку** хлеб у сваёй уласнай духоўцы.

Я **пеку** хлеб в своей собственной духовке.

РАССТОЯНИЕ

АДЛЕГЛАСЦЬ [ad'leɣlasʲtɕ]

дециметр м дэцыметр м [detsy'm'ietr]1 **дэцыметр** складае 10 сантыметраў.1 **дециметр** составляет 10 сантиметров.**дюйм** м цяля ж ['tɕal'ja]1 **цяля** – гэта 2,54 сантыметра.1 **дюйм** – это 2,54 сантиметра.**кіламетр** м кіламетр м [kila'm'ietr]1 **кіламетр** – гэта 1000 метраў.1 **километр** – это 1000 метров.**метр** м метр м [m'ietr]1 **метр** – гэта 1000 міліметраў, ці 100 сантыметраў.1 **метр** – это 1000 миллиметров, или 100 сантиметров.**міліметр** м міліметр м [mili'm'ietr]1 **міліметр** – гэта 0,1 сантыметра.1 **миллиметр** – это 0,1 сантиметра.**міля морская** ж міля марская ж ['milya mars'kaja]1 **марская міля** складае 1852 метры.1 **морская миля** составляет 1852 метра.**міля уставная (сухопутная)** ж міля статутная

(сухалупная) ж ['milya sta'tutnaja (suxa'putnaja)]

1 **статутная міля** – гэта 1,609 кіламетра.1 **уставная миля** – это 1,609 километра.**сантыметр** м сантыметр м [santy'm'ietr]1 **сантыметр** роўны 10 міліметрам.1 **сантиметр** равен 10 миллиметрам.**фут** м фут м [fut]1 **фут** – гэта 30,48 сантыметра.1 **фут** – это 30,48 сантиметра.**ярд** м ярд м [jart]1 **ярд** – гэта 3 фута, ці 91,44 сантыметра.1 **ярд** – это 3 фута, или 91,44 сантиметра.

ПЛОЩАДЬ

ПЛОШЧА ['ploʃtʃa]

ар м ар м [ar]1 **ар** роўны 100 квадратным метрам.1 **ар** равен 100 квадратным метрам.**гектар** м гектар м [h'iek'tar]1 **гектар** – гэта 10000 квадратных метраў.1 **гектар** – это 10000 квадратных метров.**квадратный кіламетр** м квадратны кіламетр м

[kvad'ratny kila'm'ietr]

1 **квадратны кіламетр** роўны 100 гектарам, ці 1000000 квадратных метраў.1 **квадратный километр** равен 100 гектарам, или 1000000 квадратных метров.**квадратный метр** м квадратны метр м [kvad'ratny m'ietr]1 **квадратны метр** – гэта 10000 квадратных сантыметраў.1 **квадратный метр** – это 10000 квадратных сантиметров.**квадратный сантиметр** м квадратны сантыметр м [kvad'ratny santy'm'ietr]1 **квадратны сантыметр** – гэта 100 квадратных міліметраў.1 **квадратный сантиметр** – это 100 квадратных миллиметров.

МАССА (ВЕС)

МАСА (ВАГА) [masa ('vafja)]

грамм м грам м [ɣram]1 **грам** раўняецца 1000 міліграмаў.1 **грамм** равняется 1000 миллиграммов.**гран** м гран м [ɣran]1 **гран** – гэта 64,8 міліграма.1 **гран** – это 64,8 миллиграмма.**кілограмм** м кілаграм м [kila'ɣram]1 **кілаграм** – гэта 1000 грамаў.1 **килограмм** – это 1000 граммов.**миллиграмм** м міліграм м [mili'ɣram]1 **міліграм** – гэта 0,1 сантыграма.1 **миллиграмм** – это 0,1 сантиграмма.**тонна метрыцкая** ж тона метрычная ж ['tona m'iet'rytʃnaja]1 **метрычная тона** – гэта 1000 кілаграмаў.1 **метрическая тонна** – это 1000 килограммов.**унцыя** ж унцыя ж ['untɕja]1 **унцыя** – гэта 28,35 грама.1 **унция** – это 28,35 грамма.**фунт** м фунт м [funt]1 **фунт** роўны 16 унцыям, ці 453,59 грама.1 **фунт** равен 16 унциям, или 453,59 грамма.**цэнтнер** м цэнтнер м ['tɕentn'er]1 **цэнтнер** – гэта 100 кілаграмаў.1 **центнер** – это 100 килограммов.

ОБЪЁМ

АБ'ЁМ [ab'jom]

кубический дециметр м кубічны дэцыметр м [ku'biʃny detsy'm'ietr]1 **кубічны дэцыметр** – гэта 1000 кубічных сантыметраў, ці 1000000 кубічных міліметраў.1 **кубический дециметр** – это 1000 кубических сантиметров, или 1000000 кубических миллиметров.**кубический метр** м кубічны метр м [ku'biʃny m'ietr]1 **кубічны метр** – гэта 1000000 кубічных сантыметраў.1 **кубический метр** – это 1000000 кубических сантиметров.

кубіцескі мільметр *м* кубічны міліметр *м*
[ku'biʦny mili'metr]

1 **кубічны міліметр** – гэта 0,001 кубічнага сантыметра.

1 **кубіцескі мільметр** – это 0,001 кубического сантиметра.

кубіцескі сантыметр *м* кубічны сантыметр *м*
[ku'biʦny santy'metr]

1 **кубічны сантыметр** роўны 1000 кубічных міліметраў.

1 **кубіцескі сантыметр** равен 1000 кубических миллиметров.

МЭРЫ ЖЫДКОСТЕЙ

МЕРЫ ВАДКАСЦЯЎ [m'ery 'vatkas'ts'aw]

барэль *м* барэль *м* [barel']

1 **барэль** (у дачыненні да аб'ёму сырой нафты) роўны 138,97 літра.

1 **барэль** (применительно к объёму сырой нефти) равен 138,97 литра.

галлон *м* галон *м* [ha'lon]

1 **галон** прыкладна роўны 4,55 літра.

1 **галлон** примерно равен 4,55 литра.

гектолітр *м* гекталітр *м* [h'ekta'litr]

1 **гекталітр** – гэта 100 літраў.

1 **гектолітр** – это 100 литров.

кварт *ж* кварта *ж* [k'varta]

1 амерыканская вадкая **кварт** – гэта 0,946 літра.

1 американская жидкая **кварт** – это 0,946 литра.

кілолітр *м* кілалітр *м* [kila'litr]

1 **кілалітр** – гэта 1000 літраў.

1 **кілолітр** – это 1000 литров.

літр *м* літр *м* [litr]

Я купіў бутэльку малака ў 1 **літр**.

Я купил бутылку молока в 1 **літр**.

мільлілітр *м* мілілітр *м* [mili'litr]

У гэты шпрыц змяшчаецца 6 **мільлілітраў** вадкасці.

В этот шприц помещается 6 **миллилитров** жидкости.

пінта *ж* пінта *ж* [pinta]

1 амерыканская **пінта** – гэта 0,47 літра.

1 американская **пінта** – это 0,47 литра.

СКОРОСТЬ

ХУТКАСЦЬ [xutkas'ts']

кілометраў у час *мн* кіламетраў у гадзіну *мн*
[kila'm'etraw u ha'dzinu]

Максімальная хуткасць гэтага аўтамабіля – 250 **кіламетраў у гадзіну**.

Максимальная скорость этого автомобиля – 250 **километров в час**.

мэтраў у секунду *мн* метраў у секунду *мн*
[m'etraw u s'e'kundu]

Падчас шторму хуткасць ветра дасягала 32 **метраў у секунду**.

Во время шторма скорость ветра достигала 32 **метров в секунду**.

міль у час *мн* міль у гадзіну *мн* [mil' u ha'dzinu]

Абмежаванне хуткасці на гэтай дарозе – 50 **міль у гадзіну**.

Ограничение скорости на этой дороге – 50 **миль в час**

скорасць святла ў вакууме *м* хуткасць святла ў вакууме *ж* [xutkas'ts' s'v'at'la w 'vakuu'm'e]

Хуткасць святла ў вакууме – гэта адна з адзінак вымярэння.

Скорость света в вакууме – это одна из единиц измерения.

узлов (морскіх) *мн* вузлоў (марскіх) *мн* [vuz'low (mars'kix)]

1 **вузел** – гэта 1,852 кіламетра ў гадзіну.

1 **узел** – это 1,852 километра в час.

традыцыйны *п* традыцыйны *прым* [trady'tsyjny]

Пуд – гэта **традыцыйная** руская адзінка масы.

Пуд – это **традиционная** русская единица массы.

метрыцескі *п* метрычны *прым* [m'et'ryʦny]

Метрычная сістэма – гэта міжнародная сістэма мер.

Метрическая система – это международная система мер.

асноўны *п* асноўны *прым* [as'nowny]

У сістэме СІ існуе 7 **асноўных** адзінак.

В системе СИ существует 7 **основных** единиц.

ізмэрыцельны *п* вымяральны *прым* [vym'a'ral'ny]

Гэта нейкі **вымяральны** прыбор ці што?

Это некий **измерительный** прибор или что?

стандартны *п* стандартны *прым* [stan'dartny]

Кілаграм – гэта **стандартная** адзінка вымярэння.

Килограмм – это **стандартная** единица измерения.

определяць *г* вызначаць *дз* [vuzna'ts']

Нам трэба **вызначыць** плошчу поля.

Нам нужно **определить** площадь поля.

ізмэраць *г* вымяраць *дз* [vym'a'rats']

Мы **вымералі** вышыню буфета.

Мы **измерили** высоту буфета.

вылічыць *г* вылічаць *дз* [vyl'i'ts']

Ты ведаеш, як **вылічыць** плошчу круга?

Ты знаешь, как **вычислить** площадь круга?

стандартизаваць *г* стандартызавачь *дз*
[standartyza'vat']

Адзінкі вымярэння ў краіне былі **стандартызаваны**.

Единицы измерения в стране были **стандартизованы**.

прымаць *г* прымаць *дз* [pr'y'mat']

Метрычная сістэма **прынята** ў большасці краін.

Метрическая система **принята** в большинстве стран

ЗАЛ СУДА**ЗАЛА СУДА** [ˈzala suˈda]**барьер** м бар'ер м [bar'jer]Зала суда падзяляецца на дзве часткі **бар'ерам**.Зал суда раздзяляецца на дзве часткі **барьером**.**истец** м ісцец м [is'i'tsiet]**Ісцек** – гэта чалавек, які ў судзе выступае супраць каго-небудзь абвінавачванне.**Истец** – это человек, который в суде выдвигает против кого-нибудь обвинение.**место судьи** с месца суддзі н [m'iestsa sud'dzi]Суддзя звычайна сядзіць за высокім сталом, вядомым як **месца суддзі**.Судья обычно сидит за высоким столом, известным как **место судьи**.**молоток судьи** м малаток суддзі м [mala'tok sud'dzi]Суддзя загрузаў **малатком**.Судья застучал **молотком**.**подсудимый (ответчик)** м падсудны (адказнік) м [pat'sudny (at'kaz'nik)]**Падсудны** выглядаў зусім спакойным.**Подсудимый** выглядел совершенно спокойным.**присяжный заседатель** м прысяжны засядацель м [pry'siazny zas'a'dats'el]Галоўны **прысяжны засядацель** завецца старшынёй прысяжных.Главный **присяжный заседатель** называется старшиной присяжных.**свидетель** м сведка м [s'vietka]У мяне ёсць яшчэ адно пытанне да **сведкі** абароны.У меня есть ещё один вопрос к **свидетелю** защиты.**скамьи для публики** мн лавы для публікі мн [ˈlavy dla ˈpublik]На **лавах для публікі** было досыць народа.На **скамьях для публики** было полно народа.**скамья подсудимых** ж лава падсудных ж [ˈlava pat'sudnyx]Звычайна **лава падсудных** знаходзіцца ў зале суда на ўзвышэнні.Обычно **скамья подсудимых** находится в зале суда на возвышении.**скамья присяжных** ж лава прысяжных ж [ˈlava pry'siaznyx]Калі ласка, займіце свае месцы на **лаве прысяжных**.Пожалуйста, займите свои места на **скамье присяжных**.**ЮРИДИЧЕСКИЕ ПРОФЕССИИ****ЮРЫДЫЧНЫЯ ПРАФЕСІІ** [jyry'dyʎnyja

pra'flesiji]

адвокат м адвокат м [adva'kat]Яна адмовілася даваць сведчанні да таго часу, пакуль не пагаворыць са сваім **адвакатам**.Она отказалась давать показания до тех пор, пока не поговорит со своим **адвокатом**.**адвокат высшего ранга** м адвокат вышэйшага рангу м [adva'kat vy'fejʃaʃa ˈranʁu]**Адвакат вышэйшага рангу** мае права выступаць у вышэйшых судах.**Адвокат высшего ранга** имеет право выступать в вышестоящих судах.**прокурор** м пракурор м [praku'ror]**Пракурор** выставіў абвінавачванні супраць наркадылера.**Прокурор** выдвинул обвинения против наркодилера.**судебный исполнитель** м судовы выканаўца м [su'dovy vyka'nawtʃa]**Судовы выканаўца** займаюцца шырокім спектрам прававой працы.**Судебные исполнители** занимаются широким спектром правовой работы.**судья** м суддзя м [sud'dzi]**Суддзя** прысудзіў яе да дванаццацімесячнага зняволення.**Судья** приговорил её к двенадцатимесячному заключению.**юрисконсульт** м юрысконсульт м [jyrys'konsult]**Юрысконсульт** працуе на прадпрыемстве.**Юрисконсульт** работает на предприятии.**юрист** м юрыст м [ju'rist]Усе члены маёй сям'і – **юрысты**.Все члены моей семьи – **юристы**.**ПРЕСТУПЛЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ****ЗЛАЧЫНСТВЫ І ПАКАРАННІ** [zla'ʎynstvy

j paka'ran'ni]

взяточничество с хабарніцтва н [ˈxabarniʃtva]Паліцыянта абвінавачалі ў **хабарніцтве**.Полицейского обвинили во **взяточничестве**.**изнасилование** с згвалтаванне н [zɦvalta ˈvan'nej]**Згвалтаванне** – гэта сэксуальныя зносіны з асобай, якая гэтага не хоча.**Изнасилование** – это сексуальное сношение с лицом, которое этого не хочет.**исправительное учреждение** с выпраўленчая

ўстанова ж [vypraw'lenʃaja wsta'nova]

Яе брат правёў год у **выпраўленчай установе**.Её брат провёл год в **исправительном учреждении**.**контрабанда** ж кантрабанда ж [kantra'banda]Урад спрабуе скараціць **кантрабанду** цыгарэт.Правительство пытается сократить **контрабанду** сигарет.**кража** ж крадзеж м [kra'dzieʃ]Гэты будынак застрахованы ад пажараў і **крадзяжоў**.Это здание застраховано от пожаров и **краж**.**кража со взломом** ж крадзеж з узломам м [kra'dzieʃ z uz'lomam]Ён здзейсніў чарговы **крадзеж з узломам**, ледзь толькі выйшаў з турмы.Он совершил очередную **кражу со взломом**, едва выйдя из тюрьмы.

мошенничество с махлярства *n* [max'liarstva]

Махлярства – гэта падман з мэтай атрымання грошай.

Мошенничество – это обман с целью получения денег.

обвинение с абвінавачванне *n* [abvina'vat'van'nie]

Кажуць, што **абвінавачванне** было сфабрыкавана.

Говорят, что **обвинение** было сфабриковано.

осуждённый м асуджаны *m* [a'sudzany]

Асуджаны, які ўцёк са зняволення, быў злоўлены паліцыяй.

Осуждённый, сбежавший из заключения, был пойман полицией.

пиратство с пірацтва *n* [pi'ratstva]

Пірацтва ў адкрытым моры – гэта вялікая праблема сучаснасці.

Пиратство в открытом море – это большая проблема современности.

поджог м падпал *m* [pat'pal]

Паліцыя падазрае, што быў **падпал**.

Полиция подозревает, что был **поджог**.

похищение людей с выкраданне людзей *n* [vykra'dan'nie lu'dzie]

Выкраданні людзей адбываюцца стагоддзямі, паколькі выкрадальнікі прагнуць грошай.

Похищения людей происходят столетиями, поскольку похитители жаждут денег.

преступник м злачынец *m* [zla'tŷyn'ets]

Гэта – фатаграфія небяспечнага **злачынца**.

Это – фотография опасного **преступника**.

приговор м прысуд *m* [pry'sut]

Суддзя абвясціў **прысуд**.

Судья огласил **приговор**.

разбой (ограбление) м разбой (рабаванне) *m* [raz'boj (raba'van'nie)]

Ён здзейсніў у тым раёне некалькі **рабаванняў**.

Он совершил в том районе несколько **ограблений**.

смертная казнь ж пакаранне смерцю *n* [paka'ran'nie 'sm'iert's'u]

Пакаранне смерцю – гэта спрэчная і неадназначная тэма.

Смертная казнь – это спорная и неоднозначная тема.

тюремное заключение с турэмнае зняволенне *n* [tu'remnaje z'ina'vol'en'nie]

Яго прысудзілі да пажыццёвага **турэмнага зняволення**.

Его приговорили к пожизненному **тюремному заключению**.

тюрьма ж турма *n* [tur'ma]

Якога чорта ты робіш? Жадаеш адправіцца ў **турму**?

Какого чёрта ты творишь? Хочешь отправиться в **тюрьму**?

тяжкое преступление с цяжкае злачынства *n* ['tʃajkaje zla'tŷynstva]

Забойства – гэта **цяжкае злачынства**.

Убийство – это **тяжкое преступление**.

убийство (человека) с забойства (чалавека) *n* [za'bojstva (čala'veika)]

Што можа быць горш за **забойства**?

Что может быть хуже **убийства**?

угон (захват) автомобиля м згон (захоп)

аўтамабіля *m* [zŷon (za'xop) awtama'bi'a]

Згоны аўтамабіляў – гэта значная праблема шэрагу краін.

Угоны автомобилей – это значительная проблема ряда стран.

хулиганство с хуліганства *n* [xuli'ganstva]

Удзел у бойцы – гэта прыклад **хуліганства**.

Участие в драке – это пример **хулиганства**.

штраф м штраф *m* [ʃtraf]

Вам прыйдзеца заплаціць **штраф** у 1000 даляраў.

Вам придётся заплатить **штраф** в 1000 долларов.

* * * * *

законный л законны *лым* [za'konny]

Не хвалойся, гэта цалкам **законна**.

Не волнуйся, это совершенно **законно**.

мелкий (о правонарушении) л дробны

(пра правапарушэнне) *лым* ['drobny (pra pravaparu'fen'nie)]

Гэта – **дробнае** правапарушэнне.

Это – **мелкое** правонарушение.

отягчающий л абцяжарвальны *лым*

[apt's'a'zarval'ny]

Абцяжарвальныя акалічнасці пагаршаюць віну асобы, якая здзейсніла злачынства.

Отягчающие обстоятельства усугубляют вину лица, совершившего преступление.

противозаконный л супрацьзаконны *лым*

[suprat'sa'konny]

Захоўванне марыхуаны па-ранейшаму

супрацьзаконна ў большасці краін.

Хранение марихуаны по-прежнему

противозаконно в большинстве стран.

суровый л суровы *лым* [su'rovyy]

Прысуд быў занадта **суровым**.

Приговор был слишком **суровым**.

арестовать г арыштаваць дз [aryʃta'vatʃ]

Ён быў **арыштаваны** па падозрэнні ў забойстве.

Он был **арестован** по подозрению в убийстве.

возбудить дело (преследовать по суду) г

узбудзіць справу (пераследваць па судзе) дз

[uzbu'dzits' spravu (p'iera's'liedvatʃ' pa su'dze)]

Яны **ўзбудзілі справу** аб вяртанні сабе правоў на ўласнасць.

Они **возбудили дело** о возвращении себе прав на собственность.

казнить г караць смерцю дз [ka'ratʃ' 'sm'iert's'u]

Забойца будзе **пакараны смерцю** праз месяц.

Убийца будет **казнён** через месяц.

оправдать г апраўдаць дз [apraw'datʃ]

Гэты чалавек быў спачатку прызнаны вінаватым, але затым **апраўданы** ў апеляцыйнай інстанцыі.

Этот человек был сначала признан виновным, но затем **оправдан** в апелляционной инстанции.

посадить в тюрьму г пасадыць у турму дз

[pasa'dzits' u tur'mu]

Нягодніка зловяць і **пасадыць у турму**.

Негодяя пойманут и **посадят в тюрьму**.

ПРИРОДНЫЕ ЗВУКИ

ПРЫРОДНЫЯ ГУКІ [pry'rodnyja 'huki]

гром м гром м [ɦrom]Мы пачулі ўдалечыні **гром** кананады.Мы ўслышалі вдалеке **гром** канонады.**журчание** с журчанне н [ʃur'ʃan'nie]**Журчанье** раўчука дзейнічала заспакаяльна.**Журчанье** ручьця дзействалаў ўспокаіваючае.**плеск** м плёска́т м [pl'oskat]Каменная груда звалілася ў ваду з гучным **плёска́там**.Каменная глыба упала в воду с громким **плеском**.**раскаты грома** мн грымоты мн [ɦry'moty]Мы пачулі **грымоты**.Мы ўслышалі **раскаты грома**.**хлюпанье** с хлюпанне н [xli'upan'nie]Мне жудасна не падабалася **хлюпанне** балотнай вады ў маіх чаравіках.Мне ужасно не нравилось **хлюпанье** болотной воды в моих ботинках.**шелест** м шолах м [ʃolax]У бібліятэцы не было чуваць ані гуку, акрамя **шолаху** старонак.В библиотеке не было слышно ни звука, кроме **шелеста** страниц.**эхо** с рэха н [ʔexa]Яна крыкнула "прывітанне" і прыслухалася да **рэха**.Она крикнула "привет" и прислушалась к **эху**.

МЕХАНИЧЕСКИЕ ЗВУКИ

МЕХАЇЧНЫЯ ГУКІ [m'exa'niʃnyja 'huki]

глухой (тяжёлый) удар м глухі (цяжкі) удар м

[ɦlu'xi ('ʃ'afki) u'dar]

Мяшок зваліўся з **глухім цяжкім гукам**.Мешок упал с **глухим тяжёлым звуком**.**грохот** м грукат м [ɦrukət]**Грукат** граду па даху быў вельмі гучным.**Грохот** града по крыше был очень громким.**звон** м звон м [zvɔn]Наш святар кажа, што **звон** звана адпужвае дэманаў.Наш священник говорит, что **звон** колокола отпугивает демонов.**лязг** м ляск м [l'ask]Вядро звалілася з металічным **ляскам**.Ведро упало с металлическим **лязгом**.**скрежет** м скрыгат м [ʃkrygat]Раздаўся **скрыгат** завалы, і дзверы адчыніліся.Раздался **скрежет** засова, и дверь отворилась.**скрип** м скрып м [skryp]Дзверы больш не выдаюць **скрыпу**.Дверь больше не издаёт **скрипа**.**стук** м грук м [ɦruk]Раздаўся **грук** у дзверы.Раздался **стук** в дверь.**треск** м трэск м [tresk]**Трэск** агню напоўніў пакой.**Треск** огня наполнил комнату.**хлопок (пробки, при лопаньи и т. д.)** м

воплеск (пробкі, пры лопанні і г. д.) м [ʋopl'esk ('proпки pry 'lopan'ni i ɦe de)]

Калі ён адкрыў бутэльку, прагучаў **воплеск**.Когда он открыл бутылку, раздался **хлопок**.**хруст** м храбусценне н [xɦabus'i'ʃen'nie]Снег быў свежым і сухім, і мы чулі **храбусценне** пад нагамі.Снег был свежим и сухим, и мы слышали **хруст** под ногами.**щелчок** м пстрычка м [ʃpstry'ʃka]Ключ павярнуўся з лёгкай **пстрычкай**.Ключ повернулся с лёгким **щелчком**.

ЗВУКИ ЧЕЛОВЕКА И ЖИВОТНЫХ

ГУКІ ЧАЛАВЕКА І ЖЫВЁЛ [ʔhuki ʃala'vieka j ʒy'vɔl]

блэяние с бляяне н [bl'a'jan'nie]**Бляяние** авечак можна пачуць у кожнай мясцовай вёсцы.**Блэяние** овец можно услышать в каждой местной деревне.**визг** м віска́т м [ʋiskat]Раздаўся **віска́т** пакрывак, і машына раптам спынілася.Раздался **визг** покрывшек, и машина внезапно остановилась.**вой** м выццё н [vy'ʃi'ʃ'o]Было чутна **выццё** самотнага ваўка.Был слышен **вой** одинокого волка.**вополь** м лямант м [ʋ'amant]Яна выдала гучны **лямант** і кінулася наўцёкі.Она издала громкий **вополь** и кинулась наутёк.**гогот (гусей)** м гогат (гусей) м [ɦogət (ɦu'sie)]Пад маім акном чутны **гогат** гусей.Под моим окном слышен **гогот** гусей.**карканье** с карканне н [karkan'nie]Некаторыя людзі думваюць, што **карканне** вароны прадвясчае прыход гасця.Некоторые люди думают, что **карканье** вороны предвещает приход гостя.

крик м *крык* м [kryk]

Крыкі радасці скалынулі сцены.

Крики радости сотрясли стены.

кряканье с *краканне* н [ˈkrakanˈnʲe]

Ці праўда, што **краканне** качкі не аддаецца рэхам?

Правда ли, что **кряканье** утки не отдаётся эхом?

лай м *брэх* м [brex]

Новая камп'ютарная праграма здольная класіфікаваць **брэх** сабакі.

Новая компьютерная программа способна классифицировать **лай** собаки.

мурлыканье с *варкатанне* н [varkaˈtanˈnʲe]

Табе падабаецца **варкатанне** кошкі?

Тебе нравится **мурлыканье** кошки?

пение с *спеў* м [sʲpʲeʊ]

Меладзнычны **спеў** птушак з даўніх часоў шануецца людзьмі.

Мелодичное **пение** птиц с давних времён ценится людьми.

плач м *плач* м [plaf]

Я больш не хачу чуць твой **плач**.

Я больше не хочу слышать твой **плач**.

писк м *писк* м [pisk]

Яго сон быў патурбаваны **пискам** мышы.

Его сон был потревожен **писком** мыши.

пыхтение с *пыхканне* н [ˈpyxkanˈnʲe]

Я чую гучнае **пыхканне**, але нікога не бачу.

Я слышу громкое **пыхтение**, но никого не вижу.

рёв м *роў* м [row]

Ад ільвінага **рову** маё сэрца гулка загрузала.

От львиного **рёва** моё сердце гулко застучало.

свист м *свіст* м [sʲvʲist]

Ён выдаў гучны **свіст** ад здзіўлення.

Он издал громкий **свист** от удивления.

смех м *смех* м [sʲmʲex]

Паўсюль я чую **смех**.

Повсюду я слышу **смех**.

хлопок (ладоньями, дверью и т. д.) м *воплеск*

(далонямі, дзвярамі і г. д.) м [ˈvopʲlʲesk (daˈlonˈami dʑʲɪˈvaˈrami j ɦe de)]

Затым былі апладысменты публікі, з **плёскатам** далоняў і ўдарамі кіяў.

Затем последовали аплодисменты публики, с **хлопаньем** в ладони и ударами тростей.

чирикание с *цвырканне* н [ˈtʲvyrkanˈnʲe]

Паслухай **цвырканне** птушак і шolah лісця.

Послушай **чирикание** птиц и шелест листьев.

чмоканье с *цмоканне* н [ˈtʲsmokanˈnʲe]

Раздалося гучнае **цмоканне** вуснаў, быццам хтосьці адсёрбнуў з бутэлькі.

Раздалось громкое **чмоканье** губ, будто кто-то отхлебнул из бутылки.

шёпот м *шэпт* м [ʃept]

Я пачуў нечы **шэпт**.

Я услышал чей-то **шёпот**.

шипение с *шыпенне* н [ʃyˈpʲenˈnʲe]

Шыпенне змяі – гэта жудасны гук.

Шипение змеи – это жуткий звук.

громкий л *гучны прым* [ˈɦuʃny]

Гэтыя гукі занадта **гучныя** для маіх вушэй.

Эти звуки слишком **громкие** для моих ушей.

мягкий л *мяккі прым* [ˈmʲakki]

Гэты гук такі **мяккі** і прыемны.

Этот звук такой **мягкий** и приятный.

оглушительный л *аглушальны прым* [aɦʲuˈʃalʲny]

Гэты рухавік выдае **аглушальны** шум.

Этот двигатель издаёт **оглушительный** шум.

тихий л *ціхі прым* [ˈtʲixi]

Яна гаварыла **ціхім** голасам.

Она говорила **тихим** голосом.

шумный л *шумны прым* [ˈʃumny]

Любы рынак – гэта даволі **шумнае** месца.

Любой рынок – это довольно **шумное** место.

жужжать г *гужці дз* [ɦusʲˈtʲɪ]

Шматлікія мухі **гулі** ў спякотным паветры.

Многочисленные мухи **жужжали** в знойном воздухе.

звучать г *гучаць дз* [ɦuˈʃatʲ]

Калі ўвайшоў чэмпіён, **загучалі** трубы.

Когда вошёл чемпион, **завучали** трубы.

слушать г *слухаць дз* [ˈsluxatʲ]

Давай **паслухаем** музыку.

Давай **послушаем** музыку.

слышать г *чуць дз* [ˈʃʲutʲ]

Ты мяне **чуеш**?

Ты меня **слышишь**?

шуметь (об автодвигателе) г *шумець (пра*

аўтарухавікі) дз [ʃuˈmʲetʲ (pra ˈawtaruxavʲiˈki)]

Дзесьці **шуміць** машына.

Где-то **шумит** машина.

НАСТОЛЬНЫЕ ИГРЫ

НАСТОЛЬНЫЯ ГУЛЬНІ [nas'tol'nyja 'gul'ni]

бінго с бінга *н* ['binha]

У **бінга** пераможцам лічыцца той, хто першым закрыве 5 лічаў у адным шэрагу.
В **бінго** пераможцам лічыцца той, хто першым закрыве 5 лічб у адным радку.

даміно с даміно *н* [dami'no]

Ты любіш гуляць у **даміно**?
Ты любіш іграць у **даміно**?

карты *мн* карты *мн* ['karty]

Ён ператасаваў **карты** і пачаў здаваць.
Он перетасовал **карты** и начал сдавать.

кості *мн* косяі *мн* ['kos'tsi]

Кідай **косяі**.
Бросай **косяі**.

крэстыкі-нолікі *мн* крыжыкі-нулікі *мн*

[kryz'iki'nuliki]
Крыжыкі-нулікі – гэта гульня, у якую гуляюць з алоўкам і паперай.

Крестики-нолики – это игра, в которую играют с карандашом и бумагой.

“Монополія” ж “Манаполія” ж [mana'polija]

“Манаполія” – гэта самая камерцыйна паспяховая настольная гульня ў гісторыі Злучаных Штатаў.
“Монополія” – это самая коммерчески успешная настольная игра в истории Соединённых Штатов.

нарды *мн* нарды *мн* ['nardy]

Старажытнаеіпецкая гульня сенэт нагадвала **нарды**.

Древнеегипетская игра сенет напоминала **нарды**.

шахматы *мн* шахматы *мн* ['ʃaxmaty]

Шахматы – лепшая інтэлектуальная гульня.
Шахматы – лучшая интеллектуальная игра.

шашкі *мн* шашкі *мн* ['ʃaʃki]

У **шашкі** гуляюць два чалавекі на процілеглых баках гульнявой дошкі.

В **шашки** играют два человека на противоположных сторонах игровой доски.

КОМПЬЮТЕРНЫЕ ИГРЫ

КАМП'ЮТАРНЫЯ ГУЛЬНІ [kam'pjutar'nyja 'gul'ni]

авіасімулятар *м* авіасімулятар *м* ['avijasimu'liatar]

Авіасімулятар – гэта сістэма, задача якой сімуляваць кіраванне самалётам.

Авиасимулятор – это система, задача которой симулировать управление самолётом.

автасімулятар *м* аўтасімулятар *м* ['awtasimu'liatar]

Аўтасімулятары могуць быць заснаваны на чым-небудзь з рэальнага свету ці быць цалкам фантастычнымі.

Автосимуляторы могут основываться на чём-либо из реального мира или быть полностью фантастическими.

аркада ж аркада ж [ar'kada]

Аркады часта прадугледжваюць хутка нарастаючыя ступені складанасці.

Аркады часто предусматривают быстро нарастающие степени сложности.

боевік *м* баявік *м* [baja'vik]

У **баявіку** гулец звычайна кантралюе віртуальны аватар галоўнага героя.

В **боевике** игрок обычно контролирует виртуальный аватар главного героя.

галаваломка ж галаваломка ж [halava'lomka]

“Тэтрыс” – адна з самых папулярных гульняў-**галаваламак**.

“Тетрис” – одна из самых популярных игр-**головоломок**.

інтэрактыўная літаратура ж інтэрактыўная літаратура ж [interak'tywnaja litara'tura]

У гульнях жанру **“інтэрактыўная літаратура”** гульцы карыстаюцца тэкставымі камандамі, каб кантраляваць персанажаў.

В играх жанра **“интерактивная литература”** игроки пользуются текстовыми командами, чтобы контролировать персонажей.

квест *м* квест *м* [kvest]

У інтэрактыўнай гісторыі **квеста** галоўнае – даследаванні і рашэнне галаваламак.

В интерактивной истории **квеста** главное – исследования и решение головоломок.

космасімулятар *м* космасімулятар *м*

[kosmasimu'liatar]
Існуюць вельмі рэалістычныя гульні-**космасімулятары**.

Существуют очень реалистичные игры-**космосимуляторы**.

платформер *м* платформер *м* [plat'form'er]

Характэрны элемент гульні-**платформера** – скачкі з адной вісячай платформы на іншую.

Характерный элемент игры-**платформера** – прыжки с одной висящей платформы на другую.

ролевая гра ж ролевая гульня ж [rol'evaja gul'ni'a]

У гэтай **ролевай гульні** у галоўнага героя ёсць меч з самага пачатку.

В этой **ролевой игре** у главного героя есть меч с самого начала.

сімулятар жыцця *м* сімулятар жыцця *м* [simu'liatar zyt'si'a]

У некаторых **сімулятарах жыцця** прадугледжаны догляд за хатнімі гадаванцамі.

В некоторых **симуляторах жизни** предусмотрен уход за домашними питомцами.

сімулятар поезда *м* сімулятар цягніка *м*

[simu'liatar tsi'afni'ka]
Калі гуляеш у **сімулятар цягніка**, ты можаш быць машыністам лакаматыва.

Когда играешь в **симулятор поезда**, ты можешь быть машинистом локомотива.

сімулятар свіданій *м* сімулятар спатканняў *м*

[simu'liatar spat'kan'ni'aw]
У некаторых **сімулятарах спатканняў** паказваюцца адкрытыя сцэны.

В некоторых **симуляторах свиданий** показываются откровенные сцены.

стратэгія ж стратэгія ж [stra'tefija]

У **стратэгіях** упор робіцца на мысленне і ўмелае планаванне для дасягнення перамогі.

В **стратегиях** упор делается на мышление и умелое планирование для достижения победы.

тактический шутер м тактычны шутар м [tak'tyʃny 'ʃutar]

Тактычныя шутары звычайна імітуюць рэалістычную бітву.

Тактические шутеры обычно имитируют реалистичное сражение.

файтинг м файтынг м ['fajtynx]

Гулячы ў **файтынг**, гулец удзельнічае ў баі сам-насам з супернікамі.

Іграю ў **файтынг**, ігрок участвуе ў бою адзін на адзін з супрацьнікам.

ДЭТСКІЕ ІГРЫ

ДЗІЦЯЧЫЯ ГУЛЬНІ [dzi'tsʲatʲɟja 'hul'ni]

жмурки мн жмуркі мн ['zmurki]

Пры гульні ў **жмуркі** гулец з завязанымі вачыма імкнецца крадучы іншых гульцоў.

Пры ігры ў **жмуркі** ігрок з завязанымі вачыма спрабуе коснуцца другіх ігрокаў.

класікі мн класікі мн ['klasiki]

Дзяўчынка ўзяла кавалак крэйдзі і прынялася крэсліць клеткі для **класікаў**.

Дэвушка ўзяла кавалак мела і прынялася чэрціць клеткі для **класікаў**.

пряткі мн хованкі мн ['xovanki]

Хованкі – гэта дзіцячая гульня, у якой адны хаваюцца, а іншыя іх шукаюць.

Пряткі – это детская игра, в которой одни прячутся, а другие их ищут.

салошкі мн кіч м [kiʃ]

Дзеці бегалі, гуляючы ў **кіч**.

Дзеці бегалі, іграю ў **салошкі**.

ІГРУШКІ

ЦАЦКІ ['tatski]

волчок (юла) м ваўчок (турок) м [vaw'ʃok (tu'rok)]

Ваўчок – гэта адна з найстарэйшых цацак, знойдзеных на месцы археалагічных раскопак.

Волчок – это одна из старейших игрушек, найденных на местах археологических раскопок.

канструктор м канструктар м [kanst'ruktar]

Гэтая дзяўчынка вельмі любіць **канструктары** свайго старэйшага брата.

Эта девушка обожает **конструкторы** своего старшего брата.

кубик Рубіка м кубік Рубіка м ['kubik 'rubika]

Кубік Рубіка – гэта самая прадаваемая цацка ўсіх часоў.

Кубік Рубіка – это самая продаваемая игрушка всех времён.

кубікі мн кубікі мн ['kubiki]

З гэтых **кубікаў** можна пабудоваць палац ці крэпасць.

Из этих **кубиков** можно построить дворец или крепость.

кукла ж лялька ж ['ljal'ka]

Лялька Барбі – самая знакамітая з лялек, якія калі-небудзь вырабляліся.

Кулка Барбі – самая знакамітая з кукол, которые когда-либо производились.

летающая тарелка ж лятучая талерка ж [l'a'tuʃaja ta'l'erka]

Лятучыя талеркі кідаюць і ловяць для забавы.

Летающие тарелки бросают и ловят для забавы.

модель поезда ж мадэль цягніка ж [ma'del'ɕʲaʲn'nika]

Гэта – **мадэль цягніка** з электрычным лакаматывам.

Это – **модель поезда** с электрическим локомотивом.

обруч м абруч м [ab'ruʃ]

Абруч круцяць вакол стану, канечнасцяў ці шыі.

Обруч вращают вокруг талии, конечностей или шеи.

плюшевый мишка м плюшавы мішка м [pl'uʃavy 'mifka]

Мая дачка заўсёды кладзецца ў пасцель са сваім **плюшавым мішкам**.

Моя дочь всегда ложится в постель со своим **плюшевым мишкой**.

погремушка ж бразготка ж [braz'ʲotka]

Малое трымала ў руцэ **бразготку** ў форме пёўніка.

Малыш держал в руке **погремушку** в форме петушка.

солдатики мн салдацікі мн [sal'datsiki]

Цацачны салдацік – гэта мініяцюрная статуэтка салдата.

Игрушечный солдатик – это миниатюрная статуэтка, изображающая солдата.

забавный п пацешны прым [za'beʲfny]

Гэтая гульня такая **пацешная**.

Эта игра такая **забавная**.

заводной п завадны прым [zavad'ny]

Мой сыночак траціць розум ад **завадных** цацак.

Мой сынишка без ума от **заводных** игрушек.

интересный п цікавы прым [ti'kavy]

Я ведаю адну **цікавую** картаную гульню.

Я знаю одну **интересную** карточную игру.

развивающий п які развівае прым [ja'ki raz'vivaj'e]

У гэтым узросце дзецям патрэбныя гульні, **якія развіваюць**.

В этом возрасте детям нужны **развивающие** игры.

разноцветный п рознакаляровы прым

[.roznakal'a'rovy]

У скрынцы было досыць **рознакаляровых**

цацачных машынак.

В коробке было полно **разноцветных** игрушечных машинок.

бегать г бегачь дз [b'eʲfatiʃ]

Гуляючы ў гэтую гульню, ты шмат **бегашь**.

Играю в эту игру, ты много **бегашь**.

выиграть г выйграць дз [vy'igratiʃ]

Учора ў нашым клубе я **выйграла** ў бінга.

Вчера в нашем клубе я **выиграла** в бинго.

играть г гуляць дз [hu'liatiʃ]

Як **гуляць** у гэтую гульню?

Как **играть** в эту игру?

проиграть г прайграць дз [praj'igratiʃ]

Я люблю гуляць у шахматы, але заўсёды **прайграю**.

Я люблю играть в шахматы, но всегда **проигрываю**.

прыгаць г скакаць дз [ska'katiʃ]

Дзеці **скакалі** ўверх-ўніз.

Дети **прыгали** вверх-вниз.

СТОЛЯРНЫЕ И ПЛОТНИЧЬИ ИНСТРУМЕНТЫ

СТАЛЯРНЫЯ І ЦЯСЛЯРСКІЯ

ИНСТРУМЕНТЫ [sta'l'arnyja] i ts'as'l'arskija
instru'mienty]

ки́янка ж киянка ж [ki'janka]

Киянка – гэта разнавіднасць малатка, звычайна вырабленая з дрэва.

Киянка – это разновидность молотка, обычно изготовленная из дерева.

клёщи *мн* абцугі *мн* [aptsu'fi]

Я выцягнуў цвік з дошкі **абцугамі**.

Я вытащил гвоздь из доски **клещами**.

лінейка ж лінейка ж [li'nejka]

Вазьмі **лінейку** і вымерай даўжыню гэтай штуки.

Возьми **линейку** и измерь длину этой штуки.

молоток *м* малаток *м* [mala'tok]

Малаток – гэта інструмент з цяжкім металічным бруском і дзяржальнам.

Молоток – это инструмент с тяжёлым металлическим бруском и рукояткой.

ножовка ж нажоўка ж [na'zowka]

Нажоўка – гэта інструмент для разразання цвёрдых матэрыялаў.

Ножовка – это инструмент для разрезания твёрдых материалов.

пасатціжы *мн* пасатыжы *мн* [pasa'tyzy]

Сагні цвік **пасатыжамі**.

Согни гвоздь **пасаттижами**.

рубанок *м* гэбель *м* [ˈheβel]

Гэбель – гэта інструмент з лязом, якое здымае тонкія пласты з драўлянай паверхні.

Рубанок – это инструмент с лезвием, снимающим тонкие слои с деревянной поверхности.

рулётка (измерительная) ж рулетка

(вымяральная) ж [ru'lietka (vym'a'ral'naja)]

Нам патрэбная **рулетка**, каб вымераць даўжыню стала.

Нам нужна **рулетка**, чтобы измерить длину стола.

стамеска ж стамеска ж [sta'm'eska]

Ён стукаў па **стамесцы** малатком.

Он стучал по **стамеске** молотком.

топор *м* сякера ж [sia'kiera]

Сякера – гэта цяжкае металічнае лязо на канцы доўгага дзяржальна.

Топор – это тяжёлое металлическое лезвие на конце длинной рукоятки.

фуганок *м* фуганак *м* [fu'banak]

Каб зрабіць паверхню гладкай, нам патрэбен **фуганак**.

Чтобы сделать поверхность гладкой, нам нужен **фуганок**.

цепная піла ж ланцуговая піла ж [lantsu'fiovaja pi'la]

Я завёў **ланцуговую пілу**.

Я завёл **цепную пилу**.

шэрхэбел *м* шархель *м* [ʃar'xiebel]

Зрабі дошку танчэй з дапамогай **шархеля**.

Сделай доску тоньше с помощью **шархеля**.

СЛЕСАРНЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ

СЛЯСЯРНЫЯ ІНСТРУМЕНТЫ [s'la'sarnyja
instru'mienty]

дрель ж дріль *м* [dryl]

У мяне ёсць электрычны **дріль**.

У меня есть электрическая **дрель**.

ключ гаечный *м* ключ гаечны *м* [kl'utʃ ˈhajetʃny]

Ключ – гэта інструмент для праварочвання гаек.

Ключ – это инструмент для проворачивания гаек.

мётчык *м* метчык *м* [ˈmjetʃyk]

Інструмент для нарэзкі разьбы ў адулінах завецца **метчык**.

Инструмент для нарезки резьбы в отверстиях называется **метчик**.

напільнік *м* напільник *м* [na'pil'nik]

Гэты **напільнік** зроблены з высакаякаснай сталі.

Этот **напильник** сделан из высококачественной стали.

ножовка слесарная ж нажоўка слясарная ж
[na'zowka s'la'sarnaja]

Слясарная нажоўка выкарыстоўваецца, каб рэзаць метал.

Слесарная ножовка используется, чтобы резать металл.

отвёртка ж адвёртка ж [ad'vortka]

Адвёртка – гэта ручны інструмент для праварочвання шруб.

Отвёртка – это ручной инструмент для проворачивания винтов.

плашка ж плашчак *м* [pla'ʃʃak]

Плашчак – гэта інструмент для нарэзкі разьбы на стрыжань.

Плашка – это инструмент для нарезки резьбы на стержень.

разводной ключ *м* разводный ключ *м* [razvad'ny klutʃ]

З дапамогай **разводнаго ключа** можна адкручваць гайкі розных памераў.

С помощью **разводного ключа** можно откручивать гайки разных размеров.

рашпіль *м* рашпіль *м* [ˈraʃpil]

Рашпіль – гэта грубы напільнік.

Рашпиль – это грубый напильник.

ціскі *мн* ціскі *мн* [ts'iski]

Ціскі – гэта інструмент, прызначаны для таго, каб моцна заціскаць дэталі.

Тиски – это инструмент, предназначенный для того, чтобы крепко зажимать детали.

штангенцёркуль м штангенцыркуль м
[ʃtanɣʲenˈt͡syrkulʲ]
Простай лінейкі тут не досыць. Нам патрэбны **штангенцыркуль**.
Простой линейки здесь не достаточно. Нам нужен **штангенциркуль**.

МАЛЯРНЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ
МАЛЯРНЫЯ ІНСТРУМЕНТЫ [maˈlʲarnyja
instru'mienty]

ва́лик м валік м [ˈvalik]
Нанясі фарбу гэтым **валікам**.
Нанеси краску этим **валиком**.

кисть ж пэндзаль м [ˈpɛndzəlʲ]
Пэндзі можна пачысціць ацэтонам.
Кисти можна почистить ацетоном.

краскораспылітель м фарбараспыляльнік м
[ˌfarbaraspyˈlʲalʲnik]

З **фарбараспыляльнікам** мы справімся хутчэй.
С **краскораспылителем** мы справимся быстрее.

шпатель м шпатэль м [ˈʃpatelʲ]
Саскрабі старую фарбу **шпатэлем**.
Соскреби старую краску **шпателем**.

ПОРТНОВСКИЕ ИНСТРУМЕНТЫ
КРАВЕЦКІЯ ІНСТРУМЕНТЫ [kraˈvʲetskija
instru'mienty]

напёрсток м напарстак м [naˈparstak]
Напарстак абараняе палец, які штурхае іголку падчас шыцця.
Напёрсток зашчыщае палец, толкающий иглу во время шитья.

игла ж іголка ж [iˈɦolka]
Ён спрабаваў уцягнуць нітку ў **іголку**.
Он пытался вдеть нитку в **иглу**.

ножницы мн нажніцы мн [nəʒˈnʲitsy]
Гэта **нажніцы** для рэзання тоўстых тканін.
Это **ножницы** для резки толстых тканей.

швейная машина ж швейная машына ж [ˈʃvʲejnaja
maˈʃyna]
Я аддаю перавагу карыстанню **швейнай машынай**.
Я предпочитаю пользоваться **швейной машиной**.

САДОВЫЙ ИНВЕНТАРЬ
САДОВЫ ІНВЕНТАР [saˈdovyɪnvʲenˈtar]

вілы мн вілы мн [ˈvily]
Яна падняла сена **віламі**.
Она подняла сено **вилами**.

граблі мн граблі мн [ˈɦrablʲi]
Вазьмі **граблі** і збяры скошаную траву.
Возьми **грабли** и собери скошенную траву.

лопата ж рыдлёўка ж [ryˈdʲlʲowka]
Рыдлёўка – гэта інструмент для капання.
Лопата – это инструмент для копания.

моты́га ж капаніца ж [kapaˈnʲitsa]
Гэтая **капаніца** занадта цяжкая для цябе.
Эта **мотыга** слишком тяжёлая для тебя.

секатор м секатар м [sʲeˈkatar]
Лёзвы гэтага **секатора** досыць вострыя.
Лезвия этого **секатора** достаточно острые.

совок м шуфлік м [ˈʃuflik]
Двух **шуфлікаў** гною будзе досыць.
Двух **совков** навоза будет достаточно.

тачка ж тачка ж [ˈtaʃka]
Ён пхаў перад сабой **тачку**.
Он толкал перед собой **тачку**.

тяпка ж матыка ж [maˈtyka]
Мне патрэбна **матыка**, каб прыбраць пустазелле.
Мне нужна **тяпка**, чтобы убрать сорняки.

* * * * *

компактны́й л кампактны *прым* [kamˈpaktny]
Гэтыя інструменты **кампактныя** і простыя ў
выкарыстанні.

Эти инструменты **компактны** и просты в
использовании.

необходи́мый л неабходны *прым* [nʲeapˈhodny]
У нас ёсць усе **неабходныя** інструменты.
У нас есть все **необходимые** инструменты.

ну́жный л патрэбны *прым* [paˈtrebny]
Гэта – крама, дзе прадаюцца розныя **патрэбныя**
рэчы.

Это – магазин, где продаются разные **нужные** вещи.

поле́зный л карысны *прым* [kaˈɦysny]
Гэты інструмент вельмі **карысная**, асабліва калі ў
цябе ёсць аўтамабіль.
Этот инструмент очень **полезен**, особенно если у
тебя есть автомобиль.

практи́чный л практычны *прым* [prakˈtyʃny]
Гэты інструмент выключна **практычная**.
Этот инструмент исключительно **практичен**.

краси́ть г фарбаваць дз [ˌfarbaˈvatʲ]
Цяпер я пачынаю **фарбаваць** вонкавыя сцены.
Теперь я начинаю **красить** наружные стены.

пили́ть г пілаваць дз [ˌpʲilaˈvatʲ]
Гэта трэба **пілаваць** ланцуговай пілоў.
Это нужно **пилить** цепной пилой.

рэза́ть г рэзаць дз [ˈrezatʲ]
Разрэж гэта нажніцамі.
Разрежь это ножницами.

сверли́ть г свідраваць дз [sʲvʲidraˈvatʲ]
Я **прасвідраваў** у дошцы чатыры адтуліны.
Я **просверлил** в доске четыре отверстия.

што́пать г цыраваць дз [ʃtuɣaˈvatʲ]
Я навучу цябе **цыраваць** шкарпэткі.
Я научу тебя **штопать** носки.

РАЗЛІЧНЫЕ КАЛЕНДАРІ

РОЗНЫЯ КАЛЕНДАРЫ ['roznyja kal'enda'ry]

ацтэксый календарь м ацтэксый календар м [at'stekski kal'an'dar]

Ацтэксый календар уяўляў сабой адаптацыю календара майя.

Ацтекский календар прадстаўляў сабой адаптацыю календара майя.

буддыйский календарь м будыйскый календар м [bu'dyjski kal'an'dar]

Будыйскый календар выкарыстоўваецца ў кантынентальнай Паўднёва-Усходняй Азіі.

Буддйский календар існуе ў кантынентальнай Юго-Восточной Азіі.

вавілонскый календарь м вавілонскый календар м [vavi'lonski kal'an'dar]

Па **вавілонскім календары** год пачынаўся ўвесну. По **вавілонскому календарю** год пачинаўся весной.

григори́анский календа́рь м грыгарыянскі календар м [hryhary'janski kal'an'dar]

Грыгарыянскі календар быў уведзены татам Рыгорам XIII у 1582 годзе.

Григорианский календар быў уведзён папай Грыгоріем XIII в 1582 году.

древнеегипетский календарь м старажытнаегіпецкі календар м [stara'zytnaje'hipietski kal'an'dar]

У **старажытнаегіпецкім календары** месяцы падзяляліся на 3 тыдні па 10 дзён кожны.

В **древнеегипетском календаре** месяцы дзеліліся на 3 неяды па 10 дней кожная.

древнеінды́йскі календа́рь м старажытнаінды́скі календар м [stara'zytnain'dyjski kal'an'dar]

Старажытнаінды́скі календар, які выкарыстоўваўся ў старажытнасці, зведаў мноства змен.

Древнеиндийский календарь, існаваўшы ў дрэвнасці, претерпеў мноства змен.

евре́йскі календа́рь м габрэ́йскі календар м [hab'rejski kal'an'dar]

Габрэ́йскі календар выкарыстоўваецца, каб вылічыць габрэ́йскі Новы год і даты габрэ́йскіх свят.

Еврейский календар існуе, каб вылічыць евре́йскі Новы год і даты евре́йскіх праддзёнаў.

ирла́ндскі календа́рь м ірла́ндскі календар м [ir'lantski kal'an'dar]

Ірла́ндскі календар – гэты працяг кельцкай сістэмы, якая мае паганскае паходжанне.

Ирландский календар – гэта працяг кельцкай сістэмы, якая мае паганскае паходжанне.

исла́мскі календа́рь м ісла́мскі календар м [is'lamski kal'an'dar]

У аснове **ісламскага календара** – 12 месячных месяцаў года, які складаецца з 354 ці 355 дзён.

У аснове **исламского календара** – 12 лунных месяцаў года, састаюцца з 354 ці 355 дзён.

календа́рь ма́йя м календар ма́йя м [kal'an'dar 'maja]

Календар ма́йя – гэта цэлая сістэма календароў, створаных цывілізацыяй ма́йя.

Календарь ма́йя – гэта цэлая сістэма календарей, створаных цывілізацыяй ма́йя.

кита́йскі календа́рь м кітайскі календар м [ki'tajski kal'an'dar]

Кітайскі календар аб'ядноўвае элементы месячнага календара з элементамі сонечнага календара.

Китайский календар аб'ядноўвае элементы луннага календара з элементамі сонечнага календара.

лу́нны календа́рь м месячны календар м ['miesiatfny kal'an'dar]

Месячны календар – гэта календар, у аснове якога ляжыць перыяд змены фаз Месяца.

Лунный календар – гэта календар, у аснове якога ляжыць перыяд змены фаз Луны.

ры́мскі календа́рь м ры́мскі календар м ['rymski kal'an'dar]

Рымскі календар у старажытнасці змяняў сваю форму некалькі разоў.

Римский календар у дрэвныя часы змяняў сваю форму некалькі разоў.

со́лнечны календа́рь м сонечны календар м ['son'etfny kal'an'dar]

Сонечны календар – гэта календар, даты якога паказваюць на становішча Зямлі падчас вярчэння вакол Сонца.

Солнечный календар – гэта календар, даты якога паказваюць на становішча Зямлі падчас вярчэння вакол Сонца.

фра́нцузскі рэспубліка́нскі календа́рь м французскі рэспубліка́нскі календар м [fran'tsuskі respubli'kanski kal'an'dar]

Французскі рэспубліка́нскі календар выкарыстоўваўся французскім урадам прыкладна 12 гадоў.

Французский республиканский календар існаваў французскім урадам прыкладна 12 гадоў.

эфіо́пскі календа́рь м эфіо́пскі календар м [efi'jopski kal'an'dar]

У аснове **эфіопскага календара** ляжыць больш ранні александры́йскі, ці копцкі, календар.

В аснове **эфиопского календара** ляжыць больш ранні александры́йскі, ці копцкі, календар.

юліа́нскі календа́рь м юліа́нскі календар м [juli'janski kal'an'dar]

Юліа́нскі календар быў уведзены Юліем Цэзарам у 46 годзе да н.э.

Юлианский календар быў уведзён Юліем Цэзарам у 46 году да н.э.

ВРЕМЯ ГОДА

ПОРЫ ГОДА ['pory 'hoda]

вясна́ ж вясна ж [v'as'na]

Вясна – гэта пара года паміж зімой і летам.

Весна – гэта пара года паміж зімой і летам.

зіма́ ж зіма ж [zi'ma]

Зімку тут звычайна ідзе снег.

Зимой звычайна ідзе снег.

лѐто с лета н [l'ɛta]

Улетку я еду на адпачынак.

Летом я еду в отпуск.

осень ж восень ж [vos'ɛnʲ]

Восень – гэта пара года, калі лісце змяняе колер і спеюць плады.

Осень – это время года, когда листья меняют цвет и созревают плоды.

МЕСЯЦЫ

МЕСЯЦЫ [m'ɛs'atɕy]

август м жнівень м [ʹzniv'ɛnʲ]

Жнівень – гэта восьмы месяц года.

Август – это восьмой месяц года.

апрэль м красавік м [krasa'vik]

Гэта адбылося сямнаццатага **красавіка**.

Это произошло семнадцатого **апреля**.

декабрь м снежань м [s'n'ɛzanʲ]

Новы офіс адкрыецца ў **снежні**.

Новый офис откроется в **декабре**.

іюль м ліпень м [l'ip'ɛnʲ]

Яна пачала тут працаваць у **ліпені** мінулага года.

Она начала здесь работать в **июле** прошлого года.

июнь м чэрвень м [tʃ'ɛv'ɛnʲ]

Чэрвень – першы месяц лета.

Июнь – первый месяц лета.

май м травень м [trav'ɛnʲ]

Травень – мой любімы месяц.

Май – мой любимый месяц.

март м сакавік м [saka'vik]

У нашым рэгіёне снег пачынае раставаць у **сакавіку**.

В нашем регионе снег начинает таять в **марте**.

ноябрь м лістапад м [lista'pat]

Я нарадзіўся ў **лістападзе**.

Я родился в **ноябре**.

октябрь м кастрычнік м [kast'rytʃnik]

Яны ажаніліся трэцяга **кастрычніка**.

Они поженились третьего **октября**.

сентябрь м верасень м [v'ɛras'ɛnʲ]

Верасень – першы месяц восені.

Сентябрь – первый месяц осени.

февраль м люты м [l'utɕy]

У **лютым** я падхапіў прастуду.

В **феврале** я подхватил простуду.

январь м студзень м [studz'ɛnʲ]

Як правіла, **студзень** – гэта халодны месяц.

Как правило, **январь** – это холодный месяц.

ДНИ НЕДЕЛИ

ДНІ ТЫДНЯ [dni 'tydn'a]

воскресенье с нядзеля ж [n'a'dz'ɛl'a]

Нядзеля лічыцца непрацоўным днём у шмат якіх краінах свету.

Воскресенье считается нерабочим днём во многих странах мира.

вторник м аўторак м [aw'torak]

Я захварэў у **аўторак**.

Я заболел во **вторник**.

понедельник м панядзелак м [pan'a'dz'ɛlak]

Панядзелак – дзень цяжкі.

Понедельник – день тяжёлый.

пятница ж пятніца ж [p'atnitsa]

Дзякуй богу, сёння **пятніца**.

Слава богу, сегодня **пятница**.

среда ж серада ж [s'ɛra'da]

Ён прыедзе ў **сераду**.

Он приедет в **среду**.

суббота ж субота ж [su'bota]

Яна з'ехала ў мінулую **суботу**.

Она уехала в прошлую **субботу**.

четверг м чацвер м [tʃat's'vier]

Чацвер – гэта чацвёрты дзень тыдня.

Четверг – это четвёртый день недели.

арифметический л арыфметычны *прым*

[aryfm'ɛ'tɕɨnʲ]

Арыфметычны календар – гэта календар, які заснаваны на зборы строгіх правілаў.

Арифметический календарь – это календарь, который основан на своде строгих правил.

астрономический л астранамічны *прым*

[astrana'miɕɨnʲ]

Астранамічны календар заснаваны на сталых назіраннях.

Астрономический календар основан на постоянных наблюдениях.

древний л старажытны *прым* [stara'zytnɕy]

Некаторыя **старажытныя** календары былі сінхранізаваны з рухам Венеры.

Некоторые **древние** календари были синхронизированы с движением Венеры.

полный л поўны *прым* [p'olnɕy]

Поўныя календары робяць магчымым даць назву кожнаму дню, а няпоўныя календары – не.

Полные календари делают возможным дать название каждому дню, а неполные календари – нет.

современный л сучасны *прым* [su'ɕasɕy]

У **сучасны** час мы карыстаемся грыгарыянскім календаром.

В **современное** время мы пользуемся григорианским календарём.

заканчиваться г заканчвацца дз [za'kanɕ'vats'a]

Год **заканчваецца** ў канцы 31 снежня.

Год **заканчивается** в конце 31 декабря.

называть г называць дз [nazɕ'vatsʲ]

Старажытныя германцы **назвалі** дні тыдня ў гонар паганскіх германскіх багоў.

Древние германцы **называли** дни недели в честь языческих германских богов.

начинаться г пачынацца дз [patɕɨ'nats'a]

Год **пачынаецца** 1 студзеня.

Год **начинается** 1 января.

продолжаться г працягвацца дз [pra'tɕ'afvats'a]

Невысакосны год сучаснага календара

працягваецца 365 дзён.

Невисокосный год современного календаря

продолжается 365 дней.

указывать г паказваць дз [pa'kazvatsʲ]

Гэты календар **паказвае** даты рэлігійных свят.

Этот календарь **указывает** даты религиозных праздников.

ЖАНРЫ ФІЛЬМОВ

ЖАНРЫ ФІЛЬМАУ [ˈʒanry ˈfɪlmaw]

анимаци́онный фильм м анімаці́йны фільм м [animaˈtɕynny ˈfɪlm]

Першы поўнаметражны **анімаці́йны фільм** быў зняты ў Аргентыне ў 1917 годзе.

Первый полнометражный **анимаци́онный фильм** был снят в Аргентине в 1917 году.

биографический фильм м біяграфі́чны фільм м [bijaˈɡraˈfʲiʦny ˈfɪlm]

Ты ведаеш якія-небудзь **біяграфі́чныя фільмы** пра Аўраама Лінкальна?

Ты знаєш якіе-небудь **біографические фильмы** про Авраама Линкольна?

боевик м баявік м [bajaˈvʲik]

Баявік як самастойны жанр пачаў развівацца ў 1970-х гадах.

Боевик как самостоятельный жанр начал развиваться в 1970-х годах.

вэ́стэрн м вестэрн м [ˈviestern]

Вестэрн – гэта гісторыя пра каўбояў, каней і перастрэлкі.

Вестерн – это история о ковбоях, лошадях и перестрелках.

воённый фильм м ваенны фільм м [vaˈjenny ˈfɪlm]

“Узвод” Олівера Стоуна – адзін з лепшых **ваенных фільмаў**.

“Взвод” Оливера Стоуна – один из лучших **военных фильмов**.

гангстерский фильм м гангстарскі фільм м [ˈɡanstarski ˈfɪlm]

Гэта – **гангстарскі фільм** пра чыкагскіх бутлегераў.

Это – **гангстерский фильм** про чикагских бутлегеров.

детективный фильм м дэтэкты́ўны фільм м [detekˈtʲywny ˈfɪlm]

Шэрлак Холмс быў паказаны ў вялікай колькасці

дэтэкты́ўных фільмаў.

Шерлок Холмс был изображён в великом множестве **детективных фильмов**.

документальный фильм м дакументальны фільм м [dakumɐnˈtalny ˈfɪlm]

Мы здымаем **дакументальны фільм** пра японскую культуру.

Мы снимаем **документальный фильм** о японской культуре.

дра́ма ж драма ж [ˈdrama]

Сыграць галоўную ролю ў **драме** – гэта адважны крок для камедыйнага актёра.

Сыграть главную роль в **драме** – это смелый шаг для комедийного актёра.

комедия ж камедыя ж [kaˈmʲedyja]

Ты аддаеш перавагу **камедыі** ці трагедыі?

Ты предпочитаешь **комедию** или трагедию?

короткометражный фильм м кароткаметражны фільм м [ka.ɾotkamʲetˈrazny ˈfɪlm]

Кароткаметражны фільм – гэта фільм працягласцю ад 20 да 40 хвілін.

Короткометражный фильм – это фильм продолжительностью от 20 до 40 минут.

мелодра́ма ж меладрама ж [miɐlaˈdrama]

Самы паспяховы фільм-**меладрама** – гэта “Тытанік”.

Самый успешный фильм-**мелодрама** – это “Титаник”.

музыкальный фильм м музычны фільм м [muˈzʲyʦny ˈfɪlm]

Гэта – фрагмент старога **музычнага фільма** з Фрэдам Астэрам, які танцуе.

Это – фрагмент старого **музыкального фильма** с танцующим Фредом Астером.

приключенческий фильм м прыгодні́цкі фільм м [prɨˈhodnʲiʦki ˈfɪlm]

Пошукі схаваных скарбаў ці закінутага горада – тыповая тэма **прыгодні́цкіх фільмаў**.

Поиски спрятанных сокровищ или затерянного города – типичная тема **приключенческих фильмов**.

три́ллер м трылер м [ˈtrylʲer]

Альфрэд Хічкок стаў піянерам мноства прыёмаў у жанры псіхалагічнага **трылера**.

Альфред Хичкок стал пионером множества приёмов в жанре психологического **триллера**.

фантастический фильм ж фантасты́чны фільм м [fantasˈtʲyʦny ˈfɪlm]

Бюджэты некаторых **фантастычных фільмаў** велізарныя.

Бюджеты некоторых **фантастических фильмов** огромны.

фильм для детей м фільм для дзяцей м [ˈfɪlm dlʲa dʲɪaˈtʲɕej]

Фільм для дзяцей можа быць зняты не абавязкова пра дзяцей.

Фильм для детей может быть снят не обязательно о детях.

фильм ужасов м фільм жахаў м [ˈfɪlm ˈʒaxaw]

Ты занадта юны, каб глядзець **фільм жахаў**.

Ты слишком юн, чтобы смотреть **фильм ужасов**.

фильм-катастрофа м фільм-катастрофа м [ˈfɪlm kataˈstrofa]

Нядаўна я глядзеў **фільм-катастрофу** пра магутны землятрус.

Недавно я смотрел **фильм-катастрофу** о мощном землетрясении.

фэ́нтэзи с фэнтэзі н [ˈfentezi]

У фільмах **фэнтэзі** звычайна прысутнічаюць магічныя, звышнатуральныя падзеі ці экзатычныя выдуманая светы.

В фильмах **фэнтези** обычно присутствуют магические, сверхъестественные события или экзотические вымышленные миры.

СЪЁМОЧНАЯ ГРУППА

ЗДЫМАЧНАЯ ГРУПА [ˈzdymaˈʦnaja ˈɡrupa]

актёр м актёр м [akˈtʲor]

У фільме будучь удзельнічаць сама меней тры суперзнакамітыя **акцёры**.

В фильме будут участвовать по меньшей мере три суперзнаменитых **актёра**.

актриса ж акторка ж [akˈtʲorka]

Яна марыць стаць **акторкай**.

Она мечтает стать **актрисой**.

ассистэнт рэжысёра м асістэнт рэжысёра м

[asis'tent rezy's'ora]

Першы **асістэнт рэжысёра** дапамагае дырэктару фільма і рэжысёру.

Первый **ассистент режисёра** помогает директору фільма и режисёру.

грымёр м грымёр м [hry'm'or]

Грымёр можа зрабіць так, каб акцёр выглядаў маладзей ці старэй.

Грымёр может сделать так, чтобы актёр выглядел моложе или старше.

дирэктар м дырэктар м [dy'rektar]

Дырэктар загадвае фізічнымі аспектамі вытворчасці.

Директор заведует физическими аспектами производства.

каскадёр м каскадзёр м [kaska'dz'or]

Каскадзёр – гэта той, хто выконвае якія-небудзь небяспечныя трукі.

Каскадёр – это тот, кто исполняет какие-либо опасные трюки.

кастюмёр м касцюмер м [kas'ts'u'm'ier]

Касцюмер адказны за ўсю адзежу, якую апранаюць акцёры.

Костюмер ответственен за всю одежду, которую надевают актёры.

оператар м аператар м [ap'e'ratar]

Мы назіралі, як **аператар** здымае сцэну.

Мы наблюдали, как **оператор** снимает сцену.

продюсер м прадзюсар м [pra'dz'usar]

Прадзюсар стварае ўмовы для стварэння фільмаў.

Продюсер создаёт условия для создания фильмов.

рэжысёр м рэжысёр м [rezy's'or]

Рэжысёр адказвае за творчыя аспекты фільма.

Режисёр отвечает за творческие аспекты фильма.

художник-пастановшчык м мастак-пастаноўшчык

м [mas'tak pasta'noush'chik]

Мастак-пастаноўшчык сочыць за эстэтычнымі і структурнымі дэталямі.

Художник-постановщик следит за эстетическими и структурными деталями.

СРЭДСТВА ДЛЯ ПРОСМОТРА ФИЛЬМОВ

СРОДКІ ДЛЯ ПРАГЛЯДУ ФІЛЬМАЎ

[s'rotki d'la prafi'lladu 'fil'maw]

відеакасэ́та ж відэакасета ж [videaka's'eta]

Устаў **відэакасету** ў відэамагнітафон.

Вставь **видеокасету** в видеомагнитофон.

відеамагнітафо́н м відэамагнітафон м

[videamafnita'fon]

У цябе ёсць **відэамагнітафон**?

У тебя есть **видеомагнитофон**?

DVD-дыск м DVD-дыск м [dzivdzi'dysk]

Гэты фільм ужо выйшаў на **DVD-дыску**.

Этот фильм уже вышел на **DVD-диске**.

кінапрае́ктор м кінапраектар м [kina'pra'jektar]

У майго сябра ёсць хатні **кінапраектар**.

У моего друга есть домашний **кинопроектор**.

пройгрывальца́ DVD-дыска́в м прайгравальнік

DVD-дыскаў м [prajh'ra'val'nik dzivdzi'dyskaw]

У наш час **прайгравальнікі DVD-дыскаў** – звычайная рэч.

В наше время **проигрыватели DVD-дисков** – обычная вещь.

КІНЕТАЭТР

КІНАТЭАТР [kinate'atr]

кіназа́л м кіназала ж [kina'zala]

У гэтым кінатэатры тры **кіназалы**.

В этом кинотеатре три **кинозала**.

крэ́сло с крэсла н [kresla]

Маё **крэсла** – нумар 36.

Моё **кресло** – номер 36.

фойе́ с фая н [fa'je]

У **фая** мы купілі папкорн.

В **фойе** мы купили попкорн.

экра́н м экран м [ek'ran]

Я хацеў бы паглядзець гэты фільм ізноў на вялікім

экрane.

Я хотел бы посмотреть этот фильм снова на

большом **экране**.

інтэ́рэсны́ л цікавы *прым* [ti'kavy]

Я не думаю, што баявік будзе ёй **цікавы**.

Я не думаю, что боевик будет ей **интересен**.

класі́фі́кацыйны л класічны *прым* [kla'sifny]

Гэта цудоўны **класічны** фільм.

Это великолепный **классический** фильм.

немой л нямы *прым* [n'a'my]

У мяне ёсць калекцыя **нямых** фільмаў Чарлі Чапліна.

У меня есть коллекция **немых** фильмов Чарли Чаплина.

ску́чны л нудны *прым* ['nudny]

Некаторыя кажуць, што гэты фільм **нудны**, але мне ён вельмі падабаецца.

Некоторые говорят, что этот фильм **скучный**, но мне он очень нравится.

чэ́рна-бе́лы л чорна-белы *прым* [t'forna'b'ely]

Быў час, калі існавалі толькі **чорна-белыя** фільмы.

Было время, когда существовали только **чёрно-белые** фильмы.

дублі́раваць г дубліраваць дз [dub'li'ravat']

Фільм **дубліраваны** на рускую мову.

Фильм **дублирован** на русский язык.

пока́зваць г паказваць дз [pa'kazvat']

Гэты фільм **пакажуць** у аўторак.

Этот фильм **покажут** во вторник.

рэжы́сйраваць г рэжысйраваць дз [rezy's'iravat']

Хто будзе **рэжысйраваць** гэты фільм?

Кто будет **режиссировать** этот фильм?

смот́рэць г глядзець дз [fli'a'dziet']

Мой сусед – вар'ят: часам ён **глядзіць** па 5 фільмаў у дзень!

Мой сосед – сумасшедший: иногда он **смотрит** по 5 фильмов в день!

снiма́ць г здымаць дз [zdy'mat']

Мае сябры спрабуюць **зняць** аматарскі фільм.

Мои друзья пытаются **снять** любительский фильм.

ОСНОВНЫЕ ПОНЯТИЯ ОСНОВНЫЕ ПОНЯТИЯ [as'nownyja pa'n'ats'i]

автор м аўтар м [ˈawtar]

Мы ўзялі інтэрв'ю ў **аўтара** гэтай кнігі.

Мы взяли интервью у **автора** этой книги.

брошюра ж брашура ж [bra'fura]

Брашура – гэта невялікая тонкая кніжка ў папярвай вокладцы.

Брошюра – это небольшая тонкая книжка в бумажной обложке.

глава ж раздзел м [razi'dz'el]

Раман падзелены на 50 **раздзелаў**.

Роман разделён на 50 **глав**.

издание с выданне н [vy'dan'nie]

Гэта – трэцяе **выданне** рамана.

Это – третье **издание** романа.

книга ж кніга ж ['knifa]

У наступным месяцы наша выдавецтва выдаць 25 новых **кніг**.

В следующем месяце наше издательство издаст 25 новых **книг**.

мягкая обложка ж мякая вокладка ж ['m'akkaja
'voklatka]

Гэта – таннейшае выданне ў **мягкай вокладцы**.

Это – более дешёвое издание в **мягкой обложке**.

переплёт м пераплёт м [p'era'pl'ot]

Мала хто з пакупнікоў можа дазволіць сабе кнігу ў такім раскошным **пераплёце**.

Мало кто из покупателей может позволить себе книгу в таком роскошном **переплёте**.

писатель м пісьменнік м [pis'i'men'nik]

Гэты **пісьменнік** становіцца ўсё больш і больш папулярным.

Этот **писатель** становится всё более и более популярным.

страница ж старонка ж [sta'ronka]

Гэтая кніга змяшчае 1094 **старонкі**.

Эта книга содержит 1094 **страницы**.

суперобложка ж супервокладка ж [sup'ier'voklatka]

Супервокладка – гэта здымная вонкавая вокладка кнігі.

Суперобложка – это съёмная внешняя обложка книги.

твёрдый переплёт ж цвёрды пераплёт м [ˈtʲiv'ordy
p'era'pl'ot]

Каб купіць добрую кнігу ў **цвёрдым пераплёце** прыйдзеца выдаткаваць больш.

Чтобы купить хорошую книгу в **твёрдом переплёте**, придётся потратить больше.

титulusный лист м тытульны ліст м ['tytul'ny list]

Тытульны ліст кнігі быў вычварна ўпрыгожаны.

Титульный лист книги был затейливо разукрашен.

часть ж частка ж ['tʃastka]

Усе тры **часткі** аднолькава добрыя.

Все три **части** книги одинаково хороши.

ЛИТЕРАТУРНЫЕ ФОРМЫ ЛІТАРАТУРНЫЯ ФОРМЫ [litar'a'turnyja 'formy]

повесть ж аповесць ж [a'pov'es'tʲi]

Аповесць карацейшая за раман.

Повесть короче, чем роман.

рассказ м апавяданне н [apav'a'dan'nie]

О'Генры быў цудоўным майстрам **апавядання**.

О'Генри был великолепным мастером **рассказа**.

роман м раман м [ra'man]

Гэты **роман** даволі доўгі.

Этот **роман** довольно длинный.

стихотворение/поэма с/ж верш/паэма м/ж ['v'ierʃ/
pa'ema]

Гэта – зборнік **вершаў** нашага вядомага паэта.

Это – сборник **стихотворений** нашего известного поэта.

ЛИТЕРАТУРНЫЕ ТЕХНИКИ ЛІТАРАТУРНЫЯ ТЭХНІКІ [litar'a'turnyja 'texniki]

поэзия ж паэзія ж [pa'ezi'a]

Рыфму выкарыстоўваюць у **паэзіі** і песнях.

Рифму используют в **поэзии** и песнях.

проза ж проза ж ['proza]

Проза – гэта форма пісьменніцтва, якая нагадвае паўсядзённую гаворку.

Проза – это форма сочинительства, напоминающая повседневную речь.

ЛИТЕРАТУРНЫЕ ЖАНРЫ ЛІТАРАТУРНЫЯ ЖАНРЫ [litar'a'turnyja 'zanry]

басня ж байка ж ['bajka]

Шмат якія антычныя **байкі** прыпісваюцца Эзопу.

Многие античные **басни** приписываются Эзопу.

беллетристика ж белетрыстыка ж [b'el'e'trystyka]

Яе бацька – аўтар папулярнай **белетрыстыкі**.

Её отец – автор популярной **беллетристики**.

биография ж біяграфія ж [bija'frafija]

Мы плануем выдаваць **біяграфіі** знакамітых людзей.

Мы планируем издавать **биографии** знаменитых людей.

детектив м дэтэктыў м [detek'ty'w]

Ён не чытае нічога, акрамя **дэтэктываў**.

Он не читает ничего, кроме **детективов**.

историческая проза ж гістарычная проза ж [f'ista'ry'naja 'proza]

Існуе шмат **гістарычнай прозы**, прысвечанай Старажытнаму Рыму.

Существует много **исторической прозы**, посвящённой Древнему Риму.

любовный роман м любоўны раман м [l'u'bowny
ra'man]

Некалькі паліц у краме былі застаўлены **любоўнымі раманами**.

Несколько полок в магазине были заставлены **любовными романами**.

мемуа́ры *мн* мемуа́ры *мн* [mʲɛmuˈaɾɨ]

Стары генерал пачаў пісаць свае **мемуа́ры**.

Старый генерал начал писать свои **мемуа́ры**.

прикладно́ческий рома́н *м* прыгодні́цкі рама́н *м* [pɾɨˈhodnʲɪtskʲɪ raˈman]

Аляксандр Дзюма напісаў шмат **прыгодні́цкіх рама́наў**.

Александр Дюма написал много **прикладно́ческих рома́нов**.

публици́стика *ж* публіцы́стыка *ж* [publʲɪˈtɕystʲɪka]

Дзе ў гэтай краме аддзел **публіцы́стыкі**?

Где в этом магазине отдел **публици́стики**?

сказка́ *ж* казка *ж* [ˈkaskə]

Гэта – зборнік **казак** з каляровымі ілюстрацыямі.

Это – сборник **сказок** с цветными иллюстрациями.

тры́ллер *м* трылер *м* [ˈtrylʲɐr]

Мне падабаюцца псіхалагічныя **трылеры** Стывена Кінга.

Мне нравятся психологические **триллеры** Стивена Кинга.

фанта́стика *ж* фанта́стыка *ж* [fanˈtastʲɪka]

Жанр **фанта́стыкі** развіўся ў 20-м стагоддзі.

Жанр **фантастики** развился в 20-м веке.

фэ́нтези *с* фэнтэзі *с* [ˈfɛntɐzʲɪ]

Джон Толкіен, верагодна, найвядомейшы аўтар кніг у жанры **фэнтэзі**.

Джон Толкиен, вероятно, самый известный автор книг в жанре **фэнтези**.

э́сэ *с* эсэ *с* [ɛˈsɐ]

Апроч рама́наў гэты пісьменнік напісаў шэраг літаратурных **эсэ**.

Помимо рома́нов этот писатель написал ряд литературных **эссе**.

ПЕРСОНА́Л ИЗДА́ТЕЛЬСТВА

ПЕРСАНА́Л ВЫДАВЕ́ЦТВА [pʲɛrsaˈnalʲ vʲɪdaˈvʲɛtɕtva]

верста́льщик *м* вярста́льнік *м* [vʲarsˈtalʲnʲɪk]

Пасада **вярста́льніка** вакантная.

Должность **верста́льщика** вакантна.

гла́вный реда́ктор *м* галоўны рэда́ктар *м* [ˈhaˈlownʲɪ reˈdaktar]

Гэта – **галоўны рэда́ктар** нашага выдавецтва.

Это – **главный реда́ктор** нашего издательства.

корре́ктор *м* карэ́ктар *м* [kaˈrektar]

Карэ́ктары выпраўляюць граматыку, арфаграфію і пунктуацыю.

Корре́кторы исправляют грамматику, орфографию и пунктуацию.

переводчи́к *м* перакладчы́к *м* [pʲɛraˈklatɕʲɪk]

Нялёгка знайсці высокакваліфікаванага

перакладчы́ка з санскрыту.

Нелегко найти высококвалифицированного

переводчи́ка с санскрита.

реда́ктор-рецензэ́нт *м* рэда́ктар-рэцэнзэ́нт *м* [reˈdaktar rɛtsɐnˈzʲɛnt]

Рэда́ктар-рэцэнзэ́нт вывучае заяўкі і ўзоры раздзелаў і робіць прапановы па публікацыі рукапісаў.

Реда́ктор-рецензэ́нт изучает заявки и образцы глав и делает предложения о публикации рукописей.

техні́ческий реда́ктор *м* тэхні́чны рэда́ктар *м*

[tɛxˈnʲiʲnɨ reˈdaktar]

Гэтая дзяўчына – наш новы **тэхні́чны рэда́ктар**.

Эта девушка – наш новый **техни́ческий реда́ктор**.

художественный реда́ктор *м* маста́цкі рэда́ктар *м*

[masˈtatskʲɪ reˈdaktar]

Чым займаецца **маста́цкі рэда́ктар**?

Чем занимается **художественный реда́ктор**?

интеллектуа́льный *п* інтэлектуальны *прым*

[intelʲektuˈalʲnɨ]

Для **інтэлектуальнай** літаратуры гэтая кніга прадаецца добра.

Для **интеллектуальной** литературы эта книга продается хорошо.

захва́тываю́щий *п* заха́пляльны *прым* [zaxaˈplʲalʲnɨ]

Гэты раман сапраўды **заха́пляльны** твор літаратуры.

Этот роман по-настоящему **захватывающее** произведение литературы.

филосо́фский *п* філасо́фскі *прым* [fʲiləˈsofskʲɪ]

Ёй падабаюцца **філасо́фскія** раманы.

Ей нравятся **филосо́фские** романы.

популя́рный *п* папуля́рны *прым* [papuˈlʲarnɨ]

Ён умее вызначаць, які рукапіс стане **папуля́рнай** кнігай.

Он умеет определять, какая рукопись станет **популярной** книгой.

хо́дкий (в пла́не прода́ж) *п* ходкі (у сэнсе

продажаў) *прым* [ˈxotkʲɪ (uˈsensʲɐ ˈprodazaw)]

Мне патрэбны спіс самых **ходкіх** кніг мінулага месяца.

Мне нужен список самых **ходких** книг прошлого месяца.

иллюстри́ровать *з* ілюстраваць *дз* [ilʲiˈustraˈvatsʲ]

Кніга будзе **ілюстравана** вядомым мастаком.

Книга будет **иллюстрирована** известным художником.

печа́таты *з* друкаваць *дз* [drukəˈvatsʲ]

Гэтая машына можа **друкаваць** 60 старонак у хвіліну.

Эта машина может **печатать** 60 страниц в минуту.

писа́ть *з* пісаць *дз* [pʲiˈsatsʲ]

Што вы цяпер **пішаце**?

Что вы сейчас **пишете**?

публико́вать *з* выдаваць *дз* [vʲɪdaˈvatsʲ]

Гэтая фірма **выдае** падручнікі для школ.

Эта фирма **публикует** учебники для школ.

редакти́ровать *з* рэдагаваць *дз* [redaˈfʲatʲsʲ]

Я буду **рэдагаваць** усе вашы кнігі.

Я буду **редактировать** все ваши книги.

ТИПЫ КОМПЬЮТЕРОВ ТИПЫ КАМП'ЮТАРАЎ [ˈtypy kam'pjutaraw]

встроенный компьютер м убудаваны камп'ютар м [ubuda'vany kam'pjutar]

Убудаваныя камп'ютары запраграмаваны для нейкай спецыфічнай задачы.

Встроенные компьютеры запрограммированы для какой-то специфической задачи.

лэптоп м лэптоп м [lep'top]

Лэптопы – кампактныя і лёгкія.

Лэптопы – компактные и лёгкие.

мэйнфрэйм м мэйнфрэйм м [mejn'frejm]

Мэйнфрэймы – гэта вялікія камп'ютары, якія выкарыстоўваюцца для кіравання бізнэсам ці ў якасці сервера.

Мэйнфреймы – это большие компьютеры, используемые для управления бизнесом или в качестве сервера.

настольный компьютер м настольны камп'ютар м [nas'tol'ny kam'pjutar]

Настольныя камп'ютары выкарыстоўваюцца ў шматлікіх хатах.

Настольные компьютеры используются во многих домах.

суперкомпьютер м суперкамп'ютар м [sup'erkam'pjutar]

Ваенныя агенцтвы – вельмі актыўныя карыстальнікі суперкамп'ютараў.

Военные агентства – очень активные пользователи суперкомпьютеров.

КОМПОНЕНТЫ КОМПЬЮТЕРА КАМПАНЕНТЫ КАМП'ЮТАРА [kampa'nenty kam'pjutara]

графическая карта ж графічная карта ж [hra'fichnaja 'karta]

Графічная карта дапамагае камп'ютару ствараць візуальныя эфекты.

Графическая карта помогает компьютеру создавать визуальные эфекты.

дискковод гибких дисков м дыскавод гнуткіх дыскаў м [dyska'vot 'fnutkix 'dyskaw]

Дыскавод гнуткіх дыскаў – гэта частка камп'ютара, якая чытае інфармацыю з дыскета.

Дискковод гибких дисков – это часть компьютера, которая считывает информацию с дискета.

жёсткий диск м цвёрды дыск м ['tʃɛ'vɔrdy 'dysk]

У цвёрдых дысках выкарыстоўваецца магніт для захоўвання інфармацыі.

В жестких дисках используется магнит для хранения информации.

звуковая карта ж гукавая карта ж [ʒuka'vaja 'karta]

Гукавую карту можна дадаць да мацярынскай платы.

Звуковую карту можно добавить к материнской плате.

клавиатура ж клавіятура ж [klavija'tura]

Клавіятура дазваляе карыстальніку ўводзіць у камп'ютар літары і лічбы.

Клавиатура позволяет пользователю вводить в компьютер буквы и цифры.

микрочип м мікрачып м [mikra'čyp]

Мікрачып вельмі крохкі.

Микрочип очень хрупок.

монитор м манітор м [mani'tor]

Некаторыя мадэлі камп'ютарных манітораў могуць выкарыстоўвацца як тэлевізар.

Некоторые модели компьютерных мониторов могут использоваться как телевизор.

мышь ж мыш ж [myʃ]

У камп'ютарнай тэхніцы мыш – гэта ўказальная прылада.

В компьютерной технике мышь – это указательное устройство.

операционная система ж аперацыйная сістэма ж [ap'era'tsyjnaja sista'tema]

Аперацыйная сістэма – гэта тое, што патрэбна, каб на камп'ютарах працавалі праграмы.

Операционная система – это то, что нужно, чтобы на компьютерах работали программы.

оснастка (компьютера) ж абсталяванне (камп'ютара) н [ap'stal'a'van'nje (kam'pjutara)]

Табе пара памянаць частку абсталявання твайго камп'ютара.

Тебе пора упомянуть часть оснастки твоего компьютера.

программное обеспечение с праграмае забеспячэнне н [pra'h'ramnaje zab'es'pja'č'en'nje]

Кампанія "Майкрасофт" вырабляе самае папулярнае праграмае забеспячэнне ў свеце.

Компания "Майкрасофт" производит самое популярное программное обеспечение в мире.

системная (материнская) плата ж сістэмная (мацярынская) плата ж [sis'temnaja (mat'sja'ryn'skaja) 'plata]

Сістэмная плата – гэта "найцэнтральнейшая" частка камп'ютара.

Системная плата – это самая "центральная" часть компьютера.

центральный процессор м цэнтральны працэсар м [tsen'tral'ny pra'tsesar]

Цэнтральны працэсар – гэта важная частка кожнага камп'ютара.

Центральный процессор – это важная часть каждого компьютера.

экран м экран м [e'kran]

У мяне ёсць новы манітор з плоскім экранам.

У меня есть новый монитор с плоским экраном.

ИНТЕРНЕТ ІНТЭРНЭТ [inter'net]

блог м блог м [blox]

Блог – гэта сайт кшталту дзённіка ці асабістага часопіса.

Блог – это сайт типа дневника или личного журнала.

браузер (веб-обозреватель) м браўзар (вэб-аглядальнік) м ['brawzar (veba'fili'a'dal'nik)]

Браўзар – гэта камп'ютарная праграма, якая дазваляе знаходзіць сайты ў Інтэрнэце.

Браузер – это компьютерная программа, позволяющая находить сайты в Интернете.

веб-сервер м вэб-сервер м [vɐp's'ervier]

Вэб-серверы могуць перагружацца з-за занадта насычанага сеткавага трафіку.

Веб-серверы могут перегружаться из-за слишком насыщенного сетевого трафика.

веб-страница ж вэб-старонка ж [vɛpsta'ronka]

Для графічнага адлюстравання **вэб-старонкі** патрэбны браўзар.

Для графічнага отображэння **веб-страницы** нужен браўзер.

веб-форум м вэб-форум м [vɛp'forum]

Я знайшоў цікавы **вэб-форум** для аматараў сабак.

Я знайшоў цікавы **веб-форум** для любіцеляў сабак.

вірус м вірус м [v'irus]

Мне патрэбна абарона ад **вірусаў**.

Мне нужна зашчыта ад **вірусаў**.

Всёмирная паўціна ж Сусветнае павуцінне н

[sus'i'vjetnaje pavu'tsin'nie]

Сусветнае павуцінне было вынайдзена ў 1989 годзе

Цімам Бернерсам-Лі.

Всёмирная паўціна была изобретена в 1989 году Тимом Бернерсом-Ли.

гипертэкст м гіпертэкст м [hip'er'tekst]

Гіпертэкст – гэта тэкст са спасылкамі на іншыя тэксты, які паказвае камп'ютар.

Гипертекст – это текст, показываемый компьютером, со ссылками на другие тексты.

обмен файлами м абмен файламі м [ab'm'en 'fajlami]

Абмен файламі – гэта практыка, якая робіць файлы даступнымі для іншых карыстальнікаў.

Обмен файлами – это практика, делающая файлы доступными для других пользователей.

поисковая система ж пошукавая сістэма ж [p'oʃukavaja

sis'tema]

Rambler i Google – гэта **пошукавыя сістэмы**.

Rambler i Google – это **поисковые системы**.

потокковое видео с струменевое відэа н [strum'ien'evaje 'videa]

Струменевое відэа – гэта змесціва, якое пасылаецца ў спэцыяльным выглядзе праз Інтэрнэт.

Потоковое видео – это содержимое, посылаемое в сжатом виде через Интернет.

речевая почта ж маўленчая пошта ж [maw'ien'faja

poʃta]

Інтэрнэт-службы **маўленчай пошты** прапануюць вам значныя магчымасці.

Інтэрнэт-службы **речевой почты** предлагают вам значительные возможности.

сайт м сайт м [sajt]

Наведзіце **сайт** нашай кампаніі.

Посетите **сайт** нашей компании.

сетевая игра ж сеткавая гульня ж [s'ietkavaja huli'n'ia]

Я аддаю перавагу **сеткавым гульням**.

Я предпочитаю **сетевые игры**.

сеть ж сетка ж [s'ietka]

Інтэрнэт – гэта **сетка** камп'ютарных сетак.

Интернет – это **сеть** компьютерных сетей.

спам м спам м [spam]

Як пазбавіцца ад **спамаў**?

Как избавиться от **спама**?

ссылка ж спасылка ж [spa'sylka]

Гэта цікавы сайт са **спасылкамі** на аналагічныя сайты.

Это интересный сайт со **ссылками** на аналогичные сайты.

удалённый доступ м выдалены доступ м [vydal'eny 'dostup]

Гэта азначае **выдалены доступ** да вашага персанальнага камп'ютара адусюль.

Это означает **удалённый доступ** к вашему персональному компьютеру отовсюду.

чат м чат м [ʃat]

Чат – гэта віртуальнае месца ў Інтэрнэце, дзе людзі могуць збірацца і "размаўляць".

Чат – это виртуальное место в Интернете, где люди могут собираться и "разговаривать".

электронная коммерция ж электронная камерцыя ж [el'ek'tronnaja ka'm'ertɕja]

Amazon.com, Inc – гэта міжнародная кампанія, якая займаецца **электроннай камерцыяй**.

Amazon.com, Inc – это международная компания, занятая **электронной коммерцией**.

электронная почта ж электронная пошта ж

[el'ek'tronnaja 'poʃta]

Мы можам звязацца па **электроннай пошце**.

Мы можем связаться по **электронной почте**.

высокоскоростной л высакахуткасны *прым* [vysaka'hutkasny]

Мы прапануем вам **высакахуткасную** сувязь з Інтэрнэтам.

Мы предлагаем вам **высокоскоростную** связь с Интернетом.

мощный л магутны *прым* [ma'futny]

Магутны камп'ютар шмат каштуе.

Мощный компьютер стоит дорого.

персональный л персанальны *прым* [persa'nalny]

Вы павінны ўмець карыстацца **персанальным** камп'ютарам.

Вы должны уметь пользоваться **персональным** компьютером.

портативный л партатыўны *прым* [parta'tywny]

Я хачу ўзяць з сабой **партатыўны** камп'ютар.

Я хочу взять с собой **портативный** компьютер.

цифровой л лічбавы *прым* ['lidz'bvay]

Мой брат працуе ў краме **лічбавай** тэхнікі.

Мой брат работает в магазине **цифровой** техники.

выполнять г выконваць дз [vy'konvatʃ]

Наколькі хутка сучасныя камп'ютары могуць **выконваць** вылічэнні?

Насколько быстро современные компьютеры могут **выполнять** вычисления?

зависнуть г звязінуць дз [za'visnustʃ]

Мой камп'ютар ізноў **завіс**.

Мой компьютер снова **завис**.

обрабатывать г апрацоўваць дз [apra'tsovvatʃ]

Камп'ютары **апрацоўваюць** дадзеныя.

Компьютеры **обрабатывают** данные.

скачивать г пампаваць дз [pampa'vatʃ]

Сёння я **скачаў** новыя песні маёй любімай групы.

Сегодня я **скачал** новые песни моей любимой группы.

хранить г захоўваць дз [za'xovvatʃ]

Цвёрды дыск можа **захоўваць** шмат інфармацыі.

Жёсткий диск может **хранить** массу информации.

ВСЕЛЕННАЯ**СУСВЕТ** [su'siv'et]**астероїд** м астероїд м [aste'roit]**Астероїди** – гэта малыя планеты паміж Марсам і Юпітарам.**Астероиды** – это малые планеты между Марсом и Юпитером.**бэлы́й карлік** м белы карлік м ['bi'elɪ 'karlik]**Белы карлік** – гэта гарачая зорка, тэрмін існавання якой блізка да канца.**Белый карлик** – это горячая звезда, срок существования которой близок к концу.**большо́й взры́в** м вялікі выбух м [vʲa'likɪ 'vybux]Паводле тэорыі **вялікага выбуху**, Сусвет па-ранейшаму пашыраецца.Теория **большого взрыва** предполагает, что Вселенная по-прежнему расширяется.**гала́ктика** ж галактыка ж [ɦa'laktyka]**Галактыка** – гэта буйное скопішча зорак.**Галактика** – это крупное скопление звёзд.**звезда́** ж зорка ж [ˈzorka]**Зорка** – гэта вельмі вялікая маса газу, які гарыць ў космасе.**Звезда** – это очень большая масса газа, горящего в космосе.**кваза́р** м квазар м [kva'zar]**Квазар** – гэта вельмі яркі аб'ект, прырода якога ў дакладнасці не вядомая.**Квазар** – это очень яркий объект, природа которого в точности не известна.**коме́та** ж комета ж [ka'm'etə]**Комета** – гэта шар, які ў асноўным складаецца з лёду.**Комета** – это шар, в основном состоящий из льда.**красно́й карлік** м чырвоны карлік м [ʧyr'vony 'karlik]**Чырвоны карлік** – гэта невялікая і адносна халодная зорка.**Красный карлик** – это небольшая и относительно холодная звезда.**метео́р** м метэор м [m'ete'or]**Метэор** – гэта невялікая часціца матэрыі, якая лятае ў космасе.**Метеор** – это небольшая частица материи, летающая в космосе.**плане́та** ж планета ж [pla'n'etə]Ці ёсць жыццё на іншых **планетах**?Есть ли жизнь на других **планетах**?**пульса́р** м пульсар м [pul'sar]**Пульсар** – гэта аб'ект кшталту зоркі, які звычайна не бачны, але пасылае радыёсігналы.**Пульсар** – это объект типа звезды, который обычно не виден, но посылает радиосигналы.**сверхгига́нт** м звышгигант м [zvʲyʃn'i'ɦant]**Звышгиганты** адносяцца да наймасіўнейшых зорак.**Сверхгиганты** относятся к самым массивным звёздам.**сверхно́вая звезда́** ж звышновая зорка ж

[zvʲyʃn'ovaja 'zorka]

Звышновая зорка – гэта выбух зоркі.**Сверхновая звезда** – это взрыв звезды.**светово́й год** м светлавый год м [siv'etla'vy ɦot]Адзін **светлавый год** – гэта прыкладна 10 трыльёнаў кіламетраў.Один **световой год** – это примерно 10 триллионов километров.**созвёздіе** с созор'е н [su'zorje]Прыклады **созор'яў** – гэта Вялікая Мядзведзіца, Арыён і Андромеда.Примеры **созвездий** – это Большая Медведица, Орион и Андромеда.**спу́тнік** м спадарожнік м [spada'roznik]**Спадарожнік** – гэта любы аб'ект, які ў космасе круціцца па арбіце вакол іншага аб'екта.**Спутник** – это любой объект, который в космосе вращается по орбите вокруг другого объекта.**субгига́нт** м субгигант м [subɦi'ɦant]**Субгиганты** падобныя да Сонца ці крыху больш масіўныя за Сонца.**Субгиганты** подобны Солнцу или несколько массивнее Солнца.**тума́ннасць** ж туманнасць ж [tu'mannas'tsʲ]**Туманнасць** – гэта міжзоркавае воблака пылу.**Туманность** – это межзвёздное облако пыли.**чэ́рная дыра́** ж чорная дзірка ж [ˈʧornaja 'dzirka]**Чорная дзірка** – гэта касмічны аб'ект з выключна высокай сілай прыцягнення.**Чёрная дыра** – это космический объект с исключительно высокой силой притяжения.**СОЛНЕЧНАЯ СИСТЭМА****СОНЕЧНАЯ СИСТЭМА** [ˈson'eʃnaja sis'tema]**Вене́ра** ж Венера ж [vʲe'n'era]**Венера** мае цвёрдую камяністую паверхню.**Венера** имеет твёрдую каменную поверхность.**Земля́** ж Зямля ж [zʲam'ʲla]**Зямля** – гэта месца жыццарства мільёнаў відаў раслін і жывёл.**Земля** – это место обитания миллионов видов растений и животных.**Луна́** ж Месяц м [ˈmʲesʲats]Памер **Месяца** складае прыкладна чвэрць памеру Зямлі.Размер **Луны** составляет примерно четверть размера Земли.**Марс** м Марс м [mars]Існуюць звесткі, якія паказваюць на існаванне на **Марсе** прымітыўнага жыцця ў форме бактэрый.Существуют сведения, указывающие на существование на **Марсе** примитивной жизни в форме бактерий.**Мерку́рий** м Меркурий м [m'er'kuryj]**Меркурий** – гэта найбліжэйшая да Сонца планета.**Меркурий** – это ближайшая к Солнцу планета.**Непту́н** м Нептун м [nʲep'tun]**Нептун** – гэта чацвёртая па велічыні планета Сонечнай сістэмы.**Нептун** – это четвёртая по величине планета Солнечной системы.**Плутон** м Плутон м [plu'ton]**Плутон** – гэта планета-карлік.**Плутон** – это планета-карлик.

Сату́рн м Сатурн м [sa'turn]

Сатурн акружаны велізарнымі кольцамі з матэрыі, якая лягае ў космасе.

Сатурн акружён огромными кольцами из материи, летающей в космосе.

Ура́н м Уран м [u'ran]

Тэмпература на **Уране** – мінус 197 градусаў па Цэльсію.

Температура на **Уране** – минус 197 градусов по Цельсию.

Юпі́тер м Юпитер м [ju'piter]

Юпітер лічыцца газавым гігантам.

Юпитер считается газовым гигантом.

КОСМОНАВТИКА

КАСМАНАЎТЫКА [kasma'nawtyka]

астрона́вт м астронаўт м [astra'nawt]

Ніл Армстронг – знакаміты амерыканскі **астронаўт**.

Нил Армстронг – знаменитый американский **астронавт**.

іску́сственный спу́тник м штучны спадарожнік м [ʲɪʈʲɪnɐ spɔda'rozʲnʲɪk]

"Спутнік 1" быў першым **штучным спадарожнікам** Зямлі.

"Спутник 1" был первым **искусственным спутником** Земли.

космі́ческий кара́бль м касмічны карабель м [kas'ʲmʲiʧnɐ kara'bʲelʲ]

Касмічны карабель можа перавозіць людзей і грузы за межамі зямной атмасферы.

Космический корабль может перевозить людей и грузы за пределами земной атмосферы.

космодро́м м касмадром м [kasma'drom]

Касмадром – гэта месца для запуску касмічных караблёў.

Космодром – это место для запуска космических кораблей.

космона́вт м касманаўт м [kasma'nawt]

Касманаўт Юры Гагарын стаў першым чалавекам у космасе.

Космонавт Юрий Гагарин стал первым человеком в космосе.

орбіта́льная ста́нцыя ж арбітальная станцыя ж [arbi'tal'naja 'stantsija]

Арбітальная станцыя "Мір" працавала на працягу 15 гадоў.

Орбитальная станция "Мир" работала в течение 15 лет.

полёт м палёт м [pa'l'ot]

Касмічны **палёт**, як правіла, пачынаецца з запуску ракеты.

Космический **полёт**, как правило, начинается с запуска ракеты.

раке́та-носі́тель ж ракета-носьбіт ж [ra'kɛta 'nozʲbʲɪtʲ]

"Пратон" – гэта расійская **ракета-носьбіт**.

"Протон" – это российская **ракета-носитель**.

скафа́ндр м скафандр м [ska'fandr]

Скафандр апранаецца людзьмі, калі яны падарожнічаюць у космасе.

Скафандр надевается людьми, когда они путешествуют в космосе.

спуска́емый аппара́т м спущальны апарат м [spu'ʃʲalʲnɐ apa'rat]

Пілатуемая **спущальныя апараты** павінны мець усё неабходнае для паўсядзённага жыцця.

Пилотируемые **спускаемые аппараты** должны иметь всё необходимое для повседневной жизни.

стыко́вка ж стыкоўка ж [sty'kowka]

Стыкоўка двух касмічных караблёў прайшла паспяхова.

Стыковка двух космических кораблей прошла успешно.

беско́нечный л бясконцы *прым* [bʲas'kontɐ]

Ты можаш уявіць сабе, што Сусвет **бясконцы**?

Ты можешь представить себе, что Вселенная **бесконечна**?

беспи́лотный л беспілотны *прым* [bʲes'pʲilʲotnɐ]

Адзіны палёт карабля "Буран" быў **беспілотны**.

Единственный полёт корабля "Буран" был **беспилотным**.

внезе́мной л пазаземны *прым* [paza'zʲemnɐ]

Ці існуе **пазаземнае** жыццё?

Существует ли **внеземная** жизнь?

космі́ческий л касмічны *прым* [kas'ʲmʲiʧnɐ]

Планеты сфарміраваліся з **касмічнага** пылу.

Планеты сформировались из **космической** пыли.

пілаті́руемый л пілатуемы *прым* [pʲila'tujemɐ]

"Мір" быў стала дзейснай **пілатуемай** арбітальнай станцыяй.

"Мир" был постоянно действующей **пилотируемой** орбитальной станцией.

вра́щаться по орбі́те г круціцца па арбіце дз [krʲu'tsʲʲɪtsʲa pa ar'bʲitʲɪɐ]

Зямля **круціцца** вакол Сонца **па** авальнай **арбіце**.

Земля **вращается** вокруг Солнца **по** овальной **орбите**.

выхо́дить в откры́тый ко́смос г выходзіць у адкрыты космас дз [vy'xodzʲʲɪtʲ u at'krʲytɐ 'kosmas]

Касманаўты **выйдучь у адкрыты космас** заўтра.

Космонавты **выйдут в открытый космос** завтра.

запу́ска́ть г запуськаць дз [zapus'katsʲ]

Ракета была **запушчана** ў космас 12 красавіка.

Ракета была **запущена** в космос 12 апреля.

иссле́довать г даследаваць дз [dasʲɪ'ʲledavatsʲ]

Гэты спадарожнік будзе **даследаваць** самыя глыбокія кратары Месяца.

Этот спутник будет **исследовать** самые глубокие кратеры Луны.

притя́гива́ться г прыцягвацца дз [prʲɪ'tʲɪʲafʲavatsʲa]

Чаму спадарожнікі не **прыцягваюцца** да Зямлі, а застаюцца на арбіце?

Почему спутники не **притягиваются** к Земле, а остаются на орбите?

МІБЕЛЬ**МЭБЛЯ** ['mebl'a]**буфет** м буфет м ['bu'fiet]Твой любімы кубак тут, у **буфеце**.Твоя любимая чашка здесь, в **буфете**.**стол** м стол м [stol]Мне патрэбны кухонны **стол** уздоўж усёй сцяны.Мне нужен кухонный **стол** вдоль всей стены.**столёшніца** ж стальніца ж [stal'ni'tsa]Гэтая **стальніца** зроблена з каменю.Эта **столешница** сделана из камня.**табурэт** м зэдлік м ['zedlik]Гэта адмысловыя **зэдлікі** для кухні.Это специальные **табуреты** для кухни.**ящик выдвiжнoй** м шуфлядка ж [fuf'iatka]Вазьмі лыжку з правай **шуфлядкі**.Возьми ложку из правого **ящика**.**ОБОРУДОВАНИЕ****АБСТАЛЯВАННЕ** [apstal'a'van'n'e]**блендер** м блендар м ['blendar]З дапамогай **блендара** можна гатаваць супы, соусы, сокі і г. д.С помощью **блендера** можно готовить супы, соусы, соки и т. д.**вафельніца** ж вафельніца ж ['vafel'ni'tsa]Звычайна **вафельніца** складаецца з дзвюх металічных панэляў на шарнірах.Обычно **вафельница** состоит из двух металлических панелей на шарнирах.**весы** мн шалі мн ['fali]У цябе ёсць **шалі**, каб узважыць цукар?У тебя есть **весы**, чтобы взвесить сахар?**духoўка** ж духоўка ж [du'xowka]Стаў пірог у **духоўку**.Ставь пирог в **духовку**.**кран** м кран м [kran]У сучаснай кухні павінны быць мыйка і **краны** з гарачай і халоднай вадой.В современной кухне должны быть мойка и **краны** с горячей и холодной водой.**мiкравoлнoвая пeч** ж мікрахвалевае печ ж

[mikra'xval'evaja p'ietʃ]

Давай разагрэем гамбургеры ў **мікрахвалевай печы**.Давай разогреем гамбургеры в **миковолновой печи**.**мiксер** м міксер м ['miks'ier]**Міксер** – гэта прыбор, у якім змешваюцца прадукты.**Миксер** – это прибор, в котором смешиваются продукты.**мoрoзiльнaя кaмepa** ж маразільная камера ж

[mara'zil'naja 'kam'era]

Свежае мяса трэба захоўваць у **маразільнай камеры**.Свежее мясо нужно хранить в **морозильной камере**.**плiтa** ж пліта ж [pli'ta]На **пліце** ў маёй кухні чатыры фаяркі.На **плите** в моей кухне четыре конфорки.**пoсудoмoбeчнaя мaшiнa** ж пасудамыйная

машына ж [pasuda'myjnaja ma'ʃyna]

У наш час у многіх хатах ёсць **пасудамыйныя машыны**.В наше время во многих домах есть **посудомоечные машины**.**paкoвiнa** ж ракавіна ж ['rakavina]**Ракавіна** засмецілася.**Раковина** засорилась.**слiвнaя пoлкa** ж зліўная паліца ж [z'liw'naja pa'litca]**Зліўная паліца** – гэта частка ракавіны.**Сливная полка** – это часть раковины.**сушiлькa для пoсуды** ж сушылка для посуду ж

[su'ʃylka d'la 'posudu]

Сушылка для посуду ўжо поўная.**Сушилка для посуды** уже полная.**тoстep** м тостар м ['tostar]Я набыў новы электрычны **тостар**.Я приобрёл новый электрический **тостер**.**xoлoдiльнiк** м лядоўня ж [la'down'a]У **лядоўні** мусіць быць трохі аліўкавага алею.В **холодильнике** должно быть немного оливкового масла.**КУХОННАЯ УТВАРЬ****КУХОННАЕ НАЧЫННЕ** [ku'xonna'e na'ʃyn'n'e]**гoршoчeк** м збанок м [zba'nok]Гэтая страва рыхтуецца ў **збанку**.Это блюдо готовится в **горшочке**.**дoскa для рeзкi хлeбa** ж дошка для рэзання

хлеба ж ['dojka d'la 'rezan'n'a 'xleba]

Не рэж хлеб на сталё. Вазьмі **дошку для рэзання хлеба**.Не режь хлеб на столе. Возьми **доску для резки хлеба**.**жapoвнa** ж жароўня ж [za'rown'a]Некаторыя сучасныя **жароўні** прыстасаваны для выкарыстання ў духоўцы.Некоторые современные **жаровни** приспособлены для использования в духовке.**кaстрoўлa** ж рондаль м ['rondal']Суп – у жоўтым **рондалі**.Суп – в жёлтой **кастрюле**.

консервный нож м консервовы нож м
[kanʲ'sʲervavɐ noʃ]

Вазьмі **консервовы нож** і адкрыў слоікі.
Возьмі **консервный нож** и открой банки.

ложка-шумовка ж ложка-шумоўка ж ['lɔʃka
ʃu'movka]

Лыжка-шумоўка – гэта лыжка са мноствам
дзірачак.

Ложка-шумовка – это ложка с множеством
дырочек.

лопатка (кухонная) ж лопатка (кухонная) ж
[la'patka (ku'xonnaɐ)]

Прыпадзіміце край біфштэксу **лапаткай**, каб
паглядзець.

Приподнимите край бифштекса **лопаткой**, чтобы
посмотреть.

мусорное ведро с смеццевае вядро н
['sʲimʲetʲsʲevaje vʲad'ro]

Кінь яечную шкарлупіну ў **смеццевае вядро**.
Брось яичную скорлупу в **мусорное ведро**.

нож м нож м [noʃ]

У кухні ў нас ёсць **нажы** розных памераў.
В кухне у нас есть **ножи** разных размеров.

полонник м апалонік м [apa'lonik]

Апалонік – гэта вялікая глыбокая лыжка з доўгай
ручкай.

Полонник – это большая глубокая ложка с длинной
ручкой.

полотёнце с ручнік м [ruʃ'nʲik]

Выцірай талеркі любым з гэтых **ручнікоў**.
Вытирай тарелки любым из этих **полотенец**.

противень м бляха ж ['blʲaxa]

Каб прыгатаваць гэтую страву, нам патрэбна
шырокая **бляха**.

Чтобы приготовить это блюдо, нам нужен широкий
противень.

решётка-гриль ж рашотка-грыль ж [ra'ʃotka ɡrʲilʲ]

У цябе ёсць **рашотка-грыль**?

У тебя есть **решётка-гриль**?

сито с сита н ['sʲita]

Сита аддзяляе патрэбныя часціцы ад непатрэбнага
матэрыялу.

Сито отделяет нужные частицы от ненужного
материала.

сковорода ж патэльня ж [pa'telʲnʲa]

Асцярожна, **патэльня** гарачая.

Осторожно, **сковорода** горячая.

сковорода с ручкой ж патэльня з ручкай ж
[pa'telʲnʲa z 'ruʃkaj]

Гэтая **патэльня з ручкай** зроблена з нержавелай
сталі.

Эта **сковорода с ручкой** сделана из нержавеющей
стали.

сковорода-вок ж патэльня-вок ж [pa'telʲnʲa vok]

Патэльня-вок добра падыходзіць для гатавання
кітайскіх страў.

Сковорода-вок хорошо подходит для
приготовления китайских блюд.

сковарька ж хуткаварка ж [xutka'varka]

Хуткаваркі звычайна робяць з алюмінію ці
нержавелай сталі.

Сковарьки обычно делают из алюминия или
нержавеющей стали.

сотейник м сатэйнік м [sa'tejnik]

Сатэйнік – гэта род патэльні.

Сотейник – это род сковородки.

чайник м гарбатнік м [ħa'batnik]

Гарбатнік кіпіць.

Чайник кипит.

оснащённый л абсталяваны *прым* [apsta'ʲavny]

Наша кухня цалкам **абсталявана** ўсімі патрэбнымі
рэчамі.

Наша кухня полностью **оснащена** всеми нужными
вещами.

просторный л прасторны *прым* [pras'torny]

Якая **прасторная** кухня!

Какая **просторная** кухня!

современный л сучасны *прым* [su'ħasnɐ]

У **сучаснай** кухні мусяць быць сучаснае
абсталяванне.

В **современной** кухне должно быть современное
оборудование.

удобный л зручны *прым* ['zruʃny]

Усе нашы кухні вельмі **зручныя**.

Все наши кухни очень **удобны**.

чистый л чысты *прым* ['ħystɐ]

У кухні ўсё павінна быць **чыстым**.

В кухне всё должно быть **чистым**.

вытирать г выціраць дз [vyʲtʲi'ratʲ]

Вазьмі анучу і **вытры** стол.

Возьми тряпку и **вытри** стол.

готовить (еду) г гатаваць (ежу) дз [ħata'vatʲ ('jezu)]

Хадзем у кухню і **прыгатуем** што-небудзь.

Пойдём в кухню и **приготовим** что-нибудь.

есть г есці дз ['jesʲtʲ]

Звычайна мы **ядзім** сняданак на кухні.

Обычно мы **едим** завтрак в кухне.

мыть г мыць дз [myʲtʲ]

Я люблю **мыць** посуд.

Я люблю **мыть** посуду.

чистить г чысціць дз ['ħysʲtʲitʲ]

Пачысці пліту адмысловай вадкасцю.

Почисти плиту специальной жидкостью.

ДЕТАЛІ ЛІЦА

ДЭТАЛІ ТВАРУ [de'tali 'tvəru]

бакенбарды *мн* бакенбарды *мн* [bak'en'bardy]

Бакенбарды былі ў модзе ў ранейшыя часы.

Бакенбарды былі в моде в прежние времена.

борода *ж* барада *ж* [bara'da]

Ён гадуе **бараду**.

Он отрицает **бороду**.

бровь *ж* брыво *н* [bry'vo]

У яго былі густыя кустыстыя **бровы**.

У него были густые кустистые **брови**.

вёко *с* павека *н* [pa'veka]

Яго **павекі** былі паўпапушчаныя.

Его **веки** были полуопущены.

вёрхняя губа *ж* верхняя губа *ж* ['v'lerxn'aja fu'ba]

На маёй **верхняй губе** больш валасоў, чым трэба.

На моей **верхней губе** больше волос, чем нужно.

глаз *м* вока *н* ['voka]

У яе блакітныя **вочы**.

У неё голубые **глаза**.

кожа *ж* скура *ж* ['skura]

Лекар вывучыў стан **скуры** яе твару.

Врач изучил состояние **кожи** её лица.

лоб *м* лоб *м* [lor]

Лоб – гэта частка твару над вачыма і пад валасамі.

Лоб – это часть лица над глазами и под волосами.

ніжняя губа *ж* ніжняя губа *ж* ['nizn'aja fu'ba]

Дзіця выпукліла **ніжнюю губу**.

Ребёнок выпятил **нижнюю губу**.

ноздры *ж* ноздра *ж* ['nozdra]

Яго **ноздры** раздзімаліся.

Его **ноздри** раздувались.

нос *м* нос *м* [nos]

Ён стукнуў мяне па **носе**.

Он стукнул меня по **носу**.

переносіца *ж* пераносце *н* [p'era'nosi'sie]

Баюся, у мяне зламанае **пераносце**.

Боюсь, у меня сломана **переносица**.

падбародок *м* падбароддзе *н* [padba'rodč'e]

Яго **падбароддзе** было цалкам скрыта барадой.

Его **подбородок** был полностью скрыт бородой.

ресніца *ж* вейка *ж* ['v'ejka]

У яе былі доўгія прыгожыя **вейкі**.

У неё были длинные красивые **ресницы**.

рот *м* рот *м* [rot]

Не кладзі гэта ў **рот**!

Не клади это в **рот**!

скула *ж* скула *ж* ['skula]

Скула – гэта костка над шчакой, якраз пад вокам.

Скула – это кость над щекой, как раз под глазом.

усы *мн* вусы *мн* ['vusy]

Ён насіў тоненькія **вусікі**.

Он носил тоненькие **усики**.

ўхо *с* вуха *н* ['vuxa]

Не трэба мне так крычаць у **вуха**.

Не надо мне так кричать в **ухо**.

щека *ж* шчака *ж* [ʃʃa'ka]

Ён пацалаваў яе ў **шчаку**.

Он поцеловал её в **щёку**.

НЕДОСТАТКІ КОЖЫ

НЕДАХОПЫ СКУРЫ [n'eda'xopy 'skury]

жырность кóжи *ж* тлустасць скуры *ж* ['tlustas'tɕi 'skury]

Як мне паменшыць **тлустасць скуры**?

Как мне уменьшить **жирность кожи**?

кругі пад гла́замі *мн* кругі пад вачыма *мн* [kru'fi pad va'tɕuma]

Гэтыя **кругі пад вачыма** ў мяне могуць напалохаць любога.

Эти **круги под глазами** у меня могут напугать любого.

морщина *ж* зморшчына *ж* ['zmorʃtɕyna]

У старога на твары былі глыбокія **зморшчыны**.

У старика на лице были глубокие **морщины**.

сúхость кóжи *ж* сухасць скуры *ж* ['suxas'tɕi 'skury]

Я хачу пазбавіцца ад **сuxасці скуры**.

Я хочу избавиться от **сухости кожи**.

угрэвая сыпь *ж* вугрысты сып *м* [vu'fırysty syp]

Вугрысты сып – гэта скурная інфекцыя, выкліканая зменаі ў лоевых залозах.

Угревая сыпь – это кожная инфекция, вызванная изменениями в сальных железах.

КОСМЕТІЧЕСКІЕ СРЭДСТВА

КАСМЕТЫЧНЫЯ СРОДКІ [kas'm'e'ty'fnyja 'srotki]

блеск для губ *м* бляск для вуснаў *м* [bl'ask dl'a 'vusnaw]

Бляск для вуснаў вырабляецца ў выглядзе вадкасці ці мяккага рэчыва.

Блеск для губ производится в виде жидкости или мягкого вещества.

гель *м* гель *м* [fi'e'l]

Дзе мой флакон з **гелем** для душа?

Где мой флакон с **гелем** для душа?

гігіенічная помада *ж* гігіенічная памада *ж* [fi'fi'je'ni'f'naja pa'mada]

Некаторыя **гігіенічныя помады** змяшчаюць вітаміны.

Некоторые **гигиенические помады** содержат витамины.

губная помада *ж* губная памада *ж* [hub'naja pa'mada]

Губная помада прызначана для надання вуснам яркасці.

Губная помада предназначена для придания губам яркости.

карандаш для бровей *м* аловак для броваў *м* [a'lovak d'l'a 'brovaw]
Скарыстайце чорны **аловак для броваў**.
Воспользуйтесь чёрным **карандашом для бровей**.

карандаш для подводки век *м* аловак для падводкі павекаў *м* [a'lovak d'l'a pad'votki pa'vekaw]
Аловак для падводкі павекаў можа ствараць разнастайныя эстэтычныя ілюзіі.
Карандаш для подводки век может создавать разнообразные эстетические иллюзии.

контурный карандаш для губ *м* контурны аловак для вуснаў *м* ['konturny a'lovak d'l'a 'vusnaw]
Контурны аловак для вуснаў выкарыстоўваецца пасля нанясення памады.
Контурный карандаш для губ используется после нанесения помады.

крем *м* крэм *м* [krem]
Нялёгка выбраць адпаведны **крэм** для твара.
Нелегко выбрать подходящий **крем** для лица.

лосьон *м* ласьён *м* [las'i'on]
Гэты **ласьён** вельмі прыемна пахне.
Этот **лосьон** очень приятно пахнет.

накладные ресницы *мн* накладныя вейкі *мн* [naklad'nyja 'viejki]
Можа быць, мне варта карыстацца **накладнымі вейкамі**?
Может быть, мне стоит пользоваться **накладными ресницами**?

помада для объема губ *ж* памада для аб'ёму вуснаў *ж* [pa'mada d'l'a ab'jomu 'vusnaw]
Памада для аб'ёму вуснаў выкарыстоўваецца для таго, каб вусны выглядалі паўнейшымі.
Помада для объема губ используется для того, чтобы губы выглядели полнее.

пудра *ж* пудра *ж* ['pudra]
Калі твая скура занадта блішчыць, скарыстай **пудру**.
Если твоя кожа слишком блестит, воспользуйся **пудрой**.

румяна *мн* румяны *мн* [ru'm'any]
Жанчыны карыстаюцца **румянамі**, каб падрумяніць шчокі.
Женщины пользуются **румянами**, чтобы подрумянить щёки.

тени для век *мн* цені для павекаў *мн* ['t's'eni d'l'a pa'vekaw]
Цені для павекаў наносзяцца на павекі і пад бровамі.
Тени для век наносятся на веки и под бровями.

тональный крем *м* танальны крэм *м* [ta'nal'ny krem]
Танальны крэм можа хаваць плямы на твары.
Тональный крем может скрывать пятна на лице.

тушь для ресниц *ж* туш для веек *ж* [tuf d'l'a 'viejek]
Мне патрэбна высакаякасная **туш для веек** з "сілкаваннем для веек."
Мне нужна высококачественная **тушь для ресниц** с "питанием для ресниц."

* * * * *

блédный *п* блэдны *прым* ['bl'edny]
Твой твар занадта **блэдны**.
Твоё лицо слишком **бледное**.

гладкий *п* гладкі *прым* ['flatki]
У яе скура **гладкая**, як у дзіцяці.
У неё кожа **гладкая**, как у ребёнка.

декоративный *п* дэкаратыўны *прым* [dekara'tywny]
Шмат якія вытворцы адрозніваюць **дэкаратыўную касметыку** і касметыку для догляду.
Многие производители различают **декоративную косметику** и косметику для ухода.

красивый *п* прыгожы *прым* [pru'bozy]
Прыгожая знешнасць з нашай касметыкай гарантавана.
Красивая знешнасць з нашай касметыкай гарантавана.

привлекательный *п* прывабны *прым* [pry'vabny]
Навучы мяне карыстацца касметыкай, каб выглядаць **прывабнай**.
Научи меня пользоваться косметикой, чтобы выглядеть **привлекательной**.

втирать *з* уціраць *дз* [uti'rat'si]
Паволі **ўцірайце** крэм у скуру.
Потихоньку **втирайте** крем в кожу.

краситься *з* фарбавацца *дз* [farba'vat'sa]
Яна пачынае **фарбавацца**, як толькі прачнецца.
Она начинает **краситься**, как только проснётся.

нама́зывать *з* намазваць *дз* [na'mazvat'si]
Раўнамерна **намазвайце** танальны крэм.
Равномерно **намазывайте** тональный крем.

ополаскивать *з* апалоскваць *дз* [apa'loskvat'si]
Выдаліце лішні крэм сурвэткай і **апаласніце** твар.
Удалите лишний крем салфеткой и **ополосните** лицо.

придавать толщину *з* надаваць таўшчыню *дз* [nada'vat'si taw'fjy'n'u]
Вы можаце **надаць** вейкам большую **таўшчыню** з дапамогай якаснай тушы для веек.
Вы можете **придать** ресницам большую **толщину** с помощью качественной туши для ресниц.

ИНТЕРЬЕР И ОБСЛУЖИВАНИЕ ІНТЭР'ЕР І АБСЛУГОЎВАННЕ [inter'jer i apslu'howvan'n'e]

касса ж каса ж ['kasa]

Дзе **каса**?

Где **касса**?

кассір м кассір м [ka'sir]

Кассірка лічыла грошы.

Кассирша считала деньги.

манекен м манекен м [man'e'k'en]

Зірні на гэты **манекен**. Мне падабаецца гэты гарнітур.

Взгляни на этот **манекен**. Мне нравится этот костюм.

примёрочная ж примерачная ж [pry'm'ierat'naja]

Примерачная – слева.

Примерочная – слева.

продавец м продавец м [prada'vi'et]

Прадавец аказаўся вялікім спецыялістам па гальштуках.

Продавец оказался большим специалистом по галстукам.

продащица ж прадаўшыца ж [pradaw'f'ʃytʂa]

Прадаўшыца паказала нам некалькі пар пальчатак.

Продащица показала нам несколько пар перчаток.

распродажа ж распродаж м [ras'prodaf]

“РАСПРОДАЖ” – было напісана на вялікай шылдэзе.

“РАСПРОДАЖА” – было написано на большой вывеске.

самообслуживание с самаабслугоўванне н [samaapslu'howvan'n'e]

Гэта – крама **самаабслугоўвання**.

Это – магазин **самообслуживания**.

ОТДЕЛЫ

АДДЕЛЫ [ad'dz'ely]

вёрхняя оде́жда ж верхняя адзенне н ['vierxn'aje a'dz'en'n'e]

Тут вы можаце купіць **верхняе адзенне**.

Здесь вы можете купить **верхнюю одежду**.

вязаная оде́жда ж вязанае адзенне н ['v'iazana'je a'dz'en'n'e]

Вязаные вырабы і іншае цёплае адзенне – вунь там.

Вязаные изделия и другая тёплая одежда – вон там.

гальсту́ки мн гальшту́кі мн ['hal'ʃtuki]

Дзе аддзел **гальштукаў**?

Где отдел **галстуков**?

головные убо́ры мн галаўныя ўборы мн [halaw'nyja 'wbory]

На таблічцы было напісана **“Галаўныя ўборы”**.

На табличке было написано **“Головные уборы”**.

дэ́тская оде́жда ж дзіцячае адзенне н [dzi'tsiafaje a'dz'en'n'e]

У аддзеле **дзіцячага адзення** было абнаўленне асартыменту.

В отделе **детской одежды** было обновление ассортимента.

джы́нсы мн джынсы мн ['dʒynsy]

У гэтай краме вельмі добры аддзел **джынсаў**.

В этом магазине очень хороший отдел **джинсов**.

жэ́нская оде́жда ж жаночае адзенне н [za'noʃaje a'dz'en'n'e]

А справа – **жаночае адзенне**.

А справа – **женская одежда**.

му́жская оде́жда ж мужчынскае адзенне н [mu'ʃʃynskaje a'dz'en'n'e]

Аддзел **мужчынскага адзення** – у далёкім канцы.

Отдел **мужской одежды** – в дальнем конце.

ні́жняе бе́лье с ніжняя бялізна ж ['niz'n'aja b'a'lizna]

Ніжняя бялізна – тут.

Нижнее белье – тут.

но́скі мн шкарпэ́ткі мн [ʃkar'petki]

Выбар **шкарпэтак** тут не вельмі вялікі.

Выбор **носков** здесь не очень большой.

но́чнае бе́лье с начная бялізна ж [naʃ'n'aja b'a'lizna]

Мы дадалі спецыяльны аддзел **начной бялізны**.

Мы добавили специальный отдел **ночного белья**.

о́бувь ж абутак м [a'butak]

У гэтай краме ёсць аддзел **абутку**?

В этом магазине есть отдел **обуви**?

оде́жда для до́ма ж адзенне для хаты н [a'dz'en'n'e dli'a 'xaty]

У нашым аддзеле **адзення для хаты** вы можаце знайсці шырокі выбар халатаў.

В нашем отделе **одежды для дома** вы можете найти широкий выбор халатов.

перча́тки мн пальчаткі мн [pal'ʃtatki]

Тут вы можаце купіць **пальчаткі**.

Здесь вы можете купить **перчатки**.

пла́тья мн сукенкі мн [su'k'ienki]

У аддзеле **сукенак** ёсць больш за 500 розных мадэляў.

В отделе **платьев** имеется более 500 разных моделей.

ремні *мн* рамяні *мн* [ram'a'ni]

Я ўбачыў вярчальную вешалку для **рамянёў**.
Я ўбачыў вярчальную вешалку для **ремней**.

спартыўная одэжда *ж* спартыўная адзенне *н* [spar'tywnaje a'dz'en'n'e]

У гэтай частцы крамы прадаецца **спартыўнае адзенне**.

В гэтай частцы крамы прадаецца **спартыўная одэжда**.

сумкі *мн* торбы *мн* ['torby]

Які добры выбар **торбаў**!
Какой хороший выбор **сумок**!

шорты і купальныя кастюмы *мн* шорты і купальныя касцюмы *мн* ['forty j ku'pal'nyja kas'is'tumy]
Надпіс абвешчаў: "Шорты і купальныя касцюмы".
Надпись гласила: "Шорты и купальные костюмы".

юбки *мн* спадніцы *мн* [spad'nitsy]

Так, тут у нас **спадніцы**.
Так, здесь у нас **юбки**.

РАЗМЁРЫ

ПАМЕРЫ [pa'm'ery]

длина ногі по ўнутранняй паверхні *ж* даўжыня нагі па ўнутранай паверхні *ж* [dawzy'n'a na'fi pa 'wnutranaj pa'vierxni]

Даўжыня нагі па ўнутранай паверхні – гэта адлегласць паміж прамежнасцю і ступнёй.

Длина ноги по внутренней поверхности – это расстояние между промежностью и стопой.

длина рукі *ж* даўжыня рукі *ж* [dawzy'n'a ru'ki]

Даўжыня рукі – 60 сантыметраў.
Длина руки – 60 сантиметров.

інтэрвал *м* інтэрвал *м* [inter'val]

Інтэрвал – 60-61.
Интервал – 60-61.

обхват бёдер *м* абхоп сцёгнаў *м* [ap'xor 's'is'ofnaw]

Абхоп сцёгнаў – 100 сантыметраў.
Обхват бёдер – 100 сантиметров.

обхват бюста *м* абхоп бюста *м* [ap'xor 'biusta]

Абхоп бюста – 90 сантыметраў.
Обхват бюста – 90 сантиметров.

обхват головы *м* абхоп галавы *м* [ap'xor hala'vy]

У вас сярэдні **абхоп галавы**.
У вас средний **обхват головы**.

обхват груди *м* абхоп грудзей *м* [ap'xor firu'dziej]

Абхоп грудзей – 88 сантыметраў.
Обхват груди – 88 сантиметров.

обхват кисти *м* абхоп кісці *м* [ap'xor 'kis'tsi]

Я не ведаю, які ў мяне **абхоп кісці**.
Я не знаю, какой у меня **обхват кисти**.

обхват под грудью *м* абхоп пад грудзьмі *м* [ap'xor pat firudz'i'mi]

Які ў цябе абхоп **пад грудзьмі**?

Какой у тебя **обхват под грудью**?

обхват талии *м* абхоп стану *м* [ap'xor 'stanu]

Мой **абхоп стану** – роўна 60.

Мой **обхват талии** – ровно 60.

обхват шеи *м* абхоп шыі *м* [ap'xor 'fyji]

Ці важны тут **абхоп шыі**?
Важно ли здесь **обхват шеи**?

рост *м* рост *м* [rost]

Яго **рост** – 205 сантыметраў.
Его **рост** – 205 сантиметров.

большой *п* вялікі *прым* [via'liki]

Гэта – **вялікі** памер.
Это – **большой** размер.

дешёвый *п* танны *прым* ['tanny]

Тавары ў гэтай краме **таннейшыя**.
Товары в этом магазине более **дешёвые**.

дорогой *п* дарагі *прым* [dara'fi]

Гэты гарнітур занадта **дарагі**.
Этот костюм слишком **дорогой**.

маленький *п* маленькі *прым* [ma'len'ki]

Мне патрэбны **маленькі** памер.
Мне нужен **маленький** размер.

средний *п* сярэдні *прым* [sia'redni]

Мне ўдалося знайсці толькі **сярэдня** і **маленькія** памеры.
Мне удалось найти только **средние** и **маленькие** размеры.

выбирать *г* выбіраць *дз* [vybi'rat'si]

Выбірай, што табе падабаецца.
Выбирай, что тебе нравится.

искать *г* шукаць *дз* [is'kat'si]

Я **шукаю** што-небудзь асаблівае.
Я **ищу** что-нибудь особенное.

платить *г* плаціць *дз* [pla'ts'i]

Я магу **заплаціць** толькі за гэта.
Я могу **заплатить** только за это.

покупать *г* купляць *дз* [kup'lat'si]

Яна **купіла** сабе пару панчоў.
Она **купила** себе пару чулок.

примерять *г* прымяраць *дз* [prym'a'rat'si]

Пример гэтую сукенку.
Примерь это платье.

МАТЕРІАЛИ БІОЛОГІЧЕСКОГО ПРОИСХОЖДЕНИЯ

МАТЕРІАЛИ БІОЛОГІЧЕСКОГО ПРОИСХОЖДЕНИЯ

ПАХОДЖАННЯ [matery'jaly bijala'fitt'naħa pa'xodʒan'nja]

бумага ж папера ж [pa'p'era]

Папера – добры абортачны матэрыял.

Бумага – хороший обёрточный материал.

дерево с дрэва н [ˈdrevə]

Дрэва – каштоўныя арганічны матэрыял.

Дерево – ценный органический материал.

джут м джут м [dʒut]

Джут выкарыстоўваецца для вырабу вярвонаў і грубай тканіны.

Джут используют для изготовления веревок и грубой ткани.

конопля ж каноплі мн [ka'nopli]

Валакно – адна з самых каштоўных частак раслін канопляў.

Волокно – одна из самых ценных частей растения конопли.

лён м лён м [ˈlɒn]

Лён культываваўся ў старажытным Егіпце.

Лён культивировался в древнем Египте.

текстиль м тэкстыль м [teks'tyli]

Асноўны экспарт гэтай краіны – **тэкстыль**, асабліва шоўк і бавоўна.

Основной экспорт этой страны – **текстиль**, особенно шёлк и хлопок.

хлопок м бавоўна ж [ba'vowna]

Бавоўна – гэта мяккае валакно.

Хлопок – это мягкое волокно.

шерсть ж поўсць ж [pows'tɪ]

Гэтая кашуля выраблена з поўсці.

Эта рубашка изготовлена из шерсти.

НЕОРГАНИЧЕСКИЕ МАТЕРІАЛИ

НЕОРГАНИЧЕСКИЕ МАТЕРІАЛИ

[n'earħa'nitt'nyja matery'jaly]

базальт м базальт м [ba'zalt]

Базальт – распаўсюджаны камень вулканічнага паходжання.

Базальт – распространённый камень вулканического происхождения.

граніт м граніт м [ħra'nit]

Граніт – гэта вельмі цвёрды камень, які

выкарыстоўваецца ў будаўніцтве будынкаў і дарог.

Гранит – это очень твёрдый камень, используемый в строительстве зданий и дорог.

кварц м кварц м [kvarts]

Кварц – гэта мінеральнае рэчыва, якое выкарыстоўваецца для вырабу гадзіннікаў.

Кварц – это минеральное вещество, используемое для изготовления часов.

кременний м крэмній м [ˈkremnii]

Крэмній – гэта самы распаўсюджаны неметал.

Кремний – это самый распространённый неметалл.

мел м крэйда ж [ˈkrejda]

Крэйда сфармавалася ў старажытныя часы з ракавін вельмі дробных марскіх жывёл.

Мел сформировался в древние времена из раковин очень мелких морских животных.

мрамор м мрамур м [ˈmarmur]

Адпаліраваны **мрамур** вельмі гладкі.

Отполированный **мрамор** очень гладкий.

обсидиан м абсідыян м [apsidyˈjan]

Абсідыян шанаваўся ў культурах каменнага веку.

Обсидиан ценился в культурах каменного века.

песок м пясок м [p'a'sok]

Пясак выкарыстоўваецца для вырабу цэменту і шкла.

Песок используется для изготовления цемента и стекла.

слюда ж лушчак м [lu'ʃak]

Лушчак мае высокую дыэлектрычную трываласць.

Слюда обладает высокой диэлектрической прочностью.

стекло с шкло н [ʃklo]

Шкло – гэта празрысты цвёрды матэрыял, які, аднак, лёгка б'ецца.

Стекло – это прозрачный твёрдый, но легко бьющийся материал.

МЕТАЛЛЫ

МЕТАЛЛЫ

[m'ie'taly]

алюминий м алюміній м [aliu'minii]

Алюміній – найважнейшы для самалётабудавання метал.

Алюминий – самый важный металл для самолётостроения.

бронза ж бронза ж [ˈbrɒnza]

У старажытныя часы мячы вырабляліся з **бронзы**.

В древние времена мечи изготавливались из **бронзы**.

железо с жалеза н [za'ieza]

Жалеза – вельмі распаўсюджаны і карысны метал.

Железо – очень распространённый и полезный металл.

золото с золата н [ˈzɒlata]

Золата – гэта каштоўны метал.

Золото – это драгоценный металл.

марганец м марганец м [ˈmarganets]

Марганец – гэта шаравата-белы метал, які ўяўляе сабой простае рэчыва.

Марганец – это серовато-белый металл, представляющий собой простое вещество.

медь ж медзь ж [m'ieʃ]

Медзь – гэта пластычны метал з вельмі высокай цёпла- і электраправоднасцю.

Медь – это пластичный металл с очень высокой тепло- и электропроводностью.

молибден м малібдэн м [malib'den]

Малібдэн мае высокую ўстойлівасць да карозіі.

Молибден обладает высокой устойчивостью к коррозии.

нікель м нікель м ['nikelʲ]

Нікель выкарыстоўваецца для вырабу нержавелай сталі.

Нікель існуе для вырабу нержавелай сталі.

олово с волава н ['volava]

Волава можна выкарыстоўваць для пакрыцця металічных прадметаў ахоўным слоём.

Олово можна выкарыстоўваць для пакрыцця металічных прадметаў ахоўным слоём.

платіна ж плаціна ж ['platina]

Гэты прадмет зроблены з **плаціны**.

Эта кольцо зроблена з **платіны**.

ртуть ж ртуть ж [rtutʲ]

Пры звычайных тэмпературах **ртуть** мае вадкі стан.

Пры звычайных тэмпературах **ртуть** мае вадкі стан.

свінец м свінец м [sivʲnʲetʲ]

Свінец – вельмі цяжкі метал.

Свінец – вельмі цяжкі метал.

серебро с срэбра н [sʲrebra]

Срэбра таннейшае за золата.

Серебро таннейшае за золата.

сталь ж сталь ж [stalʲ]

Гэта – набор нажоў і відэльцаў, зробленых з нержавелай сталі.

Эта – набор нажоў і вилков, зробленых з нержавелай сталі.

цинк м цынк м [tsʲynk]

Цынк часцей за ўсё выкарыстоўваецца як антыкарызны сродак.

Цынк часцей за ўсё выкарыстоўваецца як антыкарызны сродак.

чугун м чыгун м [tʲʃʲʊn]

Чыгун цвёрды, але ломкі.

Чугун цвёрды, але ломкі.

СИНТЕТИЧЕСКИЕ МАТЕРИАЛЫ СІНТЭТЫЧНЫЯ МАТЕРЬЯЛЫ [sinte'tyʲfnyja matery'jaly]

вініл м вініл м [vi'nʲil]

Вініл – гэта цвёрды і гнуткі пластык.

Вініл – гэта цвёрды і гнуткі пластык.

пенапласт м пенапласт м [pʲena'plast]

Пенапласт – вельмі лёгкі сінтэтычны матэрыял.

Пенапласт – вельмі лёгкі сінтэтычны матэрыял.

пластык м пластык м [plastʲyk]

Існуе вялікая разнастайнасць **пластыкаў** розных відаў.

Существует широкое разнообразие **пластиков** различных видов.

полиэтилен м поліэтылен м [poliety'i'en]

Поліэтылен – вельмі важны пакавальны матэрыял.

Поліэтылен – вельмі важны пакавальны матэрыял.

резина ж гума ж [ʲrʲema]

Існуе натуральная **гума** і сінтэтычная **гума**.

Существует натуральная **резина** и синтетическая **резина**.

целлофан м цэлафан м [tsʲela'fan]

Цэлафан быў запатэнтаваны ў 1912 годзе.

Целлофан быў запатэнтаваны ў 1912 годзе.

водонепроницаемый н воданепранікальны прым [voda'nʲeprani'kal'ny]

Гэта павінна быць пакрыта **воданепранікальным** матэрыялам.

Эта должно быть покрыто **водонепроницаемым** материалом.

мягкий н мяккі прым [m'akki]

Гэты тып поўсці вельмі **мяккі**.

Этот тип шерсти очень **мягкий**.

прочный н трывалы прым [try'valy]

Ці досыць **трывалы** гэты тып сталі для будаўніцтва мастоў?

Достаточно ли **прочен** этот тип стали для строительства мостов?

хрупкий н крохкі прым [kroxki]

"**Крохкое**. Абыходзіцца асцярожна".

"**Хрупкое**. Абыходзіцца асцярожна".

эластичный н эластычны прым [elas'tyʲfny]

Гэты купальны касцюм зроблены з **эластычнага** матэрыялу.

Этот купальный костюм сделан из **эластичного** материала.

изготавливать г вырабляць дз [vyra'bʲlatʲ]

Наша фабрика **вырабляе** сінтэтычныя матэрыялы.

Наша фабрика **изготавливает** синтетические материалы.

использовать г выкарыстоўваць дз [vykarys'towvatʲ]

У старажытныя часы людзі **выкарыстоўвалі** камень

для вырабу сякер і нажоў.

В древние времена люди **использовали** камень для изготовления топоров и ножей.

обрабатывать г апрацоўваць дз [apra'towvatʲ]

Ёсць спосабы **апрацоўваць** драўніну для атрымання біяпалава.

Есть способы **обрабатывать** древесину для получения биотоплива.

превращать г ператвараць дз [pʲeratva'ratsʲ]

Бавоўну можна **ператвараць** у тканіну.

Хлопок можно **превращать** в ткань.

требоваться г патрабавацца дз [patraba'vatʲsa]

Якія матэрыялы **патрабуюцца** для пабудовы хаты?

Какие материалы **требуются** для постройки дома?

ДОМАШНЯЯ МЕБЕЛЬ ХАТНЯЯ МЭБЛЯ [ˈxatnʲaja ˈmɛblʲa]

бобовый пух м бабовы пух м [baˈbovy puf]

Бабовы пухы зроблены з тканіны і напоўнены кавалачкамі пенапалістырола ці ПВХ.

Бобовые пухы сделаны из ткани и наполнены кусочками пенополистирола или ПВХ.

буфет м буфет м [buˈfʲet]

Калі ласка, пастаў усе кубкі ў **буфет**.

Пожалуйста, поставь все чашки в **буфет**.

гардероб м гардэроб м [ɣarɗeˈrop]

Гэта – дарагі **гардэроб**, зроблены з чырвонага дрэва.

Это – дорогой **гардероб**, сделанный из красного дерева.

глубокое кресло с глыбокае крэсла н [ɣlyˈbokaje ˈkresla]

Глыбокае крэсла дае больш камфорту, чым большасць звычайных крэслаў.

Глубокое кресло даёт больше комфорта, чем большинство обычных кресел.

горка (застеклённый шкафчик) ж горка (зашклёная шафка) ж [ˈɣorka (zaˈɣklʲonaja ˈɣafka)]

Горка – гэта прадмет мэблі са шклянымі дзверцамі.

Горка – это предмет мебели со стеклянными дверцами.

двухместный диванчик м двухмесная канапка ж [dvuxˈmʲesnaja kaˈnapka]

Вось бы нам такую **двухмесную канапку**.

Вот бы нам такой **двухместный диванчик**.

диван м канапа ж [kaˈnapa]

Гэтая **канапа** складаецца з чатырох секцый.

Этот **диван** состоит из четырёх секций.

диванчик для сидения м канапка для сядзення ж [kaˈnapka dlʲa sʲaˈdzʲenʲnʲa]

Мы купілі **канапку**, абітую скурай.

Мы купили **диванчик**, обитый кожей.

книжная полка ж кніжная паліца ж [ˈknʲznaja paˈlʲtsa]

Я бачыў спецыяльную рознакаляровую **кніжную паліцу** для дзіцячых кніг.

Я видел специальную разноцветную **книжную полку** для детских книг.

книжный шкаф м кніжная шафа ж [ˈknʲznaja ˈɣafa]

Велізарная **кніжная шафа** была поўная розных кніг.

Огромный **книжный шкаф** был полон разных книг.

кофейный столик м кававы столик м [ˈkavavy ˈstolʲik]

Магу прапанаваць вам **кававы столик** на роліках.

Могу предложить вам **кофейный столик** на роликах.

кресло с крэсла н [ˈkresla]

Я сеў у **крэсла** ля каміна.

Я сел в **кресло** у камина.

кровать ж ложак м [ˈlozak]

Які памер **ложка** вам падыходзіць?

Какой размер **кровати** вам подходит?

откидной (складной) столик м адкідны (складны) столик м [atkidˈny (skladˈny) ˈstolʲik]

На **адкідным столику** стаяла бутэлка і дзве чаркі.

На **откидном столике** стояла бутылка и две рюмки.

OTTOMÁNKA ж атаманка ж [ataˈmanka]

У **атаманкі** няма ні спінкі, ні падлакотнікаў.

У **ottomанки** нет ни спинки, ни подлокотников.

письменный стол м пісьмовы стол м [pʲisˈmovy stol]

Яна сядзела за **пісьмовым сталом** і штосьці пісала.

Она сидела за **письменным столом** и что-то писала.

платяной шкаф м адзежная шафа ж [aˈdzʲeznaja ˈɣafa]

Найранейшай формай **адзежнай шафы** быў куфар.

Самой ранней формой **платяного шкафа** был сундук.

подставка для телевизора ж падстаўка для тэлевізара ж [patˈstawka dlʲa telʲeˈvizara]

Тут мы паставім **падстаўку для тэлевізара** з шуфлядкамі.

Здесь мы поставим **подставку для телевизора** с выдвижными ящиками.

приставной столик м прыстаўны столик м [prɪstawˈny ˈstolʲik]

Вось маленькі дубовы **прыстаўны столик**.

Вот маленький дубовый **приставной столик**.

пуф м пух м [puf]

Пух – гэта мяккае нізкае сядзенне.

Пух – это мягкое низкое сиденье.

сервант м сервант м [sʲerˈvant]

Сервант звычайна складаецца з камплекта зашклёных шафак і шуфлядак.

Сервант обычно состоит из комплекта застеклённых шкафчиков и выдвижных ящиков.

спальный гарнитур м спальны гарнітур м [ˈspalˈny ɣarnʲiˈtur]

Нам патрэбны новы **спальны гарнітур** замест гэтай старой мэблі.

Нам нужен новый **спальный гарнитур** вместо этой старой мебели.

стенка ж секцыя ж [ˈsʲektɕja]

Якая даўжыня гэтай **секцыі**?

Какова длина этой **стенки**?

стол м стол м [stol]

Гэты **стол** добры для кухні.

Этот **стол** хорош для кухни.

стоячая вешалка ж стаячая вешалка ж [sta'jaʃaja
'vieʃalka]

На **стоячай вешалцы** вісели два капелюшы.

На **стоячей вешалке** висели две шляпы.

стул м стул м [stul]

Я сядзеў на **стуле** і глядзеў тэлевізар.

Я сядел на **стуле** и смотрел телевизор.

табурэт м эдлік м ['zedlik]

У **эдліка** няма спіні.

У **табурета** нет спинки.

тумбочка ж тумбачка ж ['tumbatʃka]

Яго **тумбачка** была завалена ўсялякімі рэчамі.

Его **тумбочка** была завалена всякими вещами.

шифоньер м шыфаньер м [ʃyfa'niʲer]

Яна дастала з **шыфаньера** ручнік.

Она достала из **шифоньера** полотенце.

ящик выдвигной м шуфлядка ж [ʃu'flʲatka]

Пашукай відэльцы ў гэтай **шуфлядцы**.

Поищи вилки в этом **выдвижном ящике**.

ОФИСНАЯ МЕБЕЛЬ

ОФИСНАЯ МЭБЛЯ ['ofisnaja 'mebl'a]

картотечный шкаф м картатэчная шафа ж
[karta'teʃnaja 'ʃafa]

Гэта была вертыкальная **картатэчная шафа** з
20 шуфлядкамі.

Это был вертикальный **картотечный шкаф** с
20 выдвижными ящиками.

компьютерный стол м камп'ютарны стол м
[kam'pjutarny stol]

Вельмі добра трымаць камп'ютар на **камп'ютарным**
століку.

Очень хорошо держать компьютер на
компьютерном столике.

офисная кабинка ж офісная кабінка ж ['ofisnaja
ka'binka]

У гэтым офісе шмат маленькіх **кабінак**.

В этом офисе много маленьких **кабинок**.

офисный стул м офісны стул м ['ofisny stul]

Офісны стул паварочваецца і мае роlíкі.

Офисный стул поворачивается и имеет ролики.

САДОВАЯ МЕБЕЛЬ

САДОВАЯ МЭБЛЯ [sa'dovaja 'mebl'a]

гамак м гамак м [ɦa'mak]

Мае дзеці любяць гушкацца ў **гамаку**.

Мои дети любят качаться в **гамаке**.

садовый зонт м садовы парасон м [sa'dovy para'son]

Гэты **садовы парасон** не прапускае моцны дождж.

Этот **садовый зонт** не пропускает сильный дождь.

садовый стул м садовы стул м [sa'dovy stul]

Я прывёз пластыкавыя **садовыя стулы**.

Я привёз пластиковые **садовые стулья**.

скамья ж лава ж ['lava]

Давай прысядзем на **лаву**.

Давай присядем на **скамью**.

стол для пикника м стол для пікніка м [stol dlʲa
pikni'ka]

Вось доўгі **стол для пікніка** з 8 стуламі.

Вот длинный **стол для пикника** с 8 стульями.

шезлонг м шэзлонг м [ʃez'lonʒ]

Шэзлонг прызначаны для адпачынку.

Шезлонг предназначен для отдыха.

высокий л высокі прым [vy'soki]

Гэты эдлік занадта **высокі** для маленькага дзіцяці.

Этот табурет слишком **высокий** для маленького
ребёнка.

мягкий л мяккі прым ['mʲakki]

У гэтай краме прадаецца цудоўная **мяккая** мэбля.

В этом магазине продаётся прекрасная **мягкая**
мебель.

низкий л нізкі прым ['niski]

Японцы карыстаюцца вельмі **нізкімі** стоlíкамі.

Японцы пользуются очень **низкими** столиками.

резной л разьбяны прым [raz'bʲa'ny]

Мой стрыечны брат прадае дарагую **разьбяную**
мэбля.

Мой двоюродный брат продаёт дорогую **резную**
мебель.

узорчатый л узорысты прым [u'zorysty]

Некаторыя **узорыстыя** прадметы мэблі выглядалі
нядрэнна.

Некоторые **узорчатые** предметы мебели выглядели
неплохо.

лежать г ляжаць дз [lʲa'zʲatʲ]

Можна мне паспрабаваць **легчы** на гэты ложка?

Можно мне попробовать **лечь** на эту кровать?

меблировать г мэбляваць дз [mebl'a'vʲatʲ]

У нас досыць грошай, каб **мэбляваць** усе пакоі.

У нас достаточно денег, чтобы **меблировать** все
комнаты.

обивать г абіваць дз [abi'vʲatʲ]

Якая мясцовая фірма можа **абіць** мэбля?

Какая местная фирма может **обить** мебель?

сидеть г сядзець дз [sʲa'dʲetʲ]

Сядзець у такім крэсле – чыстае задавальненне.

Сидеть в таком кресле – чистое удовольствие.

хранить г захоўваць дз [za'xovʲatʲ]

У гэтай шуфлядцы я буду **захоўваць** кампакт-дыскі.

В этом ящике я буду **хранить** компакт-диски.

АКТУАЛЬНЫЕ ПОНЯТИЯ

АКТУАЛЬНЫЯ ПАНАЦЦІ [aktu'al'nyja pa'nats'i]

альянс м альянс м [al'i'jans]

Дзве краіны ўвайшлі ў абарончы **альянс**.

Две страны вошли в оборонительный **альянс**.

біполярнасць ж біполярнасць ж [bipa'l'jarnas'ts'i]

Некаторыя лічаць, што **біполярнасць** лепш за аднапалярнасць.

Некоторые считают, что **біполярнасць** лучше, чем однополярность.

взаімопамога ж узаемадапамога ж

[uza'jemadapa'moha]

Узаемадапамога – гэта вельмі важная рэч.

Взаимопомощь – это очень важная вещь.

война ж вайна ж [vaj'na]

Мы павінны абвясціць **вайну** нашым ворагам.

Мы должны объявить **войну** нашим врагам.

государственная граница ж дзяржаўная мяжа ж

[dz'ar'zawnaja m'a'za]

Дзяржаўная мяжа паміж дзвюма гэтымі краінамі зноў зачынена.

Государственная граница между двумя этими странами вновь закрыта.

гуманітарная дапамога ж гуманітарная дапамога ж

[humani'tarnaja dapa'moha]

Галоўная мэта **гуманітарнай дапамогі** – выратаванне чалавечых жыццяў.

Главная цель **гуманитарной помощи** – спасение человеческих жизней.

завіскасць ж залежнасць ж [za'l'ieznas'ts'i]

Залежнасць – гэта калі адна краіна кантралюеца іншай.

Зависимость – это когда одна страна контролируется другой.

інтэрвенцыя ж інтэрвенцыя ж [inter'vientyja]

Ваенная **інтэрвенцыя** – не найлепшы выбар у дадзеным выпадку.

Военная **интервенция** – не самый лучший выбор в данном случае.

канфрантацыя ж канфрантацыя ж [kanfran'tatyja]

Мы не можам рызыкаваць чарговай

канфрантацыяй з нашым суседам.

Мы не можем рисковать очередной **конфронтацией** с нашим соседом.

международная арганізацыя ж міжнародная

арганізацыя ж [mizna'rodnaja arhani'zatyja]

Гэта – **міжнародная** няўрадавая **арганізацыя**.

Это – **международная** неправительственная **организация**.

мир (отсутствие войны) м мір (адсутнасць

вайны) м [mir (at'sutnas'ts'i vaj'ny)]

Абодва ваюючыя народы пражанулі **міру**.

Оба воюющих народа жаждали **мира**.

многполярнасць ж шматпалярнасць ж

[fmatpa'l'jarnas'ts'i]

Нашай мэтай павінна быць **шматпалярнасць**.

Нашей целью должна быть **многполярность**.

незавіскасць ж незалежнасць ж [n'ieza'l'ieznas'ts'i]

Індыя атрымала **незалежнасць** ад Брытаніі ў 1947 годзе.

Индия получила **независимость** от Британии в 1947 году.

партнёрства с партнёрства н [part'n'orstva]

Я ўпэўнены, што наша **партнёрства** будзе квітнець.

Я уверен, что наше **партнёрство** будет процветать.

равновесіе сил с раўнавага сіл ж [rawn'a'vafia sil]

У міжнародных адносінах **раўнавага сіл** існуе тады, калі ёсць парытэт паміж супрацьстаялымі сіламі.

В международных отношениях **равновесие**

сил существует тогда, когда есть паритет между противоборствующими силами.

разведка ж разведка ж [raz'i'vodka]

Наша **разведка** паведамляе, што шпіёны плануюць пакінуць нашу краіну.

Наша **разведка** сообщает, что шпионы планируют покинуть нашу страну.

санкцыя ж санкцыя ж ['sanktyja]

Усе эканамічныя **санкцыі** супраць Кубы ні да чаго не прывялі.

Все экономические **санкции** против Кубы ни к чему не привели.

сотрудничество с супрацоўніцтва н

[supra'towni'tva]

Мы спадземся на **супрацоўніцтва** з гэтай краінай.

Мы надеемся на **сотрудничество** с этой страной.

саюзнік м саюзнік м [sa'juznik]

Вялікабрытанія – традыцыйны **саюзнік** ЗША.

Великобритания – традиционный **союзник** США.

шпіонаж м шпіянаж м [p'jia'na]

Іх абвінавацілі ў **шпіянажы**.

Их обвинили в **шпионаже**.

эканамічная дапамога ж эканамічная

дапамога ж [ekana'mi'fnaja dapa'moha]

Гэтая краіна просіць **эканамічнай дапамогі**.

Эта страна просит об **экономической помощи**.

ДИПЛОМАТИЯ

ДЫПЛАМАТЫЯ [dypla'matyja]

аташэ м аташэ м [ata'je]

Аташэ знаходзіцца ў падначаленні амбасадара.

Аташе находится в подчинении у посла.

встрэча на вышэйшым узроўні ж сустрэча на

вышэйшым узроўні ж [sus'trefa na vy'je'lym uz'rowni]

Сустрэча на вышэйшым узроўні аббудзецца ў прэзідэнцкім палацы.

Встреча на высшем уровне состоится в президентском дворце.

дэлегацыя ж дэлегацыя ж [delle'fatsya]

Французская **дэлегацыя** толькі што прыбыла на канферэнцыю.

Французская **делегация** только что прибыла на конференцию.

дыпламатычная недатыкальнасць ж

дыпламатычная недатыкальнасць ж [dypla'maty'fnaja n'edaty'kal'nas'ts'i]

Іх нельга пераследаваць за гэтае парушэнне: у іх **дыпламатычная недатыкальнасць**.

Их нельзя преследовать за это нарушение: у них **дипломатическая неприкосновенность**.

дагавор м дагавор м [daɦa'vor]

На канферэнцыі былі выпрацаваны ўмовы мірнага дагавора.

На канференции были выработаны условия мирного **договора**.

консул м консул м ['konsul]

Ён служыць **консулам** у Грэцыі.
Он служит **консулом** в Греции.

консульство с консульства н ['konsul'stva]

Які адрас нарвежскага **консульства** ў Сан-Францыска?

Какой адрес норвежского **консульства** в Сан-Франциско?

міністр іностранных дел м міністр замежных

спраў м [mi'nistr za'm'eznyx sprav]

Яго прызначылі **міністрам замежных спраў**.
Его назначили **министром иностранных дел**.

переговоры мн перамовы мн [p'era'movy]

Дагавор быў вынікам працяглых **перамоў**.

Договор был результатом длительных **переговоров**.

посол м амбасадар м [amba'sadar]

Як клічуць нашага **амбасадара** ў Ліване?

Как зовут нашего **посла** в Ливане?

посольство с амбасад ж [amba'sada]

Наша **амбасад** ў Расіі знаходзіцца ў Маскве.

Наше **посольство** в России находится в Москве.

соглашение с пагадненне н [paɦad'n'ien'nie]

Пагадненне аб кантролі над узбраеннямі будзе падпісана ў наступным месяцы.

Соглашение о контроле над вооружениями будет подписано в следующем месяце.

ОРГАНИЗАЦИЯ ОБЪЕДИНЁННЫХ НАЦИЙ АРГАНІЗАЦЫЯ АБ'ЯДНАНЫХ НАЦЫЙ

[arɦani'zatsyja abjad'nanyx 'natsyj]

Генеральная Ассамблея ж Генеральная Асамблея

ж [ɦi'en'e'ra'l'naja asamb'l'eja]

Генеральная Асамблея – галоўны дарадчы орган ААН.

Генеральная Ассамблея – главный совещательный орган ООН.

Генеральный секретарь м Генеральны сакратар м

[ɦi'en'e'ral'ny sakra'tar]

Кофі Анан быў **Генеральным сакратаром** ААН з 1997 па 2007 гады.

Кофи Аннан был **Генеральным секретарём** ООН с 1997 по 2007 годы.

государство-член с дзяржава-член ж [dʒ'ar'zava

ɦlen]

У 2009 годзе было 192 **дзяржавы-члены** ААН.

В 2009 году было 192 **государства-члена** ООН.

Международный суд ООН м Міжнародны суд

ААН м [mizna'rodny sut a'an]

Міжнародны суд ААН знаходзіцца ў Гаазе, Нідэрланды.

Международный суд ООН находится в Гааге, Нидерланды.

Совет Безопасности м Рада Бяспекі ж ['rada b'as'i'pieki]

На **Раду Бяспекі** ААН ускладзены абавязак па падтрыманні міру паміж краінамі.

На **Совет Безопасности** ООН возложена обязанность по поддержанию мира между странами.

Устав ООН м Статут ААН м [sta'tut a'an]

Статут ААН набыў моц у 1945 годзе.

Устав ООН вступил в силу в 1945 году.

штаб-квартира ж штаб-кватэра ж [ʃtapkva'tera]

Штаб-кватэра ААН у Нью-Ёрку была пабудавана ў 1950 годзе.

Штаб-квартира ООН в Нью-Йорке была построена в 1950 году.

глобальный л глабальны прым [ɦla'bal'ny]

Мы будзем абмяркоўваць нядаўнія падзеі

глабальнай важнасці.

Мы будем обсуждать недавние события **глобальной** важности.

дипломатический л дыпламатычны прым

[dyplama'tyɦny]

Ты ведаеш, у чым роля **дыпламатычнай** службы?

Ты знаешь, в чём роль **дипломатической** службы?

иностранный л замежны прым [za'm'ezny]

Зала была поўная **замежных** дэлегатаў.

Зал был полон **иностранных** делегатов.

мировотворческий л міратворчы прым [mira'tvortɦy]

Міратворчая місія можа працягнуцца доўгі час.

Миротворческая миссия может продлиться долгое время.

региональный л рэгіянальны прым [refiɦja'nal'ny]

Некаторыя **рэгіянальныя** пытанні таксама будуць абмяркоўвацца.

Некоторые **региональные** вопросы также будут обсуждаться.

аннулировать г ануляваць дз [anul'a'vatsi]

Альянс **анулявалі**.

Альянс **аннулировали**.

вести переговоры г весці перамовы дз ['vies'tsi

p'era'movy]

Мы **вядзем перамовы** з урадам гэтай краіны аб умядзенні бязвізавога рэжыму.

Мы **ведём переговоры** с правительством этой страны о введении безвизового режима.

признавать г прызнаваць дз [pryzna'vatsi]

СССР быў **прызнаны** ЗША толькі ў 1933 годзе.

СССР был **признан** США лишь в 1933 году.

сотрудничать г супрацоўнічаць дз [supra'towniɦatsi]

Мы гатовыя **супрацоўнічаць** па шэрагу пытанняў.

Мы готовы **сотрудничать** по ряду вопросов.

экстрадировать г экстрадаваць дз [ekstrada'vatsi]

Англііскі забойца быў **экстрадаваны** французскай паліцыяй і **экстрадаваны** ў Брытанію.

Английский убийца был **поиман** французской полицией и **экстрадирован** в Британию.

МОДА МОДА ['moda]

бандана ж бандана ж [ban'dana]

Бандана – гэта род яркай хусткі, якую звычайна носяць на галаве.

Бандана – это род яркого платка, который обычно носят на голове.

брюки-клёш мн штаны-клёш мн [fta'ny kl'of]

Штаны-клёш были модныя сярод хіпі 1960-х гадоў.

Брюки-клёш были модны среди хиппи 1960-х годов.

булавка (безопасная) ж шпілька (бяспечная) ж [ʃpil'ika (b'as'p'eʃnaja)]

Некаторыя панкі выкарыстоўваюць **бяспечныя шпількі** як упрыгожванне для адзежы.

Некоторые панки используют **безопасные булавки** как украшение для одежды.

дредлокі мн дредлокі мн [drad'loki]

Дредлокі носяць растафары і тыя, хто завуць сябе растафары.

Дредлокі носят растафари и те, кто называют себя растафари.

ірокез (прычэска) м іракез (прычоска) м [ira'kies (pry'ʃoska)]

Мой сусед – панк, і ён носіць **іракез**.

Мой сосед – панк, и он носит **ирокез**.

кожаная куртка ж скураная куртка ж [skura'naja 'kurtka]

Я нашу чорную **скураную куртку** з маланкамі.

Я ношу чэрную **кожаную куртку** з молніямі.

псіхадэлічэскі рысунок м псіхадэлічны малюнак м [psixade'liʃny ma'ʎunak]

Тут можна купіць майку з **псіхадэлічным малюнкам**.

Здесь можно купить майку с **психоделическим рисунком**.

серьга ж завушніца ж [zavu'niʃa]

Калі носіш **завушніцу** ў левым вуху, гэта азначае, што ты – не гей.

Если носишь **серьгу** в левом ухе, это означает, что ты – не гей.

татуіроўка ж татуіроўка ж [tatu'i'rowka]

Колькі ўсяго ў цябе **татуіровак**?

Сколько всего у тебя **татуировок**?

МУЗЫКАЛЬНЫЕ СТИЛИ МУЗЫЧНЫЯ СТЫЛІ [mu'zyʃnyja 'styli]

арт-рок м арт-рок м [art'rok]

Некаторыя групы **арт-року** выконваюць творы кампазітараў-класікаў.

Некоторые группы **арт-рока** исполняют произведения композиторов-классиков.

блюз-рок м блюз-рок м [bluz'rok]

Напачатку 1990-х **блюз-рок** перажыў другое нараджэнне.

В начале 1990-х **блюз-рок** пережил второе рождение.

гаражны рок м гаражны рок м [ha'gazny rok]

Гаражны рок – гэта не тое ж самае, што панк-рок.

Гаражны рок – это не то же самое, что панк-рок.

глэм-рок м глэм-рок м [hlem'rok]

Як правіла, выканаўцы **глэм-року** носяць вельмі квяцістую адзежу і макіяж.

Как правило, исполнители **глэм-рока** носят весьма цветистую одежду и макияж.

гранж м гранж м [hranʃ]

Музыка **гранж** аб'ядноўвае элементы панк-року і хэві-металу.

Музыка **гранж** объединяет элементы панк-рока и хеви-метала.

даб м даб м [dap]

Музыка **даб** – гэта эксперыментальная разнавіднасць рэгі.

Музыка **даб** – это экспериментальная разновидность регги.

індастрыял м індастрыял м [in'dastryjal]

Індастрыял – гэта выключна агрэсіўны сплаў року і электроннай музыкі.

Индастриал – это исключительно агрессивный сплав рока и электронной музыки.

ню-мэтал м ню-метал м [nu'mi'etal]

Шмат якіх гурты **ню-метал** – родам з Каліфорніі.

Многие группы **ню-метал** – родом из Калифорнии.

панк-рок м панк-рок м [pank'rok]

Панк-рок – гэта вельмі простая і гучная музыка.

Панк-рок – это очень простая и громкая музыка.

пост-панк м пост-панк м [post'pank]

Пост-панк больш складаная музыка, чым панк-рок.

Пост-панк более сложная музыка, чем панк-рок.

прагрэсіўны рок м прагрэсіўны рок м [pra'hre'siwny rok]

Прагрэсіўны рок – гэта спроба ператварыць рок у новую класічную музыку.

Прогрессивный рок – это попытка превратить рок в новую классическую музыку.

псіхадэлічэскі рок м псіхадэлічны рок м [psixade'liʃny rok]

Некаторыя кампазіцыі **псіхадэлічнага року** вельмі дзіўныя і мудрагелістыя.

Некоторые композиции **психоделического** **рока** очень странные и причудливые.

рэгі м рэгі м [reʃi]

Музыка **рэгі** развілася на Ямайцы.

Музыка **регги** развилась на Ямайке.

рэйв м рэйв м [reʃv]

Музыка **рэйв** складаецца з розных формаў электроннай танцавальнай музыкі.

Музыка **рейв** включает в себя разные формы электронной танцевальной музыки.

рок-н-рол м рок-н-рол м [roky'n'rol]

Ранняя форма **рок-н-ролу** была музыка ракабілі.

Ранней формой **рок-н-ролла** была музыка рокабилли.

ска с ска н [ska]

Я танчу толькі пад музыку **ска**.
Я танцую только под музыку **ска**.

транс м транс м [trans]

Транс – гэта стыль электроннай танцавальнай музыкі, які развіўся ў 1990-х гадах.

Транс – это стиль электронной танцевальной музыки, развившийся в 1990-х годах.

хард-рок м хард-рок м [hardˈrok]

“Лед Зепелін” – адзін з найлепшых гуртоў **хард-року**.

“Лед Зепелін” – одна из лучших групп **хард-рока**.

хеви-метал м хэви-метал м [xeviˈmʲetal]

Каб выконваць **хеви-метал**, трэба быць сапраўдным віртуозам.

Чтобы исполнять **хеви-метал**, надо быть настоящим виртуозом.

хип-хоп м хип-хоп м [xipˈxop]

Тэксты некаторых песень **хип-хопа** апавядаюць пра банды і гвалт.

Тексты некоторых песен **хип-хопа** повествуют о бандах и насилии.

СУБКУЛЬТУРЫ

СУБКУЛЬТУРЫ [supkuˈlʲitury]

байкер м байкер м [ˈbajkʲer]

Ён купіў матацыкл і марыць уступіць у клуб **байкераў**.

Он купил мотоцикл и мечтает вступить в клуб **байкеров**.

гот м гот м [ɢot]

Большасць **готаў** носяць чорную адзежу. Большинство **готов** носят чёрную одежду.

металіст м металіст м [mʲetalʲɪst]

Металісты – гэта прыхільнікі музыкі хэви-метал.

Металлисты – это поклонники музыки хеви-метал.

ню-эйдж м ню-эйдж м [nʲuˈejʃ]

Прадстаўнікі **ню-эйджу** часта медытуюць, імкнучыся ўвайсці ў кантакт з Богам.

Представители **ню-эйджа** часто медитируют, стремясь войти в контакт с Богом.

панк м панк м [pank]

“Будучыні няма!” – адзін з любімых лозунгаў **панкаў**. “Будущего нет!” – один из любимых лозунгов **панков**.

рэйвер м рэйвер м [ˈrejvʲer]

Рэйверы кажуць, што вераць у мір, каханне, адзінства і павагу.

Рейверы говорят, что верят в мир, любовь, единство и уважение.

скінхэд м скінхэд м [skinˈxet]

Як правіла, левыя **скінхэды** ненавідзяць скінхэдаў-нацыстаў.

Как правило, левые **скінхеды** ненавидят скінхедов-нацистов.

хіппі м хіні м [ˈxipi]

У 1960-х **хіпі** спадзяваліся змяніць свет, але пацярпелі паразу.

В 1960-х **хиппи** надеялись изменить мир, но потерпели поражение.

хип-хоппер м хип-хопер м [xipˈxopʲer]

Ён носіць мехаватыя порткі і заве сябе **хип-хоперам**.

Он носит мешковатые штаны и называет себя **хип-хоппером**.

эма м эма м [ˈema]

Эма – гэта падлеткавая субкультура.

Эмо – это подростковая субкультура.

безбашенный л шалёны прым [ʃaˈlʲonʲy]

Такі **шалёны** стыль – гэта для мяне занадта.

Такой **безбашенный** стиль – это для меня слишком.

контркультурный л контркультурны прым

[kontrkuliˈturnʲy]

У свеце шмат **контркультурных** рухаў.

В мире много **контркультурных** движений.

крутой л круты прым [kruˈtʲy]

Яны носяць **крутыя** прычоскі.

Они носят **крутые** причёски.

рваный л падраны прым [paˈdrany]

Панкі любяць насіць **падраныя** джынсы.

Панки любят носить **рваные** джинсы.

экстравагантный л экстравагантны прым

[ekstravaˈfantny]

Дэманстрацыя **экстравагантных** паводзін – адна з іх мэт.

Демонстрация **экстравагантного** поведения – одна из их целей.

бунтоваць г бунтаваць дз [buntaˈvatsʲ]

Панкі заяўляюць, што яны **бунтуюць** супраць канфармізму.

Панки заявляют, что они **бунтуют** против конформизма.

выглядаць г выглядаць дз [vyɫʲiˈaˈdatsʲ]

У гэтай скурааной куртцы ты **выглядаеш** пагрозліва.

В этой кожаной куртке ты **выглядишь** угрожающе.

протэставаць г пратэставаць дз [pratestaˈvatsʲ]

Маладзь любіць **пратэставаць** супраць чаго-небудзь.

Молодёжь любит **протестовать** против чего-нибудь.

тусовацца г тусавацца дз [tusaˈvatsʲa]

Хіпі **тусуюцца** ў гэтым парку.

Хиппи **тусуются** в этом парке.

удзівляць г здзіўляць дз [zʲɪdzʲiʷˈlʲatsʲ]

Некаторыя ідэі контркультурных актывістаў вельмі мяне **здзіўляюць**.

Некоторые идеи контркультурных активистов очень меня **удивляют**.

ОСНОВНЫЕ ПОНЯТИЯ ОСНОВНЫЕ ПОНЯТИЯ [as'nownyja pa'n'ats'i]

бѣрег м берег м [ˈbʲerax]

Нам было відаць судна прыкладна ў мілі ад **бѣрага**.
Нам было видно судно примерно в миле от **берега**.

бўхта ж бухта ж [ˈbuxta]

З вѣскі адкрываецца від на невялікую ціхую **бухту**.
Из деревни открывается вид на небольшую тихую **бухту**.

волна ж хваля ж [ˈxvalʲa]

Хвалі накідваліся на скалы.

Волны обрушивались на скалы.

залиў м залиў м [zaˈliw]

Карабѣль накіроўваецца ў Персідскі **залиў**.
Корабль направляется в Персидский **залив**.

остров м выспа ж [ˈvʲospa]

Ён такі багаты, што можа дазволіць сабе купіць марскую **выспу**.
Он так богат, что может позволить себе купить морской **остров**.

отлив м адліў м [adˈliw]

Адліў – гэта момант найніжэйшага пункта ўзроўню вады ў марскога бѣрага.

Отлив – это момент самой низкой точки уровня воды у морского берега.

пляж м пляж м [plʲaʃ]

Там добрыя пясчаныя **пляжы**.
Там хорошие песчаные **пляжи**.

побѣрэжье с узбярэжжа н [uzˈbʲaˈrʲezʲa]

На **ўзбярэжжы** будуць новыя гатэлі.
На **побережье** строят новые отели.

полуостров м паўвостраў м [pawˈvostraw]

Італія – гэта **паўвостраў**.
Италия – это **полуостров**.

прыбой м прыбой м [prɨˈboj]

Я чую марскі **прыбой** нават адсюль.
Я слышу морской **прибой** даже отсюда.

прыліў м прыліў м [prɨˈliw]

Прыліў выклікаецца сілай Месяца, якая яго ўтварае.
Прилив вызываецца приливообразующей силой Луны.

проліў м праліў м [praˈliw]

Праліў – гэта вузкі водны калідор паміж дзвюма часткамі сушы.

Пролив – это узкий водный коридор между двумя частями сушы.

шторм м шторм м [ʃtorm]

Гэты карабѣль можа вытрымаць любы **шторм**.
Этот корабль может выдержать любой **шторм**.

МОРСКИЕ ЖИВОТНЫЕ МАРСКИЯ ЖИВѢЛЫ [marsˈkʲija ʒɨˈvʲoly]

дэльфін м дэльфін м [delʲɪˈfin]

Дэльфін – гэта марская жывѣла даўжынёй ад 2 да 3 метраў.

Дельфин – это морское животное длиной от 2 до 3 метров.

кальмар м кальмар м [kalʲɪˈmar]

У **кальмара** доўгае мякае цела з 10 шчупальцамі на адным канцы.

У **кальмара** длинное мягкое тело с 10 щупальцами на одном конце.

каракаціца ж каракаціца ж [karaˈkatsʲɪʦa]

Каракаціца выпускае чорную вадкасць, калі на яе нападаюць.

Каракатица выпускает чёрную жидкость, когда на неё нападают.

кашалот м кашалот м [kaʃaˈlot]

Кашалот – гэта буйны зубаты кіт.

Кашалот – это крупный зубатый кит.

кіт м кіт м [kit]

У ранейшыя часы людзі думалі, што **кіт** – гэта рыба.
В прежние времена люди думали, что **кит** – это рыба.

медуза ж медуза ж [mʲeˈduza]

Медуза – гэта марская істота з мяккім амаль празрыстым целам.

Медуза – это морское существо с мягким почти прозрачным телом.

моллюск м малюск м [maˈlʲusk]

Многія **малюскі** абаронены ракавінай.

Многие **моллюски** защищены раковиной.

морж м морж м [morʃ]

Морж мае два доўгія біўні.

Морж имеет два длинных бивня.

осьмінюг м восьминог м [vasˈmʲiˈnoχ]

Васьмінюг – гэта глыбакаводная істота з 8 шчупальцамі.

Осьминог – это глубоководное существо с 8 щупальцами.

рыба ж рыба ж [ˈryba]

Самая небяспечная марская **рыба** – гэта акула.
Самая опасная морская **рыба** – это акула.

тюлень м тюлень м [tɕuˈlʲenʲ]

Тюлені жывуць у асноўным на прахалодных марскіх бѣрагах і крыгах.

Тюлени живут в основном на прохладных морских берегах и плавающих льдинах.

ОТДЫХ НА МОРЕ

АДПАЧЫНАК НА МОРЫ [atpa'čynak na 'mory]

акваланг м акваланг м [akva'lanx]

Акваланг – гэта прылада для дыхання падчас плавання пад вадой.

Акваланг – это устройство для дыхания во время плавания под водой.

зонт от сонца м парасон ад сонца м [para'son at 'sontsa]

Мы ўзялі напрокат **парасон ад сонца**.

Мы взяли напрокат **зонт от солнца**.

купальны кастюм м купальны касцюм м [ku'pal'ny kas'i'čum]

Дзве прыгожыя дзяўчыны ў **купальных касцюмах** паглядзелі ў мой бок.

Две хорошенькие девушки в **купальных костюмах** посмотрели в мою сторону.

купанне с купанне н [ku'pan'nie]

Купанне карысна для здароўя.

Купанне полезно для здоровья.

ласты мн ласты мн ['lasty]

Я купіў пару сініх гумовых **ластаў**.

Я купил пару синих резиновых **ластов**.

маска ж маска ж ['maska]

Мне патрэбна **маска** для нырвання.

Мне нужна **маска** для ныряния.

надувной матрац м надзіманы матрац м [nadzi'many mat'rats]

Ён любіць плаваць на **надзіманым матрацы**.

Он любит плавать на **надувном матрасе**.

рыбалка ж рыбалка ж [ry'balka]

Я вельмі люблю марскую **рыбалку**.

Я обожаю морскую **рыбалку**.

сёрфінг м сёрфінг м ['sɔrfɪnx]

Хвалі досыць вялікія для **сёрфінгу**.

Волны достаточно большие для **сёрфинга**.

трубка для нырания ж трубка для нырания ж ['trubka dʲla ny'ran'nia]

Нырание з **трубкай** – гэта класна!

Нырание с **трубкой** – это классно!

шэзлонг м шэзлонг м [ʃez'lonx]

Яна сядзела ў **шэзлонгу**.

Она сидела в **шезлонге**.

ЛАЙНЕРЫ И ЯХТЫ

ЛАЙНЕРЫ І ЯХТЫ ['lajn'ery j 'jaxty]

кругосветное плавание с кругасветнае плаванне н [kruf'a'siv'etnaje p'lavan'nie]

Кругасветнае плаванне – мая мара.

Кругосветное плавание – моя мечта.

крыуз м крыуз м [kru'is]

Яны адправіліся ў **крыуз** да Тэнэрыфэ.

Они отправились в **крыуз** до Тенерифе.

мачта ж мачта ж ['majta]

Мачта на гэтай яхце мае вышыню 5 метраў.

Мачта на этой яхте имеет высоту 5 метров.

морской порт м марскі порт м [mars'ki port]

Заўтра мы зойдзем у іншы **марскі порт**.

Завтра мы зайдем в другой **морской порт**.

парус м ветразь м ['vietras']

Давай паднімем **ветразь**.

Давай поднимем **парус**.

загорэлы л загарэлы прым [zaħa'rely]

Не думаю, што я досыць **загарэлая**.

Не думаю, что я достаточно **загорелая**.

подводный л падводны прым [pad'vodny]

Падводнае плаванне – мой любімы занятак.

Подводное плавание – моё любимое занятие.

солёный л салёны прым [sa'lony]

Марская вада – **салёная**.

Морская вода – **солёная**.

субтропический л субтрапічны прым [suptra'pitny]

Гэты горад – **субтрапічны** курорт.

Этот город – **субтропический** курорт.

тропический л трапічны прым [tra'pitny]

Я хачу паехаць у якую-небудзь **трапічную** мясцовасць.

Я хочу поехать в какую-нибудь **тропическую** местность.

дрейфовать г дрэйфаваць дз [drejfa'vats']

Айсберг **дрэйфуе** да нафтавай платформы.

Айсберг **дрейфует** к нефтяной платформе.

загорать г загараць дз [zaħa'rats']

Надвор'е палепшылася, так што мы можам

загараць.

Погода улучшилась, так что мы можем **загорать**.

нырять г ныраць дз [ny'rats']

Яны **ныраюць** у пошуках жэмчугу.

Они **ныряют** в поисках жемчуга.

плавать г плаваць дз [plavats']

Ты ўмееш **плаваць**?

Ты умеешь **плавать**?

ходить под парусом г хадзіць пад ветразем дз [ħa'čits' pat 'vietraziem]

Мы жадаем **прайсці пад ветразем** праз Атлантыку.

Мы хотим **пройти под парусом** через Атлантику.

ОСНОВНЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ АСНОВНЫЯ ЭЛЕМЕНТЫ [as'nownyja el'e'm'enty]

дверь ж дзверы *мн* [dzi'viery]

Дзверы ў мой пакой зробленыя з дубу.

Дверь в мою комнату сделана из дуба.

замок м замок *м* [za'mok]

Павярні ключ у **замку**, каб адчыніць дзверы.

Поверни ключ в **замке**, чтобы открыть дверь.

окно с окно *н* [ak'no]

Паглядзі ў **акно**.

Посмотри в **окно**.

подоконник м падаконнік *м* [pada'kon'nik]

Падаконнік – гэта плоская паліца ў асновы акна.

Подоконник – это плоская полка у основания окна.

пол м падлога ж [pad'loha]

Я мушу падмесці **падлогу** ў сваім пакоі.

Я должен подмести **пол** в своей комнате.

порог м парог *м* [pa'rox]

Пераступі праз **парог**.

Перешагни через **порог**.

потолок м столь ж [stoli]

Вышыня **столі** – 3 метры.

Высота **потолка** – 3 метра.

стена ж сцяна ж [s'ts'a'na]

Паглядзі на гэтую карціну, якая вісіць на **сцяне**.

Посмотри на эту картину, висющую на **стене**.

МЕБЕЛЬ

МЭБЛЯ [ˈmɛblʲa]

диван м канапа ж [ka'napa]

Мы селі на **канапу** і ўключылі тэлевізар.

Мы сели на **диван** и включили телевизор.

диванная подушка ж канапная падушка ж

[ka'narna pa'dufka]

Я хачу купіць **падушкі для канапы**.

Я хочу купить **подушки для дивана**.

книжный шкаф м кніжная шафа ж ['kniznaja 'ʃafa]

Твае **кніжныя шафы** сапраўды мяне ўражаюць.

Твои **книжные шкафы** действительно меня впечатляют.

кофейный столик м кававы столик м ['kavavy 'stolik]

Гэты **кававы столик** танны, але добра глядзіцца.

Это **кофейный столик** дешёвый, но хорошо смотрится.

кресло с крэсла м ['kresla]

У маім пакоі ёсць глыбокае мяккае **крэсла**.

В моей комнате есть глубокое мягкое **кресло**.

кровать ж ложка м ['lozak]

Сёння я ляжаў у **ложку** да 9 раніцы.

Сегодня я лежал в **кровати** до 9 утра.

подставка для телевизора ж падстаўка для

тэлевізара ж [pat's'tawka d'l'a tel'e'vizara]

Гэта – гібрыд **падстаўкі для тэлевізара** і шафы.

Это – гибри́д **подставки для телевизора** и шкафа.

полка ж паліца ж [pa'litsa]

Гэта – адмысловая **паліца** для кампакт-дыскаў.

Это – специальная **полка** для компакт-дисков.

пуф м пуф *м* [puf]

Можаш сесці на гэты **пуф**, калі хочаш.

Можешь сесть на этот **пуф**, если хочешь.

стол письменный м пісьмовы стол *м* [pis'movy stol]

Пісьмовы стол завалены паперамі і кнігамі.

Письменный стол завален бумагами и книгами.

стул м стул *м* [stul]

Я прынясу яшчэ адзін **стул**.

Я принесу ещё один **стул**.

тумбочка ж тумбачка ж ['tumbatʃka]

Я паклаў акуляр у **тумбачку** і забыўся на гэта.

Я положил очки в **тумбочку** и забыл об этом.

ЭЛЕКТРОННЫЕ ПРИБОРЫ

ЭЛЕКТРОННЫЯ ПРЫБОРЫ [el'ek'tronnyja pry'bory]

видеомагнитофон м відэамагнітафон *м*
[videamafnita'fon]

Мой **відэамагнітафон** стаіць на тэлевізары.

Мой **видеомагнитофон** стоит на телевизоре.

колонка (акустическая) ж калонка (акустычная) ж

[ka'lonka (akus'tyʃnaja)]

Толькі паглядзі на мае новыя **калонкі**.

Только посмотри на мои новые **колонки**.

компьютер м камп'ютар *м* [kam'pjutar]

Я трымаю свой **камп'ютар** на сучасным

камп'ютарным стане.

Я держу свой **компьютер** на современном компьютерном столе.

магнитофон м магнітафон *м* [maf'nita'fon]

Мне патрэбны новы **магнітафон**.

Мне нужен новый **магнитофон**.

проигрыватель компакт-дисков *м*

прайгравальнік кампакт-дыскаў *м* [praj'fra'val'nik

kam'pakt 'dyskaw]

Які добры **прайгравальнік кампакт-дыскаў!**

Какой хороший **проигрыватель компакт-дисков!**

радиоприйёмник м радыёпрыёмнік м
[ˌradɨjɔprɨˈjomnɨk]

Давай паслухаем **радыё**.

Давай послушаем **радио**.

телевизор м тэлевізар м [tɛlʲeˈvʲizar]

Я набыў новы **тэлевізар**.

Я приобрёл новый **телевизор**.

усилитель м узмацняльнік м [uzmatsʲnʲalʲnɨk]

Гэта **ўзмацняльнік**?

Это **усилитель**?

ДРУГИЕ ОБЪЕКТЫ ІНШЫЯ АБ'ЕКТЫ [ˈɪnfɨja abˈjɛktɨ]

батарея (отопления) ж батарэя (ацяплення) ж
[batəˈrɛja (atɕapˈlʲenʲnʲa)]

Батарэя досыць цёплая.

Батарей достаточно тёплая.

выключатель м выключальнік м [vyklʲuˈtɕalʲnɨk]

Я хачу ўключыць святло. Дзе ў тваім пакоі

выключальнік?

Я хочу включить свет. Где в твоей комнате

выключатель?

ковёр м дыван м [dyˈvan]

На падлозе ў мяне мяккі тоўсты **дыван**.

На полу у меня мягкий толстый **ковёр**.

коврик м дыванок м [dyvaˈnok]

Глядзі, які прыгожы ўзор на гэтым **дыванку**.

Смотри, какой красивый узор на этом **коврике**.

ламинат м ламінат м [lamɨˈnat]

Я аддаю перавагу **ламініату** перад любым паркетам.

Я предпочитаю **ламинат** любому паркету.

линолеум м лінолеум м [lʲiˈnoʲleum]

Вы хочаце **лінолеум** ці штосьці іншае?

Вы хотите **линолеум** или что-то другое?

люстра ж люстра ж [ˈlʲustɾa]

У маёй **люстры** 7 лямпачак.

В моей **люстре** 7 лампочек.

торшёр ж таршэр м [tarˈʃer]

У мяне ёсць **таршэр** з зялёным абажурам.

У меня есть **торшер** с зелёным абажуром.

настольная лампа ж настольная лампа ж
[nasˈtolʲnaja ˈlampə]

Я ўключыў **настольную лампу** і пачаў чытаць ліст.

Я включил **настольную лампу** и начал читать письмо.

паркет м паркет м [parˈkʲet]

Паркет быў вельмі гладкім.

Паркет был очень гладким.

розетка (электрическая) ж разетка (электричная)
ж [raˈzʲetka (ɛʲʲekˈtɾɨˈtɕnaja)]

У маім пакоі мне патрэбна другая **разетка**.

В моей комнате мне нужна вторая **розетка**.

штора ж штора ж [ˈʃtɔra]

Цямнее, мне лепш зашмаргнуць **шторы**.

Темнеет, мне лучше задернуть **шторы**.

комфортабельный л камфартабельны прым
[kamfarˈtabʲelʲnɨ]

Абсталяванне ў маім пакоі **камфартабельнае**.

Обстановка в моей комнате **комфортабельная**.

побелённый л пабелены прым [paˈbʲelʲenɨ]

Столь у маім пакоі – нядаўна **пабеленая**.

Потолок в моей комнате – недавно **побелённый**.

привычный л звыклы прым [ˈzvɨkʲlɨ]

Звыклае для мяне піццэ кавы заўсёды адбываецца ў маім пакоі.

Привычное для меня питьё кофе всегда происходит в моей комнате.

приличный л прыстойны прым [prɨsˈtojnɨ]

Твой пакой выглядае **прыстойным**.

Твоя комната выглядит **приличной**.

уютный л утульны прым [uˈtulʲnɨ]

Я хачу зрабіць свой пакой **утульным** месцам.

Я хочу сделать свою комнату **уютным** местом.

жить г жыць дз [ʒɨtʲ]

Хочаш паглядзець пакой, у якім я **живу**?

Хочешь посмотреть комнату, в которой я **живу**?

нравиться г падабацца дз [padaˈbatɕa]

Табе **падабаецца** мой пакой?

Тебе **нравится** моя комната?

отдыхать г адпачываць дз [atpaˈtɕyˈvatɕ]

Пасля абеду я заўсёды гадзінку **адпачываю** ў сваім пакоі.

После обеда я всегда часок **отдыхаю** в своей комнате.

располагать г размяшчаць дз [razʲmʲaˈʃtatsʲ]

Я хачу **размясціць** рэчы ў сваім пакоі па-іншаму.

Я хочу **расположить** вещи в своей комнате по-другому.

спать г спаць дз [spatʲ]

Пасля доўгай паездкі так добра зноў **спаць** ва ўласным пакоі.

После долгой поездки так хорошо снова **спать** в собственной комнате.

ВІДЫ МУЗЕЄВ

ВІДЫ МУЗЕЯЇ ['vidy mu'z'ejaŭ]

археологічний музей м археалагічны музей м

[arx'eala'fijny mu'z'ej]

Як ёсць археолаг, ён імкнецца наведаць кожны **археалагічны музей**.Будучи археологом, он старается посетить каждый **археологический музей**.**виртуальный музей** м віртуальны музей м

[virtu'al'ny mu'z'ej]

У Інтэрнэце можна знайсці шмат **віртуальных музеяў**.В Интернете можно найти много **виртуальных музеев**.**военный музей** м ваенны музей м [va'jenny mu'z'ej]**Ваенныя музеі** спецыялізуюцца на ваеннай гісторыі.**Военные музеи** специализируются на военной истории.**дом-музей** м хата-музей ж [xata mu'z'ej]Я наведаў **хату-музей** вядомага пісьменніка.Я посетил **дом-музей** известного писателя.**морской музей** м марскі музей м [mars'ki mu'z'ej]Некаторыя **марскія музеі** уключаюць у сябе гістарычныя караблі.Некоторые **морские музеи** включают в себя исторические корабли.**музей естествознания** м музей прыродазнаўства

м [mu'z'ej pry,roda'znawstva]

Эвалюцыя і біяразнастайнасць – важныя вобласці для **музеяў прыродазнаўства**.Эволюция и биоразнообразие – важные области для **музеев естествознания**.**музей науки** м музей навукі м [mu'z'ej na'vuki]Некаторыя **музеі навукі** ўключаюць у сябе планетарый.Некоторые **музеи науки** включают в себя планетарий.**музей-заповедник** м музей-запаведнік м [mu'z'ej

zapa'viednik]

Шмат якія **музеі-запаведнікі** прысвечаны старой архітэктуры.Многие **музеи-заповедники** посвящены старой архитектуре.**передвижной музей** м перасоўны музей м

[p'era'sovat'ny mu'z'ej]

Перасоўныя музеі наладжваюць выставы пры дапамозе перасоўных сродкаў.**Передвижные музеи** устраивают выставки при помощи передвижных средств.**специализированный музей** м спецыялізаваны

музей м [sp'etsyjaliza'vany mu'z'ej]

Існуюць **спецыялізаваныя музеі**, напрыклад, Музей цацак у Іспаніі.Существуют **специализированные музеи**, например, Музей игрушек в Испании.**художественный музей** м мастацкі музей м

[mas'tatski mu'z'ej]

Эрмітаж – знакаміты **мастацкі музей**.Эрмитаж – знаменитый **художественный музей**.

КАТЕГОРИИ ЭКСПОНАТОВ

КАТЕГОРИИ ЭКСПАНАТАЎ [kate'fiorij]

ekspa'nataŭ]

антропология ж антрапалогія ж [antrapa'lofija]Ці ведаеш ты якія-небудзь музеі, прысвечаныя **антрапалогіі**?Знаешь ли ты какие-нибудь музеи, посвященные **антропологии**?**археология** ж археалогія ж [arx'eala'lofija]Я быў у музеі **археалогіі**.Я побывал в музее **археологии**.**военная история** ж ваенная гісторыя ж [va'jennaja his'toryja]Гэта вельмі добры музей, калі цябе цікавіць **ваенная гісторыя**.Это очень хороший музей, если тебя интересует **военная история**.**геология** ж геалогія ж [h'lea'lofija]Я хачу адшукаць залу, прысвечаную **геалогіі**.Я хочу отыскать зал, посвященный **геологии**.**декоративно-прикладное искусство** с

дэкаратыўна-прыкладное мастацтва н [dekara'tywna pryklad'noje mas'tatstva]

Выстава **дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва** будзе праводзіцца ў гэтай зале.Выставка **декоративно-прикладного искусства** будет проводиться в этом зале.**естествознание** с прыродазнаўства н

[pry,roda'znawstva]

Я цікаўлюся **прыродазнаўствам**.Я интересуюсь **естествознанием**.**изящные искусства** мн вытанчаныя мастацтвы мн

['vytanʃanyja mas'tatstva]

Я вывучаю **вытанчаныя мастацтвы**.Я изучаю **изящные искусства**.**история** ж гісторыя ж [his'toryja]**Гісторыя** – гэта вывучэнне мінулага.**История** – это изучение прошлого.**история культур** ж гісторыя культур ж [his'toryja kul'tur]**Гісторыя культур** – яго любімая тэма.**История культур** – его любимая тема.**краеведение** с краязнаўства н [kraja'znawstva]У мястэчку ёсць маленькі музей, прысвечаны **краязнаўству**.В городке есть маленький музей, посвященный **краеведению**.**наука** ж навука ж [na'vuka]Калі вы хочаце больш ведацца пра **навуку**, наведайце гэты музей.Если вы хотите больше узнать о **науке**, посетите этот музей.

нумізматика ж нумізматыка ж [numiz'matyka]

Калекцыя аддзела **нумізматыкі** складаецца з 160 000 прадметаў.

Коллекция отдела **нумизматики** состоит из 160 000 предметов.

ремёсла *мн* рамёствы *мн* [ra'mlostvy]

Гэты музей прысвечаны таксама і **рамёствам**.

Этот музей посвящён также и **ремёслам**.

сельское хозяйство с сельская гаспадарка ж ['s'el'skaja haspa'darka]

Тэма экскурсіі – **сельская гаспадарка** старажытнага Егіпта.

Тема экскурсии – **сельское хозяйство** древнего Египта.

современное искусство с сучаснае мастацтва н [su'ʃasnaje mas'tatstva]

Я хачу ведаць больш пра **сучаснае мастацтва**.

Я хочу знать больше о **современном искусстве**.

тэхніка ж тэхніка ж ['texnika]

Мае вобласці – гэта навука і **тэхніка**.

Мои области – это наука и **техника**.

транспорт *м* транспарт м ['transport]

Яе цікавіць усё, уключаючы **транспорт**.

Её интересует всё, включая **транспорт**.

филателия ж філатэлія ж [filate'lija]

Кажуць, у гэтым музеі – добрая калекцыя **філатэліі**.

Говорят, в этом музее – хорошая коллекция **филателии**.

этнологія ж этналогія ж [etna'lofija]

Этналогія – гэта адна з абласцей антрапалогіі.

Этнология – это одна из областей антропологии.

РАБОТА МУЗЕЯ

ПРАЦА МУЗЕЯ ['pratsa mu'z'eja]

витрина ж вітрына ж [vit'ryna]

У **вітрыне** знаходзіліся сярэднявечныя рукапісы.

В **витрине** находились средневековые рукописи.

входная плата ж уваходная плата ж [uva'xodnaja 'plata]

Уваходная плата – 5 даляраў для дарослых і 1 даляр для дзяцей.

Входная плата – 5 долларов для взрослых и 1 доллар для детей.

выставка ж выстава ж [vys'tava]

Я хачу зноў наведць гэтую **выставу**.

Я хочу снова посетить эту **выставку**.

галерея ж галерэя ж [hal'e'reja]

Мастацкая **галерэя** вунь там.

Художественная **галерея** вон там.

зал *м* зала ж ['zala]

Дзе **зала** нумар 9?

Где **зал** номер 9?

куратор *м* куратар м [ku'ratar]

Людзі, адказныя за калекцыі і экспанаты, вядомыя як **куратары**.

Люди, ответственные за коллекции и экспонаты, известны как **кураторы**.

сигналізацыя ж сігналацыя ж [sifnali'zatsya]

Дзякуючы **сігналацыі** мы выраталі карціну.

Благодаря **сигнализации** мы спасли картину.

экскурсія ж экскурсія ж [eks'kursija]

Музей арганізуе спецыялізаваныя **экскурсіі**.

Музей организует специализированные **экскурсии**.

экскурсовод *м* экскурсавод м [ekskursa'vot]

Здавалася, **экскурсавод** мог адказаць на любой пытанне.

Казалось, **экскурсовод** мог ответить на любой вопрос.

экспонат *м* экспанат м [ekspa'nat]

Тут вы можаце ўбачыць старэйшы з нашых **экспнатаў**.

Здесь вы можете увидеть самый старый из наших **экспонатов**.

дрэўний *п* старажытны *прым* [stara'zytny]

Гэтая зала прысвечана **Старажытнаму** Рыму і

Старажытнай Грэцыі.

Этот зал посвящён **Древнему** Риму и **Древней** Греции.

необычный *п* незвычайны *прым* [n'iezvy'ʃajny]

Дадзеная карціна вельмі **незвычайная** для гэтага мастака.

Данная картина очень **необычна** для этого художника.

рэдкай *п* рэдкі *прым* ['retki]

Гэта – вельмі **рэдкае** выданне Бібліі.

Это – очень **редкое** издание Библии.

унікальны *п* унікальны *прым* [uni'kal'ny]

У музеі ёсць мноства **унікальных** экспанатаў.

В музее имеется множество **уникальных** экспонатов.

цэнны *п* каштоўны *прым* [kaʃ'towny]

Гэтая **каштоўная** калекцыя – галоўная гордасць нашага музея.

Эта **ценная** коллекция – главная гордость нашего музея.

выстаўляць *г* выстаўляць *дз* [vystaw'liatsʲ]

Адрэстаўраваная карціна зноў **выстаўляецца**.

Отреставрированная картина снова **выставляется**.

об'ясняць *г* тлумачыць *дз* [tlu'maʃytsʲ]

Такія артэфакты могуць многае **растлумачыць**.

Такие артефакты могут многое **объяснить**.

осма́тривать *г* аглядаць *дз* [aʃli'a'datsʲ]

Аглядайце выставу, пачынаючы з гэтай залы.

Осматривайте выставку, начиная с этого зала.

посеща́ть *г* наведваць *дз* [na'v'iedvatsʲ]

Пакуль я ў гэтым горадзе, я хачу **наведць** як мага больш музеяў.

Пока я в этом городе, я хочу **посетить** как можно больше музеев.

узнава́ць *г* даведацца *дз* [da'v'iedatsʲa]

Гэты музей можа дапамагчы табе больш **даведацца** пра авіяцыю.

Этот музей может помочь тебе больше **узнать** об авиации.

СТРУННЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ

СТРУННЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ ['strunnyja
instru'm'ienty]

арфа ж арфа ж ['arfa]

Струны **арфы** нацягнутыя зверху ўніз.

Струны **арфы** натянуты зверху вніз.

банджо с банджа н ['bandʒa]

Банджа мае корпус, падобны на барабан.

Банджо мае корпус, пахожы на барабан.

виолончэль ж віяланчэль ж [violan'ʃelʲ]

Ён быў вiртуозам **віяланчэлі**.

Он был виртуозом **виолончели**.

гитара ж гітара ж [gi'tara]

Ён умее вельмі добра іграць на **гітары**.

Он умеет очень хорошо играть на **гитаре**.

клавесін м клавесін м [klav'e'sin]

На **клавесіне** іграюць як на піяніна, але ён вырабляе іншы гук.

На **клавесіне** іграюць як на піяніно, но он производит другой звук.

контрабас м кантрабас м [kantra'bas]

Контрабас – найбуйнейшы інструмент скрыпічнага сямейства.

Контрабас – самы крупный инструмент скрипичного семейства.

лю́тня ж лютня ж [l'utn'ja]

Першыя **лютні** завезлі ў Іспанію маўры.

Первые **лютни** завезли в Испанию мавры.

мандо́ліна ж мандаліна ж [manda'lina]

Самы распаўсюджаны тып **мандаліны** мае 8 струн.

Самый распространённый тип **мандолины** имеет 8 струн.

пиани́но с піяніна н [pija'nina]

Яна можа даваць урокі ігры на **піяніна**.

Она может давать уроки игры на **пианино**.

рояль м раэль м [ra'jalʲ]

Колькі важыць гэты **раэль**?

Сколько весит этот **рояль**?

сита́р м ситар м [si'tar]

Настройка **сітары** залежыць ад школы і стылю сiтарыста.

Настройка **ситара** зависит от школы и стиля ситариста.

скры́пка ж скрыпка ж ['skrypka]

На **скрыпцы** іграюць, водзячы смычком па струнах.

На **скрипке** играют, водя смычком по струнам.

цимба́лы мн цымбалы мн [tsum'baly]

Цымбалы былі папулярныя ў краінах Усходняй Еўропы.

Цимбалы были популярны в странах Восточной Европы.

электрагита́ра ж электрагітара ж [e.l'ektrafi'tara]

Першыя **электрагітары** з'явіліся ў 1931 годзе.

Первые **электргитары** появились в 1931 году.

ДУХОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ

ДУХАВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ [dux'a'vyja
instru'm'ienty]

аккордео́н м акардэон м [akarde'on]

Чалавек, які іграе на **акардэоне**, завецца акардэаністам.

Человек, который играет на **аккордеоне**, называется аккордеонистом.

англи́йский рожа́к м англійскі ражок м [an'flijski ra'ʒok]

Англійскі ражок аналагічны габою, але дае ніжэйшыя ноты.

Английский рожок аналогичен гобою, но даёт более низкие ноты.

валто́рна ж валторна ж [val'torna]

Гэта – муштук для **валторны**.

Это – мундштук для **валторны**.

во́лынка ж валынка ж [va'lynka]

Большасць людзей, пачуўшы **валынку**, думаюць пра Шатландыю.

Большинство людей, услышав **волынку**, думают о Шотландии.

гобо́й м габой м [ga'boj]

Габой – гэта драўляны музычны інструмент з падвойным язычком.

Гобой – это деревянный музыкальный инструмент с двойным язычком.

губна́я гармо́ника ж губны гармонік м [hub'ny far'monik]

Губны гармонік – маленькі музычны інструмент, на якім іграюць, прыціскаючы яго да рота.

Губная гармоника – маленький музыкальный инструмент, на котором играют, прижимая его ко рту.

кларне́т м кларнет м [klar'niet]

Кларнет выкарыстоўваецца як у джазавых ансамблях, так і ў сімфанічных аркестрах.

Кларнет используется как в джазовых ансамблях, так и в симфонических оркестрах.

орга́н м арган м [ar'han]

Моцарт зваў **арган** “Каралём музычных інструментаў”.

Моцарт называл **орган** “Королём музыкальных инструментов”.

саксофо́н м саксафон м [saksa'fon]

Саксафоны звычайна вырабляюцца з латуні.

Саксофоны обычно изготавливаются из латуни.

тромбо́н м трамбон м [tram'bon]

Глен Мілер быў вiртуозам **трамбона**.

Глен Миллер был виртуозом **тромбона**.

труба́ ж труба ж [tru'ba]

Труба ў асноўным выкарыстоўваецца ў класічнай музыцы і джазе.

Труба в основном используется в классической музыке и джазе.

ту́ба ж туба ж ['tuba]

Туба дае вельмі нізкія ноты.

Туба дае́т очень низкие ноты.

фаго́т м фагот м [fa'fot]

Каб іграць на **фагоце**, выканаўца мусіць мець доўгія пальцы.

Чтобы играть на **фаго́те**, исполнитель должен иметь длинные пальцы.

фле́йта ж флейта ж ['flejta]

Існуе мноства тыпаў **флейтаў**.

Существует множество типов **флейт**.

УДА́РНЫЯ ІНСТРУМЕНТЫ

УДА́РНЫЯ ІНСТРУМЕНТЫ [u'darnyja instru'mienty]

бараба́н м барабан м [bara'ban]

Барабан – гэта самы распаўсюджаны ўдарны інструмент.

Барабан – это самый распространённый ударный инструмент.

гонг м гонг м ['hɒŋ]

Некаторыя **гонгі** – велізарныя і вельмі цяжкія.

Некоторые **гонги** – огромные и очень тяжёлые.

кастаньё́ты мн кастаньеты мн [kastan'jety]

Кастаньеты прымацоўваюцца да вялікага пальца шнуром.

Кастаньеты прикрепляются к большому пальцу шнуром.

колоко́ла мн званы мн [zva'ny]

Кампазітар вырашыў дадаць гукі **званоў** у трэцяй частцы.

Композитор решил добавить звуки **колоколов** в третьей части.

ко́нга ж конга н ['kɒŋa]

Конга – гэта высокі вузкі кубінскі барабан.

Конга – это высокий узкий кубинский барабан.

ксілафо́н м ксілафон м [ksila'fɒn]

Ксілафон складаецца з драўляных брускоў рознай даўжыні.

Ксилофон состоит из деревянных брусков различной длины.

літа́вры мн літаўры мн [li'tawry]

Каб іграць на **літаўрах**, патрэбныя адмысловыя палачкі.

Чтобы играть на **литаврах**, нужны специальные палочки.

мары́мба ж марымба ж [ma'rymba]

Марымбы з'явіліся ў Афрыцы сотні гадоў назад.

Маримбы появились в Африке сотни лет назад.

металло́фон м металафон м [m'etala'fɒn]

Металафоны выкарыстоўваюцца ў музыцы на працягу сотняў гадоў.

Металлофоны используются в музыке в течение сотен лет.

тамбу́рын м тамбурын м [tambu'ryn]

Тамбурын – гэта невялікі ручны барабан.

Тамбурын – это небольшой ручной барабан.

тарэ́лки мн тарелки мн [ta'lierki]

Тарелкі – гэта дыскі, зробленыя з медзі, бронзы ці адмысловага сплаву.

Тарелки – это диски, сделанные из меди, бронзы или особого сплава.

уда́рная устано́вка ж ударная ўстаноўка ж [u'darnaja wsta'nowka]

Камплект барабанаў і тарелак завецца **ударнай устаноўкай**.

Комплект барабанов и тарелок называется **ударной установкой**.

дыа́тані́цкі п дыятанічны прым [dyjata'niŋɲy]

Гэтая губная гармоніка **дыятанічная** ці храматычная?

Эта губная гармоника **диатоническая** или хроматическая?

смы́чковы́ п смычковы прым [smytŋ'kovy]

Скрыпка – гэта **смычковы** інструмент.

Скрипка – это **смычковый** инструмент.

хрома́ты́цкі п храматычны прым [xrama'tyŋɲy]

У **храматычнай** шкале выкарыстоўваюцца ўсе ноты.

В **хроматической** шкале используются все ноты.

щы́пковы́ п шчыпковы прым [ŋŋp'kovy]

Гітара – гэта **шчыпковы** струнны музычны інструмент.

Гитара – это **щипковый** струнный музыкальный инструмент.

язы́чковы́ п язычковы прым [jazytŋ'kovy]

Кларнет – гэта **язычковы** інструмент.

Кларнет – это **язычковый** инструмент.

бры́нкаць г брынкаць дз ['brynkaŋɲ]

Ён **брынкаў** на гітары і спяваў.

Он **бренчал** на гитаре и пел.

ду́ць г дзьмуць дз [dʒ'mutɲ]

Музыкі пачалі **дзьмуць** у трубы.

Музыканты начали **дуть** в трубы.

ігра́ць г іграць дз [iŋ'ratsɲ]

Я ўмею **іграць** на розных інструментах.

Я умею **играть** на разных инструментах.

імпрові́заваць г імправізаваць дз [impraviza'vatɲ]

Я бачу, што ты ўмееш іграць па нотах, але ці ўмееш ты **імправізаваць**?

Я вижу, что ты умеешь играть по нотам, но умеешь ли ты **импровизировать**?

іспо́лняць г выконваць дз [vy'konvatɲ]

Скрыпач **выканаў** шэсць класічных твораў.

Скрипач **исполнил** шесть классических произведений.

РАСПРОСТРАНЁННЫЕ ВИДЫ РАСПАУСЮДЖАНЫЯ ВИДЫ

[raspaw'siudžanyja 'vidy]

бабочка ж матыль м [ma'tyl'i]

Матыль сядзеў на кветцы.

Бабочка сидела на цветке.

богомол м багамол м [baħa'mol]

Багамол – гэта буйное насякомае, якое есць іншых насякомых.

Богомол – это крупное насекомое, поедающее других насекомых.

божья коровка ж багоўка ж [ba'fowka]

Багоўкі звычайна бываюць аранжавымі, жоўтымі і ярка-чырвонымі.

Божьи коровки обычно бывают оранжевыми, жёлтыми и ярко-красными.

водомерка ж вадамер м [vada'm'ier]

Вадамеры перасоўваюцца па паверхні вады, выкарыстоўваючы яе паверхневае нацяжэнне.

Водомерки передвигаются по поверхности воды, используя её поверхностное натяжение.

жук м жу́к м [ʒuk]

40% з усіх апісаных відаў насякомых – **жу́кі** (каля 350 000 відаў).

40% из всех описанных видов насекомых – **жуки** (около 350 000 видов).

клоп м клоп м [klop]

Некаторыя **клапы** пахнуць даволі непрыемна.

Некоторые **клопы** пахнут довольно неприятно.

кузнечик м конік м ['konik]

Конікі сілкуюцца травой і лісцем.

Кузнечики питаются травой и листьями.

медведка ж мядзведка ж [m'adz'vietka]

Сталая **мядзведка** ў перыяд спароўвання можа праляцець 8 кіламетраў.

Взрослая **медведка** в период спаривания может пролететь 8 километров.

мотылёк м матылёк м [ma'tyl'lok]

Матылёкі лётаюць у асноўным уначы, прывабліваемыя святлом.

Мотыльки летают в основном ночью, привлекаемые светом.

муравей м мурашка ж [mu'ra'ka]

Лясныя **мурашкі** будуць вялікія мурашыныя кучы.

Лесные **муравьи** строят большие муравьиные кучи.

муха ж му́ха ж ['mucha]

Муха – дробнае лятучае насякомае з двума крыламі.

Муха – мелкое летающее насекомое с двумя крыльями.

аса ж аса ж [a'sa]

Аса – гэта жоўта-чорнае насякомае, якое джаліць.

Оса – это жалящее жёлто-чёрное насекомое.

палочник м палачнік м ['palatʃnik]

З-за свайго камуфляжу **палачнікаў** надзвычай цяжка заўважыць.

Из-за своего камуфляжа **палочников** крайне трудно заметить.

паук м павук м [pa'vuk]

У адрозненне ад насякомых **павукі** маюць па 8 ног.

В отличие от насекомых **пауки** имеют по 8 ног.

пчела ж пчала ж [pʃa'la]

Пчолы робяць мёд.

Пчёлы делают мёд.

ручэйнік м ашытак м [a'fytak]

Ашыткі лічацца падводнымі архітэктарамі.

Ручейники считаются подводными архитекторами.

саранча ж саранча ж [saran'tʃa]

Саранча пералятае з месца на месца вялікімі групамі.

Саранча перелетает с места на место большими группами.

сверчок м цвыркун м [tsvyr'kun]

Цвыркуны-самцы выдаюць гучныя гукі трэннем крыльцаў адно аб адно.

Сверчки-самцы издают громкие звуки трением крылышек друг о друга.

светляк м святляк м [s'v'iat'liak]

Светлякі свецяцца ў цемры.

Светляки светятся в темноте.

скорпиён м скарпиён м [skarpi'jon]

Скарпіёны – гэта небяспечныя павукападобныя.

Скорпионы – это опасные паукообразные.

стрекоза ж страказа ж [straka'za]

Стракозы ловяць камароў і іншых насякомых.

Стрекозы ловят комаров и других насекомых.

таракан м прусак м [pru'sak]

Мая маленькая дачка баіцца **прусакоў**.

Моя маленькая дочь боится **тараканов**.

термит м тэрміт м [ter'mit]

Тэрміт – гэта насякомае, якое нагадвае мураша і жыве ў тропіках.

Термит – это насекомое, напоминающее муравья и живущее в тропиках.

тля ж тля ж [tʃla]

Багоўкі – прыродныя ворагі **тлёў**.

Божьи коровки – природные враги **тлей**.

уховёртка ж вухавёртка ж [vuxa'viortka]

Вухавёртка – гэта насякомае з парай выгнутых абцугоў на хвасце.

Уховёртка – это насекомое с парой изогнутых клещей на хвосте.

чёрная вдова ж чорная ўдава ж ['tʃornaja wda'va]

Чорная ўдава – гэта атрутны павук.

Чёрная вдова – это ядовитый паук.

шмель м чмель м ['ʃmʲelʲ]

Чмель – гэта буйное махнатае насякомае.

Шмель – это крупное мохнатое насекомое.

КРОВСОСУЩИЕ ВИДЫ

КРЫВАСМОКАВЫЯ ВИДЫ [kryva'smokavyja 'vidy]

блоха ж бляха ж [bly'xa]

Сабачыя **блохі** могуць кусаць і людзей.

Собачы **блохи** могут кусать и людей.

вошь ж вош ж [voʃ]

Воши жывуць на скуры і ў валасах людзей і жывёл.

Вши жывуць на коже и в волосах людей и животных.

клещ м клещ м [kʲlʲeʃʃ]

Клещ – гэта крывасмокавае павукападобнае.

Клещ – это кровососущее паукообразное.

комар м камар м [ka'mar]

Самкі **камароў** кусаюць людзей і жывёл і смокчуць іх кроў.

Самкі **комаров** кусают людей и животных и сосут их кровь.

овод м аваадзень м [ava'dzi'enʲ]

Авадні кусаюць скаціну.

Оводы кусают скот.

слепень м сляпень м [sʲlʲɪ'a'pʲenʲ]

Самкам **сляпнёў** патрабуецца сілкаванне крывёй для рэпрадукцыі.

Самкам **слепней** требуется питание кровью для репродукции.

ОСОБЫЕ ТЕРМИНЫ

СПЕЦЫЯЛЬНЫЯ ТЭРМІНЫ [sʲpʲɛtʲy'jal'nyja 'terminy]

брушко с брушка н ['bruʃka]

Брушка гэтага насякомага вельмі мяккае і далікатнае.

Брушко этого насекомого очень мягкое и нежное.

гусеница ж вусень м ['vusʲenʲ]

Цяжка паверыць, што пачварныя **вусні** ператвараюцца ў прыгожых матылёў.

Трудно поверить, что безобразные **гусеницы** превращаются в красивых бабочек.

жало с джала н ['dʒala]

Ці гіне пчала, калі губляе сваё **джала**?

Погибает ли пчела, когда теряет своё **жало**?

крыло с крыло н [kry'lo]

Чмялі маюць па чатыры **крылы**.

Шмели имеют по четыре **крыла**.

куколка ж кукалка ж ['kukalka]

Кукалка – гэта стадыя жыцця некаторых насякомых, якія праходзяць трансфармацыю.

Куколка – это стадия жизни некоторых насекомых, проходящих трансформацию.

личинка ж лічынка ж [li'ʧynka]

Лічынка можа выглядаць зусім не так, як сталае насякомае.

Личинка может выглядеть совершенно не так, как взрослое насекомое.

усик м вусік м ['vusik]

Прусак варушыў сваімі **вусікамі**.

Таракан шевелил своими **усиками**.

вредный п шкодны прым ['ʃkodny]

Мне патрэбна атрута ад **шкодных** насякомых.

Мне нужен яд от **вредных** насекомых.

крошечный п малюсенькі прым [ma'ʃusʲenʲki]

Некаторыя насякомыя зусім **малюсенькія**.

Некоторые насекомые совсем **крошечные**.

маленький п маленькі прым [ma'ʲlʲenʲki]

Багоўкі – гэта **маленькія** жукі.

Божьи коровки – это **маленькие** жуки.

полезный п карысны прым [ka'rysny]

Зразумела, пчолы – гэта самыя **карысныя** насякомыя.

Разумеется, пчёлы – это самые **полезные** насекомые.

фасеточный п фасетачны прым [fa'sʲetatʲny]

Стракозы маюць вельмі буйныя **фасетачныя** вочы.

Стрекозы имеют очень крупные **фасеточные** глаза.

жалить г джаліць дз ['dʒalʲitʲ]

Калі кранеш асу, яна цябе **ўджаліць**.

Если потрогаешь осу, она тебя **ужалит**.

жужжать г гжэці дз [ʃusʲʲtʲʲ]

Вакол **гулі** мухі.

Кругом **жужжали** мухи.

летать г лятаць дз [ʲlʲa'tatʲ]

Не ўсе насякомыя могуць **лятаць**.

Не все насекомые могут **летать**.

ползать г поўзаць дз [pʲowzatʲ]

Па тваім рукаве нейкае насякомае **спаўзае**.

По твоему рукаву какое-то насекомое **сползает**.

стрекотать г цвыркаць дз [ʲstvʲyrkatʲ]

Цвыркаюць конікі ў сакавітай траве.

Стрекохут кузнечики в сочной траве.

ДНИ НЕДІЛИ ДНІ ТЫДНЯ [dni 'tydn'a]

воскресенье с нядзеля ж [n'a'dz'el'ia]

Нядзеля лічыцца непрацоўным днём у шмат якіх краінах свету.

Воскресенье считается нерабочим днём во многих странах мира.

вторник м аўторак м [aw'torak]

Я захварэў у **аўторак**.

Я заболел во **вторник**.

понедельник м панядзелак м [pan'a'dz'el'ak]

Панядзелак – дзень цяжкі.

Понедельник – день тяжёлый.

пятница ж пятніца ж ['piatnitsa]

Дзякуй богу, сёння **пятніца**.

Слава богу, сегодня **пятница**.

среда ж серада ж [s'era'da]

Ён прыедзе ў **сераду**.

Он придет в **среду**.

суббота ж субота ж [su'bota]

Яна з'ехала ў мінулую **суботу**.

Она уехала в прошлую **субботу**.

четверг м чацвер м [tʃatʃ'vier]

Чацвер – гэта чацвёрты дзень тыдня.

Четверг – это четвёртый день недели.

ОСНОВНЫЕ ПОНЯТИЯ АСНОУНЫЯ ПАНЯЦЦІ [as'nownyja pa'n'a'ts'i]

выходной м выходны м [vy'xodny]

Мае **выходныя** – панядзелак і аўторак.

Мои **выходные** – понедельник и вторник.

рабочий день м працоўны дзень м [pra'towny
dz'en']

Пяць **працоўных дзён** у тыдзень – гэта не занадта шмат.

Пять **рабочих дней** в неделю – это не слишком много.

уикэнд м уікэнд м [wi'kent]

Паняцце “**уікэнд**” азначае суботу і нядзелю.

Понятие “**уикенд**” означает субботу и воскресенье.

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В ТЕЧЕНИЕ НЕДЕЛИ ДЗЕЙНАСЦЬ НА ПРАЦЯГУ ТЫДНЯ [dz'eijnas'ts' na pra'ts'afu 'tydn'a]

вечеринка ж вечарына ж [vie'tʃa'ryna]

Увечары ў пятніцу я спраўлю **вечарыну**.

Вечером в пятницу я устрою **вечеринку**.

визит м візіт м [vi'zit]

Я рыхтуюся да **візіту** сябра, які жыве ў іншай краіне.

Я готовлюсь к **визиту** друга, который живёт в другой стране.

встреча ж сустрэча ж [sus'tretʃa]

У суботу ў мяне будзе **сустрэча** з маім былым калегам.

В субботу у меня будет **встреча** с моим бывшим коллегой.

годовщина ж гадавіна ж [hada'vina]

Гадавіна нашага вяселля будзе ў наступную пятніцу.

Годовщина нашей свадьбы будет в следующую пятницу.

день зарплаты м дзень зарплаты м [dz'en' zar'platy]

Мой **день зарплаты** – аўторак.

Мой **день зарплаты** – вторник.

день рождения м дзень нараджэння м [dz'en' nara'dzen'n'a]

Дзень нараджэння маёй жонкі – на наступным тыдні.

День рождения моей жены – на следующей неделе.

доклад м даклад м [dak'lat]

Серада – дзень майго **дакладу**.

Среда – день моего **доклада**.

командировка ж камандзіроўка ж [kamandzi'rowka]

Я буду ў **камандзіроўцы** ўвесь наступны тыдзень.

Я буду в **командировке** всю следующую неделю.

конференция ж канферэнцыя ж [kanfe'rentsyja]

Нядзельная **канферэнцыя** была паспяховай.

Воскресная **конференция** была успешной.

курсы мн курсы мн ['kursy]

Я буду наведваць **курсы** тры разы на тыдзень.

Я буду посещать **курсы** три раза в неделю.

лечение с лячэнне н [l'a'tʃen'n'e]

Маё **лячэнне** будзе цягнуцца ўвесь тыдзень.

Моё **лечение** продлится всю неделю.

оплата ж аплата ж [ap'plata]

Я павінен зрабіць **аплату** да канца тыдня.

Я должен сделать **оплату** до конца недели.

отгул м адгул м [ad'gul]

У чацвер я вазьму **адгул**.

В четверг я возьму **отгул**.

отдых м адпачынак м [atpa'tʃynak]

Я хачу прысвяціць увесь уікэнд **адпачынку**.

Я хочу посвятить весь уикенд **отдыху**.

поездка ж паездка ж [pa'jestka]

Яна адправіцца ў **паездку** ў пятніцу ці ў суботу.

Она отправится в **поездку** в пятницу или в субботу.

покупка ж купля ж [ˈkuplʲa]

Купля новага тэлевізара запланавана на наступную нядзелю.

Покупка нового телевизора запланирована на следующее воскресенье.

посещение врача с наведванне лекара н

[naˈvʲedvanʲnʲe ˈlʲekara]

Аўторак – дзень майго **наведвання лекара**.

Вторник – день моего **посещения врача**.

празднование с святкаванне н [sʲvʲatkaˈvanʲnʲe]

Святкаванне адбудзецца ў суботу.

Празднование состоится в субботу.

продажа ж продаж ж [ˈprodʑa]

Продаж маёй старой машыны не зойме шмат часу.

Продажа моей старой машины не займёт много времени.

путешествие с падарожжа н [padaˈroʒʑa]

Такое **падарожжа** можа заняць, сама меней, два тыдні.

Такое **путешествие** может занять, по меньшей мере, две недели.

работа ж праца ж [ˈpratʑa]

Ваша **праца** пачнецца ў панядзелак.

Ваша **работа** начнётся в понедельник.

развлечения мн забава ж [zaˈbava]

Кіно па нядзелях – яго любімая **забава**.

Кино по воскресеньям – его любимое **развлечение**.

ремонт м рамонт м [raˈmont]

Я планую скончыць **рамонт** сваёй машыны на працягу ўікенду.

Я планирую закончить **ремонт** своей машины в течение уикенда.

свидание с спатканне н [spatˈkanʲnʲe]

Я іду на **спатканне** ў аўторак.

Я иду на **свидание** во вторник.

семинар м семінар м [sʲemʲiˈnar]

Тры дні тыдня павінны быць аддадзены **семінару**.

Три дня недели должны быть отданы **семинару**.

стирка ж мыццё н [mytʲɪˈtʲsʲo]

Субота – яе традыцыйны дзень **мыцця**.

Суббота – её традиционный день **стирки**.

уборка ж уборка ж [uˈborka]

Уборка можа заняць усю нядзелю.

Уборка может занять всё воскресенье.

учёба ж вучоба ж [vuˈtʲoba]

Мая **вучоба** пачнецца ў сераду.

Моя **учёба** начнётся в среду.

шопинг м шопінг м [ˈʃopinx]

Я з нецярпеннем чакаю суботы, калі я змагу заняцца **шопінгам**.

Я с нетерпением жду субботы, когда я смогу заняться **шопингом**.

юбилей м юбілей м [jubʲiˈlʲej]

Наступны панядзелак – дзень **юбілею** майго дзядзькі.

Следующий понедельник – день **юбилея** моего дяди.

лёгкий п лёгкі прым [ˈlʲoɣki]

Тыдзень быў **лёгкі**.

Неделя была **лёгкой**.

неудачный п няўдалы прым [nʲawˈdaly]

Тыдзень выдаўся **няўдалы**.

Неделя оказалась **неудачной**.

трудный п складаны прым [sklaˈdany]

Скончыць справу ўсяго за адзін тыдзень было **складанай** задачай.

Закончить дело всего за одну неделю было **трудной** задачей.

тяжелый п цяжкі прым [ˈtʲaɣki]

Першы тыдзень на новай працы быў **цяжкі**.

Первая неделя на новой работе была **тяжёлой**.

удачный п паспяховы прым [pasʲpʲaˈxovy]

Тыдзень быў **паспяховым** ва ўсіх адносінах.

Неделя была **удачной** во всех отношениях.

доделывать г дарабляць дз [daraˈblʲatʲ]

Я паспрабую **дарабіць** рамонт да канца тыдня.

Я постараюсь **доделать** ремонт до конца недели.

заканчивать г заканчваць дз [zaˈkanʲʃvatʲ]

Калі ты **заканчваеш** працу ў пятніцу?

Когда ты **заканчиваешь** работу в пятницу?

начинать г пачынаць дз [naʲtʲyˈnatʲ]

Я **пачну** новае жыццё ў панядзелак.

Я **начну** новую жизнь в понедельник.

планировать г планаваць дз [planaˈvatʲ]

Плануй свой тыдзень загадзя.

Планируй свою неделю заранее.

продолжать г працягваць дз [praˈtʲafʲvatʲ]

Я **працягну** пісаць кнігу пасля ўікенду.

Я **продолжу** писать книгу после уикенда.

ЛИСТОВЫЕ ОВОЩИ

ЛИСТАВАЯ ГАРОДНІНА [lɪs'ta'vaja ɦa'rodnina]

базилик м базилик м [bazi'lik]**Базілік** – гэта расліна, якая салодка пахне і выкарыстоўваецца ў кулінарыі.**Базилик** – это сладко пахнущее растение, используемое в кулинарии.**брококоли** ж брокколи ж ['brokali]**Броккалі** – гэта расліна з роду капусты.**Брокколи** – это растение из рода капусты.**капуста белокочанная** ж капуста белакочанная ж

[ka'pusta b'elaka'ʃannaja]

Калі ласка, дзве галоўкі **капусты**.Пожалуйста, два кочана **капусты**.**капуста брюссельская** ж капуста брусельская ж

[ka'pusta bru'sselskaja]

Брусельская капуста культывуецца дзеля маленькіх зялёных качанчыкаў.**Брюссельская капуста** культивируется ради маленьких зелёных кочанчиков.**кресс-салат** м кресс-салата ж [kressa'latə]**Крэс-салата** – гэта хуткарослая ядомая трава.**Кресс-салат** – это быстрорастущая съедобная трава.**майоран** м майран м [maja'ran]**Маяран** культывуецца дзеля духмянага лісця.**Майоран** культивируется ради ароматных листьев.**петрушка** ж петрушка ж [p'at'ruʃka]**Пятрушка** вельмі карысная для здароўя.**Петрушка** очень полезна для здоровья.**салат-латук** м салата-латук ж [sa'latə la'tuk]Я люблю дадаваць у сэндвічы **салату-латук**.Я люблю добавлять в сэндвичи **салат-латук**.**укроп** м кроп м [krop]Насенне **кропу** выкарыстоўваецца як вострая прыправа.Семя **укропа** используется как пряность.**шпинат** м шпінат м [ʃpi'nat]**Шпінат** лічыцца каштоўнай крыніцай жалеза і кальцыя.**Шпинат** считается ценным источником железа и кальция.**щавель** м шацьё н [ʃʃawjɐ]**Шцаьё** – гэта расліна з кіслым на смак лісцем.**Щавель** – это растение с кислыми на вкус листьями.

ПЛОДОВЫЕ ОВОЩИ

ПЛАДОВАЯ ГАРОДНІНА [pla'dovaja ɦa'rodnina]

баклажан м баклажан м [bakla'zan]

Мая жонка ведае шмат спосабаў прыгатавання

баклажанаў.

Моя жена знает много способов приготовления

баклажанов.**кабачок** м кабачок м [kaba'ʃok]Глядзі, які велізарны **кабачок** я вырасціў.Смотри, какой огромный **кабачок** я вырастил.**огурец** м агурок м [aɦu'rok]Гэты **агурок** горкі. Дай мне іншы.Этот **огурец** горький. Дай мне другой.**перец сладкий** м перац салодкі м [p'ierəʃ sa'lotki]Я купіў насення **салодкага перцу**.Я купил семян **сладкого перца**.**помидор** м памідор м [pami'dor]Калі **памідор** няспелы, ён зялёны.Когда **помидор** незрелый, он зелёный.**тыква** ж гарбуз м [ɦar'bus]Гэты **гарбуз** важыць 30 кілаграмаў.Эта **тыква** весит 30 килограммов.

БОБОВЫЕ ОВОЩИ

БАБОВАЯ ГАРОДНІНА [ba'bovaja ɦa'rodnina]

бобы мн бабы м [ba'by]Хочаш смажаных **бабоў**?Хочешь жареных **бобов**?**горох** м гарох м [ɦa'rox]Дастань з маразілкі замарожаны **гарох**.Достань из морозилки замороженный **горох**.**фасоль** ж фасоля ж [fa'soliə]Суп будзе лепшы, калі дадасі **фасолі**.Суп будет лучше, если добавишь **фасоли**.**чечевица** ж сачыўка ж [sa'ʃyuka]Насенне **сачыўкі** спее у струках.Семена **чечевицы** созревают в стручках.

КОРНЕПЛОДНЫЕ И КЛУБНЕПЛОДНЫЕ ОВОЩИ

КАРАНЯПЛОДНАЯ І КЛУБНЯПЛОДНАЯ ГАРОДНІНА [karan'a'plodnaja j klubn'a'plodnaja ɦa'rodnina]

батат м батат м [ba'tat]Радзіма **батата** – трапічныя раёны Паўднёвай Амерыкі.Родина **батата** – тропические районы Южной Америки.**брюква** ж брукча ж [bru'ʃka]**Брукча** вядомая таксама як "шведская рэпа".**Брюква** известна также как "шведская репа".

картофель м бульба ж [ˈbulʲba]

Гатаваць **бульбу** вельмі проста.

Готовить **картофель** очень просто.

морковь ж морква ж [ˈmorkva]

Пачастуй труса **морквай**.

Угости кролика **морковкой**.

редис м радыска ж [raˈdyska]

Яна дастала з торбы пучок **радыскі**.

Она достала из сумки пучок **редиса**.

редька (чёрная) ж рэдка (чорная) ж [ˈrɛʲtsʲika (ˈʧornaja)]

Чорная рэдка мае шматлікія лячэбныя ўласцівасці.

Чёрная редька обладает многими лечебными свойствами.

репа ж рэпа ж [ˈrɛpa]

Рэпа калісьці была вельмі важнай гароднінай.

Рэпа когда-то была очень важным овощем.

свёкла ж бурак м [buˈrak]

Я вырошчаю на сваім гародзе **буракі**.

Я выращиваю на своём огороде **свёклу**.

сельдерей м салера ж [saˈlɛra]

Салеру можна есці як прыгатаванай, так і сырой.

Сельдерей можно есть как приготовленным, так и сырым.

топинамбур м тапінамбур м [tapiˈnambur]

Тапінамбур становіцца ўсё больш папулярным сярод спажыўцоў.

Топинамбур становится всё более популярным среди потребителей.

хрен м хрэн м [xɾɐn]

Хрэн сёння папулярны па ўсім свеце.

Хрен сегодня популярен по всему миру.

ямс м ямс м [jɑms]

Ямс – гэта самы распаўсюджаны прадукт у шмат якіх краінах Афрыкі.

Ямс – это самый распространённый продукт во многих странах Африки.

ЛУКОВИЧНЫЕ И СТЕБЛЕВЫЕ ОВОЩИ ЦЫБУЛЬНАЯ І СЦЯБЛОВАЯ ГАРОДНІНА [tsyˈbulʲnaja j sʲtʲsʲaˈblovaʲa haˈrodnina]

лук м цыбуля ж [tsyˈbulʲa]

Цыбуля – гэта гародніна з рэзкім пахам.

Лук – это овощ с резким запахом.

лук-батун м цыбуля-батун ж [tsyˈbulʲa baˈtun]

Цыбуля-батун шырока выкарыстоўваецца ў кулінарыі.

Лук-батун широко используется в кулинарии.

лук-порей м цыбуля-парэй ж [tsyˈbulʲa paˈrɛj]

Цыбуля-парэй лёгка вырошчаць.

Лук-порей легко выращивать.

лук-шалот м цыбуля-шалот ж [tsyˈbulʲa ʃaˈlot]

Месцам паходжання **цыбулі-шалота**, верагодна, з'яўляецца Азія.

Местом происхождения **лука-шалота**, вероятно, является Азия.

ревень м рэвень м [reˈvʲenʲ]

Рэвень вырошчваецца ў асноўным дзеля сваіх мясістых чаранкоў.

Ревень выращивается в основном ради своих мясистых черешков.

спаржа ж спаржа ж [ˈspʌrʒa]

Маладыя зялёныя сцёблы **спаржы** вельмі смачныя.

Молодые зелёные стебли **спаржи** очень вкусные.

чеснок м часнок м [ʧasˈnok]

Часнок змяшчае шмат вітамінаў.

Чеснок содержит много витаминов.

маринованный п марынаваны *прым* [marɨnaˈvanɨ]

Я люблю **марынаваныя** агуркі.

Я люблю **маринованные** огурцы.

пряный п востры *прым* [ˈvostry]

Часнок мае характэрны **востры** пах.

Чеснок обладает характерным **пряным** запахом.

спелый п спелы *прым* [ˈspʲelɨ]

Некаторыя з маіх памідораў ужо **спелыя**.

Некоторые из моих помидоров уже **спелые**.

съедобный п ядомы *прым* [jaˈdomɨ]

Якія часткі гэтай расліны **ядомыя**?

Какие части этого растения **съедобны**?

сырой п сыры *прым* [syˈrɨ]

Сырая гародніна асабліва карысная для здароўя.

Сырые овощи особенно полезны для здоровья.

выращивать г вырошчваць дз [vyˈroʃʲvatʲ]

Я **вырошчаю** агуркі ў цяпляцы.

Я **выращиваю** огурцы в теплице.

поливать г паліваць дз [palʲiˈvatʲ]

Не забудзь **паліць** нашу гародніну.

Не забудь **полить** наши овощи.

сажать г саджаць дз [saˈʤatʲ]

Я збіраюся **пасадыць** тут кроп і пятрушку.

Я собираюсь **посадить** здесь укроп и петрушку.

созревать г спець дз [sʲɔˈrʲɛʲtʲ]

Радыска **снее** хутка.

Редис **созревает** быстро.

чистить (от кожуры) г чысціць (ад лупіны) дз

[ˈʧysʲʲtʲʲɪʲtʲ (at luˈpʲɨnɨ)]

Вучыся **чысціць** бульбу.

Учись **чистить** картошку.

ДЕТАЛІ ОДЕЖДЫ

ДЕТАЛІ АДЗЕННЯ [de'tali a'dz'en'n'a]

воротнік м каўнер м [kaw'n'er]

Каўнер занадта цесны.

Воротник слишком тесный.

карман м кішэня ж [ki'jen'a]

У гэтай курткі ёсць унутраныя кішэні?

У этой куртки есть внутренние карманы?

пояс м пояс м [pojas]

Гэты пояс – для ўпрыгожвання.

Этот пояс – для украшения.

пуговіца ж гузік м [guzik]

Гузік вось-вось адарвецца.

Пуговица вот-вот оторвётся.

рукаў м рукаў м [ru'kaw]

Я купіла сукенку з кароткімі рукавамі.

Я купила платье с короткими рукавами.

ВЕРХНЯЯ ОДЕЖДА

ВЕРХНЯЕ АДЗЕННЕ [v'xer'n'aje a'dz'en'n'e]

брюкі мн штаны мн [fta'ny]

Ён купіў сабе пару штаноў.

Он купил себе пару брюк.

джынсы мн джынсы мн [dʒynsy]

Джынсы носяць мужчыны, жанчыны і дзеці.

Джинсы носят мужчины, женщины и дети.

кастюм м касцюм м [kas'ci'um]

Глядзі, які на ім дарагі касцюм.

Смотри, какой на нём дорогой костюм.

куртка ж куртка ж [kurtka]

Гэтая скураная куртка вельмі табе пасуе.

Эта кожаная куртка очень тебе идёт.

пальто с паліто н [pal'i'to]

Надвор'е халоднае. Надзень паліто.

Погода холодная. Надень пальто.

піджак м пінжак м [pin'zak]

Гэты пінжак будзе добра глядзецца з джынсамі.

Этот пиджак будет хорошо смотреться с джинсами.

платье с сукенка ж [su'k'enka]

Сукенка – гэта верхняе адзенне для жанчыны ці дзяўчынкі.

Платье – это верхняя одежда для женщины или девочки.

плашч м плашч м [plafʃ]

Абодва яны былі апрануты ў доўгія плашчы.

Оба они были одеты в длинные плащи.

рубашка ж кашуля ж [ka'jul'a]

Кашуля зроблена з чыстай бавоўны.

Рубашка сделана из чистого хлопка.

світэр м світар м [s'vitar]

Мне падаравалі цёплы ваўняны світар.

Мне подарили тёплый шерстяной свитер.

штаны мн порткі мн [portki]

Брыджы – гэта такі тып портак.

Бриджи – это такой тип штанов.

юбка ж спадніца ж [spad'nitsa]

Я хачу ўкараціць гэтую спадніцу.

Я хочу укоротить эту юбку.

НИЖНЕЕ БЕЛЬЁ

НИЖНЯЯ БЯЛІЗНА [niz'n'aja bia'lizna]

бюстгальтер м бюстгальтар м [b'ust'hal'tar]

Бюстгальтар – гэта прадмет жаночай ніжняй бялізны.

Бюстгальтер – это предмет женского нижнего белья.

калготкі мн калготкі мн [kal'hotki]

Калготкі з'явіліся ў 1960-х гадах, стаўшы добрай альтэрнатывай панчохам.

Колготки появились в 1960-х годах, став хорошей альтернативой чулкам.

майка ж майка ж [majka]

Футболка – гэта разнавіднасць майкі.

Футболка – это разновидность майки.

стрынгі мн стрынгі мн [stryngi]

Спакуслівыя стрынгі – гэта тое, што я табе рэкаменду.

Соблазнительные стринги – это то, что я тебе рекомендую.

трусы жанскі мн трусы жаночыя мн [tru'sy za'noʃʒa]

Гэтыя маленькія трусікі – лёгкія і добра сядзяць.

Эти маленькие трусики – лёгкие и хорошо сидят.

трусы мужскі мн трусы мужчынскія мн [tru'sy muz'ʃynskija]

Мы прапануем трусы “баксёры” ад буйных вытворцаў.

Мы предлагаем трусы “боксеры” от крупных производителей.

чулкі мн панчохі мн [pan'foxi]

Яна аддае перавагу перад калготкамі панчохам.

Она предпочитает колготкам чулки.

СПЕЦІАЛЬНАЯ ОДЕЖДА

СПЕЦЫАЛЬНАЕ АДЗЕННЕ [s'pjetsy'jal'naje a'dz'en'n'e]

комбінезён м камбінезон м [kambin'e'zon]

На зваршчыку быў шэры камбінезон.

На сварщике был серый комбинезон.

піжа́ма ж піжама ж [pi'zama]

Я заўсёды сплю ў **піжа́ме**.

Я всегда сплю в **пижа́ме**.

спячо́ўка ж спячоўка ж [s'p'a'towka]

Спячоўкі носяць працоўныя на іншае адзенне.

Спецовки носят рабочие поверх другой одежды.

унифо́рма ж уніформа ж [uni'forma]

Паліцэйская **ўніформа** – сімвал улады.

Полицейская **униформа** – символ власти.

фа́ртук м фартух м [far'tux]

Фартух – гэта верхняе ахоўнае адзенне.

Фартук – это верхняя защитная одежда.

хала́т (домашний) м халат (хатні) м [xa'lat ('xatni)]

Дзверы адчыніла жанчына ў **халаце**.

Дверь открыла женщина в **халате**.

ГОЛОВНЬІЕ УБОРЫ ГАЛАЎНЫЯ ЎБОРЫ [halaw'nyja 'wbory]

ке́пка ж кепка ж ['kiepka]

Ён насіў мяккую **кепку**.

Он носил мягкую **кепку**.

котело́к м кацялок м [ka'ts'a'lok]

Кацялок – гэта мужчынскі круглы капялюш.

Котелок – это мужская круглая шляпа.

мехова́я ша́пка ж футравая шапка ж ['futravaja 'ʃapka]

Вушанка – гэта руская **футравая шапка**.

Ушанка – это русская **меховая шапка**.

фура́жка ж фуражка ж [fu'raʃka]

У майго сябра ёсць калекцыя ваенных **фуражак**.

У моего друга есть коллекция военных **фуражек**.

цылі́ндр м цыліндр м [tsy'lindr]

У наш час **цыліндры** носяць толькі падчас афіцыйных цырымоній.

В наше время **цилиндры** носят только во время официальных церемоний.

шля́па ж капялюш м [kar'a'ʃu]

Шматлікія тэхаскія мужчыны носяць каўбойскія **капелюшы**.

Многие техасские мужчины носят ковбойские **шляпы**.

ЎБУВ АБУТАК [a'butak]

бо́цінкі мн чаравікі мн [tʃara'viki]

Мне патрэбна пара новых **чаравікаў**.

Мне нужна пара новых **ботинок**.

кроссо́ўкі мн красоўкі мн [kra'sowki]

Гэтыя **красоўкі** занадта вялікага памеру.

Эти **кроссовки** слишком большого размера.

сапо́гі мн боты мн ['boty]

На ёй былі **боты** на высокім абцасе.

На ней были **сапоги** на высоком каблуке.

ту́флі мн туфлі мн ['tufli]

Гэтыя **туфлі** зручныя і лёгкія.

Эти **туфли** удобные и лёгкие.

* * * * *

мо́дны л модны *прым* ['modny]

Такія спадніцы больш не **модныя**.

Такие юбки больше не **модные**.

нара́дны (о челове́ке) л прыгожа апрануты (пра чалавека) *прым* [pry'fioza apra'nuty (pra tʃala'v'ieka)]

Яна была маладая і **прыгожа апранута**.

Она была молода и **нарядно** одета.

оде́тый л апрануты *прым* [apra'nuty]

Хлопец быў **апрануты** ў джынсавае касцюм.

Парень был **одет** в джинсовый костюм.

разде́тый л распрануты *прым* [raspra'nuty]

Не ўваходзьце, я **распранута**.

Не входите, я **раздета**.

старомо́дны л старамодны *прым* [stara'modny]

Нашаму аматарскаму тэатру патрэбна якое-небудзь

старамоднае адзенне.

Нашему любительскому театру нужна какая-нибудь

старомодная одежда.

надева́ть г надзяваць дз [nadzia'vatʲ]

Надзень шкарпэткі.

Надень носки.

носі́ць (оде́жду) г насіць (адзенне) дз [na'siʲtʲ

(ad'z'en'nie)]

Калі гарача, я **нашу** шорты.

Когда жарко, я **ношу** шорты.

одева́ться г апранацца дз [apra'natʲsʲa]

Апранайся, хутка!

Одевайся, быстро!

раздева́ться г распранацца дз [raspra'natʲsʲa]

Яна **распранала** дзіця.

Она **раздевала** ребёнка.

снима́ть г здымаць дз [zdymaʲtʲ]

Уваходзь і не трэба **здымаць** чаравікі.

Входи и не надо **снимать** ботинки.

ПАСИВНЫЙ ОТДЫХ ПАСІВНЫ АДПАЧЫНАК [pa'siwny atpa'ʎynak]

азартные игры *мн азартныя гульні мн [a'zartnyja
'ful'ni]*

У Лас-Вегаса можна знайсці любыя **азартныя гульні**.

В Лас-Вегаса можна знайсці любыя **азартные игры**.

бар *м бар м [bar]*

Я правёў выдатную ноч у **бары** са сваімі сябрамі.

Я прывёў прекрасную ноч в **баре** со своими друзьями.

бездельё *с гультайства н [ful'i'tajstva]*

Уікэнд я правёў у **гультайстве**.

Уикенд я провёл в **безделье**.

вечерінка *ж вечарына ж [v'eʃa'ryna]*

Вечарына была крутая.

Вечеринка была крутая.

вязаніе *с вязанье н [v'ia'zan'nie]*

Значную частку вольнага часу яна траціць на **вязанне**.

Значительную часть свободного времени она тратит на **вязание**.

дискотэка *ж дыскатэка ж [dyska'teka]*

У гэтым горадзе шмат **дыскатэк**.

В этом городе много **дискотек**.

кіно *с кіно н [ki'no]*

Давай у нядзелю пойдзем у **кіно**.

Давай в воскресенье пойдём в **кино**.

клуб *м клуб м [klup]*

Я б хацеў гэтым вечарам пайсці ў які-небудзь **клуб**.

Я бы хотел этим вечером пойти в какой-нибудь **клуб**.

коллекціянаванне *с калекцыянаванне н*

[kal'ektyjana'van'nie]

У майго сябра манія **калекцыянавання** паштовых марак.

У моего друга мания **коллекционирования** почтовых марок.

комп'ютарная гра *ж камп'ютарная гульня ж [kam'pjutar'naja ful'i'nia]*

Не марнуй гэтулькі часу на **камп'ютарныя гульні**.

Не трать столько времени на **компьютерные игры**.

канцэрт *м канцэрт м [kan'sert]*

Заўтра мы пойдзем на **канцэрт** класічнай музыкі.

Завтра мы пойдём на **концерт** классической музыки.

кроссворд *м крыжаванка ж [kryza'vanka]*

Пасля абеду я рашыў пару **крыжаванак**.

После обеда я решил пару **кроссвордов**.

купаніе *с купанье н [ku'pan'nie]*

Купанье ў гарачы дзень – гэта верх асалоды.

Купание в жаркий день – это верх наслаждения.

пикнік *м пікнік м [pik'nik]*

Ты паедзеш з намі на **пікнік**?

Ты поедешь с нами на **пикник**?

прогулка *ж шпацыр м [pra'tsur]*

Калі будзе час, я адпраўлюся на **шпацыр** у парк.

Если будет время, я отправлюсь на **прогулку** в парке.

рэстаран *м рэстаран м [resta'ran]*

Калі ты ў Парыжы, немагчыма не наведаць які-небудзь **рэстаран**.

Когда ты в Париже, невозможно не посетить какой-нибудь **ресторан**.

сольная ванна *ж сонечная ванна ж [son'iet'naja 'vanna]*

Сёння добры дзень для **сонечнай ванны**.

Сегодня хороший день для **солнечной ванны**.

сольерый *м салярый м [sa'liaryj]*

Дзе ў гэтым горадзе я магу знайсці **салярый**?

Где в этом городе я могу найти **солярый**?

тэлевідзенне *с тэлебачанне н [tel'e'bat'an'nie]*

Увесь той дзень я глядзеў **тэлевізар**.

Весь тот день я смотрел **телевизор**.

чтэніе *с чытанне н [ʃy'tan'nie]*

Чытанне ў каміна – гэта ўсё, што мне сёння патрэбна.

Чтение у камина – это всё, что мне сегодня нужно.

АКТИВНЫЙ ОТДЫХ АКТЫВНЫ АДПАЧЫНАК [ak'tywny atpa'ʎynak]

альпінізм *м альпінізм м [al'pi'nizm]*

Альпінізм – гэта хобі для моцных і здаровых людзей.

Альпинизм – это хобби для сильных и здоровых людей.

бег трусцоў *м бег трушком м [b'xet truf'kom]*

Некаторыя лекары кажуць, што вечар – лепшы час для **бегу трушком**.

Некоторые врачи говорят, что вечер – лучшее время для **бега трусцой**.

бодзібілднг *м бодзібілдын м [bodzi'bildynx]*

Я не хачу стаць чэмпіёнам па **бодзібілдынгу**; ён проста супакойвае мае нервы.

Я не хочу стать чемпионом по **бодибилдингу**; он просто успокаивает мои нервы.

велосипедная прогулка ж роварны шпацыр м
[ˈrovarny ʃpaˈtʲyr]

Я люблю **роварныя шпацыры**.

Я люблю **велосипедные прогулки**.

верховая езда ж верхавая язда ж [vʲerxaˈvaja jazˈda]
Можа быць, я паспрабую заняцца **верхавой яздой**.
Можа быць, я попрабую заняцца **верховой ездой**.

волейбол м вайлейбол м [valʲejˈbol]

Мы пойдзем на пляж гуляць у **вайлейбол**.

Мы пойдём на пляж играть в **волейбол**.

йога ж ёга ж [ˈjoʂa]

Я хачу знайсці добрага трэнера па **ёзе**.

Я хочу найти хорошего тренера по **йоге**.

охота ж паляванне н [palʲaˈvanˈnʲe]

Паляванне – мая слабасць.

Охота – моя страсть.

поход (туристический) м паход (турыстычны) м
[paˈxot (turyˈsʲtʲɪnʲy)]

Паход па гэтым маршруце займае 4 дні.

Поход по этому маршруту занимает 4 дня.

прыжки с парашютом мн скачкі з парашутам мн
[skatʲˈki s paraˈʃutəm]

Скачкі з парашутам – гэта нешта незабыўнае.

Прыжки с парашютом – это нечто незабываемое.

путешествие с падарожжа н [padaˈroʒʒa]

Ён марыць аб **падарожжах** у далёкія краіны.

Он мечтает о **путешествиях** в дальние страны.

рафтинг м рафтынг м [ˈraftɪnʲɪŋ]

Рафтынг – гэта небяспечнае захапленне.

Рафтинг – это опасное увлечение.

рыбалка ж рыбалка ж [ryˈbalka]

Няма лепшага занятку, чым **рыбалка** ў адкрытым моры.

Нет лучшего занятия, чем **рыбалка** в открытом море.

садоводство с садоўніцтва н [saˈdownʲɪstvʲa]

Мае бацькі вельмі любяць **садоўніцтва**.

Мои родители обожают **садоводство**.

скалолазание с скалалажаннем н [skalaˈlʲazanˈnʲe]

Я займаюся **скалалажаннем** для адпачынку.

Я занимаюсь **скалолазанием** для отдыха.

сплав по реке м сплаў па рацэ м [splaw pa ˈraˈtʲse]

Давай адправімся ў **сплаў па рацэ** на каяках.

Давай отправимся в **сплав по реке** на каяках.

спорт м спорт м [sport]

Спорт – гэта лепш, чым гультайства.

Спорт – это лучше, чем безделье.

туризм м турызм м [tuˈryzm]

Мы і нашы дзеці любім **турызм** усіх відаў.

Мы и наши дети любим **туризм** всех видов.

фитнес м фітнэс м [ˈfʲitnʲɛs]

Я ўдзельнічаю ў **фітнэс**-спарборніцтвах.

Я участвую в **фитнес**-соревнованиях.

футбол м футбол м [futˈbol]

Мы гуляем у **футбол** кожны ўікэнд.

Мы играем в **футбол** каждый уикенд.

восстанавливающий п аднаўляльны прым
[adnawˈlalʲny]

Плаванне ў басейне – добры від спорту, які

аднаўляе сілы пасля цяжкай працы.

Плавание в бассейне – хороший вид спорта,

восстанавливающий силы после тяжелой работы.

долгожданный п доўгачаканы прым
[ˌdovʲhaʲtʲaˈkany]

Доўгачаканы перыяд адпачынку пачаўся ў суботу.

Долгожданный период отдыха начался в субботу.

лёгкий п лёгкі прым [ˈlʲoʂki]

Лёгкі шпацыр уздоўж ракі – гэта ўсё, што мне цяпер патрэбна.

Лёгкая прогулка вдоль реки – это всё, что мне сейчас нужно.

приятный п прыемны прым [prɪˈjemny]

Тая прагулка на катэры была вельмі **прыемнай** спробай.

Та прогулка на катере была очень **приятным** опытом.

физический п фізічны прым [fʲiˈzʲɪʲŋy]

Фізічная актыўнасць – лепшы спосаб адпачынку.

Физическая активность – лучший способ отдыха.

веселиться г весяліцца дз [vʲesʲaˈlʲitsʲa]

Вазьмі крыху грошай і **павесяліся** ў клубе ці на дыскатэцы.

Возьми немного денег и **повеселись** в клубе или на дискотеке.

наслаждаться г цешыцца дз [ˈnʲɛʃʲɪʲtʲsa]

Я еду за горад **цешыцца** цішынёй.

Я еду за город **наслаждаться** тишиной.

отдыхать г адпачываць дз [atpʲaˈčʲvatʲɪ]

Я заўсёды **адпачываю** гадзінку пасля абеду.

Я всегда **отдыхаю** часок после обеда.

развлекаться г забаўляцца дз [zabawˈlʲatʲsa]

У казіно я не спрабую выйграць грошы, я проста **забаўляюся**.

В казино я не пытаюсь выиграть деньги, я просто **развлекаюсь**.

танцевать г танчыць дз [ˈtanʲtʲɪʲtʲɪ]

Ты любіш **танчыць**?

Ты любишь **танцевать**?

ОФИСНАЯ МЕБЕЛЬ

ОФІСНАЯ МЭБЛЯ ['ofisnaja 'meblja]

картотечный шкаф м картатэчная шафа ж [karta'teʃnaja 'ʃafa]Гэта была вертыкальная **картатэчная шафа** з 20 шуфлядкамі.Это был вертикальный **картотечный шкаф** с 20 выдвижными ящиками.**компьютерный стол** м камп'ютарны стол м [kam'pjutarny stol]Вельмі добра трымаць камп'ютар на **камп'ютарным століку**.Очень хорошо держать компьютер на **компьютерном столике**.**офисная кабинка** ж офісная кабінка ж ['ofisnaja ka'binka]У гэтым офісе шмат маленькіх **офісных кабінак**.В этом офисе много маленьких **офисных кабинок**.**офисный стул** м офісны стул м ['ofisny stul]**Офісны стул** паварочваецца і мае роlíкі.**Офисный стул** поворачивается и имеет ролики.**письменный стол** м пісьмовы стол м [pis'movu stol]Начальнік сядзеў за сваім **пісьмовым сталом**.Начальник сидел за своим **письменным столом**.**сейф** м сейф м [s'ejf]**Сейф** досыць надзейны.**Сейф** достаточно надёжен.

ОФИСНАЯ ТЕХНИКА

ОФІСНАЯ ТЭХНІКА ['ofisnaja 'texnika]

диктофон м дыктафон м [dykta'fon]Гэта – новы лічбавы **дыктафон**.Это – новый цифровой **диктофон**.**калькулятор** м калькулятор м [kal'ku'lator]Дзе мой кішэнны **калькулятор**?Где мой карманный **калькулятор**?**компьютер** м камп'ютар м [kam'pjutar]У нашым офісе больш за 50 **камп'ютараў**.В нашем офисе больше 50 **компьютеров**.**копировальный аппарат** м капіравальны апарат м [kapira'val'ny apa'rat]

Зрабіце 10 копіі гэтага дакумента на

капіравальным апарате.

Сделайте 10 копий этого документа на

копировальном аппарате.**лэптоп** м лэптоп м [lep'top]Камп'ютар заняты, але тут у нас ёсць **лэптоп**.Компьютер занят, но здесь у нас есть **лэптоп**.**переплётная машина** ж пераплётная машина ж [p'iera'plo'tnaja ma'ʃyna]Кампактную **пераплётную машину** можна

трымаць на гэтым stole.

Компактную **пераплётную машину** можно держать на этом столе.**пишущая машинка** ж пішучая машынка ж [p'ijuʃaja ma'ʃynka]У нашыя дні мы карыстаемся камп'ютарамі замест **пішучых машынак**.В наши дни мы пользуемся компьютерами вместо **пишущих машинок**.**принтер** м прынтар м ['pryntar]Гэты **прынтар** злучаны з трыма камп'ютарамі.Этот **принтер** соединён с тремя компьютерами.**проектор** м праектар м [pra'jektar]

Ці плануеце вы выкарыстоўваць на прэзентацыі

праектар?

Планируете ли вы использовать на презентации

проектор?**сканер** м сканар м ['skanar]Я хачу пераўтварыць гэтую табліцу ў лічбавы малюнак з дапамогай **сканара**.Я хочу преобразовать эту таблицу в цифровое изображение с помощью **сканера**.**телефон** м тэлефон м [tel'e'fon]Магу я скарыстацца вашым **тэлефонам**?Могу я воспользоваться вашим **телефоном**?**уничтожитель документов** м знішчальнік дакументаў м [z'ini'ʃʃal'nik daku'm'ientaw]**Знішчальнік дакументаў** разразае паперу на дробныя кавалачкі.**Уничтожитель документов** разрезает бумагу на мелкие кусочки.**факс** м факс м [faks]Да Інтэрнэту **факсы** былі вельмі важныя.До Интернета **факсы** были очень важные.**флэш-драйв** м флэш-драйв м [fleʃ'drajv]Захавайце гэтыя файлы на **флэш-драйве**.Сохраните эти файлы на **флэш-драйве**.

ОФИСНЫЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

ОФІСНАЕ ПРЫЛАДДЗЕ ['ofisnaje pry'laddʒe]

бумага ж папера ж [pa'p'iera]Мы замовілі 50 пачкаў **паперы**.Мы заказали 50 пачек **бумаги**.**визитная карточка** ж візітная картка ж [vi'zitnaja 'kartka]Калі ласка, возьміце маю **візітную картку**.Пожалуйста, возьмите мою **визитную карточку**.**визитница** ж візітоўніца ж [vizi'townitsa]Калі канферэнцыя скончылася, мая **візітоўніца** была пустая.Когда конференция закончилась, моя **визитница** была пуста.**дырокол** м дзіркакол м [dzirka'kol]Існуюць **дзіркаколы**, якія робяць шэсць, сем ці восем дзірак за раз.Существуют **дыроколы**, делающие шесть, семь или восемь дырок за раз.**канцелярские принадлежности** мн

канцылярскія прылады мн [kantsy'larskija pry'lady]

Мы знайшлі добрага пастаўшчыка **канцылярскіх прылад**.Мы нашли хорошего поставщика **канцелярских принадлежностей**.

карандаш м аловак м [aˈlovak]

Алоўкі і ручки – у тых скрынках.

Карандаши и ручки – в тех коробках.

клей м клей м [kʲlʲej]

Склейте два гэтыя аркушы **клеем**.

Склейте два этих листа **клеем**.

копировальная бумага ж капіравальная папера ж

[kapirəˈvalʲnaja paˈpʲera]

Капіравальная папера змяшчаецца паміж арыгіналам і пустым аркушам.

Копировальная бумага помещается между оригиналом и пустым листом.

корректирующая жидкость ж карэктуючая

вадкасць ж [karekˈtʲuʲʃʲaja ˈvatkasʲtʲ]

Карэктуючая вадкасць выкарыстоўваецца, каб маскіраваць памылкі ў тэксце.

Корректирующая жидкость используется, чтобы маскировать ошибки в тексте.

ламинатор м ламінатар м [lamiˈnator]

Гэты **ламинатор** вельмі прасты ў карыстанні.

Этот **ламинатор** очень прост в использовании.

насто́льный письменный прибор м настольны

пісмовы прыбор м [naˈstolʲny pisˈmovy pryˈbor]

На сталё ў начальніка знаходзіўся вельмі дарагі

насто́льный письменный прибор.

На столе у начальника находился очень дорогой **насто́льный письменный прибор**.

папка ж папка ж [ˈparka]

Дзе **папка** са старымі справздачамі?

Где **папка** со старыми отчётами?

папка-регистратор ж папка-рэгістратар ж [ˈparka

reŋisˈtrator]

Такія дакументы вам варта было б трымаць у

папцы-рэгістратары.

Такие документы вам следовало бы держать в **папке-регистраторе**.

письменные принадлежности мн пісмовыя

прылады мн [pisˈmovyja pryˈlady]

Мы атрымалі каталог **пісмовых прылад**.

Мы получили каталог **письменных**

принадлежностей.

ручка перьевая ж ручка пёравая ж [ˈruʃka

ˈpʲoravaja]

Я ўзяў дарагую **пёравую ручку** і падпісаў дакумент.

Я взял дорогую **перьевую ручку** и подписал

документ.

ручка шариковая ж ручка шарыкавая ж [ˈruʃka

ˈʃarykavaja]

Калі вам спатрэбіцца **шарыкавая ручка**, можаце ўзяць яе вунь там.

Если вам понадобится **шариковая ручка**, можете взять её вон там.

скобка ж дужка ж [ˈduʃka]

Яна ўсталявала **дужкі** ў стэплер.

Она установила **скобки** в степлер.

скрепка ж сашчэпка ж [saˈʃʲepka]

У нас ёсць большыя **сашчэпкі**?

У нас есть **скрепки** побольше?

текстовый делитель м тэкставылучальнік м

[ˌtekstavyluˈʃalʲnik]

Я адзначыла ўсе важныя элементы зялёным **тэкставылучальнікам**.

Я отметила все важные элементы зелёным **текстовым делителем**.

фломастер м фламастар м [flaˈmastar]

Там быў надпіс, зроблены **фламастарам**.

Там была надпись, сделанная **фломастером**.

оснащённый л абсталяваны *прым* [apstaˈlʲaˈvany]

Ці добра **абсталяваны** галаўны офіс?

Хорошо ли **оснащён** головной офис?

ответственный л адказны *прым* [atˈkazny]

Сучасная сакратарка **адказная** за шмат якія рэчы.

Современная секретарша **ответственна** за многие вещи.

сидячий (о работе) л сядзячы (пра працу) *прым*

[sʲiˈdʲatʲɕy (pra ˈpratsʲu)]

Напэўна, ты сяміўся ад **сядзячай** працы на ўвесь дзень?

Наверное, ты устал от **сидячей** работы на весь день?

современный л сучасны *прым* [suˈʃasny]

Іх офіс выглядаў вельмі **сучасным**.

Их офис выглядел очень **современным**.

функциональный л функцыянальны *прым*

[funktsʲyˈnalʲny]

Для нашага офіса нам патрэбна адмысловая

функцыянальная мэбля.

Для нашего офиса нам нужна особая

функциональная мебель.

звонить (по телефону) г тэлефанаваць дз

[tʲelʲɛˈfanaˈvatʲ]

Пакуль вас не было, вам **тэлефанаваў** начальнік.

Пока вас не было, вам **звонил** начальник.

организовывать г арганізоўваць дз [arŋaniˈzowvatʲ]

Ці ведаеш ты, як **арганізаваць** працу персаналу

буйнога офіса?

Знаешь ли ты, как **организовать** работу персонала крупного офиса?

писать г пісаць дз [piˈsatʲ]

Напишьте даклад і пакажыце мне, як толькі ён будзе гатовы.

Напишите доклад и покажите мне, как только он будет готов.

работать г працаваць дз [pratsəˈvatʲ]

Усё сваё жыццё ён **працаваў** у офісах.

Всю свою жизнь он **работал** в офисах.

управлять г кіраваць дз [kiraˈvatʲ]

Яна будзе **кіраваць** офісам, пакуль начальнік у ад'ездзе.

Она будет **управлять** офисом, пока начальник в отъезде.

УСЛУ́ГИ И СПЕЦИА́ЛЬНОСТИ

ПАСЛУ́ГІ СПЕЦЫЯ́ЛЬНАСЦІ [pas'ɫufi
j s'pɫetsy'jal'nas'tsi]

визажіст м визажыст м [viza'zyst]

Я ведаю аднаго выдатнага **визажыста**.

Я знаю одного замечательного **визажиста**.

выпрямлёне с выпростванне н [vy'prostvan'nje]

Ты лічыш, што мне патрэбна **выпростванне** валасоў?

Ты считаеш, что мне требуется **выпрямление** волос?

жэнская парикмáхерская ж жаночая цырульня ж [za'noʃaja tsy'ruɫ'nja]

У мяне прызначаны поход у **жаночую цырульню**.

У меня назначен поход в **женскую парикмахерскую**.

жэнскі парикмáхер м жаночы цырульнік м [za'noʃy tsy'ruɫ'nik]

Я працую **жаночым цырульнікам** 10 гадоў.

Я работаю **женским парикмахером** 10 лет.

завіўка ж завіўка ж [za'viwka]

Завіўка валасоў мусіць рабіцца правільным чынам.

Завіўка волос должна делаться правильным образом.

касметóлог м касметолаг м [kas'mje'tolax]

Я хачу знайсці добрага **касметолага**.

Я хочу найти хорошего **косметолога**.

манікёр м манікур м [mani'k'ur]

Манікур – гэта не толькі догляд за пазногцямі, але яшчэ і за кісцямі рук.

Маникур – это не только уход за ногтями, но ещё и за кистями рук.

мужская парикмáхерская ж мужчынская цырульня ж [muʃ'tɥynskaja tsy'ruɫ'nja]

Мужчынская цырульня на рагу – добрая.

Мужская парикмахерская на углу – хорошая.

мужско́й парикмáхер м мужчынскі цырульнік м [muʃ'tɥynski tsy'ruɫ'nik]

Я сказаў **мужчынскаму цырульніку**, каб ён пастрыг мне валасы.

Я сказал **мужскому парикмахеру**, чтобы он постриг мне волосы.

окра́ска воло́с ж афарбоўка валасоў ж [aʃar'bowka vala'sow]

Можаце абраць часовую **афарбоўку валасоў**, а можаце – перманентную.

Можете выбрать временную **окраску волос**, а можете – перманентную.

парикмáхер-модельёр (стиліст) м цырульнік-мадэльер (стыліст) м [tsy'ruɫ'nik madel'jer (sty'list)]

Дзе я магу ўзяць каталог **цырульнікаў-мадэльераў**?

Где я могу взять каталог **парикмахеров-модельеров**?

педикёр м педыкур м [p'edyk'ur]

Педыкур – гэта спосаб паляпшэння знешняга выгляду ступняў ног.

Педикюр – это способ улучшения внешнего вида ступней ног.

стрыжка воло́с ж стрыжка валасоў ж [stry'ka vala'sow]

Стрыжка валасоў – гэта не адзіная паслуга, якую мы аказваем.

Стрижка волос – это не единственная услуга, которую мы оказываем.

эпіля́цыя ж эпіляцыя ж [epi'ɫatɥja]

Эпіляцыя – гэта выдаленне воласа цалкам, уключаючы валасяную цыбуліну.

Эпиляция – это удаление волоса целиком, включая волосную луковицу.

ИНСТРУМЕНТЫ И ОБОРУДОВАНИЕ

ИНСТРУМЕНТЫ І АБСТАЛЯВАННЕ

[instru'menty i apstaɫ'a'van'nje]

брытва ж бритва ж [brytva]

Ён узяў са стала бяспечную **бритву**.

Он взял со стола безопасную **бритву**.

зе́ркало с люстэрка н [ʃus'terka]

Я паглядзела ў **люстэрка** і засталася задаволеная вынікам.

Я посмотрела в **зеркало** и осталась довольна результатом.

машы́нка для стры́жкі ж машынка для стрыжкі ж [ma'ɟynka dɫa 'stry'ki]

Электрычныя **машыны для стрыжкі** паступова змянілі ручныя.

Электрические **машинки для стрижки** постепенно сменили ручные.

но́жніцы мн нажніцы мн [naz'nitsy]

Гэтыя **нажніцы** вельмі вострыя.

Эти **ножницы** очень острые.

но́жніцы для ногте́й мн нажніцы для пазногцяў мн [naz'nitsy dɫa paz'noxtɕ'aw]

На што мне звяртаць увагу, купляючы **нажніцы для пазногцяў**?

На что мне обращать внимание, покупая **ножницы для ногтей**?

но́жніцы манікёрныя мн нажніцы манікурныя мн [naz'nitsy mani'kurnyja]

У **манікурных нажніцах** вострыя загнутыя лезы.

У **маникюрных ножниц** острые загнутые лезвия.

парикмáхерское крэ́сла с цырульнае крэсла н [tsy'ruɫ'naje 'kresla]

Мы збіраемся купляць новыя, сучаснейшыя **цырульныя крэслы**.

Мы собираемся покупать новые, более современные **парикмахерские кресла**.

плóйка ж плойка ж [plojka]

Плойкі выкарыстоўваюць для таго, каб рабіць валасы кучаравымі.

Плойки используют, чтобы делать волосы кудрявыми.

расче́ска ж расчоска ж [raf'ʃoska]

У яе было некалькі **расчосак** розных памераў.

У неё было несколько **расчесок** разных размеров.

фен м фен м [fen]

Фены дазваляюць лепш кантраляваць форму і стыль прычоскі.

Фены позволяют лучше контролировать форму и стиль причёски.

щётка для волос ж шотка для валасоў ж [ʃʲɔtkə dɫʲa vala'sow]
Звычайна **шотку для валасоў** выкарыстоўваюць для доўгіх валасоў.
Обычно **щётку для волос** используют для длинных волос.

щипчики мн абцужкі мн [apʃuʲ'ki]
Як карыстацца манікюрнымі **абцужкамі**?
Как пользоваться маникюрными **щипчиками**?

ПРИЧЁСКИ ПРЫЧОСКІ [prɪ'ʧoskʲi]

афро ж афра ж [a'fra]
Стыль **афра** шырока выкарыстоўваецца ў афраамерыканскай культуры.
Стиль **афро** широко используется в афроамериканской культуре.

ёжик м вожык м [ʲvoʒɪk]
Валасы ў яго былі вельмі каротка пастрыжаныя **вожыкам**.
Волосы у него были очень коротко пострижены **ёжином**.

завитые волосы мн завітыя валасы мн [za'vityja vala'sy]
Можа быць, з **завітымі валасамі** я буду выглядаць лепш?
Может быть, с **завитыми волосами** я буду выглядеть лучше?

каре с карэ н [ka're]
Карэ – гэта класічная кароткая прычоска.
Каре – это классическая короткая причёска.

короткая стрижка ж кароткая стрыжка ж [ka'rotkaja 'stryʲka]
Яна наслі **кароткую стрыжку**.
Она носила **короткую стрижку**.

"пампадур" ж "пампадур" ж [pampa'dur]
У 1950-х гадах некаторыя спевакі рок-н-ролу наслі прычоску **"пампадур"**.
В 1950-х годах некоторые певцы рок-н-ролла носили причёску **"пампадур"**.

пучок с начёсом м пучок з начосам м [pu'ʧok z na'ʧosam]
Пучок з начосам быў надзвычай папулярны ў 1960-х гадах.
Пучок с начёсом был чрезвычайно популярен в 1960-х годах.

установная короткая стрижка ж статутная кароткая стрыжка ж [sta'tutnaja ka'rotkaja 'stryʲka]
Ён наслі **статутную кароткую стрыжку**.
Он носил **установную короткую стрижку**.

чёлка ж чубок м [ʧu'bok]
Я думаю, што **чубок** выглядае занадта па-дзіцячаму.
Я думаю, что **чёлка** выглядит слишком по-детски.

ЭЛЕМЕНТЫ ПРИЧЁСОК ЭЛЕМЕНТЫ ПРЫЧОСАК [el'e'menty prɪ'ʧosak]

коса ж каса ж [ka'sa]
У яе былі дзве доўгія **касы**, якія звисалі паабাপал галавы.
У неё были две длинные **косы**, свисавшие по обеим сторонам головы.

парык м парык м [pa'ryk]
Гэта **парык** ці сапраўдныя валасы?
Это **парик** или настоящие волосы?

пробор м прабор м [pra'bor]
Думаю, **прабор** у цэнтры будзе лепш за ўсё.
Думаю, **пробор** в центре будет лучше всего.

прядь ж пасма ж [ˈpasma]
Некалькі **пасмаў** яе валасоў былі афарбаваныя ў фіялетава колер.
Несколько **прядей** её волос были окрашены в фиолетовый цвет.

химическая завивка ж хімічная завіўка ж [xɪ'miʧnaja za'vivka]
Ці можа **хімічная завіўка** пашкодзіць мае валасы?
Может ли **химическая завивка** повредить мои волосы?

волнистый п хвалісты прым [ˈxvalisty]
Якія прыгожыя **хвалістыя** валасы!
Какие красивые **волнистые** волосы!
вьющийся п кучаравы прым [kuʃa'raɥy]
Раней твае валасы не былі **кучаравымі**.
Раньше твои волосы не были **вьющимися**.

длинный п доўгі прым [ˈdovnʲi]
Які стыль будзе пасаваць **доўгім** валасам?
Какой стиль подойдёт для **длинных** волос?

короткий п кароткі прым [ka'rotkʲi]
Я хачу, каб мае валасы былі **карацейшымі**.
Я хочу, чтобы мои волосы были **короче**.

модный п модны прым [ˈmodny]
Мяркую, гэтая прычоска хутка будзе вельмі **моднай**.
Полагаю, эта причёска скоро будет очень **модной**.

брить г галіць дз [bɪ'a'litʲ]
Цырульнік **галіў** кліента.
Парикмахер **брил** клиента.

завивать г завіваць дз [za'vivatʲ]
Рэкамендую табе **завіць** валасы.
Рекомендую тебе **завить** волосы.

причёсывать г прычэсваць дз [prɪ'ʧesvatʲ]
Жадаецца, я **прычашу** вам валасы вось так?
Хотите, я **причешу** вам волосы вот так?

стричь г стрыгчы дз [ˈstryʲtɕy]
Вам варта **пастрыгчы** валасы карацей.
Вам следует **постричь** волосы короче.

сушить г сушыць дз [su'ʃytʲ]
Пакуль яе валасы **сушыліся**, яна чытала часопіс.
Пока её волосы **сушились**, она читала журнал.

СРЕДСТВА ПЕРЕПІСКИ СРОДКИ ПЕРАПІСКІ [ˈsrotki pʲeraˈpiski]

конверт м конверт м [kanˈviert]

Яна адкрыла **конверт**.

Она открыла **конверт**.

письмо с ліст м [list]

Падазраю, што яна атрымала любоўны **ліст**.

Подозреваю, что она получила любовное **письмо**.

почта ж пошта ж [ˈpoʃta]

Пошта нашай краіны – адна з лепшых у свеце.

Почта нашей страны – одна из лучших в мире.

почтовая марка ж паштовая марка ж [paʃˈtovaja ˈmarka]

Я прыляпіў **паштовую марку** на конверт.

Я приклеил **почтовую марку** на конверт.

почтовая открытка ж паштоўка ж [paʃˈtowska]

Паглядзі, які малюнак на гэтай **паштоўцы**!

Посмотри, какая картинка на этой **почтовой открытке**!

почтовое отделение с паштовае аддзяленне н [paʃˈtovaje addʒiaˈlʲenˈnʲe]

Паштовае аддзяленне вунь там.

Почтовое отделение вон там.

почтовый ящик м паштовая скрыня ж [paʃˈtovaja ˈskrynʲa]

Адпраўнік апускае ліст у **паштовую скрыню** і больш нічога не робіць.

Отправитель опускает письмо в **почтовый ящик** и больше ничего не делает.

телеграмма ж тэлеграма ж [telʲeˈɦrama]

Я адправіла яму **тэлеграму**.

Я отправила ему **телеграмму**.

телеграф м тэлеграф м [telʲeˈɦraf]

У 19-м стагоддзі з'яўленне **тэлеграфа** было падобна да рэвалюцыі.

В 19-м веке появление **телефа** было подобно революции.

электронная почта ж электронная пошта ж [elʲeˈktronnaja ˈpoʃta]

Электронная пошта – вельмі зручная рэч.

Электронная почта – очень удобная вещь.

ОФОРМЛЕНИЕ КОНВЕРТА АФАРМЛЕННЕ КАНВЕРТА [afarmˈlʲenˈnʲe kanˈvierta]

адрес получателя м адрас атрымальніка м [ˈadras atryˈmalʲnika]

Адрас атрымальніка аказаўся няправільным.

Адрес получателя оказался неправильным.

имя отправителя с імя адпраўшчыка н [iˈmʲa atˈprawʲʃyka]

Імя адпраўшчыка мне не знаёмае.

Имя отправителя мне не знакомо.

имя получателя с імя атрымальніка н [iˈmʲa atryˈmalʲnika]

Імя атрымальніка мусіць быць напісана тут.

Имя получателя должно быть написано здесь.

обратный адрес м зваротны адрас м [zvaˈrotny ˈadras]

Унутры я знайшоў пусты конверт са **зваротным адрасам**.

Внутри я нашёл пустой конверт с **обратным адресом**.

почтовый индекс м паштовы індэкс м [paʃˈtovy ˈindeks]

Ці патрэбны тут **паштовы індэкс**?

Нужен ли здесь **почтовый индекс**?

почтовый штампель м паштовы штэмпель м [paʃˈtovy ʃtʲempʲelʲ]

Паштовы штэмпель аддзялення, якое прыняла ліст, на адваротным баку конверта.

Почтовый штампель отделения, принявшего письмо, на обратной стороне конверта.

ЭЛЕМЕНТЫ ПИСЬМА ЭЛЕМЕНТЫ ЛІСТА [elʲeˈmʲenty lisˈta]

выражение вежливости с выраз ветлівасці м [ˈvyras ˈvietlʲivasˈtʲi]

Прыклад **выраза ветлівасці** – “Шчыра ваш...”

Пример **выражения вежливости** – “Искренне ваш...”

дата написания ж дата напісання ж [ˈdata napʲiˈsanˈnʲa]

Дата напісання – 1 ліпеня 1875.

Дата написания – 1 июля 1875.

копия ж копія ж [ˈkopiʲa]

У канверце павінна быць **копія** ліста.

В конверте должна быть **копия** письма.

подпись ж подпіс м [ˈpotpis]

Да радка для **подпису** можа далучацца другі радок для звання.

К строке для **подписи** может присовокупляться вторая строка для звания.

приветствие с прывітанне н [priˈviˈtanˈnʲe]

Прыклад **прывітання** – “Паважанае спадарства”.

Пример **приветствия** – “Уважаемые господа”.

приложение с дадатак м [daˈdatak]

Ліст змяшчаў **дадатак**.

Письмо содержало **приложение**.

ТЕМЫ ПИСЕМ ТЭМЫ ЛІСТОЎ [ˈtemy lisˈtow]

бизнес м бізнэс м [ˈbiznʲes]

Гэта проста яшчэ адзін ліст пра наш **бізнэс**.

Это просто ещё одно письмо о нашем **бизнесе**.

вопрóс м пытанне *n* [py'tan'nje]

У сваім лісце ён задаў тры важныя **пытанні**.

В сваём пісьме он задаў тры важных **вопроса**.

запрóс м запыт м ['zapyt]

Напішыце **запыт** і адпраўце яго на фабрыку.

Напишете **запрос** и отправьте его на фабрику.

інфарміраванне с інфармаванне *n*

[infarma'van'nje]

Яны паклапаціліся пра **інфармаванне** ўсіх членаў.

Они позаботились об **информировании** всех членов.

об'яснєнне с тлумачэнне *n* [tluma'tʃen'nje]

Ліст змяшчаў **тлумачэнне** падзей.

Письмо содержало **объяснение** событий.

оповешчєнне с абвестка *ж* [ab'viestka]

Вы атрымалі **абвестку** аб будучай канферэнцыі?

Вы получили **оповещение** о будущей конференции?

отвѣт м адказ *м* [at'kas]

А, нарэшце **адказ**.

А, наконец-то **ответ**.

отказ м адмова *ж* [ad'mova]

На маю прапанову я атрымаў халодную **адмову**.

На моё предложение я получил холодный **отказ**.

поздравлєнне с віншаванне *n* [vinʃa'van'nje]

Не забудзь разаслаць **віншаванні** ўсім нашым сваякам.

Не забудь разослать **поздравления** всем нашим родственникам.

предложєнне с прапанова *ж* [prapa'nova]

У гэтым лісце я выкладаю вам маю наступную **прапанову**.

В этом письме я излагаю вам моё следующее **предложение**.

предупреждєнне с папярэджанне *n*

[pap'a'redʒan'nje]

Гэта вам маё **папярэджанне**.

Это вам моё **предупреждение**.

приглашєнне с запрашэнне *n* [zapa'ʃen'nje]

Я атрымаў **запрашэнне** на вяселле.

Я получил **приглашение** на свадьбу.

прóсьба ж просьба *ж* ['proz'ba]

Яны звярнуліся з тэрміновай **прóсьбай** аб дапамозе.

Они обратились со срочной **просьбой** о помощи.

рэкλάма ж рэклама *ж* [rek'lama]

Гэта ўсяго толькі **рэклама**.

Это всего лишь **реклама**.

соболезнование с спачуванне *n* [spa'tʃu'van'nje]

Мы абавязкова маем адправіць ім ліст са **спачуваннем**.

Мы обязательно должны отправить им письмо с **соболезнованием**.

совѣт м парада *ж* [pa'rada]

Ліст змяшчае некаторыя **парады** наконт зніжэння вагі.

Письмо содержит некоторые **советы** по поводу снижения веса.

трѣбование с патрабаванне *n* [patraba'van'nje]

Выкажы ў лісце сваё **патрабаванне**.

Изложи в письме своё **требование**.

угрóза ж пагроза *ж* [paʃ'roza]

Вы атрымлівалі якія-небудзь **пагрозы** ад выкрадальнікаў?

Вы получали какие-либо **угрозы** от похитителей?

* * * * *

лаконічны п лаканічны *прым* [laka'niʃny]

Ліст быў даволі **лаканічным**.

Письмо было довольно **лаконичным**.

офіцыйны п афіцыйны *прым* [afi'tsyjny]

Гэта – **афіцыйны** ліст са штаб-кватэры.

Это – **официальное** письмо из штаб-квартиры.

романтычскі п рамантычны *прым* [raman'tyʃny]

Яе **рамантычны** ліст глыбока мяне крануў.

Её **романтическое** письмо глубоко меня тронуло.

сжаты/краткий *п* сціслы/кароткі *прым* ['sʲisʲly/ka'rotki]

Зрабі ліст больш **сціслым**.

Сделай письмо более **сжатым**.

формальны п фармальны *прым* [far'mal'ny]

Ліст быў напісаны **фармальнай** мовай.

Письмо было написано **формальным** языком.

дастаўляць г дастаўляць *дз* [dastaw'ʲatsʲ]

Я **дастаўіў** ліст атрымальніку.

Я **доставил** письмо получателю.

извещать г паведамляць *дз* [pav'edam'ʲatsʲ]

У гэтым лісце я **паведамляю** вам пра шэраг новых акалічнасцяў.

В этом письме я **извещаю** вас о ряде новых обстоятельств.

отвечать г адказваць *дз* [at'kazvatʲ]

Калі ласка, **адкажы** мне, як толькі атрымаеш ліст.

Пожалуйста, **ответь** мне, как только получишь письмо.

отправлять г адпраўляць *дз* [atpraw'ʲatsʲ]

Я **адправіў** сваёй жонцы паведамленне па электроннай пошце.

Я **отправил** своей жене сообщение по электронной почте.

получать г атрымліваць *дз* [a'trymlivatʲ]

Я **атрымаў** ваш ліст ад 15 траўня.

Я **получил** ваше письмо от 15 мая.

КЛИМАТИЧЕСКИЕ ЗОНЫ КЛИМАТЧНЫЯ ЗОНЫ [klima'tyʦɲyja 'zɒny]

лaжный континентальный климат м вільготны кантынентальны клімат м [vil'i'hotny kantyn'en'tal'ny 'klimat]

Для вільготнага кантынентальнага клімату характэрна ўмерана цёплае лета і халодная зіма.

Для вільготнага кантынентальнага клімату характэрна ўмерана цёплае лета і халодная зіма.

лaжный субтропический климат м вільготны субтрапічны клімат м [vil'i'hotny suptra'piʦny 'klimat]

Для вільготнага субтрапічнага клімату характэрна гарачае вільготнае лета.

Для вільготнага субтрапічнага клімату характэрна жаркае вільготнае лета.

онтинентальный климат м кантынентальны клімат м [kantyn'en'tal'ny 'klimat]

У нашым рэгіёне рэзка кантынентальны клімат.

В нашым рэгіёне рэзка кантынентальны клімат.

уссонный климат м мусонны клімат м [mu'sonny 'klimat]

Трапічны мусонны клімат – гэта адносна рэдкі тып клімату.

Тропіцескі мусонны клімат – это относительно редкий тип климата.

кеанический климат м акіянічны клімат м [akija'niʦny 'klimat]

Акіянічны клімат выяўляецца ў паўночнай і заходняй Францыі.

Океаніцескі клімат праяўляецца ў паўночнай і заходняй Францыі.

олупустыня ж паўпустыня ж [pawpus'tyn'a]

Нізкая колькасць ападкаў у год характэрна для паўпустыннага клімату.

Нізкае колькасць ападкаў у год характэрна для паўпустыннага клімату.

олярный климат м палярны клімат м [pa'l'arny 'klimat]

Палярны клімат характарызуецца доўгай халоднай зімой і кароткім халаднаватым летам.

Полярны клімат характарызуецца доўгай халоднай зімой і кароткім халаднаватым летам.

устынный (аридный) климат м пустынный (арыдны) клімат м [pus'tynny (a'rydny) 'klimat]

Пустынный клімат – гэта клімат, пры якім колькасць ападкаў недастаткова для любой расліннасці.

Пустынный клімат – это климат, при котором количество осадков недостаточно для любой растительности.

аванна ж савана ж [sa'vana]

У саванах вялікая частка ападкаў выпадае на працягу аднаго сезона.

В саваннах большая частка ападкаў выпадае ў тэчэнне аднаго сезона.

средиземноморский климат м міжземнаморскі клімат м [miz'ziemna'morski 'klimat]

Міжземнаморскі клімат пераважае на значнай частцы Каліфорніі.

Средиземнаморскі клімат пераважае на значнай частцы Каліфорніі.

субарктический климат м субарктычны клімат м [subark'tyʦny 'klimat]

Субарктычны клімат мае месца на значнай частцы Сібіры.

Субарктыцескі клімат мае месца на значнай частцы Сібіры.

тропический климат м трапічны клімат м [tra'piʦny 'klimat]

Сінгапур – гэта месца з трапічным кліматам.

Сінгапур – это место с тропическим климатом.

ОСАДКИ

ападкі [a'patki]

град м град м [ɦrat]

Град знішчыў нашу цяплю.

Град унічужыў нашу цяпліцу.

дождь м дождж м [dɒʃ]

Мы патрапілі пад дождж.

Мы папалі пад дождж.

дождь со снегом м дождж са снегам м [dɒʃ sa 'sɲeɦam]

З-за дажджу са снегам могуць ламацца галіны дрэў.

Из-за дожджа со снегом могут ломаться ветви деревьев.

изморось ж імга ж [im'ɦa]

Якая агідная імга!

Какая процістая імга!

ледяная крупa ж ледзяная крупка ж [l'iedz'a'na ja 'krupka]

Дождж ператварыўся ў ледзяную крупку.

Дождж превратился в ледяную крупу.

ливень м лівень м ['livien']

Лівень – гэта вельмі моцны дождж.

Лівень – это очень сильный дождь.

снег м снег м [s'ɲeɦ]

Некоторые горы покрыты снегом круглы год.

Некоторые горы покрыты снегом круглый год.

МЕТЕОДАНЫЕ

МЕТЕОДАНЫЕ [m'et'e'a'dadz'enyja]

видимость ж бачнасць ж [ˈbatʃnas'ʲɪ]

Бачнасць – 10 міль.

Видимость – 10 миль.

влажность ж вільготнасць ж [vil'i'hotnas'ʲɪ]

Вільготнасць – 76%.

Влажность – 76%.

гроза ж навалыніца ж [ɲaval'i'nita]

Сёння магчымая моцная навалыніца.

Сегодня возможна сильная гроза.

густой туман м густы туман м [ɦus'ty tu'man]
Сумесь **густого туману** і диму завецца смогам.
Смесь **густого тумана** і дыма называецца смогом.

давление с ціск м [tʲisk]
Нізкі атмасферны **ціск** часта прыносіць дождж.
Низкое атмосферное **давление** часто приносит дождь.

направление ветра с кірунак ветру м [ki'runak 'vietru]

Кірунак ветру – паўночны.

Направление ветра – северное.

облака мн аблогі мн [ab'loki]

На небе – **аблогі**.

На небе – **облака**.

прояснения мн праясенні мн [prajas'n'en'ni]

Пятніца: воблачна з **праясненнямі**, максімальная тэмпература – 24 градуса па Цэльсію.

Пятница: облачно с **прояснениями**, максимальная температура – 24 градуса по Цельсию.

скорость ветра ж хуткасць ветру ж [xutkas'ʲetru]

Якая будзе **хуткасць ветру** ў міліях у гадзіну?

Какая будет **скорость ветра** в милях в час?

температура воздуха ж тэмпература паветра ж [temp'era'tura pa'vietra]

Температура паветра – 33 градуса па Цэльсію.

Температура воздуха – 33 градуса по Цельсию.

туман м туман м [tu'man]

У большасці сухое надвор'е з **туманамі**.

Большей частью сухая погода с **туманами**.

ясная погода ж яснае надвор'е н [jas'nae na'dvorje]

Заўтра захаваецца **яснае надвор'е**.

Завтра сохранится **ясная погода**.

ВЕТРЫ

ВЯТРЫ [vat'ry]

безветрие с бязветранасць ж [biaz'vietranas'tʲ]

Пасля буры наступіла **бязветранасць**.

После бури наступило **безветрие**.

маловетрие с малаветранасць ж [mala'vietranas'tʲ]

Малаветранасць можа не адчувацца на скуры.

Маловетрие может не ощущаться на коже.

сильный ветер м моцны вецер м [motny 'vietser]

На адкрытых прасторах магчымыя **моцныя вятры**.

На открытых пространствах возможны **сильные ветры**.

сильный шторм м моцны шторм м [motny ʃtorm]

Моцны шторм – гэта вецер з хуткасцю ад 76 да 87 кіламетраў у гадзіну.

Сильный шторм – это ветер со скоростью от 76 до 87 километров в час.

слабый ветер м слабы вецер м [slaby 'vietser]

Сонечна, **слабы** заходні **вецер**.

Солнечно, **слабый** западный **ветер**.

тайфун м тайфун м [taj'fun]

Зусім хутка чакаецца **тайфун**.

Совсем скоро ожидается **тайфун**.

умеренно сильный ветер м умерана моцны

вецер м [u'mierana 'motny 'vietser]

Было цёпла, але з **умерана моцным ветрам**.

Было тепло, но с **умеренно сильным ветром**.

умеренный ветер м умераны вецер м [u'mierany 'vietser]

Умераны вецер – гэта вецер з хуткасцю ад 20 да 29 кіламетраў у гадзіну.

Умеренный ветер – это ветер со скоростью от 20 до 29 километров в час.

ураган м ураган м [ura'ɦan]

Ураган ударыў па некалькіх гарадах.

Ураган ударил по нескольким городам.

жаркий л гарачы прым [ɦa'raɦy]

Надвор'е жудасна **гарачае**.

Погода ужасно **жаркая**.

затянутый облаками л зацягнуты аблогамі прым

[za'tʲafnuty ab'lokami]

Неба было **зацягнута аблогамі**.

Небо было **затянуто облаками**.

морозный л марозны прым [ma'rozny]

Дзень выдаўся **марозным**.

День выдался **морозным**.

тёплый л цёплы прым [tʲoply]

Кажуць, лета будзе **цёплым**.

Говорят, лето будет **тёплым**.

холодный л халодны прым [xa'lodny]

Халоднае надвор'е звычайнае для гэтых мясцін.

Холодная погода обычна для этих мест.

дует г дзьмуць дз [dʲimutʲ]

Сёння ўвечары **дзьме** моцны вецер.

Сегодня вечером **дует** сильный ветер.

замерзать г замярзаць дз [zam'ar'zatʲ]

Рака **замерзла**.

Река **замёрзла**.

лить г ліць дз [litʲ]

Дождж **ліў** увесь дзень.

Дождь **лил** весь день.

обсуждать г абмяркоўваць дз [abm'ar'kowvatʲ]

Англічане вельмі любяць **абмяркоўваць** надвор'е.

Англичане очень любят **обсуждать** погоду.

предсказывать г прадказваць дз [prat'kazvatʲ]

Некаторыя лічаць, што гэтыя птушачкі здольныя **прадказваць** надвор'е.

Некоторые считают, что эти птички способны

предсказывать погоду.

СТАНЦИЯ

СТАНЦИЯ ['stantsija]

билетная касса ж билетная каса ж [bi'l'etnaja 'kasa]

Дзе билетная каса?

Где билетная каса?

билетный автомат м билетны аўтамат м [bi'l'etny awta'mat]

Я не ведаю, як карыстацца гэтым **билетным аўтаматам**.

Я не знаю, как пользоваться этим **билетным автоматом**.

вокзал м вакзал м [vag'zal]

Гэты прыгожы **вакзал** быў пабудаваны ў 19-м стагоддзі.

Этот красивый **вокзал** был построен в 19-м веке.

грузовая станция ж грузовая станция ж [gruza'vaja 'stantsija]

Гэтая **грузовая станция** ўяўляе сабою кантэйнерны

тэрмінал.

Эта **грузовая станция** представляет собой контейнерный терминал.

железнодорожный переезд м чыгуначны пераезд м [ʃy'funaʃny p'iera'jest]

Я ўбачыў **чыгуначны пераезд** са шлагбаўмамі.

Я увидел **железнодорожный переезд** с шлагбаумами.

железнодорожный путь м чыгуначны пуць м [ʃy'funaʃny putʃ]

Колькі на станцыі **чыгуначных пуцэй**?

Сколько на станции **железнодорожных путей**?

зал ожидания м зала чакання ж [zala ʃa'kan'nja]

Мы чакалі цягнік у **зале чакання**.

Мы ждали поезда в **зале ожидания**.

камера хранения ж камера захоўвання ж [kam'era za'xowvan'nja]

Вось код нашай ячэйкі ў **камеры захоўвання**.

Вот код нашей ячейки в **камере хранения**.

переходной мост м пераходны мост м [p'iera'xodny most]

Вы можаце патрапіць на 3-ю платформу, прайшоўшы па **пераходным мосце**.

Вы можете попасть на 3-ю платформу, пройдя по **переходному мосту**.

платформа ж платформа ж [plat'forma]

Наш цягнік прыйдзе на 6-ю **платформу**.

Наш поезд придёт на 6-ю **платформу**.

расписание поездов с расклад цягнікоў м [ras'klat sa'afni'kow]

Паводле **раскладу цягнікоў** адпраўленне гэтага цягніка – а 5-й гадзіне.

Согласно **расписанию поездов** отправление этого поезда – в 5 часов.

рельс м рэйка ж [re'jka]

Рэйкі – гэта металічныя брусы, па якіх едзе цягнік.

Рельсы – это металлические брусья, по которым едет поезд.

светофор м святлафор м [s'viatla'for]

Сігналы чыгуначных **святлафораў** дужа адрозніваюцца ў розных краінах.

Сигналы железнодорожных **светофоров** сильно различаются в разных странах.

стрелка (железнодорожная) ж стрэлка (чыгуначная) ж [strelka (ʃy'funaʃnaja)]

Чыгуначная стрелка дазваляе пераводзіць цягнікі з аднаго пуці на іншы.

Железнодорожная стрелка позволяет переводить поезда с одного пути на другой.

шпала ж шпала ж [ʃpala]

Традыцыйна **шпалы** вырабляюцца з дрэва, але цяпер шырока выкарыстоўваецца і бетон.

Традиционно **шпалы** изготавливаются из дерева, но сейчас широко используется и бетон.

ЛОКОМОТИВЫ

ЛАКАМАТЫВЫ [lakama'tyv]

газотурбовоз м газатурбавоз м [gazaturba'vos]

У **газатурбавозе** выкарыстоўваецца газавая турбіна.

В **газотурбозе** используется газовая турбина.

паровоз м паравоз м [para'vos]

Паравоз – гэта лакаматыў, які рухаецца за кошт пары.

Паровоз – это локомотив, приводимый в движение паром.

тепловоз м цеплавоз м [tsepla'vos]

Цеплавозы выцеснілі паравозы ў 1950-х гадах.

Тепловозы вытеснили паровозы в 1950-х годах.

электровоз м электравоз м [el'ektra'vos]

Электравоз прыводзіцца ў рух электрычнасцю ад вонкавай крыніцы.

Электровоз приводится в движение электричеством от внешнего источника.

электротепловоз м электрацеплавоз м

[el'ektratsepla'vos]

У **электрацеплавоза** ёсць і пантографы, і дызельныя рухавікі.

У **электротепловоза** имеются и пантографы, и дизельные двигатели.

СПЕЦИАЛЬНЫЙ ПОДВИЖНОЙ СОСТАВ
СПЕЦЫЯЛЬНЫ РУХОМЫ САСТАЎ

[s'pjetsy'jal'ny ru'xomy sas'taw]

автоматрыса ж аўтаматрыса ж [awtama'trysa]

Большасць **аўтаматрыс** складаецца з адзінага вагона.

Большинство **автоматрис** состоит из единственного вагона.

дизель-поезд м дизель-цягнік м [dy'ziel' tsia'fnik]

Да гэтага горада вы можаце дабрацца на **дизель-цягніку**.

До этого города вы можете добраться на **дизель-поезде**.

дрезина ж дрызіна ж [dry'zina]

Дрызіны выкарыстоўваюцца для абслугоўвання чыгуначнай інфраструктуры.

Дрезины используются для обслуживания железнодорожной инфраструктуры.

железнодорожный кран м чыгуначны кран м [ʃy'funaʃny kran]

Гэты **чыгуначны кран** працуе на дызельнай цязе.

Этот **железнодорожный кран** работает на дизельной тяге.

электрпоезд м электрацягнік м [el'ektratse'afnik]

Электрацягнікі выкарыстоўваюцца ў якасці мясцовых цягнікоў.

Электрпоезда используются в качестве местных поездов.

ПАССАЖИРСКИЕ ВАГОНЫ

ПАСАЖЫРСКІЯ ВАГОНЫ [pasa'zʲyrskija va'ɦony]

вагон с сидѣчими мѣстами м вагон з месцамі для сядзення м [va'ɦon zʲi 'mʲestami dʲla sʲa'ɕʲen'nʲa]

Адночы мне выпала ехаць у двухпавярховым **вагоне з месцамі для сядзення**.

Однажды мне случилось ехать в двухэтажном **вагоне с сидѣчими мѣстами**.

вагон-гостинная м вагон-гасціная м [va'ɦon ɦasʲ'tsinaja]

У **вагоне-гасцінай** пасажыры могуць купляць ежу і напоі.

В **вагоне-гостинной** пассажиры могут покупать еду и напитки.

вагон-ресторан м вагон-рэстаран м [va'ɦon resta'ran]

Вагон-рэстаран працуе як рэстаран з поўным абслугоўваннем.

Вагон-ресторан работает как ресторан с полным обслуживанием.

плацкартный вагон м плацкартны вагон м

[plat'skartny va'ɦon]

Плацкартны вагон – гэта вагон з элементарнымі выгодамі для сну.

Плацкартны вагон – это вагон с элементарными удобствами для сна.

спальный вагон м спальны вагон м [ʲspalʲny va'ɦon]

Паездка ў **спальным вагоне** даражэйшая за паездку ў плацкартным.

Поездка в **спальном вагоне** дороже поездки в плацкартном.

ГРУЗОВЫЕ ВАГОНЫ

ГРУЗАВЫЯ ВАГОНЫ [ɦruza'vyja va'ɦony]

вагон для птицы м вагон для птушкі м [va'ɦon dʲla

'ptuʲki]

У гэтым **вагоне для птушкі** змяшчаецца 5000 курэй.

В этом **вагоне для птицы** помещается 5000 кур.

вагон для скота м вагон для скаціны м [va'ɦon dʲla

ska'tsʲiny]

Вагон для скаціны выкарыстоўваецца для перавозкі жывой скаціны.

Вагон для скота используется для перевозки живого скота.

вагон-самосвал м вагон-самаскід м [va'ɦon sama'sikit]

Цягнік складаўся з **вагонаў-самаскідаў**, грузаных друзам.

Поезд состоял из **вагонов-самосвалов**, гружѣнных щебнем.

вагон-цистерна м вагон-цыстэрна м [va'ɦon tsʲys'terna]

Вагон-цыстэрна прыстасаваны для перавозкі вадкі і газападобных грузаў.

Вагон-цистерна приспособлен для перевозки жидких и газообразных грузов.

крытый вагон м крыты вагон м [ʲkryty va'ɦon]

Крыты вагон – гэта самы шматмэтавы з вагонаў.

Крытый вагон – это самый многоцелевой из вагонов.

платформа (вагон) ж платформа (вагон) ж [plat'forma (va'ɦon)]

Я бачыў чыгуначныя **платформы**, а на іх танкі.

Я видел железнодорожные **платформы**, а на них танки.

полувагон м паўвагон м [pawva'ɦon]

Паўвагон – гэта тып рухомага саставу з адкрытым верхам.

Полувагон – это тип подвижного состава с открытым верхом.

рефрижераторный вагон м рэфрыжэратарны вагон м [refryʲzʲu ratarny va'ɦon]

Вагоны-рэфрыжэратары былі поўныя мяса.

Вагоны-рефрижераторы были полны мяса.

фитинговая платформа ж фітынгавая платформа ж [ʲfitʲynɦavaja plat'forma]

Фітынгавая платформа спецыяльна прыстасаваная для перавозкі кантэйнераў.

Фитинговая платформа специально приспособлена для перевозки контейнеров.

хоппер м хопер м [ˈxopʲer]

Гэтыя **хоперы** прызначаны для перавозкі збожжа, а тыя – для ўгнаенняў.

Эти **хопперы** предназначены для перевозки зерна, а те – для удобрений.

* * * * *

быстрый п хуткі прым [ˈxutki]

Наперадзе мы ўбачылі цягнік, што **хутка** рухаўся.

Впереди мы увидели **быстро движущийся** поезд.

дальний п далёкі прым [da'ʲloki]

У нашых цягніках **далёкага** накіравання ёсць вагоны-рэстараны.

В наших поездах **дальнего** следования имеются вагоны-рестораны.

медленный п павольны прым [pa'volʲny]

Рух цягніка быў **павольным**, і гэта значыла, што станцыя блізка.

Движение поезда было **медленным**, и это значило, что станция близко.

местный п мясцовы прым [mʲas'tovʲy]

Спачатку мы ехалі на **мясцовым** цягніку, а потым на аўтобусе.

Сначала мы ехали на **местном** поезде, а потом на автобусе.

скоростной п хуткасны прым [ˈxutkasny]

Гэта новы звышсучасны **хуткасны** цягнік.

Это новый сверхсовременный **скоростной** поезд.

останавливаться г спыняцца дз [spʲy'nʲatʲsa]

Цягнікі на гэтай станцыі не **спыняюцца**.

Поезда на этой станции не **останавливаются**.

перевозить г перавозіць дз [pʲera'vozʲitʲ]

Руда **перавозіцца** цягніком.

Руда **перевозится** поездом.

прибывать г прыбываць дз [prʲybu'vatʲ]

Цягнік **прыбыв**.

Поезд **прибыл**.

прицеплять г прычэпляць дз [prʲyɕʲap'ʲlatʲ]

Пры неабходнасці да цягніка можна **прычэпіць** дадатковыя вагоны.

При необходимости к поезду можно **прицепить** дополнительные вагоны.

трогаться с места г кранацца з месца дз [kra'nʲatʲsa zʲi 'mʲesta]

Цягнік **крануўся з месца**, і мая вандроўка пачалася.

Поезд **тронулся с места**, и моё путешествие началось.

ИСКОПАЕМОЕ ТОПЛИВО**ВЫКАПНЬЕ ПАЛИВА** [vyka'pn'ovaje 'paliva]**горючий сланец** м гаручы сланец м [ha'ruʃy 'slan'ets]**Гаручы сланец** – гэта багатая на арганіку асадкавая парода.**Горючий сланец** – это богатая органикой осадочная порода.**нефть** ж нафта ж [ˈnafta]Цэны на **нафту** зноў расце.Цэны на **нефть** вноў растуць.**природный газ** м прыродны газ м [pry'rodnɪ ɡas]Перш чым выкарыстоўваць **прыродны газ** як паліва, ён мусіць прайсці апрацоўку.Прежде чем использовать **природный газ** как топливо, он должен пройти обработку.**торф** м торф м [torf]**Торф** выкарыстоўваецца для спальвання замест вугля.**Торф** используется для сжигания вместо угля.**уголь** м вугаль м [ˈvuhəlʲ]**Вугаль** – гэта цвёрдае выкапнёвае паліва.**Уголь** – это твёрдое ископаемое топливо.**НЕРУДНЫЕ МАТЕРИАЛЫ****НЯРУДНЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ** [n'a'rudnyja matery'jalɪ]**глина** ж гліна ж [ˈfʲilina]**Гліна** выкарыстоўваецца ў вытворчасці цэменту.**Глина** используется в производстве цемента.**гравий** м жвір м [zvir]Злучаныя Штаты – сусветны лідар у вытворчасці **жвіру**.Соединённые Штаты – мировой лидер в производстве **гравия**.**гранит** м граніт м [hɪra'nit]Колер **граніту** бывае ад ружовага да цёмна-шэрага і нават чорнага.Цвет **гранита** бывает от розового до тёмно-серого и даже чёрного.**известняк** м вапняк м [vap'nʲak]**Вапняк** можна выкарыстоўваць для вытворчасці шкла і цэменту.**Известняк** можно использовать для производства стекла и цемента.**песок** м пясок м [pʲa'sok]**Пясок** змешваецца з вадой для атрымання бетону.**Песок** смешивается с водой для получения бетона.**щебень** м друз м [drus]Для будаўніцтва гэтай дарогі будзе выкарыстоўвацца **друз**.Для строительства этой дороги будет использоваться **щебень**.**РУДЫ****РУДЫ** ['rudy]**боксит** м баксіт м [bak'sit]**Баксіт** – найважнейшая з алюмініевых руд.**Боксит** – самая важная из алюминиевых руд.**железо** с жалеза н [za'ʲeza]**Жалезная руда** выкарыстоўваецца ў вытворчасці сталі.**Железная руда** используется в производстве стали.**золото** с золата н [ˈzolata]Ёсць некалькі тэхналогій, з дапамогай якіх **золата** можна здабываць з зямлі.Есть несколько технологий, с помощью которых **золото** можно извлекать из земли.**кобальт** м кобальт м [ˈkobalʲt]**Кобальт** сустракаецца ў розных металічных рудах.**Кобальт** встречается в различных металлических рудах.**марганец** м марганец м [ˈmarʲɪanʲets]Доля **марганцу** ў зямной кары складае прыкладна 0,1%.Доля **марганца** в земной коре составляет примерно 0,1%.**медь** ж медзь ж [mʲeʲtʲ]Гэта руднік, дзе здабываюць **медзь** адкрытым спосабам.Это рудник, где добывают **медь** открытым способом.**никель** м нیکель м [ˈnʲikʲelʲ]У гэтай краіне ёсць багатыя радовішчы руд **нікелю**.В этой стране имеются богатые месторождения руд **никеля**.**олово** с волава н [ˈvolava]**Алавая руда** завецца касітэрыт.**Оловянная руда** называется касситерит.**свинец** м свінец м [sʲvʲiˈnʲetʲ]**Свінец** адносіцца да цяжкіх металаў.**Свинец** относится к тяжёлым металлам.**селен** м селен м [sʲeˈʲʲen]**Селен** выяўляюць у сульфідных рудах.**Селен** обнаруживают в сульфидных рудах.**серебро** с срэбра н [ˈsʲrebra]**Срэбра** вядома са старажытных часоў.**Серебро** известно с древних времён.**уран** м уран м [uˈran]Найбуйнейшыя радовішчы руды **ўрану** знойдзены ў Аўстраліі, Казахстане і Канадзе.Крупнейшие месторождения руды **урана** найдены в Австралии, Казахстане и Канаде.**ДРАГОЦЕННЫЕ И ДЕКОРАТИВНЫЕ КАМНИ****КАШТОЎНЫЯ І ДЭКАРАТЫЎНЫЯ КАМЯНІ**

[kaʃˈtownɪja j dekaraˈtywnɪja kamˈaːnʲi]

агат м агат м [aˈɦat]**Агат** з даўніх часоў выкарыстоўваецца ў выяўленчым мастацтве і рамёствах.**Агат** с давних времён используется в изобразительном искусстве и ремёслах.

алмаз м даямент м [dyja'm'ent]

Дыяменты – гэта вельмі рэдкія каштоўныя камяні.

Алмазы – это очень редкие драгоценные камни.

изумруд м изумруд м [izum'rut]

Изумруд – гэта зялёны каштоўны камень.

Изумруд – это зелёный драгоценный камень.

рубин м рубін м [ru'bin]

Цэны на **рубіны** ў асноўным вызначаюцца колерам.

Цены на **рубины** в основном определяются цветом.

сапфір м сапфір м [sap'fir]

Фактычна, **сапфір** – гэта тое ж самае, што рубін, толькі ён не чырвоны.

Фактически, **сапфир** – это то же самое, что рубин, только он не красный.

топаз м тапаз м [ta'pas]

Звычайна **тапаз** бывае чырванавата-аранжавага колеру.

Обычно **топаз** бывает красновато-оранжевого цвета.

яшма ж яшма ж [ˈjaʃma]

Яшму можна вельмі добра паліраваць.

Яшму можно очень хорошо полировать.

ГОРНО-ХИМИЧЕСКОЕ СЫРЬЁ

ГОРНА-ХІМІЧНАЯ СЫРАВІНА

[.hornaxi'miʃnaja syra'vina]

апатит м апатит м [apa'tyt]

Апатит выкарыстоўваецца ў вытворчасці ўгнаенняў.

Апатит используется в производстве удобрений.

барит м барит м [ba'ryt]

Тут вы можаце бачыць буйныя крышталі **барыту**.

Здесь вы можете видеть крупные кристаллы **барита**.

бораты мн бараты мн [ba'raty]

Бараты выкарыстоўваюцца ў асноўным для вытворчасці шкла.

Бораты используются в основном для производства стекла.

фосфаты мн фасфаты мн [fas'faty]

Фасфаты граюць важную ролю ў біяхіміі.

Фосфаты играют важную роль в биохимии.

ДОБЫЧА І ТРАНСПОРТ НЕФТИ

ЗДАБЫЧА І ТРАНСПАРТ НАФТЫ

[.zda'byʃa j 'transpart 'nafty]

нефтеналивной танкер м нафтаналіўны танкер м

[.naftanaliv'ny 'tanker]

Нафтаналіўныя танкеры перавозяць каля

2 000 000 000 000 метрычных тон нафты ў год.

Нефтаналіўныя танкеры перевозят около

2 000 000 000 000 метрических тонн нефти в год.

нефтепровод м нафтаправод м [.naftapra'vot]

Нафтаправод – гэта самы эфектыўны сродак транспарту нафты.

Нефтепровод – это самое эффективное средство транспорта нефти.

нефтяная вышка ж нафтавая вышка ж [ˈnaftavaja 'vyʃka]

Нафтавая вышкі трапляліся нам тут і там.

Нефтяные вышки попадались нам тут и там.

нефтяная платформа ж нафтавая платформа ж

[ˈnaftavaja plat'forma]

Большасць **нафтавых платформаў** знаходзяцца на кантынентальным шэльфе.

Большинство **нефтяных платформ** находятся на континентальном шельфе.

нефтяная скважина ж нафтавая свідравіна ж

[ˈnaftavaja s'vidra'vina]

Самыя першыя **нафтавыя свідравіны** былі прасвідраваны ў Кітаі ў 347 г. нашай эры.

Самые первые **нефтяные скважины** были пробурены в Китае в 347 г. нашей эры.

станок-качалка м станок-пампавалка м [sta'nok pampa'valka]

Уздоўж дарогі было шмат **станкоў-пампавалак**.

Вдоль дороги было много **станков-качалок**.

* * * * *

богатый л багаты прым [ba'faty]

У нашых мясцінах было знойдзена **багатае**

радовішча медзі.

В наших местах было найдено **богатое**

месторождение меди.

геологоразведочный л геологаразведачны прым

[ˈgʲe,oləfərazʲi'vʲedatʲnɨ]

Ён – кіраўнік **геологаразведачнай** экспедыцыі.

Он – руководитель **геологоразведочной** экспедиции.

жидкий л вадкі прым [ˈvatki]

Нафта – гэта каштоўная **вадкая** субстанцыя.

Нефть – это ценная **жидкая** субстанция.

разведанный л разведаны прым [raz'vʲedanɨ]

Нядаўна **разведаныя** радовішчы вельмі ўражваюць.

Недавно **разведанные** месторождения весьма впечатляют.

твёрдый л цвёрды прым [ˈtʲi.vʲordɨ]

Вугаль – гэта **цвёрдае** выкапнёвае паліва.

Уголь – это **твёрдое** ископаемое топливо.

выкачивать г выпампоўваць дз [vɨpam'pɔvatsʲ]

Гэтая машына **выпампоўвае** нафту.

Эта машина **выкачивает** нефть.

добывать из недр г дабываць з нетраў дз

[daby'vatsʲ zʲ ˈnʲetraw]

Золата **здабываецца** з глыбіні зямных нетраў.

Золото **добывается** из глубины земных недр.

обогащать (руды) г узбагачаць (руды) дз

[uzbafə'ʃatsʲ (ru'du)]

Наша прадпрыемства **ўзбагачае** жалезную руду.

Наше предприятие **обогащает** железную руду.

разведывать г разведваць дз [raz'vʲedvatsʲ]

У раёне **разведваецца** нафта.

В районе **разведывается** нефть.

разрабатывать (камень из карьера)

г распрацоўваць (каменне з кар'ера) дз

[raspra'tɔvatsʲ (ka'm'en'nie s kar'j'era)]

Тут мы будзем **распрацоўваць** вапняк.

Здесь мы будем **разрабатывать** известняк.

ФОРМИ ГОСУДАРСТВЕННОГО ПРАВЛЕНИЯ ФОРМЫ ДЗЯРЖАЎНАГА КІРАВАННЯ

[ˈformy dzʲarʲ zʲawnəfə kʲirəˈvanˈnʲa]

абсолютная монархия ж абсолютная манархія ж [apsaˈlʲutnaja maˈnarxija]

Аман – гэта сучасная **абсолютная манархія**.

Оман – это современная **абсолютная монархия**.

империя ж імперыя ж [imˈpʲerija]

Галава **імперыі** завецца імператарам.

Глава **империи** называется императором.

конституционная монархия ж канстытуцыйная манархія ж [kanstytʲuˈtɕynaja maˈnarxija]

Вялікабрытанія – гэта **канстытуцыйная манархія**.

Великобритания – это **конституционная монархия**.

конфедерация ж канфедэрацыя ж [kanfʲedeˈratsyja]

Канфедэрацыя – гэта сталы саюз суверэнных дзяржаў.

Конфедерация – это постоянный союз суверенных государств.

парламентская республика ж парламенцкая рэспубліка ж [parˈlamʲentskaja resˈpublʲika]

Парламенцкая рэспубліка азначае, што кіраўнік дзяржавы не валодае шырокімі выканаўчымі паўнамоцтвамі.

Парламентская республика означает, что глава государства не обладает широкими исполнительными полномочиями.

президентская республика ж прэзідэнцкая рэспубліка ж [preziˈdʲentskaja resˈpublʲika]

Бразілія – гэта **прэзідэнцкая рэспубліка**.

Бразилия – это **президентская республика**.

федерация ж федэрацыя ж [fʲedeˈratsyja]

Федэрацыя – гэта саюз рэгіёнаў з частковым самакіраваннем.

Федерация – это союз регионов с частичным самоуправлением.

ПОЛИТИЧЕСКИЕ СИСТЕМЫ И ИДЕОЛОГИИ ПАЛІТЫЧНЫЯ СІСТЭМЫ І ІДЭАЛОГІІ

[palʲiˈtɕynʲja sisˈtʲemʲ i ʲideaˈlofʲijʲi]

авторитаризм м аўтарытарызм м [awtarytaˈryzm]

Аўтарытарызм – гэта палітычная сістэма, як правіла, кантралюваная неабіраным кіраўніком.

Авторитаризм – это политическая система, как правило, контролируемая невыбираемым правителем.

анархизм м анархізм м [anarˈxizm]

Анархізм – гэта перакананне, паводле якога людзі могуць арганізоўвацца самастойна, без кіраўніка.

Анархизм – это убеждение, по которому люди могут организовываться самостоятельно, без правителя.

демократия ж дэмакратыя ж [demaˈkratʲja]

Дэмакратыя – гэта кіраванне абранымі прадстаўнікамі народа.

Демократия – это правление избранными представителями народа.

диктатура ж дыктатура ж [dyktaˈtura]

Пры **дыктатуры** людзі звычайна не маюць вялікія правы ці волю.

При **диктатуре** люди обычно не обладают большими правами или свободой.

коммунизм м камунізм м [kamuˈnizm]

Пры **камунізме** сацыяльных класаў існаваць не павінна.

При **коммунизме** социальных классов существовать не должно.

консерватизм м кансерватызм м [kanˈsʲervəˈtyzm]

Паслядоўнікі **кансерватызму** вітаюць цяперашняе становішча рэчаў, ці тое, якім яно было ў мінулым.

Последователи **консерватизма** приветствуют нынешнее положение вещей, или то, каким оно было в прошлом.

космополитизм м касмапалітызм м [kasmapaliˈtyzm]

Касмапалітызм – гэта ідэя аб тым, што ўсё чалавецтва належыць да адзінай супольнасці.

Космополитизм – это идея о том, что всё человечество принадлежит к единому сообществу.

либерализм м лібералізм м [libʲeraˈlizm]

Паслядоўнікі **лібералізму** лічаць, што свабода – гэта найважнейшая рэч.

Последователи **либерализма** считают, что свобода – это важнейшая вещь.

марксизм м марксізм м [markˈsizm]

Марксізм – гэта збор палітычных і эканамічных ідэй.

Марксизм – это свод политических и экономических идей.

милитаризм м мілітарызм м [militaˈryzm]

Паводле **мілітарызму** грамадства павінна быць падобна да ваеннай арганізацыі.

Согласно **милитаризму** общество должно быть подобно военной организации.

нацизм м нацызм м [naˈtɕyzm]

Нацызм – гэта форма фашызму.

Нацизм – это форма фашизма.

национализм м нацыяналізм м [natsyjanaˈlizm]

Нацыяналізм – гэта любоў да сваёй краіны і гордаць за яе.

Национализм – это любовь к своей стране и гордость за неё.

пацифизм м пацыфізм м [patsyˈfizm]

Пацыфізм – гэта супрацьстаянне вайне ці гвалту.

Пацифизм – это противостояние войне или насилию.

плутократия ж плутакратыя ж [plutaˈkratʲja]

Плутакратыя – гэта ўлада багатых.

Плутократия – это власть богатых.

самодержавие с самадзяржаўе н [samadzʲarˈzawje]

Пры **самадзяржаўі** адзін чалавек мае ўсю юрыдычную і палітычную ўладу.

При **самодержавии** единственный человек обладает всей юридической и политической властью.

социализм м сацыялізм м [satsyjaˈlizm]

Адна з рыс **сацыялізму** – гэта кантроль дзяржавы над эканомікай.

Одна из черт **социализма** – это контроль государства над экономикой.

теокра́тія ж тэакратыя ж [tea'kratyja]

Тэакратыя – гэта форма кіравання, пры якой сам Бог лічыцца яго галавой.

Теократія – это форма правления, при которой сам Бог считается его главой.

тимокра́тія ж тымакратыя ж [tyma'kratyja]

Тымакратыя – гэта ўлада толькі тых людзей, якія валодаюць уласнасцю.

Тимократія – это власть только тех людей, которые владеют собственностью.

тоталітарызм м таталитарызм м [tatalita'ryzm]

Таталитарызм – гэта крайняя форма аўтарытарызму.

Тоталитаризм – это крайняя форма авторитаризма.

фашызм м фашызм м [fa'jyzm]

Пры **фашызме** дзяржава лічыцца важнейшай за любога асобнага чалавека.

При **фашизме** государство считается более важным, чем любой отдельный человек.

ДЕМОКРАТЫЧЕСКАЯ СИСТЭМА

ДЭМАКРАТЫЧНАЯ СІСТЭМА

[demakra'tyʃnaja sis'tema]

вы́боры мн выборы мн [vybary]

Усеагульныя **выборы** будуць праведзены ў сакавіку.

Всеобщие **выборы** будут проведены в марте.

законода́тельная вла́сть ж заканадаўчая ўлада ж

[zakana'dawʃaja 'wlada]

Часам **заканадаўчая ўлада** бывае прадстаўлена дзвюма асобнымі палатамі.

Иногда **законодательная власть** бывает представлена двумя отдельными палатами.

исполнительная вла́сть ж выканаўчая ўлада ж

[vyka'nawʃaja 'wlada]

Кіраўнік дзяржавы і кіраўнік урада – гэта лідары **выканаўчай улады**.

Глава государства и глава правительства – это лидеры **исполнительной власти**.

оппози́ция ж апазіцыя ж [apa'zitsyja]

Апазіцыя галасуе супраць гэтага законапраекта.

Оппозиция голосует против этого законопроекта.

па́ртыя ж партыя ж [partyja]

Ён заўсёды трымаецца лініі **партыі**.

Он всегда следует линии **партии**.

плюра́лизм м плюралізм м [plura'lizm]

Плюралізм – важная рэч для дэмакратычнага грамадства.

Плюрализм – важная вещь для демократического общества.

права́ чело́века мн правы чалавека мн [pra'vy ʃala'vieka]

Людзі павінны мець **правы чалавека** толькі таму, што яны – людзі.

Люди должны обладать **правами человека** только потому, что они – люди.

перадвыборная кампа́нія ж перадвыбарная

кампанія ж [perad'vybornaja kam'panija]

У **перадвыбарнай кампаніі** прымуць удзел пяць кандыдатаў.

В **передвыборной кампании** примут участие пять кандидатов.

рефе́рендум м рэферэндум м [refie'rendum]

Пытанне было вырашана на **рэферэндуме**.

Вопрос был решён на **референдуме**.

свобода́ вероиспове́дания ж свабода

веравызнання ж [sva'boda ,vieravyz'nan'nia]

Калі ў краіне **свабода веравызнання**, то людзі могуць належаць да любой рэлігіі ці наогул ні да якой.

Если в стране **свобода вероисповедания**, то люди могут принадлежать к любой религии или вообще ни к какой.

свобода́ сло́ва ж свабода слова ж [sva'boda 'slova]

Дэмакратыя не можа існаваць без **свабоды слова**.

Демократия не может существовать без **свободы слова**.

свобода́ собра́ний ж свабода сходаў ж [sva'boda

'sходaw]

Наша дзяржава гарантуе **свабоду сходаў**.

Наше государство гарантирует **свободу собраний**.

суде́бная вла́сть ж судовая ўлада ж [su'dovaja 'wlada]

Судовая ўлада – гэта сістэма судоў.

Судебная власть – это система судов.

идеоло́гический л ідэалагічны прым [ideala'hiŋny]

Нягледзячы на некаторыя **ідэалагічныя** рознагалосці дзве партыі ўтварылі кааліцыю.

Несмотря на некоторые **идеологические** разногласия две партии образовали коалицию.

капита́листический л капіталістычны прым

[kapitalis'tyŋny]

Ён быў заўзятым праціўнікам **капіталістычнай** сістэмы.

Он был ярым противником **капиталистической** системы.

либе́ральный л ліберальны прым [libe'ralny]

Шмат якім новым выбаршчыкам даспадобы **ліберальныя** погляды.

Многим новым избирателям по душе **либеральные** взгляды.

социали́стический л сацыялістычны прым

[satsyjalis'tyŋny]

Я вывучаю **сацыялістычныя** тэорыі.

Я изучаю **социалистические** теории.

це́нтристский л цэнтрысцкі прым [ʃen'tryskij]

Прэзідэнт захоўвае свой **цэнтрысцкі** курс.

Президент сохраняет свой **центристский** курс.

госло́сва́ть г галасаваць дз [halasa'vatʲ]

Не думаю, што я буду зноў **галасаваць** за гэтую партыю.

Не думаю, что я буду вновь **голосовать** за эту партию.

запреща́ть г забараняць дз [zabara'natʲ]

Гэтыя актывісты хочучь **забараніць** абарты.

Эти активисты хотят **запретить** аборт.

избира́ть г абіраць дз [abi'ratʲ]

Яго **абралі** прэзідэнтам.

Его **избрали** президентом.

наруша́ть г парушаць дз [paru'fatʲ]

Асноўныя правы чалавека не павінны **парушацца**.

Основные права человека не должны **нарушаться**.

пропаганди́ровать г прапагандаваць дз

[prapahanda'vatʲ]

Мы будзем **весці прапаганду** сярод выбаршчыкаў.

Мы будем **вести пропаганду** среди избирателей.

СТОЛОВАЯ ПОСУДА**СТАЛОВЫЕ ПОСУД** [sta'lovy 'posut]**блюдо** с блюда н ['bli:da]

Я хачу показатъ тебе антикварнае срэбнае **блюда**.
Я хочу показатъ тебе антикварное серебряное **блюдо**.

бульонная чашка ж булённы кубак м [bu'lonny 'kubak]

Прыслужнік паставіў на стол вялікі **булённы кубак**.
Дворецкий поставил на стол большую **бульонную чашку**.

сахарница ж цукарніца ж ['ʃukarnitsa]

Цукарніца пустая.
Сахарница пуста.

сливочник м смятаннік м [s'm'a'tan'nik]

Я хачу купіць той белы **смятаннік**.
Я хочу купить тот белый **сливочник**.

тарелка глыбокая ж талерка глыбокая ж [ta'lerka fily'bokaja]

У набор уваходзяць шэсць **глыбокіх талерак**.
В набор входят шесть **глубоких тарелок**.

тарелка мелкая ж талерка дробная ж [ta'lerka 'drobnaja]

Колькі мне прынесці **дробных талерак**?
Сколько мне принести **мелких тарелок**?

СТОЛОВЫЕ ПРИБОРЫ**СТАЛОВЫЕ ПРИБОРЫ** [sta'lovyja pry'bory]**вилка гарнірная** ж відэлец гарнірны м [vi'del'ets ɣar'hirny]

Гэты **гарнірны відэлец** зроблены з дрэва.
Эта **гарнирная вилка** сделана из дерева.

вилка десертная ж відэлец десертны м [vi'del'ets de'sertny]

Для торта нам патрабуюцца спецыяльныя **десертныя відэльцы**.
Для торта нам требуются специальные **десертные вилки**.

вилка для нарезания мяса ж відэлец для наразання мяса м [vi'del'ets dɫa nara'zan'n'a 'miasa]

Відэлец для наразання мяса трэба трымаць у левай руцэ.
Вилку для нарезания мяса нужно держать в левой руке.

вилка для спагетти ж відэлец для спагетці м [vi'del'ets dɫa spa'fietʲi]

Відэлец для спагетти можна з лёгкасцю круціць.
Вилку для спагетти можно с лёгкостью вращать.

вилка обеденная ж відэлец абедзенны м [vi'del'ets a'biedzenny]

У традыцыйнага **абедзеннага відэльца** чатыры зубцы.
У традиционной **обеденной вилки** четыре зубца.

вилка салатная ж відэлец салатны м [vi'del'ets sa'latny]

Пакладзі **салатны відэлец** тут.
Положи **салатную вилку** здесь.

вилка сервировочная ж відэлец сервіравальны м [vi'del'ets s'ervira'valny]

Гэты вялікі **відэлец** – **сервіравальны**.
Эта большая **вилка** – **сервировочная**.

ложка ж ложка ж ['lyʃka]

Ложка была поўная мёду.
Ложка была полна мёда.

ложка большая ж ложка вялікая ж ['lyʃka v'ia'likaja]

Вялікая ложка выкарыстоўваецца, каб падаваць ежу.
Большая ложка используется, чтобы подавать еду.

ложка десертная ж ложка дэсертная ж ['lyʃka de'siertnaja]

Дэсертных ложкаў у нас павінна быць на 10 персон.
Десертных ложек у нас должно быть на 10 персон.

ложка столовая ж ложка супавая ж ['lyʃka supra'vaja]

Гэтая ложка занадта маленькая. Дай мне **супавую ложку**.
Эта ложка слишком маленькая. Дай мне **столовую ложку**.

ложка чайная ж ложка чайная ж ['lyʃka 'ʃajnaja]

Я ўзяў **чайную ложку**.
Я взял **чайную ложку**.

нож м нож м [noʃ]

Асцярожна, **нож** вельмі востры.
Осторожно, **нож** очень острый.

ЧАЙНАЯ И КОФЕЙНАЯ ПОСУДА**ГАРБАТНЫ І КАВАВЫ ПОСУД** [ɣar'batny j 'kavavy 'posut]**блюдце** с сподак м ['spodak]

Сподак – гэта талерачка з краямі, якія загінаюцца дагары.

Блюдец – это тарелочка с краями, загибающимися кверху.

кофейный сервиз м кававы сервіз м ['kavavy s'ier'vis]

Гэты **кававы сервіз** каштуе дорага.
Этот **кофейный сервиз** стоит дорого.

кружка ж кубак м ['kubak]

Мне прапанавалі гарачай гарбаты ў вялікім **кубку**.
Мне предложили горячего чаю в большой **кружке**.

пиала ж піяла ж [pi'jala]

Гарбату падалі ў маленькіх **піялах**.
Чай подали в маленьких **пиалах**.

сितечко с падсітак м [pat'sitak]

У наш час залатыя **падсіткі** ў модзе.
В наше время золотые **ситечки** в моде.

чайник заварочный м імбрычак заварачны м
[ˈimbrytʃak zaˈvaraʃny]

Ты ведаеш, як правильна заварваць гарбату ў
імбрычку?

Ты знаєш, як правильно заваривать чай в
чайнике?

чайный сервиз м гарбатны сервіз м [ħarˈbatny
sʲerˈvis]

У краме були десятки різних гарбатных сервізаў.
В магазине имелись десятки разных чайных
сервизов.

чашка кофейная ж кубачак кававы м [ˈkubaʃʲak
ˈkavavy]

Мы пілі каву з малюсенькіх кававых кубачкаў.
Мы пили кофе из крошечных кофейных чашек.

чашка чайная ж кубачак гарбатны м [ˈkubaʃʲak
ħarˈbatny]

Гэта гарбатны кубачак ці кававы?
Это чайная чашка или кофейная?

СТЕКЛЯННАЯ ПОСУДА ШКЛЯНЫ ПОСУД [ˈʃklʲany ˈposut]

бокал без ножки м келіх без ножкі м [ˈkʲelʲix bʲiaz
ˈnoʃki]

Мне дали высокий келіх без ножкі, поўны соку.
Мне дали высокий бокал без ножки, полный сока.

бокал коньячный м келіх каньячны м [ˈkʲelʲix
kanʲˈjaʃny]

Трымайце каньячны келіх у руцэ, сagraваючы
напой.
Держите коньячный бокал в руке, согpевая
напиток.

бокал флюте м келіх флютэ м [ˈkʲelʲix fluˈtʲe]

Напаўняйце келіхі флютэ напалову.

Наполняйте бокалы флюте наполовину.

плоский фужер м плоскі фужэр м [ˈploski fuˈʒer]

У плоскіх фужэрах падаюць шампанскае, а таксама
некаторыя кактэйлі.

В плоских фужерах подают шампанское, а также
некоторые коктейли.

рюмка для вина ж кілішак для віна м [ˈkʲilʲʲak dʲla
vʲiˈna]

У нас ёсць кілішкі для віна ўсіх памераў.
У нас есть рюмки для вина всех размеров.

рюмка с ножкой ж кілішак з ножкай м [ˈkʲilʲʲak z
ˈnoʃkaj]

Кілішкі з ножкай выкарыстоўваюцца для піцця
алкагольных напояў.

Рюмки с ножкой используются для питья
алкогольных напитков.

стакан м шклянка ж [ˈʃklʲanka]

Гэта была стандартная шклянка.
Это был стандартный стакан.

стопка ж чарка ж [ˈʃʲtʲoka]

Гарэлку трэба падаваць у маленькіх чарках.
Водку нужно подавать в маленьких стопках.

КУХОННАЯ ПОСУДА КУХОННЫ ПОСУД [kuˈxonny ˈposut]

кастрюля ж рондаль м [ˈrondalʲ]

Суп – у жоўтым рондалі.

Суп – в желтой кастрюле.

сковорода ж патэльна ж [paˈtʲelʲnʲa]

Асцярожна, патэльна гарачая.

Осторожно, сковорода горячая.

сковорádка ж хуткаварка ж [xutkaˈvarka]

Хуткаваркі звычайна робяць з алюмінію ці
нержавелай сталі.

Сковорарки обычно делают из алюминия или
нержавеющей стали.

чайник м гарбатнік м [ħarˈbatnik]

Гарбатнік кіпіць.

Чайник кипит.

блестящий п бліскучы прым [blʲisˈkuʃʲɪ]

Першае, што я знайшоў у скрынцы, гэта быў новы
бліскучы імбрычак.

Первое, что я нашёл в коробке, это был новый
блестящий чайник.

бьющийся п біткі прым [bitˈki]

Парцаліяна – гэта вельмі біткі матэрыял.
Фарфор – это легко бьющийся материал.

небьющийся п небіткі прым [nʲebʲitˈki]

Ты калі-небудзь чула пра небіткія талеркі?
Ты когда-нибудь слышала о небьющихся тарелках?

прозрачный п празрысты прым [prazˈrysty]

У празрыстай пасудзіне гарбата выглядае прыгожа.
В прозрачном сосуде чай выглядит красиво.

роскошный п раскошны прым [rasˈkoʃny]

Сапраўдная парцаліяна – раскошная рэч.
Настоящий фарфор – роскошная вещь.

намазывать г намазваць дз [naˈmazvatʲ]

Масла трэба намазваць на хлеб спецыяльным
нажом.

Масло нужно намазывать на хлеб специальным
ножом.

наполнять г напаўняць дз [napawˈnʲatʲ]

Напоўні віном яшчэ адзін кілішак.

Наполни вином ещё одну рюмку.

подавать (на стол) г падаваць (на стол) дз

[padaˈvatʲ (na stolʲ)]

Мы будзем падаваць ежу ў гэтых талерках.

Мы будем подавать еду в этих тарелках.

разбивать г разбіваць дз [razˈbiˈvatʲ]

Я зноў разбіў кубачак.

Я снова разбил чашку.

резать г рэзаць дз [rezatʲ]

Рэж мяса васьмі гэтым нажом.

Режь мясо вот этим ножом.

ПРИВѢТСТВИЯ

ПРИВІТАННІ [pryvi'tan'nʲi]

Доброе утро с Доброй раницы ['dobraj 'ranitsɨ]

Доброй раницы, дзеці.

Доброе утро, дети.

Добрый вечер м Добры вечар м ['dobry 'vietʃar]

Добры вечар. Я магу ўвайсці?

Добрый вечер. Я могу войти?

Добрый день м Добры дзень м ['dobry dʒenʲ]

Добры дзень, паважаныя радыёслухачы.

Добрый день, уважаемые радиослушатели.

Здравствуйте Вітаю [vi'taju]

Вітаю, спадар N.

Здравствуйте, господин N.

Как поживаете? Як маецеся? [jak 'majetsʲesʲa]

Як маецеся? Я вельмі рады з вамі пазнаёміцца.

Как поживаете? Я очень рад с вами познакомиться.

Привѣт м Привітанне н [pryvi'tan'nʲe]Эй, хлопец! **Прывітанне!**Эй, парень! **Привет!**

ПРОЩАНИЕ

РАЗВІТАННЕ [raz'vi'tan'nʲe]

До свидания Да пабачэння [da paba'ʃenʲnʲa]

Усім да пабачэння.

Всем до свидания.

Пока Пакуль [pa'kulʲ]Ну, я пайшоў. **Пакуль.**Ну, я пошёл. **Пока.****Прощай** Бывай [by'vaj]

Бывай, каханне маё.

Прощай, любовь моя.

Счастливо Шчасліва [ʃʃas'livʲa]

Ну, щасліва.

Ну, счастливо.

Удачи Пспехаў [ʲposʲpʲexaw]

Пспехаў вам.

Удачи вам.

УДИВЛЕНИЕ

ЗДЗІЎЛЕННЕ [zʲdzʲiw'liɛnʲnʲe]

Не может быть Не можа быць [nʲa 'moza bytʲʲ]Прафесар п'яны да непрытомнасці? **Не можа быць!**Профессор мертвецки пьян? **Не может быть!****Неужели?** Няўжо? [nʲaw'ʒo]

Няўжо? Калі гэта так, значыць, увесь свет змяніўся.

Неужели? Если это так, значит, весь мир изменился.

Неужели это так? Няўжо гэта так? [nʲaw'ʒo 'ʲieta tak]Кажуць, наша каманда выйграла 6:0. **Няўжо гэта так?**Говорят, наша команда выиграла 6:0. **Неужели это так?****Ну и ну!** Ну и ну! [nu j nu]

Ну и ну! Яна зноў цяжарная!

Ну и ну! Она снова беременна!

О господи! Божухна! ['boʒuxna]

Божухна! Твая хата такая вялікая!

О господи! Твой дом такой большой!

Подумать только! Падумаць толькі! [pa'dumatsʲ 'tolʲki]Справа ў тым, што Зямля круглая! **Падумаць толькі!**Дело в том, что Земля круглая! **Подумать только!****Признаться, я удивлён** Прызнацца, я здзіўлены [pryz'natʲsa ja 'zʲdziwliɛnʲ]Вы кажаце, што ў гэтым мая віна? **Прызнацца, я здзіўлены.**Вы говорите, что в этом моя вина? **Признаться, я удивлён.****Это потрясает!** Гэта ашаламляльна! [ʲʲeta aʃalam'ʲalʲna]Вы толькі паглядзіце на цэны! **Ашаламляльна!**Вы только посмотрите на цены! **Потрясает!**

НЕСОГЛАСИЕ И СОМНЕНИЯ

НЯЗГОДА І СУМНЕННІ [nʲaz'ʲhoda j sum'nʲenʲnʲi]

Вздор и чепуха Лухта і глупства [lux'ta j 'ʃilupstva]Зямля круглая? **Лухта і глупства.**Земля круглая? **Вздор и чепуха.****Не согласен** Не згодны [nʲa 'zʲhodny]Вы абодва лічыце, што я павінен быць лекарам? **Не згодны.**Вы оба считаете, что я должен быть врачом? **Не согласен.****никаким образом** ніякім чынам [ni'jakim 'ʃɲam]

Я ніякім чынам з вамі не пагаджуся.

Я никоим образом с вами не согласусь.

Отнюдь нет Зусім не [zu'sim nʲe]Я не думаю, што вы маеце рацыю. **Зусім не.**Я не думаю, что вы правы. **Отнюдь нет.****Сомневаюсь в этом** Сумняваюся ў гэтым [sumnʲa'vajusʲa w 'ʲɲetym]Ён кажа, што заплаціць мне своечасова, але я **сумняваюся ў гэтым.**Он говорит, что заплатит мне вовремя, но я **сомневаюсь в этом.****чепуха** ж глупства [ʲʃilupstva]

Глупства! Такі механізм не можа існаваць.

Чепуха! Такой механизм не может существовать.

Я с вами не согласен Я з вамі не згодны [ja z 'vami nʲa 'zʲhodny]

Я не згодны з вамі. Прычыны нашай паразы зусім іншыя.

Я не согласен с вами. Причины нашего поражения совсем другие.

РАЗОЧАРОВА́НИЕ РАСЧА́РАВАННЕ [raʃʃara'van'n'e]

До чегó обидно Да чаго крыўдна [da ʃa'fio
'krywdna]
Ты не можаш пайсці на вечарыну? **Да чаго крыўдна.**
Ты не можеш пойти на вечеринку? **До чего обидно.**

Как жаль Як шкада [jak ʃka'da]
Крама ўжо зачыненая. **Як шкада.**
Магазин уже закрыт. **Как жаль.**

Ужасно жаль Страшэнна шкада [stra'fenna ʃka'da]
Ты не зрабіў дамашняе заданне? **Страшэнна шкада.**
Ты не сделал домашнее задание? **Ужасно жаль.**

РА́ДОСТЬ РАДА́СЦЬ [ˈradasʲtʲ]

Ура! Ура! [u'ra]
Ура! Каникулы!
Ура! Каникулы!

Получилось! Атрымалася! [atry'malas'a]
Атрымалася! Я заўсёды верыў, што ў мяне атрымаецца!
Получилось! Я всегда верил, что у меня получится!

Прекрасно Выдатна [vy'datna]
Нашы сяброўкі таксама прыйдуць? **Выдатна!**
Наши подруги тоже придут? **Прекрасно!**

Я так рад! Я так рады! [ja tak 'rady]
Ты заняў першае месца. **Я так рады!**
Ты занял первое место. **Я так рад!**

УВЕРЕННОСТЬ УПЭЎНЕНАСЦЬ [u'pewn'enasʲtʲ]

безусловно безумоўна [b'ezu'mowna]
Так, **безумоўна** ён мае рацыю.
Да, **безусловно** он прав.

конечно вядома [v'a'doma]
Ці жадаю я стаць багатым? **Вядома!**
Хочу ли я стать богатым? **Конечно!**

разумеется зразумела [zrazu'm'ela]
Зразумела. Гэта ўсе ведаюць.
Разумеется. Это все знают.

Это уж точно! Гэта ўжо дакладна! [ˈheta wʒo
da'kladna]
Ці падабаюся я ёй? **Гэта ўжо дакладна!**
Нравлюсь ли я ей? **Это уж точно!**

НАДЕ́ЖДА НАДЗЕЯ [na'dʒ'eja]

Надеюсь на лучшее Спадзяюся на лепшае
[spadz'a'jus'a na 'l'epʃaje]
Проблема сур'ёзная, але я **спадзяюся на лепшае.**
Проблема серьезная, но я **надеюсь на лучшее.**

Надеюсь на это Спадзяюся на гэта [spadz'a'jus'a na
'heta]

Ці можам мы здолець? **Спадзяюся на гэта.**

Можем ли мы справиться? **Надеюсь на это.**

Надеюсь, это не так Спадзяюся, гэта не так
[spadz'a'jus'a 'heta n'a tak]

Ці рэальная гэта пагроза? **Спадзяюся, гэта не так.**

Реальна ли эта угроза? **Надеюсь, это не так.**

МЕЖДОМЕТІЯ ВЫКЛІЧНІКІ [vy'kliʃ'niki]

Oго! (Ух ты!) Oro! (Ух ты!) [o'fio (ux ty)]

Oго! Які высокі чалавек!

Oго! Какой высокий человек!

Ой! Вой! [voj]

Вой! Кубак такі гарачы.

Ой! Кружка такая горячая.

Фу! Фу! [fu]

Фу. Жудасны пах.

Фу. Ужасный запах.

Фух ("какое облегчение") Фух ("якое
палягчэнне") [ffux (ja'koje pal'ax'ʃen'n'e)]

Фух. Горшае ў мінулым.

Фух. Худшее позади.

Чшш (Тсс) Чшш (Цыц) [ʃʃʃ ('tsytʃ)]

Чшш. Дзіця спіць.

Чшш. Ребёнок спит.

восклицать г усклікаць дз [uskli'katsʲ]

"Ні за што!" – **усклікнула** жанчына.

"Ни за что!" – **воскликнула** женщина.

выражать г выказваць дз [vy'kazvatʲ]

Калі вам трэба **выказаць** расчараванне, можаце
выкарыстоўваць вось гэтыя выразы.

Если вам нужно **выразить** разочарование, можете
использовать вот эти выражения.

жаловаться г жаліцца дз [ʒalits'a]

Яна вечна **жаліцца**: "Шкада, што я не мужчына".

Она вечно **жалуется**: "Жаль, что я не мужчина".

радоваться г радавацца дз [ˈradavatʲsa]

Каманда дагэтуль **радуецца** перамозе.

Команда до сих пор **радуется** победе.

сказать г сказаць дз [ska'zatsʲ]

Што мне **сказаць**, каб выказаць ёй свае пачуцці?

Что мне **сказать**, чтобы выразить ей свои чувства?

ПРИРОДНЫЕ ЗОНЫ СУШИ

ПРИРОДНЫЯ ЗОНЫ СУШЫ [pry'rodnyja zony 'sufy]

альпийский пояс м альпійскі пояс м [al'pijski 'pojas]

Альпійскі пояс амаль цалкам пазбаўлены дрэў і хмызнякоў.

Альпійскі пояс почти полностью лишён деревьев и кустарников.

антарктическая пустыня ж антарктычная пустыня ж [antark'ty'fnaja pus'tyn'a]

Антарктычная пустыня – найхаладнейшы раён на нашай планеце.

Антарктическая пустыня – самый холодный район на нашей планете.

арктическая пустыня ж арктычная пустыня ж [ark'ty'fnaja pus'tyn'a]

Частка канадскай тэрыторыі – арктычная пустыня.

Часть канадской территории – арктическая пустыня.

болото с балота н [ba'lota]

Балоты Заходняй Сібіры пакрываюць тэрыторыю больш за 600 000 квадратных кіламетраў.

Болота Западной Сибири покрывают территорию более 600 000 квадратных километров.

влажный тропический лес м вільготны трапічны лес м [vil'hotny tra'pifny les]

Вільготны трапічныя лясы распаўсюджаны ў

Паўднёвай Амерыцы і Афрыцы.

Влажные тропические леса распространены в Южной Америке и Африке.

влажный экваториальный лес м вільготны экватарыяльны лес м [vil'hotny ekvatory'al'ny les]

Частка Інданэзіі пакрыта вільготнымі экватарыяльнымі лясамі.

Часть Индонезии покрыта влажными экваториальными лесами.

лесостепь ж лесастэп м [l'esa'step]

Лесастэп складаецца з лугоў, якія перамяжоўваюцца участкамі лесу.

Лесостепь состоит из лугов, перемежающихся участками леса.

лесотундра ж лесатундра ж [l'esa'tundra]

Лесатундра складаецца з разрозненых дрэў і нізкарослых хмызнякоў.

Лесотундра состоит из разрозненных деревьев и низкорослых кустарников.

лиственный лес м ліставы лес м [lista'vy les]

У Германіі шмат ліставых лясоў.

В Германии много лиственных лесов.

марши мн маршы мн ['marʃy]

Маршы – гэта тып забалочаных земляў, схільных да заталення.

Марши – это тип заболоченных земель, подверженных затоплениям.

плавни мн плаўні мн ['plawni]

Выдры і бабры часта сустракаюцца ў плаўнях.

Выдры и бобры часто встречаются в плавнях.

полупустыня ж паўпустыня ж [rawpus'tyn'a]

Калахары – гэта велізарная паўпустыня.

Калахари – это огромная полупустыня.

пустыня ж пустыня ж [pus'tyn'a]

Пустыня – гэта рэгіён, у якім амаль не выпадае ападкаў.

Пустыня – это регион, в котором почти не выпадает осадков.

саванна ж савана ж [sa'vana]

У саване дрэвы растуць на вялікай адлегласці адно ад аднаго.

В саванне деревья растут на большом расстоянии друг от друга.

сельва ж сельва ж ['sel'va]

Лясы амазонскага рэгіёну завуцца сельвай.

Леса амазонского региона называются сельвой.

смешанный лес м мяшаны лес м [m'a'jany les]

Мяшаныя лясы тыповыя для гэтага рэгіёну.

Смешанные леса типичны для этого региона.

солончак м саланчак м [salan'ʃak]

У саланчаках разнастайнасць відаў раслін адносна невялікая.

В солончаках разнообразие видов растений относительно невелико.

средиземноморский пояс м міжземнаморскі пояс м [m'iz'jemna'morski 'pojas]

Клімат у міжземнаморскім поясе вельмі мяккі.

Климат в средиземноморском поясе очень мягкий.

степь ж стэп м [step]

Цэнтральная Анатолія ў Турцыі ўяўляе сабою халодны стэп.

Центральная Анатолия в Турции представляет собой холодную степь.

субальпийский пояс м субальпійскі пояс м [subal'pijski 'pojas]

Піхта субальпійская – тыповы від субальпійскага пояса.

Пихта субальпийская – типичный вид субальпийского пояса.

субтропический лес м субтрапічны лес м [suptra'pifny les]

Частка Каліфорніі пакрытая субтрапічнымі лясамі.

Часть Калифорнии покрыта субтропическими лесами.

тайга ж тайга ж [ta'ʃa]

Тайга – гэта прыродная зона, для якой характэрныя хваёвыя лясы.

Тайга – это природная зона, для которой характерны хвойные леса.

тундра ж тундра ж ['tundra]

У тундры няма дрэў.

В тундре нет деревьев.

ВОДНЫЕ ПРИРОДНЫЕ ЗОНЫ

ВОДНЫЯ ПРЫРОДНЫЯ ЗОНЫ ['vodnyja pry'rodnyja zony]

жёлоб м жолаб м ['zolar]

Марыянскі жолаб – найглыбейшае месца Сусветнага акіяна.

Марианский жёлоб – самое глубокое место Мирового океана.

континентальный шельф м кантынентальны шэльф м [kantyn'en'talny ŝelf]

Падчас ледніковых перыядаў кантынентальныя шэльфы былі часткай кантынента.

Во время ледниковых периодов континентальные шельфы были частью континента.

коралловые рифы мн каралавыя рыфы мн [ka'ralavyja 'ryfy]

Для **каралавых рыфаў** характэрная надзвычайная біялагічная разнастайнасць.

Для **коралловых рифов** характэрна незвычайнае біялагічнае разнастайнасць.

літэральная зона ж літэральная зона ж [lita'ral'evaja 'zona]

Літэральная зона – гэта ўчастак берага, які затопляецца падчас прыліву.

Литеральная зона – это участок берега, затопляемый во время прилива.

мангровыя леса мн мангравыя лясы мн [man'gravyja 'la'sy]

У В'етнаме **мангравыя лясы** растуць уздоўж паўднёвага ўзбярэжжа.

Во Вьетнаме **мангровые леса** растут вдоль южного побережья.

пакавы лёд м пакавы лёд м ['pakavy 'lot]

Таўшыня **пакавага лёду** складае сама меней 3 метры.

Толщина **пакового льда** составляет по меньшей мере 3 метра.

пруд м сажалка ж ['sazalka]

Вялікая частка **сажалак** – рукатворныя збудаванні.

Большая часть **прудов** – рукотворные сооружения.

рифт м рыфт м ['ryft]

Дно возера Байкал – гэта найглыбейшы кантынентальны **рыфт** на Зямлі.

Дно озера Байкал – это самый глубокий континентальный **рифт** на Земле.

ОХРАНА ПРИРОДЫ

АХОВА ПРИРОДЫ [a'xova pry'rody]

заповедник м заповеднік м [zapa'viednik]

Першай краінай у Швецы, дзе ўзнік **заповеднік**, была Шры-Ланка.

Первой страной в мире, где возник **заповедник**, была Шри-Ланка.

моніторынг забруджвання м маніторынг забруджвання м [mani'torynx za'brudzvan'na]

Маніторынг забруджвання патрэбны для аховы навакольнага асяроддзя.

Мониторинг загрязнения нужен для защиты окружающей среды.

нацыянальны парк м нацыянальны парк м [natsyja'nal'ny park]

Цяпер у Швецы 6555 **нацыянальных паркаў**.

Сейчас в мире 6555 **национальных парков**.

окужающая среда ж навакольнае асяроддзе н [nava'kol'naje as'a'roddzie]

Новыя законы прадугледжваюць забруджванне **навакольнага асяроддзя**.

Новые законы предотвращают загрязнение **окружающей среды**.

охрана вод ж ахова водаў ж [a'xova 'vodaw]

Яны пачалі нацыянальную кампанію па **ахове водаў**.

Они начали национальную кампанию по **охране вод**.

охрана среды обитания ж ахова асяроддзя пражывання ж [a'xova as'a'roddza'prazy'van'na]

Ахова асяроддзя пражывання можа прадугледжваць выміранне шматлікіх рэдкіх відаў.

Охрана среды обитания может предотвратить вымирание многих редких видов.

очистное сооружение с ачышчальнае збудаванне н [atfy'fjal'naje zbudavan'ne]

Дзякуючы гэтым **ачышчальным збудаванням** рака будзе чыстай.

Благодаря этим **очистным сооружениям** река будет чистой.

природоохранное движение с прыродаахоўны рух м [pry,rodaa'xowny ruх]

Першы **прыродаахоўны рух** паступова развіўся ў 19-м стагоддзі.

Первое **природоохранное движение** медленно развивалось в 19-м столетии.

экалогія ж экалогія ж [eka'lofija]

Экалогія – гэта сучасная навука.

Экология – это современная наука.

дэўшэны н некранныя прым [niekra'nuty]

Біялагі пабываюць у **некранных** лясах Афрыкі.

Биологи побывают в **девственных** лесах Африки.

матэрыяльны н матэрыяльны прым [matery'jal'ny]

Прырода – гэта **матэрыяльны** свет Сусвету.

Природа – это **материальный** мир Вселенной.

ахоўны н ахоўны прым [a'xowny]

Заповеднік – гэта **ахоўная** тэрыторыя.

Заповедник – это **охраняемая** территория.

прыродны н прыродны прым [pry'rodnny]

Прыродныя рэсурсы нашай краіны вельмі багатыя.

Природные ресурсы нашей страны очень богаты.

экалагічны н экалагічны прым [ekala'fijny]

Знішчэнне гэтых лясоў можа прывесці да сур'ёзных **экалагічных** наступстваў.

Уничтожение этих лесов может привести к серьёзным **экологическим** последствиям.

забруджваць г забруджваць дз [za'brudzvat']

Рэкі і азёры нельга **забруджваць**.

Реки и озёра нельзя **загрязнять**.

изучать г вивучаць дз [vyvu'fat']

Інстытут **вивучае** прыроду.

Институт **изучает** природу.

исследовать г даследаваць дз [dasi'ledavat']

Сёння мы будзем **даследаваць** трапічныя лясы.

В этом году мы будем **исследовать** тропические леса.

охранять г ахоўваць дз [a'xovvat']

Мэта руху – **ахоўваць** прыроду.

Цель движения – **охранять** природу.

сохранять г захаўваць дз [za'xovvat']

З гэтай кнігі ты можаш даведацца, як **захаўваць** прыроду.

Из этой книги ты можешь узнать, как **сохранять** природу.

ОБЪЁМ

АБ'ЁМ [ab'jom]

кубический дециметр м кубічны дэцыметр м [ku'biʃny detsy'metr]1 **кубичны дэцыметр** – гэта 1 000 кубічных сантыметраў ці 1 000 000 кубічных міліметраў.1 **кубический дециметр** – это 1 000 кубических сантиметров или 1 000 000 кубических миллиметров.**кубический метр** м кубічны метр м [ku'biʃny m'etr]1 **кубичны метр** – гэта 1 000 000 кубічных сантыметраў.1 **кубический метр** – это 1 000 000 кубических сантиметров.**кубический миллиметр** м кубічны міліметр м [ku'biʃny mili'metr]1 **кубичны міліметр** – гэта 0,001 кубічнага сантыметра.1 **кубический миллиметр** – это 0,001 кубического сантиметра.**кубический сантиметр** м кубічны сантыметр м [ku'biʃny santy'metr]1 **кубичны сантыметр** роўны 1 000 кубічных міліметраў.1 **кубический сантиметр** равен 1 000 кубических миллиметров.

ПРОСТЕЙШИЕ ГЕОМЕТРИЧЕСКИЕ ТЕЛА

НАЙПРАСЦЕЙШЫЯ ГЕАМЕТРЫЧНЫЯ

ЦЕЛЫ [najpras'i'ts'ejʃja h'eam'et'ryʃnyja 'ts'ely]

конус м конус м ['konus]**Конус** – гэта геаметрычнае цела з круглай асновай і вострым верхам.**Конус** – это геометрическое тело с круглым основанием и острым верхом.**куб** м куб м [kup]Усе бакі **куба** роўныя.Все стороны **куба** равны.**параллелепипед** м паралелепіпед м [paral'el'e'pip'et]Звычайна цэгла мае форму **паралелепіпеда**.Обычно кирпичи имеют форму **параллелепипеда**.**пирамида** ж піраміда ж [pira'mida]Квадратная **піраміда** – гэта піраміда з квадратнай асновай.Квадратная **пирамида** – это пирамида с квадратным основанием.**полусфера** ж паўсфера ж [paws'i'fiera]Палову шара трэба зваць **паўсферай**.Половинку шара следует называть **полусферой**.**призма** ж прызма ж ['pryzma]У **призмы** паралельныя вертыкальныя рэбры.У **призмы** параллельные вертикальные рёбра.**цилиндр** м цыліндр м [tsy'lindr]Прыклад **цыліндра** – бляшанка.Пример **цилиндра** – консервная банка.**шар** м шар м [ʃar]Зямля – гэта гіганцкі **шар**.Земля – это гигантский **шар**.**эллипсоид** м эліпсоід м [elip'soit]Прыклад **эліпсоіда** – рэгбійны мяч.Пример **эллипсоида** – регбийный мяч.

ДРУГИЕ ГЕОМЕТРИЧЕСКИЕ ТЕЛА

ІНШЫЯ ГЕАМЕТРЫЧНЫЯ ЦЕЛЫ ['infyja

h'eam'et'ryʃnyja 'ts'ely]

восьмиугольная призма ж васьмівугольная

призма ж [vas'i,mivu'hol'naja 'pryzma]

Васьмівугольная призма – шостая ў бясконцым шэрагу прызмаў.**Восьмиугольная призма** – шестая в бесконечном ряду призм.**додекаэдр** м дадэкаэдр м [dade'kaedr]**Дадэкаэдр** – гэта любы шматграннік з дванаццаццю гранямі.**Додекаэдр** – это любой многогранник с двенадцатью гранями.**икосаэдр** м ікасаэдр м [ika'saedr]**Икасаэдр** мае 20 граняў.**Икосаэдр** имеет 20 граней.**икосододекаэдр** м ікасададэкаэдр м [ikasadade'kaedr]**Икасададэкаэдр** мае 20 трохвугольных граняў і 12 п'яцівугольных граняў.**Икосододекаэдр** имеет 20 треугольных граней и 12 пятиугольных граней.**квадратная антипризма** ж квадратная

антыпрызма ж [kvad'ratnaja anty'pryzma]

Квадратная антипризма – другая ў бясконцым шэрагу антыпрызм.**Квадратная антипризма** – вторая в бесконечном ряду антипризм.**многогранник** м шматграннік м [mat'fran'nik]**Шматграннік** – гэта геаметрычнае цела з плоскімі гранямі і прамымі рэбрамі.**Многогранник** – это геометрическое тело с плоскими гранями и прямыми рёбрами.**октаэдр** м актаэдр м [ak'taedr]**Актаэдр** – гэта шматграннік з васьмю гранямі.**Октаэдр** – это многогранник с восемью гранями.**тетраэдр** м тэтраэдр м [tet'raedr]**Тэтраэдр** – гэта шматграннік, які складаецца з чатырох трохвугольных граняў.**Тетраэдр** – это многогранник, состоящий из четырёх треугольных граней.**тор** м тор м [tor]Прыклад **тора** – абаранак.Пример **тора** – бублик.

ОСНОВНІЕ ТЕРМИНЫ АСНОУНЫЯ ТЭРМІНЫ [as'nownyja 'terminy]

вершына ж вяршыня ж [v'iar'fyn'a]
Вяршыня ўсечаная на некалькі міліметраў.
Вершыня усечана на некалькі міліметраў.
высота ж вышыня ж [vu'fj'n'a]
Вышыня гэтай піраміды – 10 сантыметраў.
Высота гэтай піраміды – 10 сантыметраў.
грань ж грань ж [gran']
 Колькі **граняў** у куба?
 Сколько **граней** у куба?
диагональ ж дыяганаль ж [dyjaŋa'nal']
 Даўжыня **дыяганалі** – 3 метры.
 Длина **диагонали** – 3 метра.
дыаметр м дыяметр м [dy'jam'etr]
 Які **дыаметр** гэтай сферы?
 Каков **диаметр** гэтай сферы?
длина ж даўжыня ж [daw'zj'n'a]
Даўжыня рабра – 15 міліметраў.
 Длина рабра – 15 міліметраў.
акружнасць ж акружнасць ж [ak'ru'znas'ts']
 Я ведаю, як вылічыць даўжыню **акружнасці**.
 Я знаю, как вычислить длину **окружности**.
асноўанне с аснова ж [as'nova]
 Конус мае круглую **аснову**.
 Конус имеет круглое **основание**.
ось ж вось ж [vos']
Вось кручэння – гэта лінія, вакол якой круціцца трохмерны аб'ект.
Ось вярчэння – гэта лінія, вакол якой круціцца трохмерны аб'ект.
паралель ж паралель ж [para'lel']
 Колькі **паралеляў** у гэтага аб'екта?
 Сколько **параллелей** у этого объекта?
перпендыкуляр м перпендыкуляр м [p'erp'endyku'liar]
 Гэтая лінія ўтварае **перпендыкуляр**.
 Эта линия образует **перпендикуляр**.
плошча (фігуры) ж плошча (фігуры) ж [plo'ŋa (fi'fury)]
 Ты ведаеш, як вылічаць **плошчу** шара?
 Ты знаешь, как вычислять **площадь** шара?
поверхнасць ж паверхня ж [pa'v'ierxn'a]
Паверхню шматвугольніка можна разгарнуць у шматвугольную сетку.
Поверхность шматвугольніка можна разгорнуть в шматвугольную сеть.
радыус м радыус м [rad'jus]
Радыус асновы гэтага конуса – 17 сантыметраў.
Радиус асновы этого конуса – 17 сантыметров.

рэбро (тэла) с рабро (цела) н [rab'ro ('tɕ'ela)]
Рэбро шматгранніка злучаецца толькі з двума вяршынямі.
Ребро многогранника соединяется лишь с двумя вершинами.
сімметрыя ж сіметрыя ж [si'm'etryja]
Сіметрыя дадзенага геаметрычнага цела ідэальная.
Симметрия данного геометрического тела идеальна.
ўгол м вугал м [vu'hal]
 Гэты **вугал** роўны 70 градусам.
 Этот **угол** равен 70 градусам.
шырыня ж шырыня ж [ŋy'ryn'a]
Шырыня паралелепіпеда – 25 сантыметраў.
Ширина параллелепипеда – 25 сантыметров.

* * * * *

ізогнуты н выгнуты *прым* ['vyb'nuty]
 Лінія злёгка **выгнутая**.
 Линия слегка **изогнута**.
прямой н прамы *прым* [pra'my]
 Усе гэтыя лініі павінны быць **прамымі**.
 Все эти линии должны быть **прямыми**.
сімметрычны н сіметрычны *прым* [sim'et'ry'fny]
 Шмат якія з найбольш вывучаных шматвугольнікаў у вышэйшай ступені **сімметрычныя**.
 Многие из наиболее изученных многоугольников в высшей степени **симметричны**.
трэхмерны н трохмерны *прым* [trox'm'erny]
 Вось малюнк **трохмерных** фігур.
 Вот рисунки **трехмерных** фигур.
ўсечёны н усечаны *прым* [u's'et'ŋany]
 Што азначае **ўсечаная** піраміда?
 Что означает **усеченная** пирамида?
вылісць г вылічаць дз [vyli'ŋats']
 Аб'ёмы некаторых целаў можна лёгка **вылічаць**, выкарыстоўваючы арыфметычныя формулы.
 Объемы некоторых тел можно легко **вычислять**, используя арифметические формулы.
образовываць г утвараць дз [utva'rats']
 Кожнае рабро асновы і вяршыня піраміды **ўтвараюць** трохвугольнік.
 Каждое ребро основания и вершина пирамиды **образуют** треугольник.
перасякаць г перасякаць дз [p'ieras'a'kats']
 Лінія **перасякае** цэнтр цела.
 Линия **пересекает** центр тела.
ўсекать г ўсякаць дз [us'a'kats']
 Ты можаш **ўсякаць** сферу зверху ці знізу.
 Ты можешь **усечь** сферу сверху или снизу.
чэртить г крэсліць дз ['kres'li'ts']
 Зараз вы будзеце вучыцца **крэсліць** куб.
 Теперь вы будете учиться **чертить** куб.

ОСНОВНІЕ ПОНЯТИЯ

АСНОЎНЫЯ ПАНЯЦЦІ [as'nownyja pa'n'at'si]

клюв м дзюба ж ['dz'uba]

У кожнай птушкі ёсць **дзюба**.

У кождой птушцы ёсць **клюв**.

кóготы м кіпцюры м [kip'ts'ur]

Арол усадзіў **кіпцюры** ў сваю ахвяру.

Орёл вонзіль **когты** в сваю жывоту.

крыло с крыло н [kry'lo]

Пінгвіны карыстаюцца сваімі **крыламі**, каб плаваць.

Пінгвіны пользуюцца сваімі **крыламі**, каб плаваць.

перо с пярэ н [p'a'ro]

Паўлінавыя **пёры** выкарыстоўваюць для ўпрыгожвання.

Павліны **перы** існуюць для ўпрыгожвання.

ЕВРОПЕЙСКИЕ ПТІЦЫ

Еўрапейскія птушкі [jewra'piejskija 'ptu'ki]

аіст м бусел м ['bus'el]

Калі ты быў зусім маленькі, цябе прынёс нам **бусел**.

Калі ты быў зусім маленькі, цябе прынёс нам **аіст**.

воробей м верабей м [viera'b'ej]

Вераб'і вельмі распаўсюджаныя ў шматлікіх краінах свету.

Воробы вельмі распаўсюджаныя ў многіх краінах свету.

вóрон м крукмач м [krum'kaʃ]

Крукмач – гэта буйная чорная птушка з чорнай дзюбай.

Ворон – гэта буйная чорная птушка з чорнай дзюбай.

ворóна ж варона ж [va'rona]

Вароны гучна крукалі.

Вороны гучна крукалі.

выпь ж бугай м [bu'ʃaj]

Бугай – гэта даўганогая вадзяная птушка, якая выдае гучныя гучныя гукі.

Выпь – гэта даўганогая вадзяная птушка, якая выдае гучныя гучныя гукі.

голубь м голуб м ['holup]

Існуе больш за 300 відаў **галубоў**.

Існуе больш за 300 відаў **голубей**.

грач м грак м [ʃrak]

Гракі драбнейшыя за крукмачоў.

Грачы драбнейшыя за крукмачоў.

дрозд м дрозд м [drost]

Ты калі-небудзь чуў, як спявае **дрозд**?

Ты калі-небудзь чуў, як спявае **дрозд**?

дятел м дзяцел м ['dz'at's'el]

Дятлы працабуюць дзіркі ў дрэвах і выцягваюць насякомых.

Дятлы працабуюць дзіркі ў дрэвах і выцягваюць насякомых.

жаворонок м жаваранак м ['zavaranak]

Я люблю спець **жаваранкаў**.

Я люблю песьню **жаваранкаў**.

івалга ж івалга ж ['ivalʒa]

Івалгі маюць ярка афарбаванае пер'е.

Івалгі маюць ярка афарбаванае пер'е.

куропáтка (сёрая) ж курапатка (шэрая) ж

[kura'patka ('ʃeraja)]

Курапаткі – птушкі сярэдняга памеру з круглявым целам і кароткім хвостам.

Курапаткі – птушкі сярэдняга памеру з круглявым целам і кароткім хвостам.

ласточка ж ластаўка ж ['lastawka]

У **ластавак** – раздвоены хвост.

У **ласточек** – раздвоены хвост.

лебедзь м лебедзь м ['lebieʦʲ]

Лебедзь – гэта буйная прыгожая вадоплаваючая птушка.

Лебедзь – гэта буйная прыгожая вадоплаваючая птушка.

сини́ца ж сініца ж [si'nitsa]

Сініцы некаторых відаў зусім маленькія.

Сініцы некаторых відаў зусім маленькія.

скворец м шпак м [ʃpak]

Шпакі могуць імітаваць розныя гукі, уключаючы аўтасігналізацыю.

Скворцы могуць імітаваць розныя гукі, уключаючы аўтасігналізацыю.

соловёй м салавей м [sala'viej]

Салавей вядомы сваім прыгожым спевам.

Салавей вядомы сваім прыгожым спевам.

соро́ка ж сарока ж [sa'roka]

Сарокі часта падбіраюць і адносяць у гнёзды драбныя яркія прадметы.

Сарокі часта падбіраюць і адносяць у гнёзды драбныя яркія прадметы.

стриж м стрыж м [stryʒ]

Стрыжы ловяць у палёце насякомых.

Стрыжы ловяць у палёце насякомых.

тётэрев м цецерук м [t'set's'a'ruk]

Цецерукі ужываюць зусім асаблівыя шлюбныя рытуалы.

Тетеревы ужываюць зусім асаблівыя шлюбныя рытуалы.

утка ж качка ж ['kaʃka]

Я чую краканье, але дзе **качки**?

Я слышу крикание, но где **утки**?

фазан м фазан м [fa'zan]

Фазан – гэта даўгахвостая птушка, на якую палююць дзеля мяса.

Фазан – это длиннохвостая птица, на которую охотятся ради мяса.

цапля ж чапля ж ['ʧapla]

Чаплі ловаць жаб.

Цапли ловят лягушек.

чайка ж чайка ж ['ʧajka]

Чайкі маюць моцныя дзюбы і перапончатыя лапы.

Чайки имеют крепкие клювы и перепончатые лапы.

ХІШНЫЯ ПТІЦЫ

ДРАПЕЖНЫЯ ПТУШКІ [dra'pʲeznyja 'ptuʃki]

орёл м арол м [a'rol]

Ты бачыў **арлоў**, калі падарожнічаў у гарах?

Ты видел **орлов**, когда путешествовал в горах?

сова ж сава ж [sa'va]

Сава – гэта начная птушка з вялікімі вачыма.

Сова – это ночная птица с большими глазами.

сокол м сокол м ['sokol]

Сокалаў можна трэніраваць для палявання.

Соколов можно тренировать для охоты.

філін м пугач м [ru'filin]

У **пугачоў** ёсць дзіўнага выгляду пёравыя "вушкі".

У **филинов** есть странного вида перьевые "ушки".

ястреб м ястраб м ['jastreb]

У **ястрабаў** вельмі добры зрок.

У **ястребов** очень хорошее зрение.

ЭКЗОТИЧЕСКИЕ ПТІЦЫ

ЭКЗАТЫЧНЫЯ ПТУШКІ [egza'tyʲfnyja 'ptuʃki]

колібри ж калібры ж [ka'libry]

Калібры – найменшая з усіх птушак.

Колибри – самая маленькая из всех птиц.

павлін м паўлін м [paw'lin]

Глядзі! **Паўлін** распусціў свой хвост.

Смотри! **Павлин** распустил свой хвост.

пингвін м пінгвін м [pin'fvin]

Пінгвіны не ўмеюць лятаць, але плаваюць вельмі добра.

Пингины не умеют летать, но плавают очень хорошо.

попугай м папугай м [papu'haj]

Некоторых **папугаяў** можна навучыць пераймаць чалавечае маўленне.

Некоторых **попугаев** можно научить подражать человеческой речи.

страус м страус м ['straus]

Страус – найвялікшая птушка ў свеце.

Страус – самая большая птица в мире.

тукан м тукан м [tu'kan]

Туканы ярка размаляваныя і маюць вельмі буйную яркую дзюбу.

Туканы ярко раскрашены и имеют очень крупный яркий клюв.

фламінго м фламінга м [fla'minʲa]

Фламінга – гэта трапічная птушка з доўгімі тонкімі нагамі.

Фламинго – это тропическая птица с длинными тонкими ногами.

быстрый л хуткі *прим* ['xutki]

Я назіраў за **хуткім** палётам марской чайкі.

Я наблюдал за **быстрым** полётом морской чайки.

нелетающий л нелятучы *прим* [nʲelʲa'tuʃy]

Пінгвін – гэта **нелятучая** птушка.

Пингвин – это **нелетающая** птица.

перелётный л пералётны *прим* [pʲera'lotny]

Шпакі і жаваранкі – **пералётныя** птушкі.

Скворцы и жаворонки – **перелётные** птицы.

пернатый л птушыны *прим* [ptu'fyny]

Глядзі, колькі на гэтай выспе **птушыных** істот.

Смотри, сколько на этом острове **пернатых** существ.

юркий л вёрткі *прим* ['vortki]

Вёрткія вераб'і хутка падбіралі хлебныя крошкі.

Юркие воробы быстро подбирали хлебные крошки.

клевать г дзяўбіць дз [dz'awb'tʲi]

Куры **дзяўбілі** кукурузу.

Куры **клевали** кукурузу.

летать г лятаць дз [lʲa'tatʲ]

Некаторыя птушкі здольныя **лятаць** з хуткасцю больш за 150 км/г.

Некоторые птицы способны **летать** со скоростью более 150 км/ч.

мигрировать г міграваць дз [mʲigrʲa'vatʲ]

У жніўні некаторыя птушкі пачынаюць **міграваць** на поўдзень.

В августе некоторые птицы начинают **мигрировать** на юг.

петь г спяваць дз [sʲip'a'vatʲ]

Чуеш, як **спявае** салавей?

Слышишь, как **поёт** соловей?

чирикать г цвыркаць дз ['ʧvyrkʲatʲ]

Весела **цвыркала** нейкая маленькая птушачка.

Весело **чирикала** какая-то маленькая птичка.

МОРСКОЕ ПЛАВАНИЕ

МАРСКОЕ ПЛАВАННЕ [mars'koje 'plavan'n'e]

иллюминатор м ілюмінатар м [il'umi'natar]

Я адкрыў ілюмінатар, каб упусціць свежае паветра.
Я открыл иллюминатор, чтобы впустить свежего воздуха.

каюта ж каюта ж [ka'juta]

Каюта – гэта асобны пакой пасажыра на судне.

Каюта – это отдельная комната пассажира на судне.

кругосветное плаванне м кругасветнае плаванне

м [kruf'a'siv'etnaje 'plavan'n'e]

Яны адправіліся ў кругасветнае плаванне.

Они отправились в кругосветное плавание.

круізі м круіз м [kru'is]

Марскі круізі – вось тое, што нам патрэбна гэтым летам.

Морской круиз – вот то, что нам нужно этим летом.

круізны лэйнер м круісны лэйнер м [kru'izny 'lejner]

Круізныя лэйнеры – гэта самыя вялікія судны з усіх існуючых.

Круизные лайнеры – это самые большие суда из всех существующих.

мачта ж мачта ж [ma'fta]

На мачце быў дзяржаўны сцяг.

На мачте был государственный флаг.

морская болéзнь ж марская хвароба ж [mars'kaja xva'roba]

Надвор'е было выдатным, так што на марскую

хворобу ніхто не пакутаваў.

Погода была прекрасной, так что морской болезнью никто не страдал.

морской порт м марскі порт м [mars'ki port]

Судна накіравалася ў найбліжэйшы марскі порт для дазпраўкі.

Судно направилось в ближайший морской порт для дозаправки.

парус м ветразь м [v'etras']

Мы апусцілі ветразь.

Мы опустили парус.

яхта ж яхта ж [j'axta]

Даўжыня гэтай яхты – 24 метры.

Длина этой яхты – 24 метра.

АВТОМОБИЛЬНЫЕ ПУТЕШЕСТВИЯ

АЎТАМАБІЛЬНЫЯ ПАДАРОЖЖЫ

[awtama'bil'nyja pada'rozzy]

автозаправка ж аўтазапраўка ж [awtaza'prawka]

Дзе найбліжэйшая аўтазапраўка?

Где ближайшая автозаправка?

автостоп м аўтаспын м [awta'spyn]

Шмат для каго аўтаспын – гэта вялікая прыгода.

Для многих автостоп – это большое приключение.

грунто́вая доро́га ж грунтавая дарога ж [grunta'vaja da'roha]

Гэтая грунтавая дарога цалкам падыходзіць для майго пазадарожніка.

Эта грунтовая дорога вполне подходит для моего внедорожника.

запасное колесо с запасное кола н [zapas'noje 'kola]

Нам трэба мець запасное кола.

Нам нужно иметь запасное колесо.

маршру́т м маршрут м [mar'f'rut]

Я абазначыў маршрут падарожжа на аркушы паперы.

Я начертил маршрут путешествия на листе бумаги.

мо́ст м мост м [most]

Мы паехалі ўздоўж берага ракі, шукаючы мост.

Мы поехали вдоль берега реки, разыскивая мост.

мо́тель м матэль м [ma'tel']

Дзень за днём мы перасоўваліся ад аднаго матэля да другога.

День за днем мы передвигались от одного мотеля к другому.

ремóнтная масте́рская ж рамонтная майстэрня ж

[ra'montnaja maj's'tern'a]

Нам трэба знайсці рамонтную майстэрню ў гэтым раёне.

Нам нужно найти ремонтную мастерскую в этом районе.

шо́ссе с шаша ж [Ja'Ja]

Шаша была прямая як страла.

Шоссе было прямое как стрела.

ПУТЕШЕСТВИЯ НА ТУРИСТИЧЕСКОМ

АВТОБУСЕ

ПАДАРОЖЖЫ НА ТУРЫСТЫЧНЫМ

АЎТОБУСЕ [pada'rozzy na turys'ty'f'ny m

aw'tobus'e]

бага́жный о́тсек м багажны адсек м [ba'ha'zny at's'ek]

Нашы валізкі паклалі ў багажны адсек.

Наши чемоданы положили в багажный отсек.

междуго́родный авто́бус м міжгародны аўтобус м [mizha'rodny aw'tobus]

Мы будзем вандроваць на міжгародным аўтобусе.

Мы будем путешествовать на междугородном автобусе.

сиде́нье с сядзенне н [sia'dzien'n'e]

Вось нашы сядзенні.

Вот наши сиденья.

спа́льный авто́бус м спальны аўтобус м [spal'ny aw'tobus]

Калісьці я ехаў у спецыяльным спальным аўтобусе.

Когда-то я ехал в специальном спальном автобусе.

ДОСТОПРИМЕЧАТЕЛЬНОСТИ

СЛАВУТАСЦІ [sla'vutas'ci]

водопа́д м вадаспад м [vadas'pat]

Ад прыгажосці вадаспада ў мяне захпіла дух.

От красоты водопада у меня захватило дух.

гора ж гара ж [ha'ra]

Калі паедзеце ў Японію, вам абавязкова трэба ўбачыць **гару** Фудзі.
 Если поедете в Японию, вам непременно нужно увидеть **гору** Фудзи.

дворец м палац м [pa'rats]

Палац быў раскошны.

Дворец был великолепен.

каньён м каньён м [kan'jon]

Я хачу наведаць Вялікі **каньён** у Паўночнай Амерыцы.

Я хочу посетить Большой **каньён** в Северной Америке.

крэпасць ж крэпасць ж [krepas'ts]

Мы паехалі паглядзець старажытную **крэпасць**.

Мы поехали посмотреть древнюю **крепость**.

памятник м помнік м [pomnik]

Гэта – **помнік** вядомаму пісьменніку.

Это – **памятник** известному писателю.

сафари-парк м сафары-парк м [sa,fary'park]

У **сафары-парку** мы пакармілі дзвюх жырафа.

В **сафари-парке** мы покормили двух жирафов.

сабор м сабор м [sa'bor]

Я зрабіў тузін здымкаў **сабора** з розных бакоў.

Я сделал дюжину снимков **собора** с разных сторон.

храм м храм м [xram]

Гэтаму **храму** больш за 2000 гадоў.

Этому **храму** более 2000 лет.

цэрковь ж царква ж [tsark'va]

У гэтых мясцінах шмат старадаўніх **цэркваў**.

В этих местах много старинных **церквей**.

ГОСТИНИЦА

ГАСЦІНІЦА [hasi'tsinitsa]

жылё с жыллё н [zyl'lo]

Гасцініца – гэта ўстанова, якая дае за плату **жыллё** на кароткі тэрмін.

Гостиница – это учреждение, предоставляющее за плату **жильё** на короткий срок.

номер гостиничный м нумар гасцінічны м [n'numar hasi'tsinifny]

Мой **гасцінічны нумар** быў маленькі і ўтульны.

Мой **гостиничный номер** был маленький и уютный.

номер-люкс м нумар-люкс м [n'numar l'uks]

У яго досыць грошай на раскошны **номер-люкс**.

У него достаточно денег на роскошный **номер-люкс**.

носілышч м насільшчык м [na'sil'sh'f'yk]

Насільшчык узяў мае валізкі.

Носильщик взял мои чемоданы.

портье м парцье м [part'si'e]

Парцье сказаў, што нас хтосьці шукаў.

Портье сказал, что нас кто-то искал.

пасыльны м пасыльны м [pa'syl'ny]

Я выклікаў **пасыльнага**.

Я вызвал **пасыльного**.

стойка регистрации ж стойка рэгістрацыі ж [stojka refis'tratsyi]

У **стойкі рэгістрацыі** мне сказалі, што са мной у нумары будзе жыць хтосьці яшчэ.

У **стойки регистрации** мне сказали, что со мной в номере будет жить кто-то ещё.

чаевые мн гасцінец м [hasi'tsi'n'lets]

Насільшчык будзе чакаць **гасцінца**.

Носильщик будет ждать **чаевых**.

иностранный п замежны прым [za'm'ezny]

Кожнае лета яна наведвае якую-небудзь **замежную** дзяржаву.

Каждое лето она посещает какое-нибудь

иностранное государство.

интересный п цікавы прым [tsi'kavy]

Падарожжа будзе **цікавым**.

Путешествие будет **интересным**.

туристический п турыстычны прым [tury'sty'fny]

Якія **турыстычныя** месцы вы б парэкамендавалі?

Какие **туристические** места вы бы порекомендовали?

экзотический п экзатычны прым [egza'ty'fny]

Індыя – гэта адно з самых **экзатычных** месцаў у свеце.

Индия – это одно из самых **экзотических** мест в мире.

экстремальный п экстрэмальны прым

[ekstry'mal'ny]

Пешы паход па пустыні – гэта вельмі **экстрэмальнае** падарожжа.

Пеший поход по пустыне – это весьма **экстремальное** путешествие.

бронировать (гостиничный номер) г

бранаваць (гасцінічны нумар) дз [bra'niravatsi (hasi'tsinifny 'numar)]

Я **збранаваў** двухмесны нумар у гасцініцы.

Я **забронировал** двухместный номер в гостинице.

эхать г эхаць дз [jexats]

Мы **паедзем** на машыне ці на аўтобусе?

Мы **поедем** на машине или на автобусе?

идти пешком г ісці пешшу дз [is'i'ti 'p'e'f'u]

Падчас падарожжа нам давядзецца шмат **прайсці пешшу**.

Во время путешествия нам придётся много **пройти пешком**.

передвигаться г перасоўвацца дз [p'era'sowvat'sa]

Мне падабаецца **перасоўвацца** з аднаго месца ў другое.

Мне нравится **передвигаться** с одного места в другое.

путешествовать г падарожнічаць дз

[pada'rozni'fat's]

Калі я быў малады, я шмат **падарожнічаў**.

Когда я был молод, я много **путешествовал**.

ХРИСТІАНСТВО**ХРЫСЦІЯНСТВА** [xrys'tsi'janstva]**Біблія** ж Біблія ж [ˈbiblija]Служба ўключала ў сябе чытанне **Бібліі**.Служба ўключала в себя чтения **Библии**.**Вэтхы Завет** м Стары Запавет м [sta'ry zapə'vjet]**Стары Запавет** – гэта першая частка Бібліі.**Ветхий Завет** – это первая часть Библии.**Евангеліе** с Евангелле н [je'vanhʲelʲiɐ]Я прачытаў **Евангелле** ад Іаана.Я прочитал **Евангелие** от Иоанна.**запаведзь** ж запаведзъ ж [ˈzapəvʲetʲ]Паводле Бібліі дзесяць **запаведзяў** былі дадзены габрэям Богам.По Библии десять **заповедей** были даны евреям Богом.**ісповедзь** ж споведзъ ж [ˈspovʲetʲ]Таямніца **споведзі** не мусіць парушацца.Тайна **исповеди** не должна нарушаться.**каатолицызм** м каталіцызм м [katali'tsyzm]Большасць італьянцаў – прыхільнікі **каталіцызму**.Большинство итальянцев – приверженцы **католицизма**.**крест** м крыж м [krɨʃ]Хрысціянскі **крыж** – гэта галоўны сімвал хрысціянскай рэлігіі.Христианский **крест** – это главный символ христианской религии.**молітва** ж малітва ж [ma'litva]Ён чытае **малітвы** кожны вечар перад сном.Он читает **молитвы** каждый вечер перед сном.**манастьёр жанскі** м манастыр жаночы м

[manas'tyr za'noʃy]

Яна паступіла ў **жаночы манастыр** ва ўзросце 16 гадоў.Она поступила в **женский монастырь** в возрасте 16 лет.**манастьёр мужскі** м манастыр мужчынскі м

[manas'tyr muʃ'tɕynski]

Мужчынскі манастыр – гэты будынак, дзе жывуць манахі.**Мужской монастырь** – это здание, где живут монахи.**монах** м манах м [ma'naɕ]**Манах** – гэта чалавек, які практыкуе рэлігійны аскетызм.**Монах** – это человек, практикующий религиозный аскетизм.**монахія** ж манашка ж [ma'naʃka]**Манашка** – гэта член жаночай рэлігійнай супольнасці, якая пражывае ў манастыры.**Монахиня** – это член женского религиозного сообщества, проживающего в монастыре.**Новы Завет** м Новы Запавет м [ˈnovy zapə'vjet]Цэнтральная постаць **Новага Запавету** – Ісус Хрыстос.Центральная фигура **Нового Завета** – Иисус Христос.**праваслаўіе** с праваслаўе н [pravas'lawje]Самая распаўсюджаная рэлігія ў Расіі – **праваслаўе**.Самая распространённая религия в России – **православие**.**протэстанцтва** с пратэстанцтва н [prates'tantstva]**Пратэстанцтва** развілося ў 16-м стагоддзі.**Протестанство** развилось в 16-м веке.**свяцёнік** м святар м [sʲivʲa'tar]Які поп (**святар**), такі і прыход.Каков поп (**священник**), таков и приход.**собор** м сабор м [sa'bor]Цудоўны **сабор** быў бачны здалёк.Прекрасный **собор** был виден издалика.**хрысціянін** м хрысціянін м [xrys'tsi'janin]Першыя **хрысціяне** з'явіліся ў першым стагоддзі.Первые **христиане** появились в первом веке.**цэрковь** ж царква ж [tɕar'kva]Я рэдка хаджу ў **царкву**.Я редко хожу в **церковь**.**часовня** ж капліца ж [ka'plita]Каля дарогі знаходзілася малюсенькая драўляная **капліца**.Возле дороги находилась крошечная деревянная **часовня**.**ИСЛАМ****ІСЛАМ** [is'lam]**Коран** м Каран м [ka'ran]**Каран** – гэта свяшчэнная кніга мусульман.**Коран** – это священная книга мусульман.**мечеть** ж мячэць ж [m'a'ʃetʲ]Табе варта паглядзець на вялікую старую **мячэць** у цэнтры горада.Тебе следует посмотреть на большую старую **мечеть** в центре города.**мінарэт** м мінарэт м [mina'ret]**Мячэць** абкружалі чатыры высокія **мінарэты**.**Мечеть** окружали четыре высоких **минарета**.**мулла** м мула м [mu'la]**Мула** – гэта мусульманскі настаўнік закону і рэлігіі.**Мулла** – это мусульманский учитель закона и религии.**мусульманін** м мусульманін м [musul'manin]Усе яго сваякі – **мусульмане**.Все его родственники – **мусульмане**.**муэдзін** м муэдзін м [mu'eɕzin]**Муэдзін** – гэта чалавек, які заклікае з мінарэта мусульман да малітвы.**Муэдзин** – это человек, призывающий с минарета мусульман к молитве.

нама́з м намаз м [na'mas]

Намаз належыць здзяйсняць пяць разоў на дзень.

Намаз складаецца з выканання пяці разоў у дзень.

хадж м хадж м [xatʃ]

Хадж – гэта паломніцтва ў Меку.

Хадж – гэта паломніцтва ў Мекку.

ИУДАИЗМ

ИУДАИЗМ [iuda'izm]

Звезда́ Дави́да ж Зорка Давида ж [ˈzorka daˈvida]

Зорка Давида – гэта сімвал іудаізму.

Звезда Давида – гэта сімвал іудаізму.

Менора́ ж Менора ж [m'e'nora]

Менора з'яўляецца сімвалам іудаізму амаль 3000 гадоў.

Менора з'яўляецца сімвалам іудаізму амаль 3000 гадоў.

Песах м Песах м [ˈp'esax]

Песах – гэта свята, якое адзначаецца тыдзень.

Песах – гэта свята, якое адзначаецца тыдзень.

Пяцікні́жжа (То́ра) с Пяцікніжжа (Тора) н

[p'atʲi'knʲiʒa ('tora)]

Асновы габрэйскага закону і традыцыі выкладзеныя ў Пяцікніжжы.

Асновы еўрэйскага закона і традыцыі изложены в Пятикнижии.

равві́н м рабін м [ra'bin]

Рабін – гэта рэлігійны дзеяч іудаізму.

Раввін – гэта рэлігійны дзеяч іудаізму.

Шаба́т м Шабат м [ʃaˈbat]

Шабат – гэта дзень адпачынку ў іудаізме.

Шабат – гэта дзень адпачынку ў іудаізме.

БУДДИЗМ

БУДЫЗМ [buˈdʲizm]

Восьме́рычны́ Путь м Васьмярычны Шлях м

[vas'm'a'ryʧny ʃl'ax]

У будызме **Васьмярычны шлях** – гэта шлях да спынення пакут.

В буддизме **Восьмеричный путь** – гэта шлях да спынення пакут.

ма́нтра ж мантра ж [ˈmantra]

Манахі спявалі **мантру**.

Монахи пели **мантру**.

медыта́цыя ж медытацыя ж [m'edyˈtatsʲja]

Будыйская **медытацыя** можа расслабіць тваё цела і супакойць розум.

Буддийская **медитация** может расслабить твоё тело и успокоить разум.

нірва́на ж нірвана ж [nirˈvana]

Нірвана – гэта канчатковая мэта ўсіх будыстаў.

Нірвана – гэта канчатковая мэта ўсіх будыстаў.

перавопло́щэ́нне с пераўвасабленне н

[p'ierawvasaˈbl'en'nʲe]

Ланцуг **пераўвасабленняў** спыняецца, калі знікаюць усе жаданні.

Цепь **перавоплощений** прэкрашчаецца, калі знікаюць усе жаданні.

просветле́ние с прасвятленне н [pras'ivatˈl'en'nʲe]

Прасвятленне настае, калі будыст спасцігае ісціну аб жыцці.

Просветление наступае, калі будыст постигает истину о жизни.

грехо́вный п грахоўны *прым* [ɦraˈxownʲy]

Забойства лічыцца **грахоўным** дзеяннем усімі асноўнымі рэлігіямі.

Убийство считается **греховным** деянием всеми основными религиями.

набо́жный п набожны *прым* [naˈboʒnʲy]

Гэтая вёска населеная **набожнымі** баптыстамі.

Эта деревня населена **набожными** баптистами.

пра́ведный п праведны *прым* [ˈprav'ednʲy]

Ён вучыць свайго маленькага сына, як быць **праведным**.

Он учит своего маленького сына, как быть **праведным**.

религио́зный п рэлігійны *прым* [relʲiˈɦʲiɹnʲy]

Ён вельмі **рэлігійны** чалавек.

Он очень **религиозный** человек.

свяще́нный п свяшчэнны *прым* [s'ivaˈʃʲennʲy]

У гэтым лесе ёсць **свяшчэнная** крыніца.

В этом лесу есть **священный** источник.

крестить (соверша́ть о́бряд креще́ния) з

хрысціць (здзяйсняць абрад хрышчэння) дз [xrysˈʲtʲitʲsʲi (zʲiɕʲajˈsʲinʲatʲsʲi abˈrat xryˈʲʃʲenˈnʲa)]

Мяне **хрысцілі**, калі мне было 5 гадоў.

Меня **крестили**, когда мне было 5 лет.

моли́ться з маліцца дз [maˈlʲitsʲa]

Я буду **маліцца** за цябе.

Я буду **молиться** за тебя.

покло́няться з пакланяцца дз [paklaˈnʲatʲsa]

Мы **пакланяемся** Богу.

Мы **поклоняемся** Богу.

пропове́довать з прапаведаваць дз

[prapaˈvʲedavatsʲ]

Хрыстос **прапаведаваў**, што мы мусім любіць адзін аднаго.

Христос **проповедовал**, что мы должны любить друг друга.

соблюда́ть з прытрымлівацца дз [prʲyˈtrymlʲivatʲsa]

Як **прытрымлівацца** ўсіх аспектаў хрысціянскага закону?

Как **соблюдать** все аспекты христианского закона?

МАТЕРИАЛЫ МАТЕРЬЯЛЫ [materij'jalj]

гвоздь м цвік м [tɕivik]

Для таких планак трэба выкарыстоўваць **цвікі** меншага памеру.

Для таких планок нужно использовать **гвозди** меньшего размера.

герметик м герметык м [h'er'm'etyk]

Герметык – гэта вязкі матэрыял, які становіцца цвёрдым, змяняючы стан.

Герметик – это вязкий материал, меняющий состояние, становясь твёрдым.

дзюбель-гвоздь м дзюбель-цвік м ['dz'ubel' tɕivik]

Гэтыя **дзюбель-цвікі** вырабленыя са сталі.

Эти **дзюбель-гвозди** изготовлены из стали.

известковый раствор м вапнавы раствор м ['vapnavy ras'tvor]

Мы прыгатавалі **вапнавы раствор** і былі гатовыя бяліць столь.

Мы приготовили **известковый раствор** и были готовы белить потолок.

керамическая плітка ж керамічная плітка ж [k'iera'miʃnaja 'plitka]

Гэтая **керамічная плітка** прыдасца для нашай ваннай.

Эта **керамическая плитка** сгодится для нашей ванной.

керамограніт м керамаграніт м [k'ie,ramaʃra'nit]

Керамаграніт вырабляецца выключна з кампанентаў прыроднага паходжання.

Керамогранит изготавливается исключительно из компонентов природного происхождения.

клей м клей м [kl'ej]

Для ўсіх гэтых шпалераў нам патрэбна больш **клею**.

Для всех этих обоев нам нужно больше **клея**.

краска ж фарба ж ['farba]

Мы змарнавалі ўвесь дзень на выбар **фарбы**.

Мы потратили весь день на выбор **краски**.

лак м лак м [lak]

Нам патрэбны які-небудзь **лак** для драўляных паверхняў.

Нам нужен какой-нибудь **лак** для деревянных поверхностей.

ламинат м ламинат м [lami'nat]

Ламинат на гэтай падлозе будзе выглядаць выдатна.

Ламинат на этом полу будет выглядеть отлично.

лінолеум м лінолеум м [li'no'l'eum]

Я хачу, каб на кухні быў **лінолеум**.

Я хочу, чтобы в кухне был **линолеум**.

обоі мн шпалеры мн [pa'liery]

Я прынёс пяць рулонаў **шпалераў**.

Я принёс пять рулонов **обоев**.

олифа ж пакост м [pa'kost]

Май на ўвазе, што **пакост** – вогненебяспечны матэрыял.

Имей в виду, что **олифа** – огнеопасный материал.

паркет м паркет м [par'kiet]

Для ўкладання **паркету** мы мусім запрасіць спецыяліста.

Для укладки **паркета** нам нужно пригласить специалиста.

растворитель м растваральнік м [rastva'ral'nik]

Гэта адмысловы **растваральнік** для фарбаў.

Это специальный **растворитель** для красок.

цемент м цэмент м [ts'e'm'ent]

Цэмент быў спакаваны ў папярковыя мяхі.

Цемент был упакован в бумажные мешки.

шпатлёвка ж шпатлёўка ж [ʃpat'lowka]

Запоўні гэтую дзіру **шпатлёўкай**.

Заполни эту дыру **шпатлёвкой**.

штукатурка ж тынк м [tynk]

Пакажы мне, як наносіць **тынк** на сцяну.

Покажи мне, как наносить **штукатурку** на стену.

шурўп м шруба ж [ʃruba]

Шрубы бываюць разнастайных формаў і памераў.

Шурупы бывают разнообразных форм и размеров.

ИНСТРУМЕНТЫ

ИНСТРУМЕНТЫ [instru'm'enty]

ва́лик м валік м [valik]

Тут табе лепш нанесці фарбу **валікам**.

Здесь тебе лучше нанести краску **валиком**.

гвоздезабивной пистолет м цвіказабойны

пісталет м [tɕivikaza'bojny pista'liet]

У мяне ёсць пневматычны **цвіказабойны пісталет**.

У меня есть пневматический **гвоздезабивной пистолет**.

дрель ж дріль ж [drylʲ]

Гэта простая **дріль**. Яна круціцца ўручную.

Это простая **дрель**. Она вращается вручную.

кисть ж пэндзаль м [penʤalʲ]

Вось два **пэндзаль** – вузкі і шырокі.

Вот две **кисти** – узкая и широкая.

клещи мн абцугі мн [artsu'fi]

Не спрабуй зрабіць гэта пальцамі, выкарыстоўвай **абцугі**.

Не пытайся сделать это пальцами, используй **клещи**.

краскораспылитель м фарбараспыляльнік м [farbaraspy'ljal'nik]

Паверхня сценаў вялікая, так што я скарыстаю **фарбараспыляльнік**.

Поверхность стен большая, так что я воспользуюсь **краскораспылителем**.

молоток м малаток м [mala'tok]

Не дазваляй дзіцяці гуляць з **малатком**.

Не разрешай ребёнку играть с **молотком**.

ножовка ж нажоўка ж [na'zowka]

Гэтая **нажоўка** пілуе толькі мяккія матэрыялы.

Эта **ножовка** пилит только мягкие материалы.

отвёртка ж адвёртка ж [ad'vortka]

Дзе крыжовая **адвёртка**?

Где крестовая **отвёртка**?

пассатижи мн пасатыжы мн [pasa'tyzy]

Цяпер мне патрэбныя **пасатыжы**.

Теперь мне нужны **пассатижи**.

рубанок м гэбель м [feb'el]

Паверхня няроўная. Скарыстай **гэбель**.

Поверхность неровная. Воспользуйся **рубанком**.

рулетка (измерительная) ж рулетка

(вымяральная) ж [ru'letka (vymia'ral'naja)]

Мы ўзялі **рулетку** і змералі пакой.

Мы взяли **рулетку** и измерили комнату.

стамеска ж стамеска ж [sta'm'eska]

Вось сталёвая **стамеска** для працы з дрэвам.

Вот стальная **стамеска** для работы с деревом.

шпатель м шпатель м [ʃpatalʲ]

У мяне ёсць трохвугольны **шпатель**.

У меня есть треугольный **шпатель**.

ТЕХНОЛОГИЯ РЕМОНТА

ТЭХНАЛОГІЯ РАМОНТУ [texna'lohija ra'montu]

монтаж м мантаж м [man'taʃ]

Наступны этап – **монтаж** падвеснай столі.

Следующий этап – **монтаж** подвесного потолка.

побелка ж пабел м [pa'b'el]

У нас досыць часу для **пабелы**.

У нас достаточно времени для **побелки**.

покраска ж афарбоўка ж [a'far'bowka]

Афарбоўка – гэта мая любімая справа.

Покраска – это моё любимое дело.

удаление с выдаленне н [vyda'lien'nie]

Выдаленне старога слоя шмат часу не зойме.

Удаление старого слоя много времени не займёт.

укладка ж укладка ж [u'kladka]

Я ведаю ўсё пра **ўкладку** пліткі.

Я знаю всё об **укладке** плитки.

циклевание с цыкляванне н [tsyk'l'a'van'nie]

Гэтая машына – для **цыклявання** падлогі.

Эта машина – для **циклевания** пола.

шпатлевание с шпатляванне н [ʃpat'l'a'van'nie]

Сцяна патрабуе **шпатлявання** перад афарбоўкай.

Стена нуждается в **шпатлевании** перед покраской.

декоративный л дэкаратыўны прым [dekara'tywny]

Яны прапануюць **дэкаратыўную** плітку для кухняў і ваньных.

Они предлагают **декоративную** плитку для кухонь и ванн.

капитальный л капіталны прым [kapi'tal'ny]

Капіталны рамонт каштуе дорага.

Капитальный ремонт стоит дорого.

косметический л касметычны прым [kas'm'e'tyʃny]

Мая кватэра патрабуе сякога-такого **касметычнага** рамонту.

Моя квартира требует кое-какого **косметического** ремонта.

оригинальный л арыгінальны прым [aryfi'nal'ny]

У нас ёсць некаторыя **арыгінальныя** ідэі для рамонту вашай кватэры.

У нас есть некоторые **оригинальные** идеи для ремонта вашей квартиры.

стандартный л стандартны прым [stan'dartny]

Усё, што мне патрэбна, гэта **стандартны** касметычны рамонт.

Всё, что мне нужно, это **стандартный** косметический ремонт.

заменять з замяняць дз [zam'a'n'atsʲ]

Я **замяню** паркет ламінатам.

Я **заменяю** паркет ламинатом.

подновлять з паднаўляць дз [padnaw'liatsʲ]

Мне патрэбныя матэрыялы, каб **паднавіць** падлогу.

Мне нужны материалы, чтобы **подновить** полы.

разбавлять (краску) з разводзіць (фарбу) дз

[raz'vodzi'tsʲ ('farbu)]

Развядзі фарбу растваральнікам.

Разбавь краску растворителем.

украшать з упрыгожваць дз [upry'hozvatsʲ]

Ці не жадаеце **ўпрыгожыць** пярэдні пакой якім-небудзь арнамантам?

Не желаете ли **украсить** прихожую каким-нибудь орнаментом?

улучшать з паляпшаць дз [pal'ap'ʃatsʲ]

Мы **папалешым** выгляд інтэр'еру.

Мы **улучшим** вид интерьера.

РЕПТИЛИИ (ПРЕСМЫКАЮЩИЕСЯ) РЭПТЫЛІЦ (ПАЎЗУНЫ) [rep'tylji; (pawzu'ny)]

аллигатор м алігатар м [ali'fatar]

Алігатары жывуць у вільготных і гарачых мясцінах Амерыкі і Кітая.

Аллигаторы жывуць у вільготных і гарачых месцах Амерыкі і Кітая.

анаконда ж анаконда ж [ana'konda]

У Амазонцы шмат **анакондаў**.

В Амазонке много **анаконд**.

варан м варан м [va'ran]

Большасць **варанаў** вельмі буйныя.

Большинство **варанов** очень крупные.

веретеница ж вераценніца ж [v'era'tsien'nitsa]

Вераценніца падобная да змяі, але насамрэч гэта бязногая яшчарка.

Веретеница пахожа на змею, но на самом деле это безногая ящерица.

гавіал м гавіал м [havi'jal]

Гавіал – гэта кракадзіл з доўгімі вузкімі сківіцамі.

Гавиал – это крокодил с длинными узкими челюстями.

гадюка ж гадзюка ж [ha'dziuka]

Гадзюка – гэта невялікая атрутная змяя, якая жыве ў паўночнай Еўропе і паўночнай Азіі.

Гадюка – это небольшая ядовитая змея, живущая в северной Европе и северной Азии.

геккон м гекон м [h'e'kon]

Гекконы могуць выдаваць дзіўныя гукі, падобныя да цвыркання.

Гекконы могут издавать странные чирикающие звуки.

динозавр м дыназаўр м [dyna'zawr]

Дыназаўры жылі ў вельмі старажытныя часы.

Динозавры жили в очень древние времена.

змея ж змяя ж [z'm'a'ja]

Сцеражыся **змей**.

Остерегайся **змей**.

змея гремучая ж змяя грымучая ж [z'm'a'ja

hry'muʃajaj]

Грымучая змяя робіць хвастом грымотны гук, калі злועца.

Гремучая змея производит хвостом гремящий звук, когда злится.

игуана ж игуана ж [ihu'ana]

Игуана – гэта яшчарка з грэбнем, размешчаным на галаве, спіне і хвасце.

Игуана – это ящерица с гребнем, расположенным на голове, спине и хвосте.

кайман м кайман м [kaj'man]

Кайманы – гэта кракадзілы з сямейства алігатораў.

Кайманы – это крокодилы из семейства аллигаторов.

кобра ж кобра ж [kobra]

Кобры могуць разгортваць скуру на шыі, каб здавацца буйнейшымі.

Кобры могут разворачивать кожу на шее, чтобы казаться крупнее.

коралловая сверташка ж каралавая свярташка ж [ka'ralavaja sv'iar'tajka]

Каралавая свярташкі рэдка кусаюць людзей.

Коралловые сверташки редко кусают людей.

крокодил м кракадзіл м [kraka'dzil]

Кракадзіл – гэта вельмі буйны драпежны паўзун.

Крокодил – это очень крупное плотоядное пресмыкающееся.

мамба узкоголовая ж мамба вузкагаловая ж [mamba 'vuzkaɦa'lovaja]

Вузкагаловыя мамбы жывуць у паўднёвай Афрыцы.

Узкоголовые мамбы живут в южной Африке.

мамба чёрная ж мамба чорная ж [mamba 'ʃornaja]

Чорная мамба – гэта адна з самых небяспечных змей.

Чёрная мамба – это одна из самых опасных змей.

морская змея ж марская змяя ж [mars'kaja z'm'a'ja]

Марскія змеі сустракаюцца ў цёплых прыбярэжных водах ад Індыйскага да Ціхага акіяна.

Морские змеи встречаются в тёплых прибрежных водах от Индийского до Тихого океана.

питон м пітон м [pi'ton]

Пітон – гэта буйная неатрутная змяя.

Питон – это крупная неядовитая змея.

птеродактиль м птэрадактыль м [ptera'daktilʲ]

Птэрадактыль – гэты лятучы паўзун, які жыў шмат мільёнаў гадоў назад.

Птеродактиль – это летающее пресмыкающееся, жившее много миллионов лет назад.

удав м удаў м [u'daw]

Удавы сілкуюцца ў асноўным грызунамі.

Удавы питаются в основном грызунами.

уж м вуж м [vuʃ]

Вуж – гэта шырока распаўсюджаная неатрутная змяя.

Уж – это широко распространённая неядовитая змея.

хамелеон м хамелеон м [xam'eɦe'ɔn]

Хамелеон можа змяняць афарбоўку, каб злівацца з наваколле.

Хамелеон может менять окраску, чтобы сливаться с окружающей обстановкой.

черепаха морская ж чарапаха марская ж [ʃara'paxa mars'kaja]

Марскія чарапахі маюць ласты.

Морские черепахи имеют ласты.

черепаха сухопутная ж чарапаха сухапутная ж [ʃara'paxa sux'a'putnaja]

Таксама як і свае водныя суродзічы, **сухাপутныя чарапахі** абаронены ад драпежнікаў панцырамі.

Подобно своим водным сородичам, **сухопутные черепахи** защищены от хищников панцирем.

ядазуб м ядазуб м [jada'zup]

Ядазуб – гэта атрутная яшчарка.

Ядозуб – это ядовитая ящерица.

ящерица ж яшчарка ж ['jaʃʲarka]

Я ўбачыў маленькую **яшчарку**, якая грэлася на сонцы.

Я ўвiдeл маленькую **ящерицу**, грeвшуюся на сонцe.

ЗЕМНОВАДНЫЕ (АМФІБІІ)

ЗЕМНАВОДНЫЯ (АМФІБІІ) [z'emna'vodnyja (am'fibiji)]

головастик м апалонік м [apa'lonik]

Апалонік – гэта маленькая істота з доўгім хвастом, якая ператвараецца ў жабу ці рапуху.

Головастик – это маленькое существо с длинным хвостом, превращающееся в лягушку или жабу.

жаба ж рапуха ж [ra'puxa]

Рапуха і жаба выглядаюць падобна.

Жаба і лягушка выглядаюць падобна.

квакша ж квакша ж ['kvakʃa]

Квакша – гэта драўняная жаба.

Квакша – это древесная лягушка.

лягушка ж жаба ж ['zaba]

Жаба мае доўгія заднія ногі, каб плаваць і скакаць.

Лягушка мае доўгія заднія ногі, каб плаваць і прыгаты.

пiскунья ж пiскуха ж [pis'kuxa]

Піскухі – гэта вельмі дробныя жабы (менш за 4 сантыметры ў даўжыню).

Піскуны – это очень мелкие лягушки (менее 4 сантиметров в длину).

ринодэрма ж рынадэрма ж [ryna'derma]

Апалонікі **рынадэрмы** гадуюцца ў роце жабы-самца.

Головастики **ринодермы** вырашчваюцца во рту у лягушкі-самца.

саламандра ж саламандра ж [sala'mandra]

Большасць **саламандраў** маюць па 4 пальцы на пярэдніх нагах і па 5 на задніх.

Большинство **саламандр** имеют по 4 пальца на передних ногах и по 5 на задних.

трытон грэбенчатый м трытон грэбенчытаты м [try'ton fra'bien'ʃaty]

Грэбенчытаты трытон сустракаецца па ўсёй Еўропе і ў некаторых частках Азіі.

Грэбенчатый трытон встречается по всей Европе и в некоторых частях Азии.

трытон дунайскі м трытон дунайскі м [try'ton du'najski]

Дунайскі трытон – вельмі рэдкі від.

Дунайскі трытон – очень редкий вид.

трытон Карэліна м трытон Карэліна м [try'ton ka'relina]

Трытон Карэліна – найбуйнейшы з усіх трытонаў.

Трытон Карелина – самый крупный из всех тритонов.

трытон мраморный м трытон мармуровы м [try'ton marmu'rovny]

Мармуровыя трытоны маюць зялёныя плямы.

Мраморные тритоны имеют зелёные пятна.

трытон серопятнистый м трытон шэраплямісты м [try'ton sera'plamisty]

Шэраплямістага трытона можна знайсці ў балотах і ў лясах.

Серопятнистого тритона можно найти в болотах и в лесах.

чэрвяга ж чарвяга ж [ʃar'viaha]

Чарвяга падобная да чарвяка ці змяі.

Червяга похожа на червяка или змею.

жывародзящий л жывародзячы прым [zyva'rodziatʃy]

Некаторыя паўзуны з'яўляюцца **жывародзячымі**.

Некоторые пресмыкающиеся являются **живородящими**.

теплокровный л цеплакроўны прым [ʲepla'krowny]

Некаторыя буйныя марскія чарапахі з'яўляюцца **цеплакроўнымі**.

Некоторые крупные морские черепахи являются **теплокровными**.

холоднокровный л халаднакроўны прым [xaladna'krowny]

Усе земнаводныя з'яўляюцца **халаднакроўнымі**.

Все земноводные являются **холоднокровными**.

ядовитый л атрутны прым [at'rutny]

Вялікая частка змей – **атрутныя**.

Большая часть змей – **ядовитые**.

яйцекладущий л яйцародны прым [jajtsa'rodny]

Большая частка відаў рэптыліяў – **яйцародныя**.

Большая часть видов рептилий – **яйцекладущие**.

квакаць г квакаць дз ['kvakatsʲ]

У большасці відаў жаб **квакаюць** толькі самцы.

У большинства видов лягушек **квакают** только самцы.

кусать г кусаць дз [ku'satsʲ]

Майго сябра **ўкусіла** змяя, але ён выжыў.

Моего друга **укусила** змея, но он выжил.

нападаты г нападаць дз [napa'datsʲ]

Толькі 8 з 23 відаў кракадзілаў **нападаюць** на людзей.

Только 8 из 23 видов крокодилов **нападают** на людей.

откладывать (яйца) г адкладаць (яйкі) дз [atkla'datsʲ ('jajki)]

Чарапахі не **адкладаюць** яйкі пад вадой.

Черепахи не **откладывают** яйца под водой.

ползаты г поўзаць дз ['rowzatsʲ]

Змяя **адпаўзла**, як толькі мяне заўважыла.

Змея **уползла**, как только меня заметила.

ПЕРСОНАЛ РЕСТОРАНА ПЕРСАНАЛ РЭСТАРАНА [p'ersa'nal resta'ra'na]

кассір м кассир м [ka'sir]

Я знайшоў працу рэстараннага **касіра**.

Я знайшоў работу рэстараннага **кассіра**.

музыкант м музыка м [mu'zyka]

Музыкі пачалі граць танцавальную мелодыю.

Музыканты пачалі іграць танцавальную мелодыю.

офіцыянт м афіцыянт м [afitsy'jant]

Афіцыянт прыняў наш заказ.

Официант принял наш заказ.

офіцыянтка ж афіцыянтка ж [afitsy'jantka]

Афіцыянтка была маладая і зграбная.

Официантка была молодой и стройной.

повар м кухар м ['kuxar]

Колькі **кухараў** працуюць у вашым рэстаране?

Сколько **поваров** работают в вашем ресторане?

помошнік офіцыянта м памочнік афіцыянта м
[pa'mof'nik afitsy'janta]

Памочнік афіцыянта аднёс брудныя талеркі пасудомыйцы.

Помощник официанта отнёс грязные тарелки посудомойке.

рэстаратар м рэстаратар м [resta'ratar]

Рэстаратар – гэта ўладальнік рэстарана.

Ресторатор – это владелец ресторана.

сомелье м самелье м [sam'e'l'je]

Нашаму рэстарану патрабуецца прафесійны **самелье**.

Нашему ресторану требуется профессиональный **сомелье**.

управляюшый м кіраўнік м [kiraw'nik]

Я хачу пагаварыць з **кіраўніком**.

Я хочу поговорить с **управляющим**.

шеф-повар м шэф-кухар м [ʃef'kuxar]

Калі ласка, пазнаёмцеся з нашым **шэф-кухарам**.

Пожалуйста, познакомьтесь с нашим **шеф-поваром**.

СЕРВИРОВАННЫЙ СТОЛ СЕРВІРАВАНЫ СТОЛ [s'ervira'vany stol]

блюдце с сподак м ['spodak]

Сподкі былі з сапраўднай парцалыны.

Блюда были из настоящего фарфора.

бутылка ж бутэлька ж [bu'tel'ka]

Якая дзіўная **бутэлька**!

Какая странная **бутылка**!

графін м графін м [fra'fin]

Гарэлка была ў маленькім крышталёвым **графіне**.

Водка была в маленьком хрустальном **графине**.

пёрэчніца ж перачніца ж ['p'eraʃ'nitsa]

Вось гэта – **перачніца**.

Вот это – **перечница**.

салфётка ж сурвэтка ж [sur'vetka]

Я прынясу дадатковых **сурвэтак**.

Я принесу дополнительных **салфеток**.

солонка ж сальніца ж [sal'i'nitsa]

Перадайце мне **сальніцу**, калі ласка.

Передайте мне **солонку**, пожалуйста.

столовые приборы мн сталовыя прыборы мн
[sta'lovyja pry'bory]

Сталовыя прыборы былі зробленыя са срэбра.

Столловые приборы были сделаны из серебра.

тарэлка ж талерка ж [ta'lierka]

Адна **талерка** лішняя.

Одна **тарелка** лишняя.

чашка ж кубак м ['kubak]

Там былі два маленькія **кубкі** на сподаках.

Там были две маленькие **чашки** на блюдцах.

штопор м штопар м ['ʃtopar]

Афіцыянт узяў **штопар**, каб адкрыць бутэльку.

Официант взял **штопор**, чтобы открыть бутылку.

ОБСЛУЖИВАНИЕ АБСЛУГОЎВАННЕ [apslu'howvan'n'e]

заказ м заказ м [za'kas]

Афіцыянт прыняў ваш **заказ**?

Официант принял ваш **заказ**?

меню с меню н [m'e'n'u]

Што ў **меню**?

Что в **меню**?

счёт м рахунак м [ra'xunak]

Рахунак, калі ласка.

Счёт, пожалуйста.

чаевыя мн гасцінец м [ʃas'i'cin'ets]

Ці павінен **гасцінец** ў рэстаране вызначацца памерам рахунка?

Должны ли **чаевые** в ресторане определяться размером счёта?

НАЦИОНАЛЬНЫЕ БЛЮДА НАЦЫЯНАЛЬНЫЯ СТРАВЫ [natsyja'nal'nyja 'stravy]

боршч м боршч м [borʃʃ]

Я дадаў у **боршч** смятаны.

Я добавил в **борщ** сметаны.

буррито с бурита *н* [bu'ryta]

Бурита – гэта закуска з мексіканскай кухні.

Буррито – это закуска из мексиканской кухни.

круассан *м* круасан *м* [krua'san]

Французскі **круасан** мае форму паўмесяца.

Французскі **круассан** имеет форму полумесяца.

лазанья ж лазанья *ж* [la'zan'ni'a]

Лазанья – гэта італьянская страва, прыгатаваная з шырокімі плоскімі кавалкамі пасты.

Лазанья – это итальянское блюдо, приготовленное с широкими плоскими кусками пасты.

пйцца ж піца *ж* ['pi'tsa]

Якую **піцу** нам выбраць?

Какую **пиццу** нам выбрать?

плов *м* плоў *м* [plow]

Існуе велізарная разнастайнасць рэцэптаў **плову**.

Существует огромное разнообразие рецептов **плова**.

рататуй *м* рататуй *м* [rata'tuj]

Рататуй – гэта традыцыйная французская страва з агародніны.

Рататуй – это традиционное французское овощное блюдо.

ризотто с рызота *н* [ry'zota]

Рызота – гэта традыцыйная італьянская страва з рысу.

Ризотто – это традиционное итальянское блюдо из риса.

спагётти с спареці *н* [spa'fi'etsi]

Я люблю **спагетці** з сырам.

Я люблю **спагетти** с сыром.

сўсі (сўши) с сусі (сушы) *н* ['susi ('sufy)]

Сушы – гэта японская страва з рысу і сырой рыбы.

Суши – это японское блюдо из риса и сырой рыбы.

тофу с тофу *н* ['tofu]

Тофу – гэта кітайская страва з соі.

Тофу – это китайское блюдо из сои.

фандю с фандзю *н* [fan'dzi'u]

Фандзю – гэта сямейства швейцарскіх страў.

Фондю – это семейство швейцарских блюд.

фуа-гра с фуа-гра *н* [fua'gra]

Фуа-гра – папулярны і шырока вядомы дэлікатэс французскай кухні.

Фуа-гра – популярный и широко известный деликатес французской кухни.

хачапўри с хачапуры *н* [xatʃa'pury]

Хачапуры – гэта хлебная страва з начинкай з Грузіі.

Хачапури – это хлебное блюдо с начинкой из Грузии.

хінкалі с хінкалі *н* [xin'kali]

Хінкалі – гэта грузінскія клёцкі з разнастайнай начинкай.

Хинкали – это грузинские клёцки с разнообразной начинкой.

энчылада ж энчылада *ж* [entʃy'lada]

Мексіканскія **энчылады** могуць начиняцца мясам, сырам, бабамі і іншымі прадуктамі.

Мексиканские **энчилады** могут начиняться мясом, сыром, бобами и другими продуктами.

апетытны *п* апетытны *прым* [ap'e'tytny]

Гэтая страва такая **апетытная**.

Это блюдо такое **аппетитное**.

вегетарыянскі *п* вегетарыянскі *прым*

[vie'letary'janski]

Вось спіс **вегетарыянскіх** страў.

Вот список **вегетарианских** блюд.

восхитэльны *п* цудоўны *прым* [tsu'downy]

Ежа **цудоўная**.

Еда **восхитительна**.

ізысканны *п* вытанчаны *прым* ['vytanʃany]

Давай сходзім у дарагі рэстаран і паямо

вытанчаных страў.

Давай сходим в дорогой ресторан и поедим

изысканных блюд.

своеобразны *п* своеасаблівы *прым* [svojeasa'blivy]

Смак **своеасаблівы**, але даволі прыемны.

Вкус **своеобразный**, но довольно приятный.

выбіраць г выбіраць *дз* [vybi'ratʃ]

Цяжка **выбраць** з такой разнастайнасці.

Трудно **выбрать** из такого разнообразия.

зака́зывать г замаўляць *дз* [zamaw'latʃ]

Давай **замові** якую-небудзь рыбную страву.

Давай **закажем** какое-нибудь рыбное блюдо.

платіць г плаціць *дз* [pla'tsitʃ]

За ўсё **плачу** я.

За всё **плачу** я.

падава́ць (на стол) г падаваць (на стол) *дз*

[pada'vatʃ (na stol)]

Есці **пададзена**.

Кушать **подано**.

предлагать г прапанаваць *дз* [prapana'vatʃ]

Афіцыянт **прапанаваў** мне паспрабаваць нейкую экзатычную страву.

Официант **предложил** мне попробовать некое экзотическое блюдо.

ПРЕСНОВОДНЫЕ РЫБЫ ПРЭСНАВОДНЫЯ РЫБЫ [presna'vodnyja 'ryby]

голавлі м галавень м [hala'vlenʲ]

Толькі спрактыкаванаму рыбаку пад сілу злавіць
галаўня.

Толькі опытному рыбаку под силу поймать

голавля.

ёрш м ёрш м [jorʃ]

Ёрш – вельмі агрэсіўная рыба для сваіх памераў.

Ёрш – очень агрессивная рыба для своих размеров.

карась м карась м [ka'rasʲ]

Карась засяляе азёры, сажалкі і павольнабягучыя
рэкі.

Карась населяет озёра, пруды и медленнотекущие
реки.

карп м карп м [karp]

Летась у злавіў **карпа** вагай 17 кілаграмаў.

В прошлом году я поймал **карпа** весом

17 килограммов.

краснопёрка ж чырванапёрка ж [ʧyrvana'p'orka]

Чырванапёрка звычайная – гэта дробная шырока
распаўсюджаная рыба.

Краснопёрка обыкновенная – это мелкая широко
распространённая рыба.

лещ м лещ м [lʲeʃʲ]

У **ляшча** смачнае мяса.

У **леща** вкусное мясо.

налім м мянтуз м [mʲan'tus]

Мянтуз – адзіная прэснаводная трэскападобная
рыба.

Налим – единственная пресноводная
трескообразная рыба.

окунь м акунь м [a'kulʲ]

Акунь – папулярная сярод рыбаловаў-аматараў
рыба.

Окунь – популярная среди рыболовов-любителей
рыба.

омуль м омуль м [ʲomulʲ]

Омуль лічыцца далікатэсам.

Омуль считается деликатесом.

осётр м асетр м [a'sʲetr]

Асетр цэніцца дзякуючы свайму мясу, ікры і тлушчу.

Осетр ценится благодаря своему мясу, икре и жиру.

пескарь м пяхкур м [pʲaʃʲ'kur]

Мноства **печкуроў** жывуць у хуткабягучай вадзе.

Множество **пескарей** живут в быстротекущей воде.

плотва ж плотка ж [plotka]

Плотка – гэта еўрапейская прэснаводная рыба, якая
адносіцца да карпавых.

Плотва – это европейская пресноводная рыба,
относящаяся к карповым.

сом м сом м [som]

Сом мае доўгія вусы.

Сом имеет длинные усы.

стерлядь ж сцерлядь ж [ʲsʲtʲerʲlʲatʲ]

Сцерлядь падобная да асетра, але значна
драбнейшая.

Стерлядь похожа на осетра, но гораздо мельче.

угорь м вугор м [vu'gor]

Вугры – гэта рыбы з доўгім вузкім змеепадобным
целам.

Угри – это рыбы с длинным узким змеевидным
телом.

уклёйка ж верхаводка ж [vʲerxa'votka]

Цела **верхаводкі** прадаўгаватае і плоскае.

Тело **уклейки** продолговатое и плоское.

щұка ж шчупак м [ʃʃu'pak]

Шчупак можа вырастаць да 1,8 метраў.

Щука может вырастать до 1,8 метров.

язь м язь м [jasʲ]

Язь сустракаецца ў буйных рэках і азёрах, звычайна
ходзіць касякамі.

Язь встречается в крупных реках и озёрах, обычно
ходит косяками.

МОРСКИЕ РЫБЫ

МАРСКІЯ РЫБЫ [mars'kija 'ryby]

акўла ж акула ж [a'kula]

Некаторыя **акулы** небяспечныя для чалавека.

Некоторые **акулы** опасны для человека.

анчоус м анчоус м [an'ʧous]

Піцца была ўпрыгожана кавалачкамі **анчоусаў**.

Пицца была украшена кусочками **анчоусов**.

ка́мбала ж камбала ж [ˈkambala]

Камбалу можна адшукаць на глыбінях прыкладна
ад 200 метраў.

Камбалу можно обнаружить на глубинах примерно
от 200 метров.

кілька ж кільки ж [ˈkilʲka]

Кілька сілкуецца планктонам.

Кілька питается планктоном.

лосось м ласось м [la'sosʲ]

Большасць відаў **ласося** мігруюць паміж рэкамі і
морам.

Большинство видов **лосося** мигрируют между
реками и морем.

макру́рус м макрурус м [mak'rurus]

Макрурусы жывуць на глыбіні ад 200 да
6000 метраў.

Макрурусы живут на глубине от 200 до
6000 метров.

меч-рыба ж меч-рыба ж [mʲetʃ'ryba]

Да часу сталення **меч-рыба** губляе ўсе зубы і луску.

Ко времени взросления **меч-рыба** теряет все зубы
и чешую.

морско́й конёк м марскі конік м [mars'ki 'konik]

Трапляючы ў нязвычайнае асяроддзе, **марскія конікі** набываюць яркую афарбоўку.

Пападаючы ў непрывычную среду, **морскія конькі** прыображаюць яркую окраску.

морско́й язык м марскі язык м [mars'ki ja'zyk]

Папуляцыя **марскога языка** сур'ёзна паменшылася з-за празмернага адлова.

Папуляцыя **морскога языка** сур'ёзна ўменьшылася з-за чрезмержнага отлова.

мурэ́на ж мурэ́на ж [mu'rena]

Звычайная даўжыня **мурэны** – 1,5 метры.

Обычная длина **мурены** – 1,5 метра.

па́лтус м палтус м ['paltus]

Палтус водзіцца як на паўначы Ціхага акіяна, так і на паўначы Атлантыкі.

Палтус водзіцца як на севере Тихого океана, так и на севере Атлантики.

па́русник м паруснік м ['parus'nik]

Паруснік мае характэрны высокі спіжны плаўнік, вядомы як парус.

Парусник имеет характерный высокий спинной плавник, известный как парус.

пі́кша ж пі́кша ж ['pikʃa]

Пі́кша – папулярная ядомая рыба, і яе камерцыйнае вылоўліванне шырока распаўсюджана.

Пі́кша – популярная съедобная рыба, и ее коммерческий вылов широко распространен.

сарди́на ж сардзі́на ж [sar'dzina]

Назва **сардзін** паходзіць ад міжземнаморскага вострава Сардзінія.

Название **сардин** происходит от средиземноморского острова Сардиния.

се́льдз ж селядзец м [s'e'l'dziets]

Селядзец перамяшчаецца буйнымі касякамі.

Сельдь передвигается крупными косяками.

ску́мбрия ж скумбрыя ж ['skumbryja]

Скумбрыя цэнніца сваім мясам, якое часта бывае вельмі тлустым.

Скумбрия ценится своим мясом, которое часто бывает очень жирным.

треска́ ж траска ж [tras'ka]

Тлушч печані **траскі** – важная крыніца вітамінаў.

Жир печени **трески** – важный источник витаминов.

ту́нец м ту́нец м [tu'nets]

Тунцы – вельмі хуткія плыўцы.

Тунцы – очень быстрые пловцы.

ЧА́СТИ РЫ́БЫ

ЧАСТКІ РЫ́БЫ ['tʃastki 'ryby]

жа́бра ж жабра ж [z'abra]

Жабры – гэта органы, праз якія рыба дышае.

Жабры – это органы, через которые рыба дышит.

спинно́й пла́вник м спіжны плаўнік м [s'pin'ny plaw'nik]

У ярша вялікі, пакрыты шыпамі **спінны плаўнік**.

У ерша большой, покрытый шипами **спинной плавник**.

хвостово́й пла́вник м хваставы плаўнік м [xvasta'vy plaw'nik]

Хваставы плаўнік гэтай залатой рыбки асабліва незвычайны.

Хвостовой плавник этой золотой рыбки особенно необычный.

чешу́я ж луска ж [lus'ka]

Луска карпа даволі шырокая.

Чешуя карпа довольно широкая.

большо́й п вялікі *прым* [via'liki]

Гэта **найвялікшая** рыба з усіх, якіх я калі-небудзь лавіў.

Это самая **большая** рыба из всех, каких я когда-либо ловил.

ма́ленький п маленькі *прым* [ma'l'en'ki]

Гэтая рыба занадта **маленькая**. Кінь яе назад у ваду.

Эта рыба слишком **маленькая**. Брось её обратно в воду.

несъедобный п неядомы *прым* [n'eja'domy]

Некаторыя віды рыб **неядомыя**.

Некоторые виды рыб **несъедобны**.

опа́сный п небяспечны *прым* [n'iebias'p'ietʃny]

Вялікая белая акула вельмі **небяспечная**.

Большая белая акула очень **опасна**.

сьеда́бный п ядомы *прым* [ja'domy]

Амаль уся прэснаводная рыба **ядомая**.

Почти вся пресноводная рыба **съедобна**.

лові́ць г лавіць дз [la'vits']

Аднаго разу я **злавіў** рыбу голымі рукамі.

Один раз я **поймал** рыбу голыми руками.

лові́ць се́тью г лавіць сеткай дз [la'vits' s'etkaj]

Браканьеры **лавілі** ласоса **сеткай**, каб прадаваць на чорным рынку.

Браконьеры **ловили** лосося **сетью**, чтобы продавать на чёрном рынке.

мета́ць ікру́ г нараставаць дз [n'erasta'vats']

Вялікая частка прэснаводных рыб **нерастуе** ўвесну ці напачатку лета.

Большая часть пресноводных рыб **мечет икру** весной или в начале лета.

оплодо́творять г апладняць дз [aplad'n'iat']

Самка нерастуе, а затым самец яе **апладняе**.

Самка откладывает икру, а затем самец её **оплодотворяет**.

пла́вать г плаваць дз [plavats']

Ту́нец можа **плаваць** з хуткасцю 70 км/г.

Ту́нец может **плавать** со скоростью 70 км/ч.

УСЛУГИ ПАСЛУГИ [pas'luhi]

ароматерапія ж ароматэрапія ж [a,romatera'pija]

Некоторые салоны прывагасці прапануюць

ароматэрапію.

Некоторые салоны красоты предлагают

ароматэрапію.

восковая депіляцыя ж васьковая дэпіляцыя ж [vas'kovaja depi'latsija]

Васьковая дэпіляцыя – гэта балюча?

Восковая депиляция – это больно?

депіляцыя ж дэпіляцыя ж [depi'latsija]

Пры **дэпіляцыі** выдаляецца тая частка валаса, якая знаходзіцца над паверхняй скуры.

При **депиляции** удаляется та часть волоса, которая находится над поверхностью кожи.

кондыцыянаванне н [kandy'tsijana'van'n'e]

Не многія з нас ведаюць, насколькі важна

кандыцыянаванне валасоў.

Не многие из нас знают, насколько важно

кондиционирование волос.

касметычыскі ўход м касметычны догляд м [kas'm'e'ty'fny 'dofliat]

Масаж твару – гэты папулярны сродак

касметычнага догляду.

Массаж лица – это популярное средство

косметического ухода.

крыяліфтынг м крыяліфтынг м [kryja'liftnyn]

Крыяліфтынг – адзін з метадаў крыятэрапіі.

Криолифтинг – один из методов криотерапии.

манікюр м манікюр м [mani'k'jur]

Манікюр – гэта не толькі догляд за пазногцямі, але яшчэ і за кісцямі рук.

Маникюр – это не только уход за ногтями, но ещё и за кистями рук.

маска для ліца ж маска для твару ж [maska d'la 'tvaru]

Доглад за тварам можа ўключаць у сябе

выкарыстанне **маскі для твару.**

Уход за лицом может включать в себя

использование **маски для лица.**

мезатэрапія ж мезатэрапія ж [m'ezatera'pija]

Мезатэрапія прадугледжвае розныя падскурныя ін'екцыі.

Мезотерапия предусматривает различные подкожные инъекции.

меліраванне н [m'e'liravan'n'e]

Пасля **меліравання** некаторыя з яе пасмаў сталі рыжага колеру.

После **мелирования** некоторые из её прядей стали рыжего цвета.

акрашыванне валос с афарбоўванне валасоў н [afar'bowvan'n'e vala'sow]

Ці не сапсе **афарбоўванне** мае валасы?

Не испортит ли **окрашивание** мои волосы?

педыкюр м педыкюр м [pedy'k'jur]

Педыкюр – гэта спосаб паляпшэння знешняга выгляду ступняў ног.

Педикюр – это способ улучшения внешнего вида ступней ног.

пілінг м пілінг м [pil'inx]

Пілінг – гэта працэдура для выдалення мёртвых клетак скуры.

Пилинг – это процедура для удаления мёртвых клеток кожи.

пірсінг м пірсінг м [p'irsinx]

Сёння многія **пірсінг** вушэй – звычайная справа.

Сегодня множественный **пирсинг** ушей – обычное дело.

стрыжка валос ж стрыжка валасоў ж [stry'jka vala'sow]

Калі тебе патрэбная добрая **стрыжка валасоў**, ідзі ў гэты салон.

Если тебе нужна хорошая **стрижка волос**, иди в этот салон.

татуіроўка ж татуіроўка ж [tatui'rowka]

Вось малюнкi разнастайных **татуіровак.**

Вот рисунки разнообразных **татуировок.**

удаленне валос с выдаленне валасоў н [vyda'lien'n'e vala'sow]

Я ведаю розныя метады **выдалення валасоў.**

Я знаю разные методы **удаления волос.**

уход за кэжэй м догляд за скурай м ['dofliat za 'skuraj]

Доглад за скурай – важная рэч у маім узросце.

Уход за кожей – важная вещь в моём возрасте.

уход за ліцом м догляд за тварам м ['dofliat za 'tvaram]

Доглад за тварам уключае разнастайныя спосабы догляду за скурай.

Уход за лицом включает разнообразные способы ухода за кожей.

электратэрапія ж электратэрапія ж [e'lektratera'pija]

Электратэрапія – гэта метады электрычнай дэпіляцыі.

Электротерапия – это метод электрической депиляции.

эпіляцыя ж эпіляцыя ж [epi'latsija]

Эпіляцыя – гэта выдаленне валаса цалкам.

Эпиляция – это удаление волоса целиком.

СОЛЯРИЙ

САЛЯРЫЙ [sa'l'aryj]

вертыкальны салярыі м вертыкальны салярыі м [vert'y'kal'ny sa'l'aryj]

Вертыкальным салярыем карыстаюцца стоячы.

Вертикальным солярием пользуются стоя.

горызантальны салярыі м гарызантальны салярыі м [haryzan'tal'ny sa'l'aryj]

У звычайных **гарызантальных салярыях** выкарыстоўваецца некалькі флуорэсцэнтных лампаў.

В обычных **горизонтальных соляриях** используется несколько флуоресцентных ламп.

загар м загар м [za'gar]

Твой **загар** выглядае зусім натуральна.

Твой **загар** выглядит совершенно натурально.

загаранне с загаранне н [za'gar'an'n'e]

Загаранне ў салярыі – добрая альтэрнатыва сонечным ваннам.

Загорание в солярии – хорошая альтернатива солнечным ваннам.

защитные очки *мн ахоўныя акулеры мн [a'xownyja aku'lary]*

Не варта карыстацца салярыем без **ахоўных акулераў**.

Не следует пользоваться солярием без **защитных очков**.

лампа солярия *ж лампа салярыя ж [l'ampa sa'laryja]*

Гэта – прылада з высакаякаснымі **лампамі** для **салярыя**.

Это – устройство с высококачественными **лампами** для **солярия**.

покраснение *с пачырваненне н [patfyrva'nien'nie]*

Мне патрэбна толькі лёгкае **пачырваненне**.

Мне нужно лишь лёгкое **покраснение**.

сеанс *м сеанс м [s'e'ans]*

Першая **сеансы** ў салярыі павінны быць кароткімі.

Первые **сеансы** в солярии должны быть короткими.

ультрафиолетовое излучение *с*

ультрафіялетавае выпраменьванне *н*

[ul'trafija'l'etavaje vypra'mien'van'nie]

Ультрафіялетавае выпраменьванне выклікае загар.

Ультрафиолетовое излучение вызывает загар.

ТОВАРЫ ДЛЯ ПРОДАЖИ

ТАВАРЫ ДЛЯ ПРОДАЖУ [ta'vary

dla 'prodazu]

дезодорант *м дэзадарант м [dezada'rant]*

Дэзадарант наносіцца на цела, каб паменшыць цялесны пах.

Дезодорант наносится на тело, чтобы уменьшить телесный запах.

духи *мн духі мн [du'xi]*

Духі – гэта вадкасць, якая дае людзям прыемны пах.

Духи – это жидкость, которая даёт людям приятный запах.

кондиционер *м кандыцынер м [kandy'tsja'nier]*

Кандыцынер паляпшае структуру і знешні выгляд валасоў чалавека.

Кондиционер улучшает структуру и внешний вид волос человека.

косметика *ж касметыка ж [kas'm'etyka]*

У нас ёсць шырокі выбар **касметыкі**.

У нас имеется широкий выбор **косметики**.

краска для волос *ж фарба для валасоў ж [farba dla vala'sow]*

Каб вярнуць сівым валасам іх першапачатковы колер, можна выкарыстоўваць **фарбу для валасоў**.
Чтобы вернуть седым волосам их первоначальный цвет, можно использовать **краску для волос**.

крем *м крэм м [krem]*

Гэта спецыяльны **крэм** для рук.

Это специальный **крем** для рук.

лак для ногтей *м лак для пазногцяў м [lak dla paz'noxt'aw]*

Лак для пазногцяў упрыгожвае і абараняе пазногці.

Лак для ногтей украшает и защищает ногти.

скраб *м скраб м [skrap]*

Скрабы – гэта выдатны сродак для таго, каб ваша скура заставалася здаровай і прыгожай.

Скрабы – это отличное средство для того, чтобы ваша кожа оставалась здоровой и красивой.

усилитель цвета волос *м узмацняльнік колеру*

валасоў *м [uzmat's'n'al'nik 'kol'eru vala'sow]*

Выкарыстоўвайце гэты **ўзмацняльнік колеру**

валасоў кожны трэці ці чацвёрты раз, калі вы мыеце галаву.

Используйте этот **усилитель цвета волос** каждый третий или четвёртый раз, когда вы моете голову.

шампунь *м шампунь м [ʃam'punʲ]*

Мне патрэбны **шампунь** супраць перхаці.

Мне нужен **шампунь** против перхоти.

временный *п часовы прым [tʃa'sovy]*

Часовая фарбоўка валасоў звычайна дае даволі яркі колер.

Временная окраска волос обычно даёт довольно яркий цвет.

гладкий *п гладкі прым [fladki]*

Калі хочаш, каб твая скура заставалася **гладкай**, выкарыстоўвай гэты крэм.

Если хочешь, чтобы твоя кожа оставалась **гладкой**, используй этот крем.

здоровый *п здаровы прым [zda'rovʲ]*

Цяпер мая скура выглядае **здаровай**.

Теперь моя кожа выглядит **здоровой**.

перманентный *п перманентны прым*

[p'erma'nientny]

Перманентная афарбоўка – сапраўды перманентная і не змываецца.

Перманентная окраска – действительно перманентная и не смывается.

полуперманентный *п паўперманентны прым*

[pawp'erma'nientny]

Паўперманентная фарба для валасоў змяшчае драбнейшыя малекулы, чым фарба для часовага афарбоўвання.

Полуперманентная краска для волос содержит более мелкие молекулы, чем краска для временного окрашивания.

массировать *г масіраваць дз [ma'siravatsʲ]*

Я магу **памасіраваць** вам твар.

Я могу **помассировать** вам лицо.

наносить *г наносіць дз [na'nositsʲ]*

Нанясце крэм пасля прыняцця ванны.

Нанесите крем после принятия ванны.

окрашивать *г афарбоўваць дз [afar'bowvatsʲ]*

Я хачу зноў **пафарбаваць** сабе валасы.

Я хочу снова **покрасить** себе волосы.

удалять *г выдаляць дз [vyda'latsʲ]*

Думаю, мне трэба **выдаліць** валасы тут і тут.

Думаю, мне нужно **удалить** волосы здесь и здесь.

ухаживать *г даглядаць дз [dafli'a'datsʲ]*

Я хачу ведаць, як правільна **даглядаць** за пазногцямі

Я хочу знать, как правильно **ухаживать** за ногтями.

БЛИЗКИЕ РОДСТВЕННИКИ БЛІЗКІЯ СВАЯКІ ['bliskija svaja'ki]

бабушка ж бабуля ж [ba'bul'a]

Заўтра мы едем у госці да **бабулі**.

Завтра мы едем в гости к **бабушке**.

брат м брат м [brat]

Той хлопчык – мой **брат**.

Тот мальчик – мой **брат**.

внук м унук м [u'nuk]

Мой **унук** любіць слухаць мае гісторыі пра вайну.

Мой **внук** любіт слухаць мае історіі пра вайну.

внучка ж внучка ж [u'nuf'ka]

Самай малодшай з маіх **унучак** – два гады.

Самой младшей из моих **внучек** – два года.

дед м дзед м [dz'et]

Ён выглядае маладым, але насамрэч ён ужо **дзядуля**.

Он выглядит молодым, но на самом деле он уже **дедушка**.

дочь ж дачка ж [daɟ'ka]

У нас маленькая **дачка**.

У нас маленькая **дочь**.

мать ж маці ж [m'ati]

Мая **маці** – пенсіянерка.

Моя **мать** – пенсіонерка.

отец м бацька м [bat's'ka]

Віншую. Хутка ты станеш **бацькам**.

Поздравляю. Скоро ты станеш **отцом**.

сестра ж сястра ж [s'ias'tra]

Гэтыя дзяўчыны – **сёстры**.

Эти девушки – **сёстры**.

сын м сын м [syn]

Найстарэйшы з іх **сыноў** працуе настаўнікам.

Самый старший из их **сыновей** работает учителем.

ДРУГИЕ РОДСТВЕННИКИ ІНШЫЯ СВАЯКІ ['infyja svaja'ki]

двоюродная сестра/двоюродный брат ж/м

стрыечная сястра/стрыечны брат ж/м [stry'jet'naja s'ias'tra/stry'jet'ny brat]

Яна мне не родная **сястра**, а **стрыечная**.

Она мне не родная **сестра**, а **двоюродная**.

деверь м дзевер м [dz'ev'ier]

Брата мужа завуць **дзеверам**.

Брата мужа называют **деверем**.

дядя м дзядзька м [dz'ats'ika]

Учора мая сястра нарадзіла хлопчыка, так што цяпер я **дзядзька**!

Вчера моя сестра родила мальчика, так что теперь я **дядя**!

золовка ж залвіца ж [zal'v'itsa]

Сястру мужа завуць **залвіцай**.

Сестру мужа называют **золовкой**.

зять (муж дочери) м зяць (муж дачкі) м [z'ats' (muɟaɟ'ki)]

Дзякуй богу, мой **зяць** – прыстойны чалавек.

Слава богу, мой **зять** – прылічны чалавек.

невестка (женá сына) ж нявестка (жонка сына) ж [n'ia'viestka ('zonka 'syna)]

Жонку сына завуць **нявесткай**.

Жену сына называют **невесткой**.

племянник м пляменнік м [pl'a'm'ien'nik]

Дзяцей у мяне няма, але ў мяне тры **пляменнікі**.

Детей у меня нет, но у меня трое **племянников**.

племянница ж пляменніца ж [pl'a'm'ien'nitsa]

Пляменніца – гэта дачка чыйго-небудзь брата ці сястры.

Племянница – это дочь чьего-либо брата или сестры.

прабабушка ж прабабуля ж [praba'bul'a]

Тваёй **прабабулі** 85 гадоў.

Твоей **прабабушке** 85 лет.

правнук м праўнук м [prawnuk]

У яго чатыры **праўнукі**.

У него чатыре **правнука**.

правнучка ж праўнучка ж [prawnuf'ka]

У яе дзве **праўнучкі**.

У неё две **правнучки**.

прадзед м прадзед м [pradz'et]

Наш **прадзед** быў мараком.

Наш **прадэд** был моряком.

свёкор м свёкар м [s'vi'okar]

Бацьку мужа завуць **свёкрам**.

Отца мужа называют **свёком**.

свекровь ж свякроў ж [s'vi'a'krow]

Маці мужа завуць **свекрывей**.

Мать мужа называют **свекровью**.

свояк м сваяк м [s'va'jak]

Мой сябар дзесьці ў бары са сваім **сваяком**.

Мой друг где-то в баре со своим **свояком**.

свояченица ж швагерка ж [s'vaɟ'ierka]

Сястру жонкі завуць **швагеркай**.

Сестру жены называют **свояченицей**.

тесть м цесць м [t'ses'tsi]

Мой **цесць** – багаты чалавек.

Мой **тесть** – богатый человек.

тётя ж цётка ж [t'siotka]

На мінулым тыдні мая сястра нарадзіла малое, так што цяпер я – **цётка**.

На прошлой неделе моя сестра родила малыша, так что теперь я – **тётя**.

тёща ж цешча ж [t's'e[ʃ]a]

Якія твае адносіны з **цешчай**?

Каковы твои отношения с **тёщей**?

троюродная сестра/троюродный брат

ж/м траюрадная сястра/траюрадны брат ж/м

[tra'juradnaja s'as'tra/tra'juradny brat]

Мой **траюрадны брат** – цыркавы арыст.

Мой **троюродный брат** – цирковой артист.

шурин м швагер м [ʃ'vaɦ'ier]

Брата жонкі завуць **шваграм**.

Брата жены называют **шурином**.

ОТНОШЕНИЯ ДО БРАКА

АДНОСІНЫ ДА ШЛЮБУ [ad'nosiny da 'ʃlubu]

жених м жаніх м [za'nix]

Хто яе **жаніх**?

Кто её **жених**?

невеста ж нявеста ж [n'ia'viesta]

Гэтая дзяўчына – мая **нявеста**.

Эта девушка – моя **невеста**.

помолвка ж заручыны мн [za'rutʃyny]

Ён разарваў свае **заручыны** з нявестай.

Он разорвал свою **помолвку** с невестой.

ВТОРОЙ (ПОСЛЕДУЮЩИЙ) БРАК

ДРУГІ (НАСТУПНЫ) ШЛЮБ [dru'ɦi

(nas'tupny) ʃlub]

мачеха ж мачаха ж [ma'ʃaxa]

Мачаха Папялушкі была злой жанчынай.

Мачеха Золушки была злой женщиной.

отчим м айчым м [aj'ʃym]

Ён мне не бацька, ён мой **айчым**.

Он мне не отец, он мой **отчим**.

падчерица ж падчарка ж [pa'ʃʲarka]

Мы з маёй **падчаркай** ладзім добра.

Мы с моей **падчерицей** ладим хорошо.

пасынок м пасынак м [pasynak]

Яе **пасынку** 6 гадоў.

Её **пасынку** 6 лет.

сводная сестра ж зводная сястра ж [zvodnaja s'as'tra]

Мая **зводная сястра** падарыла мне на дзень нараджэння гадзіннік.

Моя **сводная сестра** подарила мне на день рождения часы.

сводный брат м зводны брат м [zvodny brat]

На гэтай фатаграфіі мой **зводны брат**.

На этой фотографии мой **сводный брат**.

близкий л блізкі прым [b'bliski]

На свята прыедуць усе мае **блізкія** сваякі.

На праздник приедут все мои **близкие** родственники.

дальний л далёкі прым [da'ʎoki]

Адзін з маіх **далёкіх** сваякоў – член парламента.

Один из моих **дальних** родственников – член парламента.

младший л малодшы прым [ma'lotʃy]

Майму **малодшаму** брату 13 гадоў.

Моему **младшему** брату 13 лет.

сплочённый л згуртаваны прым [zɦurta'vany]

Наша сям'я вельмі **згуртаваная**.

Наша семья очень **сплочённая**.

старший л старэйшы прым [sta'rejʃy]

Гэтая дзяўчына – мая **старэйшая** сястра.

Эта девушка – моя **старшая** сестра.

делать предложение г рабіць прапанову дз

[ra'bitsi prapa'novu]

Ён **зрабіў** ёй **прапанову**.

Он **сделал** ей **предложение**.

жениться/выходить замуж г жаніцца/выходзіць

замуж дз [za'ɦitsa/vy'xodzitsi 'zamuʒ]

Я ведаю, што мой сябар хоча **ажаніцца** са мной.

Я знаю, что мой друг хочет **жениться** на мне.

разводиться г разводзіцца дз [raz'vodzitsa]

Можа быць, нам варта **развесціся**?

Может быть, нам следует **развестись**?

содержать г утрымліваць дз [u'trymlivatʲ]

Каб **утрымліваць** сям'ю, табе патрэбная добрая праца.

Чтобы **содержать** семью, тебе нужна хорошая работа.

состоять в родстве г быць у сваяцтве дз [bytsi u sva'jatsvie]

Каралева Вікторыя **была ў сваяцтве** са шматлікімі іншымі манархамі.

Королева Виктория **состояла в родстве** со многими другими монархами.

ТИПЫ СКУЛЬПТУРЫ

ТЫПЫ СКУЛЬПТУРЫ [ˈtʲypɪ skulʲpˈtʲurɪ]

бюст м бюст м [bʲust]Вось бронзавы **бюст** Наполеона.Вот бронзовый **бюст** Наполеона.**кинетическая скульптура** ж кінэтычная

скульптура ж [kʲinɐˈtʲynajə skulʲpˈtʲura]

Гэта не флюгер. Гэта вярчальная **кінэтычная****скульптура**.Это не флюгер. Это вращающаяся **кинетическая****скульптура**.**конная статуя** ж конная статуя ж [ˈkonnaja ˈstatuja]Медны коннік – гэта знакамітая **конная статуя**

Пятра Вялікага.

Медный всадник – это знаменитая **конная статуя**

Петра Великого.

рельеф м рельеф м [relʲˈjef]Каменны **рельеф** паказваў узброенных ваяроў.Каменный **рельеф** изображал вооружённых

воинов.

статуя ж статуя ж [ˈstatuja]**Статуя** Свободы ў Нью-Ёрку мае вышыню 93 метры

з постаментом і падмуркам.

Статуя Свободы в Нью-Йорке имеет высоту

93 метра с постаментом и фундаментом.

МАТЕРІАЛЫ ДЛЯ СКУЛЬПТУРЫ

МАТЕРЬЯЛЫ ДЛЯ СКУЛЬПТУРЫ

[materyˈjaly dlʲa skulʲpˈtʲurɪ]

бронза ж бронза ж [ˈbronzə]Статуя адліта ў **бронзе**.Статуя отлита в **бронзе**.**гипс** м гипс м [hʲips]Статуэтка зроблена з **гіпсу**.Статуэтка сделана из **гипса**.**граніт** м граніт м [hʲraˈnit]Гэта **граніт** ці нейкі іншы камень?Это **гранит** или какой-то другой камень?**жад** м жад м [ʒat]Тэрмінам “**жад**” завуцца два камяні – нефрыт і

жадэйт.

Термином “**жад**” называются два камня – нефрит и

жадеит.

золото с золата н [ˈzolata]Археолагі знайшлі статуя, зробленую з **золата**.

Археологи обнаружили статуя, сделанную из

золота.**известняк** м вапняк м [vapˈnʲak]

На гэты раз скульптар плануе выкарыстоўваць

вапняк.

На этот раз скульптор планирует использовать

известняк.**мрамор** м мрамур м [ˈmarmur]

Статуя Давіда была зроблена з вялікага кавалка

мрамору.

Статуя Давида была сделана из большого куска

мрамора.**порфир** м парфир м [parˈfir]Скульптурныя творы з **парфіру** былі

распаўсюджаны ў старажытным Егіпце.

Скульптурные произведения из **порфира** были

распространены в древнем Египте.

серебро с срэбра н [ˈsrebra]Тры абстрактныя скульптуры былі адліты са **срэбра**.

Три абстрактные скульптуры были отлиты из

серебра.**слоновая кость** ж слановая кость ж [slaˈnovaja

ˈkostka]

У наш час продаж **слановай косткі** ў шматлікіх

краінах забаронены.

В наше время продажа **слоновой кости** во многих

странах запрещена.

стекло с шкло н [ʃklo]Вы калі-небудзь бачылі статуя, зробленую са **шкла**?

Вы когда-нибудь видели статуя, сделанную из

стекла?**твёрдая древесина** ж цвёрдая драўніна ж

[ˈtvʲordaja drawˈnʲina]

Я пакажу вам цудоўныя афрыканскія статуі з

цвёрдай драўніны.

Я покажу вам замечательные африканские статуи из

твёрдой древесины.

СРЁДСТВА ЖИВОПИСИ

СРОДКІ ЖЫВАПІСУ [ˈsrodkʲ ˈzyvapʲisu]

акварель ж акварэль ж [akvaˈrelʲ]Мастак працаваў над **акварэллю**, карыстаючыся

круглым пэндзлем.

Художник работал над **акварелью**, пользуясь

круглой кистью.

акриловая краска ж акрылавая фарба ж

[akˈrylavaja ˈfarba]

У **акрылавых фарбаў** час высыхання меншы, чым

у алейных.

У **акриловых красок** время высыхания меньше,

чем у масляных.

граффити с графіці н [ˈhʲraʃʲitʲi]Некаторыя лічаць, што сучаснае **графіці**

рэвалюцыйна.

Некоторые считают, что современное **граффити**

революционно.

гуашь ж гуаш ж [hʲuˈaʃ]**Гуаш** адрозніваецца ад акварэлі.**Гуашь** отличается от акварели.**масло** с алей м [aˈlʲej]Я пішу **алеям** на палатне.Я пишу **маслом** на холсте.**пастель масляная** ж пастэль алейная ж [pasˈtelʲ

aˈlʲejnaja]

Алейная пастэль мае мяккую кансістэнцыю.**Масляная пастель** имеет мягкую консистенцию.**пастель сухая** ж пастэль сухая ж [pasˈtelʲ suˈxaja]Малюнак намалёваны **сухой пастэллю**.Рисунок нарисован **сухой пастелью**.

тэмпера ж тэмпера ж [ˈtemp'era]

У свой час **тэмпера** была самым папулярным сродкам для стварэння вялікіх карцін.

В сваё время **тэмпера** была самым папулярным сродкам для стварэння большых картин.

фрэска ж фрэска ж [ˈfreska]

Фрэска – гэта карціна, напісаная на сцяне.

Фреска – это картина, написанная на стене.

чэрніла мн чэрніла н [ˈtʃarˈnila]

Гэта намалявана **чэрніламі**?

Это нарисовано **чернилами**?

эмалевая краска ж эмалевая фарба ж [eˈmalʲevaja ˈfarba]

Эмалевая фарба лепш за ўсё падыходзіць для палатна і керамікі.

Эмалевая краска лучше всего подходит для холста и керамики.

энкаўстыка ж энкаўстыка ж [enˈkawstyka]

Жывапіс **энкаўстыкай** выконваецца з выкарыстаннем разгарэтага пчалінага воску.

Живопись **энкаустикой** выполняется с использованием разогретого пчелиного воска.

ЖАНЫ І НАПРАВЛЕННЯ ЖЫВОПІСІ

ЖАНЫ І КІРУНКІ ЖЫВАПІСУ [ˈzanry j kiˈrunki ˈzyvapisu]

абстракцыйнізм м абстракцыянізм м

[apstrakˈtɕijaˈnizm]

“Чорны квадрат” Малевіча – гэта прыклад

абстракцыянізму.

“Чёрный квадрат” Малевича – это пример

абстракционизма.

анималистическая живопись ж анімалістычны жывапіс м [animalisˈtytʃny ˈzyvapis]

Яна спецыялізавалася на **анімалістычным жывапісе**.

Она специализировалась на **анималистической живописи**.

батальная живопись ж батальны жывапіс м

[baˈtalʲny ˈzyvapis]

Мне падабаецца **батальны жывапіс**.

Мне нравится **батальная живопись**.

бытовая живопись ж побытавы жывапіс м

[ˈpobytavʲy ˈzyvapis]

У мяне ёсць кніга пра гісторыю **побытавага жывапісу**.

У меня есть книга об истории **бытовой живописи**.

импрессионизм м імпрэсіянізм м [impresijaˈnizm]

Парыж быў цэнтрам **імпрэсіянізму**.

Париж был центром **импрессионизма**.

мариністыка ж марыністыка ж [maryˈnistyka]

Ён быў майстрам **марыністыкі**.

Он был мастером **маринистики**.

натюрморты м нацюрморт м [natʲʊrˈmort]

На **нацюрморце** намаляваны апельсін і лімон у парцэлянавай чашы.

На **натюрморте** изображены апельсин и лимон в фарфоровой чаше.

пейзаж м пейзаж м [pʲejˈzaʃ]

Я вучуся пісаць **пейзажы**.

Я учусь писать **пейзажи**.

портрэт м партрэт м [partˈret]

Партрэт Моны Лізы – найзнакаміцейшая карціна ў свеце.

Портрет Моны Лизы – самая знаменитая картина в мире.

религи́озная живопись ж рэлігійны жывапіс м [relʲiˈhijny ˈzyvapis]

Гэтая частка музея прысвечана **рэлігійнаму жывапісу**.

Эта часть музея посвящена **религиозной живописи**.

сюрреализм м сюррэалізм м [sʲurreaˈlizm]

Добры твор **сюррэалізму** павінен дзівіць гледача.

Хорошее произведение **сюрреализма** должно удивлять зрителя.

анти́чный л антычны *прым* [anˈtʲyʃny]

Што вы ведаеце пра **антычныя** скульптуры?

Что вы знаете об **античных** скульптурах?

класси́ческий л класічны *прым* [klaˈsʲitʃny]

Гэта – **класічны** ўзор абстракцыянізму.

Это – **классический** образец абстракционизма.

реали́стичный л рэалістычны *прым* [realisˈtyʃny]

Узыход сонца на гэтай карціне выглядае такім

рэалістычным.

Восход солнца на этой картине выглядит таким

реалистичным.

совре́менный л сучасны *прым* [suˈʃasny]

Некаторыя **сучасныя** скульптуры выглядаюць вельмі мудрагеліста.

Некоторые **современные** скульптуры выглядят весьма причудливо.

средневеко́вый л сярэднявечны *прым*

[sʲarednʲaˈvʲeʃny]

Іеранім Босх быў **сярэднявечным** мастаком.

Иероним Босх был **средневековым** художником.

высека́ть г высякаць дз [vysʲaˈkatʲ]

Скульптар **высякае** барэльеф.

Скульптор **высекает** барельеф.

лепи́ть г ляпіць дз [lʲaˈpʲitʲ]

Спачатку ты навучышся **ляпіць** маленькія статуэткі.

Вначале ты научишься **лепить** маленькие статуэтки.

отлива́ть г адліваць дз [adlʲiˈvatʲ]

Статуя будзе **адліта** ў бронзе.

Статуя будет **отлита** в бронзе.

писа́ть (карты́ну) г пісаць (карціну) дз [pʲiˈsatʲ (karˈtʲinu)]

Гэты шэдэўр быў **напісаны** 200 гадоў таму.

Этот шедевр был **написан** 200 лет назад.

рисова́ть г маляваць дз [maˈlaˈvatʲ]

Гэты мастак таксама **намаляваў** ілюстрацыі да шэрагу кніг.

Этот художник также **нарисовал** иллюстрации к ряду книг.

ПЕЧАТНЫЕ СМИ**ДРУКАВАНЫЯ СМІ** [druka'vanyja s'mi]**газета** ж газета ж [ha'z'eta]Мой брат – рэдактар шырока вядомай агульнаацыянальнай **газеты**.Мой брат – рэдактар шырока вядомай абшчэнацыянальнай **газеты**.**журнал** м часопіс м [ʃa'sopis]Гэты **часопіс** прысвечаны палітыцы.Этот **журнал** посвящён политике.**журналист** м журналіст м [ʒurna'list]З'яўляючыся **журналістам**, я цікаўлюся ўсім на свеце.Будучы **журналістом**, я цікаўлюся ўсім на свеце.**заголовок** м загаловак м [zaɦa'lovak]Ізноў у газетных **загалоўках** новы план дарожнага будаўніцтва.Вновь в газетных **заголовках** новый план дорожного строительства.**интервью** с інтэрв'ю н [inter'vu]**Інтэрв'ю** з прэзідэнтам будзе апублікавана сёння.**Інтэрв'ю** с президентом будет опубликовано сегодня.**колонка** ж калонка ж [ka'lonka]Ён піша штотыднёвую **калонку** ў цэнтральнай газеце.Он пишет еженедельную **колонку** в центральной газете.**комментарий к передовице** м каментар да перадавіцы м [kam'ien'tar da p'era'da'vity]Аўтар **каментаря да перадавіцы** часткова згодны з яе аўтарамі.Автор **комментария к передовице** частично согласен с её авторами.**корреспондент** м карэспандэнт м [karespan'dent]Наш спецыяльны **карэспандэнт** працуе ў Афрыцы.Наш специальный **корреспондент** работает в Африке.**некролог** м некралог м [n'iekra'lox]На апошняй паласе газеты вы можаце знайсці **некралогі**.На последней полосе газеты вы можете найти **некрологи**.**новости** мн навіны мн [na'viny]Апошнія **навіны** – на трэцяй старонцы.Последние **новости** – на третьей странице.**обзор** м агляд м [aɦ'liat]Вам трэба падрыхтаваць **агляд** апошніх палітычных падзей.Вам нужно подготовить **обзор** последних политических событий.**редактор** м рэдактар м [re'daktar]

Рэдактар ухваліў мае матэрыялы.

Редактор одобрил мои материалы.

редакционная статья (передовица) ж

рэдакцыйны артыкул (перадавіца) м [redak'tsyjny ar'tykul (p'era'da'vitsa)]

Рэдакцыйны артыкул у большай ступені выказвае меркаванне газеты па нейкім пытанні, чым выкладае інфармацыю.**Редакционная статья** в большей степени выражает мнение газеты по какому-то вопросу, нежели излагает информацию.**реклама** ж рэклама ж [rek'lama]Часопіс атрымлівае вялікі прыбытак дзякуючы **рэкламе**.Журнал получает большую прибыль благодаря **рекламе**.**рекламное объявление** с рэкламная аб'ява ж [rek'lamnaja ab'java]На 10-й старонцы ёсць пацешная **рэкламная аб'ява**.На 10-й странице есть забавное **рекламное объявление**.**репортёр** м рэпарцёр м [repar'ts'or]Адзін газетны **рэпарцёр** хоча з вамі паразмаўляць.Один газетный **репортёр** хочет с вами поговорить.**рецензия** ж рэцэнзія ж [re'tsen'zija]Вялікая частка **рэцэнзій** на гэтую новую кнігу – станоўчыя.Большая часть **рецензий** на эту новую книгу – положительные.**рубрика** ж рубрыка ж [rubryka]Артыкул змешчаны пад **рубрыкай** "Спартовыя навіны".Статья помещена под **рубрикой** "Спортивные новости".**светская хроника** ж свецкая хроніка ж [s'ivietkaja 'xronika]Нам варта ўключыць інфармацыю пра яго развод у **свецкую хроніку**.Нам следует включить информацию о его разводе в **светскую хронику**.**статья** ж артыкул м [ar'tykul]**Артыкул** пра беспрацоўе павінен быць даўжэйшым.**Статья** о безработице должна быть длиннее.**тематическое объявление** с тэматычная аб'ява ж [tema'tyfnaja ab'java]Да **тэматычных аб'яў** можа належыць інфармацыя пра вакантныя працоўныя месцы.К **тематическим объявлениям** может относиться информация о вакантных рабочих местах.**РАДІО І ТЕЛЕВІДЕННЕ****РАДЫЁ І ТЭЛЕБАЧАННЕ** [radyyo

j tel'e'baʃan'n'e]

ведущий программы м вядучы праграмы м [va'duʃy praɦ'ramy]**Вядучы** вітаў гасцей праграмы.**Ведущий** приветствовал гостей программы.**вещание** с вясчанне н [vaʃʃan'n'e]Радыёстанцыя пачынае **вясчанне** а 6 раніцы.Радиостанция начинает **вещание** в 6 утра.

диктор м диктар м [ˈdyktar]

Диктар пачаў чарговую зводку навін.

Диктор начал очередную сводку новостей.

кабельное телевидение с кабельнае тэлебачанне н [ˈkabelʲnəje telʲeˈbaʃanʲnʲe]

Звычайна людзям трэба плаціць, каб падпісацца на кабельнае тэлебачанне.

Обычно людям нужно платить, чтобы подписаться на кабельное телевидение.

прогноз погоды м прагноз надвор'я м [prafʲnos naˈdvorʲa]

А цяпер – **прагноз надвор'я**.

А теперь – **прогноз погоды**.

программа новостей ж праграма навін ж [prafʲrama naˈvin]

Наступная **праграма навін** будзе а 7-й гадзіне вечара.

Следующая **программа новостей** будет в 7 часов вечера.

разговорное радио с размоўнае радыё н [razˈmownəje ˈradʲyjo]

У наш час **размоўнае радыё** становіцца ўсё больш і больш важнай сілай.

В наше время **разговорное радио** становится всё более и более важной силой.

репортаж м рэпартаж м [reparˈtaʃ]

Гэта – **відэарэпартаж** пра масавыя беспарадкі.

Это – **видеорепортаж** о массовых беспорядках.

спутниковое телевидение с спадарожнікавае тэлебачанне н [spadaˈroznikavəje telʲeˈbaʃanʲnʲe]

Дзякуючы **спадарожнікаваму тэлебачанню** я магу глядзець мноства замежных тэлеканалаў.

Благодаря **спутниковому телевидению** я могу смотреть множество иностранных телеканалов.

телеканал м тэлеканал м [telʲeˈkaˈnal]

Гэта дзяржаўны **тэлеканал** ці прыватны?

Это – государственный **телеканал** или частный?

телетекст м тэлэтэкст м [telʲeˈtekst]

Ты можаш даведацца пра курс даляра праз **тэлэтэкст**.

Ты можешь узнать курс доллара через **телетекст**.

эфир м эфир м [eˈfir]

Мы будзем у **эфіры** праз пяць хвілін.

Мы будем в **эфире** через пять минут.

ИНТЕРНЕТ
ІНТЭРНЭТ [interˈnet]

агрегатор новостей м аргэгатар навін м [afreˈtatar naˈvin]

Агрэгатар навін назапашвае навінавыя загаловкі.

Агрегатор новостей накапливает новостные заголовки.

блог м блог м [blox]

У віцэ-прэзідэнта ёсць **блог** у сетцы.

У вице-президента есть **блог** в сети.

веб-страница ж вэб-старонка ж [vɛpstaˈronka]

Наведайце **вэб-старонку** нашай радыёстанцыі.

Посетите **веб-страницу** нашей радиостанции.

подкаст м падкаст м [patˈkast]

Праграму можна паглядзець праз **падкаст**.

Программу можно посмотреть через **подкаст**.

сайт м сайт м [sajt]

Сайт часопіса змяшчае шмат старых артыкулаў.

Сайт журнала содержит много старых статей.

централизованное распределение с

цэнтралізаванае размеркаванне н [ˈcentralizaˈvanəje razˈmʲerkaˈvanʲnʲe]

З дапамогай **цэнтралізаванага размеркавання**

матэрыялы сайта становяцца даступнымі на шматлікіх іншых сайтах.

С помощью **централизованного распределения** материалы сайта становятся доступными на многих других сайтах.

электронное издание с электроннае выданне н [elʲeˈktronəje vyˈdanʲnʲe]

Я ведаю **электроннае выданне**, прысвечанае афрыканскім падзеям.

Я знаю **электронное издание**, посвящённое африканским событиям.

* * * * *

ежедневный н штодзённый прым [ʃtoˈdʲonny]

“Таймс” – гэта **штодзённая** газета.

“Таймс” – это **ежедневная** газета.

ежемесячный н штомесячны прым [ʃtoˈmʲesʲatʲny]

Гэта – **штомесячны** часопіс.

Это – **ежемесячный** журнал.

еженедельный н штотыднёвы прым [ʃtotydˈnʲovy]

“Ньюсуик” – гэта **штотыднёвы** часопіс.

“Ньюсуик” – это **еженедельный** журнал.

ежечасный н штогадзінны прым [ʃtoɦaˈdʲzinny]

Гэта **штогадзінная** праграма навін даступная 24 гадзіны ў суткі.

Эта **ежечасная** программа новостей доступна 24 часа в сутки.

периодический н перыядычны прым [pʲeryjaˈduʲʲny]

Якое ў вас любімае **перыядычнае** выданне?

Какое у вас любимое **периодическое** издание?

вещать г вяшчаць дз [vʲaˈʃʲatʲ]

Тэлеканал **вяшчае** па 20 гадзін у суткі.

Телеканал **вещает** по 20 часов в сутки.

интервьюировать г інтэрв'юіраваць дз

[intervjuˈiravatiˈ]

Мы маем намер **інтэрв'юіраваць** гэтага бізнэсмэна.

Мы намерены **интервьюировать** этого бизнесмена.

информировать г інфармаваць дз [infarmaˈvatiˈ]

Мы будзем **інфармаваць** вас пра далейшае развіццё падзей.

Мы будем **информировать** вас о дальнейшем развитии событий.

рецензировать г рэцэнзаваць дз [retsenzaˈvatiˈ]

Фільм быў станоўча **адрэцэнзаваны** ў прэсе.

Фильм был положительно **отрецензирован** в прессе.

показывать г паказваць дз [paˈkazvatiˈ]

Дыскусію **пакажуць** па тэлевізары заўтра.

Дискуссию **покажут** по телевизору завтра.

ЛЁТНИЕ ВИДЫ СПОРТА ЛЕТНІЯ ВИДЫ СПОРТУ [ˈlʲetnija ˈvidy ˈsportu]

баскетбол м баскетбол м [bask'ed'bol]

Ён досыць высокі, каб гуляць у **баскетбол**.

Он достаточно высок, чтобы играть в **баскетбол**.

бейсбол м бейсбол м [b'ejz'bol]

Бейсбол – гэта спартыўная гульня, у якую гуляюць бітай і мячом.

Бейсбол – это спортивная игра, в которую играют битой и мячом.

бокс м бокс м [boks]

Бокс – гэта спартыўнае адзінаборства.

Бокс – это спортивное единоборство.

водное поло с воднае пола н [ˈvodnaje ˈpola]

Воднае пола – гэта водны камандны від спорту.

Водное поло – это водный командный вид спорта.

волейбол м валеібол м [val'ej'bol]

Валеібол – гэта від спорту, у якім шэсць гульцоў кожнай з каманд падзелены сеткай.

Волейбол – это вид спорта, в котором шесть игроков каждой из команд разделены сеткой.

вольная борьба ж вольная барацьба ж [ˈvol'naja baradz'ba]

Вольная барацьба – алімпійскі від спорту.

Вольная борьба – олимпийский вид спорта.

гандбол м гандбол м [band'bol]

Каманда па **гандболе** складаецца з 7 гульцоў.

Команда по **гандболу** состоит из 7 игроков.

гребля академическая ж веславанне акадэмічнае н [viesla'van'n'e akade'mitŋnaje]

Гоначныя лодкі для **акадэмічнага веславання** доўгія і вузкія.

Гоночные лодки для **академической гребли** длинные и узкие.

гребля на байдарках и каноэ ж веславанне на байдарках і каное н [viesla'van'n'e na baj'darkax i ka'noe]

Веславанне на байдарках і каное праводзіцца на спакойнай вадзе.

Гребля на байдарках и каноэ проводится на спокойной воде.

греко-римская борьба ж грэка-рымская барацьба ж [ˈfɾekaˈrɨmskaja baradz'ba]

Грэка-рымскай барацьбой займаюцца па ўсім свеце.

Греко-римской борьбой занимаются по всему миру.

дзюдо с дзюдо н [dʒu'do]

Дзюдо з'явілася ў Японіі.

Дзюдо появилось в Японии.

конный спорт м конны спорт м [ˈkonny sport]

Выездка – гэта адна з дысцыплін **коннага спорту**.

Выездка – это одна из дисциплин **конного спорта**.

лёгкая атлетика ж лёгкая атлетыка ж [ˈlʲoʊkaja at'letyka]

Лёгкая атлетыка – гэта сукупнасць спартыўных дысцыплін.

Лёгкая атлетика – это совокупность спортивных дисциплин.

настольный теннис м настольны тэніс м [nas'tol'ny tennis]

Настольны тэніс таксама вядомы як пінг-понг.

Настольный теннис также известен как пинг-понг.

плавание с плаванне н [ˈplavan'n'e]

Ён – член нашай каманды па **плаванні**.

Он – член нашей команды по **плаванию**.

прыжки в воду мн скачкі ў вадку мн [skaf'ki w va'du]

Скачкі ў вадку – частка Алімпійскіх гульняў.

Прыжки в воду – часть Олимпийских игр.

спортивная гимнастика ж спартыўная гімнастыка ж [spar'tywnaja him'nastyka]

Спартыўная гімнастыка – папулярны відовішчны від спорту.

Спортивная гимнастика – популярный зрелищный вид спорта.

стрелковый спорт м стралковы спорт м [stral'kovy sport]

Яна – чэмпіёнка свету па **стралковым спорце**.

Она – чемпионка мира по **стрелковому спорту**.

стрельба из лука ж стральба з лука ж [stral'i'ba z 'luka]

Гэта – лук для сучаснай **стральбы з лука**.

Это – лук для современной **стрельбы из лука**.

теннис м тэніс м [ˈtenis]

Уімблдон – гэта найстарэйшы турнір па **тэнісе** ў свеце.

Уимблдон – это самый старый турнир по **теннису** в мире.

тяжелая атлетика ж цяжкая атлетыка ж [ˈtʲsʲajkaja at'letyka]

Ён – самы знакаміты алімпійскі чэмпіён па **цяжкай атлетыцы**.

Он – самый знаменитый олимпийский чемпион по **тяжелой атлетике**.

фехтование с фехтаванне н [fɛxta'van'n'e]

У сучасным **фехтаванні** выкарыстоўваюцца тры віды зброі – рапіра, шпага і шабля.

В современном **фехтовании** используются три вида оружия – рапира, шпага и сабля.

футбол м футбол м [fud'bol]

Футбол – самы папулярны від спорту ў свеце.

Футбол – самый популярный вид спорта в мире.

хоккей на траве м хакей на траве м [xə'kʲej na tra'vʲe]

Хакей на траве папулярны ў Вялікабрытаніі, Пакістане і Індыі.

Хоккей на траве популярен в Великобритании, Пакистане и Индии.

художественная гимнастика ж мастацкая гімнастыка ж [mas'tatskaja him'nastyka]
Мастацкай гімнастыкай займаюцца дзяўчыны.
 Художественной гимнастикой занимаются девушки.

ЗІМНІЕ ВІДЫ СПОРТА ЗІМНІЯ ВІДЫ СПОРТУ [zimnija 'vidy 'sportu]

биатлон м біятлон м [bijat'lon]
 Я люблю глядзець спаборніцтвы па **біятлоне**.
 Я люблю смотреть соревнования по **биатлону**.

бобслей м бабслей м [bap'sil'ej]
Бабслей – гэта зімні від спорту, прыдуманы ў 1860-х гадах.
Бобслей – это зимний вид спорта, придуманный в 1860-х годах.

горнолыжный спорт м гарналыжны спорт м [harna'lyzny sport]
 Хуткасны спуск – гэта дысцыпліна **гарналыжнага спорту**.
 Скоростной спуск – это дисциплина **горнолыжного спорта**.

кёрлинг м кёрлінг м ['k'orlinx]
 Гэтыя паліраваныя гранітныя камяні выкарыстоўваюцца ў **кёрлінгу**.
 Эти полированные гранитные камни используются в **кёрлинге**.

канькобежный спорт м канькабежны спорт м [kan'ka'b'iezny sport]
 Кубак свету па **канькабежным спорце** арганізуецца штогод.
 Кубок мира по **канькобежному спорту** организуется ежегодно.

лыжные гонки мн лыжныя гонкі мн ['lyznyja 'honki]
 Я прыму ўдзел у спаборніцтвах па **лыжных гонках**.
 Я приму участие в соревнованиях по **лыжным гонкам**.

прыжкі з трампліна мн скачкі з трампліна мн [skaf'ki s tramp'lina]
Скачкі з трампліна – небяспечны спорт.
Прыжкі з трампліна – опасный спорт.
санны спорт м санны спорт м ['sanny sport]
 Спаборніцтвы па **санным спорце** адбудуцца заўтра.
 Соревнования по **санному спорту** состоятся завтра.

скелетон м скелетон м [sk'elie'ton]
Скелетон вельмі даступны для аматараў.
Скелетон очень доступен для любителей.
сноубординг м сноўбордынг м [snow'bordynx]
Сноўбордынг – гэта адносна новая спартыўная дысцыпліна.
Сноубординг – это относительно новая спортивная дисциплина.

фигурное катание с фігурнае катанне н [fi'furnaje ka'tan'nie]
Фігурнае катанне – вельмі прыгожы від спорту.
Фигурное катание – очень красивый вид спорта.

фристайл м фрыстайл м [frys'tajl]
Фрыстайл пачалі ўспрымаць сур'ёзна ў 1960-х гадах.
Фристайл начали воспринимать всерьёз в 1960-х годах.

хоккей с мячом м хакей з мячом м [xa'kiej z m'a'čom]
Хакей з мячом вельмі папулярны ў Швецыі і Расіі.
Хоккей с мячом очень популярен в Швеции и России.

хоккей с шайбой м хакей з шайбай м [xa'kiej f 'ajbaj]
 Гэты спартовец – адзін з самых знакамітых варатарыў у **хакеі з шайбай**.
 Этот спортсмен – один из самых знаменитых вратарей в **хоккее с шайбой**.

шорт-трэк м шорт-трэк м [ʃor'trek]
 Каток для **шорт-трэка** такога ж памеру, як хакейнай пляцоўка.
 Каток для **шорт-трека** такого же размера, как хоккейная площадка.

* * * * *

быстрый п хуткі прым ['xutki]
 Мой сябар – **найхутэйшы** бягун нашай каманды.
 Мой друг – самый **быстрый** бегун нашей команды.

знаменитый п знакаміты прым [znaka'mity]
 Мой старэйшы брат – **знакаміты** спартовец.
 Мой старший брат – **знаменитый** спортсмен.

меткий п трапны прым ['trapny]
 Ён – фантастычна **трапны** стралок.
 Он – фантастически **меткий** стрелок.

олимпийский п алімпійскі прым [alim'pjski]
 Я хачу быць **алімпійскім** чэмпіёнам.
 Я хочу быть **олимпийским** чемпионом.

сильный п моцны прым ['moŋny]
 Я лічу, што наша каманда **наймацнейшая**.
 Я считаю, что наша команда самая **сильная**.

бежать з бегчы дз ['b'exʃu]
 Бегуны **беглі** апошні круг.
 Бегуны **бежали** последний круг.

метать з кідаць дз ['kidaʃ]
 Спартовец **кінуў** кап'ё на 98 метраў.
 Спортсмен **метнул** копье на 98 метров.

играть з гуляць дз [hu'liatʃ]
 Заўтра наша каманда **гуляе** першы матч сезона.
 Завтра наша команда **играет** первый матч сезона.

состязаться з спаборнічаць дз [spa'borniʃatsʃ]
 Каб **спаборнічаць** у прафесійным спорце, трэба мець сілу волі.
 Чтобы **состязаться** в профессиональном спорте, нужно иметь силу воли.

установить рекорд з устанавіць рэкорд дз [ustana'vitʃ re'kort]
 Ён спрабуе **ўстанавіць** новы сусветны **рэкорд**.
 Он пытается **установить** новый мировой **рекорд**.

ИНФРАСТРУКТУРА

ИНФРАСТРУКТУРА [infrastruk'tura]

бегова́я доро́жка ж беговая дорожка ж [b'ieɦa'vaja da'roʃka]Футбольное поле окружено **беговой дорожкой**.
Футбольное поле окружено **беговой дорожкой**.**вмести́мость** ж ёмистасць ж [ʲomistas'tsʲ]**Ёмистасць** гэтага стадыёна – 90 000 чалавек.**Вместимость** этого стадиона – 90 000 человек.**газо́н** м газон м [ɦa'zɔn]Стан **газона** ідэальны.Состояние **газона** идеально.**громкоговори́тель** м гучнагаварыцель м

[ɦuŋɦaɦava'ryts'elʲ]

Стадыён мае 6 сістэм **гучнагаварыцеляў**.Стадион имеет 6 систем **громкоговорителей**.**зал трофе́ев** м зала трафеяў ж [ʲzala tra'fʲejaw]Цырымонія прайшла ў **зале трафеяў**.Церемония прошла в **зале трофеев**.**комментато́рская ка́бина** ж каментатарская

кабіна ж [kam'ɛn'tatarskaja ka'bina]

Мне спадабаўся від з **каментатарскай кабіны**.Мне понравился вид из **комментаторской кабины**.**кры́ша** ж дах м [dax]**Дах** не накрывае ўсё поле.**Крыша** не накрывает всё поле.**купо́л** м купал м [ˈkupal]Стадыён мае ўражальны высокі **купол**.Стадион имеет впечатляющий высокий **купол**.**ле́стница** ж лесвіца ж [ˈlʲesʲɪvʲɪtʲa]**Лесвіца** вядзе на сектар 7.**Лестница** ведёт на сектор 7.**ло́жа VIP** ж ложа VIP ж [ˈloʒa vip]Прэзідэнт будзе знаходзіцца ў **цэнтральнай****VIP-ложы**.Президент будет находиться в **центральной****VIP-ложе**.**ло́жа прэ́ссы** ж ложа прэсы ж [ˈloʒa ˈpresy]**Ложа прэсы** перапоўнена.**Ложа прессы** переполнена.**освети́тельная сто́йка** ж асвятляльная стойка ж

[asʲɪvatʲˈlaʲlnaja ˈstojka]

Вялікі стадыён звычайна мае чатыры **асвятляльныя**
стойкі.Большой стадион обычно имеет четыре
осветительные стойки.**по́ле** с поле н [ˈpoʲlʲe]Памер **поля** на стадыёне – 105 на 69 метраў.Размер **поля** на стадионе – 105 на 69 метров.**пье́дестал по́чета** м п'едэстал гонару м [pjedest'al

'ɦonaru]

Пераможца накіраваўся да **п'эдэстала гонару**.Победитель направился к **пьедесталу почёта**.**раздева́лка** ж раздзявальня ж [raz'dzia'val'nʲa]У **раздзявальні** трэнер даў камандзе новыя
ўказанні.В **раздевалке** тренер дал команде новые указания.**ряд сиде́ний** м рад сядзенняў м [rad sʲa'dzʲen'nʲaw]Колькі тут усяго **радоў сядзенняў**?Сколько тут всего **рядов сидений**?**сиде́нье** с сядзенне н [sʲa'dzʲen'nʲe]Вольных **сядзенняў** няма.Свободных **сидений** нет.**табло́** с табло н [tab'lo]Новае **табло** ўдвая большае за ранейшае.Новое **табло** вдвое больше прежнего.**трибу́на** ж трибуна ж [try'buna]**Трибуны** ўжо поўныя.**Трибуны** уже полны.**ча́ша с олимпиа́йским огнём** ж чаша з

алімпійскім агнём ж [ˈtʃaʃa z alim'pijskim af'nʲom]

На стадыёне ёсць велізарная **чаша з алімпійскім**
агнём.На стадионе имеется огромная **чаша с**
олимпийским огнём.**эскала́тор** м эскалатар м [eska'latar]Агульная даўжыня **эскалатараў** на гэтым стадыёне –
400 метраў.Общая длина **эскалаторов** на этом стадионе –
400 метров.ЛЕГКОАТЛЕТИЧЕСКОЕ ОБОРУДОВАНИЕ
И ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

ЛЁГКААТЛЕТЫЧНАЕ АБСТАЛЯВАННЕ

І ПРЫЛАДДЗЕ [ˈlʲoʃkaatlʲe'ty'fnaje

apstal'a'van'nʲe j pry'laddzʲe]

барье́р м бар'ер м [bar'jer]Бегунам трэба пераскокаваць праз **бар'еры**.Бегунам нужно перепрыгивать через **барьеры**.**брусо́к отта́лкивания** м брусок адштурхвання м

[bru'sok at'ʃturxvan'nʲa]

Такія **брускі адштурхвання** выкарыстоўваюцца ў
скачках у даўжыню і ў патройным скачку.Такие **бруски отталкивания** используются в
прыжках в длину и в тройном прыжке.**дыск** м дыск м [dysk]**Диск** ваżyць 2 кілаграмы.**Диск** весит 2 килограмма.**измери́тельное устро́йство** с вымяральная

прылада ж [vym'a'ral'naja pry'lada]

Гэтая **вымяральная прылада** вымярае адлегласці
ад 300 да 620 см.Это **измерительное устройство** измеряет
расстояния от 300 до 620 см.**копье́** с кап'ё н [kap'jo]Даўжыня **кап'я** прыкладна 2,5 метры.Длина **копья** примерно 2,5 метра.

круг для метання м круг для кідання м [krux dl'a ki'dan'n'a]

Гэта – **круг для кідання** з падвойнай металічнай сеткай.

Это – **круг для метания** с двойной металлической сеткой.

мат для приземлення м мата для прыжамлення ж [ˈmata dl'a pryz'am'len'n'a]

Мата для прыжамлення напоўнена паралоном.

Мат для приземления наполнен поролоном.

мóлот для метання м молат для кідання м [ˈmolat dl'a ki'dan'n'a]

Такі **молат** насамрэч уяўляе сабою шар.

Такой **молот** на самом деле представляет собой шар.

плáнка ж планка ж [ˈplanka]

Планка зроблена са шкловалакна.

Планка сделана из стекловолокна.

стáртвая колóдка ж стартавая калодка ж [ˈstartavaja kaˈlotka]

Стартавая калодка дапамагае бегуну пачаць бег.

Стартовая колodka помогает бегуну начать бег.

стáртво́ый пистолéт м стартавы пісталет м [ˈstartavy pistaˈlet]

У **стартавых пісталетах** выкарыстоўваюцца халастыя патроны.

В **стартowych пистолетах** используются холостые патроны.

стелла́ж для шесто́в м стэлаж для шастоў м [steˈlaʃ dl'a ʃasˈtɔw]

Ён узяў шост са **стэлажа для шастоў**.

Он взял шест со **стеллажа для шестов**.

теле́жка ж каляска ж [kaˈliːaska]

Каляска была нагружана спартыўным інвентаром.

Тележка была нагружена спортивным инвентарём.

флажо́к судзьі м флажок суддзі м [flaˈzɔk suˈdʑɪ]

Вось **флажкі суддзі** – белы, чырвоны і жоўты.

Вот **флажки судьи** – белый, красный и жёлтый.

фотофíніш м фотафініш м [fotaˈfiniʃ]

Бегавая дарожка абсталявана сучаснымі прыладамі **фотафінішу**.

Беговая дорожка оснащена современными устройствами **фотофиниша**.

шест м шост м [ʃost]

Найдаўжэйшы **шост** мае даўжыню 5,20 метра.

Самый длинный **шест** имеет длину 5,20 метра.

эстафе́тная па́лочка ж эстафетная палачка ж [estaˈfietnaja ˈpalatʃka]

Эстафетную палачку выкарыстоўваюць у эстафетах.

Эстафетную палочку используют в эстафетах.

ядро́ для толка́ния с ядро для штурхання н [jadˈro dl'a ʃturˈchanˈn'a]

У мужчынскіх спаборніцтвах **ядро для штурхання** ваżyць 7,26 кілаграма.

В мужских соревнованиях **ядро для толкания** весит 7,26 килограмма.

ящик у́бора шеста́ м скрыня ўпора шаста ж [ˈskrynʲa ˈwpɔra ʃasˈta]

Скрыня ўпора шаста зроблена з алюмінію.

Ящик упора шеста сделан из алюминия.

вместительный п ёмісты *прым* [ˈjomisty]

Які стадыён самы **ёмісты** ў свеце?

Какой стадион самый **вместительный** в мире?

кры́тый п крыты *прым* [ˈkryty]

Спаборніцтвы павінны праводзіцца на **крытым** стадыёне.

Соревнования должны проводиться на **крытом** стадионе.

ова́льный п авальны *прым* [aˈvalʲny]

Калі трыбуны акружаюць увесь стадыён, то ён прымае **авальную** форму.

Если трибуны окружают весь стадион, то он принимает **овальную** форму.

огро́мный п велізарны *прым* [vʲeliˈzarny]

Які **велізарны** стадыён!

Какой **огромный** стадион!

четырёхуго́льный п чатырохвугольны *прым* [ʧatyˌroxvuˈholʲny]

Футбольнае поле мае **чатырохвугольную** форму.

Футбольное поле имеет **четырёхугольную** форму.

боле́ть (о спор́тивных боле́льщиках) г балець (пра спартыўных балельшчыкаў) дз [baˈlietʲ (pra spaˈrʲtywnyx baˈlielʲʃykaw)]

За якую каманду ты **балееш**?

За какую команду ты **болеешь**?

запо́лнять г запаўняць дз [zapawˈniatʲ]

Стадыён быў **запоўнены** 20 000 заўзятараў.

Стадион был **заполнен** 20 000 болельщиков.

лико́вать г трыумфаваць дз [tryumfaˈvatʲ]

Заўзятары **трыумфавалі**.

Болельщики **ликовали**.

сканді́ровать г скандаваць дз [skandaˈvatʲ]

Людзі **скандавалі**: “Наперад, наперад!”

Люди **скандировали**: “Вперёд, вперёд!”

собира́ться г збірацца дз [zʲibiˈratʲsa]

Тысячы людзей **сабраліся** на стадыёне, каб паглядзець матч.

Тысячи людей **собрались** на стадионе, чтобы посмотреть матч.

СТРАНЫ КРАІНЫ [kra'iny]

Австра́лія ж Аўстра́лія ж [aws'tralija]

Аўстра́лія – шостая па памерах краіна ў свеце.

Австра́лія – шестая по размерам страна в мире.

Бразы́лія ж Бразі́лія ж [bra'zilija]

Людзі ў **Бразі́ліі** гавораць на партугальскай мове.

Люди в **Бразилии** говорят на португальском языке.

Вялікабры́танія ж Вялікабрытанія ж

[vʲa,likabry'tanija]

Англія – асноўная частка **Вялікабрытаніі**.

Англия – основная часть **Великобритании**.

Герма́нія ж Герма́нія ж [h'er'manija]

Герма́нія – высокаразвітая краіна.

Германия – высокоразвитая страна.

Да́нія ж Да́нія ж [ˈdanija]

Капенгаген – сталіца **Да́ніі**.

Копенгаген – столица **Дании**.

Егі́пет м Eripet м [je'hipjet]

Егі́пет – гэта краіна ў паўночна-ўсходняй Афрыцы.

Египет – это страна в северо-восточной Африке.

Інды́я ж Інды́я ж [ˈindyja]

Інды́я мае трэцяе па велічыні войска ў свеце.

Индия располагает третьей по величине армией в мире.

Іспאַ́нія ж Іспאַ́нія ж [is'panija]

Іспאַ́нія – канстытуцыйная манархія.

Испания – конституционная монархия.

Іта́лія ж Іта́лія ж [i'talija]

Сталіца **Іта́ліі** – Рым.

Столица **Италии** – Рим.

Кана́да ж Кана́да ж [ka'nada]

Прырода **Кана́ды** падобная да расійскай прыроды.

Природа **Канады** похожа на российскую природу.

Кіта́й м Кітай м [ki'taj]

Я бываў у **Кітаі** два разы.

Я бывал в **Китае** два раза.

Мэксы́ка ж Мексы́ка ж [ˈm'eksika]

Мексы́ка размешчана паміж Ціхім акіянам і

Мексыканскім залівам.

Мексика расположена между Тихим океаном и

Мексиканским заливом.

Ніге́рыя ж Ніге́рыя ж [ni'h'eryja]

Паўночная частка **Ніге́рыі** перанаселена.

Северная часть **Нигерии** перенаселена.

Нідэрла́нды мн Нідэрла́нды мн [nider'landy]

Іншая назва **Нідэрла́ндаў** – Галандыя.

Другое название **Нидерландов** – Голландия.

Россы́я ж Расы́я ж [ra'sija]

Расы́я – найвялікшая краіна ў свеце.

Россия – самая большая страна в мире.

Саўдоўская Ара́вія ж Саудаўская Аравія ж

[sa'udawskaia a'ra'vija]

Саудаўская Аравія – абсалютная манархія.

Саудовская Аравия – абсолютная монархия.

Соедзі́нныя Шта́ты Аме́рыкі мн Злучаныя

Штаты Амерыкі мн [ˈzluʃʲanya ˈʃtaty a'm'eryki]

Злучаныя Штаты Амерыкі – найбагацейшая краіна ў свеце.

Соединённые Штаты Америки – самая богатая страна в мире.

Фра́нцыя ж Францы́я ж [ˈfrantsyja]

Францы́я – член Еўрапейскага саюза.

Франция – член Европейского союза.

Чэ́хія ж Чэ́хія ж [ˈtʃexija]

Чэ́хія раней была часткай Чэхаславакіі.

Чехия раньше была частью Чехословакии.

Япо́нія ж Япо́нія ж [ja'ponija]

Япо́нія – астраўная дзяржава ва ўсходняй Азіі.

Япония – островное государство в восточной Азии.

НАРО́ДЫ НАРО́ДЫ [na'rody]

амерыка́нец м амерыка́нец м [am'ery'kan'ets]

Афіцыйна я цяпер **амерыканец**.

Официально я теперь **американец**.

англіча́нін м англіча́нін м [anfil'i'ʃanin]

Ён **англіча́нін** ці валіец?

Он **англичанин** или валлиец?

ара́б м ара́б м [a'rab]

У наш час **арабы** населяюць шмат краін.

В наше время **арабы** населяют много стран.

вьетна́мец м вьетна́мец м [vj'et'nam'ets]

В'етнамцы нанеслі паразу амерыканцам у вайне.

Вьетнамцы нанесли поражение американцам в войне.

голлáндец м галандзец м [ha'landz'ets]

Ён **галандзец**, жыве ў Амстэрдаме.

Он **голландец**, живёт в Амстердаме.

датчанін м датчанін м [daɫʃ'ʃanin]

Датчанін – гэта грамадзянін Даніі.

Датчанін – это гражданин Дании.

еврэй м габрэй м [ɣa'bɾej]

Вялікі Альберт Эйнштэйн быў германскім **габрэем**.

Великий Альберт Эйнштейн был германским

евреем.

іранец м іранец м [i'ran'ɛts]

Ён паехаў у Іран таму, што ён **іранец**.

Он поехал в Иран потому, что он **иранец**.

ірландзец м ірландзец м [i'r'lan'dz'ɛts]

Ён не англічанін, ён **ірландзец**.

Он не англичанин, он **ирландец**.

іспанец м іспанец м [is'pan'ɛts]

Апроч **іспанцаў** у Іспаніі ёсць некаторыя іншыя народы.

Помимо **испанцев** в Испании есть некоторые другие народы.

італьянец м італьянец м [ital'jan'ɛts]

Як любы **італьянец**, ён любіць спяваць і танчыць.

Как любой **итальянец**, он любит петь и танцевать.

казах м казах м [ka'zax]

Яна – **казашка**, але жыве ва Узбекістане.

Она – **казашка**, но живёт в Узбекистане.

кітаец м кітаец м [ki'tajɛts]

Адзін з маіх знаёмых – **кітаец**.

Один из моих знакомых – **китаец**.

немец м немец м ['nem'ɛts]

Я не ведаў, што ён **немец**.

Я не знал, что он **немец**.

пакістанец м пакістанец м [pakis'tan'ɛts]

Даволі шмат **пакістанцаў** жывуць у Вялікабрытаніі.

Довольно много **пакистанцев** живут в Великобритании.

рускі м рускі м ['ruski]

Яны – **рускія**.

Они – **русские**.

француз м француз м [fran'tsuz]

Мяркуючы па акцэнце, я думаю, што ён **француз**.

Судя по акценту, я думаю, что он **француз**.

цыган м цыган м [ɥy'ʃan]

Цыгане жывуць у шматлікіх краінах.

Цыгане живут во многих странах.

шатландзец м шатландзец м [ʃat'lan'dz'ɛts]

Ён – **шатландзец** з Глазга.

Он – **шотландец** из Глазго.

япóнец м японец м [ja'pon'ɛts]

Я не магу адрозніць **японца** ад карэйца.

Я не могу отличить **японца** от корейца.

густонаселённый п густанаселены прым

[.ɦustana'sʲel'ɛny]

Непал – вельмі **густанаселеная** краіна.

Непал – очень **густонаселённая** страна.

малочисленный п малалікі прым [mala'likʲi]

Там пражываюць розныя **малалікія** народы.

Там проживают различные **малочисленные** народы.

национальный п нацыянальны прым [natɕja'nal'ny]

Ты ведаеш, што такое **нацыянальная** самабытнасць?

Ты знаешь, что такое **национальная** самобытность?

цивилизovaný п цывілізаваны прым

[ɥyviliza'vany]

Цяпер гэтая краіна па-сапраўднаму **цывілізаваная**.

Теперь эта страна по-настоящему **цивилизованная**.

этнический п этнічны прым [et'niɥny]

У Індыі шмат **этнічных** груп.

В Индии много **этнических** групп.

населять г населяць дз [nas'ʲa'lʲatsʲ]

Англасаксы **насяляюць** Брытанію з часоў ранняга Сярэднявечча.

Англосаксы **населяют** Британию со времён раннего Средневековья.

процветать г квітнець дз [kvit'niɛtsʲ]

Кітайская эканоміка **квітнее**.

Китайская экономика **процветает**.

развиваться г развівацца дз [raz'ivʲa'tsʲa]

Краіна хутка **развіваецца**.

Страна быстро **развивается**.

сокращаться г скарачацца дз [skara'ɥʲatʲsa]

У апошнія гады насельніцтва гэтай краіны **скарачаецца**.

В последние годы население этой страны **сокращается**.

увеличиваться г павялічвацца дз [pavʲa'liɥvatʲsa]

Насельніцтва сталіцы хутка **павялічваецца**.

Население столицы быстро **увеличивается**.

ТЭХНІКА

ТЭХНІКА ['texnika]

автокран м аўтакран м [awta'kran]На будоўлю уехаў **аўтакран**.На стройку въехал **автокран**.**бетономешалка** ж бетонаяшалка ж [b'e.tonam'a'falka]У тыповай **бетонаяшалцы** выкарыстоўваецца вярчальны барабан для змешвання кампанентаў. В типичной **бетономешалке** используется вращающийся барабан для смешивания компонентов.**бульдозер** м бульдозер м [bul'doz'er]**Бульдозер** пхаў вялікую кучу пяску.**Бульдозер** толкал большую кучу песка.**буравая машына** ж буравая машына ж [bura'vaja ma'fyna]**Буравую машыну** выкарыстоўваюць, каб рабіць адтуліны ў грунце.**Буравую машыну** используют, чтобы проделывать отверстия в грунте.**грэйдер** м грэйдэр м ['f'rejdar]**Каб стварыць плоскую паверхню, нам патрэбны грэйдар.****Чтобы создать плоскую поверхность, нам нужен грейдер.****грузовік** м грузавік м [f'ruza'vik]**Грузавік, грузаны цэглай, прыйдзе а 8-й гадзіне.****Грузовик, груженный кирпичом, придет в 8 часов.****копёр** м капар м ['kapa]**Гэты гучны шум выклікае капар.****Этот громкий шум производит копёр.****погру́зчик** м пагрузчык м [pa'f'ruʃf'f'yk]**У пагрузчыка наперадзе ёсць шырокі коўш.****У погрузчика впереди имеется широкий ковш.****подъёмник** м пад'ёмнік м [pad'jomnik]**Пяць мяхоў цэменту былі пагружаны на пад'ёмнік.****Пять мешков цемента были погружены на****подъёмник.****подъёмный кран** м пад'ёмны кран м [pad'jomny kran]**Пад'ёмны кран – гэта машына для падымання і перасоўвання цяжкіх аб'ектаў.****Подъёмный кран – это машина для подъема и перемещения тяжелых объектов.****самосвал** м самаскід м [sama's'kit]**Колькі жвіру змяшчаецца ў гэтым самаскідзе?****Сколько гравия помещается в этот самосвал?****сварочный аппарат** м зварачны апарат м [f'zvaraf'ny ara'rat]**Для будаўніцтва спатрэбіцца сама меней пяць зварачных апаратаў.****Для строительства потребуется по меньшей мере пять сварочных аппаратов.****тра́ктор** м трактар м ['traktar]**Трактор** цягнуў цяжкі трэйлер.**Трактор** тянул тяжелый трейлер.**экскаватор** м экскаватар м [ekska'vatar]**Экскаватор – машына, якая капае зямлю і перасоўвае яе ў каўшы.****Экскаватор – машина, которая роет землю и перемещает её в ковше.**

МАТЕРІАЛЫ

МАТЭРЫЯЛЫ [matery'jaly]

бетон м бетон м [b'e'ton]**Бетон – добра вядомы будаўнічы матэрыял.****Бетон – хорошо известный строительный материал.****бітум** м бітум м ['bitum]**Бітум** выкарыстоўваецца для герметызацыі плоскіх дахаў.**Битум** используется для герметизации плоских крыш.**брэвнó** с бяргвенне н [b'iar'vien'n'e]**Штабель брэвення** быў вышыней 3 метры.**Штабель брёвен** был высотой 3 метра.**брус** м брус м [brus]**Хата будзе пабудавана з бруса.****Дом будет построен из бруса.****до́ска** ж дошка ж ['dofka]**Дошкі з лістоўніцы** цяжкія і дужыя.**Доски** из лиственницы тяжелые и крепкие.**железобетон** м жалезабетон м [ʒa,ʒe'zab'e'ton]**Гэта – пляцоўка для блокаў з жалезабетону.****Это – площадка для блоков из железобетона.****кирпич** м цэгла ж ['tʃeŋla]**Тут чырвоная цэгла, а белая цэгла** вунь там.**Здесь красный кирпич, а белый кирпич** вон там.**сва́я** ж паля ж ['pa'la]**Для глыбокага падмурка патрэбныя доўгія палі.****Для глубокого фундамента нужны длинные сваи.****стеклова́та** ж шклавата ж [f'kla'vata]**Шклавата – гэта ізаляцыйны матэрыял.****Стекловата – это изоляционный материал.****черепи́ца** ж чарапіца ж [tʃara'pitsa]**Дах будзе крыты чарапіцай.****Крыша будет крыта черепицей.****ши́фер** м шыфер м [f'ʃy'f'er]**Для даху мы выбіраем шыфер.****Для кровли мы выбираем шифер.**

ТЕХНОЛО́ГИЯ СТРОИТЕЛЬСТВА

ТЭХНАЛО́ГІЯ БУДАЎНІЦТВА [texna'lofija budaw'nistva]

ка́менная кля́дка ж каменнае мураванне н [ka'm'ennaje mura'van'n'e]**Нам трэба прыгатаваць раствор для каменнага муравання.****Нам нужно приготовить раствор для каменной кладки.**

БУДАЎНІЧАЯ ПЛЯЦОЎКА [budaw'ničaja pl'a'čowka]

котлован м катлаван м [katla'van]

Якая глыбіня **катлавана**?

Какова глубина **котлована**?

монтажные работы мн мантажныя работы мн [man'taznyja ra'boty]

Монтажные работы будуць скончаны праз тыдзень.

Монтажные работы будут закончены через неделю.

планирование с планаванне н [plana'van'n'e]

Стараннае **планаванне** важна.

Тщательное **планирование** важно.

сварка ж зварка ж ['zvarka]

Хто будзе займацца **зваркай**?

Кто будет заниматься **сваркой**?

СТРОИТЕЛЬНЫЕ ПРОФЕССИИ

БУДАЎНІЧЫЯ ПРАФЕСІЯ [budaw'ničyja pra'fesij]

водитель м кіроўца м [ki'rowca]

Ён працуе на будоўлях **кіроўцам**.

Он работает на стройках **водителем**.

каменщик м муляр м ['mul'ar]

Мой дзед усё жыццё быў **мулярам**.

Мой дед всю жизнь был **каменщиком**.

крановщик м кранаўшчык м [kranaw'ščyk]

Цікава, як гэта – працаваць **кранаўшчыком**?

Интересно, каково это – работать **крановщиком**?

маляр м маляр м [ma'liar]

Я ўзначальваю брыгаду **маляроў**.

Я возглавляю бригаду **маляров**.

монтажник металлоконструкций м

мантажнік металаканструкцый м [man'taznik m'e.talakans'trukcyj]

Мы наняли спрактыкаваных **мантажнікаў металаканструкцый**.

Мы наняли опытных **монтажников металлоконструкций**.

плотник м цяслар м [ts'as'i'liar]

Цяслар – гэта чалавек, які будзе драўляныя аб'екты.

Плотник – это человек, который сооружает деревянные объекты.

прораб м прараб м [pra'rap]

Прараб адказны за ўсіх працоўных, якія тут працуюць.

Прораб ответственный за всех рабочих, которые здесь трудятся.

сварщик м зваршчык м ['zvarščyk]

Мае сябры – **зваршчыкі**.

Мои друзья – **сварщики**.

экскаваторщик м экскаватаршчык м [ekska'vatarščyk]

Экскаватаршчыку загадалі паглыбіць траншею.

Экскаваторщику велели углубить траншею.

электрик м электрык м [e'lektryk]

Электрык надзеў гумовыя пальчаткі.

Электрик надел резиновые перчатки.

* * * * *

интенсивный л інтэнсіўны *прым* [inten'siwny]

Цяпер наступіў час для самай **інтэнсіўнай** фазы будаўніцтва.

Теперь наступило время для самой **интенсивной** фазы строительства.

механизированный л механізаваны *прым* [m'e'chaniza'vany]

Новыя **механізаваныя** працэсы дапамагаюць нам будаваць аб'екты за меншы час.

Новые **механизированные** процессы помогают нам строить объекты за меньшее время.

монолитный л маналітны *прым* [mana'litny]

Мы будзем **маналітную** канструкцыю.

Мы строим **монолитную** конструкцию.

сборный л зборны *прым* ['zborny]

Збудаванне будзе пабудавана са **зборных** канструкцый.

Сооружение будет построено из **сборных** конструкций.

унифицированный л уніфікаваны *прым* [unifika'vany]

Яны выкарыстоўваюць **уніфікаваныя** жалезабетонныя элементы.

Они используют **унифицированные** железобетонные элементы.

возводить г узводзіць дз [uz'vodzi'tsi]

Хутка будзе **ўзведзены** шасцідзесяціпавярховы хмарачос.

Скоро будет **возведён** шестидесятиэтажный небоскрёб.

класть г класці дз ['klas'tsi]

Навучыся **класці** цэглу як след.

Научись **класть** кирпич как следует.

крыть (кровлей) г крыць (дах) дз [kryt'i (dax)]

На тое, каб **пакрыць дах** будынка, у нас было затрачана ўсяго 3 дні.

На то, чтобы **покрыть** здание **кровлей**, у нас ушло всего 3 дня.

планировать г планавачь дз [plana'vati]

Яны будуць **планавачь** будаўнічы праект.

Они будут **планировать** строительный проект.

строить г будаваць дз [buda'vati]

Тут **будуюць** новы шматкватэрны дом.

Здесь **строят** новый многоквартирный дом.

ИНТЕРЬЕР И ОБОРУДОВАНИЕ ІНТЭР'ЕР І АБСТАЛЯВАННЕ [inter'jer i apsta'la'van'ne]

кассовый аппарат м касавы апарат м ['kasavy
apa'rat]

Касавы апарат выбіў чэк.

Кассовый аппарат выбил чек.

контрольно-кассовый пункт м контрольна-
касавы пункт м [kant,rol'na'kasavy punkt]

У супермаркце было 12 **контрольна-касавых
пунктаў**.

В супермаркете имелось 12 **контрольно-кассовых
пунктов**.

корзина ж кошык м ['kofyk]

Я ўзяў **кошык** і пачаў шукаць тое, што мне было
патрэбна.

Я взял **корзину** и начал искать то, что мне было
нужно.

магазинная тележка ж крамная каляска ж
['kramnaja ka'laska]

Нам трэба шмат усяго, так што давай возьмем
крамную каляску.

Нам нужно много всего, так что давай возьмём
магазинную тележку.

охлаждаемый прилавок-витрина м
ахаладжальны прылавак-вітрына м [axala'dzal'ny
pry'lavak vit'ryna]

Нам патрэбны яшчэ адзін **ахаладжальны
прылавак-вітрына** для каўбас.

Нам нужен ещё один **охлаждаемый прилавок-
витрина** для колбас.

полка ж паліца ж [pa'litsa]

Я знайшоў **паліцы** з ёгуртамі.

Я нашёл **полки** с йогуртами.

проход между полками м праход паміж паліцамі
м [pra'xot pa'mif pa'litsami]

Пакупнікі павольна хадзілі туды і сюды па **праходах
паміж паліцамі**.

Покупатели медленно ходили туда и сюда по
проходам между полками.

стойка (для газет и пр.) ж стойка (для газет і інш.)
ж ['stojka (d'la ha'ziet i jinf.)]

Газетная **стойка** там.

Газетная **стойка** там.

ТИПИЧНЫЙ АССОРТИМЕНТ СУПЕРМАРКЕТА ТЫПОВЫ АСАРТЫМЕНТ СУПЕРМАРКЕТА [ty'povy asarty'm'ent sup'er'mark'eta]

алкогольные напитки мн алкагольныя напоі мн
[alka'hol'nyja na'poj]

Асартымент **алкагольных напояў** уразіў нас.

Ассортимент **алкогольных напитков** восхитил нас.

безалкогольные напитки мн безалкагольныя
напоі мн [biezalka'hol'nyja na'poj]

У аддзеле **безалкагольных напояў** ёсць усе
папулярныя брэндзі.

В отделе **безалкогольных напитков** имеются все
популярные бренды.

бобовые мн бабовыя мн [ba'bovyja]

Вось тут **бабовыя** розных відаў.

Вот здесь **бобовые** разных видов.

видеофильмы мн відэафільмы мн [videa'fil'my]

У гэтым супермаркце прадаюцца **відэафільмы?**

В этом супермаркете продаются **видеофильмы?**

газеты мн газеты мн [ha'z'ety]

Мы атрымліваем свежыя **газеты** рана ранняй.

Мы получаем свежие **газеты** рано утром.

деликатёсы мн далікатэсы мн [dalika'tesy]

Яны прапануюць добры выбар **далікатэсаў**.

Они предлагают хороший выбор **деликатесов**.

детское питание с дзіцячае харчаванне н

[dzi'ts'ia'faje xarf'a'van'ne]

Дзе я магу знайсці **дзіцячае харчаванне?**

Где я могу найти **детское питание?**

диетические продукты мн дыетычныя прадукты
мн [dije'ty'fnyja pra'dukty]

Цяпер у нашым супермаркце ёсць новы аддзел
дыетычных прадуктаў.

Теперь в нашем супермаркете есть новый отдел
диетических продуктов.

журналы мн часопісы мн [tʃa'sopisy]

Я бачу газеты, а дзе **часопісы?**

Я вижу газеты, а где **журналы?**

закуски мн закускі мн [za'kuski]

Давай купім якія-небудзь **закускі** – нахшталь
бульбяных чыпсаў.

Давай купим какие-нибудь **закуски** – вроде
картофельных чипсов.

замороженные продукты мн замарожаныя
прадукты мн [zama'rozanyja pra'dukty]

Замороженные продукты мы трымаем тут.

Замороженные продукты мы держим здесь.

книги мн кнігі мн ['knifi]

Яны прадаюць нават некаторыя папулярныя **кнігі**.

Они продают даже кое-какие популярные **книги**.

компакт-диски мн кампакт-дыскі мн [kam,pak'dyski]

Я ўбачыў стойкі з **компакт-дыскамі** і вырашыў
прагледзець іх.

Я увидел стойки с **компакт-дисками** и решил
просмотреть их.

кондитерские изделия мн кандытарскія вырабы
мн [kan'dytarskija 'vyraby]

Мае дзеці ўвесь час цягнулі мяне ў бок аддзела з
кандытарскімі вырабамі.

Мои дети всё время тянули меня в сторону отдела с
кондитерскими изделиями.

консервы мн кансервы мн [kan'si'ervy]

Я заўсёды трымаю дома запас **кансерваў**.

Я всегда держу дома запас **консервов**.

косметика ж касметыка ж [kas'i'mietyka]

Сама меней паўгадзіны яна правяла ў аддзеле **косметыкі**.

По менейшай меры полчася она прывяла ў аддзеле **косметыкі**.

кофе с кава ж ['kava]

Які брэнд **кавы** табе падабаецца?

Какой брэнд **кофе** табе нравіцца?

крупы мн крупы мн ['krupy]

Мне патрэбныя некаторыя **крупы** для дзяцей.

Мне нужны кое-какие **крупы** для детей.

лекарства мн лекі мн ['leki]

У буйным супермаркце звычайна прадаюцца **лекі**.

В крупном супермаркете обычно продаются

лекарства.

молочные продукты мн малочныя прадукты мн

[ma'lou'nyja pra'dukty]

Малочныя прадукты – справа.

Молочные продукты – справа.

морепродукты мн морепрадукты мн

[morapra'dukty]

Ядомае багавінне – гэта таксама **морепрадукты**.

Съедобные водоросли – это тоже **морепродукты**.

мука ж мука ж [mu'ka]

Купі два кілаграмы **муки**.

Купи два килограмма **муки**.

мясо с мяса н ['miasa]

А тут вельмі шырокі выбар **мяса**.

А здесь очень широкий выбор **мяса**.

овощи мн гародніна ж [ha'rodnina]

Калі табе патрэбна выдатная **гародніна**, хадзі ў гэты супермаркет.

Если тебе нужны отличные **овощи**, ходи в этот супермаркет.

предметы женской гигиены мн прадметы

жаночай гігіены мн [pra'd'miety za'noŭaj fi'iŭ'jenu]

Апроч лекаў у супермаркце прадаваліся **прадметы жаночай гігіены**.

Помимо лекарств в супермаркете продавались

предметы женской гигиены.

предметы ухода за детьми мн прадметы догляду

за дзецьмі мн [pra'd'miety doŭil'adu za 'dzi'eŭ'mi]

Дзе мы можам купіць **прадметы для догляду за дзецьмі?**

Где мы можем купить **предметы для ухода за детьми?**

рыба ж рыба ж ['ryba]

Аддзел **рыбы** досыць багаты.

Отдел **рыбы** достаточно богатый.

фрукты мн садавіна ж [sada'vi'na]

Тут вы можаце купіць **садавіну**, ягады і арэхі.

Здесь вы можете купить **фрукты**, ягоды и орехи.

хлебулочные изделия мн хлебабулачныя

вырабы мн [x'leba'bulaŭnyja 'vyraby]

Цудоўны пах **хлебабулачных вырабаў** прыцягнуў маю ўвагу.

Восхитительный запах **хлебабулочных изделий**

привлёк моё внимание.

чай м гарбата ж [har'bata]

Нялёгка справа – зрабіць выбар з дзвюх сотняў гатункаў **гарбаты**.

Нелёгкое дело – сделать выбор из двух сотен сортов **чая**.

электротехническая продукция ж

электратэхнічная прадукцыя ж [e,lekt'ratex'niŭnaja

pra'duktsija]

Электратэхнічная прадукцыя складаецца з

лямпачак, падаўжальнікаў і г. д.

Электротехническая продукция включает в себя лампочки, удлинители и т. д.

яйца мн яйкі мн ['jajki]

Яшчэ нам патрэбныя **яйкі**.

Ещё нам нужны **яйца**.

* * * * *

консервированный л кансерваваны прым

[kan'si'er'va'vany]

Што нам купіць: **кансерваваную** ялавічыну ці

свініну?

Что нам купить: **консервированную** говядину или свинину?

нужный л патрэбны прым [pa'trebny]

У буйным супермаркце можна знайсці

разнастайныя **патрэбныя** рэчы.

В крупном супермаркете можно найти

всевозможные **нужные** вещи.

разнообразный л разнастайны прым [razna'stajny]

Мы прапануем **разнастайныя** прадукты і напоі.

Мы предлагаем **разнообразные** продукты и напитки.

упакованный л спакаваны прым [spaka'vany]

Я аддаю перавагу **спакаваным** арэхам перад разважымі.

Я предпочитаю **упакованные** орехи развесным.

широкий л шырокі прым [ŭ'j'roki]

Шырокі выбар тавараў – гэта добра для мяне.

Широкий выбор товаров – это для меня хорошо.

класць г класці дз ['klas'tsi]

Я **паклаў** булку ў кошык.

Я положил булку в корзину.

несці г несці дз ['nes'tsi]

Ён **панёс** кавун да касы.

Он **понёс** арбуз к кассе.

покупать г купляць дз [kup'liat'si]

Я хачу **купіць** што-небудзь паесці.

Я хочу **купить** что-нибудь поесть.

продавать г прадаваць дз [prada'vat'si]

Мая праца – **прадаваць** прадукты.

Моя работа – **продавать** продукты.

стоять в очереди г стаяць у чарзе дз [sta'jati' u

ŭ'jar'zie]

Гэтыя людзі **стаяць у чарзе**, каб пакаштаваць новыя гатункі джэмаў.

Эти люди **стоят в очереди**, чтобы попробовать

новые сорта джемов.

ИНТЕРЬЕР ТЕАТРА

ІНТЭР'ЕР ТЭАТРА [inter'jer te'a'tra]

балкón м балкон м [bal'kon]Мы занялі свае месцы на **балконе**.Мы занялі свои месца на **балконе**.**галёрка** ж галёрка ж [ha'l'orka]**Галёрка** – гэта самы верхні ярус у тэатры.**Галёрка** – это самый верхний ярус в театре.**зана́вес** м заслона ж [zas'lona]Паднімаецца **заслона**, і на сцэне перад глядачамі паўстае мёртвае цела.Паднімаецца **зана́вес**, і на сцэне перад зрыцелямі прадстаі́т мёртвае тело.**ло́жа** ж ложа ж ['loza]Спадар мэ́р зойме гэтую **ложу**.Госпа́дин мэ́р займе́т эту **ложу**.**оркестро́вая я́ма** ж аркестровая яма ж

[ar'kiestravaja 'jama]

Аркестровая яма – гэта месца ў тэатры, дзе выконваюць музыку музыкі.**Оркестровая яма** – это место в театре, где исполняют музыку музыканты.**па́ртэр** м партэр м [pa'rter]Бадай, кві́ткі ў **партэр** каштуюць парадкам.Пожалуй, билеты в **партэр** стоят прилично.**прохо́д ме́жду ря́дами** м праход паміж радамі м

[pra'xot pa'mij ra'dami]

Я ішоў праз **проход** у пошуках рада нумар 17.Я шёў через **проход** в поисках ряда номер 17.**ра́мпна** ж рампа ж ['rampa]Ён аддаў перавагу бляску **рампы** перад працай бухгалтара.Он предпочёл блеск **рампы** работе бухгалтера.**сцэ́на** ж сцэ́на ж ['sʲtʲena]Акцёр знаходзіўся на **сцэне** большую частку спектакля.Актёр находился на **сцене** большую часть спектакля.

ОПЕРА

ОПЕРА ['op'iera]

альт м альт м [alt]**Альт** – гэта найніжэйшы жаночы голас.**Альт** – это самый низкий женский голос.**барито́н** м барытон м [bary'ton]**Барытон** – гэта мужчы́нскі голас, які займае станові́шча паміж тэ́нарам і басам.**Баритон** – это мужской голос, занимающий положение между тенором и басом.**бас** м бас м [bas]**Бас** – гэта найніжэйшы мужчы́нскі пеўчы голас у шэрагу галасоў.**Бас** – это самый низкий мужской певческий голос в ряду голосов.**контрэ́но́р** м кантрэ́на́р м [kantr'e'nenar]У гэтага спевака – **кантрэ́на́р**.У этого певца – **контртенор**.**либрéтто** с лібрэ́та н [lib'reta]Хто аўтар **лібрэ́та** да гэтай оперы?Кто автор **либретто** к этой опере?**ме́ццо-сопρά́но** с ме́ца-са́пра́на н [m'e'tsasa'prana]**Ме́ца-са́пра́на** – гэта жаночы голас, які ніжэйшы за са́пра́на, але вышэйшы за а́льт.**Ме́ццо-сопрано** – это женский голос, который ниже сопрано, но выше альты.**пе́вец/пе́вица** м/ж спявак/спявачка м/ж [s'p'e'vak/s'p'e'va'ʃka]Мой бацька быў знакамітым оперным **спеваком**.Мой отец был знаменитым оперным **певцом**.**сопρά́но** с са́пра́на н [sa'prana]**Са́пра́на** – гэта найвышэйшы пеўчы голас у жанчын.**Сопрано** – это самый высокий певческий голос у женщин.**те́но́р** м тэ́на́р м ['tenar]Яго серабрысты **тэ́на́р** амаль бездакорны.Его серебристый **тенор** почти безупречен.**уверту́ра** ж уверцю́ра ж [uv'er'b'u'ra]**Уверцю́ра** – гэта аркестравая кампазі́цыя, якая ўяўляе сабой прэлю́дыю да оперы.**Увертюра** – это оркестровая композиция, представляющая собой прелюдию к опере.

БАЛЕТ

БАЛЕТ [ba'l'et]

антраша́ с антраша н [antra'ʃa]**Антраша** – гэта скачок, падчас якога танцор неаднаразова скрыжоўвае ногі, знаходзячыся ў павятрах.**Антраша** – это прыжок, в ходе которого танцор неоднократно скрещивает ноги, находясь в воздухе.**балери́на** ж балеры́на ж [ba'l'e'ryna]**Балеры́на** – гэта балетная танцорка.**Балерина** – это балетная танцовщица.**кампази́тор** м кампазі́тар м [kampa'zitar]Гэты **кампазі́тар** напісаў музыку да 5 балетаў.Этот **композитор** написал музыку к 5 балетам.**кардебале́т** м кардэ́балет м [kardeba'l'et]**Кардэ́балет** – гэта танцоркі ў балетнай трупе.**Кардебалет** – это танцовщицы в балетной труппе.**оркэ́стр** м аркэ́стр м [ar'kiestr]Гэты **аркэ́стр** складаецца з некалькіх дзясяткаў музыкаў.Этот **оркестр** состоит из нескольких десятков музыкантов.**пантомі́ма** ж пантамі́ма ж [panta'mima]**Пантамі́ма** – важны аспект мастацтва балета.**Пантомима** – важный аспект искусства балета.

пачка (балетная) ж пачка (балетная) ж [ˈpaʃka (ba'letnaja)]

Пачка – гэта кароткая спадніца, якую носяць балетныя танцоркі.

Пачка – это короткая юбка, которую носят балетные танцовщицы.

пуант м пуанты *мн* [pu'anty]

Пуанты выпускаюцца разнастайных колераў, у асноўным – светлажовых адценняў.

Пуанты выпускаюцца разнаобразных цветов, в основном – светло-розовых оттенков.

танцор/танцовщица м/ж танцор/танцовка м/ж [tan'sor/tan'sorka]

Мая маці была прафесійнай **танцоркай** балета.

Моя мать была профессиональной **танцовщицей** балета.

хореограф м харэограф м [xare'oɫraf]

Раней яна была балерынай, а цяпер яна – балетны **харэограф**.

Раньше она была балериной, а сейчас она – балетный **хореограф**.

ДРАМА

ДРАМА [ˈdrama]

актёр м актёр м [ak'ts'or]

Гэты **актёр** звычайна грае злыдняў.

Этот **актёр** обычно играет злодеев.

актрыса ж актёрка ж [ak'ts'orka]

Яна – вельмі яркая **актёрка**.

Она – очень яркая **актриса**.

водевіль м вадэвіль м [vade'vilʲ]

Вадэвіль – гэта лёгкі камічны спектакль, часта з песнямі, пантамімай і танцамі.

Водевиль – это лёгкий комический спектакль, часто с песнями, пантомимой и танцами.

драматург м драматург м [drama'turx]

Драматург – гэта аўтар п'ес.

Драматург – это автор пьес.

комедія ж камедыя ж [ka'm'edyja]

Камедыя – гэта п'еса лёгкага гумарыстычнага характару.

Комедия – это пьеса лёгкого юмористического характера.

мелодрама ж меладрама ж [m'ela'drama]

Меладрама характарызуецца перабольшанымі эмоцыямі.

Мелодрама характеризуется преувеличенными эмоциями.

мистэрыя ж містэрыя ж [mis'teryja]

Містэрыя – гэта сярэднявечная форма драматургіі, заснаваная на біблейскіх гісторыях.

Мистерия – это средневековая форма драматургии, основанная на библейских историях.

п'еса ж п'еса ж [ˈpjesa]

Некалькі **п'ес** гэтага класіка лічацца шэдэўрамі. Некалькі **пьес** этого классика считаются шедеврами.

рэжысёр м рэжысёр м [rezy's'or]

Мой сын – тэатральны **рэжысёр** і драматург.

Мой сын – театральный **режисёр** и драматург.

трагедыя ж трагедія ж [tra'fiedyja]

Шэкспір быў аўтарам 11 **трагедый**.

Шекспир был автором 11 **трагедий**.

фарс м фарс м [fars]

Недарэчныя і неверагодныя сітуацыі тыповыя для жанру **фарса**.

Нелепые и невероятные ситуации типичны для жанра **фарса**.

артыстычны л артыстычны *прым* [artys'tyʃny]

Якая прырода **артыстычнай** адоранасці?

Какова природа **артистической** одарённости?

исполнительский л выканальніцкі *прым*

[vyka'nal'nitski]

Балет – гэта від **выканальніцкага** мастацтва.

Балет – это вид **исполнительского** искусства.

музыкальный л музычны *прым* [mu'zyʃny]

Музычнае суправаджэнне да спектакля было напісана маладым кампазітарам.

Музыкальное сопровождение к спектаклю было написано молодым композитором.

театральный л тэатральны *прым* [teat'ralny]

Фэст стане галоўнай **тэатральнай** падзеяй лета.

Фестиваль станет главным **театральным** событием лета.

трагический л трагічны *прым* [tra'fiʃny]

Ён спецыялізуецца на **трагічных** ролях.

Он специализируется на **трагических** ролях.

декламировать г дэкламаваць дз [dekla'ma'vatʲ]

Вам абавязкова трэба паслухаць, як ён **дэкламуе** маналог Гамлета.

Вам непременно нужно послушать, как он

декламирует монолог Гамлета.

играть г граць дз [ɦrætʲ]

Ролю Атэла **граў** вядучы актёр тэатра.

Роль Отелло **сыграл** ведущий актёр театра.

исполнять г выконваць дз [vy'konvatʲ]

Я ніколі не бачыў, каб "Атэла" **выконвалі** гэтак бліскача.

Я никогда не видел, чтобы "Отелло" **исполняли** столь блестяще.

петь г спяваць дз [s'pʲa'vatʲ]

Яе запрасілі **спяваць** у оперы ў Італіі.

Её пригласили **петь** в опере в Италии.

танцевать г танчыць дз [ˈtanʃʲʌtʲ]

Мая сястра ўмее **танчыць**, як прафесіянал.

Моя сестра умеет **танцевать** как профессионал.

ТЕХНОЛОГІЯ ТЕЛЕВІДЕННЯ**ТЕХНОЛОГІЯ ТЭЛЕБАЧАННЯ** [texna'lofiija tel'e'batʃan'nja]**антэна** ж антэна ж [an'tena]**Антэна** – гэта прылада для прыёму радыё- ці тэлесігналаў.**Антенна** – это устройство для приёма радио- или телесигналов.**вяшчэньне** с вяшчэньне н [vja'ʃʲan'nje]**Вяшчэньне** пачынаецца праз 3 хвіліны.**Вяшчэньне** пачынаецца праз 3 минуты.**ізабражэньне** с малюнак м [ma'lunak]**Прылада адлюстраваньня пераўтварае** электрычныя сігналы ў візуальны **малюнак**.Устройство отображения преобразует электрические сигналы в визуальное **изображение**.**кінескоп** м кінескоп м [kin'es'kop]**Кінескоп** – гэта электронна-прамянёвая трубка ў тэлепрыёмніку.**Кінескоп** – это электронно-лучевая трубка в телеприёмнике.**перадэтчык** м перадэтчык м [p'iera'datʃyk]**Перадэтчык** пасылае тэлесігналы.**Перадэтчык** посылает телесигналы.**плазменная панэль** ж плазменная панэль ж

[ˈplazm'ennaja pa'nɛlʲ]

Плазменная панэль – добрая рэч, таму што яна плоская.**Плазменная панэль** – хорошая вещь, потому что она плоская.**полоса пропускання** ж паласа прапускання ж

[pa'la'sa prapʊs'kan'nja]

Паласа прапускання, як правіла, вымяраецца ў герцах.**Полоса пропускання**, как правило, измеряется в герцах.**разрэшэньне** с разрознэньне н [raz'roz'n'en'nje]У лічбавым вымярэньні **разрознэньне** даецца ў пікселях на цэлю.В цифровом измерении **разрешение** даётся в пикселях на дюйм.**соотношэньне сторон** с суадносіны бакоў мн

[sua'd'nosiny ba'kow]

Традыцыйныя **суадносіны бакоў** экрана – 4:3.Традиционные **соотношение сторон** экрана – 4:3.**спутнік** м спадарожнік м [spada'roznik]Сігналы могуць паступаць са **спадарожнікаў**.Сигналы могут поступать со **спутников**.**тэлевізійная вежа** ж тэлевізійная вежа ж

[tel'e'vizi'jnaja 'vʲeʒa]

Астанкінская **тэлевізійная вежа** мае вышыню 540 метраў.Останкинская **телевизионная башня** имеет высоту 540 метров.**тэлевізор** м тэлевізар м [tel'e'vizar]Я купіў каляровы **тэлевізар**.Я купил цветной **телевизор**.**трэ́хмэрнае тэле́відэньне** с трохмернае

тэ́леба́чанне н [trox'm'ernaje tel'e'batʃan'nje]

Я думаю, у будучыні **трохмернае тэ́леба́чанне** будзе звычайнай рэччу.Я думаю, в будущем **трёхмерное телевидение** будет обычной вещью.**частотá** ж частата ж [ʃasta'ta]Ніжэйшыя **частоты** не забяспечваюць паласупрапускання, дастатковую для тэлеба́чання. Более низкие **частоты** не обеспечивают полосу пропускания, достаточную для телевидения.**яркость** ж яркасць ж [ˈjarkas'tʲ]Кантралююць **яркасць** малюнка.Контролируйте **яркость** картинки.**ТЕЛЕСТУДЫЯ****ТЭЛЕСТУДЫЯ** [tel'e'studyja]**автосуфлёр** м аўтасуфлёр м [awtasuf'lʲor]Дыктар працаваў з дапамогай **аўтасуфлёра**.Диктор работал с помощью **автосуфлёра**.**адміністратар студыі** м адміністратар студыі м

[admini'strator 'studyjɪ]

Адміністратар студыі адказвае за ўсю студию цалкам.**Администратор студии** отвечает за всю студию целиком.**ведучый прагра́ммы** м вядучы праграмы м

[vʲa'duʃy praɣɪ'ramy]

Наш новы **вядучы** малады, але вельмі таленавіты.Наш новый **ведущий** молод, но очень талантлив.**відеама́нітор** м відэама́нітор м [videamani'tor]Некалькі **відэама́нітораў** перад рэжысёрам паказвалі студию з розных вуглоў.Несколько **видеомониторов** перед режиссёром показывали студию с разных углов.**грымё́рная** ж грывё́рная ж [ɣry'm'ornaja]Дыктар ужо ў **грымё́рнай**.Диктор уже в **гримёрной**.**дэкара́цыі** мн дэкарацыі мн [deka'ratʲsyjɪ]**Дэкарацыі** для дзіцячай перадачы павінны быць ярчэйшымі.**Декорации** для детской передачи должны быть ярче.**ды́ктор** м дыктар м [ˈdyktor]Нам патрэбны **дыктар** з нізкім моцным голасам.Нам нужен **диктор** с низким сильным голосом.**мі́крофон** м мікрафон м [mʲikra'fɒn]Уключыце трэці **мі́крофон**.Включите третий **микрофон**.**асветі́льнае абору́даванне** с асвятляльнае

абсталяванне н [as'viat'la'lnaje apstalla'van'nje]

Гэтае **асвятляльнае абсталяванне** дае збалансаванае асвятленне аб'екта.Это **осветительное оборудование** даёт сбалансированное освещение объекта.**рэжысё́р** м рэжысёр м [rezɨ'sʲor]**Рэжысёр** праграмы сказаў штосьці ў свой мі́крофон.**Режиссёр** программы произнёс что-то в свой микрофон.

система оповещения ж сістэма абвяшчэння ж [sis'tema abvja'ʃen'nja]
Рэжысёр аддаваў распараджэнні праз **сістэму абвяшчэння**.
Рэжысёр отдавал распоряжения через **систему оповещения**.

телекамера ж тэлекамера ж [tel'ie'kam'iera]
На гасцей ток-шоў было накіравана пяць **тэлекамер**.
На гостей ток-шоу было направлено пять **телекамер**.

центральный аппаратный ж цэнтральная апаратная ж [tʃent'r'al'naja apa'ratnaja]
У **цэнтральнай апаратнай** размяшчаецца абсталяванне, якое занадта шумнае.
В **центральной аппаратной** располагается оборудование, которое слишком шумно.

ТІПЫ ТЕЛЕПРОГРАММ ТЫПЫ ТЭЛЕПРАГРАМ [t'ipy tel'ieprafi'ram]

документальный фильм м дакументальны фільм м [dakum'ent'al'iny fil'm]
Дакументальны фільм пра Другую сусветную вайну будзе паказаны заўтра.
Документальный фильм о Второй мировой войне будет показан завтра.

концерт м канцэрт м [kan'tsɛrt]
Канал перадае **канцэрт** па вечарах у суботу.
Канал передаёт **концерты** по вечерам в субботу.

минисериал м мінісерыял м [minis'eryj'al]
Раман быў экранізаваны ў выглядзе чатырохсерыйнага **мінісерыяла**.
Роман был экранизирован в виде четырёхсерийного **минисериала**.

программа новостей ж праграма навін ж [pra'frama na'vin]
Ранішняя **праграма навін** доўжыцца 35 хвілін.
Утренняя **программа новостей** длится 35 минут.

развлекательное шоу с забавляльнае шоў н [zabaw'l'al'naje fow]
Такія **забавляльныя шоў** можна глядзець усёй сям'ёй.
Такие **развлекательные шоу** можно смотреть всей семьей.

реалити-шоу с рэаліці-шоў н [re,aliti'fow]
Гэта – папулярнае **рэаліці-шоў**.
Это – популярное **реалити-шоу**.

телевикторина ж тэлевіктарына ж [tel'ievikta'ryna]
Мой сусед удзельнічаў у **тэлевіктарыне** і здолеў выйграць цэлую кучу грошай.
Мой сосед участвовал в **телевикторине** и сумел выиграть целую кучу денег.

тележурнал м тэлечасопіс м [tel'ieʃa'sopis]
Кожную нядзелю я гляджу штотыднёвы **тэлечасопіс**, прысвечаны палітыцы.
Каждое воскресенье я смотрю еженедельный **тележурнал**, посвященный политике.

телереклама ж тэлерэклама ж [tel'ierek'lama]
У шматлікіх роліках **тэлерэкламы** прысутнічаюць запамінальныя песні ці мелодыі.
Во многих роликах **телерекламы** присутствуют запоминающиеся песни или мелодии.

телесериал м тэлесерыял м [tel'es'eryj'al]
Канал пачаў трансляваць **тэлесерыял** даўжынёй у год.
Канал начал транслировать **телесериал** длиной в год.

ток-шоу с ток-шоў н [tok'fow]
Новае **ток-шоў** прысвечана сямейнаму жыццю.
Новое **ток-шоу** посвящено семейной жизни.

художественный фильм м мастацкі фільм м [mas'tatski fil'm]
Яны паказваюць поўнамэтражны **мастацкі фільм** кожны вечар.
Они показывают полнометражный **художественный фильм** каждый вечер.

* * * * *

аналоговый п аналагавы прым [a'nalafavy]
Да 2000-х гадоў праграмы тэлевяшчання ў асноўным перадаваліся ў выглядзе **аналагавага** сігналу.
До 2000-х годов программы телевидения в основном передавались в виде **аналогового** сигнала.

коммерческий п камерцыйны прым [kam'er'tsyjny]
Камерцыйнае вяшчанне заснавана на практыцы паказу рэкламы дзеля прыбытку.
Коммерческое вещание основано на практике показа рекламы ради прибыли.

общественный п грамадскі прым [fra'matski]
Гэта прыватная тэлекампанія ці **грамадская?**
Это частная телекомпания или **общественная?**

цифровой п лічбавы прым [l'ids'vavy]
Лічбавыя тэхналогіі паляпшаюць якасць малюнка.
Цифровые технологии улучшают качество изображения.

частный п прыватны прым [pr'yvatny]
Вось пералік найболей паспяховых **прыватных** тэлекампаній.
Вот перечень наиболее успешных **частных** телекомпаний.

анонсировать г анансаваць дз [anansa'vats']
Сёння на асноўных навінавых каналах была **анансавана** новая тэлепраграма.
Сегодня на основных новостных каналах была **анонсирована** новая телепрограмма.

вещать г вяшчаць дз [via'ʃʃats']
Гэты навінавы канал **вяшчае** з 1965 года.
Этот новостной канал **вещает** с 1965 года.

показывать г паказваць дз [pa'kazvats']
Гэтая тэлепраграма будзе **паказана** па ўсёй Еўропе.
Эта телепрограмма будет **показана** по всей Европе.

рекламировать г рэкламаваць дз [reklama'vats']
Добра, што алкагольныя напоі не **рэкламуюць** па тэлевізары.
Хорошо, что алкогольные напитки не **рекламируют** по телевизору.

смотреть (телевизор) г глядзець (тэлевізар) дз [fil'a'dzets' (tel'e'vizar)]
Канцэрт **глядзелі** трыкладна 30% гледачоў.
Концерт **смотрели** примерно 30% зрителей.

ВІДЫ ТЕЛЕФОНОВ

ВІДЫ ТЭЛЕФОНАЎ [ˈvidy telʲeˈfonaw]

ІР-тэлефон м ІР-тэлефон м [aj.pitelʲeˈfon]Каб карыстацца **ІР-тэлефонам**, у цябе мусіць быць камп'ютар, далучаны да Інтэрнэту.Чтобы пользоваться **ІР-телефоном**, у тебя должен быть компьютер, подключённый к Интернету.**Дысковы тэлефон** м дыскавы тэлефон м [ˈdyskavy telʲeˈfon]У вас ёсць **дыскавыя тэлефоны?**У вас есть **дисковые телефоны?****Кнопачны тэлефон** м кнопачы тэлефон м [ˈknopkavy telʲeˈfon]Гэта сучасны **кнопачы тэлефон**.Это современный **кнопочный телефон**.**Радые-тэлефон** м радыё-тэлефон м [radɨjotʲelʲeˈfon]**Радые-тэлефон** – выдатная рэч.**Радие-телефон** – отличная вещь.**Сотовы тэлефон** м сотовы тэлефон м [ˈsotavy telʲeˈfon]Іншая назва **сотавага тэлефона** – “мабільны тэлефон”.Другое название **сотового телефона** – “мобильный телефон”.**Спутніковы тэлефон** м спадарожнікавы тэлефон м [spadaˈrozʲnikavy telʲeˈfon]Сучасныя **спадарожнікавыя тэлефоны** па памеры можна параўнаць са звычайным мабільным тэлефонам.Современные **спутниковые телефоны** по размеру сравнимы с обычным мобильным телефоном.**Таксофон** м таксафон м [taksaˈfon]**Таксофоны** часта можна знайсці ў грамадскіх месцах.**Таксофоны** часто можно найти в общественных местах.**тэлефон экстрэннай сувязі** м тэлефон экстраннай сувязі м [telʲeˈfon ˈekstrannaj ˈsuvʲazi]Каб скарыстацца **тэлефонам экстраннай сувязі**, плаціць нічога не трэба.Чтобы воспользоваться **телефоном экстренной связи**, платить ничего не нужно.**КОНСТРУКЦІЯ ОБЫЧНОГО ТЕЛЕФОНА
КАНСТРУКЦЫЯ ЗВЫЧАЙНАГА ТЭЛЕФОНА**

[kansˈtruktsɨja zvʲyˈtʲajnaʲa telʲeˈfona]

Аўтаадказчык м аўтаадказчык м [awtaatˈkaʲɫʲyk]Мой тэлефон абсталяваны **аўтаадказчыкам**.Мой телефон оборудован **автоответчиком**.**Дынамік** м дынамік м [dyˈnamik]У большасці тэлефонаў **дынамік** знаходзіцца ўсярэдзіне трубки.В большинстве телефонов **динамик** находится внутри трубки.**Дыск тэлефонны** м дыск тэлефонны м [dysk telʲeˈfonny]Колькі адтулін у **тэлефонным дыску?**Сколько отверстий в **телефонном диске?****Звоні́к** м званок м [zvaˈnok]У тэлефона ёсць апавяшчальная прылада, звычайна **званок**.У телефона имеется оповещательное устройство, обычно **звонок**.**Кно́пка** ж кнопка ж [ˈknopka]Я хацеў бы мець тэлефон з **кнопкамі**.Я хотел бы иметь телефон с **кнопками**.**Кандэна́тар** м кандэнсатар м [kandenˈsatar]

Званок тэлефона злучаны з лініяй праз

кандэнсатар.

Звонок телефона связан с линией через

конденсатор.**Мікрафо́н** м мікрафон м [mikraˈfon]**Мікрафон** размешчаны тут.**Микрофон** расположен здесь.**Рыча́г тэлефонны** м рычаг тэлефонны м [ryˈtʲax telʲeˈfonny]Слухаўка знятая з **рычага**.Трубка снята с **рычага**.**Трансфарма́тар** м трансфарматар м [transfarˈmatar]**Трансфарматар** трэба замяніць на новы.**Трансформатор** нужно заменить на новый.**Тру́бка тэлефо́нная** ж слухаўка ж [ˈsluxawka]Пакладзі **слухаўку** на рычаг.Положи **телефонную трубку** на рычаг.**Шну́р** м шнур м [ʃnur]Я хачу, каб **шнур** быў даўжэйшым.Я хочу, чтобы **шнур** был длиннее.**Штэ́кер** м штэкер м [ˈʃtekʲer]Тэлефонны **штэкер** выкарыстоўваецца, каб далучаць тэлефон да тэлефоннай сеткі.Телефонный **штекер** используется, чтобы подсоединять телефон к телефонной сети.**ОСОБЫЕ ТЕРМИНЫ****СПЕЦЫЯЛЬНЫЯ ТЭРМІНЫ** [spɨˈɛʲty ˈjalʲnyja ˈterminy]**Аба́не́нт** м абанент м [abaˈnʲent]Я – **абанент** гэтай сеткі.Я – **абонент** этой сети.**Аўтаматы́чная тэлефо́нная ста́нцыя** ж

аўтаматычная тэлефонная станцыя ж

[awtamaˈtyʲɕnaʲa telʲeˈfonnaʲa ˈstantsɨja]

Я працую на **аўтаматычнай тэлефоннай станцыі**.Я работаю на **автоматической телефонной станции**.**Вызыва́ючы аба́не́нт** м абанент, які выклікае м [abaˈnʲent ˈjaˈki vykʲliˈkaʲe]Гэтая прылада вызначае **абанента, які выклікае**.Это устройство определяет **вызывающего абонента**.**Гудо́к** м гудок м [ɦuˈdok]**Гудок** спыняецца, калі набрана першая лічба.**Гудок** прекращается, когда набрана первая цифра.**Індэкс АТС** м індэкс АТС м [ˈindeks ˈatʲesʲ]Нумар павінен пачынацца з **індэкса АТС** горада.Номер должен начинаться с **индекса АТС** города.**Камму́татар** м камутатар м [kamuˈtatar]Абураныя абаненты перагрузілі **камутатар**.Возмущённые абоненты перегрузили **коммутатор**.

междугородный звонок м міжгородны званок м [mizh'a'rodny zva'nok]
Я патраціў некаторую суму на **міжгородны званок**.
Я потратил некоторую сумму на **междугородный звонок**.

местная линия ж мясцовая лінія ж [m'as'ʦovaja 'linija]
Шматлікімі ўладальнікамі **мясцовых ліній** з'яўляюцца муніцыпальныя прадпрыемствы, якія валодаюць натуральнай манополіяй.
Многими владельцами **местных линий** являются муниципальные предприятия, обладающие естественной монополией.

местный эффект м мясцовы эффект м [m'as'ʦovy e'fekt]
Мясцовы эффект – гэта калі ты чуеш уласны голас у слухаўцы.
Местный эффект – это когда ты слышишь собственный голос в трубке.

номер м нумар м ['numar]
Запішы мой **нумар** тэлефона.
Запиши мой **номер** телефона.

оператор телефонной связи м аператар тэлефоннай сувязі м [ap'e'ratar tel'e'fonnaj 'suv'azi]
Я не ведаю, якога **аператара тэлефоннай сувязі** абраць.
Я не знаю, какого **оператора телефонной связи** выбрать.

оптоволоконный кабель м оптавалакновы кабель м [optavalak'novy 'kabel']
У сучасных тэлефонных сетках часта выкарыстоўваецца **оптавалакновы кабель**.
В современных телефонных сетях часто используется **оптоволоконный кабель**.

прослушивание телефонов с праслухоўванне тэлефонаў н [praslu'xovvan'n'e tel'e'fonav]
Праслухоўванне тэлефонаў з'яўляецца незаконным у большасці краін.
Прослушивание телефонов является незаконным в большинстве стран.

телефония ж тэлефанія ж [tel'efa'nija]
Тэлефанія забяспечвае шырокае выкарыстанне прыстасаванняў для галасавой камунікацыі на адлегласці.
Телефония обеспечивает широкое использование приспособлений для голосовой коммуникации на расстоянии.

телефонная книга ж тэлефонная кніга ж [tel'e'fonnaja 'knifa]
У тэлефоннай будцы я знайшоў тоўстую **тэлефонную кнігу**.
В телефонной будке я нашёл толстую **телефонную книгу**.

телефонная линия ж тэлефонная лінія ж [tel'e'fonnaja 'linija]
Тэлефонная лінія разарвана.
Телефонная линия разорвана.

телефонная сеть ж тэлефонная сетка ж [tel'e'fonnaja 'setka]
Тэлефонная сетка – гэта сукупнасць узаемазлучаных сістэм.
Телефонная сеть – это совокупность взаимосвязанных систем.

телефонное хулиганство с тэлефоннае хуліганства н [tel'e'fonnaje xuli'fanstva]
Людзі, якія займаюцца **тэлефонным хуліганствам**, падлягаюць штрафу ці турэмнаму зняволенню.
Люди, занимающиеся **телефонным хулиганством**, подлежат штрафу или тюремному заключению.

телефонный звонок м тэлефонны званок м [tel'e'fonny zva'nok]
Я чакаю **тэлефонны званок** з Лондана.
Я жду **телефонный звонок** из Лондона.

телефонограмма ж тэлефанаграма ж [tel'efana'grama]
Калі ласка, запішыце **тэлефанаграму**.
Пожалуйста, запишите **телефонограмму**.

компактный л кампактны прым [kam'paktny]
Паглядзіце, які ён **кампактны**.
Посмотрите, какой он **компактный**.

лёгкий л лёгкі прым [l'io'ki]
Ён маленькі і **лёгкі**.
Он маленький и **лёгкий**.

неотъемлемый л неад'емны прым [n'ead'jemny]
Тэлефон – **неад'емны** элемент сучаснага жыцця.
Телефон – **неотъемлемый** элемент современной жизни.

удобный для использования л зручны для выкарыстання прым [zru'chny dla vykarys'tan'nja]
Гэтая мадэль простая і **зручная для выкарыстання**.
Эта модель простая и **удобная для использования**.

широкоиспользуемый л шырокаўжывальны прым [ʃy,rokaw'zy val'ny]
Сёння мабільны тэлефон – **шырокаўжывальны** тэхнічны сродак.
Сегодня мобильный телефон – **широкоиспользуемое** техническое средство.

набирать номер г набіраць нумар дз [nabi'rat' 'numar]

Зніміце трубку, перш чым **набіраць нумар**.
Снимите трубку, прежде чем **набирать номер**.

нажимать г націскаць дз [natis'kat']
Націскаючы гэтую кнопку, ты ўключаш тэлефон.
Нажимая эту кнопку, ты включаешь телефон.

передавать г перадаваць дз [p'eradav'at']
Тэлефон – гэта прылада, якая **перадае** і прымае гукі.
Телефон – это устройство, которое **передает** и принимает звуки.

преобразовывать г ператвараць дз [p'eratva'rat']
Тэлефон **пераўтварае** гукавыя хвалі ў электрычныя сігналы.
Телефон **преобразует** звуковые волны в электрические сигналы.

принимать г прымаць дз [pry'mat']
З мабільным тэлефонам ты можаш лёгка **прымаць** паведамленні з іншых краін.
С мобильным телефоном ты можешь легко **принимать** сообщения из других стран.

ЧАСТИ ТЁЛА

ЧАСТКИ ЦЕЛА ['tʃastki 'tɕela]

бедро́ с сцягно н [s'ʲɕaɦ'no]

Сцягно – гэта ўчастак паміж тазам і каленем.

Бедро – это участок между тазом и коленом.

геніталіі мн геніталіі мн [ɦ'eni'taliji]

Геніталіі таксама вядомыя, як палавыя органы.

Гениталии также известны как половые органы.

голова́ ж галава ж [ɦala'va]У мяне баліць **галава**.У меня болит **голова**.**грудь** ж грудзі мн ['ɦrudzi]

Грудзі – гэта пярэдняя частка тулава паміж шыяй і жыватом.

Грудь – это передняя часть туловища между шеей и животом.

живо́т м живот м [zu'vot]Мой **живот** занадта тоўсты для гэтых штаноў.

Мой живот слишком толстый для этих брюк.

кість рукі ж кісць рукі ж [kis'tɕ' ru'ki]

Кісць – гэта ніжняя частка рукі чалавека.

Кисть – это нижняя часть руки человека.

калёна́ с калена н [ka'l'ena]Яна апусцілася на **калені**, каб памаліцца.Она опустилась на **колени**, чтобы помолиться.**ладо́нь** ж далонь ж [da'l'onʲ]

Далонь – гэта ўнутраная частка кісці рукі.

Ладонь – это внутренняя часть кисти руки.

локо́ть м локаць м ['lokatsʲ]Не кладзі **локці** на стол!Не клади **локти** на стол!**нога́** ж нага ж [na'ɦa]У яго моцныя **ногі**, таму што ён спартовец.У него сильные **ноги**, потому что он спортсмен.**палец но́гі** м палец нагі м ['pal'ets na'ɦi]Нагніцеся і краніце **пальцы ног**.Нагнитесь и коснитесь **пальцев ног**.**палец рукі** м палец рукі м ['pal'ets ru'ki]Ён правёў **пальцамі** па валасах.Он провёл **пальцами** по волосам.**плечо́** с плячо н [pl'a'ɦo]На яго правым **плячы** сядзеў папугай.На его правом **плече** сидел попугай.**рука́** ж рука ж [ru'ka]Я зачапіў імбрычак **рукой**.Я задел чайник **рукой**.**спіна́** ж спіна ж ['sʲipina]Яна несла дзіця за **спінай**.Она несла ребёнка за **спиной**.**ступня́** ж ступня ж [stup'nia]Які ў цябе памер **ступняў?**Какой у тебя размер **ступней?****шыя́** ж шыя ж ['ʃyja]Праз **шыю** праходзяць шматлікія важныя крывяносныя сасуды.Через **шею** проходят многие важные кровеносные сосуды.**ягоди́ца** ж ягадзіца ж ['jaɦadzi'tsa]Я ведаю добрае практыкаванне для **ягадзіц**.Я знаю хорошее упражнение для **ягодиц**.

СКЕЛЁТ

ШКІЛЕТ [ʃki'l'et]

ключы́ца ж ключыца ж [kl'u'ɦy'tsa]Мой сябар зваліўся з каня і зламаў **ключыцу**.Мой друг упал с лошади и сломал **ключицу**.**ко́сть** ж костка ж ['kostka]Чалавечы **шкілет** складаецца з больш як 200 **костак**.Человеческий скелет состоит из более чем 200 **костей**.**лопа́тка** ж лапатка ж [la'patka]

Лапаткі – гэта дзве плоскія косткі на кожным боку верхняй часткі спіны.

Лопатки – это две плоские кости на каждой стороне верхней части спины.

позвонóчник м хрыбетнік м [xry'b'ietnik]

Хрыбетнік складаецца з 34 пазванкоў.

Позвоночник состоит из 34 позвонков.

рэбра́ с рабро н [rab'ro]У чалавека 12 пар **рэбраў**.У человека 12 пар **рёбер**.**чэ́реп** м чэрап м ['tɕerap]

Чэрап – гэта костка галавы, якая атачае мозг.

Череп – это кость головы, окружающая мозг.

МЫШЦЫ

ЦЯГЛІЦЫ [tɕaɦ'i'itsy]

бiцэ́пс (двугла́вая мiшца́) м бiцэ́пс

(двухгалавая цягліца) м ['bitseps (dvuxɦa'lovaja tɕaɦ'i'itsa)]

Бiцэ́пс – гэта буйная цягліца спераду верхняй часткі рукі.

Бицепс – это крупная мышца спереди верхней части руки.

бру́шной прэ́с м брушны прэс м [bruɦ'ny pres]Твой **брушны прэс** выглядае выдатна.Твой **брюшной пресс** выглядит отлично.**и́кра** ж лытка ж ['lytka]

Лытка – гэта цягліца ніжняй часткі нагі.

Икра – это мышца нижней части ноги.

трицепс (трёхглавая мышца) м трицэпс
(трохглавая цягліца) м ['trytsɐps (troxɦa'lovaja tʂaɦ'liʦa)]

Трицэпс – гэта буйная цягліца, размешчаная ззаду верхняй часткі рукі.

Трицепс – это крупная мышца, расположенная сзади верхней части руки.

ВНУТРЕННИЕ ОРГАНЫ
УНУТРАНЫЯ ОРГАНЫ [u'nutranyja 'orɦany]

желудок м страўнік м ['strawnik]
Алкоголь шкодны для **страўніка**.

Алкоголь вреден для **желудка**.

кишечник м кішэчнік м [ki'ʃetɦnik]

Кішэчнік – гэта сегмент стрававальнага тракту, які ідзе ад страўніка да ануса.

Кишечник – это сегмент пищеварительного тракта, идущий от желудка до ануса.

лёгкое с лёгкае н ['lʲoɦkajɐ]

Курэнне можа выклікаць рак **лёгкага**.

Курение может вызывать рак **лёгкого**.

матка ж матка ж ['matka]

‘Апушчэнне **маткі** – гэта сур'ёзная праблема.

Опущение **матки** – это серьёзная проблема.

мозг м мозг м [mosɦ]

Мозг – гэта цэнтр вышэйшай нервовай дзейнасці.

Мозг – это центр высшей нервной деятельности.

мочевой пузырь м мачавы пузыр м [maɦʲa'vʲu pu'zʲu]

Мачавы пузыр – гэта орган, які назапашвае мачу.

Мочевой пузырь – это орган, накапливающий мочу.

печень ж печань ж ['pʲetɦanʲ]

Печань выпрацоўвае жоўць і чысціць кроў.

Печень вырабатывает жёлчь и очищает кровь.

пищевод м стрававод м [strava'vot]

Стрававод ідзе ад рота да страўніка.

Пищевод ідэць ото рта к желудку.

пóчка ж нырка ж ['nyrka]

Ныркi аддзяляюць непатрэбную вадкасць ад крыві.

Почки отделяют ненужную жидкость от крови.

селезёнка ж селязёнка ж [sʲelʲa'zʲonka]

Селязёнка кантралюе якасць кровазабеспячэння.

Селезёнка контролирует качество кровоснабжения.

сёрдце с сэрца н ['sɐrtɕa]

Сэрца таўкае кроў, распаўсюджаючы яе па ўсім целе.

Сердце толкает кровь, распространяя её по всему телу.

щитовидная железа ж шчытападобная залоза ж [ʃɦʲɪtapa'dobnaja za'loza]

Шчытападобная залоза аказвае важны ўплыў на развіццё розуму і цела.

Щитовидная железа оказывает важное влияние на развитие ума и тела.

здоровый п здаровы прым [zda'rovʲy]

Я хачу мець **здаровае** цела.

Я хочу иметь **здоровое** тело.

кровотворный п крывятворны прым [kryvʲa'tvornʲy]

Селязёнка – гэта **крывятворны** орган.

Селезёнка – это **кровотворный** орган.

периферийный п перыферыйны прым [pʲeryfʲe'ryjnʲy]

Перыферыйная нервовая сістэма абслугоўвае канечнасці і ўнутраныя органы.

Периферическая нервная система обслуживает конечности и внутренние органы.

пищеварительный п стрававальны прым [strava'valʲnʲy]

Тоўсты кішэчнік і тонкі кішэчнік – гэта часткі

стрававальнага тракту.

Толстый кишечник и тонкий кишечник – это части **пищеварительного** тракта.

центральный п цэнтральны прым [tsɛnt'ralʲnʲy]

Цэнтральная нервовая сістэма складаецца з галаўнога мозгу і спіннага мозгу.

Центральная нервная система включает в себя головной мозг и спинной мозг.

биться з біцца дз ['bʲɪʦʲa]

Сэрца **б'ецца** нармальна.

Сердце **бьётся** нормально.

двигать з рухаць дз ['ruɦatʲ]

Ляжце на спіну і **рухайце** нагамі ўгару і ўніз.

Лягте на спину и **двигайте** ногами вверх и вниз.

дышать з дыхаць дз ['dʲuɦatʲ]

Лекар загадаў мне **дыхаць** спачатку носам, а затым ротам.

Врач велел мне **дышать** сначала носом, а затем ртом.

переваривать з ператраўляць дз [pʲeratravʲ'laʲʦʲɪ]

Чалавечы страўнік не можа **ператраўляць** цэлюлозу.

Человеческий желудок не может **переваривать** целлюлозу.

функционировать з функцыянаваць дз [funktɕyjanavatsʲɪ]

Печань не можа **функцыянаваць** нармальна, калі п'еш занадта шмат алкаголю.

Печень не может **функционировать** нормально, если пьёшь слишком много алкоголя.

МЕТРО**МЕТРО** [m'et'ro]**вагон** м вагон м [va'hon]Цягнік складаецца з шасці **вагонаў**.Поезд состоит из шести **вагонов**.**контактный рельс** м контактная рэйка ж

[kan'taktnaja 'rejka]

У мятро цягнікі атрымліваюць электраток ад **кантактнай рэйкі**.

В метро поезда получают электроток от

контактного рельса.**машинист** м машиніст м [ma'fyn'ist]Пасажыры могуць звязвацца з **машыністам** праз спецыяльную сістэму сувязі.Пасажыры могуць звязывацца з **машыністом** по спецыяльнай сістэме сувязі.**пассажир** м пасажыр м [pa'sa'zʏr]**Пасажырам**: не забывайце свае рэчы ў вагонах.**Пасажырам**: не забывайце свои вещи в вагонах.**платформа** ж платформа ж [plat'forma]**Платформа** была перапоўнена.**Платформа** была переполнена.**поезд** м цягнік м [tʃa'h'n'ik]**Цягнікі** прыходзяць і адыходзяць кожныя дзве хвіліны.**Поезда** приходят и уходят каждые две минуты.**рельс** м рэйка ж ['rejka]Я падышоў да краю платформы і ўбачыў **рэйкі**.Я подошёл к краю платформы и увидел **рельсы**.**станция** ж станцыя ж ['stantsija]Мы выходзім на наступнай **станцыі**.Мы выходим на следующей **станции**.**тоннель** м тунэль м [tu'nel']Сучаснае метро – гэта кіламетры **тунэляў**.Современное метро – это километры **тоннелей**.**турникет** м турнікет м [turni'k'et]**Турнікет** праглынае білет і дазваляе табе ўвайсці на станцыю.**Турникет** проглатывает билет и позволяет тебе войти на станцию.**эскалатор** м эскалатар м [eska'latar]**Эскалатар** рухаўся павольна.**Эскалатор** двигался медленно.**АВТБУС****АУТОБУС** [aw'tobus]**автобусная остановка** ж аўтобусны прыпынак м

[aw'tobusny pry'pynak]

Гэта – **аўтобусны прыпынак** маршрута 103.Это – **автобусная остановка** маршрута 103.**автобусный парк** м аўтобусны парк м [aw'tobusny park]Ён працуе ў **аўтобусным парку** механікам.Он работает в **автобусном парке** механиком.**билет** м білет м [bi'l'et]Кандуктар прадаў мне **білет**.Кондуктор продал мне **билет**.**водитель** м кіроўца м [ki'rowtsa]**Кіроўца** чакаў, пакаў усе пасажыры ўвойдуць у аўтобус.**Водитель** ждал, пока все пассажиры войдут в автобус.**двухсекционный автобус** м двухсекцыйны

аўтобус м [dvux'siek'tsijnʏ aw'tobus]

Гэта – **двухсекцыйны аўтобус**.Это – **двухсекционный автобус**.**двухэтажный автобус** м двухпавярховы аўтобус м

[dvux'pav'ar'hovʏ aw'tobus]

Лонданскія **двухпавярховыя аўтобусы** чырвонага колеру.Лондонские **двухэтажные автобусы** красного цвета.**компостер** м кампосцер м [kam'pos'ts'er]Гэтая прылада завецца **кампосцер**.Этот инструмент называется **компостер**.**кондуктор** м кандуктар м [kan'duktar]

“Калі ласка, аплачвайце праезд!” – сказаў

кандуктар.

“Пожалуйста, оплачивайте проезд!” – сказал

кондуктор.**маршрут** м маршрут м [mar'rut]У горадзе працуе 150 аўтобусных **маршрутаў**.В городе работает 150 автобусных **маршрутов**.**микроавтобус** м мікрааўтобус м [mikraaw'tobus]У грамадскім транспарце **мікрааўтобусы** могуць выкарыстоўвацца як маршрутныя таксі.В общественном транспорте **микроавтобусы** могут использоваться как маршрутные такси.**ТРОЛЛЕЙБУС****ТРАЛЕЙБУС** [tra'l'ejbus]**провод** м провад м ['provat]**Тралейбус** атрымлівае электрычнасць ад **правадоў**, што вісяць на версе.**Троллейбус** получает электричество от висящих наверху **проводов**.**троллейбусный парк** м тралейбусны парк м

[tra'l'ejbusny park]

Тралейбусы ўязджалі ў **тралейбусны парк** адзін за адным.**Троллейбусы** въезжали в **троллейбусный парк** один за другим.**штанговый токосниматель** м штангавы

токаздымальнік м ['ʃtan'havʏ tokazdy'mal'nik]

Для замыкання электраланцуга патрабуюцца два **штангавыя токаздымальнікі**.Для замыкания электроцепи требуются два провода и два **штанговых токоснимателя**.**электродвигатель** м электрарухавік м

[el'ektraru'xav'ik]

У некаторых адносінах **электрарухавікі** больш эфектыўныя, чым дызельныя рухавікі.В некоторых отношениях **электродвигатели** эффективнее дизельных двигателей.

ТРАМВАЙ

ТРАМВАЙ [tramˈvaj]

пантограф *м* пантограф *м* [panˈtoɦraf]

Гэтая прылада на даху трамвая завецца **пантограф**.

Это устройство на крыше трамвая называется **пантограф**.

скоростной трамвай *м* хуткасны трамвай *м* [ˈxutkasny tramˈvaj]

Гэты **хуткасны трамвай** рухаецца вельмі хутка.

Этот **скоростной трамвай** движется весьма быстро.

трамвайная линия *ж* трамвайная лінія *ж* [tramˈvajnaja ˈlinija]

Трамвайныя лініі павінны быць ачышчаныя ад снегу.

Трамвайные линии должны быть очищены от снега.

трамвайное депо *с* трамвайнае дэпо *н* [tramˈvajnajə deˈpo]

Трамвайнае дэпо – гэта шумнае прадпрыемства.

Трамвайное депо – это шумное предприятие.

ТАКСИ

ТАКСИ [takˈsi]

диспетчер *м* дыспетчар *м* [dysˈpʲetʃar]

Той чалавек у кепцы – **диспетчар**.

Тот человек в кепке – **диспетчер**.

диспетчерская *ж* дыспетчарская *ж* [dysˈpʲetʃarskaja]

Дыспетчарская знаходзіцца ў цэнтры горада.

Диспетчерская находится в центре города.

маршрутное такси *с* маршрутнае таксі *н* [marʃˈrutnəje takˈsi]

Маршрутныя таксі ходзяць па фіксаваных маршрутах.

Маршрутные такси ходят по фиксированным маршрутам.

место назначения *с* месца прызначэння *н* [ˈmʲestə pryznaˈtʲenʲnʲa]

Першае **места назначения** – аэрапорт.

Первое **место назначения** – аэропорт.

плата за проезд *ж* плата за праезд *ж* [ˈplata za praˈjɛst]

Плата за праезд у таксі звычайна вышэйшая, чым пры карыстанні іншымі відамі грамадскага транспарту.

Плата за проезд в такси обычно выше, чем при пользовании другими видами общественного транспорта.

рация *ж* рацыя *ж* [ˈratʲsja]

Кіроўцы таксі звязваюцца з дыспетчарскай па **рацыі**.

Водители такси связываются с диспетчерской по **рации**.

служба вызова такси *ж* служба выкліку таксі *ж* [ˈsluʒba ˈvykliku takˈsi]

Патэлефануй у **службу выкліку таксі**.

Позвони в **службу вызова такси**.

таксист *м* таксіст *м* [takˈsist]

Таксіст балбатаў не змаўкаючы.

Таксист болтал без умолку.

таксометр *м* таксометр *м* [takˈsomiɐtr]

Таксометр паказаў 1 даляр 50 цэнтаў.

Таксометр показал 1 доллар 50 центов.

таксомоторный парк *м* таксаматорны парк *м* [taksamaˈtorny park]

Нашаму **таксаматорнаму парку** патрабуюцца больш кіроўцаў.

Нашему **таксомоторному парку** требуется больше водителей.

шашечки *мн* шашачкі *мн* [ˈʃaʃtʲki]

Па **шашачках** я разумеў, што гэта было таксі.

По **шашечкам** я понял, что это было такси.

* * * * *

доступный *п* даступны *прым* [dasˈtupny]

Грамадскі транспарт **даступны** людзям з нізкімі прыбыткамі.

Общественный транспорт **доступен** людям с низкими доходами.

массовый *п* масавы *прым* [ˈmasavy]

Сістэма **масавых** перавозак у буйным горадзе патрабуе вялікіх грошай.

Система **массовых** перевозок в крупном городе требует больших денег.

общественный *п* грамадскі *прым* [ɦɪraˈmatʲki]

Грамадскі транспарт у нашым горадзе добра развіты.

Общественный транспорт в нашем городе хорошо развит.

скоростной *п* хуткасны *прым* [ˈxutkasny]

Гэты **хуткасны** цягнік злучае паўночную і паўднёвую часткі горада.

Этот **скоростной** поезд соединяет северную и южную части города.

экологически безопасный *п* экалагічна бяспечны *прым* [ekalaˈɦiɦna bʲasˈpʲetʲny]

Тралейбус – гэта **экалагічна бяспечны** транспартны сродак.

Тrolleybus – это **экологически безопасное** транспортное средство.

вызывать *г* выклікаць *дз* [vykliˈkatsʲ]

Хутка **выклікай** таксі.

Быстро **вызывай** такси.

ехать *г* ехаць *дз* [ˈjɛxatsʲ]

Мы **паедзем** на метро.

Мы **поедем** на метро.

ждать *г* чакаць *дз* [ʃaˈkatsʲ]

Я **чакаў** аўтобуса на прыпынку.

Я **ждал** автобуса на остановке.

пользоваться *г* карыстацца *дз* [karysˈtatʲsa]

Хоць у мяне ёсць машына, я рэгулярна **карыстаюся** грамадскім транспартам.

Хотя у меня есть машина, я регулярно **пользуюсь** общественным транспортом.

состоять *г* складацца *дз* [sklaˈdatʲsa]

Грамадскі транспарт можа **складацца** з метро, тралейбусаў, аўтобусаў і г. д.

Общественный транспорт может **состоять** из метро, троллейбусов, автобусов и т. д.

ОРГАНІЗАЦІЯ УНІВЕРСИТЕТА АРГАНІЗАЦЫЯ ЎНІВЕРСІТЭТА [arh'ani'zatsyja wniv'ersi'teta]

аспірантура ж аспірантура ж [as'piran'tura]

Ёсць шмат прычын, чаму табе варта вучыцца ў аспірантуры.

Ёсць многа прычын, чаму табе стоіць вучыцца в аспірантуры.

бібліятэка ж бібліятэка ж [biblija'teka]

Бібліятэка гэтага ўніверсітэта велізарная.

Бібліятэка гэтага ўніверсітэта велізарная.

деканат м дэканат м [deka'nat]

Будзьце ў дэканате аб 11-й гадзіне раніцы.

Будзьце ў дэканате ў 11 гадзін утра.

кампус (універсітэцкі горадок) м кампус (універсітэцкі гарадок) м ['kampus (univ'ersi'tetski
hara'dok)]

Звычайна кампус складаецца з бібліятэкі, лекцыйных залаў і месцаў для пражывання.

Звычайна кампус уключае ў сябе бібліятэку, лекцыйныя залы і месца для пражывання.

кафедра ж кафедра ж ['ka'fedra]

У наступным годзе будзе адкрыта кафедра партугальскай мовы.

У наступным годзе будзе адкрыта кафедра партугальскай мовы.

лабараторыя ж лабараторыя ж [labara'toryja]

Ці ёсць у ўніверсітэце даследчыя лабараторыі?

Імаюцца ў ўніверсітэце даследчыя лабараторыі?

общежитие с інтэрнат м [inter'nat]

У інтэрнаце 60 двухмесных пакояў.

У общежитии 60 двухмесных пакояў.

попечительский совет м аляксунская рада ж [ap'a'kunska'ja 'rada]

Амаль ва ўсіх ўніверсітэтах існуе аляксунская рада.

Пачынаюць ва ўсіх ўніверсітэтах існуе аляксунская рада.

спортивный центр м спартыўны цэнтр м [spar'tywny tsentr]

Гэта стадыён нашага спартыўнага цэнтру.

Гэта стадыён нашага спартыўнага цэнтру.

студенческое объединение с студэнцкае аб'яднанне н [stu'dentska'je ab'jadananie]

Шматлікія студэнцкія аб'яднанні кіруюцца студэнтамі.

Шматлікія студэнцкія аб'яднанні кіруюцца студэнтамі.

факультет м факультэт м [fakul'tet]

Я хачу вучыцца на юрыдычным факультэце.

Я хачу вучыцца на юрыдычным факультэце.

ЛЮДІ УНІВЕРСИТЕТА ЛЮДЗІ ЎНІВЕРСІТЭТА [l'udzi wniv'ersi'teta]

аспирант м аспірант м [as'pirant]

Мой сын ужо аспірант.

Мой сын ужо аспірант.

бакалавр м бакалаўр м [baka'lavr]

Бакалаўр філасофіі – гэта навуковая ступень.

Бакалаўр філасофіі – гэта навуковая ступень.

библиотекарь м бібліятэкар м [biblija'tekar]

Яна працуе бібліятэкаркай у нейкім ўніверсітэце.

Яна працуе бібліятэкаркай у нейкім ўніверсітэце.

второкурсник м другакурснік м [drufa'kurs'nik]

Аўдыторыя была поўная другакурснікаў.

Аўдыторыя была поўная другакурснікаў.

декан м дэкан м [de'kan]

Хто дэкан факультэта?

Хто дэкан факультэта?

магистр м магістр м [ma'histr]

Год назад мне прысудзілі ступень магістра заалогіі.

Год назад мне прысудзілі ступень магістра заалогіі.

первокурсник м першакурснік м [per'fa'kurs'nik]

Як першакурснік, я не тое каб вельмі шмат ведаў па гэтым прадмеце.

Як першакурснік, я не тое каб вельмі шмат ведаў па гэтым прадмеце.

президент м прэзідэнт м [prezi'dent]

У некаторых ўніверсітэтах рэктара называюць прэзідэнтам.

У некаторых ўніверсітэтах рэктара называюць прэзідэнтам.

преподаватель м выкладчык м [vyk'lad'čyk]

Мне падабаецца мая праца ўніверсітэцкага выкладчыка.

Мне падабаецца мая праца ўніверсітэцкага выкладчыка.

проректор м прарэктар м [pra'rektar]

Амаль ва ўсіх ўніверсітэтах ёсць прынамсі адзін прарэктар.

Амаль ва ўсіх ўніверсітэтах ёсць прынамсі адзін прарэктар.

профессор м прафесар м [pra'fiesar]

Твой бацька – прафесар?

Твой бацька – прафесар?

ректор м рэктар м ['rektor]

Гэты высокі чалавек – рэктар нашага ўніверсітэта.

Гэты высокі чалавек – рэктар нашага ўніверсітэта.

студент/студентка м/ж студэнт/студэнтка м/ж [stu'dent/stu'dentka]

Студэнты сабраліся ў галоўнай зале.

Студэнты сабраліся ў галоўнай зале.

учёная степень ж навуковая ступень ж [navu'kovaja stu'pien']

Мая мэта – атрымаць навуковую ступень магістра.

Мая мэта – атрымаць навуковую ступень магістра.

основные понятия
асноўныя паняцці [as'nownnyja pa'n'ats'i]

основные понятия
асноўныя паняцці [as'nownnyja pa'n'ats'i]

вступительный экзамен м уступны экзамен м [us'tupny eg'zam'en]

Мой брат праваліў уступны экзамен.

Мой брат праваліў уступны экзамен.

Мой брат праваліў уступны экзамен.

выпускной экзамен м выпускны экзамен м [vɨpusk'ny eg'zam'en]
Я рыхтуюся да **выпускных экзаменаў**.
Я готовлюсь к **выпускным экзаменам**.

высшее образование с вышэйшая адукацыя ж [vy'ʃej'faja adu'katsyja]
Гэта выдатная магчымасць атрымаць **вышэйшую адукацыю**.
Это прекрасная возможность получить **высшее образование**.

диплом м дыплом м [dɨp'lom]
Першапачаткова **дипломы** вырабляліся з тонкай авечай скуры.
Изначально **дипломы** изготавливались из тонкой овечьей кожи.

канікулы мн канікулы мн [ka'nikuly]
Усе студэнты – на **канікулах**.
Все студенты – на **каникулах**.

мантыя ж мантыя ж [mantyja]
Выпускнікі былі адзетыя ў чорныя **мантыі**.
Выпускники были облачены в чёрные **мантии**.

окончание обучения с канец навучання м [ka'ni'et navu'ʃan'n'a]
Хутка **канец навучання**.
Скоро **окончание обучения**.

оцёнка ж адзнака ж [adz'naka]
Я стараюся атрымліваць добрыя **адзнакі**.
Я стараюсь получать хорошие **оценки**.

семестр м семестр м [s'e'mi'estr]
У нашым універсітэце акадэмічны год падзяляецца на два **семестры**.
В нашем университете академический год делится на два **семестра**.

стипендия ж стыпендыя ж [sty'pi'endyja]
Я прэтэндую на **стыпендыю**.
Я претендую на **стипендию**.

университетская форма ж універсітэцкая форма ж [univ'ersi'tetskaja 'forma]
Удзельнікі цырымоніі павінны быць апранутыя ва **ўніверсітэцкую форму**.
Участники церемонии должны быть одеты в **университетскую форму**.

университетская шапочка ж універсітэцкі капялюшк м [univ'ersi'tet'ski kap'a'ʃufyk]
Універсітэцкі капялюшк мае кутасік, прымацаваны да цэнтра.
У **университетской шапочки** есть кисточка, прикреплённая к центру.

учебная программа ж вучэбная праграма ж [vu'ʃebnaja pra'h'rama]
Вучэбная праграма складаецца з розных прадметаў.

Учебная программа включает в себя различные предметы.

учебный предмет м вучэбны прадмет м [vu'ʃebny prad'miet]
Якія **вучэбныя прадметы** ў цябе любімыя?

Какие **учебные предметы** у тебя любимые?

церемония вручения дипломов ж цырымонія ўручэння дыпламаў ж [ʦyru'monija wru'ʃen'n'a dɨp'lomaw]
На гэтай фатаграфіі – **цырымонія ўручэння дыпламаў** у маім універсітэце.
На этой фотографии – **церемония вручения дипломов** в моём университете.

* * * * *

академический п акадэмічны прым [akade'mitʃny]
Кожны **акадэмічны** год ён працаваў над даследчым праектам.
Каждый **академический** год он работал над исследовательским проектом.

государственный п дзяржаўны прым [dʒiar'zawny]
Шматлікія **дзяржаўныя** універсітэты ў значнай ступені фінансава самастойныя.
Многие **государственные** университеты в значительной степени финансово самостоятельны.

научный п навуковы прым [navu'kovy]
Універсітэт праводзіць **навуковыя** даследаванні.
Университет проводит **научные** исследования.

образовательный п адукацыйны прым [aduka'tsyjny]
Якая **адукацыйная** сістэма ў Вялікабрытаніі?
Какова **образовательная** система в Великобритании?

частный п прыватны прым [pry'vatny]
Прыватныя ўніверсітэты фінансуюцца з прыватных крыніц.
Частные университеты финансируются из частных источников.

посещать г наведваць дз [na'viedvatʃ]
Я **наведваю** ўніверсітэт.
Я **посещаю** университет.

поступать г паступаць дз [pastu'patʃ]
У 1990 годзе яна **паступіла** ў Кембрыджскі ўніверсітэт.
В 1990 году она **поступила** в Кембриджский университет.

преподавать г выкладаць дз [vykla'datʃ]
Хто будзе **выкладаць** мікрабіялогію?
Кто будет **преподавать** микробиологию?

присуждать г прысуджаць дз [prysu'dʒatʃ]
Учора яму **прысудзілі** ступень бакалаўра.
Вчера ему **присудили** степень бакалавра.

учиться г вучыцца дз [vu'ʃytʃa]
Мой старэйшы брат **вучыцца** ў Оксфардскім універсітэце.
Мой старший брат **учится** в Оксфордском университете.

ВÓЗРАСТ РЕБѢНКА**УЗРОСТ ДЗІЦЯЦІ** [uz'rost dzi't's'atsi]**дашкольнік** м дашкольнік м [da'f'kol'nik]У наш час шматлікія **дашкольнікі** ўмеюць чытаць.В наше время многие **дашкольнікі** умеют читать.**младенец** м немаўля н [n'emaw'la]Мой сын яшчэ **немаўля**.Мой сын ещё **младенец**.**новорождённый ребёнок** м нованароджане

дзіця н [novana'rodzhanaje dzi't's'a]

Нованароджане дзіця спала.**Новорождённый ребёнок** спал.**подрóсток (тинейджер)** м падлетак (тынэйджар)

м [pad'letak (ty'nejdžar)]

Іх дачка – **падлетак**.Их дочь – **подросток**.**ребёнок от 1 до 3 лет** м дзіця ад 1 да 3 гадоў н

[dzi't's'a ad adna'ho da trofi ha'dow]

Дзіця ад 1 да 3 гадоў шмат спазнае пра сацыяльныя ролі.**Ребёнок от 1 до 3 лет** многое узнаёт о социальных ролях.**ребёнок от 7 до 12 лет** м дзіця ад 7 да 12 гадоў н

[dzi't's'a at sla'mi da dva'nattsati ha'dow]

Дзеці ад 7 да 12 гадоў растуць вельмі інтэнсіўна.**Дети от 7 до 12 лет** растут очень интенсивно.**ДЕТСКИЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ****УЧРЕЖДЕНИЯ****ДЗІЦЯЧЫЯ АДУКАЦЫЙНЫЯ ЎСТАНОВЫ**

[dzi't's'atŭja aduka'tŭjnja wsta'novy]

детский сад м дзіцячы садок м [dzi't's'atŭ sa'dok]У **дзіцячым садку** дзяцей вучаць развіваць базавыя ўменні.В **детском саду** детей учат развивать базовые умения.**школа** ж школа ж [f'kola]Абодва нашыя дзіцяці ходзяць у **школу**.Оба наших ребёнка ходят в **школу**.**если** мн яслі мн [f'jas'li]**Яслі** прызначаны для дзяцей ва ўзросце ад 2 да 4 гадоў.**Яслі** прызначаны для детей в возрасте от 2 до 4 лет.**УХОД ЗА МАЛЕНЬКИМИ ДЕТЬМИ****ДОГЛЯД ЗА МАЛЕНЬКИМИ ДЗЕЦЬМИ**

[dofi'lat za ma'llen'ikimi 'dz'ets'mi]

детское питание с дзіцячае харчаванне н

[dzi't's'atŭaje xartŭa'van'nie]

Дзіцячае харчаванне прызначана спецыяльна для немаўлят.**Детское питание** предназначено специально для младенцев.**кормление** с кармленне н [karm'lien'nie]Вось артыкул пра **кармленне** маленькіх дзяцей.Вот статья о **кормлении** маленьких детей.**кормление грудью** с кармленне грудзьмі н

[karm'lien'nie hrudz'i'mi]

Кармленне грудзьмі – гэта самая адпаведная форма кармлення немаўляці.**Кормление грудью** – это самая подходящая форма кормления младенца.**купание** с купанне н [ku'pan'nie]Штодзённае **купанне** дзіцяці – гэта нешта значна большае, чым проста гігіенічная працэдура.Ежедневное **купание** ребёнка – это нечто гораздо большее, чем просто гигиеническая процедура.**няня** ж няня ж [n'iana]Нам прыйшлося наняць **няню** для догляду за нашым дзіцём.Нам пришлось нанять **няню** для присмотра за нашим ребёнком.**пеленание** с спавіванне н [spavi'van'nie]Гэта – спецыяльны стол для **спавівання**.Это – специальный стол для **пеленания**.**приучение к горшку** с прывучванне да гаршка н

[pry'vutŭvan'nie da harŭka]

Прывучанне да гаршка звычайна пачынаецца і завяршаецца ва ўзросце ад 12 месяцаў да 3 гадоў.**Приучение к горшку** обычно начинается и завершается в возрасте от 12 месяцев до 3 лет.**смена подгузника** ж змена падгузка ж [z'm'ena

pad'fuzka]

Змена падгузка павінна рабіцца рэгулярна.**Смена подгузника** должна делаться регулярно.**ПРИНАДЛЕЖНОСТИ ДЛЯ УХОДА ЗА ДЕТЬМИ****ПРЫНАЛЕЖНАСЦІ ДЛЯ ДОГЛЯДУ****ЗА ДЗЕЦЬМИ** [pryna'leznas'tsi dla 'dofi'ladu za 'dz'ets'mi]**бутылочка детская** ж бутэлечка дзіцячая ж

[bu'tel'etŭka dzi't's'atŭja]

Дзіцячая бутэлечка – гэта бутэлечка з соскай.**Детская бутылочка** – это бутылочка с соской.**весы для грудных детей** мн шалі для грудных

дзяцей мн [f'ali dla hrud'n'yx dz'a't's'iej]

У мяне дома ёсць **шалі для грудных дзяцей**.У меня есть дома **весы для грудных детей**.**горшок детский** м гаршчок дзіцячы м [har'fŭok

dzi't's'atŭj]

Маё дзіця ўмее карыстацца **гаршчком**.Мой ребёнок умеет пользоваться **горшком**.**детский стульчик (высокий)** м дзіцячы стульчык

(высокі) м [dzi't's'atŭy 'stul'fŭk (vy'soki)]

Нам патрэбны **дзіцячы высокі стульчык** на кольцах для нашага сына.Нам нужен **детский высокий стульчик** на колёсиках для нашего сына.**детское автомобильное кресло** с дзіцячае

аўтамабільнае крэсла н [dzi't's'atŭaje awtama'b'il'inae 'kresla]

Табе трэба мець у машыне **дзіцячае аўтамабільнае крэсла**.Тебе надо иметь в машине **детское автомобильное кресло**.

колыбэль ж калыска ж [kaˈlʲyska]

Калыска – гэта маленькі ложкач для груднога дзіцяці.

Колыбель – это маленькая кроватка для грудного ребёнка.

коляска ж каляска ж [kaˈlʲaska]

Яна паклала малое ў **каляску**.

Она положила малыша в **коляску**.

комбинезон дэцкіі м камбінезон дзіцячы м

[kambin'eˈzon dʲiˈtʲsʲʲy]

Хлопчык быў апрануты ў чырвоны **дзіцячы камбінезон**.

Мальчик был одет в красный **детский комбинезон**.

крават-манеж ж ложка-манеж м [ˈloʒak maˈnʲej]

Мы купілі драўляны **ложак-манеж** з кратамі.

Мы купили деревянную **кровать-манеж** с решётками.

нагруднік дэцкіі м нагруднік дзіцячы м

[naˈgrudnik dʲiˈtʲsʲʲy]

Дзіцячы нагруднік трэба завязваць пад падбароддзем дзіцяці.

Детский нагрудник нужно повязывать под подбородком ребёнка.

пелёнка ж пялёнка ж [pʲaˈlʲonka]

Гэтыя **пялёнкі** з чыстай бавоўны.

Эти **пелёнки** из чистого хлопка.

пераносная краватка ж пераносны ложкач м

[pʲeraˈnosny ˈloʒatʲʲak]

Я панясу дзіця ў **пераносным ложкачку**.

Я понесу ребёнка в **переносной кроватке**.

падгузнік м падгузак м [padˈgʲuzak]

Бываюць **падгузкі** з тканіны, а яшчэ бываюць аднаразовыя з пластыкавага валакна.

Бывают **подгузники** из ткани, а ещё бывают одноразовые из пластикового волокна.

ползункі мн паўзункі мн [pawzunˈki]

Я замовіла пяць пар дзіцячых **паўзункоў**.

Я заказала пять пар детских **ползунков**.

распашонка ж распашонка ж [raspaˈʲonka]

Калі ты чакаеш дзіця, пачынай закупаць

распашонкі і паўзункі.

Если ты ждёшь ребёнка, начинай закупать **распашонки** и ползунки.

рукзачок для ношэння малышэй м рукзачок

для нашэння малых м [rugzaˈʲʲok dlʲa naˈʲenʲnʲa maˈlʲyx]

Я хачу паспрабаваць насіць дзіця ў **рукзачку для нашэння малых** за спінай.

Я хочу попробовать носить ребёнка в **рукзачке для ношения малышей** за спиной.

соска для бутэлёчкі ж соска для бутэлечкі ж

[ˈsotka dlʲa buˈtʲelʲeʲʲki]

Соска для бутэлечкі павінна быць стэрыльнай.

Соска для бутылочки должна быть стерильной.

соска-пустышка ж соска-пустышка ж [ˈsotka

pusˈtyʲʲka]

Без **соскі-пустышкі** яна не супакоіцца.

Без **соски-пустышки** она не успокоится.

ОСНОВНЫЕ ПОНЯТИЯ

АСНОУНЫЯ ПАНАЦЦІ [asˈnownyja paˈnʲatʲsʲi]

воспітанне дэцей с выхаванне дзяцей н

[vyxaˈvanʲnʲe dʲzʲaˈtʲsʲej]

Выхаванне дзяцей – сур’ёзная справа.

Воспитание детей – серьёзное дело.

дэцтва с дзяцінства н [dʲzʲaˈtʲinstva]

Раннее **дзяцінства** – важная стадыя ў развіцці чалавека.

Раннее **детство** – важная стадия в развитии человека.

матерінства с мацярынства н [matʲsʲaˈrynstva]

Яна рыхтуецца да **мацярынства**.

Она готовится к **материнству**.

отцёвства с бацькоўства н [batʲsʲˈkowstva]

Што вы ведаеце пра **бацькоўства**?

Что вы знаете об **отцовстве**?

родіцель м бацькі мн [batʲsʲˈlʲi]

Абодва **бацькі** дзіцяці – прыстойныя людзі.

Оба **родителя** ребёнка – приличные люди.

беспомощный л бездапаможны прым

[bʲezdapaˈmozny]

Нованароджаныя дзеці зусім **бездапаможныя**.

Новорожденные дети совершенно **беспомощные**.

большой л вялікі прым [vaˈlʲiki]

Яна ўжо **вялікая** дзяўчынка.

Она уже **большая** девочка.

здоровый л здаровы прым [zdaˈrovʲy]

Дзякуй богу, наша малое **здоравае**.

Слава богу, наш малыш **здоровый**.

маленький л маленькі прым [maˈlʲenʲki]

Колькі год таму **маленькаму** хлопчыку?

Сколько лет тому **маленькому** мальчику?

счастливый л шчаслівы прым [ʃʲʂasˈlʲivʲy]

Мы хочам, каб нашы дзеці былі **шчаслівымі**.

Мы хотим, чтобы наши дети были **счастливыми**.

воспитывать г вхоўваць дз [vyˈxowvatʲsʲ]

Выхоўваць дзяцей – цяжкая праца.

Воспитывать детей – тяжёлый труд.

заботиться г клапаціцца дз [klaˈpatʲitsʲa]

Яна так добра **клапоціцца** пра сваё малое.

Она так хорошо **заботится** о своём малыше.

нянчыць г няньчыць дз [ˈnʲanʲtʲʲytʲsʲ]

Я ўбачыў жанчыну, якая **няньчыла** дзіця.

Я увидел женщину, которая **нянчила** ребёнка.

растить г гадаваць дз [ʲadaˈvatʲsʲ]

Ужо я дык ведаю свайго сына, я **гадаваў** яго з маленства.

Уж я-то знаю своего сына, я **растил** его с младенчества.

учить г вучыць дз [ˈvutʲytʲsʲ]

Я **навучыла** свайго сына завязваць шнуркі на чаравіках.

Я **научила** своего сына завязывать шнурки на ботинках.

РАЗДЭЛЫ ФІЗИКІ

РАЗДЭЛЫ ФІЗІКІ [raz' dz'ely 'fiziki]

астрофізыка ж астрафізка ж [astra'fizika]**Астрафізка** вывучае фізічныя працэсы ў Сусвеце.**Астрофізыка** изучает физические процессы во Вселенной.**атамная фізыка** ж атамная фізка ж ['atamnaja 'fizika]**Атамная фізка** вывучае атамныя і атамна-ядровыя сістэмы электронаў і атамнага ядра.**Атамная фізыка** изучает атомы как изолированную систему электронов и атомного ядра.**біофізыка** ж біяфізка ж [bija'fizika]**Біяфізка** – гэта навука, у якой законы фізікі

ўжываюцца для вывучэння біялогіі.

Біофізыка – это наука, в которой законы физики применяются для изучения биологии.**квантавая механіка** ж квантавая механіка ж ['kvantavaja m'e'xanika]**Квантавая механіка** важная для фізікі і хіміі.**Квантавая механіка** важна для физики и химии.**класіфікацыйная фізыка** ж класіфікацыйная фізка ж [kla'sif'kajaja 'fizika]Найбуйнейшы ўклад у **класіфікацыйную фізіку** быў зроблены Ісакам Ньютанам.Крупнейший вклад в **классическую физику** был сделан Исааком Ньютоном.**молекулярная фізыка** ж малекулярная фізка ж [mal'ekul'jarnaja 'fizika]**Малекулярная фізка** – гэта вывучэнне фізічных уласцівасцяў малекул.**Малекулярная фізыка** – это изучение физических свойств молекул.**оптыка** ж оптыка ж ['optyka]**Оптыка** – гэта вывучэнне ўласцівасцяў святла.**Оптыка** – это изучение свойств света.**термадынаміка** ж тэрмадынаміка ж [termady'namika]Існуе чатыры важныя законы **тэрмадынамікі**.Существует четыре важных закона **термодинамики**.**фізыка кандэнсаванага стану** ж фізыка кандэнсаванага стану ж ['fizika kandensa'vanafja 'stanu]**Фізыка кандэнсаванага стану** – гэта найшырэйшая вобласць сучаснай фізікі.**Фізыка кандэнсаванага стану** – это самая обширная область современной физики.**фізыка элементарных частіц** ж фізыка элементарных частіцак ж ['fizika el'em'en'tarnyx 'čas' 'tsinak]**Фізыка элементарных частіцак** вывучае элементарныя складальныя матэрыі і выпраменьвання.**Фізыка элементарных частиц** изучает элементарные составляющие материи и излучения.**хімічная фізыка** ж хімічная фізка ж [xi'mi'f'kajaja 'fizika]**Хімічная фізка** – гэта падгаліна хіміі і фізікі.**Хімічная фізыка** – это подотрасль химии и физики.**ядзерная фізыка** ж ядзерная фізка ж ['jadz'ernaja 'fizika]**Ядзерная фізка** вывучае ядро атама.**Ядзерная фізыка** изучает ядро атома.

ОСНОВНЫЕ ПОНЯТИЯ

АСНОУНЫЯ ПАНАЦЦІ [as'nownyja pa'n'ats'i]

акустыка ж акустыка ж [a'kustyka]**Акустыка** – гэта вывучэнне гуку, ультрагуку і інфрагуку.**Акустыка** – это изучение звука, ультразвука и инфразвука.**аэрадынаміка** ж аэрадынаміка ж [aerady'namika]**Аэрадынаміка** вывучае рух паветра, у прыватнасці пры яго ўзаемадзеянні з рухомым аб'ектам.**Аэрадынаміка** изучает движение воздуха, в частности при его взаимодействии с движущимся объектом.**узаемадзеянне** ж узаемадзеянне ж [uzajem'a'dz'ejan'n'e]**Узаемадзеянне** адбываецца, калі два ці больш аб'ектаў уздзейнічаюць адзін на аднаго.**Взаимодействие** происходит, когда два или более объектов воздействуют друг на друга.**волна** ж хваля ж ['xval'a]**Хваля** – гэта пературбцыя, якія распаўсюджваюцца ў прастору і часе.**Волна** – это пертурбация, распространяющиеся в пространстве и времени.**время** ж час ж [t'jas]У фізіцы **час** лічыцца адной з некалькіх асноўных велічын.В физике **время** считается одной из нескольких основных величин.**гідродынаміка** ж гідродынаміка ж [hidrady'namika]**Гідродынаміка** мае дачыненне да цяжэння вадкасці.**Гидродинамика** имеет дело с течением жидкости.**дынаміка** ж дынаміка ж [dy'namika]У фізіцы тэрмін **“дынаміка”** азначае часовую эвалюцыю фізічных працэсаў.В физике термин **“динамика”** означает временную эволюцию физических процессов.**ізлучэнне** ж выпраменьванне ж [vupra'm'en'van'n'e]**Выпраменьванне** – гэта працэс руху энергіі скрозь прастору ад крыніцы выпраменьвання.**Излучение** – это процесс движения энергии сквозь пространство от источника излучения.**імпульс** ж імпульс ж [im'puls]**Імпульс** уяўляе сабою вектар.**Импульс** представляет собой вектор.**кінематыка** ж кінематыка ж [kin'e'matyka]**Кінематыка** апісвае рух аб'ектаў без высвятлення прычын гэтага руху.**Кинематика** описывает движение объектов без выяснения причин этого движения.**маса** ж маса ж ['masa]**Маса** – гэта колькасць рэчыва ў фізічным аб'екце.**Масса** – это количество вещества в физическом объекте.**матэрыя** ж матэрыя ж [ma'teryja]**Матэрыя** мае масу.**Материя** обладает массой.

механіка ж механіка ж [m'e'xanika]

Механіка мае дачыненне да целаў, на якія ўздзейнічаюць сілы, перасоўваючы іх.

Механіка мае дачыненне да тэлаў, на якія ўздзейнічаюць сілы, перамяшчаючы іх.

относительность ж адноснасць ж [ad'nosnas'ts']

Альберт Эйнштэйн – аўтар тэорыі **адноснасці**.

Альберт Эйнштэйн – аўтар тэорыі **относительности**.

потенціал м патэнцыял м [patents'jal]

Існуе скалярны **патэнцыял** і вектарны **потэнцыял**.

Существует скалярный **потенциал** и векторный **потенциал**.

притяжение с прыцягненне н [pryt'shafi'nien'nie]

Прыцягненне – гэта натуральная з'ява.

Притяжение – это естественное явление.

пространство с прастора ж [pras'tora]

Прастора – гэта адна з асноўных велічынь у фізіцы.

Пространство – это одна из основных величин в физике.

свет м святло н [s'viat'lo]

Святло – гэта электрамагнітнае выпраменьванне.

Свет – это электромагнитное излучение.

сила ж сіла ж [s'ila]

У фізіцы **сіла** – гэта тое, што змяняе стан спакою ці руху аб'екта.

В физике **сила** – это то, что изменяет состояние покоя или движения объекта.

скорость ж хуткасць ж [xutkas'ts']

Хуткасць – гэта ступень змянення становішча.

Скорость – это степень изменения положения.

состояние вещества с стан рэчыва м [stan'rečyva]

Існуе чатыры асноўныя **станы рэчыва**: цвёрдае, вадкае, газападобнае і плазма.

Существует четыре основных **состояния вещества**: твёрдое, жидкое, газообразное и плазма.

температура ж тэмпература ж [temp'era'tura]

Каб даведацца **тэмпературы**, можна

выкарыстоўваць тэрмометр.

Чтобы узнать **температуру**, можно использовать термометр.

ускорение с паскарэнне н [paska'ren'nie]

Паскарэнне – гэта змяненне хуткасці з цягам часу.

Ускорение – это изменение скорости с течением времени.

физическая единица ж фізічная адзінка ж

[fi'zifnaja adzinka]

Гэтая праграма – пераўтваральнік **фізічных адзінак**.

Эта программа – преобразователь **физических единиц**.

частица ж часцічка ж [čas'ts'inka]

Элементарная **часцічка** – гэта часцічка, якую немагчыма падзяліць на драбнейшыя складнікі.

Элементарная **частица** – это частица, которую невозможно разделить на более мелкие составляющие.

электромагнетизм м электрамагнетызм м

[el'ektramaɢnietizm]

Электрамагнетызм – гэта фізіка электрамагнітнага поля.

Электромагнетизм – это физика электромагнитного поля.

энергия ж энэргія ж [e'n'erhija]

Пры пераходзе **энергіі** з адной формы ў іншую колькасць **энергіі** застаецца тым жа самым.

При переходе **энергии** из одной формы в другую количество **энергии** остаётся тем же самым.

энтропия ж энтрапія ж [entra'pija]

Раставанне лёду – гэта прыклад **энтрапіі**.

Таяние льда – это пример **энтропии**.

* * * * *

динамический н дынамічны **прым** [dyna'mičny]

Ён назірае за мікрааскапічным **дынамічным**

працэсам.

Он наблюдает за микроскопическим **динамическим** процессом.

прикладной н прыкладны **прым** [prykad'ny]

Прыкладная фізіка разумее практычнае

выкарыстоўванне распрацовак.

Прикладная физика подразумевает практическое использование разработок.

физический н фізічны **прым** [fi'zifny]

Нам варта мець на ўвазе ўсе **фізічныя** працэсы, якія тут магчымыя.

Нам следует иметь в виду все **физические** процессы, которые тут возможны.

фундаментальный н фундаментальны **прым**

[fundam'en'talny]

Некаторыя адкрыцці **фундаментальнай** фізікі могуць быць скарыстаныя толькі ў далёкай будучыні.

Некоторые открытия **фундаментальной** физики могут быть использованы только в отдалённом будущем.

элементарный н элементарны **прым** [el'iem'en'tarny]

Усе **элементарныя** часцічкі – гэта або бозоны, або ферміёны.

Все **элементарные** частицы – это либо бозоны, либо фермионы.

взаимодействовать з узаемадзейнічаць дз

[uzajema'dziejničats']

Два гэтыя фізічныя целы **ўзаемадзейнічаюць** адно з адным.

Два этих физических тела **взаимодействуют** друг с другом.

изучать з вывучаць дз [vyvu'čats']

Яны **вывучаюць** аэрадынаміку.

Они **изучают** аэродинамику.

исследовать з даследаваць дз [das'i'ledavats']

Нам патрэбна гэтае абсталяванне, каб **даследаваць** уласцівасці радыёхваляў.

Нам нужно это оборудование, чтобы **исследовать** свойства радиоволн.

открывать (совершать открытие) з адкрываць

(здзяйсняць адкрыццё) дз [atkry'vats' (z'dziajs'i'n'ats' adkryts'i'sio)]

Ты ведаеш, хто **адкрыў** закон сусветнага прыцягнення?

Ты знаешь, кто **открыл** закон всемирного тяготения?

связываться з звязвацца дз [z'v'azvat'sja]

Фізіка цесна **звязана** з матэматыкай.

Физика тесно **связана** с математикой.

БАЗОВЫЕ ФИЛОСОФСКИЕ ПОНЯТИЯ БАЗАВІЯ ФІЛОСОФСКІЯ ПАНЯЦЦІ

[ˈbazavyja filaˈsowskija paˈnʲat͡sʲi]

абсолют м абсолют м [apsaˈlʲut]

Абсолют процілеглы таму, што мае мяжу.

Абсолют противоположен тому, что имеет предел.

альтруизм м альтруизм м [alʲtruˈjizm]

Паняцце **альтруізму** мае доўгую гісторыю ў філасофскай думцы.

Понятие **альтруизма** имеет долгую историю в философской мысли.

бесконечность ж бесконцасць ж [bʲasˈkɒnt͡sʲasʲt͡ɕ]

Бесконцасць можа лічыцца ўласцівасцю прасторы і часу.

Бесконечность может считаться свойством пространства и времени.

Бог м Бог м [box]

Ці існуе **Бог**?

Существует ли **Бог**?

вечность ж вечнасць ж [ˈvʲetʃnasʲt͡ɕ]

Арыстоцель быў прыхільнікам ідэі **вечнасці**.

Аристотель был сторонником идеи **вечности**.

добро с дабро н [dabʲo]

Рабіць **дабро** – гэта галоўнае ў жыцці.

Делать **добро** – это главное в жизни.

жизнь ж жыццё н [ʒʲʲt͡ɕʲʲʲo]

Што вы думаеце пра ідэю аб тым, што **жыццё** ёсць пакута?

Что вы думаете об идее о том, что **жизнь** есть страдание?

зло с зло н [zlo]

Зло – супрацьлегласць дабра.

Зло – противоположность добра.

знание с ведаы мн [ˈvʲedʲy]

Ведаы – сіла.

Знание – сила.

истина ж ісціна ж [ʲisʲtʲina]

Паняцце **“ісціна”** можа мець мноства значэнняў.

Понятие **“истина”** может иметь множество значений.

красота ж прыгажосць ж [prʲyhaˈzɒsʲt͡ɕ]

З’ява **прыгажосці** вивучаецца, як частка эстэтыкі.

Явление **красоты** изучается как часть эстетики.

личность ж асоба ж [aˈsɒba]

Што вы думаеце пра этычную адказнасць **асобы**?

Что вы думаете об этической ответственности **личности**?

любовь ж каханне н [kaˈxanʲnʲe]

Некоторые лічаць, што ў **каханні** няма нічога таямнічага.

Некоторые считают, что в **любви** нет ничего таинственного.

мир м свет м [sʲvʲet]

Ці існуе **свет** вакол нас?

Существует ли **мир** вокруг нас?

мораль ж мараль ж [maˈralʲ]

Мараль азначае кодэкс паводзін.

Мораль означает кодекс поведения.

наука ж навука ж [naˈvuka]

Філасофія **навукі** імкнецца зразумець прыроду і апраўданасць навуковых ведаў.

Философия **науки** стремится понять природу и оправданность научного знания.

невежество с невуцтва н [ˈnʲevʲʊst͡ɕva]

Невуцтва – гэта стан, пры якім у чалавека няма нейкіх ведаў, або ён наўмысна ігнаруе інфармацыю.

Невежество – это состояние, при котором у человека нет каких-то знаний, либо он намеренно игнорирует информацию.

общественный договор м грамадская дамова ж [ŋraˈmat͡ɕkaja daˈmova]

Грамадская дамова – гэта дамова пра выкананне вызначаных правілаў.

Общественный договор – это соглашение о соблюдении определённых правил.

общество с грамадства н [ŋraˈmat͡ɕtva]

Усе **грамадствы** – розныя.

Все **общества** – разные.

опыт м досвед м [ˈdɒsʲvʲet]

Можна праводзіць розніцу паміж фізічным, ментальным, эмацыйным і духоўным **досведам**.

Можно производить различие между физическим, ментальным, эмоциональным и духовным **опытом**.

разум м розум м [ˈrɒzum]

Пра сутнасць **розуму** ідзе шмат спрэчак.

О сущности **разума** идёт много споров.

реальность ж рэальнасць ж [reˈalʲnasʲt͡ɕ]

Існуе такая рэч, як узгодненая **рэальнасць**.

Существует такая вещь, как согласованная **реальность**.

свобода воли ж свабода волі ж [svaˈbɒda ˈvolʲi]

Свабода волі – гэта ідэя аб тым, што ўсе людзі могуць вольна вырашаць, як паступаць.

Свобода воли – это идея о том, что все люди могут свободно решать, как поступать.

смысл жизни м сэнс жыцця м [sens ʒʲʲt͡ɕʲʲʲa]

Сэнс жыцця – гэта адно з найвялікшых філасофскіх пытанняў.

Смысл жизни – это один из величайших философских вопросов.

совесть ж сумленне н [sumˈlʲenʲnʲe]

Сумленне паходзіць з глыбінь, што знаходзяцца за межамі чалавечай волі.

Совесть проистекает из глубин, находящихся за пределами человеческой воли.

сознание с свядомасць ж [sʲʲvʲaˈdɒmasʲt͡ɕ]

Існуе шмат філасофскіх пазіцый, якія датычацца **свядомасці**.

Существует много философских позиций, касающихся **сознания**.

справедливість ж справядлівасць ж [spraviad'livas'ts']
 Што таке; па вашым меркаванні, **справядлівасць?**
 Чо таке, по вашему мнению, **справедливость?**

тэло с цела n [t'siela]
 Якая ўзаемасувязь **цела** і розуму?
 Какова взаимосвязь **тела** и разума?
человеческое существо с чалавечая істота ж [tʃala'vietʃaja is'tota]
Чалавечая істота – гэта навуковы тэрмін, які ўжываецца ў дачыненні да людзей.
Человеческое существо – это научный термин, применяемый к людям.

человечество с чалавецтва n [tʃala'vietʃva]
 Ці можа **чалавецтва** змяніцца?
 Может ли **человечество** измениться?

язык м мова ж [ˈmova]
Мова – гэта спосаб распавядаць пра рэчы, ўчынкі і ідэі.
Язык – это способ рассказывать о вещах, поступках и идеях.

ОСНОВНЫЕ РАЗДЕЛЫ ФИЛОСОФИИ АСНОУНЫЯ РАЗДЗЕЛЫ ФІЛАСОФІ [as'nownyja raz'dz'ely fila'sofiji]

логіка ж логіка ж [ˈlofika]
Логіка даследуе мысленне, якое ідзе ад дакладных дапушчэнняў да дакладных высноў.
Логика исследует мышление, идущее от верных предположений к верным заключениям.

метафізіка ж метафізіка ж [m'ietə'fizika]
Метафізіка даследуе прыроду быцця і свету.
Метафизика исследует природу бытия и мира.

політычная філасофія ж палітычная філасофія ж [pali'tyʃnaja fila'sofija]
Палітычная філасофія – гэта вывучэнне адносінаў людзей і дзяржавы.

Политическая философия – это изучение отношения людей и государства.

філасофія рэлігіі ж філасофія рэлігіі ж [fila'sofija re'liʃiji]
Філасофія рэлігіі – гэта раздзел філасофіі, у якім задаюцца пытаннямі пра рэлігію.

Философия религии – это раздел философии, в котором задаются вопросами о религии.

філасофія свядомасці ж філасофія свядомасці ж [fila'sofija s'via'domas'tsi]
Філасофія свядомасці тыповымі з'яўляюцца дыспуты пра дуалізм і матэрыялізм.

Для **философии сознания** типичны диспуты о дуализме и материализме.

філасофія мовы ж філасофія мовы ж [fila'sofija 'movy]
Філасофія мовы – гэта даследаванне прыроды, паходжання і выкарыстоўвання мовы.

Философия языка – это исследование природы, происхождения и использования языка.

эпістэмологія ж эпістэмалогія ж [epistema'lofija]
 Сярод галоўных пытанняў **эпістэмалогіі** – адносіны паміж ісцінай, верай і іх абгрунтаваннем.

Среди главных вопросов **эпистемологии** – отношения между истиной, верой и их обоснованием.

эстэтыка ж эстэтыка ж [es'tetyka]

Эстэтыка займаецца пытаннямі прыгажосці, мастацтва, успрымання і пытаннямі густу.

Эстетика занимается вопросами красоты, искусства, восприятия и вопросами вкуса.

этыка ж этыка ж [ˈetyka]

Этыка займаецца пытаннямі таго, як варта паступаць чалавеку.

Этика занимается вопросами того, как следует поступать человеку.

абстрактны п абстрактны **прым** [aps'traktny]

Свабода, справядлівасць, шчасце – гэта

абстрактныя паняцці.

Свобода, справедливость, счастье – это

абстрактные понятия.

оправданны п апраўданы **прым** [a'prawdany]

Ці **апраўданы** такі падыход?

Оправдан ли такой подход?

сложны п складаны **прым** [skla'dany]

Тэорыі гэтага філосафа занадта **складаныя**.

Теории этого философа слишком **сложные**.

эмпірычскі п эмпірычны **прым** [emp'i'ryʃny]

Слова “**эмпірычны**” азначае інфармацыю, атрыманую шляхам назіранняў і асабістага досведу.

Слово “**эмпирический**” означает информацию, полученную путём наблюдений и личного опыта.

этычскі п этычны **прым** [e'tyʃny]

Тут філосаф разважае аб **этычных** дилеммах.

Здесь философ рассуждает об **этических** дилеммах.

дэскутіраваць г дыскутаваць дз [dyskuta'vaʃ']

Яны **дыскутавалі** на працягу некалькіх гадоў.

Они **дискутировали** в течение нескольких лет.

знаць г ведаць дз [ˈviedaʃ']

Я хачу **ведаць**, што ёсць рэальнасць.

Я хочу **знать**, что есть реальность.

мысліць г мысліць дз [ˈmys'liʃ']

Я **мыслю**, значыць, я існую.

Я **мыслю**, следовательно я существую.

пыміаць г разумень дз [razu'm'ietʃ']

Гэтая ідэя настолькі простая, што яе цяжка

разумень.

Эта идея настолько проста, что её трудно **понять**.

существаваць г існаваць дз [isna'vaʃ']

Тое, што рэальна **існуе**, павінна мець пэўныя якасці.

То, что реально **существует**, должно иметь определённые качества.

Адсканаваў Онух2000

маса́ж м масаж м [ma'saʃ]

Я хачу, каб мне зрабілі **масаж**.

Я хачу, чтобы мне сделали **масса́ж**.

мінеральная ванна ж мінеральная ванна ж
[min'e'ral'naja 'vanna]

Прыміце **мінеральную ванну**.

Примите **минеральную ванну**.

обёртыяння мн абгортванні мн [ab'fortvan'ni]

Абгортванні дапамагаюць паменшыць цэлюліт.

Обёртыяння помогают уменьшить целлюлит.

саўна ж саўна ж ['sawna]

Пасля **саўны** я адчуваю сябе цудоўна.

После **сауны** я чувствую себя великолепно.

селевой пілінг м саяляво пілінг м [sa'la'vy 'pilinx]

Пасля **саялявога пілінгу** ваша скура будзе шаўкавістай, гладкай і мяккай.

После **селевога пілінга** ваша кожа будет шелковистой, гладкой и мягкой.

ДІЕТЫ

ДЫЕТЫ [dy'jety]

вегетарыянства с вегетарыянства н
[ve'fietary'janstva]

Яна – актыўная прыхільніца **вегетарыянства**.

Она – активная сторонница **вегетарианства**.

грэйпфрутовая дыета ж грэйпфрутавая дыета ж
[grejp'frutavaja dy'jeta]

Ты верыш у **грэйпфрутавую дыету**?

Ты веришь в **грэйпфрутовую диету**?

дыета па глікемічным індэксе ж дыета па глікемічным індэксе ж [dy'jeta pa glike'mi'tŋnym 'indeks'e]

Можна быць, табе дапаможа **дыета па глікемічным індэксе**.

Может быть, тебе поможет **диета по гликемическому индексу**.

дыета с улікам гемакода ж дыета з улікам гемакода ж [dy'jeta z u'likam hie'ma'koda]

Дыета з улікам гемакода сёння вельмі модная.

Диета с учётом гемоккода сегодня очень модна.

кефірная дыета ж кефірная дыета ж [kie'firnaja dy'jeta]

Давай паспрабуем **кефірную дыету**.

Давай попробуем **кефирную диету**.

макробіётыка ж макрабіётыка ж [makrabi'jotyka]
Макрабіётыка прадугледжвае ўжыванне для ежы збожжавых як асноўны прадукт.

Макробиотика предусматривает употребление в пищу зерновых как основного продукта.

нізкабелкавая дыета ж нізкабелкавая дыета ж [niskabial'kovaja dy'jeta]

Нізкабелкавая дыета прадпісваецца людзям з хваробамі нырак і печані.

Низкобелковая диета предписывается людям с болезнями почек и печени.

нізкожырная дыета ж нізкатлустая дыета ж [niska'tlustaja dy'jeta]

Якія вартасці ў **нізкатлустай дыеты**?

Каковы достоинства **низкожирной диеты**?

нізкауглеводная дыета ж нізкауглеводная дыета ж [niskavufila'vodnaja dy'jeta]

Нізкауглеводная дыета выкарыстоўваюцца для кантролю над вагай.

Низкоуглеводные диеты используются для контроля над весом.

раздэльнае пiтанiе с паасобнае харчаванне н [raa'sobnaje xar'ŋa'van'nie]

Паводле **паасобнага харчавання** не трэба есці хлеб і мяса ў адзін прыём ежы.

Согласно **раздельному питанию** не надо есть хлеб и мясо в один приём пищи.

растiтeльнaя дыeтa ж раслінная дыета ж [ras'tinnaja dy'jeta]

Я не строга вегетарыянец, але ў цэлым прытрымліваюся **расліннай дыеты**.

Я не строгий вегетарианец, но в целом придерживаюсь **растительной диеты**.

сыроедeнiе с сыраядзенне н [syraja'dzien'nie]

Я хачеў бы здавацца больш пра **сыраядзенне**.

Я хотел бы узнать больше о **сыроедении**.

бодры л бадзёры прым [ba'dziory]

У 65 гадоў ён па-ранейшаму **бадзёры**.

В 65 лет он по-прежнему **бодрый**.

прыятны л прыемны прым [pry'jemny]

Гарачая ванна – гэта **прыемна**.

Горячая ванна – это **приятно**.

прохладны л прахалодны прым [praxa'lodny]

Цяпер мне патрэбны **прахалодны** душ.

Теперь мне нужен **прохладный** душ.

сильны л моцны прым ['motsny]

З кожным днём я станаўлюся ўсё **мацнейшым і мацнейшым**.

С каждым днём я становлюсь всё **сильнее и сильнее**.

энергiчны л энэргічны прым [en'er'ŋi'tŋny]

Дзякуючы практыкаванням і дыеце гэтая жанчына **энэргічная**, нібы маладая дзяўчына.

Благодаря упражнениям и диете эта женщина **энергична**, словно молодая девушка.

двiгaцца г рухацца дз [ru'xatsta]

Нам усім трэба больш **рухацца**.

Нам всем нужно больше **двигаться**.

расцягiваць г расцягваць дз [ras't'ŋavats']

Я стараюся **расцягваць** цягліцы ног.

Я стараюсь **растягивать** мышцы ног.

трениро́ваць г трэніраваць дз [trenira'vats']

Трэніруй сваё цела.

Тренируй своё тело.

укрепля́ць г умацоўваць дз [uma't'ŋovats']

Я магу расказаць табе, як **умацоўваць** мускулы.

Я могу рассказать тебе, как **укреплять** мускулы.

улучша́ць г паляпшаць дз [pal'ap'ŋats']

Штодзённым фізічным практыкаваннем **паляпшаюць** здароўе чалавека.

Ежедневные физические упражнения **улучшают** здоровье человека.

ИСТОРИЧЕСКИЕ КОРАБЛИ И СУДА ГІСТАРЫЧНЫЯ КАРАБЛІ І СУДНЫ

бриг м бриг м [bryx]

Бриг – гэта карабель з двюма мачтамі, абсталяванымі чатырохугольнымі ветразямі.

Бриг – это корабль с двумя мачтами, оснащёнными четырёхугольными парусами.

бригантіна ж бриганціна ж [bryhan'ʲtina]

Бриганціны не варта бытаць з брыгамі.

Бриганціны не следует путать с брыгами.

галеон м галеон м [hale'ɒn]

Галеоны з'явіліся развіццём каравэла.

Галеоны явились развитием каравелл.

галэра ж галера ж [ha'lera]

Галеры выкарыстоўваліся для вайны і для гандлю.

Галеры использовались для войны и для торговли.

каравэла ж каравэла ж [kara'vela]

Хрыстафор Калумб дасягнуў Амерыкі на **каравэла**.

Христофор Колумб достиг Америки на **каравелле**.

клипер м кліпер м ['klip'ɐr]

Кліпер быў вельмі хуткаходным ветразным суднам 19-га стагоддзя.

Клипер был очень быстроходным парусным судном 19-го века.

лінейны карабель м лінейны карабель м [li'nejny kara'b'eɫ]

Лінейныя караблі былі вельмі эфектыўнымі ў ваенных дзеяннях.

Линейные корабли были очень эффективны в военных действиях.

пароход м паракход м [para'xot]

Час **паракходаў** даўно мінуў.

Время **паракходов** давно миновало.

трырэма ж трырэма ж [try'rema]

Трырэма атрымала сваё імя дзякуючы тром шэрагам вёслаў з кожнага борта.

Трирема получила своё имя благодаря трём рядам вёсел с каждого борта.

фрэгат м фрэгат м [fre'ɦat]

Фрэгат – гэта буйны ваенны карабель.

Фрегат – это крупный военный корабль.

шхуна ж шхуна ж [ʃxuna]

Шхуны ўпершыню пачалі выкарыстоўвацца галандцамі ў 16-м ці 17-м стагоддзі.

Шхуны впервые начали использоваться голландцами в 16-м или 17-м веке.

СОВРЕМЕННЫЕ ГРАЖДАНСКИЕ СУДА СУЧАСНЫЯ ЦЫВІЛЬНЫЯ СУДНЫ

кантэйнеравоз м кантэйнеравоз м [kantejn'era'vos]

Некаторыя **кантэйнеравозы** маюць велізарны памер.

Некоторые **контейнеровозы** имеют огромный размер.

круізны лайнер м круізы лайнер м [kru'izny 'lajn'ɐr]

Круізныя лайнеры шмат у чым арганізаваны падобна да плавучых гатэляў.

Круизные лайнеры во многом организованы подобно плавучим отелям.

рефрыжэратарнае судно м рефрыжэратарнае судно м [refryzʲy'ratarnaje 'sudna]

Рэфрыжэратарнае судна перавозіла груз ялавічыны.

Рефрижераторное судно перевозило груз говядины.

сэйнер м сейнер м ['s'ejn'ɐr]

Сейнеры – гэта рыбалоўныя судны, на якіх выкарыстоўваецца донны невад.

Сейнеры – это рыболовные суда, на которых используется донный невод.

сухогруз м сухагруз м [suxa'ɦrus]

У порт прыбыў **сухагруз** з грузам угля.

В порт прибыл **сухогруз** с грузом угля.

танкер м танкер м ['t'anker]

Танкеры прызначаны для перавозкі вялікай колькасці вадкасцёў.

Танкеры предназначены для перевозки большого количества жидкостей.

траўлер м траўлер м ['traw'li'ɐr]

Сучасныя **траўлеры** захоўваюць вылаўленую рыбу ў замарожаным стане.

Современные **траулеры** хранят выловленную рыбу в замороженном состоянии.

СОВРЕМЕННЫЕ ВОЕННЫЕ КОРАБЛИ СУЧАСНЫЯ ВАЕННЫЯ КАРАБЛІ

авіаносец м авіаносец м [avi'a'nos'lets]

Верхняя частка **авіаносца** завецца палётнай палубай.

Верхняя часть **авианосца** называется полётной палубой.

вертолётаносец м верталетаносец м

[v'ertal'eta'nos'lets]

Нароўні з авіаносцамі існуюць таксама і

верталетаносцы.

Наряду с авианосцами существуют также и

вертолётаносцы.

крэйсер м крэйсер м ['krej's'ɐr]

Першыя **крэйсеры** прызначаліся для выканання аўтаномных задач на моры.

Первые **крейсеры** предназначались для выполнения автономных задач на море.

лінкор м лінкор м [lin'kor]

Галоўная батарэя **лінкора** складаецца з гармат найвялікшага калібру.

Главная батарея **линкора** состоит из орудий самого большого калибра.

падводная лодка ж падводная лодка ж [pad'vodnaja 'lotka]

Большасць сучасных **падводных лодак** прыводзіцца ў рух ядзернымі рэактарамі.

Большинство современных **подводных лодок** приводится в движение ядерными реакторами.

противолодочный карабель м супрацьлодачны карабель м [suprat's'i'lotafny kara'b'eɫ]

Супрацьлодачны карабель – гэта невялікі хуткаходны ваенны карабель.

Противолодочный корабль – это небольшой быстроходный военный корабль.

торпедный катер м торпедны катэр м [tar'p'edny 'kater]
Першыя **торпедныя катэры** былі створаны, каб супрацьстаяць лінкорам і іншым буйным караблям. Першыя **торпедныя катэры** былі створаны, каб супрацьстаяць лінкорам і іншым буйным караблям.

эсмінец м эсмінец м [es'mi'net]
Прызначэнне **эсмінца** – суправаджаць буйнейшыя караблі.
Прызначэнне **эсмінца** – суправаджаць буйнейшыя караблі.

ЗВАННЯ І ДОЛЖНОСТИ ВОЕННОГО ФЛОТА

ЗВАННІ І ПАСАДЫ ВАЕННАГА ФЛОТУ

адмірал м адмірал м [admi'ral]

Адмірал флоту – гэта афіцэр ваенна-марскога флоту найвышэйшага рангу.

Адмірал флота – это офицер военно-морского флота высшего ранга.

вахтенный м вахтавы м [vaxtavy]

Вахтавы павінен рэагаваць на любыя экстранныя акалічнасці.

Вахтенный должен реагировать на любые экстренные обстоятельства.

вице-адмирал м віцэ-адмірал м [vi'eadmi'ral]

Віцэ-адмірал старэйшы па званні за контр-адмірала.

Вице-адмирал старше по званию контр-адмирала.

капітан м капітан м [kapi'tan]

Хто **капітан** карабля?

Хто **капітан** карабля?

капітан-лейтенант м капітан-лейтэнант м [kapi'tan liej'te'nant]

Капітан-лейтэнант – гэта званне, якое выкарыстоўваецца ў некаторых краінах.

Капитан-лейтенант – это звание, используемое в некоторых странах.

коммодор м камадор м [kama'dor]

Камадор – гэта званне вышэйшае за капітана і ніжэйшае за контр-адмірала.

Коммодор – это звание выше капитана и ниже контр-адмирала.

контр-адмірал м контр-адмірал м [kontradmi'ral]

Контр-адмірал лічыцца самым малодшым з "адміральскіх" званняў.

Контр-адмирал считается самым младшим из "адмиральных" званий.

лоцман м лоцман м [lo'tsman]

Лоцман – гэта марак, які праводзіць караблі праз небяспечныя ці перагружаныя судамі воды.

Лоцман – это моряк, проводящий корабли через опасные или перегруженные судами воды.

матрос м матрос м [mat'ros]

Матрос – гэта адно з найніжэйшых званняў ваенна-марскога флоту.

Матрос – это одно из самых низших званий военно-морского флота.

мічман м мічман м [mi'fman]

Мой брат – **мічман**, але ён спадзяецца стаць капітанам.

Мой брат – **мичман**, но он надеется стать капитаном.

старшина (корабельный) м старшына (карабел'ны) м [starfy'na (kara'b'el'ny)]

Наш **старшына** суровы.

Наш **старшина** суров.

старший лейтенант м старшы лейтэнант м [starfy liej'te'nant]

На гэтай фатаграфіі наш дзядуля – **старшы лейтэнант**.

На этой фотографии наш дедушка – **старший лейтенант**.

старший матрос м старшы матрос м [starfy mat'ros]

Гэты **старшы матрос** вас узначаліць.

Этот **старший матрос** вас возглавит.

штурман м штурман м [sturman]

Штурман павінен заўсёды ведаць месцазнаходжанне карабля.

Штурман должен постоянно знать о местоположении корабля.

* * * * *

быстроходный л хуткаходны прым [xutka'xodny]

Гэтае судна лёгкае і **хуткаходнае**.

Это судно легкое и **быстроходное**.

гребной л вёславы прым [v'oslavy]

Галера – гэта буйное **вёславае** судна.

Галера – это крупное **гребное** судно.

маневренный л манеўраны прым [ma'n'ewrany]

Гэта ў вышэйшай ступені **манеўраны** карабел'.

Это в высшей степени **маневренный** корабль.

парусный л ветразны прым [v'ietrazny]

Хуткасць **ветразнага** карабля залежыць ад хуткасці і кірунку ветру.

Скорость **парусного** корабля зависит от скорости и направления ветра.

плавучий л плавучы прым [ply'vutjy]

Буйныя лінкоры падобныя на **плавучыя** крэпасці.

Крупные линкоры подобны **плавучим** крепостям.

лавировать г лавіраваць дз [la'viravats']

Карабел' **лавіруе**.

Корабль **лавирует**.

перевозить г перавозіць дз [p'era'vozits']

Гэты танкер **перавозіць** сырую нафту.

Этот танкер **перевозит** сырую нефть.

плавать (о корабле) г плаваць (пра карабел') дз

[plavats' (pra kara'b'el')]]

Наш карабел' **плыў** з Паўднёвай Амерыкі ў паўночную Афрыку.

Наш корабль **плыл** из Южной Америки в северную Африку.

прокладывать курс г пракладаць курс дз

[prakla'dats' kurs]

Каб **пракладзіць курс**, капітану патрэбны навігацыйныя прыборы.

Чтобы **проложить курс**, капитану нужны навигационные приборы.

тонуть г тануць дз [ta'nuts']

Падбіты крэйсер **пануў** праз 40 хвілін.

Подбитый крейсер **затонул** через 40 минут.

УСТРО́ЙСТВО ФОТОАППАРА́ТА БУДОВА ФОТААПАРАТА [bu'dova fotaapa'rata]

автоспу́ск м ау́таспуск м [awta'spusk]

Ау́таспуск можна выкарыстоўваць так, каб фатаграфы маглі зрабіць фатаграфію самога сябе.

Автоспуск можно использовать так, чтобы фотографии могли сделать фотографию самого себя.

видоиска́тель м відашукальнік м [vidaju'kal'nik]

Відашукальнікі бываюць аптычнымі і электроннымі.

Видоискатели бывают оптическими и электронными.

голо́вка перемоткі ж галоўка перамоткі ж [ha'lowka p'era'motki]

Пераматайце стужку з дапамогай **галоўкі перамоткі**.

Перемотайте плёнку с помощью **головки перемотки**.

затво́р м засаўка ж ['zasawka]

Засаўка – гэта прылада, якая дазваляе святлу трапляць унутр на працягу вызначанага часу.

Затвор – это устройство, которое позволяет свету проникать внутрь в течение определённого времени.

объекти́в м аб'ектыў м [abjek'tyʷ]

Аб'ектыў можа быць увесь час прымацаваным да камеры альбо зменным.

Объектив может быть постоянно прикреплённым к камере или же сменным.

селе́ктор вы́держки м селектар вытрымкі м [s'e'l'ektor 'vytrymki]

Як карыстацца **селектарам вытрымкі?**

Как пользоваться **селектором выдержки?**

спуско́вая кно́пка затво́ра ж спускавая кнопка

засаўкі ж [spuska'vaja 'knopka 'zasawki]

Спускавая кнопка засаўкі вось тут.

Спускающая кнопка затвора вот здесь.

счё́тчик ка́дров м лічыльнік кадраў м [li'tʲyʷl'nik 'kadraw]

На **лічыльніку кадраў** я ўбачыў лічбу 10.

На **счётчике кадров** я увидел цифру 10.

фотовспы́шка ж фотаўспышка ж [fota'wspy'ka]

Мой фотаапарат абсталяваны **фотаўспышкай**.

Мой фотоаппарат оснащён **фотовспышкой**.

што́рка затво́ра ж штorka засаўкі ж ['ʃtorka 'zasawki]

Я зняў аб'екты, каб паглядзець на **шторку засаўкі**.

Я снял объектив, чтобы посмотреть на **шторки затвора**.

экспо́нометр м экспанометр м [ekspa'nom'etr]

Экспанометр – гэта прылада для вызначэння колькасці святла.

Экспанометр – это устройство для определения количества света.

ФОТОМАТЕРІАЛЫ ФОТАМАТЭРЫЯЛЫ [fotamater'y'aly]

фотобума́га ж фотапапера ж [fotapa'p'era]

Фотапапера – гэта папера, пакрытая святлоадчувальнымі хімікатамі.

Фотобумага – это бумага, покрытая светочувствительными химикатами.

фотопласти́нка ж фотопласцінка ж [fotaplas't'inka]

Фотопласцінкі папярэднічалі фотастужцы.

Фотопластины предшествовали фотоплёнке.

фотоплё́нка ж фотастужка ж [fota'stufka]

Выкарыстоўваючы гэтую **фотастужку**, вы можаце зрабіць 36 здымкаў.

Используя эту **фотоплёнку**, вы можете сделать 36 снимков.

ПАРА́МЕТРЫ ДЛЯ СЪЁМКИ ПАРАМЕТРЫ ДЛЯ ЗДЫМАННЯ [pa'ram'etry dl'ja zdy'man'ja]

вы́держка ж вытрымка ж ['vytrymka]

Вытрымка вельмі важная, калі ты фатаграфуеш.

Выдержка очень важна, когда ты фотографируешь.

диафра́гма ж дыяфрагма ж [dyja'frafma]

Дапамажы мне ўсталяваць **дыяфрагму**.

Помоги мне установить **диафрагму**.

рассто́йние с адлегласць ж [ad'le'fisl'as'ti]

Адлегласць да аб'екта прыкладна 50 метраў.

Расстояние до объекта примерно 50 метров.

рэ́зкость ж рэзкасць ж ['reskas'tʲ]

Рэзкасць – выразная.

Резкость – чёткая.

ФОТОГРАФІ́ЧЕСКИЕ ПРОЦЕ́ССЫ ФАТАГРАФІ́ЧНЫЯ ПРАЦЭ́СЫ [fatafraf'i'fijnyja pra'ts'esy]

закрепи́тель (фикса́ж) м замацавальнік (фіксаж) м [zamatsa'val'nik (fik'saʃ)]

Замцавальнік робіць малюнак нязменным і святлоўстойлівым.

Закрепитель делает изображение неизменным и светостойчивым.

негати́в м негатыў м [n'efia'tyʷ]

На **негатыве** светлыя месцы выглядаюць цёмнымі, а цёмныя – светлымі.

На **негативе** светлые места выглядят тёмными, а тёмные – светлыми.

позити́в м пазітыў м [pazi'tyʷ]

Цікава, як гэта будзе выглядаць на **позитыве**.

Интересно, как это будет выглядеть на **позитиве**.

прояви́тель м праяўляльнік м [prajaw'bal'nik]

Праяўляльнік робіць латэнтны малюнак на плёнцы ці фотапаперы бачным.

Проявитель делает латентное изображение на плёнке или фотобумаге видимым.

фотогра́фия (снимок) ж фатаграфія (здымак) ж [fata'frafija ('zdymak)]

Вось і гатовая **фатаграфія**.

Вот и готовая **фотография**.

фотоувели́читель м фотапавелічальнік м [fotapav'eli'tʲal'nik]

Прынцып працы **фотапавелічальніка** прасты.

Принцип работы **фотоувеличителя** прост.

ЖА́НРЫ ФОТОГРА́ФІИ

ЖАНРЫ ФАТАГРАФІИ ['zanry fata'ɦrafiji]

гламу́рная фотогра́фія ж гламурная фатаграфія ж [ɦla'murnaja fata'ɦrafija]

Акцэнт на прывабнасць і шарм – вось мэта **гламурнай фатаграфіі**.

Акцент на привлекательность и шарм – вот цель **гламурной фотографии**.

канцэпту́альная фотогра́фія ж канцэптуальная фатаграфія ж [kanʲtseptu'al'naja fata'ɦrafija]

Пры працы ў жанры **канцэптуальнай фатаграфіі** часта звяртаюцца да камп'ютарнага рэдагавання.

При работе в жанре **канцептуальной фотографии** часто прибегают к компьютерному редактированию.

ломогра́фія ж ламаграфія ж [lama'ɦrafija]

Ламаграфія робіць упор на бессістэмнае, выпадковае фатаграфаванне.

Ломографія делает упор на бессистемное, случайное фотографирование.

натю́рмо́рт м нацюрморт м [natʲs'ur'mort]

Мне патрэбнае асвятляльнае абсталяванне для стварэння аднаго эфектнага **нацюрморта**.

Мне нужно осветительное оборудование для создания одного эффектного **натюрморта**.

панара́мная фотогра́фія ж панарамная фатаграфія ж [pana'ramnaja fata'ɦrafija]

Я гарача люблю **панарамную фатаграфію**.

Я обожаю **панорамную фотографию**.

папа́раццi м папарацы м [para'ratsy]

Мне не цікавыя здымкі ў жанры **папарацы**.

Мне не интересны снимки в жанре **папарацци**.

пейза́жная фотогра́фія ж пейзажная фатаграфія ж [pej'zaznaja fata'ɦrafija]

Як спецыяліст па **пейзажнай фатаграфіі**, ён працуе для некалькіх часопісаў.

Будучи специалистом по **пейзажной фотографии**, он работает для нескольких журналов.

падво́дная фотогра́фія ж падводная фатаграфія ж [pad'vodnaja fata'ɦrafija]

Дзе я магу дастаць фотаапарат для **падводнай фатаграфіі**?

Где я могу достать фотоаппарат для **подводной фотографии**?

порногра́фія ж парнаграфія ж [parna'ɦrafija]

Парнаграфія забароненая ў шматлікіх краінах.

Порнография запрещена во многих странах.

портрёт м партрэт м [part'ret]

Хто зняў знакаміты **партрэт** гэтага пісьменніка?

Кто снял знаменитый **портрет** этого писателя?

светогра́фіка ж святлаграфіка ж [siviatla'ɦrafika]

Святлаграфіка – гэта спецыяльная тэхніка фатаграфавання рухомага святла.

Светография – это особая техника фотографирования движущегося света.

у́личная фотогра́фія ж вулічная фатаграфія ж [vuli'ɦnaja fata'ɦrafija]

Вулічная фатаграфія – гэта тып дакументальнай фатаграфіі.

Уличная фотография – это тип документальной фотографии.

фотографі́раванне прыро́ды с фатаграфаванне прыроды н [fataɦrafa'van'n'e pry'rody]

Фатаграфаванне прыроды – маё хобі.

Фотографирование природы – моё хобби.

фотажурналі́стыка ж фотажурналістыка ж [fotazurna'listyka]

Некаторыя лічаць, што “залатым стагоддзем”

фотажурналістыкі быў перыяд 1930–1950-х гадоў.

Некоторые считают, что “золотым веком”

фотожурналистики был период 1930–1950-х годов.

фотоо́хота ж фотапалыванне н [fotapala'van'n'e]

Гэты рэгіён добры для **фотапалывання**.

Этот регион хорош для **фотоохоты**.

эроті́чная фотогра́фія ж эратычная фатаграфія ж [era'ty'ɦnaja fata'ɦrafija]

У мяне ёсць альбом **эратычнай фатаграфіі**.

У меня есть альбом **эротической фотографии**.

любі́тельскі́й п аматарскі *прым* [a'matarski]

Усе фатаграфіі былі **аматарскай** якасці.

Все фотографии были **любительского** качества.

професі́она́льны п прафесійны *прым* [praf'iesijn]

Яна хоча стаць **прафесійным** фатографам.

Она хочет стать **профессиональным** фотографом.

цве́тнoй п каляровы *прым* [kala'rovy]

Першыя **каляровыя** фатаграфіі з'явіліся ў канцы 19-га стагоддзя.

Первые **цветные** фотографии появились в конце 19-го века.

цiфровoй п лічбавы *прым* ['lidzɒvay]

У **лічбавым** фотаапарце замест плёнкі выкарыстоўваецца электронны сэнсар.

В **цифровом** фотоаппарате вместо плёнки используется электронный сенсор.

чэ́рно-бе́лы п чорна-белы *прым* [ʧorna'biely]

Я – прыхільнік **чорна-белай** мастацкай фатаграфіі.

Я – поклонник **чёрно-белой** художественной фотографии.

засвэ́чiваць г засвечваць *дз* [za'sv'ieɦvatʲ]

Калі ты **засвэціш** плёнку, яна будзе сапсавана.

Если ты **засветишь** плёнку, она будет испорчена.

наводі́ць рэ́зкасць г наводзіць рэзкасць *дз* [na'vodz'itʲ reskas'ʲ]

Я **навеў** рэзкасць на птушку.

Я **навел** резкость на птицу.

печáтаць г друкаваць *дз* [druka'vatʲ]

Я люблю **друкаваць** фатаграфіі з фотапавелічальнікам.

Я люблю **печатать** фотографии с фотоувеличителем.

проя́вляць г праяўляць *дз* [prajav'liatʲ]

Плёнка **праявіцца** праз хвіліну.

Плёнка **проявится** через минуту.

фотграфі́раватъ г фатаграфавачъ *дз* [fataɦrafa'vatʲ]

Я хачу **сфатаграфавачъ** той храм.

Я хочу **сфотографировать** тот храм.

абрыкос м абрыкос м [abry'kos]

Радзіма **абрыкоса** – Кітай.

Родина **абрыкоса** – Китай.

авокадо с авакада н [ava'kada]

Сярэдняе дрэва **авокада** штогод дае прыкладна па 120 плодоў.

Среднее дерево **авокадо** ежегодно даёт примерно по 120 плодов.

айва ж айва ж [aj'va]

Айва марозаўстойлівая.

Айва морозоустойчива.

алыча ж алыча ж [aly'tja]

Алыча бывае жоўтай і чырвонай.

Алыча бывает жёлтой и красной.

ананас м ананас м [ana'nas]

Ананасы ядуць свежымі ці кансерваванымі.

Ананасы едят свежими или консервированными.

апельсін м апельсин м [ap'el'sin]

Я не хачу аўсяную кашу, я хачу **апельсін**.

Я не хочу овсяную кашу, я хочу **апельсин**.

арбуз м кавун м [ka'vun]

Некаторыя **кавуны** важаць больш за 30 кілаграмаў.

Некоторые **арбузы** весят больше 30 килограммов.

банан м банан м [ba'nan]

Бананы можна есці сырымі, хоць некаторыя разнавіднасці звычайна гатуюць.

Бананы можно есть сырыми, хотя некоторые разновидности обычно готовят.

боярышник м глог м [blox]

З плодоў **глогу** можна рабіць желе.

Из плодов **боярышника** можно делать желе.

вінаград м вінаград м [vina'hrat]

Паглядзі, якая цудоўная гронка **вінаграду**!

Посмотри, какая прекрасная гроздь **винограда**!

вішня ж вішня ж [vi'ŋn'a]

Гэтая **вішня** чароўна смачная.

Эта **вишня** восхитительно вкусная.

гранат м гранат м [gra'nat]

Гранат культываваўся на Каўказе са старажытных часоў.

Гранат культивировался на Кавказе с древних времён.

грэйпфрут м грэйпфрут м [grejp'frut]

Грэйпфрут – добрая крыніца вітаміну С.

Грэйпфрут – хороший источник витамина С.

груша ж груша ж [gruʃa]

Грушы багатыя меддзю і каліем.

Груши богаты медью и калием.

гуава ж гуава ж [gu'ava]

Плод **гуавы** звычайна бывае ў даўжыню ад 4 да 12 сантыметраў.

Плод **гуавы** обычно бывает в длину от 4 до 12 сантиметров.

дыня ж дыня ж [dɨn'a]

Пакаштуй кавалак салодкай духмянай **дыні**.

Отведай кусок сладкой душистой **дыни**.

ежевiка ж ажына ж [a'zupa]

Ажына падобная да маліны, толькі яна чорная.

Ежевика похожа на малину, только она чёрная.

ирга ж ирга ж [ir'ga]

Птушкі любяць **иргу**, і таму збор яе ўраджаю праблематычны.

Птицы любят **иргу**, и поэтому сбор её урожая проблематичен.

кiвi с кiвi н ['kivi]

Радзіма **kivi** – паўднёвы Кітай.

Родина **киви** – южный Китай.

крыжовник м агрэст м [aŋ'rest]

Бывае кіслы **агрэст**, а бывае салодкі, як мёд.

Бывает кислый **крыжовник**, а бывает сладкий, как мёд.

лимон м лимон м [li'mon]

Я вельмі люблю водар **лімону**.

Я обожаю аромат **лимона**.

лiчi с лічы н ['liʃy]

Лічы выкарыстоўваецца ў шматлікіх дэсертах.

Личи используется во многих десертах.

локва ж локва ж ['lokva]

Локва добра спалучаецца з іншай садавіной у фруктовых салатах.

Локва хорошо сочетается с другими фруктами во фруктовых салатах.

малiна ж маліна ж [ma'lina]

Для аптымальнага развіцця **маліне** патрабуецца шмат сонца і воды.

Для оптимального развития **малине** требуется много солнца и воды.

манго с манга н [ma'ŋa]

Спелае **манга** салодкае, з унікальным смакам.

Спелое **манго** сладкое, с уникальным вкусом.

мандарiн м мандарын м [manda'ryn]

Я люблю мараканскія **мандарыны**.

Я люблю марокканские **мандарины**.

мушмула́ ж мушмула ж [muʃmu'la]

Мушмулу часто ўжываюць з сырам у якасці дэсерту.

Мушмулу часто употребляют с сыром в качестве десерта.

нектарин м нектарын м [n'ekta'ryn]

Нектарын – гэта разнавіднасць персіка.

Нектарин – это разновидность персика.

папайя ж папая ж [pa'paja]

Радзіма **папай** – тропікі Паўднёвай і Паўночнай Амерыкі.

Родина **папайи** – тропики Южной и Северной Америки.

персік м персік м [p'ersik]

Скурка **персіка** аранжава-жоўтая.

Кожица **персика** оранжево-жёлтая.

рябіна ж рабіна ж [ra'bina]

З ягад еўрапейскай **рабіны** можна рабіць гаркавае жэле.

Из ягод европейской **рябины** можно делать горьковатое желе.

рябіна черноплёдная ж рабіна чарнаплодная ж

[ra'bina tʃarna'plodnaja]

З **чарнаплоднай рабіны** можна рабіць віно.

Из **черноплодной рябины** можно делать вино.

санта́л м сантол м [san'tol]

Сантол – трапічны плод, які расце ў паўднёва-ўсходняй Азіі.

Сантол – тропический плод, растущий в юго-восточной Азии.

сліва ж сліва ж [s'liva]

На **сліве** можа быць белаваты налёт, які лёгка сцерці.

На **сливе** может быть беловатый налёт, который легко стереть.

фейхоа́ ж фейхаа ж [f'ejxa'a]

Пах **фейхаа** духмяны і салодкі.

Запах **фейхоа** ароматный и сладкий.

фі́га ж фіга ж [f'if'a]

Фігі можна есці свежымі ці сушанымі.

Фиги можно есть свежими или сушёными.

хурма́ ж хурма ж [xu'rma]

Хурма была вядомая старажытным грэкам, як "плод багоў".

Хурма была известна древним грекам, как "плод богов".

чэрэшня ж чарэшня ж [tʃa'rej'n'a]

Чарэшня з'яўляецца прадуктам харчавання чалавека на працягу тысяч гадоў.

Черешня является продуктом питания человека в течение тысяч лет.

шыпóвник м шыпшына ж [ʃyp'jyna]

Шыпшына некаторых відаў выкарыстоўваецца як крыніца вітаміну С.

Шиповник некоторых видов используется как источник витамина С.

я́блоко с яблык м [ja'blyk]

Я купіў два кілаграмы **яблыкаў**.

Я купил два килограмма **яблок**.

мя́ккий л мяккі *прым* [m'akki]

Гэтыя персікі **мяккія** і смачныя.

Эти персики **мягкие** и вкусные.

мясі́стый л мясісты *прым* [m'a'sisty]

Гэтыя плады буйныя і **мясістыя**.

Эти плоды крупные и **мясистые**.

сла́дкий л салодкі *прым* [sa'lotki]

Нішто не можа быць лепш, чым **салодкі** смак свежага банана.

Ничто не может быть лучше, чем **сладкий** вкус свежего банана.

со́чный л сакавіты *прым* [saka'vity]

Персікі вельмі **сакавітыя**.

Персики очень **сочные**.

спе́лый л спелы *прым* [s'p'ely]

Гэта садавіна **спелая** ці не?

Эти фрукты **спелые** или нет?

вы́жимать г выціскаць дз [vy'tsis'kats']

Давай **выціснем** сок з гэтых яблыкаў.

Давай **выжмем** сок из этих яблок.

ра́сти г расці дз [ras'itsi]

Манга **расце** ў трапічных раёнах.

Манго **растёт** в тропических районах.

со́бирать г збіраць дз [zibi'rats']

Мы **збіралі** маліну дзве гадзіны.

Мы **собирали** малину два часа.

со́зрева́ть г спець дз [s'p'ets']

Вінаград хутка **паспее**.

Виноград скоро **созреет**.

упо́требля́ть г ужываць дз [uzu'vat's']

Рэкамендую вам больш **ужываць** сок грэйпфруту.

Рекомендую вам больше **употреблять** сока грейпфрута.

ТИПЫ ТЕМПЕРАМЕНТОВ ТИПЫ ТЕМПЕРАМЕНТАУ [ˈtʲypy temp'e'ram'ientaw]

интроверт *м* интроверт *м* [intra'viert]

Интроверт лічыць за лепшае знаходжанне ў адзіноце.

Интроверт предпочитает находиться в одиночестве.

меланхолик *м* меланхолик *м* [m'elan'xolik]

Многія **меланхолікі** – задуменныя мысляры.

Многие **меланхолики** – задумчивые мыслители.

сангвінік *м* сангвінік *м* [sanf'vinik]

Сангвінікі звычайна бываюць бестурботнымі аматарамі веселья.

Сангвиники обычно бывают беззаботными любителями веселья.

флегматик *м* флегматик *м* [fl'eŋ'matyk]

Флегматыкі – гэта больш надзейныя людзі, чым сангвінікі.

Флегматики – это более надёжные люди, нежели сангвиники.

холерик *м* холерик *м* [xa'lieryk]

Халерыкі вельмі амбіцыйныя і энергічныя, але іх лёгка раззлаваць.

Холерики очень амбициозны и энергичны, но их легко разозлить.

экстраверт *м* экстраверт *м* [ekstra'viert]

Экстраверт схільны да таварыскасці.

Экстраверт склонен к общительности.

ПОЛОЖИТЕЛЬНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТАНОВЧЫЯ ХАРАКТАРЫСТЫКІ

[sta'nowf'fja xarakta'rystyki]

аккуратный *п* акуратны *прым* [aku'ratny]

Мая дачка – **акуратная** дзяўчынка.

Моя дочь – **аккуратная** девочка.

вежливый *п* ветлівы *прым* [ˈvjetlvy]

Наш начальнік **ветлівы**, і мне гэта падабаецца.

Наш начальник **вежливый**, и мне это нравится.

волевой *п* валявы *прым* [val'a'vy]

Такі **валявы** чалавек, як ён, можа дасягнуць усяго, чаго захоча.

Такой **волевой** человек, как он, может достичь всего, чего захочет.

добрый *п* добры *прым* [ˈdobry]

Мае сябры кажуць, што я **добрая** і чулая.

Мои друзья говорят, что я **добрая** и отзывчивая.

дружелюбный *п* прыязны *прым* [pɹy'jazny]

Ён – вельмі **прыязны** чалавек, і з ім лёгка працаваць.

Он – очень **дружелюбный** человек, и с ним легко работать.

жизнерадостный *п* жыццярadasны *прым*

[zʲu'tsʲa'radasny]

Ён самы **жыццярadasны** чалавек з усіх, з кім я знаёмы.

Он самый **жизнерадостный** человек из всех, с кем я знаком.

мудрый *п* мудры *прым* [ˈmudry]

Ты зразумееш гэта, калі станеш старэйшым і

мудрэйшым.

Ты поймёшь это, когда станешь старше и **мудрее**.

находчивый *п* знаходлівы *прым* [zna'xodlvy]

Вось бы мне быць такім **знаходлівым**, як ты.

Вот бы мне быть таким **находчивым**, как ты.

общительный *п* таварыскі *прым* [tava'ryski]

Мой брат вельмі **таварыскі**, і ў яго шмат сяброў.

Мой брат очень **общительный**, и у него много друзей.

одаренный *п* адораны *прым* [a'dorany]

Гэты малады джэнтльмен – інтэлектуальна **адораны** чалавек.

Этот молодой джентльмен – интеллектуально **одаренный** человек.

оптимист *м* аптыміст *м* [apɥ'mist]

Мой бацька ўсё сваё жыццё быў **аптымістам**.

Мой отец всю свою жизнь был **оптимистом**.

скромный *п* сціплы *прым* [ˈs'ɕiply]

Сціплы чалавек – гэта той, хто не выхваляецца сваімі дасягненнямі.

Скромный человек – это тот, кто не хвастается своими достижениями.

спокойный *п* спакойны *прым* [spa'kojny]

Ён застаецца **спакойным**, нават калі на яго крычаць.

Он остаётся **спокойным**, даже когда на него орут.

талантливый *п* таленавіты *прым* [tal'ena'vity]

Ты такі **таленавіты** чалавек!

Ты такой **талантливый** человек!

трудолюбивый *п* працавіты *прым* [pɹaɕa'vity]

Нам патрэбны **працавітыя** працаўнікі, як ён.

Нам нужны **трудолюбивые** работники, как он.

умный *п* разумны *прым* [ra'zumny]

Яна добра адукаваная і **разумная**.

Она хорошо образованна и **умна**.

уравновешенный *п* ураўнаважаны *прым*

[urawna'vazany]

Мой брат – **ураўнаважаны** чалавек. Ён ніколі не выходзіць з сябе.

Мой брат – **уравновешенный** человек. Он никогда не выходит из себя.

хороший *п* добры *прым* [ˈdobry]

Я шчаслівая, што ўсе мае дзеці – **добрыя** людзі.

Я счастлива, что все мои дети – **хорошие** люди.

храбрый п храбры *прым* ['xrabry]

Наш камандзір – сапраўды **храбры** чалавек.

Наш камандир – по-настоящему **храбрый** человек.

чэсны п сумленны *прым* [sum'ieny]

Ён – **сумленны**, прыстойны чалавек.

Он – **честный**, порядочный человек.

ОТРИЦАТЕЛЬНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ АДМОУНЫЯ ХАРАКТАРЫСТЫКІ

[ad'mownyja xarakta'rystyki]

агрэсiўны п агрэсіўны *прым* [afre'siwny]

Ён вельмі **агрэсіўны** і напышлівы.

Он весьма **агрессивный** и высокомерный.

ворчлівы п бурклівы *прым* [burk'livy]

Не будзь такім **бурклівым**!

Не будь таким **ворчливым**!

глу́пый п дурны *прым* [dur'ny]

Ну што за **дурны** гад печаны!

Ну что за **глупый** сукин сын!

гру́бый п грубы *прым* ['gruby]

Мой старэйшы сын вельмі **грубы**, і мне за яго сорамна.

Мой старший сын очень **грубый**, и мне за него стыдно.

дура́к/ду́ра м/ж дурань/дурница м/ж ['duran'/dur'nitsa]

Хто мог такое зрабіць? Толькі поўны **дурань**.

Кто мог такое сделать? Только полный **дурак**.

завiстлiвiй п зайздрослівы *прым* [zajz'dros'livy]

Зайздрослівы чалавек сохне, глядзячы на поспехі суседа.

Завистливый человек сохнет, глядя на успехи соседа.

злой п злы *прым* [zly]

Я не хачу працаваць з такім **злым** чалавекам.

Я не хочу работать с таким **злым** человеком.

капры́зны п капрызны *прым* [ka'pryzny]

Яго жонка – **капрызная** жанчына. Яе настрой непрадказальны.

Его жена – **капризная** женщина. Её настроение непредсказуемо.

кова́рны п вераломны *прым* [viera'lomny]

Я не ведаў, што ён такі **вераломны**.

Я не знал, что он такой **коварный**.

лени́вый п гультаяваты *прым* [bul'taja'vaty]

Ён працаваць не будзе: ён занадта **гультаяваты**.

Он работать не будет: он слишком **ленивый**.

мстiтeльнiй п мсцівы *прым* ['ms'tsivy]

У мяне такое адчуванне, што ён – самы **мсцівы** чалавек у свеце.

У меня такое ощущение, что он – самый **мстительный** человек в мире.

нечэ́стны п несумленны *прым* [n'iesum'ieny]

Як мець справу з хлуслівым, **несумленным** чалавекам?

Как иметь дело с лживым, **нечестным** человеком?

плохо́й п дрэнны *прым* ['drenny]

Ён **дрэнны** чалавек: я бачыў, як ён сабаку штурхнуў.

Он **плохой** человек: я видел, как он собаку пнул.

рассе́янный п безуважлівы *прым* [biezu'vazliivy]

Я не магу вадзіць машыну, таму што я занадта **безуважлівы**.

Я не могу водить машину, потому что я слишком **рассеянный**.

тру́с м баязлівец м [bajazi'liviet]

Ён аказаўся нікчэмным **баязліўцам**.

Он оказался жалким **трусом**.

тугоду́мны п тугадумны *прым* [tufa'dumny]

Мой сябар не стане босам: ён занадта **тугадумны**.

Мой друг не станет боссом: он слишком

тугодумный.

тупо́й п тупы *прым* [tu'py]

Як ты можаш быць такім **тупым**!

Как ты можешь быть таким **тупым**!

чванлі́вы п фанабэрысты *прым* [fana'berysty]

Я ненавіджу **фанабэрыстых** людзей.

Я ненавижу **чванливых** людей.

эгаiстичны п эгаістычны *прым* [ehajis'tyŋny]

Прабач мне, я быў занадта **эгаістычным**.

Прости меня, я был слишком **эгоистичным**.

вeстi сeбя з паводзіць сябе дз [pa'vodzit' sia'b'e]

Ён **паводзіць сябе** як вар'ят.

Он **ведёт себя** как сумасшедший.

нраві́цца з падабацца дз [pada'bat'sa]

Мне **падабаюцца** такія людзі.

Мне **нравятся** такие люди.

паступа́ць з паступаць дз [pastu'pats']

Я проста не ведаю, як **паступіць**.

Я просто не знаю, как **поступить**.

сва́рыцца з сварыцца дз [sva'ryt'sa]

Яны часта **сварацца**, таму што яны абодва халерыкі.

Они часто **ссорятся**, потому что они оба холерики.

хва́стаць з выхваляцца дз [vyxva'fat'sa]

Ён вечна **выхваляецца** сваёй папулярнасцю сярод дзяўчат.

Он вечно **хвастается** своей популярностью среди девушек.

ОСНОВНЫЕ ПОНЯТИЯ АСНОУНЫЯ ПАНЫЦЦІ [as'nownyja pa'n'ats'i]

анион м аніён м [ani'jon]

Аниён – гэта іён, у якім электронаў больш, чым пратонаў.

Анион – это ион, в котором электронов больше, чем протонов.

атом м атам м [atam]

Атам складаецца з ядра, акружанага электронным воблакам.

Атом состоит из ядра, окружённого электронным облаком.

валентность ж валентнасць ж [va'lentnas'tsi]

Валентнасць – гэта колькасць хімічных сувязяў, якія могуць утварыць атомы вызначанага элемента.

Валентность – это число химических связей, которые могут образовать атомы определённого элемента.

вещество с рэчыва н [re'tŭva]

Большая частка **рэчываў**, з якімі мы сутыкаемся ў паўсядзённым жыцці, – гэта якія-небудзь сумесі. Большая частка **веществ**, с которыми мы сталкиваемся в повседневной жизни, – это какие-либо смеси.

восстановление с аднаўленне н [adnaw'len'n'e]

Аднаўленне – гэта калі ступень акіслення паніжаецца.

Восстановление – это когда степень окисления понижается.

ион м іён м [i'jon]

Іён – гэта атам ці малекула, у якіх агульная колькасць электронаў не роўная агульнай колькасці пратонаў.

Ион – это атом или молекула, в которых общее число электронов не равно общему числу протонов.

катион м катыён м [katy'jon]

Катыён – гэта іён, у якім пратонаў больш, чым электронаў.

Катион – это ион, в котором протонов больше, чем электронов.

кислота ж кіслата ж [kisl'a'ta]

Азотная **кіслата** вядомая прыкладна з 13-га стагоддзя.

Азотная **кислота** известна примерно с 13-го века.

молекула ж малекула ж [ma'l'ekula]

Малекула – гэта найменшая частка рэчыва, якая толькі можа існаваць.

Молекула – это самая малая часть вещества, которая только может существовать.

молекулярная перегруппировка ж малекулярная

перагрупіроўка ж [ma'l'eku'l'arnaja p'ierahru'powka]

У гэтай рэакцыі немагчыма ніякая **малекулярная перагрупіроўка**.

В этой реакции невозможна никакая **молекулярная перегруппировка**.

моль (единица измерения) м моль (адзінка

вымярэння) м [mol' (a'dzinka vym'a'ren'n'a)]

Колькасць атамаў ці малекул можна вымяраць у **молях**.

Количество атомов или молекул можно измерять в **молях**.

нейтрализация ж нейтралізацыя ж [ne'itral'i'zatsija]

Гэтая рэакцыя завецца **нейтралізацыяй**.

Эта реакция называется **нейтрализацией**.

окисление с акісленне н [akis'i'len'n'e]

Акісленне – гэта калі ступень акіслення павялічваецца.

Окисление – это когда степень окисления повышается.

окислительно-восстановительная реакция ж

акісляльна-аднаўленчая рэакцыя ж [akis'i'tal'na adnaw'len'tŭja re'aktsija]

Акісляльна-аднаўленчымі завуцца ўсе **рэакцыі**, пры якіх у атамаў змяняецца ступень акіслення.

Окислительно-восстановительными называются все **реакции**, при которых у атомов меняется степень окисления.

основание с аснова ж [as'nowa]

Тое ці іншае рэчыва часцяком можна класіфікаваць як кіслату ці **аснову**.

То или иное вещество зачастую можно классифицировать как кислоту или **основание**.

периодическая таблица ж перыядычная табліца ж

[p'ieruja dy'fnaja tab'litsa]

У цяперашні час **перыядычная табліца** змяшчае

117 хімічных элементаў.

В настоящее время **периодическая таблица** содержит

117 элементов.

соединение с злучэнне н [zlu'tŭen'n'e]

Вада – гэта **злучэнне**, якое змяшчае атомы вадароду і кіслароду.

Вода – это **соединение**, содержащее атомы водорода и кислорода.

соль ж соль ж [sol']

Катыёны і аніёны могуць утвараць крышталічныя рашоткі нейтральных **солей**.

Катионы и анионы могут образовывать кристаллические решётки нейтральных **солей**.

ступенчатая реакция ж ступеньчатая рэакцыя ж

[stu'pjen'tataja re'aktsija]

У ходзе **ступеньчатых рэакцый** адбываецца сама меней дзве паслядоўныя элементарныя рэакцыі.

В ходе **ступенчатой реакции** происходит по меньшей мере две последовательные элементарные реакции.

термодинамическая фаза ж тэрмадынамічная фаза

ж [termady'na mi'fnaja 'faza]

Хімікаты могуць існаваць у некалькіх **тэрмадынамічных фазах**.

Химикаты могут существовать в нескольких

термодинамических фазах.

химическая реакция ж хімічная рэакцыя ж [xi'mi'fnaja re'aktsija]

Некаторыя **хімічныя рэакцыі** вельмі хуткія, а некаторыя – вельмі павольныя.

Некоторые **химические реакции** очень быстрые, а некоторые – очень медленные.

химическая связь ж хімічная сувязь ж [xi'mi'fnaja 'suv'as']

Хімічныя сувязі злучаюць атомы.

Химические связи соединяют атомы.

химическое уравнение ж хімічнае ўраўненне н

[xi'mi'fnaje wraw'n'en'n'e]

Хімічную рэакцыю можна сімвалічна адлюстраваць з дапамогай **хімічнага ўраўнення**.

Химическую реакцию можно символически изобразить с помощью **химического уравнения**.

электролитическая диссоциация ж

электралітычная дысацыяцыя ж [el'ektral'i'ty'fnaja dysatsy'jatsija]

Электралітычная дысацыяцыя – гэта працэс, пры якім іённыя злучэнні падзяляюцца на драбнейшыя частчінкі.

Электролитическая диссоциация – это процесс, при котором ионные соединения разделяются на более мелкие частицы.

элемент м элемент м [elle'm'ent]

Прыклады **элементар** – гэта жалеза, медзь, срэбра, кісларод.

Примеры **элементов** – это железо, медь, серебро, кислород.

элементарная реакция ж элементарная рэакцыя ж

[el'emen'tarnaja re'aktsija]

Хімічная **рэакцыя** можа быць **элементарнай** ці ступеньчатой.

Химическая **реакция** может быть **элементарной** или ступенчатой.

енергія ж энергія ж [e'nɛrʲɨja]

Тэрмін "хімічная **енергія**" часта выкарыстоўваецца, каб паказаць на патэнцыял хімічнага рэчыва.
Тэрмін "хімічная **енергія**" часта існуе, каб паказаць на патэнцыял хімічнага рэчыва.

РАЗДЭЛЫ ХІМІІ

РАЗДЭЛЫ ХІМІІ [razɪ'dziɛlɪ 'ximijɪ]

агрохімія ж аграхімія ж [aʁɫɹa 'ximija]

Аграхімія часта бывае накіраваная на павелічэнне ўрадлівасці глебы.

Агрохімія часта бывае нацелена на ўзвышэнне плодороднасці глебы.

аналітычная хімія ж аналітычная хімія ж [anali'tyʲɨna 'ximija]

Аналітычная хімія аб'ядноўвае стандартызаваныя эксперыментальныя метады ў хіміі.

Аналітычная хімія аб'ядноўвае стандартызаваныя эксперыментальныя метады ў хіміі.

біяхімія ж біяхімія ж [bija 'ximija]

Біяхімія і арганічная хімія вельмі цесна звязаны адна з адной.

Біяхімія і арганічная хімія вельмі цесна звязаны адна з адной.

матэрыялазнаўства ж матэрыялазнаўства ж [materyjalɹa'znawstvɹa]

Матэрыялазнаўства – гэта рыхтаванне і вызначэнне характарыстыкі рэчываў.

Матэрыялазнаўства – гэта рыхтаванне і вызначэнне характарыстыкі рэчываў.

нейрохімія ж нейрахімія ж [nɛjra 'ximija]

Нейрахімія вывучае рэчывы нервовай сістэмы.

Нейрахімія вывучае рэчывы нервовай сістэмы.

неарганічная хімія ж неарганічная хімія ж [nɛarɹa'niʲɨna 'ximija]

Размежаванне паміж арганічнай і **неарганічнай хіміяй** не з'яўляецца абсалютным.

Размежаванне паміж арганічнай і **неарганічнай хіміяй** не з'яўляецца абсалютным.

нефтахімія ж нафтахімія ж [nafta 'ximija]

Нафтахімія вывучае пераўтварэнне сырой нафты і прыроднага газу ў карысныя прадукты.

Нефтахімія вывучае пераўтварэнне сырой нафты і прыроднага газу ў карысныя прадукты.

арганічная хімія ж арганічная хімія ж [arɹa'niʲɨna 'ximija]

Арганічная хімія займаецца вывучэннем хімічных злучэнняў, якія змяшчаюць вуглярод.

Арганічная хімія займаецца вывучэннем хімічных злучэнняў, якія змяшчаюць вуглярод.

теарэтычная хімія ж тэарэтычная хімія ж [tɛare'tyʲɨna 'ximija]

Тэарэтычная хімія вывучае хімію праз фундаментальныя тэарэтычныя разважання.

Тэарэтычная хімія вывучае хімію праз фундаментальныя тэарэтычныя разважання.

фармакалогія ж фармакалогія ж [farmaka'loʲɨja]

Фармакалогія – гэта вывучэнне ўздзеяння лекаў.

Фармакалогія – гэта вывучэнне ўздзеяння лекаў.

фізічная хімія ж фізічная хімія ж [fi'ziʲɨna 'ximija]

Фізічная хімія – гэта вывучэнне фізічных і фундаментальных асноў хімічных сістэм і працэсаў.

Фізічная хімія – гэта вывучэнне фізічных і фундаментальных асноў хімічных сістэм і працэсаў.

электрахімія ж электрахімія ж [elɛktra 'ximija]

Джон Даніэл і Майкл Фарадэй былі заснавальнікамі **электрахіміі**.

Джон Даніэл і Майкл Фарадэй былі заснавальнікамі **электрахіміі**.

ядзерная хімія ж ядзерная хімія ж [jadzɛ'rnaja 'ximija]

Ядзерная хімія займаецца пытаннямі радыёактыўнасці, ядзерных працэсаў і ядзерных уласцівасцяў.

Ядзерная хімія займаецца пытаннямі радыёактыўнасці, ядзерных працэсаў і ядзерных уласцівасцяў.

* * * * *

іонны л іённы *прым* [i'jonny]

Кавалентныя і **іённыя** сувязі – гэта так званыя "моцныя сувязі".
Ковалентныя і **іённыя** сувязі – гэта так званыя "моцныя сувязі".

ковалентны л кавалентны *прым* [kava'lɛntny]

Ковалентныя сувязі – гэта хімічныя сувязі паміж двума неметаламі.

Ковалентныя сувязі – гэта хімічныя сувязі паміж двума неметаламі.

лінейны л лінейны *прым* [li'nɛjny]

Што такое **лінейная** камбінацыя атамных арбіталяў?

Што такое **лінейная** камбінацыя атамных арбіталяў?

экзотэрмічны л экзатэрмічны *прым* [egzɔtɛ'rmiʲɨny]

Супрацьлегласцю эндатэрмічнага працэсу з'яўляецца **экзатэрмічны** працэс.

Супрацьлегласцю эндатэрмічнага працэсу з'яўляецца **экзатэрмічны** працэс.

эндатэрмічны л эндатэрмічны *прым* [ɛndatɛ'rmiʲɨny]

Тэрмін "эндатэрмічны" быў створаны Марселем Бертло.

Тэрмін "эндатэрмічны" быў створаны Марселем Бертло.

вступать в реакцию г уступаць у рэакцыю *дз* [ustu'patɹ u rɛ'aktyju]

Калі драўніна **ўступае ў рэакцыю** з кіслародам, гэта завецца гарэннем.

Калі драўніна **ўступае ў рэакцыю** з кіслародам, гэта завецца гарэннем.

добавлять г дадаваць *дз* [dada'vatɹ]

Дадай гэты парашок у вадкасць.

Дадай гэты парашок у вадкасць.

приготовлять г падрыхтоўваць *дз* [padryx'towvatɹ]

Лабарант **падрыхтаваў** хімікаты для доследу.

Лабарант **падрыхтаваў** хімікаты для доследу.

растворять г раствараць *дз* [rastva'ratɹ]

Я раскажу табе, што адбываецца, калі **раствараеш** цукар у вадзе.

Я раскажу табе, што адбываецца, калі **раствараеш** цукар у вадзе.

смешивать г змешваць *дз* [zmɛʲɨvatɹ]

Не **змешвай** гэтыя рэчывы.

Не **змешвай** гэтыя рэчывы.

РАЗЛИЧНЫЕ ВИДЫ ХОББИ

РОЗНЫЯ ВІДЫ ХОБІ ['roznyja 'vidy 'xobi]

бёрдвочинг м бёрдвочинг м [b'ord'voʃynx]**Бёрдвочинг** – гэта назіранне за птушкамі.**Бёрдвочинг** – это наблюдение за птицами.**грэбля на байдарках** ж веславанне на байдарках н [viesla'van'n'e na baj'darkax]**Веславанне на байдарках** – гэта хобі ўсёй нашай сям'і.**Гребля на байдарках** – это хобби всей нашей семьи.**икебана** ж икебана ж [ik'e'bana]**Икебана** – гэта японскае мастацтва кветкавай аранжыроўкі.**Икебана** – это японское искусство цветочной аранжировки.**карточныя ігры** мн картачныя гульні мн

['kartatʃnyja 'ɦul'ni]

З усіх **картачных гульняў** больш за ўсё мне падабаецца брыдж.Из всех **карточных игр** больше всего мне нравится бридж.**калекцыянаванне** с калекцыянаванне н [kal'ektsyjana'van'n'e]**Калекцыянаванне** кніг – маё любімае хобі.**Коллекционирование** книг – моё любимое хобби.**кулінарыя** ж кулінарыя ж [kuli'naryja]Яна зрабіла **кулінарыю** сваім хобі.Она сделала **кулинарию** своим хобби.**мадэлізм** м мадэлізм м [made'lizm]**Мадэлізм** (канструяванне мадэляў) караблёў – яго захапленне.**Моделизм** (конструирование моделей) кораблей – его страсть.**орыгамі** с арыгамі н [ary'ɦami]**Арыгамі** – гэта мастацтва складання фігурак з паперы.**Оригами** – это искусство складывания фигурок из бумаги.**пейнтбол** м пэйнтбол м [pejnt'bol]**Пэйнтбол** – гэта хобі сапраўдных мужчын.**Пейнтбол** – это хобби настоящих мужчин.**рукадзеліе** с рукадзелле н [ruka'dzjel'e]Гэтая кніга – пра розныя віды **рукадзелля**.Эта книга – о различных видах **рукоделия**.**садоўніцтва** с садоўніцтва н [sa'downistva]**Садоўніцтва** карыснае для здароўя.**Садоводство** полезно для здоровья.**спартыўныя ігры** мн спартыўныя гульні мн

[spar'tywnyja 'ɦul'ni]

У вольны час я гуляю ў **спартыўныя гульні**.В свободное время я играю в **спортивные игры**.**танцы** мн танцы мн ['tantsy]**Танцы** ў танцавальным клубе па суботах – добрая штука.**Танцы** в танцевальном клубе по субботам – хорошая штука.**фатаграфіраванне** с фатаграфаванне н [fataɦrafa'van'n'e]

Можна, мне варты паспрабаваць заняцца

фатаграфаваннем?

Может, мне стоит попробовать заняться

фотografiрованием?**чтэнне** с чытанне н [tʃy'tan'n'e]**Чытанне** – яе хобі, і яна з'яўляецца членам чытацкай суполкі.**Чтение** – её хобби, и она состоит в читательском сообществе.

ПРЕДМЕТЫ КОЛЛЕКЦИОНИРОВАНИЯ

ПРЕДМЕТЫ КАЛЕКЦЫЯНАВАННЯ

[prad'm'ety kal'ektsyjana'van'n'a]

аўтаграфы мн аўтаграфы мн [aw'toɦrafy]Я калекцыяную **аўтаграфы** кіназорак.Я коллекционирую **автографы** кинозвезд.**антикваріат** м антыкварыят м [antykvary'jat]**Антыкварыят** – гэта прадметы калекцыянавання, якім сама меней 100 гадоў.**Антиквариат** – это предметы коллекционирования, которым по меньшей мере 100 лет.**банкноты** мн банкноты мн [bank'noty]Гэтая старая **банкнота** выглядае як новая.Эта старая **банкнота** выглядит как новая.**бутэлікі** мн бутэлікі мн [bu'tel'ki]

Глядзі, якая ў яго велізарная калекцыя вінных

бутэлек.Смотри, какая у него огромная коллекция винных **бутылок**.**грампластынкі** мн грамкружэлкі мн [ɦramkru'zelki]Яна калекцыянуе **грамкружэлкі** з музыкай да фільмаў.Она коллекционирует **грампластинки** с музыкой к фильмам.**калькулятары** мн калькулятары мн [kal'ku'l'ɦatary]Я дастаў яшчэ адзін стары **калькулятар** для маёй калекцыі.Я достал ещё один старый **калькулятор** для моей коллекции.**карціны** мн карціны мн [kar'tsiny]**Карціна** была прададзена на аўкцыёне невядомаму калекцыянеру.**Картина** была продана на аукционе неизвестному коллекционеру.**кнігі** мн кнігі мн ['knifi]Найстарэйшая **кніга** ў маёй калекцыі была надрукавана ў 1640-м годзе.Самая старая **книга** в моей коллекции была напечатана в 1640-м году.**куклы** мн лялькі мн ['lalki]Ты пакажаш мне сваю калекцыю **лялек?**Ты покажешь мне свою коллекцию **кукол?****мадэлі** мн мадэлі мн [ma'deli]Яны абодва калекцыянуюць **мадэлі** самалётаў.Они оба коллекционируют **модели** самолётов.

монеты *мн* манеты *мн* [ma'n'ety]

Я мару разддабыць якія-небудзь залатыя **манеты**.
Я мечтаю раздобыць якія-небудзь золотые **монеты**.

огнестрельное оружие *с* агнястрэльная зброя *ж* [afn'a'strelnaja 'zbroja]

Ён – стралок і калекцыянер **агнястрэльнай зброі**.
Он – стрелок и коллекционер **огнестрельного оружия**.

открытки *мн* паштоўкі *мн* [paʃ'towki]

У вас ёсць якія-небудзь старыя **паштоўкі**?
У вас есть какие-нибудь старые **открытки**?

посуда *ж* посуд *м* [ˈposut]

Я калекцыяную антыкварны **посуд**.
Я коллекционирую антикварную **посуду**.

почтовые марки *мн* паштовыя маркі *мн* [paʃ'tovyja 'marki]

Маю ўвагу прыцягнуў тоўсты альбом з **паштовымі маркамі**.
Моё внимание привлёк толстый альбом с **почтовыми марками**.

фарфоровые изделия *мн* парцелянавыя вырабы *мн* [paʃ'ta'lanavyja 'vyraby]

Яна калекцыянуе дэкаратыўныя **парцелянавыя вырабы**.
Она коллекционирует декоративные **фарфоровые изделия**.

холодное оружие *с* халодная зброя *ж* [xa'lodnaja 'zbroja]

А гэта – мая калекцыя экзатычнай **халоднай зброі**.
А это – моя коллекция экзотического **холодного оружия**.

часы *мн* гадзіннікі *мн* [ha'dzin'niki]

Калісьці я калекцыянаваў **гадзіннікі**, але потым прадаў сваю калекцыю.
Когда-то я коллекционировал **часы**, но потом продал свою коллекцию.

РУКОДЁЛИЕ

РУКАДЗЕЛЛЕ [ruka'dz'el'le]

вышиваніе *с* вышыванне *н* [vyʃy'van'n'e]

Я займаюся **вышиваннем** кожны вечар.
Я занимаюсь **вышиванием** каждый вечер.

вязаніе кручком *с* вязанне кручком *н* [v'a'zan'n'e kruʃ'kom]

Мастацтва **вязання кручком** любіць вельмі шмат людзей.
Искусство **вязания кручком** любимо очень многими.

вязаніе спіцамі *с* вязанне спіцамі *н* [v'a'zan'n'e 'spitsami]

Вязанне на спіцах супакойвае мне нервы.
Вязанне на спицах успокаивает мне нервы.

гобелён *м* габелен *м* [gab'e'l'en]

Яна робіць **габелены**, ручнікі і дэкаратыўныя абрусы.
Она делает **гобелены**, полотенца и декоративные скатерти.

плетёніе *с* пляценне *н* [pl'a'ts'en'n'e]

Гэта – інструкцыі па **пляценні** з ілюстрацыямі.
Это – инструкции по **плетению** с иллюстрациями.

фриволітэ (плетёніе кружэв) *с* фрывалітэ (пляценне карункаў) *н* [fryvali'te (pl'a'ts'en'n'e ka'runkaw)]

Фрывалітэ ўзнікла напачатку 19-га стагоддзя.
Фриволите возникло в начале 19-го века.

шыць *с* шыццё *н* [ʃy'ts'io]

Мая сястра – энтузіяст аматарскага **шыцця**.
Моя сестра – энтузиаст любительского **шитья**.

антыкварны *н* антыкварны *прым* [anty'kvarny]

Мой бацька калекцыянуе **антыкварную** мэблю.
Мой отец коллекционирует **антикварную** мебель.

излюбленный *н* улюбёны *прым* [ul'u'b'ony]

Чытанне – мой **улюбёны** занятак.
Чтение – моё **излюбленное** занятие.

необычный *н* незвычайны *прым* [n'ezvy'tfajny]

Вы не знаходзіце яго хобі даволі **незвычайным**?
Вы не находите его хобби довольно **необычным**?

странный *н* дзіўны *прым* ['dziwny]

Мне здаецца, пэйтбол – **дзіўнае** хобі для дзяўчыны.
Мне кажется, пейнтбол – **странное** хобби для девушки.

уникальный *н* унікальны *прым* [uni'kal'ny]

У маёй калекцыі ёсць абсалютна **унікальныя** прадметы.
В моей коллекции есть абсолютно **уникальные** предметы.

вязаць (спіцамі) *з* вязаць (спіцамі) *дз* [v'a'zats' ('spitsami)]

Я паспрабую **вязаць** світар.
Я попробую **связать** свитер.

коллекціаніраваць *з* калекцыянаваць *дз* [kal'ektsyjana'vats']

Кажуць, ты **калекцыянуеш** піўныя бляшанкі.
Говорят, ты **коллекционируешь** пивные банки.

получаць удавольстве *з* атрымліваць задавальненне *дз* [a'trymlivat' zadaval'n'en'n'e]
Я **атрымліваю** велізарнае **задавальненне** ад гатавання страў.

Я **получаю** огромное **удовольствие** от приготовления блюд.

проводіць (время) *з* праводзіць (час) *дз* [pra'vodzits' (čas)]

Мой сябар **праводзіць** шмат часу ў кегельбане.
Мой друг **проводит** много времени в кегельбане.

увлека́ться *з* захапляцца *дз* [zaxa'pl'atsta]

Ён **захапляецца** тэнісам.
Он **увлекается** теннисом.

ШИРОКО ИЗВЕСТНЫЕ ЦВЕТА И ОТТЕНКИ ШЫРОКА ВЯДОМЫЯ КОЛЕРЫ І АДЦЕННІ [ʃy'roka v'ia'domyja 'kolery i at's'ien'ni]

алый *п* пунсовы *прим* [pun'sovy]

Пунсовы колер – гэта ярка-чырвоны колер са злёгка аранжавым адценнем.

Алый цвет – это ярко-красный цвет со слегка оранжевым оттенком.

бежевый *п* бэжавы *прим* ['bezavy]

Узоры выглядали прыгожа на **бэжавым** фоне.
Узоры выглядели красиво на **бежевом** фоне.

белый *п* белы *прим* ['biely]

Што здарылася? Твой твар **белы**, як снег.
Что случилось? Твоё лицо **белое**, как снег.

бирюзовый *п* бірузовы *прим* [biru'zovy]

На ёй была сукенка **бірузовага** колеру.
На ней было платье **бирюзового** цвета.

голубой *п* блакітны *прим* [bla'kitny]

Мы абралі добрыя **блакітныя** шпалеры.
Мы выбрали хорошие **голубые** обои.

жёлтый *п* жоўты *прим* ['zowty]

Вакол нас быў толькі **жоўты** пясок і больш нічога.
Вокруг нас был лишь **жёлтый** песок и больше ничего.

зелёный *п* зялёны *прим* [zia'l'ony]

Думаю, плот мусіць быць **зялёным**.
Думаю, забор должен быть **зелёным**.

каштановый *п* каштанавы *прим* [kaʃ'tanavy]

Паглядзі, якія ў яе выдатныя **каштанавыя** валасы.
Посмотри, какие у неё прекрасные **каштановые** волосы.

коричневый *п* карычневы *прим* [ka'ryʃ'n'evy]

Кара гэтага дрэва бледна-**карычневая**.
Кора этого дерева бледно-**коричневая**.

красный *п* чырвоны *прим* [ʃyɾ'vony]

Каб атрымаць аранжавы колер, змешваеш
чырвоны і жоўты.
Чтобы получить оранжевый цвет, смешиваешь
красный и жёлтый.

кремовый *п* крэмавы *прим* ['kremavy]

Я купіла пару туфляў **крэмавага** колеру.
Я купила пару туфель **кремового** цвета.

лазурный *п* блакітны *прим* [bla'kitny]

На **блакітным** небе не было ні воблачка.
На **лазурном** небе не было ни облачка.

малиновый *п* малінавы *прим* [ma'l'navy]

Я ўбачыў кветкі маку з **малінавымі** пясцэткамі.
Я увидел цветы мака с **малиновыми** лепестками.

оранжевый *п* аранжавы *прим* [a'raŋzavy]

Нам патрэбны яшчэ адзін слоік **аранжавага** фарбы.
Нам нужна ещё одна банка **оранжевой** краски.

пурпурный *п* пурпурны *прим* [pur'purny]

У псіхалагічным плане **пурпурны** колер
асацыюецца ў людзей з царскасцю і шляхетнасцю.
В психологическом плане **пурпурный** цвет
ассоциируется у людей с царственностью и
знатностью.

розовый *п* ружовы *прим* [ru'zovy]

Яе шчокі сталі **ружовымі**.
Её щёки стали **розовыми**.

серый *п* шэры *прим* ['jery]

Неба было **шэрым**, так што я вырашыў узяць з
сабой парасон.
Небо было **серым**, так что я решил взять с собой
зонт.

синий *п* сіні *прим* ['sini]

На ёй была цёмна-**сіняя** ўніформа.
На ней была тёмно-**синяя** униформа.

фиолетовый *п* фіялетава *прим* [fija'l'etavy]

У кітайскім жывапісе **фіялетава** колер увасабляе
гармонію Сусвету.
В китайской живописи **фиолетовый** цвет
олицетворяет гармонию Вселенной.

чёрный *п* чорны *прим* ['ʃorny]

Мне падабаюцца **чорныя** аўтамабілі.
Мне нравятся **чёрные** автомобили.

СПЕЦИФИЧЕСКИЕ ОТТЕНКИ СПЕЦЫФІЧНЫЯ АДЦЕННІ [sp'etsy'fifnyja at's'ien'ni]

аквамарин *м* аквамарын *м* [akvama'ryn]

Аквамарын – гэта колер, які ўяўляе сабой адценне
блакітнага.

Аквамарин – это цвет, представляющий собой
оттенок голубого.

ализариновый красный *п* алізарынавы чырвоны
прим [aliza'rynavy ʃyɾ'vony]

Алізарынавы чырвоны колер вельмі шануецца
мастакамі.

Ализариновый красный цвет очень ценится
художниками.

берлинская лазурь *ж* берлінскі блакіт *м* [b'er'linski
bla'kit]

Берлінскі блакіт – гэта адзін з першых сінтэтычных
пігментаў.

Берлинская лазурь – это один из первых
синтетических пигментов.

бистр *м* бістр *м* [bistr]

Бістр вырабляецца з сажы.
Бистр изготавливается из сажы.

изумрудный *п* смарагдавы *прым* [sma'rahdavy]

Смарагдавы колер – гэта асабліва светлае і яркае адценне зялёнага.

Изумрудный цвет – это по-особенному светлый и яркий оттенок зелёного.

индиго *с* индыга *н* [in'dyha]

Индыга – гэта колер паміж сінім і фіялетавам.

Индиго – это цвет между синим и фиолетовым.

кардина́л *м* кардынал *м* [kardy'nal]

Кардынал – гэта яркі чырвоны колер.

Кардинал – это яркий красный цвет.

карми́н *м* кармін *м* [ka'rmin]

Кармін – гэта вельмі цёмны чырвоны колер.

Кармин – это очень тёмный красный цвет.

ки́новарь *ж* кінавар *ж* [kina'var]

Кінавар – гэта аранжава-чырвоны пігмент.

Киноварь – это оранжево-красный пигмент.

коралло́вый *п* каралавы *прым* [ka'ralavy]

Першае згадванне **каралавага** колеру было ў 16 стагоддзі.

Первое упоминание **кораллового** цвета было в 16 веке.

нефрито́вый *п* нефрытавы *прым* [n'e'frytavy]

Нефрытавы колер – гэта насычанае, ледзь сіняватае зялёнае адценне.

Нефритовый цвет – это насыщенный, чуть синеватый зелёный оттенок.

охра́ *ж* вохра *ж* ['voxa]

Вохра – гэта адзін з першых пігментаў, якія выкарыстоўваліся чалавецтвам.

Охра – это один из первых пигментов, использовавшихся человечеством.

ржа́во-кори́чневый *п* іржава-карычневы *прым* [ir,zavaka'rytʃn'ievuy]

Дах, крыты дахоўкай, быў **іржава-карычневага** колеру.

Крыша, крытая черепицей, была **ржаво-коричневого** цвета.

сэ́пия *ж* сэпія *ж* ['serija]

Сэпія – гэта цёмны карычнева-шэры колер.

Сепия – это тёмный коричнево-серый цвет.

сигна́льный ора́нжевый *п* сігналны аранжавы *прым* [sif'nal'ny a'ranzavy]

Сігналны аранжавы колер выкарыстоўваецца, каб вылучаць аб'екты на фоне таго, што іх атачае.

Сигнальный оранжевый цвет используется, чтобы выделять объекты на фоне того, что их окружает.

ха́ки *п* хакі *прым* ['hakí]

Хакі – гэта тыповы колер ваеннай формы.

Хаки – это типичный цвет военной формы.

цвет за́гара *м* колер загару *м* ['kol'ier za'haru]

Яе сумачка была **колеру загару**.

Её сумочка была **цвета загара**.

шартрэ́з *м* шартрэз *м* [ʃart'res]

Шартрэз – гэта колер, які займае месца пасярэдзіне паміж жоўтым і зялёным.

Шартрез – это цвет, занимающий место посередине между жёлтым и зелёным.

шафра́новый *п* шафранавы *прым* [ʃa'franavy]

Шафранавы колер – гэта залаціста-жоўтае адценне.

Шафрановый цвет – это золотисто-жёлтый оттенок.

янта́рный *п* бурштынавы *прым* [burʃ'tynavy]

Кот паглядзеў на мяне сваімі **бурштынавымі** вачыма.

Кот посмотрел на меня своими **янтарными** глазами.

бесцвётный *п* бясколерны *прым* [bias'kol'erny]

Вадкасць была амаль **бясколернай**.

Жидкость была почти **бесцветной**.

насыще́нный *п* насычаны *прым* [na'syʃʲany]

Колеры мусяць быць больш **насычанымі**.

Цвета должны быть более **насыщенными**.

тёмный *п* цёмны *прым* ['tʲomny]

З-за **цёмных** шпалераў пакой можа здавацца меншым у памерах.

Из-за **тёмных** обоев комната может казаться меньше в размерах.

ту́склый *п* цымяны *прым* ['tʲim'iany]

Неба стала **цымяным** і шэрым.

Небо стало **тусклым** и серым.

я́ркий *п* яркі *прым* ['jarkí]

Дзеці любяць **яркія** колеры.

Дети любят **яркие** цвета.

ви́деть *г* бачыць *дз* ['batʲuʲtʲ]

Сабакі не **бачаць** той жа спектр колераў, які бачаць людзі.

Собаки не **видят** тот же спектр цветов, который видят люди.

вы́глядеть *г* выглядаць *дз* [vyb'li'a'datʲ]

Для мяне блакітныя сцены **выглядаюць** добра.

Для меня голубые стены **выглядят** хорошо.

кра́сить *г* фарбаваць *дз* [farba'vatʲ]

Пафарбуй гэта ў чорны колер.

Покрась это в чёрный цвет.

обесцвёчивать *г* абясколерваць *дз* [ab'ias'koliervatʲ]

З-за чаго **абясколерваецца** тканіна?

Из-за чего **обесцвечивается** ткань?

стана́виться *г* становіцца *дз* [stana'vʲitʲsa]

Лісце **стала** жоўтым.

Листья **стали** жёлтыми.

ЧАСТИ ЦВЕТКА

ЧАСТКИ КВЕТКИ [ˈtʃastki ˈkvʲetki]

лепесток м п'ялэстак м [pʲaˈlʲostak]Колькі **п'ялэстаў** у ружы?Сколько **лепестков** у розы?**пестик** м п'есцік м [ˈpʲesʲtʲik]**Песцік** – гэта жаночая частка кветкі, з якой утвараецца насенне.**Пестик** – это женская часть цветка, из которой образуется семя.**стебель** м сцябло н [sʲtʲsʲaˈblo]На малюнку была намалявана кветка на **сцябле**.На картинке был изображён цветок на **стебле**.**тычинка** ж тычынка ж [tyˈtʃynka]**Тычынкi** – гэта мужчынскія часткі кветкі, якія вырабляюць пылок.**Тычинки** – это мужские части цветка, производящие пыльцу.

ДИКОРАСТУЩИЕ ЦВЕТЫ

ДЗІКАРОСЛЫЯ КВЕТКИ [dzikaˈroslyja ˈkvʲetki]

василёк м васілёк м [vasʲiˈlʲok]**Васілёк** цвіце адзін раз на год.**Василёк** цветёт один раз в год.**иван-да-марья** ж браткі мн [ˈbratki]Я люблю **браткі** больш за ўсе палявыя кветкі.Я люблю **иван-да-марью** больше всех полевых цветов.**клевер** м канюшына ж [kanʲuˈfynə]Кветкі **канюшыны** ядомыя.Цветки **клевера** съедобны.**колокольчик** м званочак м [zvaˈnoʃak]Увесну шматлікія ласы пакрываюцца густым дываном са **званочкаў**.Весной многие леса покрываются густым ковром из **колокольчиков**.**кувшинка** ж гарлачык м [harˈlatʃyk]**Гарлачык** – гэта водная расліна.**Кувшинка** – это водное растение.**лотос** м лотас м [ˈlotas]Кветкі **лотасу** буйныя – да 20 сантыметраў у папярочніку.Цветы **лотоса** крупные – до 20 сантиметров в поперечнике.**люпин** м лубін м [ˈlubin]Я ўбачыў **лубін**, які расце ў вялікай колькасці ўздоўж дарогі.Я увидел **люпин**, растущий в больших количествах вдоль дороги.**лютик** м кураслеп м [kuraˈsʲilep]**Кураслеп** – жоўты.**Лютики** – жёлтые.**мать-и-мачеха** ж падбел м [padˈbʲel]Кветкі **падбелу** з'яўляюцца ранней вясной.Цветы **мать-и-мачехи** появляются ранней весной.**незабудка** ж незабудка ж [nʲeˈzaˈbutka]У **незабудак** кветкі бываюць блакітныя, белыя і ружовыя.У **незабудок** цветы бывают голубые, белые и розовые.**одуванчик** м дзьмухавец м [dzʲimuxaˈvʲetʃ]Кветкавыя галоўкі **дзьмухаўцоў** раскрытыя днём, але згорнутыя па начах.Цветочные головки **одуванчиков** раскрыты днём, но свернуты по ночам.**подснежник** м пралеска ж [praˈlʲeska]Дзяўчынка паказала мне маленькі **букецік пралесак**.Девочка показала мне маленький букетик **подснежников**.**ромашка** ж рамонак м [raˈmonak]Кветкі **рамонку** маюць лекавыя ўласцівасці.Цветы **ромашки** обладают лекарственными свойствами.**сирень** ж бэз м [bes]Кветкі **бэзу** сабраныя ў вялікай мяцёлкі.Цветы **сирени** собраны в большие метёлки.

САДОВЫЕ ЦВЕТЫ

САДОВЫЯ КВЕТКИ [saˈdovyja ˈkvʲetki]

астра ж астра ж [ˈastra]Паглядзі, якія ў мяне **астры** ў садзе.Посмотри, какие у меня **астры** в саду.**гладиолус** м гладыёлус м [gladyˈjolus]Большасць відаў **гладыёлусаў** родам з паўднёвай часткі Афрыкі.Большинство видов **гладиолусов** родом из южной части Африки.**крокус** м крокус м [ˈkrokus]**Крокусы** бываюць самых розных колераў.**Крокусы** бывают самых разных цветов.**мак** м мак м [mak]Я хачу пасадзіць крыху дэкаратыўных **макаў**.Я хочу посадить немного декоративных **маков**.**маргаритка** ж стакротка ж [staˈkrotka]Вядомы пісьменнік зваў **стакротку** "вокам дня."Известный писатель называл **маргаритку** "оком дня".

нарцис м нарцис м [nar'tsɨs]

У Китаї **нарцис** лічыцца сімвалам багацця і ўдачы.
В Китае **нарцис** считается символом богатства и удачи.

настурция ж настурка ж [nas'turka]

Настуркі даюць надзвычай яркія кветкі.
Настурции дают чрезвычайно яркие цветы.

ноготки мн ноготки мн [na'hotki]

Ноготкі шырока культывуюцца ў шматлікіх краінах.
Ноготки широко культивируются во многих странах.

примула ж примула ж [prɨmula]

Примула – гэта нізкарослая расліна з вельмі прыгожымі кветкамі.
Примула – это низкорослое растение с очень красивыми цветами.

роза ж ружа ж [ruza]

Гэтыя **ружы** выглядаюць дзівосна добра.
Эти **розы** выглядят дивно хорошо.

тюльпан м цюльпан м [tɨ'ul'pan]

Мы вырошчваем **цюльпаны** для продажу.
Мы выращиваем **тюльпаны** для продажи.

фіялка ж фіялка ж [fi'jalka]

Я хачу, каб у мяне ў садзе раслі **фіялкі**.
Я хочу, чтобы у меня в саду росли **фиалки**.

флокс м флэкс м [fl'oks]

Флэксы пахнуць прыемна.
Флоксы пахнут приятно.

КОМНАТНЫЕ ЦВЕТЫ ХАТНІЯ КВЕТКІ ['xatnija 'kvjetki]

амариллис м амарылис м [ama'rylis]

Амарыліс вельмі добра цвіце ў памяшканні.
Амариллис очень хорошо цветёт в помещении.

бегония ж бягонія ж [bɨ'a'fionija]

На падаконніку ў гаршках раслі некалькі **бягоній**, якія цвілі.
На подоконнике в горшках росли несколько цветущих **бегоний**.

гардения ж гардэнія ж [har'denija]

Радзіма **гардэніі** – трапічныя рэгіёны.
Родина **гардений** – тропические регионы.

герань ж герань ж [hɨ'e'ranʲ]

Герань расце ў любой глебе.
Герань растёт в любой почве.

гибискус м гібіскус м [hi'biskus]

Гібіскус – нацыянальная кветка Паўднёвай Карэі.
Гибискус – национальный цветок Южной Кореи.

гортензия ж гартэнзія ж [har'ten'zija]

Гартэнзіі – папулярныя дэкаратыўныя кветкі.
Гортензии – популярные декоративные цветы.

кактус м кактус м ['kaktus]

Вы калі-небудзь бачылі **кактус**, які цвіце?
Вы когда-нибудь видели цветущий **кактус**?

камелия ж камелія ж [ka'melija]

Кветкі **камеліі** зусім не пахнуць.
Цветы **камелии** совсем не пахнут.

фуксия ж фуксія ж ['fukcija]

Існуюць сотні гібрыдаў **фуксій**.
Существуют сотни гибридов **фуксий**.

благоухающий л пахучы прым [pa'xutɨ]

Якая назва гэтых **пахучых** кветак?
Каково название этих **благоухающих** цветов?

ботанический л батанічны прым [bata'nitɨny]

Мы пайшлі ў **батанічны** сад, каб паглядзець на экзатычныя кветкі.
Мы пошли в **ботанический** сад, чтобы посмотреть на экзотические цветы.

красивый л прыгожы прым [prɨ'hozu]

Свежыя цюльпаны такія **прыгожыя**.
Свежие тюльпаны так **красивы**.

нежный л далікатны прым [dali'katny]

Я пакратаў **далікатныя** пялёсткі кветкі.
Я потрогал **нежные** лепестки цветка.

яркий л яркі прым ['jarki]

Сад быў поўны **яркіх** кветак.
Сад был полон **ярких** цветов.

выращивать г вырошчваць дз [vy'rojʃvatɨ]

Мы **вырошчваем** кветкі проста для таго, каб атрымліваць асалоду ад іх прыгажосці.
Мы **выращиваем** цветы просто для того, чтобы наслаждаться их красотой.

дарить г дарыць дз [da'rytɨ]

Ён **падарыў** ёй велізарны букет кветак.
Он **подарил** ей огромный букет цветов.

нюхать г нюхаць дз ['nuhatɨ]

Спыніся і **панюхай** ружы.
Остановись и **понюхай** розы.

сажать г саджаць дз [sa'dʒatɨ]

Давай **пасадым** крокусы тут.
Давай **посади**м крокусы здесь.

цветист г цвісці дз [tɨ'vɨstɨ]

Бэз ужо **цвіце**.
Сирень уже **цветёт**.

ЗДАНІЕ ЦЫРКА**БУДЫНАК ЦЫРКА** [bu'dynak 'tsyрка]**арэна** ж арэна ж [a'rena]

Арэна досыць вялікая для таго, каб там хапіла месца сланам.

Арена достаточно большая, чтобы там хватило места слонам.

вольер м вальера ж [val'j'era]

Гэта – вальера з ільвамі.

Это – вольер со львами.

купол м купал м [kupał]

Палёт пад купалам цырка быў захапляльным выдатным відовішчам.

Полёт под куполом цирка был захватывающим прекрасным представлением.

сідэнье с сядзенне н [s'a'dzien'n'e]

Колькі ў цырку сядзенняў?

Сколько в цирке сидений?

тэнт (цырковаў) м тэнт (цыркавы) м [tent ('tsyрка'vy)]

Працоўныя ўсталёўвалі цыркавы тэнт.

Рабочие устанавливали цирковой тент.

ярус м ярус м [j'arus]

Арэна акружаная ярусамі сядзенняў для глядачоў.

Арена окружена ярусами сидений для зрителей.

ЦИРКОВЫЕ АРТИСТЫ**ЦЫРКАВЫЯ АРТЫСТЫ** [tsyрка'vyja ar'tysty]**акробат** м акрабат м [akra'bat]

Акробат скакаў на адной руцэ.

Акробат прыгаль на одной руке.

воздушны гімнаст м паветраны гімнаст м [pa'vietrany him'nast]

З самага пачатку мы з нецярпеннем чакалі выступу паветраных гімнастаў.

С самого начала мы с нетерпением ждали выступления воздушных гимнастов.

гіпнатызёр м гіпнатызёр м [hipnaty'z'ior]

Гіпнатызёр можа прымусіць чалавека рабіць усялякія смешныя штукі.

Гипнотизёр может заставить человека делать всякие смешные штуки.

дрэсіроўшчык м дрэсіроўшчык м [dresi'rowʃyk]

Некаторыя дрэсіроўшчыкі працуюць з папугаямі.

Некоторые дрессировщики работают с попугаями.

жонглёр м жанглёр м [zanʃi'l'ior]

Тры жонглёры выканалі серыю дзіўных трукаў.

Три жонглёра исполнили серию удивительных трюков.

канатоходца м канатаходзец м [kanata'xocʃ'ets]

Усе глядачы глядзелі на канатоходца ў поўным здзіўленні.

Все зрители смотрели на канатоходца в полном изумлении.

клоўн м клоўн м [kloun]

На клоўне быў жоўты мехаваты касцюм і велізарныя чырвоныя чаравікі.

На клоуне был желтый мешковатый костюм и огромные красные башмаки.

метатэль ножаў м кідальнік нажоў м [kidal'nik na'zow]

Паказ уключае ў сябе нават выступленне кідальніка нажоў.

Представление включает в себя даже выступление метателя ножей.

наезнік м наезнік м [na'jezn'ik]

Мне спадабаліся акрабатычныя трукі наезнікаў.

Мне понравились акробатические трюки наездников.

поедатэль агня м паглынальнік агню м [pa'fily'nal'nik aŋ'n'u]

Як паглынальнік агню гэта робіць?

Как поедатель огня это делает?

сілач м сілак м [a'silak]

У сілка былі велізарныя мускулы.

У силача были огромные мускулы.

укротітель м утаймавальнік м [utajma'val'nik]

Утаймавальнік знаходзіўся ў акружэнні чатырох мацёрых тыграў.

Укротитель находился в окружении четырёх матерых тигров.

уніцыкліст м уніцыкліст м [units'y'klist]

Уніцыкліст размахваў яркім сцягам.

Унициклист размахивал ярким флагом.

фокуснік м фокуснік м [fokus'nik]

Фокуснік распілаваў дзяўчыну на дзве часткі.

Фокусник распилил девушку на две части.

человек-змея м чалавек-змья м [tʃala'v'iek z'm'a'ja]

Тыя хто выступае ў амплуа чалавека-змья маюць незвычайную прыродную гнуткасць.

Выступающие в амплуа человека-змеи обладают необычной природной гибкостью.

чревоушатель м чэрававашчальнік м [tʃerava'vaʃtʃal'nik]

На руцэ ў чэрававашчальніка была смешная лялька.

На руке у чревоушателя была смешная кукла.

шпагоглотатель м шпагаглытальнік м [ʃpaʃa'fily'tal'nik]

Цыркi – асноўнае месца выступлення

шпагаглытальнікаў.

Цирки – основное место выступления

шпагоглотателей.

шпрэхшталмэйстер м шпрэхшталмайстар м [ʃprexʃtal'majstar]

Шпрэхшталмайстар аб'яўляе розныя выступы.

Шпрехштальмейстер объявляет различные

выступления.

эквилибрыст м эквілібрыст м [ekvili'bryst]

Эквілібрыст – гэта арыст, які выконвае трукі, звязаныя з утрыманнем раўнавагі.

Эквилибрист – это артист, выполняющий трюки, связанные с удержанием равновесия.

эскапіст м эскапіст м [eska'pist]

Гары Гудзіні быў знакамітым **эскапістам**.

Гарри Гудини был знаменитым **эскапистом**.

ЦЫРКОВОЎ РЕКВИЗИТ И ОСНАЩЕНИЕ ЦЫРКАВЫ РЭКВІЗІТ І АБСТАЛЯВАННЕ

[tsyra'vy rekvi'zit i apsta'liavan'nie]

балансировочная катушка ж балансавальная

шпуля ж [balansa'val'naja 'ʃpula]

Балансавальная шпуля – гэта дошка на цыліндрах.

Балансировочная катушка – это доска на цилиндрах.

батут м батут м [ba'tut]

Батут дае магчымасць выконваць мноства трукі.

Батут дае возможность выполнять множество трюков.

булава ж булава ж [bula'va]

Жангльваць можна **булавамі**.

Жонглировать можно **булавами**.

канат м канат м [ka'nat]

Нацягнуты **канат** размешчаны на вышыні 15 метраў.

Натянутый **канат** расположен на высоте 15 метров.

мяч м мяч м [m'atʃ]

Клоўны гулялі ў футбол гіганцкім **мячом**.

Клоуны играли в футбол гигантским **мячом**.

абруч м абруч м [ab'ruʧ]

Дзяўчына круціла тузін **абручоў** адначасова.

Девушка вращала дюжину **обручей** одновременно.

страховочная сетка ж страховачная сетка ж

[stra'xovaʧ'naja 's'etka]

Страховачная сетка засцерагае арыстаў ад падзення на цвёрдую падлогу.

Страховочная сетка предохраняет артистов от падения на твердый пол.

страховочный канатик м страховачны канат м

[stra'xovaʧ'ny ka'nat]

Страховачны канат прымацоўваецца да страховочнага пояса.

Страховочный канатик прикрепляется к страховочному поясу.

трапеция ж трапецыя ж [tra'p'etsija]

Трапецыя – гэта кароткая гарызантальная перакладзіна на канатах.

Трапеция – это короткая горизонтальная перекладина на канатах.

тумба ж тумба ж ['tumba]

Утаймавальнік прымусяў ільва заскочыць на **тумбу**.

Укротитель заставил льва прыпрыгнуть на **тумбу**.

уницыкл м уніцыкл м [uni'tsykl]

Уніцыкл – гэта ровар, у якога ўсяго адно кола.

Уницикл – это велосипед, у которого всего одно колесо.

факел м паходня ж [pa'xod'nia]

Жангльр жангльваў палаючымі **паходнямі**.

Жонгльр жонглировал пылающими **факелами**.

ходулі мн хадулі мн [xa'duli]

Гэтыя **хадулі** прымацоўваюцца да ступні, шчыкалаткі і калена.

Эти **ходули** прикрепляются к ступне, лодыжке и колену.

шест м шост м [ʃost]

Адзін чалавек балансаваў на **шасце**, які ўтрымліваў у раўнавазе іншы чалавек.

Один человек балансировал на **шесте**, который удерживал в равновесии другой человек.

зрэлішны л відовішчны прым [vi'doviʃny]

Паказ стаў нават яшчэ больш **відовішчным**, чым раней.

Представление стало даже ещё более **зрелищным**, чем раньше.

іскўсны л умелы прым [u'm'ely]

Гэта быў вельмі **ўмелы** арыст.

Это был очень **искусный** артист.

опасны л небяспечны прым [n'iebias'i'p'etʃny]

Людзям падабаецца глядзець **небяспечныя** трукі.

Людям нравится смотреть **опасные** трюки.

поразітэльны л надзвычайны прым [nadzvy'ʧajny]

Гэта быў **надзвычайны** трук.

Это был **поразительный** трюк.

смешно л смешны прым [s'm'etʃny]

Выступ клоўнаў быў такім **смешным**.

Выступление клоунов было таким **смешным**.

аплодзіроваць г апладзіраваць дз [apla'dziravats']

Гледачы гучна **апладзіравалі**.

Зрители громко **аплодировали**.

балансiраваць г балансаваць дз [balansa'vats']

Дзіўна, як у яго атрымліваецца **балансаваць** на гэтай штучцы.

Удивительно, как ему удаётся **балансировать** на этой штуке.

дэманстравать г дэманстраваць дз

[demanstra'vats']

Арысты **прадэманструюць** вам сваё мастацтва.

Артисты **предemonстрируют** вам своё искусство.

жонгліраваць г жангльваць дз [ʒanʃli'vats']

Ён умее **жангльваць** чым заўгодна.

Он умеет **жонглировать** чем угодно.

развлекать г забаўляць дз [zabaw'i'ats']

Наша відовішча можа **пазабавіць** і дзяцей, і дарослых.

Наше представление может **развлечь** и детей, и взрослых.

КОЛИЧЕСТВЕННЫЕ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ КОЛЬКАСНЫЯ ЛІЧЭБНІКІ [ˈkolˈkasnyja liˈtʃebniki]

ноль ч нуль ліч [nʊlʲ]

Тэмпература на вуліцы – ніжэй за **ноль**.

Температура на улице – ниже **нуля**.

один ч адзін ліч [aˈdʲɪn]

У мяне ёсць **адзін** даляр.

У меня есть **один** доллар.

два ч два ліч [dva]

Ён прыйдзе праз **дзе** гадзіны.

Он придёт через **два** часа.

три ч тры ліч [try]

Перад хатай стаялі **тры** прыпаркаваныя машыны.

Перед домом стояли **три** припаркованные машины.

четыре ч чатыры ліч [tʃaˈtyry]

У стракоз па **чатыры** крылы.

У стрекоз по **четыре** крыла.

пять ч пяць ліч [pʲatʲ]

Прывітанне, прыяцель! Дай **пяць**!

Привет, приятель! Дай **пять**!

шесть ч шэсць ліч [ʃesʲtʲ]

Пакуль што я прачытаў **шэсць** раздзелаў кнігі.

Пока что я прочитал **шесть** глав книги.

семь ч сем ліч [sʲem]

Прапаведнік распавядаў пра **сем** смяротных грахоў.

Проповедник говорил о **семи** смертных грехах.

восемь ч восем ліч [vosʲem]

Кавун важыць **восем** кілаграмаў.

Арбуз весит **восемь** килограммов.

девять ч дзевяць ліч [dʲevʲatʲ]

Я быў за мяжой **дзевяць** разоў.

Я был за границей **девять** раз.

десять ч дзясець ліч [dʲesʲatʲ]

Учора мне прыйшлося працаваць **дзясець** гадзін.

Вчера мне пришлось работать **десять** часов.

одиннадцать ч адзінаццаць ліч [adʲiˈnatʲsʲatʲ]

Глыбіня тут – **адзінаццаць** метраў.

Глубина здесь – **одиннадцать** метров.

двенадцать ч дванаццаць ліч [dvaˈnatʲsʲatʲ]

У Ісуса Хрыста было **дванаццаць** вучняў.

У Иисуса Христа было **двенадцать** учеников.

тринадцать ч трынаццаць ліч [tryˈnatʲsʲatʲ]

Я смяюся над забабоннай боязню ліку **трынаццаць**.

Я смеюсь над суеверной боязнью числа

тринадцать.

четырнадцать ч чатырнаццаць ліч [tʃatyrˈnatʲsʲatʲ]

Мой адпачынак будзе доўжыцца **чатырнаццаць** дзён.

Мой отпуск продлится **четырнадцать** дней.

пятнадцать ч пятнаццаць ліч [pʲatˈnatʲsʲatʲ]

Маёй сястры **пятнаццаць** гадоў.

Моей сестре **пятнадцать** лет.

шестнадцать ч шаснаццаць ліч [ʃasˈnatʲsʲatʲ]

Я налічыў у шуфлядцы **шаснаццаць** відэльцаў.

Я насчитал в ящике **шестнадцать** вилок.

семнадцать ч сямнаццаць ліч [sʲamˈnatʲsʲatʲ]

Заўтра мне споўніцца **сямнаццаць** гадоў.

Завтра мне исполнится **семнадцать** лет.

восемнадцать ч васьмнаццаць ліч [vasʲamˈnatʲsʲatʲ]

Альбом каштуе **васьмнаццаць** еўра.

Альбом стоит **восемнадцать** евро.

девятнадцать ч дзевятнаццаць ліч [dʲevʲatˈnatʲsʲatʲ]

Усяго на вечарыне было **дзевятнаццаць** гасцей.

Всего на вечеринке было **девятнадцать** гостей.

двадцать ч дваццаць ліч [dvatʲsʲatʲ]

Ты можаш пазычыць мне **дваццаць** фунтаў?

Ты можешь одолжить мне **двадцать** фунтов?

тридцать ч трыццаць ліч [trytʲsʲatʲ]

Вышыня дымавой трубы – **трыццаць** метраў.

Высота дымовой трубы – **тридцать** метров.

сорок ч сорак ліч [ˈsorak]

Той горад знаходзіцца прыкладна за **сорак** міль ад сталіцы.

Тот город находится примерно в **сорока** милях от столицы.

пятьдесят ч пяццэдзяць ліч [pʲatʲsʲdzʲaˈsʲatʲ]

Пяццэдзяць яблыкаў згніло.

Пятьдесят яблок сгнило.

шестьдесят ч шэсццэдзяць ліч [ʃesʲtʲsʲdzʲesʲatʲ]

У брашуры **шэсццэдзяць** старонак.

В брошюре **шестьдесят** страниц.

семьдесят ч семдзясят ліч [sʲemdzʲesʲatʲ]

Семдзясят салдатаў былі адпраўлены на правы фланг.

Семьдесят солдат были отправлены на правый фланг.

восемьдесят ч восемдзясят ліч [vosʲemdzʲesʲatʲ]

Шырыня стала – **восемдзясят** сантыметраў.

Ширина стола – **восемьдесят** сантиметров.

девяносто ч дзевяноста ліч [dʲevʲaˈnosta]

Кампанія закупіла **дзевяноста** тон вугля.

Компания закупила **девяносто** тонн угля.

[сто] ч сто *ліч* [sto]

Нам патрэбна на **сто** даляраў больш.
Нам нужно на **сто** долларов больше.

[тысяча] ч тысяча *ліч* ['tys'atʃa]

Кажуць, узрост гэтага дрэва – сама меней **тысяча** год.
Говорят, возраст этого дерева – по меньшей мере **тысяча** лет.

[мільён] ч мільён *ліч* [mili'jon]

Цяпер у гэтым горадзе жывуць больш за **мільён** чалавек.
Теперь в этом городе живут более **миллиона** человек.

[мільярд] ч мільярд *ліч* [mil'jart]

Мільярд – гэта тысяча мільёнаў.
Миллиард – это тысяча миллионов.

[трыльён] ч трыльён *ліч* [tryl'jon]

Трыльён – гэта мільён мільёнаў.
Триллион – это миллион миллионов.

ПОРЯДКОВЫЕ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ ПАРАДКАВЫЯ ЛІЧЭБНІКІ [pa'radkavyja li'čebniki]

[першы] ч першы *ліч* ['pierʃy]

Калі я прыехаў сюды, гэта быў **першы** раз, калі я ўбачыў мора.
Когда я приехал сюда, это был **первый** раз, когда я увидел море.

[вторая] ч другі *ліч* [dru'fi]

Другая сусветная вайна скончылася ў 1945 годзе.
Вторая мировая война закончилась в 1945 году.

[третий] ч трэці *ліч* ['tretsi]

На **трэці** дзень нашага вандравання мы дасягнулі Шанхая.
На **третий** день нашего путешествия мы достигли Шанхая.

[четвёртый] ч чацвёрты *ліч* [tʃat's'v'orty]

Чацвёртага ліпеня – Дзень незалежнасці ў ЗША.
Четвёртое июля – День независимости в США.

[пятый] ч пяты *ліч* ['p'iaty]

Пятым дзіцём у іх сям'і аказалася дзяўчынка.
Пятым ребёнком в их семье оказалась девочка.

[шестой] ч шосты *ліч* ['fosty]

Ці існуе **шостае** пачуццё?
Существует ли **шестое** чувство?

[седьмой] ч сёмы *ліч* ['s'iomy]

Цяпер яна на **сёмым** месяцы цяжарнасці.
Сейчас она на **седьмом** месяце беременности.

[восьмой] ч восьмы *ліч* ['vos'my]

Гэты хмарачос – **восьмы** цуд свету.
Этот небоскрёб – **восьмое** чудо света.

[девятый] ч дзявяты *ліч* [dʒ'a'v'iaty]

Дзявятая спроба аказалася паспяховай.
Девятая попытка оказалась успешной.

[десятый] ч дзясяты *ліч* [dʒ'a's'iaty]

У **дзясятай** серыі серыяла галоўны герой спакусіў дзяўчыну.
В **десятой** серии сериала главный герой соблазнил девушку.

[трёхсотый] ч трохсоты *ліч* [trox'soty]

Мы святкуем **трохсоты** дзень нараджэння нашага горада.
Мы празднуем **трёхсотый** день рождения нашего города.

[четыреста второй] ч чатырыста дзюры *ліч* [tʃa'tyrysta dru'fi]

Вы можаце знайсці гэтае апісанне на **чатырыста** **другой** старонцы.
Вы можете найти это описание на **четыреста** **второй** странице.

[дробный] п дробавы *прым* ['drobavy]

16,2 – **дробавы** лік.
16,2 – **дробное** число.

[нечётный] п няцотны *прым* [n'ia'tsotny]

7 – **няцотны** лік.
7 – **нечётное** число.

[простой (о числе)] п проты (пра лікі) *прым* ['prosty (pra 'liki)]

2, 3, 5 і 7 – **простыя** лікі.
2, 3, 5 и 7 – **простые** числа.

[целый (о числе)] п цэлы (пра лікі) *прым* ['tsely (pra 'liki)]

16 – **цэлы** лік.
16 – **целое** число.

[чётный] п цотны *прым* ['tsotny]

12 – **цотны** лік.
12 – **чётное** число.

ПОЗИТИВНІ ЧУВСТВА І ЕМОЦІЇ ПАЗИТЫВНЫЯ ПАЧУЦЦІ І ЭМОЦЫІ

[pazi'tywnyja pa'futs'i: i e'motsyi]

безопасность ж бяспека ж [bɐ'sʲa'pʲe'ka]

Усім падабаецца адчуваць сябе ў **бяспецы**.

Всем нравится ощущать себя в **безопасности**.

благодарность ж падзяка ж [pa'dʒʲa'ka]

Я адчуваю **падзяку** за ўсё тое дабро, што ён мне зрабіў.

Я чувствую **благодарность** за всё то добро, что он мне сделал.

блаженство с асалода ж [asa'loda]

Гэта сапраўдная **асалода** ляжаць пад сонцам на пляжы.

Это настоящее **блаженство** лежать под солнцем на пляже.

бодрость ж бадзёрасць ж [ba'dʒʲoras'tʲ]

Дзякуючы гэтым практыкаванням я адчуваю

бадзёрасць увесь дзень.

Благодаря этим упражнениям я чувствую **бодрость** весь день.

восхищение с зачараванне н [zaʃara'van'nʲe]

Велізарнае **зачараванне** – вось, што я адчуваю, глядзячы на гэтых смелых людзей.

Огромное **восхищение** – вот, что я чувствую, глядя на этих смелых людей.

воодушевление с натхненне н [nat'xnʲen'nʲe]

Яго **натхненне** перадалося астатнім.

Его **воодушевление** передалось остальным.

восторг м захапленне н [zaʁa'plʲen'nʲe]

Яны не маглі схаваць сваё **захапленне**.

Они не могли скрыть свой **восторг**.

любовь ж каханне н [ka'xan'nʲe]

Гэта быў класічны прыклад **кахання** з першага позірку.

Это был классический пример **любви** с первого взгляда.

надежда ж надзея ж [na'dʒʲe'ja]

Надзея памірае апошняй.

Надежда умирает последней.

оптимизм м аптымізм м [apty'mizm]

Думаючы пра будучыя гады, я адчуваю **аптымізм**.

Думая о будущих годах, я чувствую **оптимизм**.

признательность ж удзячнасць ж [u'dʒʲaʃnas'tʲ]

Аўдыторыя выказала сваю **ўдзячнасць** гучнымі падбадзёрвальнымі крыкамі.

Аудитория выказала свою **признательность** громкими ободряющими криками.

радость ж радасць ж [ˈradas'tʲ]

Яе напаяла **радасць**.

Её наполняла **радость**.

расслабление с расслабленне н [rasla'bʲlʲen'nʲe]

Пасля гэтай працэдуры вы адчуеце глыбокае

расслабление.

После этой процедуры вы почувствуете глубокое **расслабление**.

сочувствие с спагада ж [spa'ɦada]

Я выказваю вам сваю **спагаду**.

Я выражаю вам своё **сочувствие**.

спокойствие с спакой м [spa'koj]

Седзячы на беразе ракі, я адчуваў поўны **спакой** і прымірэнне.

Сидя на берегу реки, я чувствовал полное

спокойствие и умиротворение.

счастье с шчасце н [ˈʃʃas'tʲe]

Пачуццё сапраўднага **шчасця** цяжка апісаць.

Чувство подлинного **счастья** трудно описать.

уважение с павага ж [pa'vaɦa]

Я адчуваю **павагу** да ўсіх маіх калегаў.

Я чувствую **уважение** ко всем моим коллегам.

удивление с здзіўленне н [zʲɪdʲi'vʲen'nʲe]

Можаш уявіць маё **здзіўленне**, калі яна сказала, што выйшла замуж летась.

Можешь представить моё **удивление**, когда она сказала, что вышла замуж в прошлом году.

удовольствие с задавальненне н [zadaval'nʲen'nʲe]

Павольная музыка дастаўляе мне **задавальненне**.

Медленная музыка доставляет мне **удовольствие**.

эйфория ж эйфарыя ж [ejfa'ryja]

Пасля нараджэння дзіцяці мы знаходзіліся ў стане **эйфарыі**.

После рождения ребёнка мы находились в состоянии **эйфории**.

НЕГАТИВНІ ЧУВСТВА І ЕМОЦІЇ НЕГАТЫВНЫЯ ПАЧУЦЦІ І ЭМОЦЫІ

[nʲeɦa'tywnyja pa'futs'i: i e'motsyi]

беспокойство с турбота ж [tur'bota]

Я адчуваю **турботу**, якую не магу растлумачыць.

Я чувствую **беспокойство**, которое не могу объяснить.

гнев м гнеў м [ɦnʲew]

Яна насілу магла стрымліваць свой **гнеў**.

Она с трудом могла сдерживать свой **гнев**.

горе с гора н [ˈɦora]

Яна ледзь не з'ехала з глузду ад **гора** пасля таго, як памерла дзіця.

Она едва не сошла с ума от **горя** после того, как умер ребёнок.

грусть ж сум м [sum]

Сум можна разглядаць як часовае паніжэнне настрою.

Грусть можна рассматривать как временное понижение настроения.

зависть ж зайздрасць ж [ˈzajzdrasʲtɕ]

Іх перапоўніла **зайздрасць**, калі яны ўбачылі маю новую машыну.

Іх переполнила **зависть**, когда они увидели мою новую машину.

озабоченность ж заклапочанасць ж [zakla'poʃanasʲtɕ]

Мы адчуваем **заклапочанасць** з нагоды слабых вынікаў у вучобе нашага сына ў школе.

Мы чувствуем **озабоченность** по поводу слабых результатов в учёбе нашего сына в школе.

опасение с асцярога ж [asʲtɕ'a'roʃa]

Мы чакалі вынікаў з немайой доляй **асцярогі**.

Мы ожидали результатов с изрядной долей **опасения**.

отвращение с агіда ж [a'ʃida]

У яго голасе адчувалася відавочная **агіда**.

В его голосе чувствовалось явное **отвращение**.

отчаяние с роспач ж [ˈrospaf]

Роспач – гэта поўная страта надзеі.

Отчаяние – это полная утрата надежды.

пессимизм м пэсімізм м [pʲesʲi'mizm]

Мне зусім не падабаецца ваш **пэсімізм**.

Мне совсем не нравится ваш **пессимизм**.

презрение с пагарда ж [pa'ʃarda]

Стаўся да іх з **пагардай**, якую яны заслугоўваюць.

Относись к ним с **презрением**, которое они заслуживают.

раздражение с раздражненне н [razdraʒ'nʲen'nʲe]

Ён імкнуўся схаваць сваё **раздражненне**.

Он старался скрыть своё **раздражение**.

рвность ж рэўнасць ж [ˈrʲewnasʲtɕ]

Рэўнасць можа штурхаць людзей на вар'яцкія ўчынкi.

Ревность может толкать людей на безумные поступки.

скорбь ж смутак м [ˈsmutak]

Наш **смутак** невымерны.

Наша **скорбь** неизмерима.

смущение с збятэжанасць ж [zʲib'an'tʲezanasʲtɕ]

Ён не мог схаваць сваёй **збятэжанасці**.

Он не мог скрыть своего **смущения**.

сожаление с шкадаванне н [ˈʃkada'van'nʲe]

Я не адчуваю **шкадавання** з нагоды яе адсутнасці.

Я не чувствую **сожаления** по поводу её отсутствия.

страх м страх м [strax]

Страх перад невядомасцю – паганая штука.

Страх перед неизвестностью – скверная штука.

стыд м сорам м [ˈsoram]

Яе перапоўняў **сорам** за свае кепскія паводзіны.

Её переполнял **стыд** за своё скверное поведение.

ужас м жах м [zax]

Мы адчулі **жах**, даведаўшыся навіны пра крушэнне самалёта.

Мы ощутили **ужас**, узнав новость о крушении самолёта.

ярость ж лютасць ж [ˈʲutasʲtɕ]

Яго ахоплівае **лютасць** кожны раз, калі я згадваю пра грошы.

Он впадает в **ярость** всякий раз, когда я упоминаю о деньгах.

* * * * *

весёлый л вясёлы прым [vʲa'sʲoɫy]

Чым больш будзем разам, тым **вясёлейшымі** будзем.

Чем больше будем вместе, тем будем **веселее**.

грустный л сумны прым [ˈsumny]

Чаму ты такі **сумны**?

Почему ты такой **грустный**?

испуганный л спалоханы прым [spa'loxany]

Высвятлі, чаму дзіця **спалоханае**.

Выясни, почему ребёнок **испуган**.

обеспокоенный л занепакоены прым

[zan'epa'kojeny]

Я быў жудасна **занепакоены** з нагоды заўтрашняга экзамена.

Я был ужасно **обеспокоен** по поводу завтрашнего экзамена.

эмоциональный л эмацыйны прым [ema'tɕyny]

Ты занадта **эмацыйны**.

Ты слишком **эмоционален**.

бояться г баяцца дз [ba'jatsʲa]

Некаторыя жанчыны **баяцца** мышэй.

Некоторые женщины **боятся** мышей.

влюбляться г закахацца дз [zaka'xatsʲa]

Мне здаецца, што вы абедзве **закахаліся** ў яго.

Мне кажется, что вы обе **влюбились** в него.

любить г любіць дз [ʲu'bʲitɕ]

Я **люблю** ўсіх вас.

Я **люблю** всех вас.

пугать г палохаць дз [pa'loxatsʲ]

Выгляд крыві жудасна мяне **палохае**.

Вид крови ужасно меня **пугает**.

радоваться г радавацца дз [ˈradavatʲa]

Радуйцеся! Мы перамаглі ў вайне!

Радуйтесь! Мы победили в войне!

ЗДАНІЕ ШКОЛЫ**БУДЫНАК ШКОЛЫ** [bu'dynak 'ʃkoly]**АКТОВЫЙ ЗАЛ** м актовая зала ж [ʼaktavaja 'zala]Вучні сабраліся ў **актавай зале** глядзець спектакль школьнага тэатра.Ученики собрались в **актовом зале** смотреть спектакль школьного театра.**КЛАСНАЯ КОМНАТА** ж класны пакой м [ʼklasny pa'koj]Для вучняў уладкаванне **класнага пакою** вельмі важнае.Для учеников обустройство **классной комнаты** очень важно.**КОМПЬЮТЕРНЫЙ КЛАС** м камп'ютарны клас м

[kam'pjutarny klas]

У нашай школе ёсць сучасны **камп'ютарны клас**.В нашей школе есть современный **компьютерный класс**.**ЛАБОРАТОРИЯ** ж лабараторыя ж [labara'toryja]У **лабараторыі** павінен быць вогнетушыцель.В **лаборатории** должен быть огнетушитель.**СПОРТЗАЛ** м спартзала ж [spart'zala]У **спартзале** дзеці гулялі ў вайейбол.В **спортзале** дети играли в волейбол.**СТОЛОВАЯ** ж столовая ж [sta'lovaja]Хадзем у **столовую** абедаць.Пойдём в **столовую** обедать.**ОРГАНИЗАЦИЯ ШКОЛЫ****АРГАНІЗАЦЫЯ ШКОЛЫ** [arʃani'zatsyja 'ʃkoly]**ДИРЕКТОР ШКОЛЫ** м дырэктар школы м [dy'rektar 'ʃkoly]Гэты чалавек – **дырэктар школы**.Этот человек – **директор школы**.**КЛАСС (ЭТАП ОБУЧЕНИЯ)** м клас (этап навучання) м

[klas (e'tap navu'tʃan'nja)]

Мая дачка вучыцца ў трэцім **класе**.Моя дочь учится в третьем **классе**.**КЛАСС (КОЛЛЕКТИВ УЧЕНИКОВ)** м клас (калектыў

вучняў) м [klas (ka'lek'tyw 'vu'tʃn'aw)]

Клас складаецца з 30 вучняў.**Класс** состоит из 30 учеников.**УЧЕНИК** м вучань м [ʼvu'tʃanʲ]Гэта – фатаграфія найлепшых **вучняў**.Это – фотографии лучших **учеников**.**УЧИТЕЛЬ** м настаўнік м [nas'tawnik]Новая **настаўніца** матэматыкі – прывабная маладая жанчына.Новая **учительница** математики – привлекательная молодая женщина.**ШКОЛЬНЫЕ ПРЕДМЕТЫ****ШКОЛЬНЫЯ ПРАДМЕТЫ** [ʼʃkol'nyja

prad'm'ety]

АЛГЕБРА ж алгебра ж [ʼalfi'eбра]Я ніколі не рабіў поспехаў у **алгебры**.Я никогда не успевал по **алгебре**.**БИОЛОГИЯ** ж біялогія ж [bi'a'lofiya]У наступным годзе мы пачнём вучыцца **біялогію**.В следующем году мы начнём учить **биологию**.**ГЕОГРАФИЯ** ж геаграфія ж [ʼfi'e'a'frafija]Мне вельмі падабаецца **геаграфія**.Мне очень нравится **география**.**ГЕОМЕТРИЯ** ж геаметрыя ж [ʼfi'e'a'm'ietryja]**Геаметрыя** здалася мне даволі лёгкай прадметам.**Геометрия** показалась мне довольно лёгким предметом.**ДОМОВОДСТВО** с дамаводства н [dama'vo'tstva]Мая сястра выкладае **дамаводства**.Моя сестра преподаёт **домоводство**.**ЕСТЕСТВОЗНАНИЕ** с прыродазнаўства н

[pryroda'znawstva]

Мы вивучалі астраномію як частку прадмета **прыродазнаўства**.Мы изучали астрономию как часть предмета **естествознания**.**ИНОСТРАННЫЙ ЯЗЫК** м замежная мова ж

[za'm'eznaja 'mova]

Якую **замежную мову** ты вивучаеш?Какой **иностраннный язык** ты учишь?**ИНФОРМАТИКА** ж інфарматыка ж [infar'matyka]Больш за ўсе іншыя прадметы мне падабаецца **інфарматыка**.Мне больше всех других предметов нравится **информатика**.**ИСТОРИЯ** ж гісторыя ж [fis'toryja]Вам трэба ведаць **гісторыю** сваёй краіны.Вам нужно знать **историю** своей страны.**МАТЕМАТИКА** ж матэматыка ж [mate'matyka]**Матэматыка** – найцяжэйшы з усіх прадметаў.**Математика** – самый трудный из всех предметов.**МУЗЫКА** ж музыка ж [ʼmuzyka]Кожны ўрок **музыкі** доўжыцца 40 хвілін.Каждый урок **музыки** длится 40 минут.**ПИСЬМО** с пісьмо н [pis'i'mo]Для ўрокаў **пісьма** вы павінны мець ручку.Для уроков **письма** вы должны иметь ручку.**РИСОВАНИЕ** с маляванне н [ma'la'van'nje]Я вельмі любіў урокі **малявання**.Я обожал уроки **рисования**.**РИТОРИКА** ж рыторыка ж [ry'toryka]У гады майго юнацтва мы не вивучалі ў школе **рыторыку**.В годы моей юности мы не изучали в школе **риторику**.

трудо́ве востпа́нне с працоўнае выхаванне *н*
[pra'tsounajə vuxa'van'nʲe]

Мы закупілі новае абсталяванне для ўрокаў
працоўнага выхавання.

Мы закупілі новае аборудаванне для уроков
трудо́вого воспитания.

фі́зика ж фізіка ж ['fizika]

Фізіка цяжэйшая за хімію.

Физика труднее химии.

фізі́чнае востпа́нне с фізічнае выхаванне *н*
[fi'ziʃnajə vuxa'van'nʲe]

Школьныя спартзалы прызначаны для ўрокаў
фізічнага выхавання.

Школьные спортзалы предназначены для уроков
физического воспитания.

хі́мія ж хімія ж ['ximija]

Я вельмі ўдзячны майму настаўніку хіміі.

Я очень благодарен моему учителю химии.

чы́тэнне с чытанне *н* [ʧy'tan'nʲe]

Чытанню навучаюцца ў 1 класе.

Чтению обучаются в 1 классе.

УЧЭБНЫЙ ПРОЦЭСС

НАВУЧАЛЬНЫ ПРАЦЭС [navu'tʃal'nɪ prɑ'tsɐs]

домашняя раба́та ж дамашняя работа ж
[da'maʃnaja ra'bota]

Ты зрабіў дамашнюю работу?

Ты сделал домашнюю работу?

зада́ча ж задача ж [za'daʃa]

Я не змог рашыць гэтую задачу.

Я не смог решить эту задачу.

кантро́льная раба́та ж кантрольная работа ж
[kant'rol'naja ra'bota]

Кантрольная ахапляе матэрыял урокаў з 1 па 5.

Контрольная охватывает материал уроков с 1 по 5.

лаба́рацыйная раба́та ж лабараторная работа ж
[labara'tornaja ra'bota]

Вось праграма лабараторнай работы па хіміі.

Вот программа лабораторной работы по химии.

оце́нка ж адзнака ж [aʧɛ'naka]

Сёння я атрымаў адзнаку "выдатна" па матэматыцы.

Сегодня я получил оценку "отлично" по математике.

прыме́р (арыфме́тыцкі) м прыклад
(арыфметычны) м ['prɨklat (aryfm'e'tyʃny)]

Я зрабіў тры прыклады і атрымаў адзнаку "добра".

Я сделал три примера и получил оценку "хорошо".

сочы́ненне с сачыненне *н* [saʧy'nʲen'nʲe]

Мы пісалі сачыненне пра тое, як мы правялі летнія
канікулы.

Мы писали сочинения о том, как мы провели
летние каникулы.

уро́к м урок м [u'rok]

Колькі ў нас сёння будзе ўрокаў?

Сколько у нас сегодня будет уроков?

учэ́бная прагра́ма ж вучэбная праграма ж
[vu'tʃebnaja praʃ'rama]

Вучэбная праграма ўключае ў сябе
трыганаметрыю.

Учебная программа включает в себя
тригонометрию.

экза́мен м экзамен м [eg'zamʲen]

Я здаў экзамен нармальна.

Я сдал экзамен нормально.

внешко́льный п пазашкольны *прым* [paʒa'ʃkol'nɪ]

Пазашкольныя заняткі звычайна бываюць
добраахвотнымі.

Внешкольные занятия обычно бывают
добровольными.

начальны́й п пачатковы *прым* [paʧat'kovɪ]

Я пайшоў у пачатковую школу, калі мне было
6 гадоў.

Я пошёл в начальную школу, когда мне было 6 лет.

обязате́льный п абавязковы *прым* [abav'as'kovɪ]

Першая стадыя абавязковай адукацыі вядомая як
пачатковае навучанне.

Первая стадия обязательного образования
известна как начальное обучение.

педагогі́цкі п педагагічны *прым* [pʲedaʒa'ʃiʧnɪ]

Ці згодны вы з цяперашнімі педагагічнымі
метадамі?

Согласны ли вы с нынешними педагогическими
методами?

срэ́дний п сярэдні *прым* [sʲa'rednɪ]

Сярэдняя школа служыць "мастком" паміж
пачатковай адукацыяй і старэйшымі класамі.

Средняя школа служит "мостиком" между
начальным образованием и старшими классами.

начы́наць г пачынаць *дз* [paʧy'natʲ]

Я пачаў вучыцца ў школе ў шасцігадовым узросце.

Я начал учиться в школе в шестилетнем возрасте.

полу́чаць г атрымліваць *дз* [at'rymlivatʲ]

У нашай краіне кожнае дзіця абавязана атрымаць
школьную адукацыю.

В нашей стране каждый ребёнок обязан получить
школьное образование.

посе́щаць г наведваць *дз* [na'vʲedvatʲ]

Мае сыны наведваюць старэйшыя класы.

Мои сыновья посещают старшие классы.

препо́даваць г выкладаць *дз* [vɨkla'datʲ]

Выкладаць у школе – гэта сапраўднае
выпрабаванне.

Преподавать в школе – это настоящее испытание.

у́чыць г вучыць *дз* [vu'ʧyʲtʲ]

Мне трэба вывучыць верш на памяць.

Я должен выучить стихотворение наизусть.

МИКРОЭКОНОМІКА**МІКРАЭКАНОМІКА** [mikraeka'nomika]**акція (цінна бумáга)** ж акція (каштоўная

папера) ж ['aktyja (kaɫ'townaja pa'p'era)]

Сёлета кампанія выплачвала дывідэнды па 50 цэнтаў на **акцыю**.В этом году компания выплачивала дивиденды по 50 центов на **акцию**.**дохód** м доход м [da'xot]**Доход** выкарыстоўваецца для куплі тавараў.**Доход** існуе для купіцы тавараў.**зарплата** ж зарплата ж [zar'plata]Высокія **зарплаты** прыцягваюць

высокакваліфікаваных спецыялістаў.

Высокіе **зарплаты** прывялаюць

высококваліфікаваных спецыялістаў.

издёржки мн выдаткі мн [vy'datki]**Выдаткі** ў гэтым выпадку занадта высокія.**Издержки** в этом случае слишком высоки.**компания** ж кампанія ж [kam'panija]**Кампанія** вырабляе шырокі спектр тавараў.**Компания** производит широкий спектр товаров.**конкуренция** ж канкурэнцыя ж [kanku'rentyja]Сумленная **канкурэнцыя** жыццёва важная.Честная **конкурэнцыя** жыццёва важная.**корпорация** ж карпарацыя ж [karp'a'ratyja]Ён – генеральны дырэктар **карпарацыі**.Он – генеральный директор **корпорации**.**монополия** ж манополія ж [mana'polija]**Манополія** – гэта калі прадукт ці паслугу можна

купіць толькі ў аднаго пастаўшчыка.

Монополия – это когда продукт или услугу можно купить лишь у одного поставщика.**обмён** м абмен м [ab'mien]Грошы – гэта сродак **абмену**.Деньги – это средство **обмена**.**покупательная способность** ж пакупная

здольнасць ж [pakup'naja 'zdol'nas'ts']

Калі кошт тавару павялічваецца, агульная **пакупная****здольнасць** паніжаецца.

Когда цена товара повышается, общая

покупательная способность снижается.**потребление** с спажыванне н [sprazu'van'nie]Праз год **спажыванне** гэтага тыпу тавараў можа стаць вышэйшым.Через год **потребление** этого типа товаров может стать выше.**предложение** с прапанова ж [prapa'nova]**Прапанова** і попыт – гэта аснова мадэлі

мікраэканомікі.

Предложение и спрос – это основа модели микроэкономики.**предприятие** с прадпрыемства н [pradpry'jemstva]

Гэтая кампанія – адно з найбуйнейшых

прадпрыемстваў такога роду.

Эта компания – одно из самых крупных

предприятий такого рода.**прибыль** ж прыбытак м [pry'bytak]

Яны спрабуюць аптымізаваць сваю максімізацыю

прыбытку.Они пытаются оптимизировать свою максимизацию **прибыли**.**производство** с вытворчасць ж [vy'tvor'fas'ts']

Інфармацыя – адзін з галоўных фактараў

вытворчасці.

Информация – один из главных факторов

производства.**рабочая сила** ж працоўная сіла ж [pra'townaja 'sila]Попыт на **працоўную сілу** – гэта вытворны попыт.Спрос на **рабочую силу** – это производный спрос.**разделение труда** с падзел працы м [pa'dz'el 'praty]**Падзел працы** магчымы дзякуючы лішку харчовых прадуктаў.**Разделение труда** возможно благодаря избытку пищевых продуктов.**рынок** м рынак м ['rynak]Мы знайшлі новую нішу на **рынку**.Мы нашли новую нишу на **рынке**.**спрос** м попыт м ['popyt]**Попыт** нараджае прапанову.**Спрос** рождает предложение.**товар** м тавар м [ta'var]**Тавар** павінен быць прыдатным для абмену.**Товар** должен быть пригодным для обмена.**торговля** ж гандаль м ['handal']Выгада вольнага **гандлю** несумненная.Выгода свободной **торговли** несомненна.**финансы** мн фінансы мн [fi'nansy]Калі мы не здабудзем дадатковыя **фінансы**, нам прыйдзеца зачыніць гатэль.Если мы не добудем дополнительные **финансы**, нам придётся закрыть отель.**фирма** ж фірма ж ['firma]**Фірма** была заснаваная пяць гадоў назад.**Фирма** была учреждена пять лет назад.**цена** ж цана ж [tsa'na]**Цэны** на бензін ніжэйшыя, і для нас гэта добра.**Цены** на бензин ниже, и для нас это хорошо.**эффективность** ж эфектыўнасць ж [ef'ek'tywnas'ts']**Эфектыўнасць** павялічваецца, калі прадуктыўнасць павялічваецца пры нязменных укладаннях.**Эффективность** повышается, если продуктивность увеличивается при неизменных вложениях.**МАКРОЭКОНОМІКА****МАКРАЭКАНОМІКА** [makraeka'nomika]**безработица** ж беспрацоўе н [biespra'towje]Узровень **беспрацоўя** – гэта важны фактар.Уровень **безработицы** – это важный фактор.

валово́й внут́ренний проду́кт *м* валавы ўнутраны прадукт *м* [vala'vy 'wnutraný pra'dukt]
Летась **валавы ўнутраны прадукт** павялічыўся на 2%.

В прошлом году **валовой внутренней продукт** увеличился на 2%.

инфля́ция *ж* інфляцыя *ж* [in'flʲatsyja]
Амаль усе лічаць, што **інфляцыя** – гэта дрэнна.
Почти все считают, что **инфляция** – это плохо.

кредитно-де́нежная поли́тика *ж* крэдытна-грашовая палітыка *ж* [kre,dytnafra'jovaja pa'lityka]
Крэдытна-грашовая палітыка – гэта зусім не тое, што фіскальная палітыка.
Кредитно-денежная политика – это совсем не то, что фискальная политика.

нало́г *м* падатак *м* [pa'datak]
Нізкія **падаткі** добрыя для прадуктыўнасці.
Низкие **налоги** хороши для продуктивности.

национа́льный дохо́д *м* нацыянальны даход *м* [natsyja'nal'ny da'xot]
Як вымяраць **нацыянальны даход**?
Как измерять **национальный доход**?

фиска́льная поли́тика *ж* фіскальная палітыка *ж* [fis'kal'naja pa'lityka]
Фіскальная палітыка тычыцца дзяржаўных пазык, трат і падаткаабкладання.
Фискальная политика касается государственных займов, трат и налогообложения.

эконо́мический ро́ст *м* эканамічны рост *м* [ekana'miʲfny rost]
Я перакананы, што **эканамічны рост** будзе дасягнуты зусім хутка.
Я убеждён, что **экономический рост** будет достигнут совсем скоро.

эконо́мический цыкл *м* эканамічны цыкл *м* [ekana'miʲfny tsykl]
Існуюць розныя тэорыі **эканамічнага цыклу**.
Существуют разные теории **экономического цикла**.

МЕЖДУНАРОДНАЯ ЭКАНОМІКА МІЖНАРОДНАЯ ЭКАНОМІКА [mizna'rodnaja eka'nomika]

валю́тный курс *м* валютны курс *м* [va'lʲutny kurs]
Бягучы **валютны курс** спрыяльны для нашай эканомікі.
Текущий **валютный курс** благоприятен для нашей экономики.

глобализа́ция *ж* глабалізацыя *ж* [ɣlabali'zatsyja]
Эканамічная **глабалізацыя** пачала адбывацца ў паскораным тэмпе ў апошнія 20-30 год.
Экономическая **глобализация** начала происходить в ускоренном темпе в последние 20-30 лет.

интегра́ция *ж* інтэграцыя *ж* [inte'fratsyja]
Калі эканамічная **інтэграцыя** паглыбляецца, гандлёвыя бар'еры паміж рынкамі паніжаюцца.
Когда экономическая **интеграция** углубляется, торговые барьеры между рынками снижаются.
мигра́ция *ж* міграцыя *ж* [mi'fratsyja]
Міграцыя працоўнай сілы мусіць брацца пад увагу.
Миграция рабочей силы должна приниматься во внимание.

утёчка мозго́в *ж* уцечка мозгоў *ж* [u'ts'eʲʦka maz'fioʷ]
Уцечку мозгоў варта прадухіляць.
Утечку мозгов следует предотвращать.
фо́ндовая биржа́ *ж* фондавая біржа *ж* ['fondavaja 'birʒa]
Нью-ёркская **фондавая біржа** – найбуйнейшая ў свеце.
Нью-Йоркская **фондовая биржа** – самая крупная в мире.

прибы́льный *л* прыбытковы *прым* [prybyt'kovy]
Прадпрыемства можа стаць вельмі **прыбытковым**.
Предприятие может стать очень **прибыльным**.

разви́вающийся *л* у стадыі развіцця *ж* [u stadyji raz'viv'i'tsʲa]
Нігерыя – краіна **ў стадыі развіцця**.
Нигерия – **развивающаяся** страна.

разви́тый *л* развіты *прым* [raz'viv'i'ty]
Германія мае **развітую** эканоміку.
Германия имеет **развитую** экономику.

свободо́ный *л* вольны *прым* ['vol'ny]
Ва ўмовах **вольнага** рынку большасць рашэнняў прымаецца асобнымі людзьмі.
В условиях **свободного** рынка большинство решений принимается отдельными людьми.

эффе́ктивный *л* эфектыўны *прым* [ef'ek'tywny]
Рэформы павінны стварыць у нашай краіне **эфектыўную** эканоміку.
Реформы должны создать в нашей стране **эффективную** экономику.

вкла́дывать *г* укладваць *дз* [u'kladvatʲɪ]
У карпарацыю былі **ўкладзены** мільёны даляраў.
В корпорацию были **вложены** миллионы долларов.
обанкרו́титься *г* збанкрутаваць *дз* [zbankruta'vatʲɪ]
Компанія **збанкрутавала**.
Компания **обанкротилась**.

прони́кать *г* пранікаць *дз* [prani'katʲɪ]
Мы павінны паспрабаваць **пранікнуць** на гэты рынак.
Мы должны попытаться **проникнуть** на этот рынок.

слива́ться *г* злівацца *дз* [zli'vatʲsa]
Дзве карпарацыі **зліліся** ў адну.
Две корпорации **слились** в одну.

учрежда́ть *г* засноўваць *дз* [zas'nowvatʲɪ]
Я збіраюся **заснаваць** кампанію за мяжой.
Я собираюсь **учредить** компанию за границей.

ОСНОВНЫЕ ТЕРМИНЫ АСНОВНІЙ ТЕРМІНИ [as'nownyja 'terminy]

выработка ж випрацю́ка ж [vypra'tsowka]

Випрацю́ка електроенергії у нашій країні має бути павялічана.

Выработка електроенергии в нашей стране должна быть увеличена.

генератор м генератар м [h'en'e'ratar]

Електричні **генератор** пераўтварае механічную енергію ў електричну енергію.

Электрический **генератор** преобразует механическую энергию в электрическую энергию.

киловатт-час м кілаватт-гадзіна ж [kila,vatf'a'dzina]

Усе гэтыя электрастанцыі вырабілі 26,2 мільярда **кілаватт-гадзін** у 2006 годзе.

Все эти электростанции произвели 26,2 миллиарда **киловатт-часов** в 2006 году.

лінія электропередач ж лінія электраперадач ж [l'inija e'lektrap'era'dač]

Даўжыня гэтай **лініі электраперадач** – 120 кіламетраў.

Длина этой **линии электропередач** – 120 километров.

подстанция ж падстанцыя ж [pa's'tantsija]

Электраэнергія можа прайсці праз некалькі **падстанцый** паміж вытворцам і спажывцом.

Электрoэнергия может пройти через несколько **подстанций** между производителем и потребителем.

ротор м ротар м [r'otar]

Ротар – гэта вярчальная частка генератара.

Ротор – это вращающаяся часть генератора.

турбіна ж турбіна ж [tur'bina]

Турбіна здабывае энергію з вадзянога ці паветранага струменя.

Турбина извлекает энергию из водяного или воздушного потока.

электрификация ж электрыфікацыя ж [e'lektryfi'katsija]

План **электрыфікацыі** быў ухвалены ўрадам.

План **электрификации** был одобрен правительством.

электричество с электрычнасць ж [e'lek'try'fnas'ts']

У наш час складана ўявіць сабе свет без **электрычнасці**.

В наше время сложно представить себе мир без

электричества.

электроэнергия ж электраэнергія ж [e'lektrae'n'ierhija]

Наша краіна экспартуе **электраэнергію** ў суседнія краіны.

Наша страна экспортирует **электроэнергию** в соседние страны.

АТОМНАЯ ЭЛЕКТРОСТАНЦИЯ

АТАМНАЯ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫЯ [a'tamnaja e'lektra'stantsija]

графит м графіт м [h'ra'fit]

Сінтэтычны **графіт** выкарыстоўваецца ў ядзерных рэактарах.

Синтетический **графит** используется в ядерных реакторах.

замедлитель нейтронов м запавольнік нейтронаў м [zapa'vol'nik n'ej'tronaw]

Запавольнік нейтронаў паніжае хуткасць хуткіх нейтронаў.

Замедлитель нейтронов снижает скорость быстрых нейтронов.

инженер-атомщик м інжынер-атамшчык м [inz'y'n'ier a'tam'fjyk]

Як стаць **інжынерам-атамшчыкам?**

Как стать **инженером-атомщиком?**

конденсатор м кандэнсатар м [kanden'satar]

Кандэнсатар – гэта цеплаабменны прыбор.

Конденсатор – это теплообменное устройство.

оператор ядерного реактора м аператар ядзернага рэактара м [ap'e'ratar 'jad'iernaja re'aktara]

Аператар ядзернага рэактара займае пасаду, звязаную з велізарнай адказнасцю.

Оператор ядерного реактора занимает должность, связанную с огромной ответственностью.

охлаждение с ахаладжэнне н [axala'dzen'n'e]

Вось схема сістэмы **ахаладжэння**.

Вот схема системы **охлаждения**.

пар м пара ж [paɾa]

Пара круціць турбіну.

Пар вращает турбину.

расщепление с расшчапленне н [ra'šfap'h'en'n'e]

Расшчапленне ядра – галоўны прынцып, які выкарыстоўваецца ў атамнай энергетыцы.

Расщепление ядра – главный принцип, используемый в атомной энергетике.

тепло с цяпло н [t's'ap'l'o]

Цяпло адводзіцца ад генератара і затым выкарыстоўваецца для вырабу пары.

Тепло отводится от генератора и затем используется для производства пара.

тяжелая вода ж цяжкая вада ж [t's'af'kaja va'da]

Цяжкая вада – гэта адзін з запавольнікаў нейтронаў.

Тяжелая вода – это один из замедлителей нейтронов.

цепная ядерная реакция ж ланцугавая ядзерная рэакцыя ж [lantsu'hovaja 'jad'iernaja re'aktsija]

Я паспрабую апісаць вам **ланцугавую ядзерную рэакцыю**.

Я попробую описать вам **цепную ядерную реакцию**.

ядерное топливо с ядзернае паліва н ['jad'iernaje 'paliva]

Самае распаўсюджанае **ядзернае паліва** – гэта ўран-235 і плутоній-239.

Самое распространённое **ядерное топливо** – это уран-235 и плутоний-239.

ядерный реактор м ядзерны рэактар м ['jad'ierny re'aktar]

Ядзерны рэактары выкарыстоўваюцца ў якасці крыніцы энергіі для выпрацюўкі электрычнасці.

Ядерные реакторы используются в качестве источника энергии для выработки электричества.

ГИДРОЭЛЕКТРОСТАНЦИЯ

ГІДРАЭЛЕКТРАСТАНЦЫЯ

[h'idaɾe'lektra'stantsija]

водохранилище с вадасховішча н [vada'sxovif'ſha]

Гідраэлектрастанцыі без **вадасховішча** завуцца рэчышчавымі ГЭС.

Гидроэлектростанции без **водохранилища** называются русловыми ГЭС.

машинное отделение с машыннае аддзяленне н [ma'fynnaje addzia'h'en'n'e]

Гэта – **машыннае аддзяленне**.

Это – **машинное отделение**.

напор воды м напор воды м [na'por va'dy]

Напор воды цяпер высокі.

Напор воды сейчас высокий.

плотина ж плаціна ж [pla'tsina]

Хутка раку перасячэ **плацина**.

Скоро реку пересечёт **плотина**.

поток м струмень м [stru'mien']

Электрэнергія вырабляецца шляхам выкарыстання

гравітацыйнай сілы **струменя** вады.

Электрэнергія производится путём использования гравитационной силы **потока** воды.

шлюз м шлюз м [ʃlus]

Для атрымання высокага напору ваду можна праганяць праз **шлюз**.

Для получения высокого напора воду можно прогонять через **шлюз**.

ТЕПЛОВАЯ ЭЛЕКТРОСТАНЦИЯ

ЦЕПЛАВАЯ ЭЛЕКТРАСТАНЦИЯ [ts'epla'vaja el'ektra'stantsya]

газ м газ м [fas]

Природны **газ** можа выкарыстоўвацца як паліва для

цеплавой электрастанцыі.

Природный **газ** может использоваться как топливо для тепловой электростанции.

градирня ж градзірня ж [fira'dzir'na]

На гэтай электрастанцыі чатыры **градзірні**.

На этой электростанции четыре **градирни**.

насос м помпа ж ['pompa]

Гэтая **помпа** служыць для адпампоўвання кандэнсату.

Этот **насос** служит для откачивания конденсата.

пароперегреватель м параперагрэвальнік м [,para'piera'fra'val'nik]

Параперагрэвальнік ператварае насычаную пару ў сухую пару.

Пароперегреватель превращает насыщенный пар в сухой пар.

торф м торф м [torf]

На гэтай электрастанцыі ўжываецца **торф** у якасці паліва.

На этой электростанции применяется **торф** в качестве топлива.

уголь м вугаль м ['vuhal']

Гэты **вугаль** транспартуюць на буйную электрастанцыю.

Этот **уголь** транспортируют на крупную электростанцию.

АЛЬТЕРНАТИВНАЯ ЭНЕРГЕТИКА

АЛЬТЕРНАТИВНАЯ ЭНЕРГЕТИКА

[al'terna'tywnaja en'jer'hietyka]

биотопливная электростанция ж біяпаліўная

электрастанцыя ж [bija'paliwnaja el'ektra'stantsya]

Этылавы спірт ужываецца ў якасці паліва на шэрагу

біяпаліўных электрастанцый.

Этиловый спирт применяется в качестве топлива на ряде **биотопливных электростанций**.

ветряная электростанция ж ветраная

электрастанцыя ж [vetra'naja el'ektra'stantsya]

Буйныя **ветраныя электрастанцыі** могуць складацца

са 100 ці больш ветрагенератараў.

Крупные **ветряные электростанции** могут состоять из 100 или более ветрогенераторов.

геотермальная электростанция ж геатэрмальная

электрастанцыя ж [fi'eater'mal'naja el'ektra'stantsya]

Геатэрмальная электрастанцыі выкарыстоўваюць цяпло, якое захоўваецца ў зямных нетрах.

Геотермальные электростанции используют тепло, хранящееся в земных недрах.

приливная электростанция ж прыліўная

электрастанцыя ж [pryliw'naja el'ektra'stantsya]

Прыліўныя электрастанцыі выкарыстоўваюць энергію марскіх прыліваў.

Приливные электростанции используют энергию морских приливов.

солнечная электростанция ж сонечная

электрастанцыя ж ['son'e'fnaja el'ektra'stantsya]

Больш за 30 краін маюць **сонечныя электрастанцыі**.

Больше 30 стран имеют **солнечные электростанции**.

безопасный п бяспечны *прым* [b'ias'p'e'fny]

Сучасныя атамныя электрастанцыі досыць **бяспечныя**.

Современные атомные электростанции достаточно

безопасны.

возобновляемый п аднаўляльны *прым* [adnaw'li'al'ny]

Сонечнае святло – гэта **аднаўляльная** энергія.

Солнечный свет – это **возобновляемая** энергия.

дешёвый п танны *прым* ['tanny]

Природны газ – гэта адносна **танны** рэсурс.

Природный газ – это относительно **дешёвый** ресурс.

мощный п магутны *прым* [ma'futny]

Гэтая электрастанцыя – самая **магутная** ў рэгіёне.

Эта электростанция – самая **мощная** в регионе.

невозобновляемый п неаднаўляльны *прым*

[n'eadnaw'li'al'ny]

Вугаль – гэта **неаднаўляльны** рэсурс.

Уголь – это **невозобновляемый** ресурс.

вращаться г круціцца дз [kru'ʃits'a]

Турбіна **круціцца** досыць хутка.

Турбина **вращается** достаточно быстро.

вырабатывать г выпрацоўваць дз [vypra'bowvat']

Колькі электрэнергіі **выпрацоўвае** гэтая электрастанцыя?

Сколько электроэнергии **вырабатывает** эта электростанция?

контролировать г кантраляваць дз [kantra'la'vat']

Струмень вады неабходна **кантраляваць**.

Поток воды необходимо **контролировать**.

потреблять г спажываць дз [sprzy'vat']

Год за годам наша прамысловасць **спажывае** ўсё больш і больш электрэнергіі.

Год за годом наша промышленность **потребляет** всё больше и больше электроэнергии.

сжигать г спальваць дз ['spali'vat']

Вугаль **спальваецца** для вырабу электрэнергіі.

Уголь **сжигается** для производства электроэнергии.

ЕВРОПЕЙСКИЕ ЯЗЫКИ

ЕЎРАПЕЙСКІЯ МОВЫ [jɛwra'pɛjskija 'movy]

англійскі п англійская прым [an'filijskaja]

На **англійскай** мове размаўляюць у шматлікіх краінах свету.

На **англійском** языке говорят во многих странах мира.

грузінскі п грузінская прым [ɦru'zinskaja]

Грузінская мова належыць да картвельскай моўнай сям'і.

Грузінскі язык принадлежит к картвельской языковой семье.

дацскі п дацкая прым [ˈdatskaja]

Па-дацку гавораць не толькі ў Даніі, але і ў частцы Германіі.

На **дацком** говорят не только в Дании, но и в части Германии.

дрэвнегрэчаскі п старажытнагрэцкая прым [stara.ʒytna'ɦrɛtskaja]

Новы Запавет быў напісаны на **старажытнагрэцкай** мове.

Новый Завет был написан на **древнегреческом** языке.

ірландскі п ірландская прым [ir'lantɕkaja]

У наш час толькі вельмі невялікая колькасць ірландцаў размаўляюць на **ірландскай** мове.

В наше время лишь очень небольшое число ирландцев говорят на **ирландском** языке.

іспанскі п іспанская прым [is'panskaja]

Іспанская – афіцыйная мова Мексікі, Аргентыны, Кубы і іншых краін.

Іспанскі – официальный язык Мексики, Аргентины, Кубы и других стран.

італьянскі п італьянская прым [ital'janskaja]

Я трохі размаўляю на **італьянскай** мове.

Я немного говорю на **итальянском** языке.

латінскі п лацінская прым [la'tinskaja]

На **лацінскай** мове размаўлялі ў Старажытным Рыме.

На **латинском** языке говорили в Древнем Риме.

немецкі п нямецкая прым [nɪ'a'mɛtskaja]

Я хачу вывучыць **нямецкую** мову.

Я хочу выучить **немецкий** язык.

норвэжскі п нарвежская прым [nar'vʲɛskaja]

На **нарвежскай** мове размаўляюць больш за чатыры з паловай мільёны чалавек.

На **норвежском** языке говорят более четырёх с половиной миллионов человек.

польскі п польская прым [ˈpɔlʲɕkaja]

Польская – гэта славянская мова.

Польскі – это славянский язык.

португальскі п партугальская прым

[partu'ɦal'skaja]

Жыхары Бразіліі размаўляюць на **партугальскай** мове.

Жители Бразилии говорят на **португальском** языке.

румынскі п румынская прым [ru'mɨnskaja]

На **румынскай** мове размаўляюць прыкладна 28 мільёнаў чалавек.

На **румынском** говорят примерно 28 миллионов человек.

рускі п руская прым [ˈruskaja]

Руская – усходне-славянская мова.

Русскі – восточно-славянский язык.

сербохорватскі п сербахарвацкая прым

[s'ərbaxar'vatskaja]

Сербахарвацкая мова была афіцыйнай мовай Югаславіі.

Сербохорватскі язык был официальным языком Югославии.

фінскі п фінская прым [ˈfinskaja]

Фінская мова належыць да фіна-ўгорскай групы моў.

Фінскі язык принадлежит к финно-угорской группе языков.

французскі п французская прым [fran'tuskaja]

Вунь тыя дзве дзяўчыны размаўляюць на **французскай** мове.

Вон те две девушки разговаривают на **французском** языке.

чэшскі п чэшская прым [ˈtʃɛskaja]

На **чэшскай** мове размаўляюць 10 мільёнаў чалавек.

На **чешском** языке говорят 10 миллионов человек.

шведскі п шведская прым [ˈʃvɛtskaja]

Чалавек, які разумее нарвежскую ці дацкую мову, можа зразумець **шведскую**.

Человек, понимающий норвежский или датский язык, может понять **шведский**.

АЗІАТСКІЕ ЯЗЫКІ

АЗІЯЦКІЯ МОВЫ [azi'jatskija 'movy]

арабскі п арабская прым [a'rapskaja]

На **арабскай** мове пішуць літарамі арабскага алфавіту.

На **арабском** языке пишут буквами арабского алфавита.

вьетнамскі п в'етнамская прым [vjet'namskaja]

В'етнамская мова цяжкая для вывучэння.

Вьетнамскі язык труден для изучения.

іўрыт м іўрыт м [iw'ryt]

Большасць насельніцтва Ізраіля размаўляе на **іўрыце**.

Большинство населения Израиля говорит на **иврите**.

індонезійскі п інданезійская прым

[indan'e'zijskaja]

Амаль усе людзі з 240-мільённага насельніцтва Інданезіі размаўляюць на **інданезійскай** мове.

Почти все люди из 240-миллионного населения Индонезии говорят на **индонезийском**.

казахскі п казахская прым [ka'zaxskaja]

Казахская – гэта адна з цюркскіх моў.

Казахскі – это один из тюркских языков.

китайський *п* китайська *прим* [ki'tajskaja]

Нам патрэбны перакладчык **китайскэй**.

Нам нужен переводчик **китайского**.

кхмерський *п* кхмерская *прим* ['kxm'ierskaja]

Кхмерская мова – афіцыйная мова Камбоджы.

Кхмерский язык – официальный язык Камбоджи.

малайський *п* малайская *прим* [ma'lajskaja]

На розных разнавіднасцях **малайскэй** размаўляюць у Брунеі, Інданезіі, Малайзіі і Сінгапуры.

На различных разновидностях **малайского** говорят в Брунее, Индонезии, Малайзии и Сингапуре.

монгольський *п* мангольская *прим* [man'hol'skaja]

Мангольская мова – найвядомейшы прадстаўнік мангольскіх моў.

Монгольский язык – самый известный представитель монгольских языков.

персідський *п* персідская *прим* [p'er'sitskaja]

Персідская – афіцыйная мова Ірана.

Персидский – официальный язык Ирана.

санскрыт *м* санскрит *м* [sans'kryt]

Санскрит – адна са старэйшых моў.

Санскрит – один из старейших языков.

тайський *п* тайская *прим* ['tajskaja]

Тайская мова – прадстаўнік тай-кадайскай моўнай сям'і.

Тайский язык – представитель тай-кадайской языковой семьи.

тамільський *п* тамільская *прим* [ta'mil'skaja]

Тамільская мова мае афіцыйны статус у Індыі, Шры-Ланцы і Сінгапуры.

Тамильский язык имеет официальный статус в Индии, Шри-Ланке и Сингапуре.

турэцкiй *п* турэцкая *прим* [tu'retskaja]

У наш час на **турэцкай** мове пішуць лацінскім алфавітам.

В наше время на **турецком** языке пишут латинским алфавитом.

узбекський *п* узбекская *прим* [uzi'b'iekskaja]

У краінах СНД прыкладна 24,7 мільёна чалавек размаўляюць на **ўзбекскэй**.

В странах СНГ примерно 24,7 миллиона человек говорят на **узбекском**.

урду *м* урду *ж* [ur'du]

Урду – адна з дзвюх афіцыйных моў Пакістана.

Урду – один из двух официальных языков Пакистана.

хіндi *м* хіндзі *ж* ['xindʒi]

Афіцыйную **хіндзі** часта завуць стандартнай **хіндзі**. Офіцыйный **хинди** часто называют стандартным **хинди**.

япoнскiй *п* японская *прим* [ja'ponskaja]

Ці цяжка вывучыць **японскую** мову?

Трудно ли выучить **японский** язык?

АФРИКА́НСКІЕ ЯЗЫКІ

АФРЫКА́НСКІЯ МОВЫ [afry'kanskija 'movy]

амха́рскiй *п* амхарская *прим* [am'xarskaja]

На **амхарскэй** мове размаўляюць у Эфіёпіі і Эрытрэі.

На **амхарском** говорят в Эфиопии и Эритрее.

африка́анс *м* афрыкаанс *м* [afry'kaans]

Мова **афрыкаанс** пайшла ад галандскай.

Язык **африкаанс** произошёл от голландского.

суахілі *м* суахілі *ж* [sua'xili]

Суахілі – гэта нацыянальная ці афіцыйная мова чатырох афрыканскіх нацый.

Суахили – это национальный или официальный язык четырёх африканских наций.

іску́сственны́й *п* штучны *прим* ['tʃʊfnɪ]

Эсперанта – гэта **штучная** мова.

Эсперанто – это **искусственный** язык.

ме́ртвы́й *п* ме́ртвы *прим* ['m'ortvy]

Лацінская – гэта **ме́ртвая** мова.

Латинский – это **мёртвый** язык.

распро́странёны́й *п* распаўсюджаны *прим*

[raspaw's'udʒany]

Якая самая **распаўсюджаная** мова з тых, што выкарыстоўваюцца ў Інтэрнэце?

Какой самый **распространённый** язык из используемых в Интернете?

ро́днoй *п* родны *прим* ['rodnɪ]

Яе **родная** мова – французская.

Её **родной** язык – французский.

тру́днoй *п* цяжкі *прим* ['tʃaʃkɪ]

Ваша мова такая **цяжкая**.

Ваш язык такой **трудный**.

владэ́ць *г* валодаць *дз* [va'lodacʲ]

Наш прафесар **валодае** шасцю замежнымі мовамі.

Наш профессор **владеет** шестью иностранными языками.

гаво́рыць *г* гаварыць *дз* [hava'rytʲ]

Ці **гаворыце** вы па-ангельску?

Говорите ли вы по-английски?

переводі́ць *г* перакладаць *дз* [p'erakla'datʲ]

Тэкст трэба **перакласці** з нямецкай на англійскую.

Текст нужно **перевести** с немецкого на английский.

пони́маць *г* разумець *дз* [razu'm'ietʲ]

Ты **разумееш**, што яны кажуць?

Ты **понимаешь**, что они говорят?

спрабава́ць *г* спрабаваць *дз* [spraba'vatʲ]

Я **спрабую** вывучыць кітайскую.

Я **пытаюсь** выучить китайский.

РУССКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Число после слова или словосочетания обозначает номер темы, в которой оно встречается.

А

абоне́нт 78
абрикóс 88
абсолю́т 84
абсолю́тная мона́рхия 55
абстра́ктный 84
абстра́кционизм 69
абсцэ́с 7
а́вгуст 13
а́вгуст 28
авиано́сец 86
авиасимуля́тор 26
авока́до 88
австра́лийский 12
Австра́лия 12
Австра́лия 73
автоба́н 21
автобу́с 14
Автобу́с 80
автобу́сная остано́вка 80
автобу́сный парк 80
автогра́фы 91
автозапра́вка 61
автокра́н 74
автома́т 3
автомати́ческая телефо́нная
ста́нция 78
Автомобильные путеше́ст-
вия 61
автомо́йка 1
автомотри́са 53
автоотве́тчик 19
автоотве́тчик 78
а́втор 30
авторита́ризм 55
автосимуля́тор 26
автоспу́ск 87
автосто́п 61
автостоя́нка 5
автосуфле́р 77
автоцисте́рна 2
ага́т 54
агрега́тор новосте́й 70
агресси́вный 89
агрохи́мия 90
адвока́т 24
адвока́т вы́сшего ра́нга 24
администра́тор студии 77
адмира́л 86
а́дрес полу́чателя 51
Адриати́ческое мо́ре 12
азартные и́гры 48
Азиа́тские язы́ки 100

азиа́тский 12
А́зия 12
а́ист 60
айва́ 88
академи́ческий 81
академи́ческий год 13
акваля́нг 40
аквама́рин 92
акваре́ль 69
аккордео́н 43
аккумуля́тор 2
аккура́тный 89
акри́ловая кра́ска 69
акроба́т 94
актёр 29
актёр 76
Активны́й о́тдых 48
а́ктовый зал 97
актри́са 29
актри́са 76
Актуальные понятия 38
аку́ла 66
акусти́ка 83
акуше́р 10
акуше́рства и гинекологи́и
отделе́ние 8
акцепти́ровать 6
а́кция (це́нная бума́га) 98
а́лгебра 97
ализа́риновый кра́сный 92
алкоголи́зм 7
алкого́льные напитки 75
аллерги́ческий 7
аллига́тор 64
алма́з 54
а́лый 92
а́лыча 88
альпи́йский по́яс 58
альпини́зм 48
альт 76
Альтерна́тивная энерге́-
тика 99
альтруи́зм 84
алья́нс 38
алюми́новый сплав 21
алюми́ний 36
Амазо́нка 12
амари́ллис 93
амба́р 16
амбулаторное отде́ление 8
америка́нец 73
америка́нский 12
амортиза́тор 2
ампи́р 4
амха́рский 100

анаконда́ 64
аналити́ческая хи́мия 90
ана́логовый 77
анана́с 88
анархи́зм 55
анга́р 5
англи́йский 100
англи́йский рожа́к 43
англича́нин 73
А́нды 12
ане́мия 7
анестезио́лог 10
анималисти́ческая живо́-
пись 69
анимацио́нный филь́м 29
анио́н 90
а́нкерная сва́я 21
анну́лировать 38
аномалисти́ческий год 13
анонси́ровать 77
Антаркти́да 12
антаркти́ческая пусты́ня 58
анте́нна 77
антибиоти́к 7
антидепресса́нт 7
антиквариа́т 91
антикварный 91
антило́па 18
анти́чный 69
антраша́ 76
антрополо́гия 42
анчо́ус 66
апатит 54
апельси́н 88
апельси́новое дере́во 17
аплоди́ровать 94
аппенди́цит 7
аппети́тный 65
а́прель 13
а́прель 28
апте́ка 8
ар 23
ара́б 73
ара́бский 100
арбу́з 88
аре́на 4
аре́на 94
арестова́ть 24
аритми́я 7
арифмети́ческий 28
арка́да 26
аркти́ческая пусты́ня 58
ароматера́пия 67
а́рочный мост 21
артилле́рийское ору́дие 3

артилле́рия 3
артисти́ческий 76
артри́т 7
арт-ро́к 39
а́рфа 43
археоло́гический музе́й 42
археоло́гия 42
аспира́нт 81
аспиранту́ра 81
ассисте́нт режиссе́ра 29
астеро́ид 32
а́стма 7
а́стра 93
астрона́вт 32
астрономи́ческий 28
астрономи́ческий год 13
астрофи́зика 83
асфа́льт 21
атакова́ть 3
Атланти́ческий океа́н 12
а́том 90
а́томная фи́зика 83
А́томная электроста́нция 99
а́томные часы́ 11
атташе́ 38
афга́ни 15
А́фрика 12
африка́нс 100
Африка́нские язы́ки 100
африка́нский 12
а́фро 50
а́лте́кский календа́рь 28
азро́вокзал 5
азро́динамика 83
азродро́м 5

Б

ба́бочка 44
ба́бушка 68
бага́жник 2
бага́жный отсе́к 61
база́лт 36
базили́к 46
Ба́зовые филосо́фские
поня́тия 84
Байка́л 12
ба́йкер 39
бакала́вр 81
бакенба́рды 34
баклажа́н 46
баланси́ровать 94
баланси́ровочная кату́шка 94
балери́на 76
Бале́т 76

- ба́лка 21
 балко́н 76
 балли́стическая раке́та 3
 ба́лочный мост 21
 Балти́йское мо́ре 12
 ба́мпер 2
 бана́н 88
 бандана́ 39
 ба́нджо 43
 банкно́та 6
 банкно́ты 91
 ба́нковская га́рантия 6
 Ба́нковская де́ятельность 6
 ба́нковская та́йна 6
 ба́нковский счёт 6
 банкомáт 6
 баоба́б 17
 ба́р 48
 бараба́н 43
 бара́н 20
 бара́нина 22
 ба́рит 54
 ба́ритон 76
 баро́кко 4
 ба́ррель 23
 барсу́к 18
 ба́рьер 24
 ба́рьер 72
 ба́с 76
 баскетбо́л 71
 ба́сна 30
 бат 15
 бата́льная живопись 69
 бата́льон 3
 батаре́я (отопле́ния) 41
 батáт 46
 бату́т 94
 ба́шенные часы́ 11
 ба́шня 4
 бе́г трусо́й 48
 бе́гать 26
 бе́говая доро́жка 72
 бе́гония 93
 бе́гущая доро́жка 85
 бе́дный кварта́л 14
 бедро́ 79
 бежа́ть 71
 бе́жевый 92
 безалкого́льные на́питки 75
 безба́шенный 39
 безве́трие 52
 безде́лье 48
 безна́личный 15
 безо́пасность 96
 безо́пасный 99
 безрабо́тица 98
 безусло́вно 57
 бейсбо́л 71
 бе́лка 18
 беллетристи́ка 30
- бе́лый 92
 бе́лый ка́рлик 32
 бензи́н 1
 бензоба́к 2
 бензоба́к 9
 бе́рдвóчинг 91
 бе́рег 40
 бере́говой усто́й 21
 бе́рёза 17
 берли́нская лаза́рь 92
 беско́нечность 84
 беско́нечный 32
 беспилóтный 32
 беспоко́йство 96
 беспомо́щный 82
 бесце́вный 92
 бето́н 21
 бето́н 74
 бето́номешалка 74
 биатло́н 71
 библиоте́ка 81
 библиоте́карь 81
 Би́блия 62
 бизне́с 51
 бизо́н 18
 биле́т 5
 биле́т 80
 биле́тная ка́сса 53
 биле́тный автома́т 53
 би́нго 26
 биогра́фический фильм 29
 биогра́фия 30
 биоло́гия 97
 биотопли́вная электро-
 ста́нция 99
 биотопли́во 1
 биофизика́ 83
 биохимия́ 90
 биполя́рность 38
 бирюзо́вый 92
 бистр 92
 би́тум 74
 би́ть (о часа́х) 11
 би́ться 79
 би́цепс (двугла́вая мышца) 79
 благода́рность 96
 благоуха́ющий 93
 блаже́нство 96
 бле́дный 34
 бле́ндер 33
 блеск для губ 34
 блестя́щий 56
 бле́яние 25
 бле́ять 20
 Бли́зкие ро́дственники 68
 бли́зкий 68
 блог 31
 блог 70
 блок интенсивной тера́пии 8
 блоха́ 44
- Блю́да 22
 блю́до 56
 блю́дце 56
 блю́дце 65
 блюз-ро́к 39
 бобовые́ 75
 Бобовые́ овощи 46
 бобовый пуф 37
 бобр 18
 бобсле́й 71
 бобы́ 46
 Бог 84
 бога́тый 54
 бога́тый кварта́л 14
 богомо́л 44
 бодибилди́нг 48
 бо́дрость 96
 бо́дрый 85
 боеви́к 26
 боеви́к 29
 бо́жья коро́вка 44
 бока́л без но́жки 56
 бока́л конья́чный 56
 бока́л флюте́ 56
 бокс 71
 бокси́т 54
 бо́лезнь (о спортивны́х
 бо́лезньщиках) 72
 боли́вар 15
 боли́виано 15
 боло́то 58
 большо́й 14
 большо́й 35
 большо́й 66
 большо́й 82
 большо́й взры́в 32
 бомбарди́ровщик 3
 бомби́ть 3
 бо́раты 54
 бордо́р 14
 борода́ 20
 борода́ 34
 борщ 65
 ботани́ческий 93
 ботинки́ 47
 бояры́шник 88
 боя́ться 96
 Брази́лия 73
 брат 68
 бра́узер (веб-обозрева-
 тель) 31
 бревно́ 74
 брэ́нди (ко́ньяк) 22
 бренча́ть 43
 бри́г 86
 бриган́тина 86
 бритва́ 50
 брить 50
 бровь 34
 бро́кколи 46
- бронетранспо́ртёр 2
 бронетранспо́ртёр 3
 бро́нза 36
 бронза́ 69
 брони́ровать 5
 брони́ровать (гости́ничный
 но́мер) 61
 бронхит 7
 брошю́ра 30
 бру́с 74
 бру́сника 17
 брусо́к отта́лкивания 72
 бры́ква 46
 бры́оки 47
 бры́оки-кле́ш 39
 брюшо́к 44
 брюшно́й пресс 79
 Буддиз́м 62
 будди́йский календа́рь 28
 бу́дущее 11
 буйво́л 18
 бук 17
 булавá 94
 була́вка (безо́пасная) 39
 булы́жник 21
 бульва́р 14
 бульдо́зер 74
 бульо́нная ча́шка 56
 бума́га 15
 бума́га 36
 бума́га 49
 бунтова́ть 39
 бурова́я маши́на 74
 буррито́ 65
 бурунду́к 18
 бутáн 1
 бутылка́ 65
 бутылки́ 91
 бутылочка́ де́тская 82
 буфе́т 33
 буфе́т 37
 бухта́ 40
 бык 16
 бык 20
 бык (моста́) 21
 быст́роходный 86
 бы́стрый 53
 бы́стрый 60
 бы́стрый 71
 бытова́я живопись 69
 Бытова́я те́хника и у́тварь 19
 бы́ющийся 56
 бю́ст 69
 бюста́льтер 47

B

вавилонский календа́рь 28
 ваго́н 80
 ваго́н для пти́цы 53

- вагон для скота 53
 вагон с сидячими местами 53
 вагон-гостиница 53
 вагон-ресторан 53
 вагон-самосвал 53
 вагон-цистерна 53
 вакцинация 7
 валентность 90
 валик 27
 валик 63
 валовой внутренний про-
 дукт 98
 валторна 43
 валюта 6
 валютный курс 98
 ванна 19
 ванная 19
 ванта 21
 вантовый мост 21
 варан 64
 варить 22
 василек 93
 васькельница 33
 вахтенный 86
 веб-сервер 31
 веб-страница 31
 веб-страница 70
 веб-форум 31
 вегетарианский 65
 вегетарианство 85
 ведро 19
 ведущий программы 70
 ведущий программы 77
 вежливый 89
 век 11
 веко 34
 вексель 6
 Великобритания 73
 величественный 4
 велосипедная прогулка 48
 велотрэк 9
 велотренажёр 85
 Венёра 32
 веретёница 64
 верстальщик 30
 вертикальный солярий 67
 вертолёт 3
 вертолётная площадка 5
 вертолётносец 86
 верхняя губа 34
 верхняя одежда 35
 Верхняя одежда 47
 верховая езда 48
 вершина 59
 веселиться 48
 весёлый 96
 весеннее равноденствие 13
 весна 13
 весна 28
 вестерн 29
 вести 2
 вести переговоры 38
 вести себя 89
 весы 33
 весы для грудных детей 82
 ветвь 17
 ветровое стекло 2
 Вётры 52
 ветряная электростанция 99
 Вётхий Завет 62
 вечеринка 45
 вечеринка 48
 вечнозелёный 17
 вечность 84
 вещание 70
 вещание 77
 вещать 70
 вещать 77
 вещество 90
 взаимно-сберегательный
 банк 6
 взаимодействие 83
 взаимодействовать 83
 взаимопомощь 38
 взбивать 22
 взвод 3
 Вздор и чепуха 57
 взлётно-посадочная полоса 5
 взяточничество 24
 виадук 21
 видеокассета 29
 видеомагнитофон 29
 видеомагнитофон 41
 видеомонитор 77
 видеофильмы 75
 видеть 92
 видимость 52
 видеоскатель 87
 Вйды 2
 Вйды и рода войск 3
 Вйды музеев 42
 Вйды телефонов 78
 визажист 50
 визг 25
 визит 45
 визитная карточка 49
 визитница 49
 вилка 9
 вилка гарнирная 56
 вилка десертная 56
 вилка для нарезания мяса 56
 вилка для спагетти 56
 вилка обеденная 56
 вилка салатная 56
 вилка сервировочная 56
 вилы 27
 винил 36
 вино 22
 виноград 17
 виноград 88
 винтовка 3
 виолончель 43
 виртуальный музей 42
 вирус 31
 виски 22
 високосный год 13
 витрина 42
 вице-адмирал 86
 вишня 17
 вишня 88
 вклад 6
 вкладчик 6
 вкладывать 98
 вкусный 22
 владеть 100
 влажность 52
 влажный континентальный
 климат 52
 влажный субтропический
 климат 52
 влажный тропический лес 58
 влажный экваториальный
 лес 58
 влюбляться 96
 вместимость 72
 вместительный 72
 внедорожник 2
 внедорожник 9
 внеземной 32
 внешкольный 97
 внимательный 10
 внук 68
 Внутреннее устройство 2
 Внутренние органы 79
 внучка 68
 ведевилль 76
 водитель 74
 водитель 80
 водное поло 71
 Водные природные зоны 68
 водомётка 44
 водонепроницаемый 36
 водопад 61
 водопровод 14
 водород 1
 водохранилище 99
 водяной знак 15
 военная история 42
 военно-воздушные силы 3
 военный 3
 военный музей 42
 военный фильм 29
 возбудить дело (пресле-
 довать по суду) 24
 возводить 4
 возводить 74
 возвышаться 12
 воздухоочиститель 2
 воздушно-десантные
 войска 3
 воздушный гимнаст 94
 возобновляемый 99
 Возраст ребёнка 82
 Воинские звания 3
 Воинские подразделения 3
 вой 25
 война 38
 вокзал 53
 Вольга 12
 волейбол 89
 волейбол 48
 волейбол 71
 волк 18
 волна 40
 волна 83
 волнистый 50
 волчок (юла) 26
 волянка 43
 вольтер 94
 волевая борьба 71
 вола 15
 воодушевление 96
 вопль 25
 вопрос 51
 воробей 60
 ворон 60
 ворона 60
 ворота 1
 ворота 16
 воротник 47
 ворчливый 89
 восемнадцать 95
 восемь 95
 восемьдесят 95
 восклиять 57
 восковая депиляция 67
 воскресенье 28
 воскресенье 45
 воспалительный 7
 воспитание детей 82
 воспитывать 82
 восстанавливать 7
 восстанавливающий 48
 восстановление 90
 восторг 96
 Восточноевропейское
 время 11
 восхитительный 65
 восхищение 96
 Восьмеричный Путь 62
 восьмиугольная призма 59
 восьмой 95
 вошь 44
 выпускное отверстие 1
 вращаться 99
 вращаться по орбите 13
 вращаться по орбите 32
 вредный 44
 Времена года 13
 Времена года 28

вре́менный 67
 вре́мя 83
 Вселе́нная 32
 Всемирная паути́на 31
 вставля́ть 1
 встре́ча 45
 встре́ча на вы́сшем у́ровне 38
 встреча́ть 5
 встре́енный компью́тер 31
 вступа́ть в реа́кцию 90
 вступи́тельный экза́мен 81
 втира́ть 34
 вто́рник 28
 вто́рник 45
 второ́й 95
 Вто́рой (последующий)
 бра́к 68
 второку́рник 81
 входна́я пла́та 42
 вчера́ 11
 въезд 1
 выбра́ть 35
 выбра́ть 65
 выбо́ры 55
 выво́док 20
 вы́глядеть 39
 вы́глядеть 92
 выда́ча багажа́ 5
 выде́ржка 87
 вы́езд 1
 выжи́мать 88
 вызы́вать 80
 вызы́вающий абоне́нт 78
 выи́грать 26
 выка́чивать 54
 выключа́тель 19
 выключа́тель 41
 вы́йма 20
 выполня́ть 31
 выпря́мление 50
 выпуска́я труба́ 1
 выпускно́й экза́мен 81
 выпь 60
 выраба́тывать 99
 обрабо́тка 99
 выража́ть 57
 выра́жение ве́жливости 51
 выра́чивать 46
 выра́чивать 93
 высека́ть 69
 высо́кий 17
 высо́кий 21
 высо́кий 37
 высокоокта́новый 1
 высо́коскоростно́й 31
 высотá 59
 выста́вка 42
 выста́вливать 42
 выста́вочный зал 4
 вы́сшее образова́ние 81

вытира́ть 33
 выхлопна́я труба́ 2
 выходи́ть в откры́тый
 космос 32
 выходно́й 45
 вычисля́ть 13
 вычисля́ть 23
 вычисля́ть 59
 выши́вание 91
 вьетна́мец 73
 вьетна́мский 100
 व्यо́жийся 50
 вяз 17
 вяза́ная оде́жда 35
 вяза́ние 48
 вяза́ние крючко́м 91
 вяза́ние спи́цами 91
 вяза́ть (спи́цами) 91

Г

гавиáл 64
 гадю́ка 64
 газ 1
 газ 99
 газе́та 70
 газе́ты 75
 газо́н 72
 газотурбове́з 53
 гала́ктика 32
 галакти́ческий год 13
 галео́н 86
 гале́ра 86
 галере́я 42
 галё́рка 76
 галло́н 23
 гáлстуки 35
 гама́к 37
 ганѓрена 7
 га́нгстерский филь́м 29
 гандбо́л 71
 гара́жный рок 39
 гарде́ния 93
 гарде́рб 37
 гастроэ́нтеролог 10
 гастроэ́нтерологи́ческое
 отделе́ние 8
 гвоздеза́бивно́й пистоле́т 63
 гвоздь 63
 гекко́н 64
 гекта́р 23
 гектоли́тр 23
 гель 34
 гемато́лог 10
 гемодиализа́тор 7
 гемофи́лия 7
 генера́л 3
 Генера́льная Ассамбле́я 38
 Генера́льный секрета́рь 38
 генера́тор 99

гени́талии 79
 геогра́фия 97
 геоло́гия 42
 геологора́зведочный 54
 геоме́трия 97
 геотерма́льная электро-
 ста́нция 99
 гепар́д 18
 гепати́т 7
 гепа́толог 10
 герáнь 93
 Герма́ния 73
 герме́тик 63
 геронто́лог 10
 гётто 14
 гибискус 93
 гигиени́ческая пома́да 34
 гидроди́намика 83
 гидротера́пия 85
 Гидроэ́лектроста́нция 99
 Гима́лаи 12
 гинеко́лог 10
 гиперте́кст 31
 гиперто́ния 7
 гипнотизёр 94
 гиппо́потам 18
 гипс 69
 гистоло́г 10
 гита́ра 43
 глава́ 30
 гла́вный реда́ктор 30
 гладильна́я доска́ 19
 гладио́лус 93
 гла́дкий 21
 гла́дкий 34
 гла́дкий 67
 глаз 34
 гламу́рная фотогра́фия 87
 глина́ 54
 глоба́лизация 98
 глоба́льный 38
 глубо́кое кресло́ 37
 глу́пый 89
 глухо́й (тяжё́лый) уда́р 25
 глэм-ро́к 39
 гнев 96
 гобеле́н 91
 гобо́й 43
 говори́ть 100
 говя́дина 22
 го́гот (гусе́й) 25
 год 11
 годовщи́на 45
 гола́вь 66
 голла́ндец 73
 голова́ 79
 голова́стик 64
 голова́ перемо́тки 87
 головные убо́ры 35
 Головные убо́ры 47

головоло́мка 26
 голосо́вать 55
 голу́бика 17
 голу́бой 92
 голу́бь 60
 гонг 43
 го́нка пресле́дования 9
 Го́нки 9
 го́ночный автомоби́ль 2
 го́ночный велосипе́д 9
 го́ра 61
 го́ре 96
 горизонта́льный соля́рий 67
 го́рка (застекле́нный
 шка́фчик) 37
 гормо́н 7
 Го́рное вре́мя 11
 горнолы́жный спорт 71
 горноста́й 18
 Горно-хими́ческое сы́рье 54
 го́рный велосипе́д 9
 городско́й 14
 городско́й велосипе́д 9
 горо́х 46
 горте́нзия 93
 горшо́к де́тский 82
 горшо́чек 33
 Го́ры 12
 го́рский 22
 горю́чий слáнец 54
 горя́чая ванна́ 85
 гости́ная 19
 Гости́ница 61
 госуда́рственная гра́ница 38
 госуда́рственный 8
 госуда́рственный 81
 госуда́рство-член 38
 гот 39
 го́тика 4
 гото́вить (еду́) 22
 гото́вить (еду́) 33
 гра́бли 27
 гра́вий 21
 гра́вий 54
 град 52
 гради́рная 4
 гради́рная 99
 грамм 23
 грампла́стинки 91
 гран 23
 гра́нат 88
 гранж 39
 гра́нит 36
 гра́нит 54
 гра́нит 69
 гран-при 9
 гранули́рованное покры́тие 21
 гра́нь 59
 графин 65
 графит 99

графическая карта 31
 графити 69
 грач 60
 грёбля академическая 71
 грёбля на байдарках 91
 грёбля на байдарках
 и каноз 71
 грёбной 86
 грёбной тренажёр 85
 грейдер 74
 грейпфрут 88
 грейпфрутовая диета 85
 греко-римская борьба 71
 греховный 62
 гриб 22
 грива 20
 гривна 15
 григорианский календарь 28
 гримёр 29
 гримёрная 77
 грипп 7
 гроза 52
 гром 25
 громкий 25
 громкоговоритель 72
 грохот 25
 грубый 89
 грудь 79
 грузинский 100
 грузовая станция 53
 грузовик 2
 грузовик 74
 грузовой терминал 5
 Грузовые вагоны 53
 грунтовая дорога 21
 грунтовая дорога 61
 грустный 96
 грусть 96
 груша 17
 груша 88
 прысть 18
 грязевая ванна 85
 гуава 88
 гуашь 69
 губная гармоника 43
 губная помада 34
 гудок 78
 гуманитарная помощь 28
 гусеница 44
 густой туман 52
 густонаселённый 73
 гусь 16

Д

даб 39
 давление 52
 дальний 53
 дальний 68
 дальний (рейс) 5

Дания 73
 дарить 93
 дата написания 51
 датский 100
 датчанин 73
 два 95
 двадцать 95
 двенадцать 95
 дверь 2
 дверь 16
 дверь 41
 двигатель 2
 двигатель 9
 двигать 79
 двигаться 85
 дворец 4
 дворец 61
 двоюродная сестра/
 двоюродный брат 68
 двухколёсный 9
 двухместный диванчик 37
 двухсекционный автобус 80
 двухэтажный автобус 80
 деверь 68
 девственный 58
 девяносто 95
 девятнадцать 95
 девятый 95
 девять 95
 дётебетон 21
 дед 68
 дезодорант 67
 декабрь 13
 декабрь 28
 декан 81
 деканат 81
 декламировать 76
 декларировать 5
 деконструктивизм 4
 декоративно-прикладное
 искусство 42
 декоративный 4
 декоративный 34
 декоративный 63
 декорация 77
 делать предложение 68
 делегация 38
 деликатёсы 75
 дельфин 40
 Демократическая система 55
 демократия 55
 демонстрировать 94
 день зарплат 45
 день рождения 45
 депиляция 67
 депё 4
 депозитарная ячейка 6
 деревенский 16
 дерево 21
 дерево 36

дерматит 7
 дерматолог 10
 дерматологическое
 отделение 8
 десятый 95
 десять 95
 Детали лица 34
 Детали одежды 47
 детектив 30
 детективный фильм 29
 детектор банкнот 6
 детская одежда 35
 Детские игры 26
 Детские образовательные
 учреждения 82
 детский сад 82
 детский стульчик (высокий) 82
 детское автомобильное
 кресло 82
 детское питание 75
 детское питание 82
 детство 82
 дефибриллятор 7
 дециметр 23
 дешёвый 1
 дешёвый 35
 дешёвый 99
 Деятельность в течение
 недели 45
 джакузи 85
 джин 22
 джинсы 35
 джинсы 47
 джут 36
 дзюдó 71
 диабет 7
 диагноз 10
 Диагностика и аппарата 7
 диагностировать 10
 диагональ 59
 диаметр 59
 диатонический 43
 диафрагма 87
 диван 19
 диван 37
 диван 41
 диванная подушка 41
 диванчик для сидения 37
 дивизия 3
 диета по гликемическому
 индексу 85
 диета с учётом гемокóда 85
 диетические продукты 75
 Диеты 85
 дизель-поезд 53
 дикобраз 18
 Дикорастущие цветы 93
 диктатура 55
 диктор 70
 диктор 77
 диктофон 49
 динамик 78
 динамика 83
 динамический 83
 динар 15
 динозавр 64
 диплом 81
 дипломатическая неприкос-
 новённость 38
 дипломатический 38
 Дипломатия 38
 директор 29
 директор школы 97
 диск 72
 диск телефонный 78
 дисковод гибких дисков 31
 дисковый телефон 78
 дискотека 48
 дискутировать 84
 диспетчер 80
 диспетчерская 80
 диспетчерская вышка 5
 длина 59
 длина ног по внутренней
 поверхности 35
 длина руки 35
 длинношерстный 20
 длинный 50
 Дни недели 28
 Дни недели 45
 До свидания 57
 До чего обидно 57
 добавлять 90
 добро 84
 Доброе утро 57
 добрый 89
 Добрый вечер 57
 Добрый день 57
 добывать из недр 54
 Добыча и транспорт нефти 54
 договор 38
 догонять 9
 додекаэдр 59
 доделывать 45
 дождливый 13
 дождь 13
 дождь 52
 дождь со снегом 52
 доить 16
 доклад 45
 документальный фильм 29
 документальный фильм 77
 долгожданный 48
 должник 6
 доллар 15
 Дом 16
 дом (частный) 4
 дом (частный) 14
 домашний 19
 домашний питомец 20

Домашняя мебель 37
домашняя работа 97
домино 26
дом-музей 42
домоводство 97
донг 15
дорогой 1
дорогой 35
дорожная разметка 14
Дорожные покрытия 21
дорожный мотоцикл 9
доска 74
доска для резки хлеба 33
досмотр 5
доставлять 51
Доступимечательности 61
доступный 80
доход 98
дочь 68
дошкольник 82
Драгоценные и декоративные
камни 54
драконический (затмённый)
год 13
драма 29
Драма 76
драматург 76
древнегреческий 100
древнеегипетский кален-
дарь 28
древнеиндийский кален-
дарь 28
древний 28
древний 42
дредлоки 39
дрезина 53
дрейфовать 40
дрель 27
дрель 63
дрессировщик 94
дрóбный 95
дрóжки 22
дрозд 60
Другие геометрические
тела 59
Другие объекты 41
Другие родственники 68
дружелюбный 89
дуб 17
дублировать 29
дублион 15
Дунай 12
дурак/дура 89
дуть 43
дуть 52
дух 67
духовка 33
Духовые инструменты 43
душ 19
дыня 88

дырокóл 49
дышать 79
дюбель-гвоздь 63
дюйм 23
дýдя 68
дýтел 60
DVD-диск 29

Е

Евангелие 62
еврей 73
еврейский календарь 28
эвро 15
Европа 12
Европейские птицы 60
Европейские языки 100
европейский 12
Египет 73
Единицы измерения
времени 11
ёж 18
ежевика 88
ежедневный 70
ежемесячный 70
еженедельный 70
ежечасный 70
ёжик 50
ездить на работу 14
ель 17
ёрш 66
естествознание 42
естествознание 97
есть 33
эхать 9
эхать 61
эхать 80

Ж

жаба 64
жабра 66
жаворонок 60
жад 69
жалить 44
жало 44
жаловаться 57
Жанры и направления
живописи 69
Жанры фильмов 29
Жанры фотографии 87
жара 13
жарить 22
жаркий 52
жаркое 22
жаровня 33
ждать 80
железнодорожный кран 53
железнодорожный переезд 53
железнодорожный путь 53

железо 21
железо 36
железо 54
железобетон 21
железобетон 74
жёлоб 58
желтый 92
желудок 79
жениться/выходить замуж 68
жених 68
женская одежда 35
женская парикмахерская 50
женский парикмахер 50
жеребёнок 20
жеребёц 20
жесткий диск 31
живородящий 64
живот 79
животноводческий 16
Животные 16
жидкий 54
жизнерадостный 89
жизнь 84
Жилые дома 4
жильё 61
жимолюсть 17
жирфа 18
жирность кожи 34
жить 41
жмурки 26
жонглёр 94
жонглировать 94
жужжать 25
жужжать 44
жук 44
журнал 70
журналист 70
журналы 75
журчание 25

З

забавный 26
забор 1
забор 16
заботиться 82
завивать 50
завивка 50
зависимость 38
зависнуть 31
завистливый 89
зависть 96
завитые волосы 50
завод 14
заводить 2
заводить (часы) 11
заводное устройство 11
заводной 26
завтра 11
загар 67
заголовок 70
загорание 67
загорать 40
загорелый 40
загрязнять 58
задача 97
задняя фара 2
заём 6
зажигание 2
заказ 65
заказывать 65
заканчивать 45
заканчиваться 13
заканчиваться 28
законный 24
законодательная власть 55
закрепитель (фиксаж) 87
закрывать (счёт) 6
закуска 75
зал 42
зал ожидания 5
зал ожидания 53
Зал суда 24
зал трофеев 72
залив 40
замедлитель нейтронов 99
заменить 63
замерзать 52
замок 41
замороженные продукты 75
занавес 76
Западноевропейское
время 11
запасное колесо 61
заповедник 58
заповедь 62
заполнять 72
заправлять 1
заправочный пункт 1
запрещать 55
запрос 51
запускать 32
заразный 7
зарплата 98
зарядка 85
зарядная станция 1
заряжать 3
засвечивать 87
затвор 87
затянутый облаками 52
захватывающий 30
защитные очки 67
заяц 18
Звания и должности военного
флота 86
звезда 32
Звезда Давида 62
звон 25
звонить (по телефону) 49
звонок 78

Звуки человека и животных 25
 звуковая карта 31
 звучать 25
 Здание 8
 Здание и оборудование 6
 Здание цирка 94
 Здание школы 97
 Здания и сооружения 14
 здоровый 67
 здоровый 79
 здоровый 82
 Здравствуйте 57
 зелёный 92
 зелёный коридор 5
 Земля 32
 Земноводные (Амфибии) 64
 зёркало 19
 зёркало 50
 зёркало (боковые) 2
 зима 13
 зима 28
 зимнее солнцестояние 13
 Зимние виды спорта 71
 зло 84
 злой 89
 злокачественный 7
 змея 64
 змея гремучая 64
 знак 1
 знаменитый 71
 знание 84
 знать 84
 знойный 13
 золотка 68
 золото 36
 золото 54
 золото 69
 зонт от солнца 40
 зрелищный 94
 зуб 20
 зять (муж дочери) 68

И

ива 17
 иван-да-марья 93
 ивола 60
 иврит 100
 игла 27
 играть 26
 играть 43
 играть 71
 играть 76
 игривый 20
 Игрушки 26
 игуана 64
 идеологический 55
 идти пешком 61
 иёна 15
 избирать 55

извергаться 12
 известковый раствор 63
 известняк 54
 известняк 69
 извещать 51
 извлекать 7
 изготавливать 36
 издание 30
 издержки 98
 излучение 83
 излюбленный 91
 измерение расхода 1
 измерительное устройство 72
 измерительный 23
 измерительный прибор 1
 измерять 23
 изморось 52
 изнашивание 24
 изображение 77
 изогнутый 59
 изумруд 54
 изумрудный 92
 изучать 58
 изучать 83
 изысканный 65
 изящные искусства 42
 икебана 91
 икосаэдр 59
 икосододекаэдр 59
 икра 79
 иллюминатор 61
 иллюстрировать 30
 империя 55
 импрессионизм 69
 импровизировать 43
 импульс 83
 имя отправителя 51
 имя получателя 51
 инвестиционный банк 6
 ингаляция 7
 индустриал 39
 индекс 78
 индиго 92
 Индийский океан 12
 индикатор 1
 Индия 73
 индонезийский 100
 инддок 16
 инженер-атомщик 99
 инженерные войска 3
 инкассация 6
 иностранный 38
 иностранный 61
 иностранный язык 97
 Инструменты 63
 Инструменты и оборудова-
 ние 50
 инсульт 7
 интеграция 98
 интеллектуальный 30

интенсивный 74
 интерактивная литература 26
 интервал 35
 интервенция 38
 интервью 70
 интервьюировать 70
 интересный 26
 интересный 29
 интересный 61
 Интернет 31
 Интернет 70
 Интерьер и оборудование 75
 Интерьер и обслуживание 35
 Интерьер театра 76
 интөрвэрт 89
 инфаркт 7
 инфекционное отделение 8
 инфляция 98
 информатика 97
 информирование 51
 информировать 70
 Инфраструктура 5
 Инфраструктура 72
 ион 90
 ионный 90
 ипотечный банк 6
 ипподром 4
 ирәнец 73
 ирга 88
 ирләнец 73
 ирландский 100
 ирландский календарь 28
 ирокёз (причёска) 39
 искаръ 35
 Ископаемое топливо 54
 искусный 94
 искусственный 100
 искусственный спутник 32
 Ислам 62
 исламский банк 6
 исламский календарь 28
 испанец 73
 Испания 73
 испанский 100
 исповедь 62
 исполнительная власть 65
 исполнительский 76
 исполнять 43
 исполнять 76
 использовать 36
 исправительное учрежде-
 ние 24
 испуганный 96
 испытывать 21
 исследовать 32
 исследовать 58
 исследовать 83
 истёц 24
 истина 84
 историческая проза 30

Исторические денежные
 единицы 15
 Исторические корабли
 и суда 86
 история 42
 история 97
 история болезни 10
 история культур 42
 истребитель 3
 Италия 73
 итальянец 73
 итальянский 100
 Иудаизм 62
 июль 13
 июль 28
 июнь 13
 июнь 28
 йога 48
 IP-телефон 78

К

кабак 46
 кабельное телевидение 70
 кабина 5
 кабинет 6
 кабинет врача 10
 кабриолет 2
 казах 73
 казахский 100
 казнить 24
 кайман 64
 Как жаль 57
 Какживаете? 57
 кактус 93
 календарный год 13
 календарь мая 28
 калина 17
 калькулятор 49
 калькуляторы 91
 кальмар 40
 камбала 66
 камелия 93
 каменная кладка 74
 каменная шашка (брус-
 чатка) 21
 каменщик 74
 камера хранения 53
 кампус (университетский
 городок) 81
 Канада 73
 канализация 14
 канат 94
 канатоходец 94
 каникулы 81
 канцелярские принад-
 лежности 49
 каньон 61
 капиталистический 55
 капитальный 63

- капитан 3
 капитан 86
 капитан-лейтенант 86
 капот 2
 капрал 3
 капризный 89
 капуста 16
 капуста белокочанная 46
 капуста брюссельская 46
 каравелла 86
 каракатица 40
 карандаш 49
 карандаш для бровей 34
 карандаш для подводки
 век 34
 карантин 7
 карась 66
 карбюратор 2
 карданный вал 2
 карданный привод 9
 кардинал 92
 кардиолог 10
 кардиологическое отделение 8
 кардиореанимация 8
 карé 50
 карёта скорой помощи 2
 Карибское море 12
 карканье 25
 карман 47
 карманные часы 11
 кармин 92
 карп 66
 картины 91
 картотечный шкаф 37
 картотечный шкаф 49
 картофель 16
 картофель 46
 карточные игры 91
 карты 26
 каскадёр 29
 Каспийское море 12
 касса 1
 касса 35
 кассир 1
 кассир 35
 кассир 65
 кассовый аппарат 75
 кастаньеты 43
 кастрюля 33
 кастрюля 56
 каталка 8
 катафот 9
 Категории экспонатов 42
 катион 90
 католицизм 62
 кафедра 81
 кашалот 40
 каштановый 92
 каюта 61
 квадратная антипризма 59
 квадратный километр 23
 квадратный метр 23
 квадратный сантиметр 23
 квазар 32
 квакать 64
 квакша 64
 квалифицированный 10
 квантовая механика 83
 кварта 23
 квартира 4
 кварц 36
 кварцевые часы 11
 квест 26
 кедр 17
 кенгур 18
 кепка 47
 керамическая плитка 63
 керамогранит 63
 керлинг 71
 керосин 1
 кефирная диета 85
 киви 88
 Килиманджаро 12
 киповатт-час 99
 килограмм 23
 килолитр 23
 километр 23
 километров в час 23
 килька 66
 кинематика 83
 кинескоп 77
 кинетическая скульптура 69
 кино 48
 киноварь 92
 кинозал 29
 кинопроектор 29
 Кинотеатр 29
 кирпич 21
 кирпич 74
 кислота 90
 кислый 22
 кисть 27
 кисть 63
 кисть руки 79
 кит 40
 китаец 73
 Китай 73
 китайский 100
 китайский календарь 28
 кишёчник 79
 киянка 27
 клавесин 43
 клавиатура 31
 кладовая 6
 клапан 1
 кларнет 43
 класс (коллектив учеников) 97
 класс (этап обучения) 97
 классики 26
 классицизм 4
 классическая физика 83
 классический 29
 классический 69
 классная комната 97
 класть 74
 класть 75
 клевать 60
 клевер 93
 клей 49
 клей 63
 клён 17
 клец 44
 клёщи 27
 клёщи 63
 Климатические зоны 52
 клипер 86
 клоп 44
 клоун 94
 клуб 48
 клык 20
 клюв 60
 клюква 17
 ключ гаечный 27
 ключица 79
 книга 30
 книги 75
 книги 91
 книжная полка 37
 книжный шкаф 37
 книжный шкаф 41
 knobка 78
 knobочный телефон 78
 кобальт 54
 кобель 20
 кобра 64
 кобыла 20
 ковалентный 90
 коварный 89
 ковер 41
 коврик 41
 коготь 20
 коготь 60
 кожа 34
 кожаная куртка 39
 коза 16
 Коза 20
 козёл 20
 козлёнок 20
 коктейль 22
 колготки 47
 колено 79
 колесо 2
 колибри 60
 Количественные числи-
 тельные 95
 коллекционирование 48
 коллекционирование 91
 коллекционировать 91
 колодец 16
 колокола 43
 колокольчик 93
 колонка 1
 колонка 70
 колонка (акустическая) 41
 колыбель 82
 коляска 9
 коляска 82
 командировка 45
 комар 44
 комбинезон 47
 комбинезон детский 82
 комедия 29
 комедия 76
 комета 32
 комментарий к передовице 70
 комментаторская кабина 72
 коммерческий 77
 коммерческий банк 6
 коммодор 86
 коммунизм 55
 коммутатор 78
 Комнатные цветы 93
 компакт-диск 75
 компактный 27
 компактный 78
 компания 98
 компетентный 10
 композитор 76
 Компоненты компьютера 31
 компостер 80
 компьютер 41
 компьютер 49
 компьютерная игра 48
 Компьютерные игры 26
 компьютерный класс 97
 компьютерный стол 37
 компьютерный стол 49
 комфортабельный 19
 комфортабельный 41
 конверт 51
 конвертировать 15
 конвертируемый 15
 конга 43
 конденсатор 78
 конденсатор 99
 кондитерские изделия 75
 кондиционер 19
 кондиционер 67
 кондиционирование 67
 кондуктор 80
 конечно 57
 конкуренция 98
 конная статуя 69
 конный спорт 71
 конопля 36
 консерватизм 55
 консервированный 75
 консервный нож 33
 консервы 75
 консольный мост 21

- конституційна монархія 55
 конструктивізм 4
 конструктор 26
 Конструкція 2
 Конструкція велосипеда 9
 Конструкція моста 21
 Конструкція мотоцикла 9
 Конструкція обычного
 телефона 78
 Конструкція часів 11
 консул 38
 консульство 38
 консультація 7
 контактний рельс 80
 контейнеровоз 86
 континентальний клімат 52
 континентальний шельф 58
 Континенты 12
 контрабанда 24
 контрабас 43
 контр-адмірал 86
 контркультурний 39
 контролювати 99
 контрольна робота 97
 контрольно-кассовый пункт 75
 контртенор 76
 контурный карандаш
 для губ 34
 конус 59
 конфедерація 55
 конференція 45
 конфіскація 5
 конфронтація 38
 концептуальна фото-
 графія 87
 концерт 48
 концерт 77
 концертний зал 4
 конь 20
 конькобежный спорт 71
 кооперативный банк 6
 копёр 74
 копировальная бумага 49
 копировальный аппарат 49
 копия 51
 копыто 20
 копьё 72
 корабль 17
 коралловая свёртка 64
 коралловые рифы 58
 коралловый 92
 Коран 62
 кордебалет 76
 Кордильеры 12
 корень 17
 корзина 75
 коридор 8
 корична 22
 коричневый 92
 кормиться 18
 кормление 82
 кормление грудью 82
 Корнеплодные и клубне-
 плодные овощи 46
 коробка передач 2
 корова 16
 Корова 20
 короткая стрижка 50
 короткий 50
 короткометражный фильм 29
 короткошёрстный 20
 корпорация 98
 корпус 3
 корректирующая жидкость 49
 корректор 30
 корреспондент 70
 коса 50
 косметика 67
 косметика 75
 Косметические средства 34
 косметический 63
 косметический уход 67
 косметолог 50
 космический 32
 космический корабль 32
 космодром 32
 космонавт 32
 Космонавтика 32
 космополитизм 55
 космосимулятор 26
 кости 26
 кость 79
 костюм 47
 костюмер 29
 котелок 47
 котёнок 20
 котлета отбивная 22
 котлован 74
 коттедж 4
 кофе 22
 кофе 75
 кофейный сервис 56
 кофейный столик 37
 кофейный столик 41
 Кошки и собаки 20
 краб 22
 краеведение 42
 кража 24
 кража со взломом 24
 кран 33
 кран (водопроводный) 19
 крановщик 74
 красивый 34
 красивый 93
 красить 27
 красить 92
 краситься 34
 краска 63
 краска для волос 67
 краскораспылитель 27
 краскораспылитель 63
 Красное море 12
 красноперка 66
 красный 92
 красный карлик 32
 красный коридор 5
 красота 84
 кровати 22
 кредитная карта 6
 кредитно-денежная поли-
 тика 98
 кредитование 6
 кредитор 6
 крейсер 86
 крейсерская скорость 5
 крем 34
 крем 67
 кремний 36
 кремовый 92
 крепость 61
 кресло 19
 кресло 29
 кресло 37
 кресло 41
 кресс-салат 46
 крест 62
 крестики-нолики 26
 крестить (совершать обряд
 крещения) 62
 крик 25
 криолифтинг 67
 кровать 19
 кровать 37
 кровать 41
 кровать-манеж 82
 кроветворный 79
 Кровососущие виды 44
 крокодил 64
 крокус 93
 кролик 18
 крона 15
 кроссворд 48
 кроссовки 47
 крот 18
 крошечный 44
 круассан 65
 круг для метания 72
 круги под глазами 34
 кругосветное плавание 40
 кругосветное плавание 61
 кружка 56
 круиз 40
 круиз 61
 круизер 9
 круизный лайнер 61
 круизный лайнер 86
 круп 20
 круп (злаковая) 22
 крупы 75
 крутой 39
 крыжовник 17
 крыжовник 88
 крыло 5
 крыло 44
 крыло 60
 крытый 72
 крытый вагон 53
 крыть (кровлей) 74
 крыша 16
 крыша 72
 крыканье 25
 ксилофон 43
 куб 59
 кубик Рубика 26
 кубики 26
 кубический дециметр 23
 кубический дециметр 59
 кубический метр 23
 кубический метр 59
 кубический миллиметр 23
 кубический миллиметр 59
 кубический сантиметр 23
 кубический сантиметр 59
 кувшинка 93
 кузнечик 44
 кузов 2
 кукла 26
 куклы 91
 куклолка 44
 кукуруза 16
 кулинария 91
 кунница 18
 купальный костюм 40
 купание 40
 купание 48
 купание 82
 купля-продажа 6
 купол 72
 купол 94
 куратор 42
 курица 16
 куропатка (серая) 60
 курсы 45
 куртка 47
 курятинка 22
 курятник 16
 кусать 64
 кухня 19
 Кухонная посуда 56
 Кухонная утварь 33
 кмёрский 100

Л

лаборатория 81
 лаборатория 97
 лабораторная работа 97
 лавировать 86
 ладонь 79
 лазанья 65

лазурный 92
 лай 25
 Лайнеры и яхты 40
 лак 63
 лак для ногтей 67
 лаконичный 51
 ламинат 41
 ламинат 63
 ламинатор 49
 лампа солария 67
 лапа 20
 лапи 15
 ласточка 60
 ласты 40
 латинский 100
 лаять 20
 лебедь 60
 лев 18
 лёгкая атлетика 71
 лёгкий 45
 лёгкий 48
 лёгкий 78
 Легкоатлетическое оборудо-
 вание и принадлежности 72
 лёгкое 79
 ледяная крупá 52
 лежать 37
 лейтенант 3
 лекарства 75
 лён 36
 ленивец 18
 ленивый 89
 леопард 18
 лепесток 93
 лепить 69
 лесостепь 58
 лесотундра 58
 лестница 72
 летать 44
 летать 60
 летящая тарелка 26
 лётнее солнцестояние 13
 Лётные виды спорта 71
 лето 13
 лето 28
 летучая мышь 18
 лечёбная глина 85
 лечение 7
 лечение 45
 лечить 8
 лечь 66
 либерализм 55
 либеральный 55
 либретто 76
 ливень 52
 ливр 15
 ликовать 72
 лимон 88
 лимонное дерево 17
 линейка 27

линейный 90
 линейный корабль 86
 линия электропередач 99
 линкор 86
 линолеум 41
 линолеум 63
 липа 17
 лира 15
 лисица 18
 лист 17
 лиственница 17
 Лиственные деревья 17
 лиственный лес 58
 Листовые овощи 46
 литавры 43
 Литературные жанры 30
 Литературные техники 30
 Литературные формы 30
 литоральная зона 58
 литр 23
 лить 52
 лифт 8
 личи 88
 личинка 44
 личность 84
 лоб 34
 ловить 66
 ловить сетью 66
 логика 84
 лоджа 72
 лоджа 76
 лоджа прессы 72
 лоджка 56
 лоджка большая 56
 лоджка десертная 56
 лоджка столовая 56
 лоджка чайная 56
 лоджка-шумовка 33
 лодка 88
 Локомотивы 53
 локоть 79
 ломота 87
 лопата 27
 лопатка 79
 лопатка (кухонная) 33
 лопосё 66
 лось 18
 лосьон 34
 лотос 93
 лохматый 20
 лоцман 86
 лошадь 16
 Лошадь 20
 лунддор 15
 лук 46
 лук-батун 46
 Луковичные и стеблевые
 овощи 46
 лук-порей 46
 лук-шалот 46

Лунá 32
 лунный год 13
 лунный календарь 28
 лыжные гонки 71
 лэптоп 31
 лэптоп 49
 любительский 87
 любить 96
 любовный роман 30
 любовь 84
 любовь 96
 Люди университета 81
 люк 5
 люпин 93
 люстра 19
 люстра 41
 лютик 93
 лютия 43
 лягушка 64
 лязг 25

M

магазин 1
 магазинная тележка 75
 магистр 81
 магнитофон 41
 май 13
 май 28
 майка 47
 майор 3
 майоран 46
 мак 93
 макробиотика 85
 Макроэкономика 98
 макрурус 66
 малайский 100
 маленький 35
 маленький 44
 маленький 66
 маленький 82
 малина 88
 малиновый 92
 маловётрие 52
 малочисленный 73
 маляр 74
 Малярные инструменты 27
 мамба узкоголовая 64
 мамба чёрная 64
 манго 88
 мангровые леса 58
 мандарин 17
 мандарин 88
 мандолина 43
 манёвренный 86
 манекен 35
 маникюр 50
 маникюр 67
 мантия 81
 мантра 62
 марганец 36
 марганец 54
 маргаритка 93
 маримба 43
 маринистика 69
 маркированный 46
 марка 15
 марксизм 55
 Марс 32
 март 13
 март 28
 маршал 3
 марши 58
 маршрут 61
 маршрут 80
 маршрутное такси 80
 маска 40
 маска для лица 67
 масло 69
 масло растительное 22
 масло сливочное 22
 масса 83
 Масса (вес) 23
 массаж 7
 массаж 85
 массировать 67
 массовый 80
 мат для приземления 72
 математика 97
 материаловедение 90
 Материалы 63
 Материалы 74
 Материалы биологического
 происхождения 36
 Материалы для скульп-
 туры 69
 Материалы для строи-
 тельства мостов 21
 материальный 58
 материнство 82
 материя 83
 матка 79
 матрос 86
 мать 68
 мать-и-мачеха 93
 мачеха 68
 мачта 40
 мачта 61
 машина 80
 машинка для стрижки 50
 машинное отделение 99
 маятник 11
 Мебель 33
 Мебель 41
 Мебель и удобства 19
 меблированный 19
 меблировать 37
 медведка 44
 медведь 18
 медитация 62

Медицинские профессии 10
мёдленный 53
Медтэника 8
медуза 40
медь 36
медь 54
Междомётія 57
междугородный автобус 61
междугородный звонок 78
Международная линия смёны дат 11
международная организа-
ция 38
Международная эконóмика 98
международный 5
Международный суд ООН 38
мезотерапія 67
Мёксика 73
мел 36
меланхóлик 89
мелірование 67
мелкий (о правонаруше-
нии) 24
мелодрама 29
мелодрама 76
мемуáры 30
Менóра 62
меню 65
Меркúрий 32
мёртвый 100
Мёры жидкостей 23
мёстная линия 78
мёстный 5
мёстный 8
мёстный 53
мёстный эффéкт 78
мёсто назначения 80
мёсто суды 24
мёсяц 11
Мёсяцы 13
Мёсяцы 28
металлист 39
металлофон 43
Метáллы 36
метáтель ножей 94
метáть 71
метáть икру 66
метафизика 84
Методáнные 52
метеóр 32
мёткий 71
метр 23
метрический 23
метрó 14
Метрó 80
мётров в секунду 23
мётчик 27
механизированный 74
мехáника 83
Мехáнические звúки 25

меховáя шапка 47
мёццо-сопрано 76
мечётъ 62
меч-рыба 66
миграция 98
мигрировать 60
микроавтобус 2
микроавтобус 80
микроволновая печь 33
микрофон 77
микрофон 78
микрочип 31
Микроэконóмика 98
миксер 33
милитаризм 55
миллиáрд 95
миллиграмм 23
миллилитр 23
миллиметр 23
миллион 95
миль в час 23
ми́ля морская 23
ми́ля уставна́я (сухопúтная) 23
минарёт 62
минеральная ванна 85
минисериáл 77
министр иностранных дел 38
миномёт 3
минúта 11
мир 84
мир (отсутствие войны) 38
мировтóрческий 38
Миссисипи 12
мистéria 76
мичман 86
младенец 82
младший 68
многогранник 59
многоквартирный дом 4
многоквартирный дом 14
многолúдный 14
многополярность 38
многофункциональный 2
многоэтáжный 4
Мóда 39
мóдели 91
мóделизм 91
мóдель пóезда 26
мóдёрн 4
мóдный 47
мóдный 50
мозг 79
молéкула 90
молекулáрная перегруппи-
ровка 90
молекулáрная физика 83
молибдén 36
молитва 62
молитъся 62
моллюск 40

молоко 20
мóлот для метáния 72
молотóк 27
молотóк 63
молотóк суды 24
молóчные продукты 75
моль (единица измерения) 90
монастырь жёнский 62
монастырь мужской 62
монах 62
монахиня 62
Монблáн 12
монгóльский 100
монёты 91
Монёты и купюры 15
монитор 31
мониторинг загрязнения 58
монолитный 74
"Монополия" 26
монополия 98
монорельсовая дорóга 14
мóнтáж 63
мóнтáжник металло-
конструкций 74
мóнтáжные работы 74
мопéд 9
морáль 84
морепродукты 75
морж 40
моркóвь 16
моркóвь 46
морóз 13
морозильная кáмера 33
морóзный 13
морóзный 52
морская болéзнь 61
морская змея 64
Морские живóтные 40
Морские рыбы 66
Морское плавание 61
морской конёк 66
морской музей 42
морской порт 40
морской порт 61
морской язык 66
морщина 34
Москóвское время 11
мост 14
мост 61
мост со сквозными фёр-
мами 21
мостить 21
мóтель 61
мотокрóсс 9
моторóллер 9
мотыга 27
мотылёк 44
мохёр 20
мочевой пузырь 79
мошённичество 24

мощёная дорóга 21
мóщный 2
мóщный 9
мóщный 31
мóщный 99
мрáмор 36
мрáмор 69
мстительный 89
мудрый 89
мужская одёжда 35
мужская парикмáхерская 50
мужской парикмáхер 50
музéй 4
музéй естествознáния 42
музéй науки 42
музéй-заповёдник 42
музыка 97
Музыкальные стили 39
музыкальный 76
музыкальный фильм 29
музыкáнт 65
мукá 22
мукá 75
муллá 62
муравей 44
мурéна 66
мурлыканье 25
мурлыкать 20
мусóрное ведро 33
муссонный климáт 52
мусульмáнин 62
мúха 44
мушмулá 88
муэдзин 62
мыслить 84
мыть 33
Мышцы 79
мышь 31
мэйнфрэйм 31
мýгкая облóжка 30
мýгкий 25
мýгкий 36
мýгкий 37
мýгкий 88
мýсистерый 88
мýсо 75
мýкать 20
мýч 94

H

На приёме 10
набирáть нóмер 78
набожный 62
наводить рёзкость 87
нагрудник дётский 82
Надворные пострóйки 16
надевать 47
Надёжда 57
надёжда 96

- надёжный 21
Надёюсь на лучшее 57
Надёюсь на это 57
Надёюсь, это не так 57
надувной матраc 40
наездник 94
нажимать 78
нажимать (на педали) 9
Названия 7
называть 28
накладные ресницы 34
наклоны в стороны 85
наклоны вперёд 85
наливать 1
налим 66
наличный 15
налог 98
намаз 62
намазывать 34
намазывать 56
наносить 67
нападать 64
напёрсток 27
напильник 27
Напитки 22
наполнять 56
напольные часы 11
напор воды 99
направление (к врачу) 10
направление ветра 52
наряды 26
Народы 73
наручные часы 11
нарушать 55
нарцисс 93
нарядный (о человеке) 47
населять 14
населять 73
наслаждаться 48
насос 1
насос 99
настольная лампа 41
Настольные игры 26
настольные часы 11
настольный компьютер 31
настольный письменный прибор 49
настольный теннис 71
настоящее 11
наступательный 3
наступция 93
насыщенный 92
натюрморт 69
натюрморт 87
наука 42
наука 84
научный 81
находчивый 89
нацизм 55
национализм 55
- Национальные блюда 65
национальный 73
национальный доход 98
национальный парк 58
начальный 97
начинать 45
начинать 97
начинаться 13
начинаться 28
Не может быть 57
Не согласен 57
небоскрёб 4
небоскрёб 14
небьющийся 56
невёжество 84
невёста 68
невёстка (женá сына) 68
невисокосный год 13
невозобновляемый 99
невролог 10
неврологическое отделение 8
негатив 87
Негативные чувства и эмо-
ции 96
неделя 11
Недостатки кожи 34
нежный 93
незабудка 93
независимость 38
нейрохимия 90
нейрохирург 10
нейтрализация 90
неконвертируемый 15
некролог 70
нектарин 88
нелетающий 60
немец 73
немёцкий 100
немой 29
необходимый 27
необычный 42
необычный 91
неоготика 4
неоклассицизм 4
неорганическая химия 90
Неорганические матери-
алы 36
неотложная помощь 8
неотъемлемый 78
Нептун 32
Нерудные материалы 54
Несогласие и сомнения 57
несть 75
несъедобный 66
неудачный 45
Неужели? 57
Неужели это так? 57
нефритовый 92
нефролог 10
нефтеналивной танкер 54
- нефтепровод 54
нефтехимия 90
нефть 54
нефтяная вышка 54
нефтяная платформа 54
нефтяная скважина 54
нечестный 89
нечётный 95
Нигерия 73
Нидерланды 73
нижнее бельё 35
Нижнее бельё 47
нижняя губа 34
низкий 37
низкобелковая диета 85
низкожирная диета 85
низкоуглеводная диета 85
никель 36
никель 54
никким образом 57
Нил 12
нирвана 62
новорождённый ребёнок 82
новости 70
Новый Завет 62
нога 79
ноготки 93
нож 33
нож 56
ножницы 27
ножницы 50
ножницы для ногтей 50
ножницы маникюрные 50
ножовка 27
ножовка 63
ножовка слесарная 27
ноздря 34
ноль 95
номер 78
номер гостиничный 61
номер-люкс 61
норвежский 100
нос 5
нос 34
носильщик 5
носильщик 61
носить (одежду) 47
носки 35
ночное бельё 35
ноябрь 13
ноябрь 28
нравиться 41
нравиться 89
Ну и ну! 57
нужный 27
нужный 75
нумизматика 15
нумизматика 42
нырять 40
ню-эйдж 39
- ню-метал 39
нохать 93
нянчить 82
няня 82

О

- О господи! 57
обанкротиться 98
обвинение 24
обгонять 9
обезбаливающий 7
обезьяна 18
обёртывания 85
обеспокоенный 96
обесцвечивать 92
обзор 70
обивать 37
облака 52
облигация 6
обмен 98
обмен файлами 31
обогащать (руду) 54
обои 63
оборонительный 3
оборонять 3
Оборудование 1
Оборудование 33
обрабатывать 31
обрабатывать 36
образовательный 81
образовывать 59
обратный адрес 51
обруч 26
обруч 94
обсидиан 36
обследование 7
обследование 10
обследовать 8
обследовать 10
Обслуживание 65
Обслуживание и персонал 1
обсуждать 52
обувь 35
обувь 47
обхват бёдер 35
обхват бюста 35
обхват головы 35
обхват груди 35
обхват кисти 35
обхват под грудью 35
обхват талии 35
обхват шеи 35
общегитие 81
общесоматический 8
Общественные здания 4
общественный 77
общественный 80
общественный договор 84
общество 84

- общительный 89
 объектив 87
 Объём 23
 Объём 59
 объяснение 51
 объяснять 42
 Обь 12
 обязательный 97
 овальный 72
 овёс 16
 овод 44
 овощи 75
 овсяная каша 22
 овца 16
 Овца 20
 оглушительный 25
 огнемёт 3
 огнеопасный 1
 огнестрельное оружие 91
 Ого! (Ух ты!) 57
 огромный 14
 огромный 72
 огурец 16
 огурец 46
 одарённый 89
 одеваться 47
 одежда для дома 35
 одётый 47
 один 95
 одиннадцать 95
 одомашивать 20
 одувачник 93
 ожоговое отделение 8
 озабоченность 96
 Ой! 57
 океанический климат 52
 Океаны и моря 12
 окисление 90
 окислительно-восстановительная реакция 90
 окно 2
 окно 16
 окно 41
 окончание обучения 81
 окраина 14
 окраска волос 50
 окрашивание волос 67
 окрашивать 67
 окружающая среда 58
 окружность 59
 октаэдр 59
 октябрь 13
 октябрь 28
 окулист 10
 окунь 66
 олень 18
 олива 17
 олимпийский 71
 олифа 63
 олово 36
 олово 54
 ольха 17
 омар 22
 омуль 66
 омыwać 12
 Онёжское озеро 12
 онколог 10
 опадающий 17
 опасение 96
 опасный 18
 опасный 66
 опасный 94
 Опера 76
 оператор 1
 оператор 29
 оператор телефонной связи 78
 оператор ядерного реактора 99
 операционная 8
 операционная система 31
 операционный сбор 6
 операционный стол 8
 операция 7
 оперировать 7
 оперировать 8
 оплата 6
 оплата 45
 оплодотворять 66
 оповещение 51
 ополаскивать 34
 опора 21
 оппозиция 55
 оправданный 84
 оправдать 24
 определять 23
 оптика 83
 оптимизм 96
 оптимист 89
 оптоволоконный кабель 78
 опыт 84
 оранжевый 92
 орбитальная станция 32
 орган 43
 Организация Объединённых Наций 38
 Организация университета 81
 Организация школы 97
 организывать 49
 органическая химия 90
 орёл 60
 "орёл" 15
 origami 91
 оригинальный 63
 оркестр 76
 оркестровая яма 76
 ортопед 10
 Оружие и боеприпасы 3
 осá 44
 Осадки 52
 осветительная стойка 72
 осветительное оборудование 77
 осённое равноденствие 13
 осень 13
 осень 28
 осётр 66
 осина 17
 осматривать 10
 осматривать 42
 осмотр 7
 осмотр 10
 оснастка (компьютера) 31
 оснащённый 33
 оснащённый 49
 основание 59
 основание 90
 основной 23
 Основные понятия 30
 Основные понятия 40
 Основные понятия 45
 Основные понятия 60
 Основные понятия 81
 Основные понятия 82
 Основные понятия 83
 Основные понятия 90
 Основные разделы философии 84
 Основные термины 59
 Основные термины 99
 Основные элементы 41
 особняк 4
 Особые термины 13
 Особые термины 44
 Особые термины 78
 останавливаться 2
 останавливаться 53
 остановка 14
 остров 40
 осуждённый 24
 ось 9
 ось 59
 осьминог 40
 отвертка 27
 отвёртка 63
 ответ 51
 ответственный 49
 отвечать 51
 отвращение 96
 отгул 45
 отделение 3
 отделение реанимации новорождённых 8
 Отделения 8
 Отделы 35
 отдых 45
 Отдых на море 40
 отдыхать 19
 отдыхать 41
 отдыхать 48
 отёк 68
 отжимание на брусьях 85
 отжимание от пола 85
 отказ 51
 откидной (складной) столик 37
 откладывать (яйца) 64
 открывать (совершать открытие) 83
 открывать (счёт) 6
 открытки 91
 открытый лист 5
 отлив 40
 отливать 69
 относительность 83
 Отношения до брака 68
 Отнодь нет 57
 отоларинголог 10
 отправление 5
 отправлять 51
 Отрицательные характеристики 89
 оттоманка 37
 отцовство 82
 отчаяние 96
 отчим 68
 отягчающий 24
 офисная кабинка 37
 офисная кабинка 49
 Офисная мебель 37
 Офисная мебель 49
 Офисная техника 49
 Офисные принадлежности 49
 офисный стул 37
 офисный стул 49
 официальный 51
 официант 65
 официантка 65
 Оформление конверта 15
 офшорный банк 6
 охлаждаемый прилавок-витрина 75
 охлаждение 99
 охота 48
 охотиться 18
 охотничья собака 20
 Охотское море 12
 охра 92
 охрана вод 58
 Охрана природы 58
 охрана среды обитания 58
 охраняемый 58
 охранять 58
 оценка 81
 оценка 97
 очистное сооружение 58
 Павлин 60
 падчерница 68

- пакистанец 73
 паковый лёд 58
 палáта 8
 палец ноги 79
 палец руки 79
 палочник 44
 палтус 66
 пáльма 17
 пальто 47
 пáмятник 61
 пáндус 8
 панк 39
 панк-рок 39
 панорáмная фотография 87
 пантограф 80
 пантомима 76
 папáя 88
 папара́ци 87
 па́пка 49
 па́пка-регистратор 49
 пар 99
 параллелепипед 59
 параллель 59
 Пара́метры для съёмки 87
 парик 50
 парикма́хер-модельёр
 (стилист) 50
 парикма́херское кресло 50
 паркёт 41
 паркёт 63
 парла́ментская респуб́лика 55
 па́рное копы́то 20
 паровоз 53
 пароперегреватель 99
 парохóд 86
 партёр 76
 па́ртия 55
 партнё́рство 38
 па́рус 40
 па́рус 61
 па́русник 66
 па́русный 86
 пассажир 80
 Пассажи́рские ваго́ны 53
 пассажирский автомоби́ль 2
 пассати́жи 27
 пассати́жи 63
 Пасси́вный о́тдых 48
 па́стель ма́сляная 69
 па́стель суха́я 69
 па́сынок 68
 пау́к 44
 паха́ть 16
 па́цифизм 55
 па́чка (балéтная) 76
 певе́ц/певи́ца 76
 педаго́гический 97
 педа́ль 9
 педиáтр 10
 педиатри́ческое отделение 8
- педикю́р 50
 педикю́р 67
 пейза́ж 69
 пейза́жная фотография 87
 пейнтбóл 91
 пеленáние 82
 пелёнка 82
 пение 25
 пенопла́ст 36
 первоку́рник 81
 пёрвый 95
 перевáривать 79
 переводить 100
 переводчик 30
 перевозить 53
 перевозить 86
 перевоплощение 62
 перевязывать 7
 перевязывать 8
 перегово́ры 38
 передава́ть 78
 передáчик 77
 передви́гаться 61
 передви́жной музе́й 42
 передняя fáра 2
 пере́кладина 85
 переключáтель скоросте́й 9
 пере́кресток 14
 перелётный 60
 перенóсца 34
 переносна́я кровáтка 82
 переплёт 30
 переплётная маши́на 49
 пересека́ть 59
 переу́лок 14
 переходной мост 53
 пёрец 22
 пёрец слáдкий 46
 пёре́чница 65
 периодическая таблица 90
 периодический 70
 периферийный 79
 пермане́нтный 67
 перна́тый 60
 перо́ 60
 перпендикуля́р 59
 перро́н (на аэродро́ме) 5
 перси́дский 100
 персик 17
 пёрсик 88
 Персона́л издательства 30
 Персона́л рестора́на 65
 персона́льный 31
 перча́тки 35
 Песах 62
 песе́ц 18
 пёска́рь 66
 пёсо 15
 песо́к 36
 песо́к 54
- песо́чные часы 11
 пессимизм 96
 пёстик 93
 петру́шка 46
 пету́х 16
 петь 60
 петь 76
 пехо́та 3
 печáтать 15
 печáтать 30
 печáтать 87
 Печáтные СМИ 70
 пёчень 79
 печь 16
 печь 22
 пешехо́дный пере́ход 14
 пиала́ 56
 пиани́но 43
 пиáстр 15
 пиво 22
 пиджа́к 47
 пижа́ма 47
 пикни́к 48
 пикша 66
 пи́линг 67
 пилить 27
 пилон 21
 пилоти́руемый 32
 пингви́н 60
 пинта 23
 пирамидá 59
 пирáтство 24
 пирог 22
 пи́рсинг 67
 писáтель 30
 писа́ть 30
 писа́ть 49
 писа́ть (карти́ну) 96
 писк 25
 писку́нья 64
 пистоле́т 3
 пистоле́т-нако́нечник 1
 пи́сьменные принадле́ж-
 ности 49
 пи́сьменный стол 37
 пи́сьменный стол 49
 пи́сьмо 51
 пи́сьмо 97
 питон 64
 пи́хта 17
 пи́цца 65
 пи́шущая маши́нка 49
 пищева́рительный 79
 пищево́д 79
 Пищевые проду́кты 22
 пла́вание 71
 плава́ть 40
 плава́ть 66
 плава́ть (о кора́бле) 86
 пла́вни 58
- плаву́чий 86
 пла́зменная пане́ль 77
 планéта 32
 плани́рование 74
 плани́ровать 45
 плани́ровать 74
 пла́нка 72
 пла́стик 36
 пла́стический хиру́рг 10
 пла́стической хиру́ргии
 отде́ление 8
 пла́та за прое́зд 80
 платё́жные услу́ги 6
 пла́тина 36
 плати́ть 1
 плати́ть 15
 плати́ть 35
 плати́ть 65
 платфо́рма 53
 платфо́рма 80
 платфо́рма (ваго́н) 53
 платфо́рмер 26
 пла́тые 47
 пла́тья 35
 платяно́й шкаф 37
 плацкар́тный ваго́н 53
 плач 25
 пла́щ 27
 плащ 47
 племя́нник 68
 племя́нница 68
 плеск 25
 плетение 91
 плечо́ 79
 плита́ 19
 плита́ 33
 плита́ прое́зжей ча́сти 21
 плов 65
 Плодо́вые дере́вья
 и ку́старники 17
 Плодо́вые о́вощи 46
 плодородный 16
 пло́йка 50
 пломби́ровать 7
 пло́ский фу́жёр 56
 плотва́ 66
 плотина́ 99
 плóтник 74
 плотоя́дный 18
 плохой 89
 плóщадь 14
 Плóщадь 23
 плóщадь (фигу́ры) 59
 плутокра́тия 55
 Плутон 32
 плура́лизм 55
 плюше́вый ми́шка 26
 пляж 40
 побелённый 41
 побёлка 63

- побережье 40
 повар 65
 поверхность 59
 повесть 30
 повседнёвный 19
 Погода 13
 погреб 16
 погремущка 26
 погружник 74
 подавать (на стол) 56
 подавать (на стол) 65
 подбородок 34
 подвал 8
 подвёска 21
 подвесной мост 21
 подвóдная лóдка 86
 подвóдная фотография 87
 подвóдный 40
 подвозить 2
 подгузник 82
 поддерживать 21
 поджог 24
 подкаст 70
 подниматься на борт 5
 подновлять 63
 подокóнник 41
 подпись 51
 подросток (тинейджер) 82
 подси́нник 93
 подставка для телевизора 37
 подставка для телевизора 41
 подстан́ция 99
 подсудимый (ответчик) 24
 подтягивание на перекла́дине 85
 Подумать только! 57
 подъём тóрса 85
 подъём туловища к ко́леням 85
 подъёмник 74
 подъёмный кран 74
 поедатель огня 94
 поезд 80
 поездка 45
 пожарный автомобиль 2
 позавчера 11
 позвоночник 79
 поздравление 51
 позитив 87
 Позитивные чувства и эмоции 96
 поисковая система 31
 Пока 57
 показывать 29
 показывать 70
 показывать 77
 поклоняться 62
 покраска 63
 покраснение 67
 покупательная способность 98
 покупать 35
 покупать 75
 покупка 45
 пол 41
 поле 72
 полезный 27
 полезный 44
 полёт 32
 ползать 44
 ползать 64
 ползунки 82
 поливать 16
 поливать 46
 полимер 15
 политическая философия 84
 Политические системы и идеологии 55
 полицейская собака 20
 полиэтилен 36
 полк 3
 полка 41
 полка 75
 полковник 3
 полное обслуживание 1
 полный 1
 полный 28
 полный цикл Луны 13
 полovníк 33
 Положительные характеристики 89
 полоса пропускания 77
 полотенце 33
 полоть 16
 полувагон 53
 полуостров 40
 полуперманентный 67
 полупустыня 52
 полупустыня 58
 полусфера 59
 получать 51
 получать 97
 получать удовольствие 91
 Получилось! 57
 пользоваться 80
 польский 100
 популярный климат 52
 помада для объёма губ 34
 Помещение 19
 помидор 46
 помолвка 68
 помощник официанта 65
 помощь 1
 "помпадур" 50
 понедельник 28
 понедельник 45
 пони 20
 понимать 84
 понимать 100
 Понятия, связанные со временем 11
 поперёчная балка 21
 попечительский совет 81
 попугай 60
 популярный 30
 паразитический 94
 порнография 87
 порог 41
 породи́стый 20
 портативный 31
 Портновские инструменты 27
 портрет 69
 портрет 87
 португальский 100
 портье 61
 порфир 69
 Порядковые числительные 95
 посадить в тюрьму 24
 посещать 42
 посещать 81
 посещать 97
 посещение врача 45
 послезавтра 11
 посол 38
 посольство 38
 пост-панк 39
 поступать 81
 поступать 89
 суда 91
 посудомбечная машина 33
 посильный 61
 потенциал 83
 поток 99
 потоковое видео 31
 потолк 41
 потребление 98
 потреблять 99
 похищение людей 24
 поход (туристический) 48
 почка 79
 почта 51
 почтовая марка 51
 почтовая открытка 51
 почтовое отделение 51
 почтово-сберегательный банк 6
 почтовые марки 91
 почтовый индекс 51
 почтовый штампель 51
 почтовый ящик 51
 пошлина 5
 поэзия 30
 поёз 47
 прабабушка 68
 права человека 55
 праведный 62
 правнук 68
 правнучка 68
 православие 62
 прадед 68
 празднование 45
 практикующий 10
 практичный 27
 пребывать в спячке 18
 превращать 36
 предвыборная кампания 55
 предлагать 65
 предложение 51
 предложение 98
 предметы женской гигиены 75
 Предметы коллекционирования 91
 предметы ухода за детьми 75
 предприятие 98
 предсказывать 52
 предупреждение 51
 президент 81
 президентская республика 55
 презрение 96
 Прекрасно 57
 преобразовывать 78
 преподаватель 81
 преподавать 81
 преподавать 97
 Пресноводные рыбы 66
 прессователь отходов 19
 Преступления и наказания 24
 преступник 24
 прибавлять 19
 прибор 40
 Приборы 11
 прибывать 53
 прибыль 98
 прибыльный 98
 прибытие 5
 Привет 57
 приветствие 51
 Приветствия 57
 привлека́тельный 34
 привычный 41
 приглашение 51
 приговор 24
 пригород 14
 приготавливать 90
 придавать толщину 34
 приёмный покой 8
 призма 59
 признавать 38
 признательность 96
 Признаться, я удивлён 57
 прикладной 83
 приключёнский роман 30
 приключёнский фильм 29
 прилив 40
 приливная электростанция 99
 приличный 41
 приложение 51
 пример (арифметический) 97
 примерочная 35
 примерять 35

- прімула 93
 Принадлежности для ухода
 за детьми 82
 принимать 23
 принимать 78
 принтер 49
 Природные звуки 25
 Природные зоны суши 58
 природный 58
 природный газ 54
 природный камень 21
 природоохранное движение 58
 приседания 85
 приставной столик 37
 присуждать 81
 присяжный заседатель 24
 притягиваться 32
 притяжение 83
 приучение к горшку 82
 прихожая 19
 прицеплять 53
 Прически 50
 причёсывать 50
 приятный 48
 приятный 85
 пробор 50
 провод 80
 проводить (время) 91
 провожать 5
 прогноз погоды 70
 прогнозировать 13
 программа новостей 70
 программа новостей 77
 программное обеспечение 31
 прогрессивный рок 39
 прогулка 48
 прогулочный велосипед 9
 продавать 75
 продавец 35
 продавщица 35
 продажа 45
 продолжать 45
 продолжаться 28
 продольная балка 21
 продюсер 29
 проезд 14
 проектировать 4
 проектирование 21
 проёктор 49
 проживать 19
 проза 30
 прозрачный 56
 проигрывать 26
 проигрыватель DVD-дисков 29
 проигрыватель компакт-
 дисков 41
 производство 98
 прокладывать курс 86
 проктолог 10
 прокурор 24
- пролёт 21
 пролив 40
 Промышленные здания
 и сооружения 4
 проникать 98
 пропагандировать 55
 прописывать 10
 проповедовать 62
 прораб 74
 проректор 81
 просветление 62
 прослушивание телефонов 78
 проспект 14
 Простейшие геометрические
 тела 59
 простираться 12
 простой 16
 простой (о числах) 95
 просторный 33
 пространство 83
 Простые упражнения 85
 просьба 51
 протестанство 62
 протестовать 39
 противень 33
 противовоздушная оборона 3
 противозаконный 24
 противолодочный корабль 86
 профессиональный 87
 профессор 81
 Профилактика и лечение 7
 прохладный 85
 проход между полками 75
 проход между рядами 76
 проходить (о времени) 11
 процветать 73
 прочный 36
 прошлое 11
 Прощай 57
 Прощание 57
 проявитель 87
 проявлять 87
 прояснения 52
 пруд 58
 прыгать 26
 прыжки в воду 71
 прыжки с парашютом 48
 прыжки с разножко 85
 прыжки с трамплина 71
 пряда 50
 прямой 21
 прямой 59
 прямой 46
 пряжки 26
 психиатр 10
 психоделический рисунок 39
 психоделический рок 39
 психотерапевт 10
 птеродактиль 64
 пуант 76
- публиковать 30
 публицистика 30
 пугать 96
 пуговица 47
 пудра 34
 пулемёт 3
 пульмонолог 10
 пульсар 32
 пупля 3
 пункт обслуживания 1
 пурпурный 92
 пускать в обращение 6
 пустынный (аридный)
 климат 52
 пустыня 58
 путешествие 45
 путешествие 48
 Путешествия на туристиче-
 ском автобусе 61
 путешествовать 61
 пуф 37
 пуф 41
 пучок с начёсом 50
 пушной 18
 пчела 44
 пшеница 16
 пылесос 19
 пытаться 100
 пыхтение 25
 пьедестал почёта 72
 пьеса 76
 Пятикижия (Тора) 62
 пятнадцать 95
 пятница 28
 пятница 45
 пятый 95
 пять 95
 пятьдесят 95
- P**
- работа 45
 Работа музея 42
 работать 49
 рабочая сила 98
 рабочий день 45
 равнин 62
 равновесие сил 38
 радиатор 2
 Радио и телевидение 70
 радиолог 10
 радиологическое отделение 8
 радиоприёмник 41
 радиотелефон 78
 радиус 59
 радоваться 57
 радоваться 96
 Радость 57
 радость 96
 разбавлять (краску) 63
- разбивать 56
 разбой (ограбление) 24
 разведанный 54
 разведка 38
 разведывать 54
 развиваться 73
 развивающий 26
 развивающийся 98
 развитой 98
 развлекательное шоу 77
 развлекать 94
 развлекаться 48
 развлечения 45
 разводиться 68
 разводной ключ 27
 разговорное радио 70
 раздевалка 72
 раздеваться 47
 разделение труда 98
 Разделы физики 83
 Разделы химии 90
 раздельное питание 85
 раздёртый 47
 раздражение 96
 Различные виды хобби 91
 Различные календари 28
 Размеры 35
 размножаться 18
 разнообразный 75
 разноцветный 26
 Разочарование 57
 разрабатывать (камень
 из карьера) 54
 разрешение 77
 разум 84
 разумеется 57
 район 14
 рак 7
 ракета-носитель 32
 ракетные войска 3
 раковина 19
 раковина 33
 раковый корпус 8
 рама 9
 рампа 76
 ранд 15
 раскаты грома 25
 распашонка 82
 расписание поездов 53
 располагать 41
 распродажа 35
 Распространённые виды 44
 распространённый 100
 рассеянный 89
 рассказ 30
 расслабление 96
 Расстояние 23
 расстояние 87
 растворитель 63
 растворять 90

Растения 16
 расті 17
 расті 88
 растительная диета 85
 растить 82
 растягивать 85
 расчёска 50
 расчётный счёт 6
 расщепление 99
 рататуй 65
 ратуша 4
 ратуша 14
 рафтинг 48
 рация 80
 рапира 27
 рваный 39
 реактивный двигатель 5
 реалистичный 69
 реалити-шоу 77
 реальность 84
 реанимация 8
 ребёнок от 1 до 3 лет 82
 ребёнок от 7 до 12 лет 82
 ребро 79
 ребро (тела) 59
 ревь 25
 ремень 46
 ревматолог 10
 ревность 96
 регии 39
 региональный 38
 регистрация 5
 редактировать 30
 редактор 70
 редактор-рецензент 30
 редакционная статья
 (передовица) 70
 редис 46
 редкий 42
 редька (чёрная) 46
 режиссёр 29
 режиссёр 76
 режиссёр 77
 режиссировать 29
 резать 27
 резать 56
 резина 36
 резкость 87
 резной 37
 рейв 39
 рейвер 39
 рейс 5
 Реки и озёра 12
 реклама 51
 реклама 70
 рекламировать 77
 рекламное объявление 70
 рекомендовать 10
 ректор 81
 религиозная живопись 69

религиозный 62
 рельеф 69
 рельс 53
 рельс 80
 ремённый привод 9
 ремёсла 42
 ремни 35
 ремонт 1
 ремонт 45
 ремонтировать 2
 ремонтировать 9
 ремонтировать 19
 ремонтная мастерская 61
 ренессанс 4
 рентген 7
 рентген 8
 репа 16
 репа 46
 репортаж 70
 репортёр 70
 Рептилии (Пресмыкающиеся) 64
 ресница 34
 респираторная терапия 8
 ресторан 48
 ресторатор 65
 референдум 55
 рефрижераторное судно 86
 рефрижераторный вагон 53
 рецензировать 70
 рецензия 70
 рецепт 10
 речевая почта 31
 решётка-гриль 33
 "решка" 15
 ржаво-коричневый 92
 ризотто 65
 римский календарь 28
 ринодерма 64
 рисование 97
 рисовать 69
 риторика 97
 рифт 58
 риял 15
 рог 20
 родитель 82
 родной 100
 рожь 16
 роза 93
 розетка (электрическая) 19
 розетка (электрическая) 41
 розничный банк 6
 розовый 92
 рок-н-ролл 39
 рококо 4
 ролевая игра 26
 ром 22
 роман 30
 романский стиль 4
 романтизм 4

романтический 51
 ромашка 93
 роскошный 56
 росомеха 18
 Россия 73
 рост 35
 рот 34
 рота 3
 ротор 99
 роуль 43
 ртуть 36
 рубанок 27
 рубанок 63
 рубашка 47
 рубин 54
 рубль 15
 рубрика 70
 Руды 54
 рука 79
 рукав 47
 рукоделие 91
 Рукоделие 91
 рукоятка 1
 рулёжная дорожка 5
 рулетка (измерительная) 27
 рулетка (измерительная) 63
 руль 2
 руль 5
 руль 9
 румынский 100
 румяна 34
 рунó 20
 рупия 15
 русский 73
 русский 100
 ручейник 44
 ручка перьевая 49
 ручка шариковая 49
 рыба 22
 рыба 40
 рыба 75
 рыбалка 40
 рыбалка 48
 рынок 98
 рысь 18
 рычаг телефонный 78
 рюкзачок для ношения
 малышей 82
 рюмка для вина 56
 рюмка с ножкой 56
 рябина 88
 рябина черноплодная 88
 ряд сидений 72
 рядовой 3

С

саванна 52
 саванна 58
 Садовая мебель 37

садоводство 48
 садоводство 91
 Садовые цветы 93
 садовый зонт 37
 Садовый инвентарь 27
 садовый ступ 37
 сажать 46
 сажать 93
 сайт 31
 сайт 70
 саксофон 43
 сакура 17
 саламандра 64
 салат 22
 салат-латук 46
 салочки 26
 салфетка 65
 самодрожание 55
 Самолёт 5
 самообслуживание 1
 самообслуживание 35
 самосвал 2
 самосвал 74
 сангвиник 89
 санкция 38
 санный спорт 71
 санскрит 100
 сантиметр 23
 сантол 88
 сапоги 47
 сапфир 54
 сарай 16
 саранча 44
 сардина 66
 Сатурн 32
 Саудовская Аравия 73
 сауна 85
 сафари-парк 61
 сахарница 56
 сберегательный банк 6
 сборный 74
 сварка 74
 сварочный аппарат 74
 сварщик 74
 свая 74
 свёкла 16
 свёкла 46
 свёкор 68
 свекровь 68
 сверлить 27
 сверхгигант 32
 сверхновая звезда 32
 сверчок 44
 сверять (время) 11
 свет 83
 светляк 44
 световой год 32
 топография 87
 светофор 14
 светофор 53

- свѣтская хроника 70
 свидание 45
 свидетель 24
 свинарник 16
 свинец 36
 свинец 54
 свинина 22
 свинья 16
 свист 25
 свитер 47
 свобода вероисповѣдания 55
 свобода воли 84
 свобода слова 55
 свобода собраний 55
 свободный 98
 сводная сестра 68
 сводный брат 68
 своеобразный 65
 свояк 68
 свояченица 68
 связываться 83
 священник 62
 священный 62
 сеанс 67
 Северная Америка 12
 Северное море 12
 Северный Ледовитый океан 12
 северный модерн 4
 Североамериканское
 восточное время 11
 сегдня 11
 седло 9
 седьмой 95
 сейнер 86
 сейф 6
 сейф 49
 секатор 27
 секвойя 17
 сексолог 10
 секунда 11
 селезенка 79
 селектор выдержки 87
 селен 54
 сельва 58
 сельдерей 46
 сельдь 66
 сельское хозяйство 42
 сельскохозяйственный 16
 семейный 10
 семѣстр 81
 семинар 45
 семнадцать 95
 семь 95
 семьдесят 95
 сентябрь 13
 сентябрь 28
 сепия 92
 сербохорватский 100
 сервант 37
 Сервированный стол 65
- Сѣрвис аэропорта 5
 сердце 79
 серебро 36
 серебро 54
 серебро 69
 сержант 3
 сѣрфинг 40
 сѣрый 92
 серыга 39
 сестерций 15
 сестра 68
 сѣстринский пост 8
 сетевая игра 31
 сеть 31
 сжатый/краткий 51
 сжигать 99
 сигнализация 42
 сигнальный оранжевый 92
 сиденье 2
 сиденье 61
 сиденье 72
 сиденье 94
 сидерический период 13
 сидеть 37
 сидячий (о работѣ) 49
 сила 83
 силач 94
 сильный 71
 сильный 85
 сильный ветер 52
 сильный шторм 52
 симметричный 59
 симметрия 59
 симулятор жизни 26
 симулятор поезда 26
 симулятор свиданий 26
 синий 92
 синица 60
 Синтетические материалы 36
 сирень 93
 система оповещения 77
 системная (материнская)
 плата 31
 ситар 43
 ситечко 56
 сито 33
 ска 39
 сказать 57
 сказка 30
 скалолазание 48
 скамьи для публички 24
 скамья 37
 скамья подсудимых 24
 скамья присяжных 24
 скандировать 72
 сканер 49
 скафандр 32
 скачивать 31
 скорѣц 60
 скелет 79
- скелетон 71
 скинхед 39
 склад 4
 скобка 49
 сковорода 33
 сковорода 56
 сковорода с ручкой 33
 сковорода-вок 33
 скорбь 96
 сковарка 33
 сковарка 56
 скоростной 2
 скоростной 9
 скоростной 53
 скоростной 80
 скоростной трамвай 80
 Скорость 23
 скорость 83
 скорость ветра 52
 скорость света в вакууме 23
 скорпион 44
 скраб 67
 скрежет 25
 скрепка 49
 скрип 25
 скрепка 43
 скромный 89
 кула 34
 скумбрия 66
 скудный 29
 слабый ветер 52
 сладкий 22
 сладкий 88
 слепень 44
 Слесарные инструменты 27
 слива 17
 слива 88
 сливаться 98
 сливная полка 33
 сливочник 56
 сложный 84
 слон 18
 слоновая кость 69
 служба безопасности 5
 служба вызова такси 80
 служба реабилитации 8
 слушать 25
 слышать 25
 слюда 36
 смена подгузника 82
 смертная казнь 24
 смесительный насос 1
 смех 25
 смешанный лес 58
 смешивать 1
 смешивать 90
 смешной 94
 смородина 17
 смотреть 29
 смотреть (телевизор) 77
- смущение 96
 смысл жизни 84
 смычковый 43
 снаряд 3
 снег 13
 снег 52
 снежный барс 18
 снимать 29
 снимать 47
 снимать (деньги) 6
 сносить 14
 сноубординг 71
 собака-поводыр 20
 собачья конура 16
 собачья конура 20
 собирать 88
 собираться 72
 соблюдать 62
 соболезнавание 51
 сбор 4
 собор 61
 собор 62
 сова 60
 совесть 84
 совет 10
 совет 51
 Совет Безопасности 38
 совок 27
 современное искусство 42
 Современные валюты 15
 Современные военные
 корабли 86
 Современные гражданские
 суда 86
 современный 2
 современный 4
 современный 28
 современный 33
 современный 49
 современный 69
 соглашение 38
 содержать 68
 соединение 90
 Соединенные Штаты
 Америки 73
 сожаление 96
 созвездие 32
 создавать 4
 сознание 84
 созрѣвать 46
 созрѣвать 88
 сок 22
 сокол 60
 сокращаться 73
 солдатики 26
 солевой пилинг 85
 солѣный 22
 солѣный 40
 солнечная ванна 48
 Солнечная система 32

- со́лнечная электростан́ция 99
 со́лнечные часы́ 11
 со́лнечный год 13
 со́лнечный календа́рь 28
 соловей́ 60
 солон́ка 65
 солонча́к 58
 соль 22
 соль 90
 соля́рий 48
 Соля́рий 67
 соля́рка 1
 сом 66
 сомелье́ 65
 Сомнева́юсь в э́том 57
 соору́жать 4
 соору́жать 21
 соотно́шение сторо́н 77
 сопра́но 76
 со́рок 95
 со́рока 60
 со́ска для бутылочки́ 82
 со́ска-пусты́шка 82
 сосна́ 17
 состоя́ние веще́ства 83
 состоя́ть 80
 состоя́ть в родстве́ 68
 связа́ться 71
 соте́йник 33
 со́товый телефо́н 78
 сотру́дничать 38
 сотру́дничество 38
 со́ус 22
 сохра́нять 58
 социа́лизм 55
 социа́листический 55
 сочи́нение 97
 со́чный 88
 сочу́вствие 96
 сою́зник 38
 спаге́тти 65
 spáльный авто́бус 61
 spáльный ваго́н 53
 spáльный гарни́тур 37
 spáльная 19
 спам 31
 Спа-проце́дуры 85
 спа́ржа 46
 spaть 19
 spaть 41
 spáльный 46
 spáльный 88
 специа́лизированный 8
 специа́лизированный
музе́й 42
 Специа́льная оде́жда 47
 Специа́льный подви́жной
соста́в 53
 Специа́фические отте́нки 92
 спецо́вка 47
 спидве́й 9
 спина́ 79
 спинно́й пла́вник 66
 спи́ца 9
 сплав по реке́ 48
 сплочённый 68
 споко́йный 89
 споко́йствие 96
 спорт 48
 спортба́йк 9
 спортза́л 4
 спортза́л 97
 спортивная́ гимна́стика 71
 спорти́вная оде́жда 35
 спорти́вные игры́ 91
 Спорти́вные соору́жения 4
 спорти́вный центр 81
 справедли́вость 84
 спра́вочное бюро́ 5
 спрос 98
 спуска́емый аппара́т 32
 спуска́ющая кно́пка затво́ра 87
 спу́тник 32
 спу́тник 77
 спу́тниковое телеви́дение 70
 спу́тниковый телефо́н 78
 среда́ 28
 среда́ 45
 Средизе́мное мо́ре 12
 средизе́мномо́рский
кли́мат 52
 средизе́мномо́рский по́яс 58
 средневеко́вый 69
 Сре́днее вре́мя по Грин-
вичу́ 11
 сре́дний 35
 сре́дний 97
 сре́дний (по размеру) 14
 Сре́дства для просмо́тра
фильмов 29
 Сре́дства живо́писи 69
 Сре́дства пере́писки 51
 ссора́ 89
 ссу́дный проце́нт 6
 ссы́лка 31
 стабилиза́тор 5
 стадио́н 4
 стадио́н 14
 ста́до 20
 стака́н 56
 ста́ль 21
 ста́ль 36
 стаме́ска 27
 стаме́ска 63
 стандарти́зировать 23
 стандар́тный 23
 стандар́тный 63
 станови́ться 92
 станко́к-кача́лка 54
 стан́ция 14
 Стан́ция 53
 стан́ция 80
 старомо́дный 4
 старомо́дный 47
 ста́ртовая коло́дка 72
 ста́ртовый писто́лет 72
 ста́рший 68
 ста́рший лейтена́нт 86
 ста́рший матро́с 86
 старшина́ (корабёльный) 86
 стату́я 69
 статья́ 70
 ствол 17
 сте́бель 93
 стекло́ 36
 стекло́ 69
 стекловата́ 74
 Стекла́нная посу́да 56
 стелла́ж для шесто́в 72
 стена́ 16
 стена́ 41
 сте́нка 37
 степь 58
 сте́рлядь 66
 стетоско́п 7
 стетоско́п 10
 Сти́ли 4
 стипенди́я 81
 стира́льная маши́на 19
 сти́рка 45
 стихотворе́ние/поэ́ма 30
 сто 95
 стои́ть 15
 сто́йка (для газе́т и пр.) 75
 сто́йка регистра́ции 61
 стол 19
 стол 33
 стол 37
 стол для пи́кника 37
 стол пи́сьменный 19
 стол пи́сьменный 41
 столе́шница 33
 столо́вая 19
 столо́вая 97
 Столо́вая посу́да 56
 Столо́вые прибор́ы 56
 столо́вые прибор́ы 65
 Столя́рные и плотни́цкие
инструме́нты 27
 стомато́лог 10
 стоматоло́гическое
отделе́ние 8
 стоматоло́гия и че́люстно-
лицево́я хиру́ргия 8
 сто́пка 56
 стои́ть в оче́реди 75
 стоя́чая ве́шалка 37
 страни́ца 30
 стра́нный 91
 Стра́ны 73
 стратеги́ческий 3
 стратеги́я 26
 стра́ус 60
 страх 96
 страхо́вочная се́тка 94
 страхо́вочный кана́тик 94
 стрекоза́ 44
 стрекота́ть 44
 стрёлка 1
 стрёлка 11
 стрёлка (железнодоро́ж-
ная) 53
 стрелко́вый спорт 71
 стрельба́ из лу́ка 71
 стреля́ть 3
 стриж 60
 стрижка́ воло́с 50
 стрижка́ воло́с 67
 стринги́ 47
 стричь 50
 Строи́тельные профе́ссии 74
 строи́ть 4
 строи́ть 14
 строи́ть 74
 Стру́нные инструме́нты 43
 студе́нт/студе́нтка 81
 студе́нческое объе́дине-
ние 81
 стук 25
 стул 19
 стул 37
 стул 41
 ступе́нчатая реа́кция 90
 ступе́ня 79
 стыд 96
 стыко́вка 32
 суахи́ли 100
 субальпи́йский по́яс 58
 субаркти́ческий кли́мат 52
 суббо́та 28
 суббо́та 45
 суббига́нт 32
 Субкульту́ры 39
 субтропи́ческий 40
 субтропи́ческий лес 58
 суде́бная вла́сть 55
 суде́бный исполните́ль 44
 судья́ 24
 су́ка 20
 сумки 35
 суп 22
 суперкомпью́тер 31
 супербу́ложка 30
 суро́вый 24
 суро́к (лесно́й) 18
 суси́ (су́ши) 65
 сусли́к 18
 су́тки 11
 сухогору́з 86
 сухопу́тные войска́ 3

сухость кожи 34
сушилка для одежды 19
сушилка для посуды 33
сушить 50
существовать 84
сцена 76
сцепление 2
Счастливо 57
счастливый 82
счастье 96
счёт 65
счётчик банкнот 6
счётчик кадров 87
съедобный 46
съедобный 66
Съёмочная группа 29
сын 68
сыр 22
сыроедение 85
сырой 46
сэндвич 22
сюрреализм 69

T

таблo 72
табурет 19
табурет 33
табурет 37
тайга 58
тайский 100
тайфун 52
такси 14
Такси 80
таксист 80
таксометр 80
таксомоторный парк 80
таксофон 78
тактический 3
тактический шутер 26
талант 15
талантливый 89
тáлер 15
тамбурин 43
тамилский 100
тамoженный инспектор 5
Тамoженный контроль 5
Танганьика 12
тандем 9
танк 3
танкер 86
танковые войска 3
танцевать 48
танцевать 76
танцoр/танцoвщица 76
танцы 91
таракан 44
тарелка 65
тарелка глубокая 56
тарелка мелкая 56

тарелки 43
татуировка 39
татуировка 67
тачка 27
твёрдая древесина 69
твёрдый 54
твёрдый переплёт 30
театр 4
театральный 76
текстиль 36
текстовый делитель 49
телевидение 48
телевизионная башня 77
телевизор 41
телевизор 77
телевикторина 77
телеграмма 51
телеграф 51
телеграфный перевод 6
телёжка 72
тележурнал 77
телекамера 77
телеканал 70
телёнок 20
телереклама 77
телесериал 77
Телестудия 77
телетекст 70
телефон 19
телефон 49
телефон экстренной связи 78
телефония 78
телефонная книга 78
телефонная линия 78
телефонная сеть 78
телефонное хулиганство 78
телефонный звонок 78
телефонограмма 78
телo 84
телятина 22
тематическое объявление 70
Тёмза 12
тёмный 92
тёмпера 69
температура 83
температура воздуха 52
Тёмы писем 51
тенгe 15
тени для век 34
тенис 71
тeнор 76
тент (цирковой) 94
теократия 55
теоретическая химия 90
теплица 16
теплó 99
Тепловая электростанция 99
тепловóз 53
тепловóрный 64
тёплый 13

тёплый 52
терапевт 10
терминал 1
термит 44
термодинамика 83
термодинамическая фаза 90
тест 68
тётерев 60
тетраэдр 59
тётя 68
техника 42
Техника 74
технический редактор 30
Технология ремонта 63
Технология строительства 74
Технология телевидения 77
течь 12
тёща 68
тигр 18
тик 17
тикать (о часах) 11
тимократия 55
Типичный ассортимент супермаркета 75
Типы банков 6
Типы велосипедов 9
Типы дорог 21
Типы компьютеров 31
Типы мостов 21
Типы мотоциклов 9
Типы скульптуры 69
Типы телепрограмм 77
Типы темпераментов 89
тиски 27
Титикака 12
титульный лист 30
тихий 25
Тихий океан 12
тля 44
товар 98
Товары для продажи 67
ток-шоу 77
томограф 7
тональный крем 34
тона метрическая 23
тоннель 14
тоннель 80
тонуть 86
топáз 54
топинáмбур 46
топливное хранилище 5
Топливо 1
тополь 17
топóр 27
тор 59
торговля 98
торговый банк 6
торговый центр 4
тормоз 2
тормозная рукоятка 9

торпедный катер 86
торт 22
торф 54
торф 99
торшер 41
тостер 33
тоталитаризм 55
тофу 65
травматологический пункт 8
Травоядные и насекомо-
ядные 18
травоядный 18
трагедия 76
трагический 76
традиционный 23
трактор 74
трамвай 14
Трамвай 80
трамвайная линия 80
трамвайное депо 80
транс 39
Транспорт 14
транспорт 42
трансформатор 78
трапедия 94
траулер 86
требование 51
требоваться 36
трековые гонки 9
Тренажёрный зал 85
тренироваться 85
треск 25
треска 66
третий 95
трёхколесный 9
трёхмёрное телевидение 77
трёхмёрный 59
трёхсотый 95
три 95
трибуна 72
тридцать 95
триллер 29
триллер 30
триллион 95
тринадцать 95
трирема 86
тритон гребенчатый 64
тритон дунайский 64
тритон Карелина 64
тритон мраморный 64
тритон серопятнистый 64
трицепс (трёхглавая мыш-
ца) 79
трогаться с места 53
троллейбус 14
Троллейбус 80
троллейбусный парк 80
тромбон 43
тропический 40
тропический год 13

тропический климат 52
трос тормоза 9
тротуар 14
тройродная сестра/
тройродный брат 68
труба 43
труба (дымовая) 4
труба (дымовая) 16
трубка для ныряния 40
трубка телефонная 78
трудный 45
трудный 100
трудолюбивый 89
трус 89
трусы женские 47
трусы мужские 47
труссы 14
туба 43
тугодумный 89
тукан 60
туман 52
туманность 32
тумба 94
тумбочка 19
тумбочка 37
тумбочка 41
тундра 58
тунец 66
тупой 89
турбина 99
турецкий 100
туризм 48
туристический 61
туристический велосипед 9
туристический мотоцикл 9
турикет 80
тусклый 92
тусоваться 39
туфли 47
тушь для ресниц 34
тыква 46
тысяча 95
тысячелетие 11
тычинка 93
тюлень 40
тюльпан 93
тюремное заключение 24
тюрьма 24
тягач 2
тяжёлая атлетика 71
тяжёлая вода 99
тяжёлый 45
тяжкое преступление 24
тапка 27

у

убийство (человека) 24
уборка 45

уборная 16
уважение 96
увеличиваться 73
увеличиваться (о населении) 14
Уверенность 57
увертюра 76
увлекаться 91
угол 59
уголь 54
уголь 99
угон (захват) автомобиля 24
угорь 66
угревая сыпь 34
угроза 51
удав 64
удаление 63
удаление волос 67
удалённые от центра
квартиры 14
удалённый доступ 31
удалять 67
ударная установка 43
Ударные инструменты 43
Удачи 57
удачный 45
Удивление 57
удивление 96
удивлять 39
удобный 33
удобный для использования 78
удобять 16
удовольствие 96
уж 64
ужас 96
Ужасно жаль 57
узбекский 100
узда 20
узлов (морских) 23
узнавать 42
узурпатор 37
уикэнд 45
указывать 28
укладка 63
уклейка 66
украшать 63
укреплять 85
укроп 46
укутитель 94
Улицы 14
уличная фотография 87
уличное движение 14
улучшать 63
улучшать 85
ультрафиолетовое излучение 67
умеренно сильный ветер 52
умеренный ветер 52
умный 89

Универсальное координированное время 11
универсальный 2
универсальный банк 6
университетская форма 81
университетская шапочка 81
уникальный 42
уникальный 91
унитаз 19
унифицированный 74
униформа 47
уницикл 94
унициклист 94
уничтожитель документов 49
унция 23
упакованный 75
употреблять 88
управлять 49
управляющий 65
Ура! 57
уравновешенный 89
ураган 52
Уральские горы 12
Уран 32
уран 54
урд 100
урок 97
уролог 10
урологическое отделение 8
усекать 59
усечённый 59
усик 44
усилитель 41
усилитель цвета волос 67
ускорение 83
Услуги 67
Услуги и специальности 50
Устав ООН 38
установка короткая стрижка 50
установить рекорд 71
Устройство 1
Устройство фотоаппарата 87
усы 34
утёчка мозгов 98
утка 16
утка 60
утиг 19
ухаживать 8
ухаживать 67
уха 34
уховёртка 44
уход 7
уход за кожей 67
уход за лицом 67
Уход за маленькими
детьми 82
учеба 45
учебная программа 81
учебная программа 97
учебный предмет 81

Учебный процесс 97
учёная степень 81
ученик 97
учитель 97
учить 82
учить 97
учиться 81
учреждать 98
уютный 19
уютный 41

Ф

фагот 43
фазан 60
файтинг 26
факел 94
факс 49
факультет 81
фальшивый 15
фантастика 30
фантастический фильм 29
фармакология 90
фарс 76
фартук 47
фарфоровые изделия 91
фасеточный 44
фасоль 46
фашизм 55
февраль 13
февраль 28
федерация 55
фейхоа 88
фен 50
ферма 21
фехтование 71
фиалка 93
фига 88
фигурное катание 71
физика 97
физика конденсированного
состояния 83
физика элементарных
частиц 83
физиотерапевтическое
отделение 8
физическая единица 83
физическая химия 90
физический 48
физический 83
физическое воспитание 97
филателия 42
фильм 60
философия религии 84
философия сознания 84
философия языка 84
философский 30
фильм для детей 29
фильм ужасов 29
фильм-катастрофа 29

финансовый год 13
 финансовый квартал 13
 финансы 98
 финский 100
 фиолетовый 92
 фирма 98
 фискальная политика 98
 фитнес-платформа 53
 фитнес 48
 флажок судьи 72
 фламинго 60
 флегматик 89
 флейта 43
 флокс 93
 фломастер 49
 флэш-драйв 49
 флюорограф 7
 флюорограф 8
 фойе 29
 фокусник 94
 фонёрный столб 14
 фондовая биржа 98
 фондю 65
 формальный 51
 Формы государственного
 правления 55
 фосфаты 54
 фотобумага 87
 фотовспышка 87
 фотографирование 91
 фотографирование природ-
 ды 87
 фотографировать 87
 Фотографические процес-
 сы 87
 фотография (снимок) 87
 фотожурналистика 87
 Фотоматериалы 87
 фотоохота 87
 фотопластинка 87
 фотоплёнка 87
 фотоувеличитель 87
 фотофиниш 72
 франк 15
 Франция 73
 француз 73
 французский 100
 французский республикан-
 ский календарь 28
 фрегат 86
 фреска 69
 фривольité (плетение
 кружев) 91
 фристайл 71
 фрукты 75
 Фу! 57
 фуа-гра 65
 фуганок 27
 фуксия 93
 фундаментальный 83

функциональный 49
 функционировать 79
 фунт 23
 фунт стерлингов 15
 фуражка 47
 фут 23
 футбол 48
 футбол 71
 Фух ("какое облегчение") 57
 фэнтези 29
 фэнтези 30
 фюзеляж 5

X

хадж 62
 хаки 92
 халат (домашний) 47
 хамелеон 64
 хард-рок 39
 хачапури 65
 хвастать 89
 Хвойные деревья (сосно-
 вые) 17
 хвост 5
 хвост 20
 хвостовой плавник 66
 хэви-метал 39
 химическая завивка 50
 химическая реакция 90
 химическая связь 90
 химическая физика 83
 химическое уравнение 90
 химия 97
 хинди 100
 хинкалы 65
 хиппи 39
 хип-хоп 39
 хип-хоппер 39
 хирург 10
 хирургическое отделение 8
 Хищники 18
 Хищные птицы 60
 хлебобулочные изделия 75
 хлев 16
 хлопок 36
 хлопок (ладонями, дверью
 и т. д.) 25
 хлопок (пробки, при лопаньи
 и т. д.) 25
 хлопья 25
 ходить под парусом 40
 ходкий (в плане продаж) 30
 ходили 94
 хоккей на траве 71
 хоккей с мячом 71
 хоккей с шайбой 71
 холерик 89
 холка 20
 холод 13

холодильник 19
 холодильник 33
 холодное оружие 91
 холоднокровный 64
 холодный 13
 холодный 52
 хомьяк 18
 хоппер 53
 хорёк 18
 хореограф 76
 хороший 89
 храбрый 89
 храм 61
 хранилище 6
 хранить 31
 хранить 37
 хрен 46
 христианин 62
 Христианство 62
 хроматический 43
 хронометр 11
 хрупкий 36
 хруст 25
 Хуанхэ 12
 художественная гимнасти-
 ка 71
 художественный музей 42
 художественный редактор 30
 художественный фильм 77
 художник-постановщик 29
 хулиганство 24
 хурма 88

Ц

цапля 60
 цвести 17
 цвести 93
 цвет загара 92
 цветной 87
 целлофан 36
 целый (о числе) 95
 цемент 63
 цена 98
 ценный 42
 центнер 23
 центр города 14
 централизованное
 распределение 70
 центральная аппаратная 77
 Центральноазиатское
 время 11
 Центральное время 11
 Центральноевропейское
 время 11
 центральный 79
 центральный процессор 31
 центристский 55
 цепная пила 27
 цепная ядерная реакция 99

цепной привод 9
 цепь 9
 церемония вручения дипло-
 мов 81
 церковь 4
 церковь 61
 церковь 62
 цех 4
 цивилизованный 73
 циклевание 63
 цилиндр 9
 цилиндр 47
 цилиндр 59
 цимбалы 43
 цинк 36
 Цирковой реквизит и оснаще-
 ние 94
 Цирковые артисты 94
 циферблат 11
 цифровой 31
 цифровой 77
 цифровой 87
 цыган 73

Ч

чаевые 61
 чаевые 65
 чай 22
 чай 75
 чайка 60
 Чайная и кофейная посуда 56
 чайник 33
 чайник 56
 чайник заварочный 56
 чайный сервис 56
 чартерный 5
 час 11
 часовая пружина 11
 часовня 62
 Часовые пояса 11
 Части города 14
 Части дерева 17
 Части рыбы 66
 Части тела 79
 Части цветка 93
 частица 83
 частный 8
 частный 77
 частный 81
 частный банк 6
 частота 77
 часть 30
 часы 91
 чат 31
 чаша с олимпийским огнём 72
 чашка 65
 чашка кофейная 56
 чашка чайная 56
 чванливый 89

чек 6
чеканить 15
чеканка 15
чёлка 50
человек-змея 94
человеческое существо 84
человечество 84
челуха 57
червяга 64
чердак 19
чёреп 79
черепáха морская 64
черепáха сухопутная 64
черепица 74
черешня 88
чёрная вдова 44
чёрная дыра 32
черника 17
чернила 69
чёрно-белый 29
чёрно-белый 87
Чёрное море 12
чёрный 92
чертить 59
чеснок 46
честный 89
четвёрг 28
четвёрг 45
четвёртый 95
чётный 95
четыре 95
четыреста второй 95
четырёхугольный 72
четыренадцать 95
Чехия 73
чечевича 46
чешский 100
чешуя 66
чириканье 25
чирикать 60
чистить 33
чистить (от кожур) 46
чистый 33
чмокание 25
чоппер 9
чреовещатель 94
чтение 48
чтение 91
чтение 97
чугун 36
чулки 47
Чшш (Тсс) 57

Ш

Шабат 62
шакáл 18
шампунь 67
шар 59
шартрéz 92

шасси 5
шафрановый 92
шáхматы 26
шáшечки 80
шáшки 26
швабра 19
шведская стена 85
шведский 100
швейная машина 27
шезлонг 37
шезлонг 40
шкель 15
шлест 25
шлёпот 25
шерсть 20
шерсть 36
шерхебель 27
шест 72
шест 94
шестерёнка 11
шестнадцать 95
шестой 95
шесть 95
шестьдесят 95
шеф-повар 65
шея 79
шизофрения 7
шина 2
шипение 25
шиповник 17
шиповник 88
ширина 59
широкий 21
широкий 75
Широкó известные цвета
и оттенки 92
широкоиспользуемый 78
шитьё 91
шйфер 74
шифонёр 37
шкаф книжный 19
шкаф платяной 19
школа 82
Школьные предметы 97
шлагбаум 1
шланг 1
шлюз 99
шляпа 47
шмель 44
шнур 78
шопинг 45
шорт-трек 71
шорты и купальные костю-
мы 35
шоссé 21
шоссé 61
шоссейные гонки 9
шотландец 73
шпаголотатель 94
шпáла 53

шпáтель 27
шпáтель 63
шпатлевание 63
шпатлёвка 63
шпинат 46
шпионаж 38
шпрехштаммейстер 94
штаб-квартира 38
штáнга 85
штангенциркуль 27
штáнгový токосниматель 80
штаны 47
штéкер 78
штóпать 27
штóпор 65
штóра 41
штóрка затвóра 87
шторм 40
штраф 24
штукатурка 63
штúрман 86
шуметь (об автодвигателях) 25
шумный 25
шурин 68
шурup 63
шхуна 86

Щ

щавель 46
щёбень 21
щёбень 54
щёка 34
щелок 25
щенок 20
щётка 19
щётка для волос 50
щипковый 43
щипчики 50
щитовидная железа 79
щука 66

Э

Эверест 12
эвкалипт 17
эгоистичный 89
эйфория 96
эквilibрист 94
экзамен 97
экзотермический 90
Экзотические птицы 60
экзотический 18
экзотический 61
эклéтика 4
экологически безопасный 80
экологический 58
экология 58
экономическая помощь 38
экономический рост 98

экономический цикл 98
экран 29
экран 31
экскаватор 74
экскаваторщик 74
экскурсия 42
экскурсовод 42
экспонат 42
экспонóметр 87
экстравагантный 39
экстраверт 89
экстрадировать 38
экстремальный 61
эластичный 36
электрик 74
электрификация 99
электричество 99
электровóз 53
электрогитара 43
электродвигатель 80
электрокардиограф 7
электрокардиограф 8
электролитическая
диссоциация 90
электромагнетизм 83
электромобиль 2
электронная коммерция 31
электронная почта 31
электронная почта 51
электронное издание 70
Электронные приборы 41
электронные часы 11
электропóезд 53
электротепловóз 53
электротерапия 67
электротехническая
продукция 75
электрохимия 90
электроэнергия 99
элемент 90
элементарная реакция 90
элементарный 83
Элементы письма 51
Элементы причёсок 50
элерон 5
элитный (сёрвис) 5
эллипсоид 59
эллиптический тренажёр 85
эмáлевая краска 69
эмиссия денег 6
эмо 39
эмоциональный 96
эмпирический 84
эндокринолог 10
эндокринологическое
отделение 8
эндотермический 90
энергичный 85
энергия 83
энергия 90

энкаўстика 69
 энтропія 83
 энчiлада 65
 эпиляция 50
 эпиляция 67
 эпистемалогия 84
 эргометр 85
 эротическая фотография 87
 эскалатор 72
 эскалатор 80
 эскапист 94
 эскудо 15
 эсминец 86
 эссе 30
 эстакада 21
 эстафетная палочка 72
 эстетика 84
 эстетичный 9
 этанол 1
 этика 84
 этнический 84
 этнический 73
 этнология 42

Это потрясающе! 57
 Это уж точно! 57
 эфиопский календарь 28
 эфир 70
 эффективность 98
 эффективный 98
 эхо 25

Ю

юань 15
 юбилей 45
 юбка 47
 юбки 35
 Южная Америка 12
 Южно-Китайское море 12
 юлианский календарь 28
 Юпитер 32
 Юридические профессии 24
 юрисконсульт 24
 юрист 24
 юрский 60

Я

Я с вами не согласен 57
 Я так рад! 57
 яблоко 88
 яблоны 17
 ягненок 20
 ягодица 79
 ягуар 18
 ядерная физика 83
 ядерная химия 90
 ядерное топливо 99
 ядерный реактор 99
 ядовитый 64
 ядозуб 64
 ядро для толкания 72
 язык 84
 язычковый 43
 язь 66
 яйчица 22
 яйца 75
 яйцекладущий 64
 яйцо 22

ямс 46
 январь 13
 январь 28
 янтарный 92
 японец 73
 Япония 73
 японский 100
 ярд 23
 яркий 92
 яркий 93
 яркость 77
 ярость 96
 ярус 94
 ясли 82
 ясная погода 52
 ястреб 60
 яхта 61
 ячмень 16
 яшма 54
 ящерица 64
 ящик выдвижной 33
 ящик выдвижной 37
 ящик упора шеста 72

БЕЛАРУСКІ ПАКАЗАЛЬНІК

Лік пасля слова ці словазлучэння азначае нумар тэмы, у якой яно сустракаецца.

А

абавязковы 97
абанент 78
абанент, які выклікае 78
абараняць 3
абарончы 3
абвестка 51
абвінавачванне 24
абганяць 9
абгортванні 85
аб'ектыў 87
абіваць 37
абіраць 55
аблігацыя 6
аблогі 52
абмен 98
абмен файламі 31
абмываць 12
абмяркоўваць 52
аброць 20
абруч 26
абруч 94
абрыкос 88
абсалют 84
абсалютная манархія 55
абсідыян 36
абследаванне 7
абследаванне 10
абследаваць 8
абследаваць 10
абсталяванне (камп'ютара) 31
абсталяваны 33
абсталяваны 49
абстрактны 84
абстракцыянізм 69
абсцэс 7
абутак 35
абхоп бюста 35
абхоп галавы 35
абхоп грудзей 35
абхоп кісі 35
абхоп пад грудзямі 35
абхоп стану 35
абхоп сцёгнаў 35
абхоп шыі 35
абцугі 27
абцугі 63
абцужкі 50
абцяжарвальны 24
абязбальвальны 7
абясколерваць 92

авадзень 44
авакада 88
авальны 72
авёс 16
авечка 16
авіяносец 86
авіясімулятар 26
агат 54
агіда 96
агушальны 25
агляд 5
агляд 7
агляд 10
агляд 70
аглядаць 10
аглядаць 42
агнямёт 3
агнястрэльная зброя 91
аграхімія 90
агрэгатар навін 70
агрэсіўны 89
агрэст 17
агрэст 88
агульнасаматычны 8
агурок 16
агурок 46
адвакат 24
адвакат вышэйшага рангу 24
адвёртка 27
адвёртка 63
адгул 45
аддалены ад цэнтра
 кваталы 14
аддзяленне 3
аддзяленне рэанімацыі
 нованароджаных 8
адзежная шафа 37
адзенне для хаты 35
адзін 95
адзінаццэ 95
адзнака 81
адзнака 97
адказ 51
адказваць 51
адказы 49
адкідны (складны) столік 37
адкладаць (яйкі) 64
адкрываць (здзяйсняць
 адкрыццё) 83
адкрываць (рахунак) 6
адкрыты ліст 5
адлегласць 87
адліваць 92

БЕЛОРУССКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Число после слова или словосочетания обозначает номер темы, в которой оно встречается.

акушэрства і гінекалогіі
 аддзяленне 8
акцёр 29
акцёр 76
акцёрка 76
акцыя (каштоўная папера) 98
акцэптаваць 6
алгебра 97
алей 22
алей 69
алень 18
алергічны 7
алешына 17
аліва 17
алігатар 64
алізарынавы чырвоны 92
алімпійскі 71
алкагалізм 7
алкагольныя напоі 75
аловак 49
аловак для броваў 34
аловак для падводкі
 павекаў 34
алыча 88
альпійскі пояс 58
альпінізм 48
альт 76
альтруізм 84
альянс 38
алюмініевы сплаў 21
алюміній 36
Амазонка 12
амар 22
амартызатар 2
амарыліс 93
аматарскі 87
амбасада 38
амбасадар 38
амбулаторнае аддзяленне 8
амерыканец 73
амерыканскі 12
ампір 4
амхарская 100
анамалістычны год 13
анаконда 64
аналагавы 77
аналітычная хімія 90
ананас 88
анансаваць 77
анархізм 55
ангар 5
англійская 100
англійскі ражок 43

англічанін 73
 Анды 12
 Анежскае возера 12
 анемія 7
 анестэзіялаг 10
 аніён 90
 анімалістычны жывапіс 69
 анімацыйны фільм 29
 анкерная паля 21
 анкалаг 10
 Антарктыда 12
 антарктычная пустыня 58
 антрапалогія 42
 антраша 76
 антыбіётык 7
 антыдэпрэсant 7
 антыкварны 91
 антыкварыят 91
 антылопа 18
 антычны 69
 антэна 77
 ануляваць 38
 анчоус 66
 апавяданне 30
 апазіцыя 55
 апалонік 33
 апалонік 64
 апалоскваць 34
 апатыт 54
 апёкавае аддзяленне 8
 апельсін 88
 апельсінавае дрэва 17
 апендыцыт 7
 аператар 1
 аператар 29
 аператар тэлефоннай сувязі 78
 аператар ядзернага рэактара 99
 аперацыйная 8
 аперацыйная сістэма 31
 аперацыйны збор 6
 аперацыйны стол 8
 аперацыя 7
 аперыраваць 7
 аперыраваць 8
 апетытны 65
 апладзіраваць 94
 апладняць 66
 аплата 6
 аплата 45
 аповесць 30
 апора 21
 апранацца 47
 апрануты 47
 апраўданы 84
 апраўдаць 24

апрацоўваць 31
 апрацоўваць 36
 аптызм 96
 аптыміст 89
 аптэка 8
 апякунская рада 81
 ар 23
 араб 73
 арабская 100
 аранжавы 92
 араць 16
 арачны мост 21
 арбітальная станцыя 32
 арган 43
 арганізоўваць 49
 арганічная хімія 90
 аркада 26
 аркестр 76
 аркестравая яма 76
 арктычная пустыня 58
 "арол" 15
 арол 60
 ароматэрапія 67
 арт-рок 39
 артапед 10
 артрыт 7
 артыкул 70
 артылерыйская гармата 3
 артылерыя 3
 артыстычны 76
 арфа 43
 археалагічны музей 42
 археалогія 42
 арыгамі 91
 арыгінальны 63
 рытм 7
 арыфметычны 28
 арыштаваць 24
 арэна 4
 арэна 94
 аса 44
 асабняк 4
 асалода 96
 асвятляльнае абсталяванне 77
 асвятляльная стойка 72
 асётр 66
 асілак 94
 асіна 17
 асістэнт рэжысёра 29
 аснова 59
 аснова 90
 асноўны 23
 асоба 84
 аспірант 81
 аспірантура 81
 астма 7

астра 93
 астранамічны 28
 астранамічны год 13
 астранаўт 32
 астрафізіка 83
 астэроід 32
 асуджаны 24
 асфальт 21
 асцярога 96
 атакаваць 3
 атам 90
 атаманка 37
 атамная фізіка 83
 атамны гадзіннік 11
 аташэ 38
 Атлантычны акіян 12
 атрутны 64
 Атрымалася! 57
 атрымліваць 51
 атрымліваць 97
 атрымліваць задавальненне 91
 аўстралійскі 12
 Аўстралія 12
 Аўстралія 73
 аўсяная каша 22
 аўтаадказчык 19
 аўтаадказчык 78
 аўтабан 21
 аўтазапраўка 61
 аўтакран 74
 аўтамат 3
 аўтаматрыса 53
 аўтаматычная тэлефонная станцыя 78
 аўтамыйка 1
 аўтар 30
 аўтарытарызм 55
 аўтасімулятар 26
 аўтаспуск 87
 аўтаспын 61
 аўтастаянка 5
 аўтасуфлёр 77
 аўтацыстэрна 2
 аўтобус 14
 аўтобусны парк 80
 аўтобусны прыпынак 80
 аўтографы 91
 аўторак 28
 аўторак 45
 афарбоўванне валасоў 67
 афарбоўваць 67
 афарбоўка 63
 афарбоўка валасоў 50
 афгані 15
 афіцыйны 51
 афіцыянт 65

афіцыянтка 65
 афра 50
 Афрыка 12
 афрыкаанс 100
 афрыканскі 12
 афшорны банк 6
 ахаладжальны прылавак-вітрына 75
 ахаладжэнне 99
 ахова асроддзя пражывання 58
 ахова водаў 58
 Ахотскае мора 12
 ахоўваць 58
 ахоўны 58
 ахоўныя акуляры 67
 ацтэкскі каляндар 28
 ачышчальнае збудаванне 58
 ашчадны банк 6
 ашытак 44
 аэравакзал 5
 аэрадром 5
 аэрадынаміка 83

Б

баабаб 17
 бабёр 18
 бабовы пух 37
 бабовыя 75
 бабслей 71
 бабуля 68
 бабы 46
 бавоўна 36
 багажнік 2
 багажны адсек 61
 багамол 44
 багаты 54
 багаты квартал 14
 багоўка 44
 бадзёрасць 96
 бадзёры 85
 базальт 36
 базілік 46
 байка 30
 Байкал 12
 байкер 39
 бакалуўр 81
 бакенбарды 34
 баклажан 46
 баксіт 54
 балансавальная шпуля 94
 балансаваць 94
 балерына 76
 балець (пра спартыўных балельшчыкаў) 72
 балівар 15

балівіяна 15
балістычная ракета 3
балкон 76
балота 58
Балтыйскае мора 12
бамбаваць 3
бамбавік 3
бампер 2
банан 88
бандана 39
банджа 43
банкамат 6
банкаўская гарантыя 6
банкаўская таямніца 6
банкаўскі рахунак 6
банкнота 6
банкноты 91
бар 48
барабан 43
барада 20
барада 34
баран 20
бараніна 22
бараты 54
бардзюр 14
бар'ер 24
бар'ер 72
барока 4
барсук 18
барыт 54
барытон 76
барэль 23
бас 76
баскетбол 71
бат 15
батальён 3
батальны жывапіс 69
батанічны 93
батарэя (ацяплення) 41
батат 46
батут 94
бацька 68
бацькі 82
бацькоўства 82
бачнасць 52
бачыць 92
баявік 26
баявік 29
баязлівец 89
баяцца 96
бег трушком 48
бегавая дарожка 72
бегаць 26
бегчы 71
бедны квартал 14
безалкагольныя напоі 75
бездапаможны 82

безнаўны 15
безуважлівы 89
безумоўна 57
бейсбол 71
белетрыстыка 30
белы 92
белы карлік 32
бензабак 2
бензабак 9
бензін 1
бераг 40
берагавы ўстой 21
бёрдвочынг 91
берлінскі блакіт 92
беспілотны 32
беспрацоўе 98
бетон 21
бетон 74
бетонамашалка 74
Біблія 62
бібліятэка 81
бібліятэкар 81
бізнэс 51
бізон 18
білет 80
білетная каса 53
білетны аўтамат 53
бінга 26
біпалярнасць 38
бірузовы 92
бістр 92
біткі 56
бітум 74
біцца 79
біць (пра гадзіннік) 11
біцэпс (двухгаловая
цягліца) 79
біяграфічны фільм 29
біяграфія 30
біялогія 97
біяпаліва 1
біяпаліўная
электрастанцыя 99
біятлон 71
біяфізіка 83
біяхімія 90
блакітны 92
бледны 34
блізкі 68
бліскавучы 56
блог 31
блог 70
блок інтэнсіўнай тэрапіі 8
блыха 44
блэндар 33
блюда 56
блюз-рок 39

бляск для вуснаў 34
бляха 33
блянанне 25
блянец 20
Бог 84
бодзіблдынг 48
Божухна! 57
бокс 71
боршч 65
боты 47
бразготка 26
Бразілія 73
браніраваць 5
браніраваць (гасцінічны
нумар) 61
бранхіт 7
брат 68
браткі 93
браўзар (вэб-аглядальнік) 31
брахаць 20
брашура 30
брокалі 46
бронетранспарцёр 2
бронетранспарцёр 3
бронза 36
бронза 69
бружмель 17
брукаванка 21
брукаваць 21
брус 74
бруснічнік 17
брусок адштурхвання 72
бручка 46
брушка 44
брушны прэс 79
брыво 34
брыг 86
брыганціна 86
брынкаць 43
брытва 50
брэндзі (каньяк) 22
брэх 25
бугай 60
будаваль 4
будаваль 14
будаваль 21
будаваль 74
будучыня 11
будыйскі каляндар 28
буйвал 18
бук 17
булава 94
булённы кубак 56
бульба 16
бульба 46
бульвар 14
бульдозер 74

бунтаваць 39
буравая машына 74
бурак 16
бурак 46
бурклівы 89
бурундук 18
бурштынавы 92
бурыта 65
бусел 60
бутан 1
бутэлека дзіцячая 82
бутэлька 65
бутэлькі 91
буфет 33
буфет 37
бухта 40
Бывай 57
бык 16
бык 20
бык (моста) 21
быць у сваяцтве 68
бэжавы 92
бэз 93
бэлечны мост 21
бэлька 21
бюро даведак 5
бюст 69
бюстгальтар 47
бягонія 93
бягучая дарожка 85
бязветранасць 52
бярвенне 74
бяроза 17
бясколерны 92
бясконцасць 84
бясконцы 32
бяспека 96
бяспечны 99

B

вавёрка 18
вавілонскі каляндар 28
вагон 80
вагон для птушкі 53
вагон для скаціны 53
вагон з месцамі для
сядзення 53
вагон-гасціная 53
вагон-рэстаран 53
вагон-самаскід 53
вагон-чыстэрна 53
вадамер 44
вадаправод 14
вадарод 1
вадаспад 61
вадасховішча 99

вадзяны знак 15	велізарны 72	візітоўніца 49	вугал 59
вадкі 54	велічны 4	вілка 9	вугаль 54
вадэвіль 76	Венера 32	вілы 27	вугаль 99
ваенна-паветраныя сілы 3	верабей 60	вільготнасць 52	вугор 66
ваенная гісторыя 42	вераломны 89	вільготны кантынентальны	вугрысты сып 34
ваенны 3	верасень 13	клімат 52	вуж 64
ваенны музей 42	верасень 28	вільготны субтрапічны	вузлоў (марскіх) 23
ваенны фільм 29	вераценніца 64	клімат 52	вулічная фатаграфія 87
вайна 38	верталёт 3	вільготны трапічны лес 58	вулічны рух 14
вакзал 53	верталетаносец 86	вільготны экватарыяльны	вусень 44
вакцынацыя 7	верталётная пляцоўка 5	лес 58	вусік 44
валавы ўнутраны прадукт 98	вёрткі 60	вінаград 17	вусы 34
валейбол 48	вертыкальны салярый 67	вінаград 88	вуха 34
валейбол 71	верхавай язда 48	вініл 36	вухавёртка 44
валентнасць 90	верхаходка 66	віно 22	вучань 97
валік 27	верхняе адзенне 35	вінтоўка 3	вучоба 45
валік 63	верхняя губа 34	віншаванне 51	вучыцца 81
валодаць 100	верш/паэма 30	віртуальны музей 42	вучыць 82
валторна 43	вяславанне акадэмічнае 71	вірус 31	вучыць 97
валынка 43	вяславанне на байдарках 91	віскат 25	вучэбная праграма 81
вальера 94	вяславанне на байдарках і	віскі 22	вучэбная праграма 97
валюта 6	каноз 71	Вітаю 57	вучэбны прадмет 81
валютны курс 98	вёславы 86	вітрына 42	выбары 55
валявы 89	вестэрн 29	віцэ-адмірал 86	выбіраць 35
ванна 19	весці 2	вішня 17	выбіраць 65
ванная 19	весці перамовы 38	вішня 88	вывадак 20
ванта 21	весаляіца 48	віядук 21	вывучаць 58
вантавы мост 21	ветлівы 89	віяланцэль 43	вывучаць 83
вапнавы раствор 63	в'етнамец 73	вогнебясчечны 1	вывяргацца 12
вапняк 54	в'етнамская 100	воданепранікальны 36	выглядаць 39
вапняк 69	ветравое шкло 2	воднае пола 71	выглядаць 92
варан 64	ветразны 86	вожык 18	выгнуты 59
варкатанне 25	ветразь 40	вожык 50	выдаваць 30
варкатаць 20	ветразь 61	Вой! 57	выдаленне 63
варона 60	ветраная электрастанцыя 99	вока 34	выдаленне валасоў 67
вароты 1	вечарына 45	волава 36	выдалены доступ 31
вароты 16	вечарына 48	волава 54	выдаляць 67
варыць 22	вечназялёны 17	Волга 12	выданне 30
васілёк 93	вечнасць 84	вольная барацьба 71	выдаткі 98
васковая дэпіляцыя 67	відашукальнік 87	вольны 98	Выдатна 57
васьмівугольная прызма 59	відовішчны 94	вона 15	выдача багажу 5
васьміног 40	відэакасета 29	воплеск (далонямі, дзвярамі	выезд 1
Васьмярычны Шлях 62	відэамагнітафон 29	і г. д.) 25	вызначаць 23
васмянцаць 95	відэамагнітафон 41	воплеск (пробкі, пры лопанні	выйграць 26
ваўчок (турок) 26	відэаманітор 77	і г. д.) 25	выказваць 57
вафельніца 33	відэафільмы 75	восем 95	выканальніцкі 76
вахтавы 86	відэлец абедзенны 56	восемдзесят 95	выканаўчая ўлада 55
вегетарыянскі 65	відэлец гарнірны 56	восень 13	выкарыстоўваць 36
вегетарыянства 85	відэлец для наразання	восень 28	выкладаць 81
ведаць 84	мяса 56	восеньскае раўнадзенства 13	выкладаць 97
веды 84	відэлец для спагечы 56	востры 46	выкладчык 81
вежа 4	відэлец дэсертны 56	вошь 9	выклікаць 80
вежавы гадзіннік 11	відэлец салатны 56	вошь 59	выключальнік 19
вейка 34	відэлец сервіравальны 56	вошмы 95	выключальнік 41
велатэрэк 9	візажыст 50	воўк 18	выконваць 31
велатэрэнажор 85	візіт 45	вохра 92	выконваць 43
велізарны 14	візітная картка 49	вош 44	выконваць 76

выкраданне людзей 24
 вылічаць 13
 вылічаць 23
 вылічаць 59
 вымаць 7
 вымя 20
 вымяральная прылада 72
 вымяральны 23
 вымяральны прыбор 1
 вымяраць 23
 вымярэнне выдатку 1
 выпампоўваць 54
 выпрабoўваць 21
 выпраменьванне 83
 выпраўленчая ўстанова 24
 выпраўляць 5
 выпрацоўваць 99
 выпрацоўка 99
 выпрошванне 50
 выпускная труба 1
 выпускны экзамен 81
 вырабляць 36
 выраз ветлівасці 51
 вырошчваць 46
 вырошчваць 93
 высакахуткасны 31
 высакосны год 13
 высокаактанавы 1
 высокі 17
 высокі 21
 высокі 37
 высла 40
 выстава 42
 выставачная зала 4
 выстаўляць 42
 высякаць 69
 вытанчаны 65
 вытанчаны мастацтвы 42
 вытворчасць 98
 вытрымка 87
 выхаванне дзяцей 82
 выхваляцца 89
 выхлапная труба 2
 выходзіць у адкрыты
 космас 32
 выходны 45
 выхоўваць 82
 выціраць 33
 выціскаць 88
 выццё 25
 вышыванне 91
 вышыня 59
 вышэйшая адукацыя 81
 вэб-сервер 31
 вэб-старонка 31
 вэб-старонка 70
 вэб-форум 31

вэксаль 6
 вядома 57
 вядро 19
 вядучы праграмы 70
 вядучы праграмы 77
 вяз 17
 вязанае адзенне 35
 вязанне 48
 вязанне кручком 91
 вязанне спіцамі 91
 вязаць (спіцамі) 91
 Вялікабрытанія 73
 вялікі 14
 вялікі 35
 вялікі 66
 вялікі 82
 вялікі выбух 32
 вярба 17
 вярстальнік 30
 вяршыня 59
 вясёлы 96
 вясковы 16
 вяслярны трэнажор 85
 вясна 13
 вясна 28
 вясновае раўнадзенства 13
 вяшчанне 70
 вяшчанне 77
 вяшчаць 70
 вяшчаць 77

Г

габелен 91
 габой 43
 габрэй 73
 габрэйскі каляндар 28
 гаварыць 100
 гавял 64
 гадаваць 82
 гадавіна 45
 гадзіна 11
 гадзіннікі 91
 гадзіннікавая пружына 11
 гадзюка 64
 газ 1
 газ 99
 газа 1
 газатурбавоз 53
 газета 70
 газеты 75
 газон 72
 галава 79
 галаваломка 26
 галавень 66
 галактыка 32
 галактычны год 13

галандзец 73
 галасавачь 55
 галаўныя ўборы 35
 галеон 86
 галера 86
 галёрка 76
 галерэя 42
 галіна 17
 галіць 50
 галон 23
 галоўка перамоткі 87
 галоўны рэдактар 30
 гальштукі 35
 гамак 37
 гангрэна 7
 гангстарскі фільм 29
 гандаль 98
 гандбол 71
 гандлёвы банк 6
 гандлёвы цэнтр 4
 гара 61
 гарадскі 14
 гарадскі ровар 9
 гаражны рок 39
 гарачая ванна 85
 гарачы 52
 гарбата 22
 гарбата 75
 гарбатнік 33
 гарбатнік 56
 гарбатны сервіз 56
 гарбуз 46
 гардэнія 93
 гардэроб 37
 гарлачык 93
 гармон 7
 гарналыжны спорт 71
 гарнастай 18
 гародніна 75
 гарох 46
 гартэнзія 93
 гаручы сланец 54
 гаршчок дзіцячы 82
 гарызантальны салярыі 67
 гастрэнтэралагічнае
 аддзяленне 8
 гастрэнтэралаг 10
 гасціная 19
 гасцінец 61
 гасцінец 65
 гатаваць (ежу) 22
 гатаваць (ежу) 33
 геаграфія 97
 геалогія 42
 геаметрыя 97
 геатэрмальная
 электрастанцыя 99

гекон 64
 гекталітр 23
 гектар 23
 гель 34
 гемадыялізатар 7
 гематолаг 10
 гемафілія 7
 генерал 3
 Генеральная Асамблея 38
 Генеральны сакратар 38
 генератар 99
 геніталіі 79
 геалагаразведаны 54
 гепард 18
 гепатолаг 10
 гепатыт 7
 герантолаг 10
 герань 93
 Германія 73
 герметык 63
 гета 14
 гібіскус 93
 гігіенічная памада 34
 гідрадынаміка 83
 гідратэрапія 85
 Гімалаі 12
 гінеколаг 10
 гіпапатам 18
 гіпертанія 7
 гіпертэкст 31
 гіпнатызёр 94
 гіпс 69
 гістарычная проза 30
 гісталаг 12
 гісторыя 42
 гісторыя 97
 гісторыя культур 42
 гісторыя хваробы 10
 гітара 43
 глабалізацыя 98
 глабальны 38
 гладкі 21
 гладкі 34
 гладкі 67
 гладыёлус 93
 гламурная фатаграфія 87
 гліна 54
 глог 88
 глупства 57
 глухі (цяжкі) удар 25
 глыбокае крэсла 37
 глэм-рок 39
 глядзець 29
 глядзець (тэлевізар) 77
 гнёў 96
 гогат (гусей) 25
 год 11

голуб 60
гоначны аўтамабіль 2
гоначны ровар 9
гонг 43
гонка праследавання 9
гора 96
горка (зашклёная шафка) 27
горкі 22
горны ровар 9
Горны час 11
гот 39
готыка 4
граблі 27
град 52
градзірня 4
градзірня 99
гразевая ванна 85
грак 60
грам 23
грамадская дамова 84
грамадскі 77
грамадскі 80
грамадства 84
грамкружэлкі 91
гран 23
гран-пры 9
гранат 88
гранж 39
граніт 36
граніт 54
граніт 69
грануляванае пакрыццё 21
грань 59
графіт 99
графін 65
графіці 69
графічная карта 31
грахоўны 62
граць 76
гром 25
грубы 89
грудзі 79
грузавая станцыя 53
грузавік 2
грузавік 74
грузавы тэрмінал 5
грузінская 100
грук 25
грукат 25
грунтавая дарога 21
грунтавая дарога 61
груша 17
груша 88
грыб 22
грыва 20
грыгарыянскі каляндар 28
грызці 18

грымёр 29
грымёрная 77
грымоты 25
грып 7
грыўна 15
грэйдар 74
грэйпфрут 88
грэйпфрутавая дыета 85
грэка-рымская барацьба 71
гуава 88
гуаш 69
губная памада 34
губны гармонік 43
гудок 78
гузік 47
гукавая карта 31
гуллівы 20
гультайства 48
гультаяваты 89
гуляць 26
гуляць 71
гума 36
гуманітарная дапамога 38
густанаселены 73
густы туман 52
гусці 25
гусці 44
гусь 16
гучаць 25
гучнагаварыцель 72
гучны 25
гэбель 27
гэбель 63
Гэта ашаламляльна! 57
Гэта ўжо дакладна! 57

Д

Да пабачэння 57
Да чаго крыўдна 57
даб 39
дабро 84
дабываць з нетраў 54
даведацца 42
дагавор 38
даганяць 9
даглядаць 8
даглядаць 67
дадаваць 90
дадатак 51
дадэкаэдр 59
даджжлівы 13
даіць 16
даклад 45
дакументальны фільм 29
дакументальны фільм 77
далёкі 53

далёкі 68
далёкі (рэйс) 5
далікатны 93
далікатэсы 75
далонь 79
даляр 15
дамаводства 97
дамашняя работа 97
даміно 26
Данія 73
дапамога 1
дарабляць 45
дарагі 1
дарагі 35
дарожная разметка 14
дарожны матацыкл 9
дарыць 93
даследаваць 32
даследаваць 58
даследаваць 83
дастаўляць 51
даступны 80
дата напісання 51
датчанін 73
даўгашэсны 20
даўжнік 6
даўжыня 59
даўжыня нагі па ўнутранай паверхні 35
даўжыня рукі 35
дах 16
дах 72
даход 98
дацкая 100
дачка 68
дашкольнік 82
два 95
дванаццаць 95
дваццаць 95
двухколавы 9
двухмесная канапка 37
двухпавярховы аўтобус 80
двухсекцыйны аўтобус 80
джакізі 85
джала 44
джаліць 44
джут 36
джын 22
джынсы 35
джынсы 47
дзверы 2
дзверы 16
дзверы 41
дзевер 68
дзеяноста 95
дзеятнаццаць 95
дзеяць 95

дзёгцебетон 21
дзед 68
дзень зарплаты 45
дзень нараджэння 45
дзесяць 95
дзікабраз 18
дзіркакол 49
дзіўны 91
дзіця ад 1 да 3 гадоў 82
дзіця ад 7 да 12 гадоў 82
дзіцячае адзенне 35
дзіцячае аўтамабільнае крэсла 82
дзіцячае харчаванне 75
дзіцячае харчаванне 82
дзіцячы стульчык (высокі) 82
дзіцячы садок 82
дзьмухавец 93
дзьмуць 43
дзьмуць 52
дзюба 60
дзюбель-цвік 63
дзюдо 71
дзявяты 95
дзядзька 68
дзяржава-член 38
дзяржальна 1
дзяржаўная мяжа 38
дзяржаўны 8
дзяржаўны 81
дзясяты 95
дзяўбіць 60
дзяцел 60
дзяцінства 82
Добрай раніцы 57
добры 89
Добры вечар 57
Добры дзень 57
догляд 7
догляд за скурай 67
догляд за тварам 67
дождж 13
дождж 52
дождж са снегам 52
дом (прыватны) 4
дом (прыватны) 14
донг 15
досвед 84
доўгачаканы 48
доўгі 50
дошка 74
дошка для рэзання хлеба 33
драдлокі 39
драканічны (зацьменны) год 13
драма 29
драматург 76

драпежны 18
дробавы 95
дробны (пра
правапарушэнне) 24
дроджы 22
дрозд 60
другакурснік 81
другі 95
друз 21
друз 54
друкаваць 15
друкаваць 30
друкаваць 87
дрызіна 53
дрыль 27
дрыль 63
дрэва 21
дрэва 36
дрэйфаваць 40
дрэнны 89
дрэсіроўшчык 94
дуб 17
дубліраваць 29
дублон 15
дужка 49
Дунай 12
дурань/дурніца 89
дурніцы 17
дурны 89
духі 67
духоўка 33
душ 19
дыван 41
дыванок 41
дывізія 3
дыета з улікам гемакода 85
дыета па глікемічным
індэксе 85
дыетычныя прадукты 75
дызель-цягнік 53
дыктар 70
дыктар 77
дыктатура 55
дыктафон 49
дыназаўр 64
дынамік 78
дынаміка 83
дынамічны 83
дынар 15
дыня 88
дыпламатычная
недатыкальнасць 38
дыпламатычны 38
дыплом 81
дырэктар 29
дырэктар школы 97
дыск 72

дыск тэлефонны 78
дыскавод гнуткіх дыскаў 31
дыскавы тэлефон 78
дыскаўка 48
дыскутаваць 84
дыспетчар 80
дыспетчарская 80
дыспетчарская вышка 5
дыхаць 79
дыябет 7
дыяганаль 59
дыягназ 10
дыягнаставаць 10
дыямент 54
дыяметр 59
дыятанічны 43
дыяфрагма 87
дэзадарант 67
дэкан 81
дэканат 81
дэканструктывізм 4
дэкаратыўна-прыкладное
мастацтва 42
дэкаратыўны 4
дэкаратыўны 34
дэкаратыўны 63
дэкарацыі 77
дэкламаваць 76
дэклаваць 5
дэлегацыя 38
дэльфін 40
дэмакратыя 55
дэманстраваць 94
дэпазітарная ячэйка 6
дэпіляцыя 67
дэпо 4
дэрматалагічнае
аддзяленне 8
дэрматолог 10
дэрматыт 7
дэтэктар банкнот 6
дэтэктыў 30
дэтэктыўны фільм 29
дэфібрылятар 7
дэцыметр 23
DVD-дыск 29

Е

Евангелле 62
ёга 48
Егіпет 73
ездзіць на працу 14
елка 17
ёмістасць 72
ёмісты 72
ена 15

ёрш 66
есці 33
еўра 15
еўрапейскі 12
Еўропа 12
ехаць 9
ехаць 61
ехаць 80

Ж

жаба 64
жабра 66
жаваранак 60
жад 69
жалеза 21
жалеза 36
жалеза 54
жалезабетон 21
жалезабетон 74
жаліцца 57
жанглёр 94
жангльваць 94
жаніх 68
жаніцца/выходзіць замуж 68
жаночае адзенне 35
жаночая цырульня 50
жаночы цырульнік 50
жарабец 20
жарабя 20
жароўня 33
жах 96
жвір 21
жвір 54
жмуркі 26
жнівень 13
жнівень 28
жолаб 58
жоўты 92
жук 44
журавіны 17
журналіст 70
жывародзячы 64
жывёлагадоўчы 16
жывот 79
жыллё 61
жырафа 18
жыта 16
жыццё 84
жыццярэдасны 89
жыць 41

забава 45
забараняць 55
забаўляльнае шоў 77

забаўляцца 48
забаўляць 94
забойства (чалавека) 24
забруджваць 58
завадная прылада 11
завадны 26
завіваць 50
завіснуць 31
завітыя валасы 50
завіўка 50
завод 14
заводзіць 2
заводзіць (гадзіннік) 11
завулак 14
завушніца 39
загалолак 70
загар 67
загаранне 67
загараць 40
загарэлы 40
задавальненне 96
задача 97
здання фара 2
зайздрасць 96
зайздрослівы 89
заказ 65
заканадаўчая ўлада 55
заканчвацца 13
заканчвацца 28
заканчваць 45
закахацца 96
заклапочанасць 96
законны 24
закрываць (рахунак) 6
закускі 75
зала 42
зала трафейў 72
зала чакання 5
зала чакання 53
залвіца 68
залежнасць 38
залиў 40
замарожаныя прадукты 75
замаўляць 65
замацавальнік (фіксаж) 87
замежная мова 97
замежны 38
замежны 61
замок 41
замяняць 63
замярзаць 52
занепакоены 96
запаведзь 62
запаведнік 58
запавольнік нейтронаў 99
запаленчы 7
запальванне 2

З

запасное кола 61
 запайняць 72
 заправачны пункт 1
 запраўляць 1
 запрашэнне 51
 запускаяць 32
 запыт 51
 зараджаць 3
 зарадка 85
 зарадная станцыя 1
 заразны 7
 зарплата 98
 заручыны 68
 засаўка 87
 засвечваць 87
 заслона 76
 засноўваць 98
 засяляць 14
 заўтра 11
 заўчора 11
 захапленне 96
 захапляльны 30
 захапляцца 91
 Заходнееўрапейскі час 11
 захоўваць 31
 захоўваць 37
 захоўваць 58
 зацягнуты аб'ёмы 52
 зачараванне 96
 заяц 18
 збанкрутаваць 98
 збанок 33
 збірацца 72
 збіраць 88
 зборны 74
 збудоваць 4
 збянтэжанаць 96
 званок 78
 званочак 93
 званы 43
 зварачны апарат 74
 зварка 74
 зваротны адрас 51
 зваршчык 74
 зводная сястра 68
 зводны брат 68
 звон 25
 звыклы 41
 звышгігант 32
 звышновая зорка 32
 звязвацца 83
 звярць (час) 11
 згвалтаванне 24
 згон (захоп) аўтамабіля 24
 згуртаваны 68
 здаровы 67
 здаровы 79

здаровы 82
 здзіўленне 96
 здзіўляць 39
 здымаць 29
 здымаць 47
 здымаць (грошы) 6
 зіма 13
 зіма 28
 зімовае сонцастаянне 13
 злачынец 24
 злаякасны 7
 злівацца 98
 зліўная паліца 33
 зло 84
 Злучаныя Штаты Амерыкі 73
 злучэнне 90
 злы 89
 змена падгузка 82
 змешвальная помпа 1
 змешваць 1
 змешваць 90
 зморшчыны 34
 змяя 64
 змяя грымучая 64
 знак 1
 знакаміты 71
 знаходзіцца ў спячцы 18
 знаходлівы 89
 знішчальнік 3
 знішчальнік дакументаў 49
 зносіць 14
 золата 36
 золата 54
 золата 69
 зорка 32
 Зорка Давіда 62
 зразумела 57
 зручны 33
 зручны для выкарыстання 78
 зуб 20
 Зусім не 57
 зэдлік 33
 зэдлік 37
 зялёны 92
 зялёны калідор 5
 зямля 32
 зяць (муж дачкі) 68

I

івалга 60
 іголка 27
 іграць 43
 ігуана 64
 ідэалагічны 55
 іён 90
 іённы 90

ізуруд 54
 ікасададэкадр 59
 ікасадр 59
 ікебана 91
 ікол 20
 ілюмінатар 61
 ілюстраваць 30
 імбрычак заварачны 56
 імга 52
 імперыя 55
 імправізаваць 43
 імпрэсіянізм 69
 імпульс 83
 імя адпраўшчыка 51
 імя атрымальніка 51
 інвестыцыйны банк 6
 інгаліяцыя 7
 інданезійская 100
 індастрыя 39
 індыга 92
 Індыйскі акіян 12
 індык 16
 індыкатар 1
 Індыя 73
 індэкс АТC 78
 інжынер-атамшчык 99
 інжынерныя войскі 3
 інкасацыя 6
 інсульт 7
 інтэрверт 89
 інтэграцыя 98
 інтэлектуальны 30
 інтэнсіўны 74
 інтэрактыўная літаратура 26
 інтэрвал 35
 інтэрвенцыя 38
 інтэрв'ю 70
 інтэрв'юіраваць 70
 інтэрнат 81
 інфаркт 7
 інфармаванне 51
 інфармаваць 70
 інфарматыка 97
 інфекцыйнае аддзяленне 8
 інфляцыя 98
 іпадром 4
 іпатэчны банк 6
 іракез (прычоска) 39
 іранец 73
 ірга 88
 іржава-карычневы 92
 ірландзец 73
 ірландская 100
 ірландскі каляндар 28
 ісламскі банк 6
 ісламскі каляндар 28
 існаваць 84

іспанец 73
 Іспанія 73
 іспанская 100
 ісцэц 24
 ісці пешшу 61
 ісціна 84
 Італія 73
 італьянец 73
 італьянская 100
 іўрыт 100
 ІР-тэлефон 78

K

кааператыўны банк 6
 кабачок 46
 кабельнае тэлебачанне 70
 кабіна 5
 кабінет 6
 кабінет лекара 10
 кабрыялет 2
 кабыла 20
 кава 75
 кава 22
 кававы сервіз 56
 кававы столік 37
 кававы столік 41
 кавалентны 90
 кавун 88
 кажан 18
 каза 16
 казах 73
 казахская 100
 казёл 20
 казка 30
 казляны 20
 кайман 64
 кактус 93
 кактэйль 22
 калготкі 47
 калекцыянаванне 48
 калекцыянаванне 91
 калекцыянаваць 91
 калена 79
 калібры 60
 калідор 8
 каліна 17
 калонка 1
 калонка 70
 калонка (акустычная) 41
 калыска 82
 калькулятар 49
 калькулятары 91
 кальмар 40
 каляндар мая 28
 каляндарны год 13
 каляровы 87

каляска 9	кандыцыянер 67	капляюш 47	каскадзёр 29
каляска 72	кандэнсатар 78	кара 17	касмадрам 32
каляска 82	кандэнсатар 99	каравэла 86	касманаўт 32
камадор 86	канец навучання 81	карак 20	касмапалітым 55
камандзіроўка 45	канікулы 81	каракаціца 40	касметолаг 50
камар 44	канкурэнцыя 98	каралавая свярташка 64	касметыка 67
камбала 66	каноплі 36	каралавы 92	касметыка 75
камбінезон 47	кансерваваны 75	каралавыя рыфы 58	касметычны 63
камбінезон дзіцяці 82	кансервавы нож 33	Каран 62	касметычны догляд 67
камедея 29	кансерватызм 55	карантын 7	касмічны 32
камедея 76	кансервы 75	карась 66	касмічны карабель 32
камелія 93	кансольны мост 21	караткашэрсны 20	Каспійскае мора 12
каменнае мураванне 74	канструктар 26	караць смерцю 24	кастаньеты 43
каменная шашка (брук) 21	канструктыўзм 4	карбюратар 2	кастрычнік 13
каментар да перадавіцы 70	канстытуцыйная манархія 55	карданны вал 2	кастрычнік 28
каментатарская кабіна 72	кансультацыя 7	карданны прывад 9	касцюм 47
камень 21	кантактная рэзка 80	кардыёлаг 10	касцюмер 29
камера захоўвання 53	кантрабанда 24	кардыёрэанімацыя 8	каталіцызм 62
камерцыйны 77	кантрабас 43	Кардыльеры 12	каталка 8
камерцыйны банк 6	кантраляваць 99	кардынал 92	катафот 9
камета 32	кантрольна-касава пункт 75	кардыялагічнае аддзяленне 8	катлаван 74
камора 6	кантрольная работа 97	кардэбалет 76	катлета адбіўная 22
кампазітар 76	кантртэнэр 76	карканне 25	катыён 90
кампакт-дыскі 75	кантынентальны клімат 52	кармін 92	катэдж 4
кампактны 27	кантынентальны шэльф 58	карміцца 18	каўнер 47
кампактны 78	кантэйнеравоз 86	кармленне 82	кафедра 81
кампанія 98	канфедэрацыя 55	кармленне грудзёмі 82	каханне 84
кампетэнтны 10	канферэнцыя 45	каробка перадач 2	каханне 96
кампусцер 80	канфіскацыя 5	карова 16	кацялок 47
кампус (універсітэцкі гарадок) 81	канфрантацыя 38	кароткаметражны фільм 29	кацяня 20
камп'ютар 41	канцылярскія прылады 49	кароткая стрыжка 50	качка 16
камп'ютар 49	канцэптуальная фатаграфія 87	кароткі 50	качка 60
камп'ютарная гульня 48	канцэрт 48	карп 66	кашалот 40
камп'ютарны клас 97	канцэрт 77	карпарацыя 98	каштаваць 15
камп'ютарны стол 37	канцэртная зала 4	картатэчная шафа 37	каштаны 92
камп'ютарны стол 49	каньён 61	картатэчная шафа 49	каштоўны 42
камунізм 55	канькабежны спорт 71	картачны гульні 91	кашуля 47
камутатар 78	канюшына 93	карты 26	каюта 61
камфартабельны 19	капаніца 27	карціны 91	квадратная антыпрызма 59
камфартабельны 41	капар 74	Карыбскае мора 12	квадратны кіламетр 23
Канада 73	кап'ё 72	карысны 27	квадратны метр 23
каналізацыя 14	капіравальная папера 49	карысны 44	квадратны сантыметр 23
канапа 19	капіравальны апарат 49	карыстацца 80	квазар 32
канапа 37	капіталістычны 55	карыца 22	квакаць 64
канапа 41	капітальны 63	карычневы 92	квакша 64
канапка для сядзення 27	капітан 3	карэ 50	кваліфікаваны 10
канапная падушка 41	капітан 86	карэктар 30	квантавая механіка 83
канат 94	капітан-лейтэнант 86	карэктуючая вадкасць 49	кварта 23
канатаходзец 94	капліца 62	карэспандэнт 70	кварц 36
канверсаваць 15	капот 2	карэта хуткай дапамогі 2	кварцавы гадзіннік 11
канверсоўны 15	капрал 3	каса 1	кватэра 4
канверт 51	капрызны 89	каса 35	квітнець 73
кандуктар 80	капушта 16	каса 50	квіток 5
кандытарскія вырабы 75	капушта белакачанная 46	касава апарат 75	квэст 26
кандыцыянаванне 67	капушта бруэльская 46	касір 1	кедр 17
кандыцыянер 19	капыт 20	касір 35	келіх без ножкі 56
		касір 65	келіх каньячны 56

- келіх флюэт 56
 кенгуру 18
 кепка 47
 керамаграніт 63
 керамічная плітка 63
 кёрлінг 71
 кефірная дыета 85
 ківач 11
 ківі 88
 кідальнік нажоў 94
 кідаць 71
 кілават-гадзіна 99
 кілаграм 23
 кілалітр 23
 кіламетр 23
 кіламетраў у гадзіну 23
 Кіліманджара 12
 кілішак для віна 56
 кілішак з ножкай 56
 кілька 66
 кінавар 92
 кіназала 29
 кінапраектар 29
 кінематыка 83
 кінескоп 77
 кіно 48
 кінэтычная скульптура 69
 кіпцюр 20
 кіпцюр 60
 кіраваць 49
 кіраўнік 65
 кіроўца 74
 кіроўца 80
 кірунак ветру 52
 кіслата 90
 кіслы 22
 кісць рукі 79
 кіт 40
 кітаец 73
 Кітай 73
 кітайская 100
 кітайскі каляндар 28
 кіч 26
 кішэнны гадзіннік 11
 кішэня 47
 кішэчнік 79
 кіянка 27
 клавесін 43
 клавіятура 31
 клапан 1
 клапаціцца 82
 кларнет 43
 клас (калектыў вучняў) 97
 клас (этап навучання) 97
 класікі 26
 класіцызм 4
 класічная фізіка 83
 класічны 29
 класічны 69
 класны пакой 97
 класці 74
 класці 75
 клей 49
 клей 63
 клён 17
 клешч 44
 кліпер 86
 клоп 44
 клоўн 94
 клуб 48
 кліч гаечны 27
 ключыца 79
 кніга 30
 кнігі 75
 кнігі 91
 кніжная паліца 37
 кніжная шафа 37
 кніжная шафа 41
 кнопка 78
 кнопкавы тэлефон 78
 кобальт 54
 кобра 64
 кола 2
 колер загару 92
 конга 43
 конік 44
 конная статуя 69
 конны спорт 71
 консул 38
 консульства 38
 контр-адмірал 86
 контркультурны 39
 контурны аловак для
 вуснаў 34
 конус 59
 конь 16
 конь 20
 копія 51
 корань 17
 корпус 3
 космасімулятар 26
 костка 79
 косці 26
 кошык 75
 краб 22
 крадзеж 24
 крадзеж з узломам 24
 кракадзіл 64
 краканне 25
 крама 1
 крамная каляска 75
 кран 33
 кран (вадаправодны) 19
 кранаўшычк 74
 крапаца з месца 53
 красавік 13
 красавік 28
 красоўкі 47
 кразнаўства 42
 крокус 93
 крона 15
 кроп 46
 крот 18
 крохкі 36
 круасан 65
 круг для кідання 72
 кругасветнае плаванне 40
 кругасветнае плаванне 61
 кругі пад вачыма 34
 круіз 40
 круіз 61
 круізер 9
 круізны лайнер 61
 круізны лайнер 86
 крумкач 60
 крупы 75
 крупы (злакавыя) 22
 круты 39
 круціцца 99
 круціцца па арбіце 13
 круціцца па арбіце 32
 крывавтворны 79
 крыж 20
 крыж 62
 крыжаванка 48
 крыжыкі-нулікі 26
 крык 25
 крыло 5
 крыло 44
 крыло 60
 крыты 72
 крыты вагон 53
 крыць (дах) 74
 крыяліфтынг 67
 крэветка 22
 крэдытаванне 6
 крэдытна-грашовая
 палітыка 98
 крэдытная карта 6
 крэдытор 6
 крэйда 36
 крэйсер 86
 крэйсерская хуткасць 5
 крэм 34
 крэм 67
 крэмавы 92
 крэмній 36
 крэпасць 61
 крэс-салата 46
 крэсла 19
 крэсла 29
 крэсла 37
 крэсла 41
 крэсліць 59
 ксілафон 43
 куб 59
 кубак 56
 кубак 65
 кубачак гарбатны 56
 кубачак кававы 56
 кубік Рубіка 26
 кубікі 26
 кубічны дэцыметр 23
 кубічны дэцыметр 59
 кубічны метр 23
 кубічны метр 59
 кубічны міліметр 23
 кубічны міліметр 59
 кубічны сантыметр 23
 кубічны сантыметр 59
 кудлаты 20
 кузаў 2
 кукалка 44
 кукуруза 16
 кулінарыя 91
 куля 3
 кулямёт 3
 куніца 18
 купал 72
 купал 94
 купальны касцюм 40
 купанне 40
 купанне 48
 купанне 82
 купля 45
 купля-продаж 6
 купляць 35
 купляць 75
 курапатка (шэрая) 60
 кураслеп 93
 куратар 42
 куратнік 16
 кураціна 22
 курсы 45
 куртка 47
 курыца 16
 кусяць 64
 кухар 65
 кухня 19
 кучаравы 50
 кхмерская 100

Л

лабараторная работа 97
 лабараторыя 81
 лабараторыя 97
 лава 37

лава падсудных 24
лава прысяжных 24
лавіраваць 86
лавіць 66
лавіць сеткай 66
лавы для публікі 24
лазаньня 65
лак 63
лак для пазногцяў 67
лаканічны 51
ламаграфія 87
ламінат 41
ламінат 63
ламініатар 49
ланцуг 9
ланцуговая піла 27
ланцуговая ядзерная
рэакцыя 99
ланцуговы прыпад 9
лапа 20
лапатка 79
лапатка (кухонная) 33
лары 15
ласось 66
ластаўка 60
ласты 40
ласьён 34
лацінская 100
леопард 18
лебедзь 60
лёгкае 79
лёгка атлетыка 71
лёгкі 45
лёгкі 48
лёгкі 78
ледзяная крупка 52
лейтэнант 3
лекі 75
лён 36
лесастэп 58
лесатундра 58
лесвіца 72
лета 13
лета 28
летняе сонцастаянне 13
леў 18
лешч 66
лібэралізм 55
лібэральны 55
лібрэта 76
лівень 52
лімон 88
лімоннае дрэва 17
лінейка 27
лінейны 90
лінейны карабель 86
лінія электраперадач 99

лінкор 86
лінолеум 41
лінолеум 63
ліпа 17
ліпень 13
ліпень 28
ліра 15
лісіца 18
ліст 17
ліст 51
ліставы лес 58
лістапад 13
лістапад 28
лістоўніца 17
літаралевая зона 58
літр 23
літаўры 43
ліўр 15
ліфт 8
ліхтарны слуп 14
ліць 52
лічбавы 31
лічбавы 77
лічбавы 87
лічы 88
лічыльнік банкнот 6
лічыльнік кадраў 87
лічынка 44
лоб 34
логіка 84
ложа 76
ложа VIP 72
ложа прэсы 72
ложак 19
ложак 37
ложак 41
ложак-манеж 82
локаць 79
локва 88
лось 18
лотас 93
лоцман 86
лубін 93
луідор 15
луска 66
Лухта і глупства 57
лушчак 36
лыжка 56
лыжка вялікая 56
лыжка дэсертная 56
лыжка супавая 56
лыжка чайная 56
лыжка-шумоўка 33
лыжныя гонкі 71
лытка 79
лэптоп 31
лэптоп 49

любіць 96
любоўны раман 30
люк 5
люстра 19
люстра 41
люстэрка 19
люстэрка 50
люстэрка (бакавое) 2
лютасць 96
лютыя 43
люты 13
люты 28
лядоўня 19
лядоўня 33
ляжаць 37
лялька 26
лялькі 91
лямант 25
лямпа салярыя 67
лянівец 18
ляпіць 69
ляск 25
лятаць 44
лятаць 60
лятуца талерка 26
лячыць 8
лячэбная гліна 85
лячэнне 7
лячэнне 45

M

магістр 81
магнітафон 41
магутны 2
магутны 9
магутны 31
магутны 99
мадэлі 91
мадэлізм 91
мадэль цягніка 26
мадэрн 4
маёр 3
майка 47
мак 93
макрабіётыка 85
макрурус 66
малаветранасць 52
малайская 100
малако 20
малалікі 73
малаток 27
малаток 63
малаток судзі 24
малекула 90
малекулярная
перагрупоўка 90

малекулярная фізіка 83
маленькі 35
маленькі 44
маленькі 66
маленькі 82
малібдэн 36
маліна 88
малінавы 92
малітва 62
маліцца 62
малодшы 68
малочныя прадукты 75
малпа 18
малюнак 77
малюсенькі 44
малюск 40
маляванне 97
маляваць 69
маляр 74
мамба вузкагаловая 64
мамба чорная 64
маналітны 74
"Манополія" 26
манаполія 98
манарэйкавая дарога 14
манастыр жаночы 62
манастыр мужчынскі 62
манах 62
манашка 62
Манблан 12
манга 88
мангольская 100
мангравыя лясы 58
мандаліна 43
мандарыны 17
мандарыны 88
манекен 35
манеты 91
манеўраны 86
манікюр 50
манікюр 67
манітор 31
маніторынг забруджвання 58
мантаж 63
мантажнік
металаканструкцыі 74
мантажныя работы 74
мантра 62
мантыя 81
мапед 9
маразільная камера 33
мараль 84
марганец 36
марганец 54
марка 15
марксізм 55
мармур 36

мармур 69
 мароз 13
 марозны 13
 марозны 52
 Марс 32
 марская змяя 64
 марская хвароба 61
 марскі конік 66
 марскі музей 42
 марскі порт 40
 марскі порт 61
 марскі язык 66
 маршал 3
 маршрут 61
 маршрут 80
 маршрутнае таксі 80
 маршы 58
 марымба 43
 марынаваны 46
 марыністыка 69
 маса 83
 масавы 80
 масаж 7
 масаж 85
 масіраваць 67
 маска 40
 маска для твару 67
 Маскоўскі час 11
 мастак-пастаноўшчык 29
 мастацкая гімнастыка 71
 мастацкі музей 42
 мастацкі рэдактар 30
 мастацкі фільм 77
 мата для прыязмлення 72
 матаролер 9
 матка 79
 матрос 86
 матыка 27
 матылёк 44
 матыль 44
 матэль 61
 матэматыка 97
 матэрыя 83
 матэрыялазнаўства 90
 матэрыяльны 58
 маўленчая пошта 31
 махер 20
 махлярства 24
 маці 68
 мацярынства 82
 мачавы пузыр 79
 мачаха 68
 мачта 40
 мачта 61
 машыніст 80
 машынка для стрыжкі 50
 машыннае аддзяленне 99

маяран 46
 медзь 36
 медзь 54
 медуза 40
 медытацыя 62
 мезатэрапія 67
 Мексіка 73
 меладрама 29
 меладрама 76
 меланхолік 89
 меліраванне 67
 мемуары 30
 Менора 62
 меню 65
 Меркурый 32
 мёртвы 100
 месца прызначэння 80
 месца суддзі 24
 месяц 11
 Месяц 32
 месячны год 13
 месячны календар 28
 металафон 43
 металіст 39
 метафізіка 84
 метр 23
 метраў у секунду 23
 метро 14
 метрычны 23
 метчык 27
 метэор 32
 механізаваны 74
 механіка 83
 меца-сапрана 76
 меч-рыба 66
 міграваць 60
 міграцыя 98
 міжгародны аўтобус 61
 міжгародны званок 78
 Міжземнае мора 12
 міжземнаморскі клімат 52
 міжземнаморскі пояс 58
 міжнародная арганізацыя 38
 Міжнародная лінія змены
 дат 11
 міжнародны 5
 Міжнародны суд ААН 38
 мікрааўтобус 2
 мікрааўтобус 80
 мікрафон 77
 мікрафон 78
 мікрахвалевае печ 33
 мікрачып 31
 міксер 33
 міліграм 23
 мілілітр 23
 міліметр 23

мілітарызм 55
 міль у гадзіну 23
 мільён 95
 мільярд 95
 міля марская 23
 міля статутная
 (сухапутная) 23
 мінамёт 3
 мінарэт 62
 мінеральная ванна 85
 мінісерыял 77
 міністр замежных спраў 68
 мінулае 11
 мір (адсутнасць вайны) 38
 міратворчы 38
 Micicini 12
 містэрыя 76
 мічман 86
 мова 84
 модны 47
 модны 50
 мозг 79
 молат для кідання 72
 моль (адзінка вымярэння) 90
 морэпрадукты 75
 морж 40
 морква 16
 морква 46
 мост 14
 мост 61
 мост са скразнымі
 фермамі 21
 мотакрос 9
 моцны 71
 моцны 85
 моцны вецер 52
 моцны шторм 52
 мсцівы 89
 мудры 89
 мужчынскае адзенне 35
 мужчынская цырульня 50
 мужчынскі цырульнік 50
 музей 4
 музей навукі 42
 музей прыродазнаўства 42
 музей-запаведнік 42
 музыка 65
 музыка 97
 музычны 76
 музычны фільм 29
 мука 22
 мука 75
 мула 62
 муляр 74
 мурашка 44
 мурэна 66
 мусонны клімат 52

мусульманін 62
 муха 44
 мушмула 88
 муэдзін 62
 мысліць 84
 мытны інспектар 5
 мыццё 45
 мыць 33
 мыш 31
 мэбляваны 19
 мэбляваць 37
 мэйнфрэйм 31
 мядзведзь 18
 мядзведка 44
 мяккая вокладка 30
 мяккі 25
 мяккі 36
 мяккі 37
 мяккі 88
 мянтуз 66
 мяса 75
 мясісты 88
 мясцовая лінія 78
 мясцовы 5
 мясцовы 8
 мясцовы 53
 мясцовы эфект 78
 мяўкаць 20
 мяч 94
 мячэць 62
 мяшаны лес 58

N

набіраць нумар 78
 набожны 62
 навакольнае асяроддзе 58
 наваліца 52
 наведванне лекара 45
 наведваць 42
 наведваць 81
 наведваць 97
 навіны 70
 наводзіць рэзаксць 87
 навука 42
 навука 84
 навуковая ступень 81
 навуковы 81
 нага 79
 наготкі 93
 нагруднік дзіцячы 82
 надаваць таўшыню 34
 надзвычайны 94
 надзейны 21
 надзея 96
 надзіманы матрац 40
 надзяваць 47

наезнік 94
 нажніцы 27
 нажніцы 50
 нажніцы для пазногцяў 50
 нажніцы манікюрныя 50
 нажоўка 27
 нажоўка 63
 нажоўка слясарная 27
 называць 28
 накіраванне (да лекара) 10
 накладныя вейкі 34
 наліваць 1
 намаз 62
 намазваць 34
 намазваць 56
 наносіць 67
 нападаць 64
 напарстак 27
 напаўняць 56
 напільнік 27
 напор вады 99
 нарвежская 100
 нарды 26
 наручны гадзіннік 11
 нарцыс 93
 насільшчык 5
 насільшчык 61
 насіць (адзенне) 47
 настаўнік 97
 настольная лампа 41
 настольны гадзіннік 11
 настольны камп'ютар 31
 настольны пісьмовы прыбор 49
 настольны тэніс 71
 наступальны 3
 настурка 93
 насычаны 92
 насяляць 73
 натхненне 96
 нафта 54
 нафтаявая вышка 54
 нафтаявая платформа 54
 нафтаявае свідравіна 54
 нафтаналійны танкер 54
 нафтаправод 54
 нафтахімія 90
 нахілы ў бакі 85
 нахілы ўперад 85
 націскаць 78
 націскаць (на педалі) 9
 нацызм 55
 нацыяналізм 55
 нацыянальны 73
 нацыянальны даход 98
 нацыянальны парк 58
 нацюрморт 69

нацюрморт 87
 начная бялізна 35
 наяўны 15
 Не згодны 57
 Не можа быць 57
 неабходны 27
 неаготыка 4
 неад'емны 78
 неадкладная дапамога 8
 неаднаўляльны 99
 неакласіцызм 4
 неарганічная хімія 90
 небіткі 56
 небяспечны 18
 небяспечны 66
 небяспечны 94
 невуцтва 84
 невясакосны год 13
 негатыў 87
 незабудка 93
 незалежнасць 38
 незвычайны 42
 незвычайны 91
 нейрахімія 90
 нейрахірург 10
 нейтралізацыя 90
 неканверсоўны 15
 некралог 70
 некрануты 58
 нектарыні 88
 нелятучы 60
 немаўля 82
 немец 73
 Нептун 32
 нераставаць 66
 несумленны 89
 неспці 75
 неўралагічнае аддзяленне 8
 неўролаг 10
 нефролаг 10
 нефрытавы 92
 неядомы 66
 Нігерыя 73
 Нідэрланды 73
 ніжняя бялізна 35
 ніжняя губа 34
 нізкабальковая дыета 85
 нізкаугляводная дыета 85
 нізкатлустая дыета 85
 нізкі 37
 нікель 36
 нікель 54
 Ніл 12
 нірвана 62
 някім чынам 57
 нованароджанае дзіця 82
 Новы Запавет 62

нож 33
 нож 56
 ноздра 34
 нос 5
 нос 34
 Ну і ну! 57
 нудны 29
 нуль 95
 нумар 78
 нумар гасцінічны 61
 нумар-люкс 61
 нумізматыка 15
 нумізматыка 42
 ныраць 40
 нырка 79
 нью-эйдж 39
 ню-метал 39
 нюхаць 93
 нявеста 68
 нявестка (жонка сына) 68
 нядзеля 28
 нядзеля 45
 нямецкая 100
 нямы 29
 няньчыць 82
 няня 82
 няўдалы 45
 Няўжо гэта так? 57
 Няўжо? 57
 няцотны 95

O

О6 12
 Ого! (Ух ты!) 57
 омуль 66
 оптавалакновы кабель 78
 опытка 83
 оталарынгалаг 10
 офісная кабінка 37
 офісная кабінка 49
 офісны стул 37
 офісны стул 49

P

паслязайтра 11
 паасобнае харчаванне 85
 пабел 63
 пабелены 41
 павага 96
 паведамляць 51
 паўка 34
 паверхня 59
 паветрачэшчальнік 2
 паветрана-дэсантныя войскі 3
 паветраны гімнаст 94
 паводзіць сябе 89
 павольны 53
 павук 44
 павялічаватца 73
 павялічаватца (пра насельніцтва) 14
 пагадненне 38
 пагарда 96
 паглынальнік агню 94
 пагроза 51
 пагрузчык 74
 падабацца 41
 падабацца 89
 падаваць (на стол) 56
 падаваць (на стол) 65
 падаконнік 41
 падарожжа 45
 падарожжа 48
 падарожніцаць 61
 падатак 98
 падбароддзе 34
 падбел 93
 падвеска 21
 падвесны мост 21
 падводная лодка 86
 падводная фатаграфія 87
 падводны 40
 падвозіць 2
 падгузак 82
 паддашак 19
 пад'ёмнік 74
 пад'ёмны кран 74
 падзел працы 98
 падзяка 96
 падкаст 70
 падлетак (тынэйджар) 82
 падлога 41
 падлогавае гадзіннік 11
 паднаўляць 63
 паднімацца на борт 5
 падоўжная бэлька 21
 падпал 24
 падраны 39
 падрыхтоўваць 90
 падсітак 56
 падстанцыя 99
 падстаўка для тэлевізара 37
 падстаўка для тэлевізара 41
 падсудны (адказнік) 24
 падтрымліваць 21
 Падумаць толькі! 57
 падцягванне на перакладзіне 85
 падчарка 68
 паездка 45
 пажарны аўтамабіль 2

пазадарожнік 2	пантаміма 76	пастэль сухая 69	педыятр 10
пазадарожнік 9	пантограф 80	пасудамыйная машына 33	педыятрычнае аддзяленне 8
пазаземны 32	панчохі 47	пасыльны 61	п'едэстал гонару 72
пазашкольны 97	панядзелак 28	пасынак 68	пейзаж 69
пазітыў 87	панядзелак 45	патрабаванне 51	пейзажная фатаграфія 87
пазыка 6	папарацы 87	патрабавацца 36	пенапласт 36
пазыковы працэнт 6	папая 88	патрэбны 27	перавозіць 53
пакавы лёд 58	папера 15	патрэбны 75	перавозіць 86
паказваць 28	папера 36	патэльна 33	перавязваць 7
паказваць 29	папера 49	патэльна 56	перавязваць 8
паказваць 70	папка 49	патэльна з ручкай 33	перадаваць 78
паказваць 77	папка-рэгістратар 49	патэльна-вок 33	перадатчык 77
пакаранне смерцю 24	папугай 60	патэнцыял 83	перадвыбарная кампанія 55
пакістанец 73	папулярны 30	паўвагон 53	перакладаць 100
пакланяцца 62	папярочная бэлька 21	паўвостраў 40	перакладзіна 85
пакост 63	папярэджанне 51	Паўднёва-Кітайскае мора 12	перакладчык 30
Пакуль 57	пара 99	Паўднёвая Амерыка 12	пераключальнік хуткасцяў 9
пакупная здольнасць 98	паравоз 53	паўзункі 82	пералётны 60
паласа прапускання 77	парада 10	паўлін 60	перамовы 38
палата 8	парада 51	Паўночнаамерыканскі ўсходні час 11	пераносны ложкачак 82
палац 4	паралелепіпед 59	Паўночнае мора 12	пераносе 34
палац 61	паралель 59	Паўночная Амерыка 12	пераплёт 30
палачнік 44	паралерагавальнік 99	Паўночны Ледавіты акіян 12	пераплётная машына 49
палёт 32	парасон ад сонца 40	Паўночны мадэрн 4	перасовачны музей 42
палец нагі 79	параход 86	паўночны мадэрн 4	перасоўвацца 61
палец рукі 79	паркет 41	паўперманентны 67	перасякаць 59
паліваць 16	паркет 63	паўпустыня 52	ператвараць 36
паліваць 46	парламенцкая рэспубліка 55	паўпустыня 58	ператвараць 78
палімер 15	парнаграфія 87	паўсфера 59	ператраўляць 79
паліто 47	парны капіт 20	паўсфэрычны 19	пераўвасабленне 62
палітычная філасофія 84	парог 41	паход (турыстычны) 48	пераходны мост 53
паліўнае сховішча 5	пародзісты 20	паходня 94	перац 22
паліца 41	партатыўны 31	пахучы 93	перац салодкі 46
паліца 75	партнёрства 38	пацешны 26	перацніца 65
паліцэйскі сабака 20	партрэт 69	пацыфізм 55	перманентны 67
палкоўнік 3	партрэт 87	пачатковы 97	перон (на аэрадроме) 5
палохаць 96	партугальская 100	пачка (балетная) 76	перпендыкуляр 59
палоць 16	партыя 55	пачынацца 13	персанальны 31
палтус 66	партэр 76	пачынацца 28	персідская 100
пальма 17	паруснік 66	пачынаць 45	персік 17
пальчаткі 35	парушаць 55	пачынаць 97	персік 88
паля 74	парфір 69	пачырваненне 67	першакурснік 81
паляванне 48	парцэлянавыя вырабы 91	паштова-ашчадны банк 6	першы 95
паляваць 18	парце 61	паштовае аддзяленне 51	перыферычны 79
паляпшаць 63	парык 50	паштовая марка 51	перыядычная табліца 90
паляпшаць 85	парэчкі 17	паштовая скрыня 51	перыядычны 70
палярны клімат 52	пасадзіць у турму 24	паштовы індэкс 51	песа 15
паляўнічы сабака 20	пасажыр 80	паштовы штэмпель 51	п'еса 76
памада для аб'ёму вуснаў 34	пасажырскі аўтамабіль 2	паштовыя маркі 91	Песах 62
памідор 46	пасатыжы 27	паштоўка 51	песімізм 96
памочнік афіцыянта 65	пасатыжы 63	паштоўкі 91	песцік 93
пампаваць 31	паскарэнне 83	паэзія 30	печ 16
"пампадур" 50	пасма 50	певень 16	печань 79
панарамная фатаграфія 87	паспяховы 45	педагагічны 97	пешаходны пераход 14
паңдус 8	паступаць 81	педаль 9	піва 22
панк 39	паступаць 89	педыкюр 50	піжама 47
панк-рок 39	пастэль алейная 69	педыкюр 67	пікнік 48

пікша 66	плаціць 15	прабор 50	праслухоўванне
пілаваць 27	плаціць 35	праваслаўе 62	тэлефонаў 78
пілатуемы 32	плаціць 65	праведны 62	спект 14
пілінг 67	плацкартны вагон 53	праводзіць (час) 91	пастора 83
пілон 21	плач 25	правы чалавека 55	пасторны 33
пінгвін 60	плашч 47	прагназаваць 13	пратэставаць 39
пінжак 47	плашчак 27	прагноз надвор'я 70	пратэстанцтва 62
пінта 23	плёскаць 25	праграма навін 70	праўнук 68
піраміда 59	пліта 19	праграма навін 77	праўнучка 68
пірацтва 24	пліта 33	праграма навін 77	прафесар 81
пірог 22	пліта праезнай часткі 21	праграма навін 77	прафесійны 87
пірсінг 67	плітка 50	праграма навін 77	прахалодны 85
пісаць 30	плоскі фужэр 56	праграма навін 77	праход паміж паліцамі 75
пісаць 49	плот 1	праграма навін 77	праход паміж радамі 76
пісаць (карціну) 69	плот 16	праграма навін 77	праходзіць (пра час) 11
піск 25	плотка 66	праграма навін 77	праца 45
пісхуха 64	плёў 65	праграма навін 77	працаваць 49
пісталет 3	плошча 14	праграма навін 77	працавіты 89
пісталет-наканечнік 1	плошча (фігуры) 59	праграма навін 77	працоўнае выхаванне 97
пісьменнік 30	плутакратыя 55	праграма навін 77	працоўная сіла 98
пісьмо 97	Плутон 32	праграма навін 77	працоўны дзень 45
пісьмовы стол 37	плывучы 86	праграма навін 77	працягваць 28
пісьмовы стол 41	плюралізм 55	праграма навін 77	працягваць 45
пісьмовы стол 49	плюшавы мішка 26	праграма навін 77	праясненні 52
пісьмовы прылады 49	пляж 40	праграма навін 77	праўляльнік 87
пітон 64	пляменнік 68	праграма навін 77	праўляць 87
піхта 17	пляменніца 68	праграма навін 77	правад 80
піца 65	пляценне 91	праграма навін 77	продаж 45
пішучая машынка 49	плячо 79	праграма навін 77	проза 30
піяла 56	побытавы жывалік 69	праграма навін 77	просты 16
піяніна 43	падпіс 51	праграма навін 77	просты (пра лікі) 95
піястр 15	поле 72	праграма навін 77	просьба 51
плаванне 71	політылен 36	праграма навін 77	прусак 44
плаваць 40	полк 3	праграма навін 77	прыбіральня 16
плаваць 66	польская 100	праграма навін 77	прыбірацца 19
плаваць (пра карабель) 86	помнік 61	праграма навін 77	прыбой 40
плазменная панэль 77	помпа 1	праграма навін 77	прыбываць 53
пламбаваць 7	помпа 99	праграма навін 77	прыбытак 98
планаванне 74	поні 20	праграма навін 77	прыбытковы 98
планавачка 45	попыт 98	праграма навін 77	прыбыццё 5
планавачка 74	порткі 47	праграма навін 77	прывабны 34
планета 32	Поспехаў 57	праграма навін 77	прыватны 8
планка 72	пост-панк 39	праграма навін 77	прыватны 77
пластык 36	посуд 91	праграма навін 77	прыватны 81
пластычнай хірургіі	поўзаць 44	праграма навін 77	прыватны банк 6
аддзяленне 8	поўзаць 64	праграма навін 77	прывітанне 51
пластычны хірург 10	поўнае абслугоўванне 1	праграма навін 77	Прывітанне 57
плата за праезд 80	поўны 13	праграма навін 77	прывучанне да гаршка 82
платформа 53	поўны 28	праграма навін 77	прыгажосць 84
платформа 80	поўны цыкл Месяца 13	праграма навін 77	прыгарад 14
платформа (вагон) 53	поўсць 20	праграма навін 77	прыгодніцкі раман 30
платформер 26	поўсць 36	праграма навін 77	прыгодніцкі фільм 29
плаўні 58	пошліна 5	праграма навін 77	прыгожа апраданы (пра чалавека) 47
плацёжны паслугі 6	пошта 51	праграма навін 77	прыгожы 34
плаціна 36	пошукавая сістэма 31	праграма навін 77	прыгожы 93
плаціна 99	пояс 47	праграма навін 77	прыемны 48
плаціць 1	прабабуля 68	праграма навін 77	

прыёмны 85
 прыёмны пакой 8
 прызма 59
 прызнаваць 38
 Прызнацца, я здзіўлены 57
 прыклад (арыфметычны) 97
 прыкладны 83
 прыліў 40
 прыліўная электрастанцыя 99
 прымаць 23
 прымаць 78
 прымерачная 35
 прымула 93
 прымяраць 35
 прынтар 49
 прыпынак 14
 прыродаахоўны рух 58
 прыродазнаўства 42
 прыродазнаўства 97
 прыродны 58
 прыродны газ 54
 прыродны камень 21
 прыручаць 20
 прыстаўны столік 37
 прыстойны 41
 прысуд 24
 прысуджаць 81
 прысяданны 85
 прысяжны засядацель 24
 прытрымлівацца 62
 прыцягвацца 32
 прыцягненне 83
 прычэпляць 53
 прычэсваць 50
 прыязны 89
 прэзідэнт 81
 прэзідэнцкая рэспубліка 55
 псіхадэлічны малюнак 39
 псіхадэлічны рок 39
 псіхатэрапеўт 10
 псіхіятр 10
 пстрычка 25
 птушыны 60
 птэрадактыль 64
 пуанты 76
 публіцыстыка 20
 пугач 60
 пудра 34
 пультаналаг 10
 пульсар 32
 пункт абслугоўвання 1
 пунсовы 92
 пуна 16
 пурпурны 92
 пускаць у абарот 6
 пустыны (арыдны) клімат 52
 пустыня 58

пуф 37
 пучок 41
 пучок з начосам 50
 пушны 18
 пчала 44
 пшаніца 16
 пыласос 19
 пытанне 51
 пыханне 25
 пэйтбол 91
 пэндзаль 27
 пэндзаль 63
 пясенка 82
 пясётак 93
 пыро 60
 пярэдні пакой 19
 пярэдняе фара 2
 пясёц 18
 пясёк 36
 пясочны 54
 пясочны гадзіннік 11
 пяццаццаць 95
 пяццаць 28
 пяццаць 45
 пяцрушка 46
 пяты 95
 пяхота 3
 Пяцікніжа (Тора) 62
 пяць 95
 пяццадзяць 95
 пяхкур 66
 пячы 22

P

рабін 62
 рабіна 88
 рабіна чарнаплодная 88
 рабіць прапанову 68
 рабро 79
 рабро (цела) 59
 рад сядзенняў 72
 Рада Бяспекі 38
 радавацца 57
 радавацца 96
 радавы 3
 рададасць 96
 радыёлаг 10
 радыёлагічнае аддзяленне 8
 радыёпрыёмнік 41
 радыётэлефон 78
 радыска 46
 радыус 59
 радыятар 2
 раён 14
 разбіваць 56
 разбой (рабаванне) 24

развадны ключ 27
 разведаны 54
 разведваць 54
 разведка 38
 развівацца 73
 развіты 98
 разводзіцца 68
 разводзіць (фарбу) 63
 раздзел 30
 раздзяляльна 72
 раздражненне 96
 разетка (электрычная) 19
 разетка (электрычная) 41
 разліковы рахунак 6
 размяжацца 18
 размоўнае радыё 70
 размяшчаць 41
 разнастайны 75
 разрозненне 77
 разуменьне 84
 разуменьне 100
 разумны 89
 разьбіны 37
 рак 7
 ракавіна 19
 ракавіна 33
 ракавы корпус 8
 ракава 4
 ракета-носьбіт 32
 ракетныя войскі 3
 рама 9
 раман 30
 раманскі стыль 4
 рамантаваць 2
 рамантаваць 9
 рамантаваць 19
 рамантызм 4
 рамантычны 51
 раменны прывад 9
 рамёсты 42
 рамонак 93
 рамонт 1
 рамонт 45
 рамонтная майстэрня 61
 рампта 76
 рамяні 35
 ранд 15
 рапуха 64
 расамаха 18
 Расія 73
 расклад цягнікоў 53
 раскошны 56
 раслінная дыета 85
 распасцірацца 12
 распаўсюджаны 100
 распашонка 82
 распрацаваць 47

распрацаваць 47
 распрацоўваць (каменне з кар'ера) 54
 распродаж 35
 расслабленне 96
 растваральнік 63
 раствараць 90
 расці 17
 расці 88
 расцягваць 85
 расчоска 50
 расшчапленне 99
 рататуй 65
 ратуша 4
 ратуша 14
 раўнавага сіл 38
 рафтынг 48
 рахунак 65
 рацыя 80
 рашотка-грыль 33
 рашпіль 27
 раэль 43
 роварны шпатыр 48
 рог 20
 родны 100
 рознакаляровы 26
 рознічны банк 6
 розум 84
 рок-н-рол 39
 ролевая гульня 26
 ром 22
 рондаль 33
 рондаль 56
 распач 96
 рост 35
 рот 34
 рота 3
 ротар 99
 роў 25
 ртуць 36
 рубель 15
 рубін 54
 рубрыка 70
 ружа 93
 ружовы 92
 рука 79
 рукадзелле 91
 рукаў 47
 рукзачок для нашэння малых 82
 рулёжная дарожка 5
 рулетка (вымяральная) 27
 рулетка (вымяральная) 63
 руль 2
 руль 5
 румынская 100
 румыны 34

руно 20
 रुपия 15
 руская 100
 рускі 73
 рухавік 2
 рухавік 9
 рухацца 85
 рухаць 79
 ручка пёравая 49
 ручка шарыкавая 49
 ручнік 33
 рыба 22
 рыба 40
 рыба 75
 рыбалка 40
 рыбалка 48
 рыдлёўка 27
 рызота 65
 рымскі каляндар 28
 рынадэрма 64
 рынак 98
 рысь 18
 рыторыка 97
 рыфт 58
 рычаг тэлефонны 78
 рыял 15
 рэактыўны рухавік 5
 рэалістычны 69
 рэаліці-шоў 77
 рэальнасць 84
 рэанімацыя 8
 рэвень 46
 рэгі 39
 рэгістрацыя 5
 рэгіянальны 38
 рэдагаваць 30
 рэдактар 70
 рэдактар-рэцэнзент 30
 рэдакцыйны артыкул
 (перадавіца) 70
 рэдзька (чорная) 46
 рэдкі 42
 рэжысёр 29
 рэжысёр 76
 рэжысёр 77
 рэжысіраваць 29
 рэзаць 27
 рэзаць 56
 рэзаксць 87
 рэйв 39
 рэйвер 39
 рэйка 53
 рэйка 80
 рэйс 5
 рэкамендаваць 10
 рэклама 51
 рэклама 70

рэкламаваць 77
 рэкламная аб'ява 70
 рэктар 81
 рэлігійны 62
 рэлігійны жываніс 69
 рэльеф 69
 рэнесанс 4
 рэнтген 7
 рэнтген 8
 рэпа 16
 рэпа 46
 рэпартаж 70
 рэпарцёр 70
 рэспіраторная тэрапія 8
 рэстаран 48
 рэстаратар 65
 рэўматолаг 10
 рэўнасць 96
 рэферэндум 55
 рэфрыжэратарнае судна 86
 рэфрыжэратарны вагон 53
 рэха 25
 рэцэнзаваць 70
 рэцэнзія 70
 рэцэпт 10
 рэчыва 90
 "рэшка" 15

C

сабака 20
 сабака-павадыр 20
 сабачая будка 16
 сабачая будка 20
 сабор 4
 сабор 61
 сабор 62
 сава 60
 савана 52
 савана 58
 садавіна 75
 саджаць 46
 саджаць 93
 садовы парасон 37
 садовы стул 37
 садоўніцтва 48
 садоўніцтва 91
 сажалка 58
 сайт 31
 сайт 70
 сакавік 13
 сакавік 28
 сакавіты 88
 саксафон 43
 сакура 17
 салавей 60
 саламандра 64

саланчак 58
 салата 22
 салата-латук 46
 салдацікі 26
 салёны 22
 салёны 40
 салера 46
 салодкі 22
 салодкі 88
 сальніца 65
 саяявы пілінг 85
 саярка 1
 саярый 48
 самаабслугоўванне 1
 самаабслугоўванне 35
 самадзяржаўе 55
 самазвал 2
 самаскід 74
 самелье 65
 сангвінік 89
 санкцыя 38
 санны спорт 71
 санскрыт 100
 сантол 88
 сантыметр 23
 сапрапа 76
 сапфір 54
 саранча 44
 сардзіна 66
 сарока 60
 Сатурн 32
 сатэйнік 33
 Саудаўская Аравія 73
 саўна 85
 сафары-парк 61
 сацыялізм 55
 сацыялістычны 55
 сачыненне 97
 сачыўка 46
 сашчэпка 49
 саюзнік 38
 свабода веравызнання 55
 свабода волі 84
 свабода слова 55
 свабода сходаў 55
 сварыцца 89
 сваяк 68
 сведка 68
 свёкар 24
 свет 84
 светлавая год 32
 свецкая хроніка 70
 свідраваць 27
 свінарнік 16
 свінец 36
 свінец 54
 свініна 22

свіннія 16
 свіран 16
 свіст 25
 світар 47
 своеасаблівы 65
 свядомасць 84
 свякроў 68
 святар 62
 святкаванне 45
 святлаграфіка 87
 святлафор 14
 святлафор 53
 святло 83
 святляк 44
 свяшчэнны 62
 сеанс 67
 сейнер 86
 сейф 6
 сейф 49
 секатар 27
 секвоя 17
 секунда 11
 секцыя 37
 селектар вытрымкі 87
 селен 54
 сельва 58
 сельскагаспадарчы 16
 сельская гаспадарка 42
 селядзец 66
 селязёнка 79
 сем 95
 семдзесят 95
 семестр 81
 семінар 45
 сёмы 95
 сёння 11
 серада 28
 серада 45
 сербахарвацкая 100
 сервант 37
 сёрфінг 40
 сестэрцый 15
 сетка 31
 сеткавая гульня 31
 сігналізацыя 42
 сігнальны аранжавы 92
 сідэрычны перыяд 13
 сіла 83
 сіметрычны 59
 сіметрыя 59
 сімулятар жыцця 26
 сімулятар спатканняў 26
 сімулятар цягніка 26
 сіні 92
 сініца 60
 сістэма абвешчання 77

сістэмная (мацярынская) плата 31	снарад 3	спартыўныя гульні 91	стандартны 23
сіта 33	снег 13	спасылка 31	стандартны 63
сітар 43	снег 52	спатканне 45	стандартызаваць 23
ска 39	снежань 13	спаць 19	станок-пампавалка 54
сказаць 57	снежань 28	спаць 41	станцыя 14
скакаць 26	снежны барс 18	спачуванне 51	станцыя 80
скалалажанне 48	СНІД 7	спёка 13	старажытнагрэцкая 100
сканар 49	сноўбордынг 71	спелы 46	старажытнаеіпецкі
скандаваць 72	сок 22	спелы 88	каляндар 28
скарачацца 73	сокал 60	спеў 25	старажытнаіндзейскі
скарпіён 44	соль 22	спецыялізаваны 8	каляндар 28
скафандр 32	соль 90	спецыялізаваны музей 42	старажытны 28
скачкі з парашутам 48	сом 66	спець 46	старажытны 42
скачкі з разножкай 85	сонечная ванна 48	спець 88	старамодны 4
скачкі з трампліна 71	сонечная электрастанцыя 99	спідвей 9	старомодны 47
скачкі ў ваду 71	сонечны гадзіннік 11	спіна 79	старонка 30
скелетон 71	сонечны год 13	спінны плаўнік 66	стартавая калодка 72
скінхэд 39	сонечны каляндар 28	спіца 9	стартавы пісталет 72
склад 4	сорак 95	сплаў па рацэ 48	старшы лейтэнант 86
складаны 45	сорам 96	споведзь 62	старшы матрос 86
складаны 84	соска для бутэльчкі 82	сподак 56	старшыня (карабельны) 86
складацца 80	соска-пустышка 82	сподак 65	Стары Запавет 62
склеп 8	сотавы тэлефон 78	спорт 48	старэйшы 68
склеп 16	соус 22	спрабаваць 100	статак 20
скраб 67	спаборніцаць 71	справядлівасць 84	Статут ААН 38
скрыгат 25	спавіванне 82	спускавая кнопка засаўкі 87	статутная кароткая
скрыжаванне 14	спагада 96	спушчальны апарат 32	стрыжка 50
скрыня ўпора шаста 72	спагеці 65	спыняцца 2	статуя 69
скрып 25	спадарожнік 32	спыняцца 53	стаяць у чарзе 75
скрыпка 43	спадарожнік 77	спявак/спявачка 76	стаячая вешалка 37
скула 34	спадарожнікавае	спяваць 60	ствараць 4
скульптура 66	тэлебачанне 70	спяваць 76	ствол 17
скура 34	спадарожнікавы тэлефон 78	спякотны 13	сто 95
скураная куртка 39	Спадзяюся на гэта 57	спяцоўка 47	стойка (для газет і інш.) 75
слабы вецер 52	Спадзяюся на лепшае 57	срэбра 36	стойка рэгістрацыі 61
слановая костка 69	Спадзяюся, гэта не так 57	срэбра 54	стол 19
сліва 17	спадніца 47	срэбра 69	стол 33
сліва 88	спадніцы 35	стабілізатар 5	стол 37
слон 18	спажыванне 98	стагоддзе 11	стол для пікніка 37
служба бяспекі 5	спажываць 99	стадыён 4	стол пісьмовы 19
служба выкліку таксі 80	спакаваны 75	стадыён 14	столь 41
служба рэабілітацыі 8	спакой 96	стакротка 93	стрававальны 79
слухаўка 78	спакойны 89	сталовая 19	стрававод 79
слухаць 25	спалоханы 96	сталовая 97	страказа 44
сляпень 44	спальваць 99	сталовыя прыборы 65	стралковы спорт 71
смажаніна 22	спальны аўтобус 61	сталь 21	стральба з лука 71
смажыць 22	спальны вагон 53	сталь 36	стральца 3
смагдавы 92	спальны гарнітур 37	стальніца 33	стратэгічны 3
смачны 22	спальня 19	стаматалагічнае	стратэгія 26
сметанковае масла 22	спам 31	аддзяленне 8	страўнік 79
смех 25	спаржа 46	стаматалогія і сківічна-	страус 60
смеццевае ведро 33	спартбайк 9	тварная хірургія 8	страх 96
смешны 94	спартзала 4	стаматолаг 10	страховачная сетка 84
смутак 96	спартзала 97	стамеска 27	страховачны канат 94
смычковы 43	спартыўная адзенне 35	стамеска 63	Страшэнна шкада 57
смятаннік 56	спартыўная гімнастыка 71	стан рэчыва 83	струменевае відэа 31
	спартыўны цэнтр 81	станавіцца 92	струмень 99

стрыгчы 50
стрыечная сястра/стрыечны брат 68
стрыж 60
стрыжка валасоў 50
стрыжка валасоў 67
стрынгі 47
стрэлка 1
стрэлка 11
стрэлка (чыгуначная) 53
студзень 13
студзень 28
студня 16
студэнт/студэнтка 81
студэнцкае аб'яднанне 81
стул 19
стул 37
стул 41
ступеньчатая рэакцыя 90
ступня 79
стыкоўка 32
стыпендыя 81
стыро 9
стэлаж для шастоў 72
стэп 58
стэтаскоп 7
стэтаскоп 10
стэдазіны бакоў 77
суахілі 100
субальпійскі пояс 58
субарктычны клімат 52
субгігант 32
субота 28
субота 45
субтрапічны 40
субтрапічны лес 58
суддзя 24
судовая ўлада 55
судовы выканаўца 24
сузор'е 32
сука 20
сукенка 47
сукенкі 35
сум 96
сумленне 84
сумленны 89
сумны 96
Сумняваюся ў гэтым 57
суп 22
супервокладка 30
суперкамп'ютар 31
супрацоўніцтва 38
супрацоўнічаць 38
супрацьзаконны 24
супрацьлодачны карабель 86
супрацьпаветраная абарона 3

сурвэтка 65
суровы 24
сурок (лясны) 18
Сусветнае павуцінне 31
сусі (сушы) 65
суслік 18
сустракаць 5
сустрэча 45
сустрэча на вышэйшым узроўні 38
суткі 11
сухагруз 86
сухапутныя войскі 3
сухасць скуры 34
сучаснае мастацтва 42
сучасны 2
сучасны 4
сучасны 28
сучасны 33
сучасны 49
сучасны 69
сучасны момант 11
сушылка для адзення 19
сушылка для посуду 33
сушыць 50
сховішча 6
сцэрлядзь 66
сціплы 89
сціслы/кароткі 51
сцэна 76
сцябло 93
сцягно 79
сцяна 16
сцяна 41
счапленне 2
сын 68
сыр 22
сыраядзёненне 85
сыры 46
сэксолог 10
сэндвіч 22
сэкс жыцця 84
сэпія 92
сэрца 79
сюррэалізм 69
сядзёненне 2
сядзёненне 61
сядзёненне 72
сядзёненне 94
сядзецц 37
сядзячы (пра працу) 49
сядло 9
сякера 27
сямейны 10
сямнаіцаць 95
сяржант 3
сярэдні 35

сярэдні 97
сярэдні (па памеры) 14
Сярэдні час па Грынвічы 11
сярэднявечны 69
сястра 68
сястрынскі пост 8

Т

табло 72
табурэт 19
тавар 98
таварыскі 89
тайга 58
тайская 100
тайфун 52
таксаматорны парк 80
таксафон 78
таксі 14
таксіст 80
таксометр 80
тактычны 3
тактычны шутар 26
талант 15
таленавіты 89
талер 15
талерка 65
талерка глыбокая 56
талеркі 43
тамбурын 43
тамільская 100
тамограф 7
танальны крэм 34
Танганьіка 12
тандэм 9
танк 3
танкавыя войскі 3
танкер 86
танны 1
танны 35
танны 99
тануць 86
танцор/танцорка 76
танцы 91
танчыць 48
танчыць 76
тапаз 54
тапінамбур 46
таполя 17
тармазнае дзяржаўна 9
тарпедны катэр 86
таршэр 41
таталітарызм 55
татуіроўка 39
татуіроўка 67
тачка 27
тлумачыць 42
тлумачэнне 51
тлустасць скуры 34
тля 44
ток-шоў 77
тона метрычная 23
тор 59
торбы 35
тормаз 2
торт 22
торф 54
торф 99
тостар 33
тофу 65
траваедны 18
травень 13
травень 28
трагедыя 76
трагічны 76
традыцыйны 23
трактар 74
тралейбус 14
тралейбусны парк 80
трамбон 43
трамвай 14
трамвайнае дэпо 80
трамвайная лінія 80
транс 39
транспарт 42
трансфарматар 78
трапецыя 94
трапічны 40
трапічны год 13
трапічны клімат 52
трапны 71
траска 66
тратуар 14
траўлер 86
траўматалагічны пункт 8
траюрадная сястра/
траюрадны брат 68
трос тармазу 9
трохколавы 9
трохмернае тэлебачанне 77
трохмерны 59
трохсоты 95
труба 43
труба (дымавая) 4
труба (дымавая) 16
трубка для нырвання 40
трус 18
трусы жаночыя 47
трусы мужчынскія 47
трушчобы 14
тры 95
трыбуна 72
трывалы 36

трылер 29
 трылер 30
 трыльён 95
 трынаццаць 95
 трырэма 86
 трытон грабенчыты 64
 трытон дунайскі 64
 трытон Карэліна 64
 трытон мармуровы 64
 трытон шэраплямісты 64
 трыумфаваць 72
 трыццаць 95
 трыцэпс (трохгалоная
 цягліца) 79
 трэкавыя гонкі 9
 трэніраваць 85
 трэск 25
 трэці 95
 туба 43
 тугадумны 89
 тукан 60
 туман 52
 туманасць 32
 тумба 94
 тумбачка 19
 тумбачка 37
 тумбачка 41
 тундра 58
 тунец 66
 тунэль 14
 тунэль 80
 тупы 89
 турбіна 99
 турбота 96
 турма 24
 турнікет 80
 турызм 48
 турыстычны 61
 турыстычны матацыкл 9
 турыстычны ровар 9
 турэмнае зняволенне 24
 турэцкая 100
 тусавацца 39
 туфлі 47
 туш для веек 34
 тхор 18
 тыгр 18
 тыдзень 11
 тымакратыя 55
 тынк 63
 тысяча 95
 тысячагоддзе 11
 тытульны ліст 30
 Тытыкака 12
 тычынка 93
 тэакратыя 55
 тэарэтычная хімія 90

тэатр 4
 тэатральны 76
 тэкставылучальнік 49
 тэкстыль 36
 тэлебачанне 48
 тэлевізар 41
 тэлевізар 77
 тэлевізійная вежа 77
 тэлевіктарына 77
 тэлеграма 51
 тэлеграф 51
 тэлеграфны перавод 6
 тэлекамера 77
 тэлеканал 70
 тэлеэклама 77
 тэлесерыял 77
 тэлетэкст 70
 тэлефанаваць 49
 тэлефанаграма 78
 тэлефанія 78
 тэлефон 19
 тэлефон 49
 тэлефон экстраннай сувязі 78
 тэлефоннае хуліганства 78
 тэлефонная кніга 78
 тэлефонная лінія 78
 тэлефонная сетка 78
 тэлефонны званок 78
 тэлечасопіс 77
 тэматычная аб'ява 70
 Тэмза 12
 тэмпера 69
 тэмпература 83
 тэмпература паветра 52
 тэнар 76
 тэнге 15
 тэніс 71
 тэнт (цыркавы) 94
 тэрапэўт 10
 тэрмадынаміка 83
 тэрмадынамічная фаза 90
 тэрмінал 1
 тэрміт 44
 тэтраэдр 59
 тэхніка 42
 тэхнічны рэдактар 30

У

у стадыі развіцця 98
 уборка 45
 убудаваны камп'ютар 31
 уважлівы 10
 уваходная плата 42
 уверцюра 76
 угнойваць 16
 ударная устаноўка 43

удаў 64
 удзячнасць 96
 уезд 1
 ужываць 88
 узаемадапамога 38
 узаемадзеянніцаць 83
 узаемадзеянне 83
 узаемна-ашчадны банк 6
 узбагачаць (руду) 54
 узбекская 100
 узбіваць 22
 узбудзіць справу
 (пераследваць па судзе) 24
 узбярэжжа 40
 узвод 3
 узводзіць 4
 узводзіць 74
 узвышца 12
 уздым торса 85
 уздым торса да каленаў 85
 узлётна-пасадачная паласа 5
 умацняльнік 41
 умацняльнік колеру
 валасоў 67
 узнёўляць 7
 узорысты 37
 уікэнд 45
 уклад 6
 укладваць 98
 укладка 63
 укладчык 6
 ультрафіялетавае
 выпраменьванне 67
 улюбёны 91
 умацоўваць 85
 умелы 94
 умерана моцны вецер 52
 умераны вецер 52
 універсальны 2
 універсальны банк 6
 Універсальны каардынаваны
 час 11
 універсітэцкая форма 81
 універсітэцкі капялюшк 81
 унікальны 42
 унікальны 91
 унітаз 19
 уніфікаваны 74
 уніформа 47
 уніцыкл 94
 уніцыкліст 94
 унук 68
 унучка 68
 унцыя 23
 упрыгожваць 63
 упускная адтуліна 1
 Ура! 57

ураган 52
 урадлівы 16
 уралагічнае аддзяленне 8
 Уральскія горы 12
 Уран 32
 уран 54
 ураўнаважаны 89
 урду 100
 урок 97
 уролаг 10
 усечаны 59
 усклікаць 57
 ускраіна 14
 устанавіць рэкорд 71
 устаўляць 1
 уступаць у рэакцыю 90
 уступны экзамен 81
 Усходнееўрапейскі час 11
 усякае 59
 утаймавальнік 94
 утвараць 59
 утрымліваць 68
 утульны 19
 утульны 41
 уцечка мазгоў 98
 уціраць 34
 учора 11

Ф

фагот 43
 факт 29
 фазан 60
 файтынг 26
 факс 49
 факультэт 81
 фальшывы 15
 фаназэрысты 89
 фандзю 65
 фантастыка 30
 фантастычны фільм 29
 фарба 63
 фарба для валасоў 67
 фарбавацца 34
 фарбаваць 27
 фарбаваць 92
 фарбараспыляльнік 27
 фарбараспыляльнік 63
 фармакалогія 90
 фармальны 51
 фарс 76
 фартух 47
 фасетачны 44
 фасоля 46
 фасфаты 54
 фатаграфаванне 91
 фатаграфаванне прыроды 87

фатаграфавач 87
 фатаграфія (здымак) 87
 фашызм 55
 федэрацыя 55
 фейхаа 88
 фен 50
 ферма 21
 фехтаванне 71
 фіга 88
 фігурнае катанне 71
 фізіка 97
 фізіка кандэнсаванага стану 83
 фізіка элементарных часцінак 83
 фізічнае выхаванне 97
 фізічная адзінка 83
 фізічная хімія 90
 фізічны 48
 фізічны 83
 фізіятэрапеўтычнае аддзяленне 8
 філасофія мовы 84
 філасофія рэлігіі 84
 філасофія свядомасці 84
 філасофскі 30
 філатэлія 42
 фільм для дзяцей 29
 фільм жахаў 29
 фільм-катастрофа 29
 фінансавы год 13
 фінансавы квартал 13
 фінансы 98
 фінская 100
 фірма 98
 фіскальная палітыка 98
 фітнэс 48
 фітынгавая платформа 53
 фіялетава 92
 фіялка 93
 флажок суддзі 72
 фламастар 49
 фламінга 60
 флегматык 89
 флейта 43
 флэкс 93
 флэш-драйв 49
 флюараграф 7
 флюараграф 8
 фокуснік 94
 фондавая біржа 98
 фотажурналістыка 87
 фотавелічальнік 87
 фотапаляванне 87
 фотапапера 87
 фотопласцінка 87
 фотастужка 87

фотаўспышка 87
 фотафініш 72
 франк 15
 француз 73
 французская 100
 французскі рэспубліканскі календар 28
 Францыя 73
 фрываляціз (пляценне карункаў) 91
 фрыстайл 71
 фрэгат 86
 фрэска 69
 Фу! 57
 Фуа-гра 65
 фуганак 27
 фуксія 93
 фундаментальны 83
 функцыянаваць 79
 функцыянальны 49
 фунт 23
 фунт стэрлінгаў 15
 фуражка 47
 фут 23
 футбол 48
 футбол 71
 футравая шапка 47
 Фух ("якое палягчэнне") 57
 фэнтэзі 29
 фэнтэзі 30
 фюзеляж 5

X

хабарніцтва 24
 хадж 62
 хадзіць пад ветразем 40
 хадулі 94
 хакей з мячом 71
 хакей з шайбай 71
 хакей на траве 71
 хакі 92
 халаднакроўны 64
 халат (хатні) 47
 халерык 89
 халодная зброя 91
 халодны 13
 халодны 52
 хамелеон 64
 хамяк 18
 хард-рок 39
 харэограф 76
 хата-музей 42
 хатні 19
 хатні гадаванец 20
 хачапуры 65
 хвалісты 50

хваля 40
 хваля 83
 хваставы плаўнік 66
 хвіліна 11
 хвост 5
 хвост 20
 хвоя 17
 хімічнае ўраўненне 90
 хімічная завіўка 50
 хімічная рэакцыя 90
 хімічная сувязь 90
 хімічная фізіка 83
 хімія 97
 хіндзі 100
 хінкалі 65
 хіп-хоп 39
 хіп-хопер 39
 хіпі 39
 хірург 10
 хірургічнае аддзяленне 8
 хлебабулачныя вырабы 75
 хлеў 16
 хлюпанне 25
 хмарачос 4
 хмарачос 14
 хованкі 26
 ходкі (у сэнсе продажаў) 30
 холад 13
 хопер 53
 храбры 89
 храбусценне 25
 храм 61
 храматычны 43
 храмометр 11
 хрыбетнік 79
 хрысціц (здзяйсняць абрад хрышчэння) 62
 хрысціянін 62
 хрэн 46
 Хуанхэ 12
 хуліганства 24
 хурма 88
 хуткаварка 33
 хуткаварка 56
 хуткасны 2
 хуткасны 9
 хуткасны 53
 хуткасны 80
 хуткасны трамвай 80
 хуткасць 83
 хуткасць ветру 52
 хуткасць святла ў вакууме 23
 хуткаходны 86
 хуткі 53
 хуткі 60
 хуткі 71
 хэві-метал 39

Ц

цалы 23
 цана 98
 царква 4
 царква 61
 царква 62
 цвёрдая драўніна 69
 цвёрды 54
 цвёрды дыск 31
 цвёрды пераплёт 30
 цвік 63
 цвіказабойны пісталет 83
 цвісці 17
 цвісці 93
 цвырканне 25
 цвыркаць 44
 цвыркаць 60
 цвыркун 44
 цела 84
 цёмны 92
 цені для павекаў 34
 цеплавоз 53
 цеплакроўны 64
 цёплы 13
 цёплы 52
 цесць 68
 цётка 68
 цецярук 60
 цешча 68
 цешыцца 48
 цік 17
 цікавы 26
 цікавы 29
 цікавы 61
 цікаць (пра гадзіннік) 11
 ціск 52
 ціскі 27
 ціхі 25
 Ціхі акіяны 12
 цмоканне 25
 цотны 95
 цудоўны 65
 цукарніца 56
 цурчанне 25
 цыбуля 46
 цыбуля-батун 46
 цыбуля-парэй 46
 цыбуля-шалот 46
 цывілізаваны 73
 цыган 73
 цыклаванне 63
 цыліндр 9
 цыліндр 47
 цыліндр 59
 цымбалы 43

цынк 36
цыраваць 27
цырульнае крэсла 50
цырульнік-мадэльер
(стыліст) 50
цырымонія ўручэння
дыпламаў 81
цыферблат 11
цымяны 92
цэгла 21
цэгла 74
цэлафан 36
цэлы (пра лікі) 95
цэмент 63
цэнтнер 23
цэнтр горада 14
цэнтралізаванае
размеркаванне 70
Цэнтральнаазіяцкі час 11
Цэнтральнаеўрапейскі
час 11
цэнтральная апаратная 77
цэнтральны 79
цэнтральны працэсар 31
Цэнтральны час 11
цэнтрысцкі 55
цэх 4
цюлень 40
цюльпан 93
цягач 2
цягнік 80
цяжкае злачыства 24
цяжкая атлетыка 71
цяжкая вада 99
цяжкі 45
цяжкі 100
цяля 20
цяляціна 22
цяпліца 16
цяпло 99
цясляр 74
цячы 12

Ч

чайка 60
чаканіць 15
чаканка 15
чакаць 80
чалавек-змяя 94
чалавецтва 84
чалавечая істота 84
чапля 60
чаравікі 47
чарапаха марская 64
чарапаха сухапутная 64
чарапіца 74

чарвяга 64
чарка 56
чарніла 69
чарніцы 17
чартарны 5
чарэшныя 88
час 83
часнок 46
часовы 67
часопіс 70
часопісы 75
частата 77
частка 30
часцінка 83
чат 31
чатырнаццаць 95
чатырохвугольны 72
чатыры 95
чатырыста другі 95
чацвер 28
чацвер 45
чацвёрты 95
чаша з алімпійскім агнём 72
чмель 44
чоппер 9
чорна-белы 29
чорна-белы 87
Чорнае мора 12
чорная дзірка 32
чорная ўдава 44
чорны 92
чубок 50
чуць 25
Чшш (Цыц) 57
чыгун 36
чыгуначны кран 53
чыгуначны пераезд 53
чыгуначны пуць 53
чырванопёрка 66
Чырвонае мора 12
чырвоны 92
чырвоны калідор 5
чырвоны карлік 32
чысты 33
чысціць 33
чысціць (ад лупіны) 46
чытанне 48
чытанне 91
чытанне 97
чэк 6
чэрававашчальнік 94
чэрап 79
чэрвень 13
чэрвень 28
Чэхія 73
чэшская 100

Ш

Шабат 62
шакал 18
шалёны 39
шалі 33
шалі для грудных дзяцей 82
шампунь 67
шар 59
шартрэз 92
шархебель 27
шасі 5
шаснаццаць 95
шасцярэнька 11
шатландзец 73
шафа адзежная 19
шафа кніжная 19
шафранавы 92
шахматы 26
шаша 21
шаша 61
шашачкі 80
шашкі 26
шашэйныя гонкі 9
швабра 19
швагер 68
швагерка 68
шведская 100
шведская сценка 85
швейная машына 27
шкадаванне 96
шкарпэткі 35
шклавата 74
шкло 36
шкло 69
шклянка 56
шкодны 44
школа 82
шлагбаўм 1
шланг 1
шлюз 99
шматграннік 59
шматкватэрны дом 4
шматкватэрны дом 14
шматлюдны 14
шматпавярховы 4
шматпалярнасць 38
шматфункцыянальны 2
шнур 78
шолах 25
шопінг 45
шорт-трэк 71
шорты і купальныя
касцюмы 35
шост 72

шост 94
шосты 95
шпагаглытальнік 94
шпак 60
шпала 53
шпалеры 63
шпатель 63
шпатлёўка 63
шпатляванне 63
шпатэль 27
шпацыр 48
шпацырны ровар 9
шпілька (бяспечная) 39
шпінат 46
шпіянаж 38
шпрэштальмайстар 94
шруб 63
штаб-кватэра 38
штанга 85
штангавы
токаздымальнік 80
штангенцыркуль 27
штаны 47
штаны-клэш 39
штогадзінны 70
штодзённы 70
штомесячны 70
штопар 65
штора 41
шторка засаўкі 87
шторм 40
штыднёвы 70
штраф 24
штурман 86
штучны 100
штучны спадарожнік 32
штэкер 78
шукаць 35
шумець (пра
аўтарухавікі) 25
шумны 25
шуфлік 27
шуфлядка 33
шуфлядка 37
шхуна 86
шчака 34
шчанюк 20
Шчасліва 57
шчаслівы 82
шчасце 96
шчаўе 46
шчотка 19
шчотка для валасоў 50
шчупак 66
шчыпковы 43
шчытападобная залоза 79
шызафрэнія 7

шына 2
шыпенне 25
шыпшына 17
шыпшына 88
шырокаўжывальны 78
шырокі 21
шырокі 75
шырыня 59
шыфаньер 37
шыфер 74
шыццё 91
шыя 79
шэзлонг 37
шэзлонг 40
шэкель 15
шэпт 25
шэры 92
шэсць 95
шэсцьдзесят 95
шэф-кухар 65

Э

Эверэст 12
эгаістычны 89
эйфарыя 96
экалагічна бяспечны 80
экалагічны 58
экалогія 58
эканамічная дапамога 38
эканамічны рост 98
эканамічны цыкл 98
эквілібрыст 94
экзамэн 97
экзатычны 18
экзатычны 61
экзатэрмічны 90
эклетыка 4
экран 29
экран 31
экскаватар 74
экскаватаршчык 74
экскурсавод 42
экскурсія 42

экспанат 42
экспанометр 87
экстравагантны 39
экстраверт 89
экстрадаваць 38
экстрэмальны 61
эластычны 36
электравоз 53
электрагітара 43
электракардыёграф 7
электракардыёграф 8
электралітычная дысацыяцыя 90
электрамабіль 2
электрамагнетызм 83
электрарухавік 80
электратэрапія 67
электратэхнічная прадукцыя 75
электрахімія 90
электрацэплавоз 53
электрацягнік 53
электрэнергія 99
электроннае выданне 70
электронная камерцыя 31
электронная пошта 31
электронная пошта 51
электронны гадзіннік 11
электрык 74
электрыфікацыя 99
электрычнасць 99
элемент 90
элементарная рэакцыя 90
элементарны 83
элэрон 5
эліпсоід 59
эліптычны трэнажор 85
элітны (сервіс) 5
эма 39
эмалевая фарба 69
эмацыйны 96
эмісія грошай 6
эмпірычны 84

эндакрыналагічнае аддзяленне 8
эндакрынолаг 10
эндатэрмічны 90
энергічны 85
энергія 83
энергія 90
энкаўстыка 69
энтрапія 83
энчылада 65
эпіляцыя 50
эпіляцыя 67
эпістэмалогія 84
эратычная фатаграфія 87
эргометр 85
эскалатар 72
эскалатар 80
эскапіст 94
эскуда 15
эсмінец 86
эстакада 21
эстафетная палачка 72
эстэтыка 84
эстэтычны 9
эсэ 30
этанол 1
этналогія 42
этнічны 73
этыка 84
этычны 84
эўкаліпт 17
эфектыўнасць 98
эфектыўны 98
эфіёпскі каляндар 28
эфір 70

Ю

юань 15
юбілей 45
юліянскі каляндар 28
Юпітэр 32
юрысконсульт 24
юрыст 24

Я

Я з вамі не згодны 57
Я так рады! 57
яблык 88
яблыня 17
ягадзіца 79
ягня 20
ягуар 18
ядазуб 64
ядзернае паліва 99
ядзерная фізіка 83
ядзерная хімія 90
ядзерны рэактар 99
ядомы 46
ядомы 66
ядро для штурхання 72
яечня 22
язычковы 43
язь 66
яйка 22
яйкі 75
яйцародны 64
Як маецеся? 57
Як шкада 57
які развівае 26
ялавічына 22
ямс 46
японец 73
Японія 73
японская 100
ярд 23
яркасць 77
яркі 92
яркі 93
ярус 94
яслі 82
яснае надвор'е 52
ястраб 60
яхта 61
ячмень 16
яшма 54
яшчарка 64